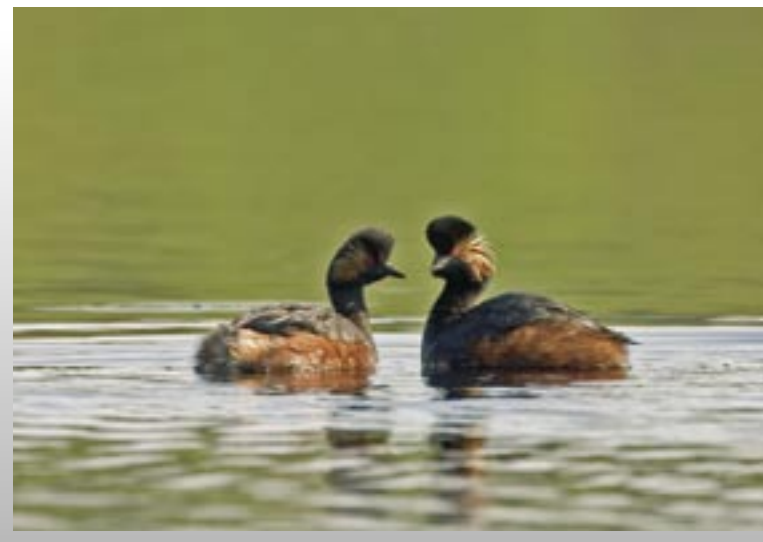

Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk

*SOVON Vogelonderzoek Nederland &
Centraal Bureau voor de Statistiek*

Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk

SOVON Vogelonderzoek Nederland & Centraal Bureau voor de Statistiek

*Deze rapportage is samengesteld in opdracht van de Directie Natuur
van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.*

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

COLOFON

© SOVON Vogelonderzoek Nederland & Centraal Bureau voor de Statistiek 2005

Dit rapport is samengesteld in opdracht van de Directie Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Wijze van citeren: SOVON & CBS 2005. Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

SOVON Vogelonderzoek Nederland: Marc van Roomen, Michiel van der Weide, Erik van Winden & Dirk Zoetebier, met medewerking van Jeroen Nienhuis.

Centraal Bureau voor de Statistiek: Adriaan Gmelig Meyling, Calijn Plate & Leo Soldaat.

Lay-out: John van Betteray & Peter Eekelder

Foto's omslag: Harvey van Diek (Bonte Strandloper, Eider & Geoorde Fuut), Hans Gebuis (Brandganzen), Philip Friskorn (Blauwborst).

Foto's binnenwerk: Hans Gebuis (Roerdomp, Roodborsttapuit, Kleine Zwaan (2x), Grauwe Gans, Brandgans (2x), Bergeend, Pijlstaart, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend (2x), Nonnetje, Slechtvalk, Goudplevier, Kievit, Grutto, Wulp, Kogans, Grote Zaagbek, Smient, Woudaap), Arie Ouwerkerk (Bruine Kiekendief, Drieteenstrandloper), Rein Hofman (Porseleinhoen), Philip Friskorn (Snor), Harvey van Diek (Rietzanger, Fuut, Aalscholver, Lepelaar (2x), Krakeend (2x), Wintertaling, Meerkoet, Kluut, Aalscholver, Purperreiger, Grauwe Klauwier, Kempphaan, Zwarte Stern, Kraanvogel, Grote Stern, Kleine Mantelmeeuw), Ran Schols (Visarend, Wespendif), AGAMI/Marc Guyt (Dwergmeeuw, Zwarte Stern).

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOVON en/of de opdrachtgever.

SOVON Vogelonderzoek Nederland en Centraal Bureau voor de Statistiek aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

ISSN: 1382-6271

SOVON Vogelonderzoek Nederland
Rijksstraatweg 178
6573 DG Beek-Ubbergen
Tel: 024 6848111
Fax: 024 6848122
E-mail: info@sovon.nl
Homepage: www.sovon.nl

Dit rapport kan kosteloos als PDF-file gedownload worden van de homepage van SOVON Vogelonderzoek Nederland (www.sovon.nl)

Inhoud

Dankwoord	1
Samenvatting	2
1. Inleiding	3
2. De onderzoeksvraag	4
2.1. Vogelrichtlijnsoorten in het Natura 2000 netwerk	4
2.2. Landelijke- en gebiedsinformatie	4
3. Materiaal en methode	8
3.1. Materiaal	8
3.2. Aantalsschattingen en trendberekening	9
3.2.1. Aantalsschattingen	9
3.2.2. Trendberekening	11
3.3. Verspreiding en belangbepaling	12
3.3.1. Recente verspreiding	12
3.3.2. Belang Vogelrichtlijngebieden	12
3.3.3. Belang Nederland	13
3.3.4. Aandeel in meetnet niet-broedvogels	13
3.3.5. Verandering verspreiding broedvogels	13
4. Resultaten	15
4.1. Leeswijzer	15
4.2. Resultaten per broedvogelsoort	17
4.3. Resultaten per niet-broedvogelsoort	68
4.4. Resultaten per gebied	153
5. Discussie	279
Literatuur	281
Bijlagen	283
Bijlage 1. Gebied-soort combinaties	283
Bijlage 2. Aantallen en bronnen van slaappleatsen	309
Bijlage 3. Gebiedsschattingen op basis van broedvogelatlas	313
Bijlage 4. Aantal telmaanden en percentage bijschatting seizoensgemiddelden	314
Bijlage 5. Schatting van Nederlandse totalen niet-broedvogels	316
Bijlage 6. Index naar soorten	318
Bijlage 7. Index naar gebieden	319

Dankwoord

Marion Pelk en Johan Thissen (LNV Directie Natuur), behartigden de offerteaanvraag en de opdrachtverlening, zij begeleidden het project vanuit de opdrachtgever. Daarnaast ondersteunden en adviseerden Ruurd Noordhuis, Robert Kwak en Eduard Osieck ons op verschillende momenten en voorzagen ons van de juiste achtergrondbestanden.

De basis voor deze rapportage zijn de inventarisaties en tellingen die door waarnemers van het Broedvogel- en Watervogelmeetnet van het Netwerk Ecologische Monitoring worden uitgevoerd. Wij danken tellers, beheerders, provincies en instituten voor hun inspanningen bij deze langlopende projecten. Alle waarnemers, districtcoördinatoren en regiocoördinatoren die recent actief zijn geweest zijn terug te vinden in van Dijk *et al.* (2005) en van Roomen *et al.* (2005).

Naast broedvogel- en watervogelgegevens zijn in deze rapportage ook gegevens verwerkt van het SOVON Bijzondere Soorten Project (niet-broedvogels).

In aanvulling op de reguliere gegevensverzameling van de NEM projecten en het Bijzondere Soorten Project zijn in het kader van deze rapportage extra inspanningen geleverd om van bepaalde soorten, soortgroepen en gebieden via literatuurstudie en contactpersonen gegevens te verkrijgen. Naast de medewerkers van dit rapport werd hier vanuit SOVON aan meegewerkt door Arjan Boele, Joost van Bruggen, Arend van Dijk, Romke Kleefstra, André van Kleunen, Willem van Manen en Kees Koffijberg.

Additionele gegevens (met name slaapplaatsen) werden beschikbaar gesteld door P. de Boer, S. Deuzeman, J. van Dort, E. Floris, P. Gelderloos, G. Gerritsen, R. van der Hut, W. Jongejan, R. Kleefstra, T. Kunst, J. Nienhuis, B. van Noorden, R. Oosterhuis, R. Penninx, M. Poot, S. van Rijn, M. van Schie, H. Schobben, H. Steendam, W. Tijssen, N. Vens, P. Verbij, B. Voslamber, J. van der Winden en E. Wymenga.

Chris van Turnhout ondersteunde bij verschillende methodologische keuzes en Peter Eekelder en John van Betteray bij de redactie en vormgeving.

Samenvatting

Voor de Vogel- en Habitatrictlijngebieden, die samen het Natura 2000 netwerk in Nederland vormen, worden momenteel onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Instandhoudingsdoelen geformuleerd. Hiervoor zijn gegevens over de vogelstand nodig. Het gaat hierbij om informatie over aantallen en de langjarige ontwikkeling. In de voorliggende rapportage worden deze basisgegevens gepresenteerd.

De basis voor deze rapportage zijn de inventarisaties en tellingen die door waarnemers van het Broedvogel- en Watervogelmeetnet van het Netwerk Ecologische Monitoring worden uitgevoerd. Daarnaast zijn ook gegevens verwerkt van het SOVON Bijzondere Soorten Project. In aanvulling daarop zijn in het kader van deze rapportage extra gegevens uit de literatuur en via contactpersonen verzameld om van bepaalde soorten en gebieden gegevens te kunnen presenteren.

Op landelijk niveau is van 44 broedvogelsoorten en 64 niet-broedvogelsoorten informatie gewenst over aantallen, trend, verspreiding, het belang van de gezamenlijke Vogelrichtlijngebieden in Nederland en het belang van Nederland ten opzichte van Europa. Op gebiedsniveau is van 414 gebied-soort combinaties voor broedvogels en voor 786 gebied-soort combinaties voor niet-broedvogels informatie gewenst over de aantallen en de trends. Het betreffen de gebied-soort combinaties waarvoor Instandhoudingsdoelen zullen worden geformuleerd.

In dit rapport worden van alle gewenste broedvogelsoorten, met uitzondering van de Wespandief, de landelijke trend en de landelijke aantallen gepresenteerd. Dit geldt ook voor de niet-broedvogelsoorten met uitzondering van Roodkeelduiker, Parelduiker en Dwergmeeuw. Voor de Kemphaan zijn gegevens beschikbaar over recente aantallen maar is de tijdreeks te kort om een zinvolle trend te berekenen. Op gebiedsniveau kon voor 73% van de gebied-soort combinaties voor broedvogels een trend worden bepaald en bij de niet-broedvogels voor 74%. Gebied-soort combinaties zonder trendindicatie hebben meestal betrekking op gevallen waarbij de tijdreeks te

kort is (broedvogels en niet-broedvogels) of op gevallen die betrekking hebben op slaappleatsen (niet-broedvogels) waarvoor geen landelijk meetnet bestaat. Informatie over aantallen konden voor 99% van de gebied-soort combinaties worden gegeven, zowel bij de broedvogels als bij de niet-broedvogels.

Met dit rapport zijn de gegevens samengevat die als basis zullen dienen voor de formulering van de Instandhoudingsdoelen voor vogels. Deze Instandhoudingsdoelen zullen worden gepubliceerd door het Ministerie van LNV. In de toekomst zal de monitoring van vogelsoorten in deze Vogelrichtlijngebieden in relatie tot deze Instandhoudingsdoelen een belangrijke prioriteit vormen. Om deze monitoring vorm te kunnen geven is de continuïteit van de projecten van het Netwerk Ecologische Monitoring van groot belang. Omdat niet alle gewenste monitoringgegevens in dit kader met de huidige NEM projecten worden afgedekt, dient mede aandacht te worden besteed aan:

- Continuering van het SOVON Bijzondere Soorten Project.
- Systematische gegevensverzameling van slaappleatsen, zowel ganzen en zwanen als Zwarte Stern, Kemphaan, Kraanvogel, Grutto en Wulp.
- Mogelijkheden onderzoeken om Roodkeelduiker, Parelduiker en Dwergmeeuw te monitoren
- Periodieke gebiedsinventarisaties van broedvogelsoorten die niet jaarlijks integraal worden geteld.

Ten behoeve van de toekomstige vaststelling van de Staat van Instandhouding van soorten is het tevens van belang om gegevens te verzamelen over reproductie en overleving en de aantalsontwikkeling in geheel Europa. Hiermee kunnen de oorzaken van trends beter worden bepaald.

1. Inleiding

De aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden in Nederland is in 2000 met de toevoeging van 49 nieuwe gebieden grotendeels afgerond. In totaal genieten nu 78 gebieden in Nederland bescherming onder de Europese Vogelrichtlijn en vormen ze samen met de Habitatrictlijngebieden het Natura 2000 netwerk. Met de identificatie van deze gebieden is een belangrijke stap richting behoud van deze vogelrijke gebieden gezet. Nu wordt de vaststelling van verdere beschermingsmaatregelen en beheer in deze gebieden van groot belang. Hoe ontwikkelen de populaties zich en wat is het gewenste populatieniveau? Zijn ingrepen noodzakelijk of is de situatie al gunstig? Monitoring heeft daarbij een belangrijke signalerende en evaluerende functie. Vogels worden in Nederland al decennia lang op een gestandaardiseerde wijze geteld zodat er een goed beeld is van de ontwikkelingen van de populaties.

Om bescherming en beheer van de Vogelrichtlijngebieden handen en voeten te geven dienen de huidige en de gewenste toestand te worden beschreven; in termen van de Vogel- en Habitatrictlijn gaat het om de Staat van Instandhouding en Instandhoudingsdoelen. Hiervoor zijn gegevens over de vogelstand nodig, waarbij niet alleen de actuele toestand van belang is, maar ook de langjarige ontwikkeling.

De Staat van Instandhouding (SvI) wordt op landelijk niveau en per gebied vastgelegd en resulteert in een oordeel dat gunstig, matig-ongunstig, erg ongunstig of onbekend kan zijn (LNV 2005). Het vaststellen van de SvI geschiedt op basis van de volgende aspecten (LNV 2005):

- Verspreiding: (veranderingen in verspreiding bij broedvogels);
- Populatie: (landelijke trend in aantallen, mate van zeldzaamheid (alleen broedvogels), ook reproductie en sterfte);

- Ecologische vereisten: (voorkomen geschikt leefgebied);
- Autonome ontwikkeling (internationale ontwikkelingen, klimaatverandering).

De Instandhoudingsdoelen worden per gebied vastgesteld, zijn kwantitatief van aard en bevatten de volgende aspecten (LNV 2005):

- Bijdrage van het gebied aan de landelijke doelstelling;
- Gewenst populatieniveau kijkend naar de ecologische randvoorwaarden bij soorten waar aantallen en trend van bekend zijn;
- Oppervlakte geschikt leefgebied bij soorten waarvan aantallen en trend onbekend zijn of fluctueren;
- Er wordt aangegeven of het doel is gericht op behoud of herstel, bij uitzondering wordt een doel geformuleerd in termen van 'achteruitgang is toegestaan'.

Deze rapportage levert gegevens voor met name het aspect 'populatie' zoals die bij de vaststelling van de Staat van Instandhouding en het formuleren van Instandhoudingsdoelen nodig is. In deze rapportage wordt niet de Staat van Instandhouding of de Instandhoudingsdoelen vastgesteld. Deze worden onder de verantwoordelijkheid van LNV bepaald (LNV 2005). De vraagstelling die aan de basis ligt van de gepresenteerde gegevens wordt beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een toelichting gegeven op het basismateriaal (de telgegevens) en de uitgevoerde bewerkingen. De kern van het rapport wordt gevormd door hoofdstuk 4 waarin op landelijk niveau (met als ingang de soorten) en op gebiedsniveau de aantallen en trends worden gepresenteerd in tabellen en grafieken. Ter afsluiting worden in het laatste hoofdstuk de sterke en zwakke kanten van het materiaal toegelicht en worden aanbevelingen voor toekomstige monitoring gedaan.

2. De onderzoeksvraag

2.1. Vogelrichtlijnsoorten in het Natura 2000 netwerk

Voor de aanwijzing van Natura 2000 gebieden onder de Vogelrichtlijn in Nederland kwam een selectie van soorten in aanmerking. Het betreft hier soorten van Bijlage I van de Vogelrichtlijn, trekkende watervogelsoorten en sommige andere trekvogels die op de Rode Lijst staan (LNV 2000). Daarnaast werd vastgesteld of het voorkomen betrekking moest hebben op broedvogels en/of op niet-broedvogels (LNV 2000). Op basis van deze voorwaarden konden aantallen per gebied op een rij worden gezet en vastgesteld welke broedvogels en niet-broedvogels per gebied als Natura 2000 soorten selecteren (van Roomen et al. 2000). Natura 2000 soorten betreft een combinatie van soorten die gebruikt zijn bij het selecteren van de Vogelrichtlijngebieden en voor de begrenzing van deze gebieden (LNV 2005). Tabel 1 geeft een overzicht van de vogelsoorten die in Nederland Natura 2000 soort zijn, gesplitst naar broedvogel en/of niet-broedvogel. Dit zijn de soorten waarvoor in Nederland daadwerkelijk één of meerdere Natura 2000 gebieden zijn aangewezen. De gebieden waar het om gaat staan in tabel 2. In figuur 1 is de ligging van deze gebieden weergegeven binnen het gehele Natura 2000 netwerk in Nederland. In het rapport 'Belangrijke vogelgebieden in

Nederland 1993-97' staat gedocumenteerd welke soorten van de Vogelrichtlijn er per gebied zijn (van Roomen et al. 2000). Voor de gebieden die in 2000 zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied zijn deze soorten ook opgenomen in de aanwijzingsbesluiten. Echter, soms is er niet een één op één relatie tussen de documentatie in van Roomen et al. (2000) en de huidige Natura 2000 gebieden en alle gebied-soort combinaties voor vogels waarvoor Instandhoudingsdoelen zullen worden geformuleerd. Dit komt omdat soms oorspronkelijke gebieden zijn samengenomen tot één gebied. Ook is een aantal correcties en aanvullingen op het rapport van 2000 doorgevoerd die gevolgen hebben voor de soorten die per gebied van belang zijn. Een volledig overzicht van de huidige 'relevante' vogelsoorten per gebied is te vinden in bijlage 1. Hierbij is ook aangegeven om welke functie voor de vogels het gaat. Naast het onderscheid in 'voorkomen als broedvogel' of voorkomen als 'niet-broedvogel' is het bij de niet-broedvogels van belang om vast te stellen of het om foeragerende vogels of slapende vogels gaat (nachtelijke slaappleatsen, hoogwatervluchtplaatsen en dagrustplaatsen).

2.2. Landelijke- en gebiedsinformatie

Voor de Staat van Instandhouding en Instandhoudingsdoelen is informatie over populatieniveau's en populatieontwikkelingen van belang (zie inleiding). Deze informatie moet op verschillende schaalniveau's beschikbaar komen. Het landelijke niveau is van belang voor de rapportage aan de Europese Unie. Het gebiedsniveau is van belang voor beheerders. Er is echter een duidelijke koppeling in de systematiek tussen de verschillende schaalniveau's (LNV 2005). De ontwikkelingen in de Natura 2000 gebieden gezamenlijk, zo nodig ook buiten het Natura 2000 netwerk, moeten voorzien in de landelijke instandhoudingsdoelstelling. Als de landelijke Staat van Instandhouding gunstig is zullen de doelen in de gebieden zijn gericht op behoud, als de landelijke Staat van Instandhouding ongunstig is zullen de doelen in de gebieden zijn

gericht op herstel. Daarbij is van belang wat de ecologische potentie voor de soort is in het gebied en wat de bijdrage van het gebied kan zijn aan de landelijke doelstelling. Hiervoor zijn schattingen nodig van aanwezige aantallen over een reeks van jaren.

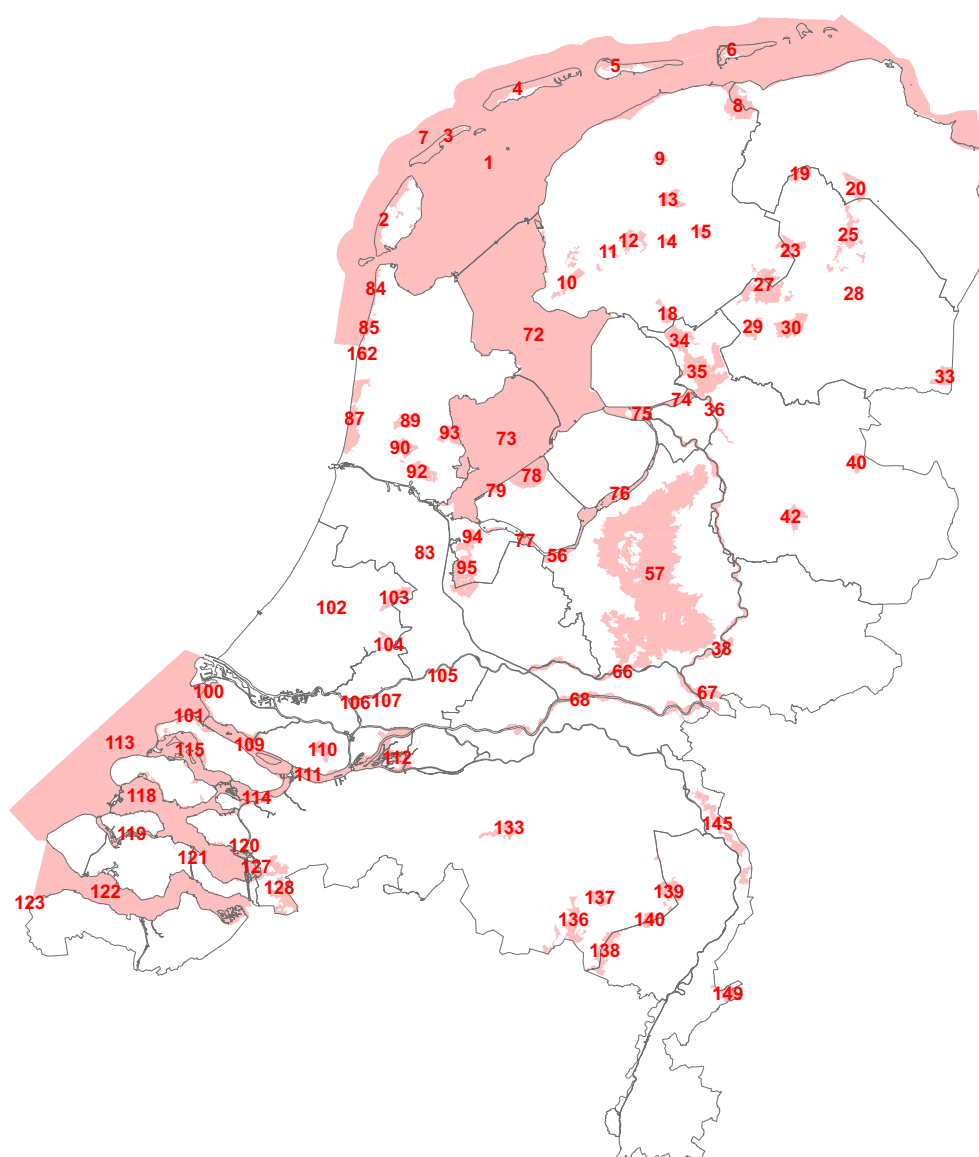
Van de soorten uit tabel 1 is de landelijke aantalsontwikkeling vanaf halverwege de jaren zeventig gewenst. Afhankelijk van de soort gaat het hierbij om het voorkomen als broedvogel en/of als niet-broedvogel. Daarnaast zijn trendindicaties van belang vanaf 1981 en de laatste 10 jaar bij de broedvogels en het seizoen 1980/81 en de laatste 10 seizoenen bij de niet-broedvogels. De trendindicatie vanaf begin jaren tachtig is zo gekozen dat deze samenvalt met de inwerkingtreding van de Europese Vogelrichtlijn.

Daarnaast is voor de broedvogels het landelijk aantal broedparen in 1979-83 en in 1999-03 gevraagd en bij de niet-broedvogels het seizoensgemiddelde in 1999/00-2003/04 of als geen seizoensgemiddelde kan worden berekend het seizoensmaximum in die periode. Om het belang van het Natura 2000 netwerk vast te stellen is per soort een landelijke verspreidingskaart gewenst in relatie tot de ligging van de Natura 2000 gebieden. Ook is het aandeel van de aantallen in de Vogelrichtlijngebieden ten opzichte van het landelijke totaal van belang en het aandeel van de landelijke aantallen ten opzichte van de Europese aantallen. Om de verandering in verspreiding bij de broedvogels te kwantificeren wordt de procentuele verandering in verspreiding van de situatie rond 2000 met de situatie rond

1975 gegeven.

Voor alle gebied-soort combinaties (bijlage 1) zijn gegevens gewenst over de aantalsontwikkeling en de recente aantallen. Bij broedvogels worden ook de aantallen rond 1981 gevraagd.

Bij de broedvogels zijn van soorten met een negatieve staat van instandhouding (LNV 2005) ook doelen geformuleerd in Natura2000 gebieden waarvoor de soort niet eerder was aangemeld. Het gaat hierbij ook om Habitatrichtlijngebieden. In totaal betreft dit 61 soort-gebied combinaties (zie bijlage 1). In de rapportage worden hiervan alleen de gemiddelde aantallen voor de periode 1999 t/m 2003 gepresenteerd. Trendgegevens en aantallen van rond 1981 zijn niet berekend.

Figuur 1. Natura 2000 gebieden in Nederland waarvoor vogeldoelen worden geformuleerd. De nummers zijn conform tabel 2 en zoals gebruikt in hoofdstuk 4. Deze nummering is conform de nummering zoals in gebruik bij het Ministerie van LNV.

Tabel 1. Vogelsoorten waarvoor in één of meerdere Natura 2000 gebieden Instandhoudingsdoelen worden geformuleerd. Tevens is aangegeven of het hierbij om het voorkomen als broedvogel (Brv) en/of als niet-broedvogel (NBrv) gaat.

Soort	Brv	NBrv	Soort	Brv	NBrv	Soort	Brv	NBrv
Roodkeelduiker		x	Eider	x	x	Rosse Grutto		x
Parelduiker		x	Zwarte Zee-eend		x	Wulp		x
Dodaars	x	x	Krooneend		x	Zwarte Ruiters		x
Fuut		x	Brilduiker		x	Tureluur		x
Kuifduiker		x	Nonnetje		x	Groenpootruiter		x
Geoorde Fuut	x	x	Middelste Zaagbek		x	Steenloper		x
Aalscholver	x	x	Grote Zaagbek		x	Zwartkopmeeuw	x	
Roerdomp	x		Wespendief	x		Kleine Mantelmeeuw	x	
Woudaap	x		Zeearend		x	Dwergmeeuw		x
Kleine Zilverreiger		x	Bruine Kiekendief	x		Reuzenster		x
Grote Zilverreiger	x	x	Blauwe Kiekendief	x		Grote Stern		x
Purperreiger	x		Grauwe Kiekendief	x		Visdief		x
Lepelaar	x	x	Visarend		x	Noordse Stern		x
Kleine Zwaan		x	Slechtvalk		x	Dwergster		x
Wilde Zwaan		x	Korhoen	x		Zwarte Stern	x	x
Taiga Rietgans		x	Porseleinhoen	x		Velduil		x
Toendra Rietgans		x	Meerkoet		x	Nachtzwaluw		x
Kleine Rietgans		x	Kwartelkoning	x		IJsvogel		x
Kolgans		x	Kraanvogel		x	Draaihals		x
Dwerggans		x	Scholekster		x	Zwarte Specht		x
Grauwe Gans		x	Kluut	x	x	Oeverzwaluw		x
Brandgans		x	Bontbekplevier	x	x	Boomleeuwrik		x
Rotgans		x	Strandplevier	x	x	Duinpieper		x
Bergeend		x	Goudplevier		x	Blauwborst		x
Smient		x	Zilverplevier		x	Paapje		x
Krakeend		x	Kievit		x	Roodborsttapuit		x
Wintertaling		x	Kanoet		x	Tapuit		x
Wilde Eend		x	Drieteenstrandloper		x	Snor		x
Pijlstaart		x	Krombekstrandloper		x	Rietzanger		x
Slobeend		x	Bonte Strandloper		x	Grote Karekiet		x
Tafeleend		x	Kemphaan	x	x	Grauwe Klauwier		x
Kuifeend		x	Watersnip	x				
Topper		x	Grutto		x			

Tabel 2. Natura 2000 gebieden in Nederland met het aantal gebied-soort combinaties voor broedvogels (Brv) en niet-broedvogels (NBrv) en het Natura 2000 gebiedsnummer (Nr).

Nr	Naam	Brv	NBrv	Nr	Naam	Brv	NBrv
1	Waddenzee	13	41	79	Lepelaarplassen	2	8
2	Duinen en Lage Land Texel	12		83	Botshol	2	
3	Duinen Vlieland	11	6	84	Duinen Den Helder - Callantsoog	1	
4	Duinen Terschelling	10		85	Zwanenwater & Pettemerduinen	5	2
5	Duinen Ameland	9		87	Noordhollands Duinreservaat	2	
6	Duinen Schiermonnikoog	9		89	Eilandspolder	1	7
7	Noordzeekustzone	5	18	90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	4	3
8	Lauwersmeer	13	32	92	Ilperv. Varkensl. Oostzanerv. & Twiske	7	6
9	Groote Wielen	3	4	93	Polder Zeevang		7
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	1	8	94	Naardermeer	5	2
11	Witte en Zwarte Brekken		9	95	Oostelijke Vechtplassen	9	8
12	Sneekermeergebied	4	18	100	Voornes Duin	3	
13	Alde Feanen	10	14	101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	1	19
14	Deelen	7	7	102	De Wilck		2
15	Van Oordt's Mersken	2	4	103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	8	4
18	Rottige Meenthe & Brandemeer	2		104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein		4
19	Leekstermeergebied	4	3	105	Zouweboezem	5	1
20	Zuidlaardermeergebied	3	4	106	Boezems Kinderdijk	4	3
23	Fochteloërveen	4	6	107	Donkse Laagten		4
25	Drentsche Aa-gebied	3		109	Haringvliet	10	28
27	Drents-Friese Wold & Leg.veld	9		110	Oudeland van Strijen		4
28	Elperstroomgebied	1		111	Hollands Diep		10
29	Havelte-Oost	1		112	Biesbosch	8	25
30	Dwingelderveld	7	4	113	Voordelta		28
33	Bargerveen	10	3	114	Krammer-Volkerak	9	27
34	Weerribben	8		115	Grevelingen	7	34
35	Wieden	12	12	118	Oosterschelde	7	37
36	Uiterw. Zwarte Water en Vecht	5	7	119	Veerse Meer	5	21
38	Uiterwaarden IJssel	5	21	120	Zoommeer	4	12
40	Engbertsdijksvenen	1	2	121	Yerseke en Kapelse Moer		1
42	Sallandse Heuvelrug	3		122	Westerschelde & Saefinghe	9	32
56	Arkemheen		1	123	Zwin & Kievittepolder		1
57	Veluwe	10		127	Markiezaat	5	20
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	4	16	128	Brabantse Wal	6	
67	Gelderse Poort	11	18	133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	2	1
68	Uiterwaarden Waal	3	17	136	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	3	
72	IJsselmeer	9	39	137	Strabrechtse Heide & Beuven	2	1
73	Markermeer & IJmeer	1	18	138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	3	
74	Zwarte Meer	6	18	139	Deurnsche Peel & Mariapeel	4	2
75	Ketelmeer & Vossemeer	4	21	140	Groote Peel	6	4
76	Veluwerandmeren	2	16	145	Maasduinen	8	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	3	11	149	Meinweg	3	
78	Oostvaardersplassen	14	19	162	Abtskolk & De Putten		1

3. Materiaal en methode

3.1. Materiaal

Broedvogels

Het meetnet Broedvogels van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) heeft als basis gediend voor de informatie die in hoofdstuk 4 wordt gepresenteerd. Dit meetnet bestaat uit het Broedvogel Monitoring Project (BMP, algemene en schaarse broedvogels) dat gestart is in 1984 en het Landelijk Soortonderzoek Broedvogels (LSB, zeldzame broedvogels en kolonievogels) dat data heeft vanaf 1990. Voor een verantwoording van het BMP en LSB wordt verwezen naar van Dijk et al. (2005).

Voor de voorliggende rapportage waren data noodzakelijk vanaf 1981 en specifiek voor soorten van de Vogelrichtlijn. De dataset voor de jaren tachtig is conform de huidige methodieken van het meetnet Broedvogels aangevuld in het kader van de opdracht 'broedvogeltrends Vogelrichtlijnsoorten vanaf 1981'. Verschillende reeds bestaande databases zijn bewerkt zodat ze aansluiten op de databases van het Meetnet Broedvogels. De volgende databases zijn bewerkt:

- Oude Tijdreeksen BMP (zie voor omschrijving van dit materiaal SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002);
- Trends van vogels in Vogelrichtlijngebieden (Boele & van der Weide 2000);
- Kustbroedvogeldatabase RIKZ/SOVON (Arts 1993);
- Kustbroedvogels Deltagebied (Meininger *et al.* 1999).

Daarnaast is materiaal uit literatuurbronnen aan het bestand toegevoegd en zijn controles uitgevoerd. De dataset is per Vogelrichtlijngebied ter controle voorgelegd aan lokale deskundigen. Deze deskundigen is gevraagd de gegevens te controleren en zo mogelijk aan te vullen. Dit is met name gedaan bij gebieden waarvan de dataset veel ontbrekende waarden bevat.

Het meetnet Broedvogels maakt normaliter alleen gebruik van inventarisatieresultaten indien de gehele voorgeschreven set aan soorten is onderzocht. Voor deze rapportage zijn in afwijking hierop ook reeksen van afzonderlijke

soorten gebruikt. Het gaat dan veelal om schaarse broedvogels (bijv. Boomleeuwerik).

Het atlasproject voor broedvogels uit de jaren 1998-2000 heeft geresulteerd in een database met per atlasblok van vijf bij vijf kilometerhok schattingen van het aantal broedparen van schaarse en zeldzame broedvogels (SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002). Deze database is geraadpleegd indien er geen ander materiaal voor handen was.

Niet-broedvogels

De gegevens van het meetnet Watervogels van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) vormen de basis voor de informatie over niet-broedvogels die in hoofdstuk 4 wordt gepresenteerd. Dit meetnet bestaat uit maandelijkse tellingen van alle soorten watervogels en een aantal aan waterrijke gebieden gebonden roofvogels en zangvogels in monitoringgebieden (waaronder de meeste Vogelrichtlijngebieden) en maandelijkse tellingen van ganzen en zwanen in pleisterplaatsen. Daarnaast worden in januari zoveel mogelijk aanvullende gebieden geteld en de gebieden die van belang zijn voor zee-eenden. Zie voor een uitgebreide beschrijving van het watervogelmeetnet van Roomen et al. (2005) en Soldaat et al. (2004).

In aanvulling op de data die regulier in de jaarrapportages van het Watervogelmeetnet werden gebruikt zijn in het kader van deze studie telgegevens van de Zoute Delta van voor 1987/88 geschikt gemaakt voor monitoring (met name bijschatten van ontbrekende tellingen). Deze gegevens worden gebruikt om indien mogelijk landelijke aantalsontwikkelingen vanaf 1975/76 te beschrijven. Daarnaast zijn de telgegevens van ganzen en zwanen geschikt gemaakt om ook de aantalsontwikkelingen in Vogelrichtlijngebieden te kunnen analyseren (dit was tot nu toe alleen mogelijk voor pleisterplaatsen). In aanvulling op de soorten waarvoor regulier trends werden uitgerekend zijn in het kader van dit project ook de meetnet gegevens gebruikt van Kuifduiker, Geoorde Fuut, Kleine Zilverreiger, Grote Zilverreiger, Lepelaar, Krooneend, Strandplevier en Krombekstrandloper.

In aanvulling op de meetnet gegevens zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Voor Zeearend, Visarend, Slechtvalk, Kraanvogel en Reuzenster zijn de gecombineerde gegevens van het SOVON Bijzondere Soorten Project (BSP) en het Watervogelmeetnet gebruikt. Voor deze schaarse soorten vormen de waarnemingen van het BSP een cruciale aanvulling.
- Voor Kempphaan en Zwarte Stern zijn gegevens van slaapplaatstellingen gebruikt. Slaapplaatstellingen vormen voor deze soorten de beste manier om aantallen en aantalsontwikkelingen te beschrijven (Wymenga 1995, 1997, 2000, 2001, 2005, Schouten 1985, Schobben et al. 1995, Schobben 2004, van der Winden & Schobben 2001). Bij de Kempphaan is de reeks nog niet lang genoeg om de trend te beschrijven.
- Voor de Dwerggans zijn de data gebruikt zoals deze recent bij elkaar zijn gebracht voor het selecteren van pleisterplaatsen voor deze soort (Koffijberg et al. 2005).
- Bij de Goudplevier worden naast de resultaten vanuit het Watervogelmeetnet ook de resultaten van integrale tellingen gepresenteerd (van

Eerden & Key 1978, van Eerden et al. 1979, van der Winden et al. 2001, Kleefstra & Tanger 2004) en bij de Grutto de resultaten van broedvogeltellingen (van Dijk et al. 2005).

Van Roodkeelduiker, Parelduiker en Dwergmeeuw konden op korte termijn geen landelijke aantallen of aantalsontwikkelingen worden bepaald. De hoofdmacht van de verspreiding voor deze soorten ligt op de Noordzee met lagere aantallen op het open water van Waddenzee en IJsselmeer. Bewerkingen van materiaal van vliegtuigtellingen, boottellingen en zeetrekellingen van de Noordzee zijn nodig om voor deze soorten trends en recente aantallen te beschrijven.

Een aantal van de gebied-soort combinaties voor niet-broedvogels in Natura 2000 gebieden heeft specifiek betrekking op slaapplaatsen (zie bijlage 1). Voor slaapplaatsen die overdag aanwezig zijn (hoogwatervluchtplaatsen, overdag aanwezige duikeenden, Smienten) zijn telresultaten van het Watervogelmeetnet gebruikt. Voor nachtelijke slaapplaatsen (met name ganzen en zwanen, sommige steltlopersoorten) is in het kader van deze studie aanvullend literatuuronderzoek uitgevoerd en gebruik gemaakt van informatie van lokale contactpersonen (bijlage 2).

3.2. Aantalsschattingen en trendberekening

3.2.1. Aantalsschattingen

Broedvogels

Voor deze studie waren zoveel mogelijk absolute aantallen gewenst in plaats van relatieve indexen, zodat het mogelijk is hierop later kwantitatieve doelen te baseren. Het gaat daarbij om zowel landelijke aantallen als aantallen per gebied. Bij broedvogels gaat het daarbij om schattingen van het aantal broedpaar. De voorkeursperioden voor de schattingen zijn recent het gemiddelde aantal in 1999 tot en met 2003 en in het verleden 1979 tot en met 1983.

De volledigheid van de broedvogeltellingen varieert per soort, per gebied en per jaar. Van zeer schaarse broedvogels en veel kolonievogels bestaan al decennia lang vrijwel complete jaarlijkse tellingen. Van de overige soorten is de volledigheid in de jaren negentig sterk toegenomen, zij het dat complete landelijke overzichten alleen mogelijk zijn via speciale atlasprojecten. Op gebiedsniveau

ligt dit anders en zijn wel veel complete reeksen beschikbaar. Bij het ontbreken van landelijk volledige tellingen zijn vaak schattingen gemaakt indien een groot deel van de populatie wel geteld is en de dekking hiervan bekend is. Deze schattingen zijn gepubliceerd in Bijlsma et al. (2001), van Dijk et al. (2005; en eerdere jaren in serie), SOVON (1988) en SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). Populatieschattingen worden veelal gegeven in de vorm van een range met een minimum en een maximum. In deze gevallen is gewerkt met de gemiddelde waarde.

Op gebiedsniveau zijn onvolledige opgaven indien mogelijk bijgeschat. Dit is op beperkte schaal gedaan op basis van 'expert judgement' (bijv. door lokale beheerder of teller) of bij uitzondering door het programma TRIM. In het basisbestand zijn deze aantallen gemarkeerd. Gezien het beperkte materiaal voor de eerste periode is het niet altijd

mogelijk voor de jaren 1979-83 een getal te geven. Indien voor de recente periode geen integrale opgaven beschikbaar waren is gebruik gemaakt van de aantalschattingen die voor ieder atlasblok (5 bij 5 kilometer) zijn gemaakt ten behoeve van de broedvogelatlas (SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002). De schattingen zijn gemaakt in klassen en per blok is het geometrisch gemiddelde bepaald. De aantallen uit een blok zijn toegekend aan Vogelrichtlijngebied dat daarin ligt. Aangezien de desbetreffende soorten gebonden zijn aan een specifiek habitat en dat habitat meestal in een natuurgebied ligt zal de toekenning veelal terecht zijn. De gebied-soort combinaties waarvoor deze methode is toegepast staan in bijlage 3.

Niet-broedvogels

Net zo als bij broedvogels zijn voor deze studie absolute aantallen gewenst ten behoeve van het formuleren van kwantitatieve doelen. Het gaat om landelijke aantallen en aantallen per gebied. Het gaat bij de niet-broedvogels om een inschatting van de gemiddelde aantallen in bij voorkeur de seizoenen 1999/00 tot en met 2003/04.

Er wordt indien mogelijk gebruik gemaakt van de resultaten van het Watervogelmeetnet (van Roomen et al. 2005). Het gaat daarbij om de gebieden die tot het meetnet behoren: monitoringgebieden en pleisterplaatsen die de belangrijke watervogelgebieden van Nederland omvatten. De aantallen worden daarbij uitgedrukt als het seizoensgemiddelde. Dit seizoensgemiddelde is de som van de maandelijks tellingen in de periode juli tot en met juni (watervogelseizoen) gedeeld door twaalf. Ontbrekende tellingen in die periode worden daarbij bijgeschat met het programma U-index (zie voor details Soldaat et al. 2004). Afhankelijk van het voorkomen van watervogels worden in deze gebieden in alle maanden van juli tot en met juni geteld (en ontbrekende tellingen bijgeschat) of in de periode september tot en met april (bijlage 4). Seizoenen met meer dan 90% bijgeschatte aantallen worden niet gebruikt bij de berekeningen. In bijlage 4 wordt ook het gemiddelde percentage bijschatting per gebied weergegeven. Het seizoensgemiddelde geeft de beste inschatting van het gebruik van Nederland of een gebied gedurende het hele 'jaar'. Door het seizoensgemiddelde met 365 dagen te vermenigvuldigen kan ook het aantal doorgebrachte vogeldagen in een 'jaar' worden berekend. In deze studie zijn de afzonderlijke seizoensgemiddelden weer gemiddeld voor de

periode 1999/00 tot en met 2003/04. Benadrukt dient te worden dat de inschatting van de landelijke seizoensgemiddelden is gebaseerd op de som van de seizoensgemiddelden in de gebieden die van het meetnet deel uit maken. Voor de ene soort ligt deze schatting dichterbij de 'werkelijke' landelijke totalen (als de soort voornamelijk binnen de monitoringgebieden voorkomt) als bij de andere soort (soorten die een ruimere verspreiding hebben, zie ook 3.3.4).

Niet in alle gevallen konden de berekeningen van gemiddelde aantallen worden gebaseerd op seizoensgemiddelden. Voor een aantal soorten zijn geen schattingen beschikbaar van de maandelijks aantallen maar wel van de maximale aantallen in een seizoen. Deze zijn gebaseerd op tellingen in de periode dat voor de betreffende soort de maximale aantallen mogen worden verwacht. Dit betreft de soorten Dwerggans, Eider, Zwarte Zee-eend, Zeearend, Visarend, Slechtvalk, Kraanvogel, Kemphaan, Reuzenster en Zwarte Stern.

Voor gebied-soort combinaties die slaapplaatsen betreffen zijn meestal geen seizoensgemiddelden beschikbaar. Het watervogelmeetnet richt zich op tellingen overdag en op de foerageerfunctie van gebieden. Nachtelijke slaapplaatsen worden daarbij niet geteld en bijv. vogels op hoogwatervluchtplaatsen of duikeenden op dagrustplaatsen worden 'overgeheveld' naar de gebieden waar ze foerageren (van Roomen et al. 2005). Voor gebied-soort combinaties die betrekking hebben op deze functies zijn voor de overdag aanwezige aantallen de seizoensmaxima uit het Watervogelmeetnet gebruikt en voor de nachtelijke slaapplaatsen de resultaten van een literatuurstudie en informatie van lokale contactpersonen. Het betreft hier zoveel als mogelijk seizoensmaxima uit de periode 1999/00- 2003/04. De op deze wijze verkregen schattingen van maximale aantallen moeten als eerste indicaties van de belangrijkheid worden beschouwd. Beschikbare tellingen van nachtelijke slaapplaatsen zijn meestal schaars (er ontbreekt een landelijk project voor het verzamelen van deze gegevens) en soms zijn schattingen gebaseerd op maar één telling, er zijn echter ook gebieden en soorten waarvoor veel meer tellingen beschikbaar waren (bijlage 2).

3.2.2. Trendberekening

Broedvogels

Bij de broedvogels zijn de trends uitgerekend met TRIM (zie Pannekoek & van Strien 2001). Indien er geen aantalsontwikkeling te geven was met absolute aantallen was het veelal wel mogelijk een relatieve ontwikkeling te presenteren in de vorm van jaarindexen. Deze indexen zijn gebaseerd op tijdreeksen van gebieden uit het LSB en BMP die zijn te beschouwen als een representatieve steekproef. De keuze tussen landelijke totalen of indexen is gemaakt op de volgende gronden: 1) welke reeks is de meest betrouwbare afspiegeling van de werkelijke populatie-ontwikkeling (representativiteit steekproef), 2) welke reeks geeft de meeste (betrouwbare) informatie over absolute aantallen, 3) welke reeks geeft informatie voor de meeste jaren (ook voor 1980). In principe zijn indexen (op basis van kerngebieden) het meest betrouwbaar, omdat ze gebaseerd zijn op een groot aantal gebieden met ‘harde’ telgegevens. Landelijke populatieschattingen zijn vaak lastiger onderling te vergelijken tussen jaren, in verband met verschillen in achterliggende methoden, zeker voor soorten die niet landsdekkend geteld worden. Bovendien zijn ze vaak maar voor een beperkt aantal jaren beschikbaar. Er is echter toch voor landelijke populatieschattingen gekozen als de indexen onvoldoende representatief zijn voor de landelijke ontwikkeling. De populatieschattingen hebben als bijkomend voordeel dat het gaat om absolute aantallen. Indexen zijn bedoeld om relatieve veranderingen in de aantallen te presenteren, en aantalsschattingen op basis van indexen zijn meestal minder nauwkeurig. De landelijke indexen zijn vanaf 1990 allemaal conform de methodieken van het NEM-meetnet Broedvogels. Voor alle soorten betekent dit, dat er stratificatie heeft plaatsgevonden (Nederland is opgedeeld in eenheden waarbinnen de aantalsontwikkelingen tussen gebieden naar verwachting overeenkomstig zijn, en waartussen verschillen mogen optreden) en bij de algemene en schaarse soorten (BMP) ook weging (het combineren van deeltrends in verschillende strata tot een landelijke trend, waarbij rekening gehouden wordt met de populatie-aandelen in die strata). De indexen van voor 1990 zijn alleen voor de kolonievogels gestratificeerd (conform methodiek NEM). Voor de zeldzame broedvogels zijn de indexen van voor 1990 ongestratificeerd en bij de schaarse en algemene soorten ongestratificeerd

en ongewogen. Zie van Dijk et al. 2005 voor een toelichting over stratificatie en weging. De koppeling van de indexen van voor en na 1990 is gedaan door bij de berekening van de indexen voor beide perioden het jaar 1990 op 100 te zetten. Hierdoor is het mogelijk de reeksen van indexen samen te voegen tot één lange reeks.

Op gebiedsniveau gelden vergelijkbare afwegingen. Indien er geen aantalsontwikkeling te schetsen was met absolute aantallen was het veelal wel mogelijk een relatieve ontwikkeling te presenteren in de vorm van jaarindexen. Deze indexen zijn gebaseerd op tijdreeksen van binnen het Vogelrichtlijngebied gelegen telgebieden die een representatieve steekproef vormen. De trendlijn in de landelijke- en gebiedsfiguren is met het programma TrendSpotter bepaald (zie hieronder).

Niet-broedvogels

Bij de niet-broedvogels zijn de trends uitgerekend met TrendSpotter (Visser 2002, 2004). Trends worden uitgerekend als er negen of meer punten beschikbaar zijn in de tijdreeks. De trendlijn die berekend wordt met TrendSpotter is een zogenaamde ‘flexibele trend’. Dat wil zeggen dat de jaarcijfers niet gemodelleerd worden volgens een rechte lijn, zoals bij lineaire regressie, maar met een smoothing-techniek waarbij de gemodelleerde trendwaarde in een bepaald jaar vooral bepaald wordt door de omringende jaren, en minder door jaren die verder van het betreffende jaar afliggen. Het gevolg is een min of meer vloeiende lijn door de jaarcijfers, die sterk lijkt op een lopend gemiddelde. Als jaarcijfers zijn voor de trendberekeningen de seizoensgemiddelden gebruikt, soms indexen of seizoensmaxima. Wanneer een jaarcijfer in een tijdreeks ontbreekt, berekent TrendSpotter voor dat jaar toch een trendwaarde. De mate waarin dat lukt hangt af van de hoeveelheid omringende jaren waarvoor wél een jaarcijfer beschikbaar is, en hoe modelleerbaar deze jaarcijfers zijn. Wanneer bijvoorbeeld een reeks van jaren achter elkaar niet geteld is, of wanneer de jaarcijfers in de omringende jaren sterk variëren, dan zal de standaardfout groot zijn. De standaardfouten van de trendwaarden berekend met TrendSpotter geven vooral weer in hoeverre de jaarcijfers lokaal (d.w.z. in het betreffende jaar en de omringende jaren) een duidelijke trend vertonen. Liggen de jaarcijfers in een deel van de tijdreeks mooi op één lijn, dan levert dat kleine standaardfouten op, is er grote variatie dan worden de standaardfouten

groter. Met de berekende standaardfouten wordt een 95% betrouwbaarheidsinterval rond de trendwaarden berekend. Op basis van het betrouwbaarheidsinterval kan voor ieder jaar in de tijdreeks een uitspraak gedaan worden of de trendwaarde in dat jaar significant boven of onder een bepaald ander jaar ligt. Door twee trendwaarden te vergelijken kan berekend worden hoe sterk de aantallen van een soort in de tussentijdse tijd veranderd zijn. Anders dan bij

lineaire trendberekening heeft de trendclassificatie bij flexibele trendberekening niet betrekking op de gehele tijdreeks, maar op de vergelijking van het laatste deel van de tijdreeks met een voorafgaand deel van de tijdreeks. De classificatie kan daardoor gedurende de tijdreeks veranderen. Om de beoordeling van trends te vereenvoudigen zijn de trends in klassen ingedeeld, conform de trendbeoordeling met TRIM (zie 4.1).

3.3. Verspreiding en belangbepaling

3.3.1. Recente verspreiding

Broedvogels

De data voor de verspreidingskaarten zijn ontleend aan de broedvogelatlas (1998-2000; aantalsschattingen per atlasblok (5x5 km), SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002). Deze dataset is uniform voor alle soorten beschikbaar. Vanwege deze uniformiteit is niet gekozen voor de data van het Landelijk Soortonderzoek Broedvogels (LSB) die voor een aantal kolonievogels en zeldzame broedvogels wel recentere data bevat. Op de kaarten zijn de grenzen van de Vogelrichtlijngebieden afgebeeld om zo globaal aan te geven welk deel van de populatie binnen en buiten de gebieden valt. Tevens geven de kaarten inzicht in de landelijke verspreiding.

Niet-broedvogels

De aantallen zijn weergegeven per hoofdgebied. Als eenheid wordt het seizoensgemiddelde over vijf seizoenen gebruikt (bij Eider en Zwarte Zee-eend betreft het de januariverspreiding). De data voor gebieden buiten het meetnet zijn via berekeningen opgewerkt tot schattingen van het maandgemiddelde. Voor een gedeelte van de soorten was deze aanvullende berekening niet nodig als de Nederlandse populatie grotendeels binnen het meetnet aanwezig is, deze inschatting werd vooraf gemaakt. Voor telgebieden buiten het meetnet waarvan we wel telgegevens hebben (meestal midwintertelgegevens) zijn schattingen verkregen door bij te schatten met U-index binnen een representatief stratum waarin ook een selectie van maandelijks getelde gebieden aanwezig is. Voor telgebieden waarvan helemaal geen telgegevens voorhanden waren zijn schattingen gemaakt van de aanwezige aantallen per soort, regio en maand op basis van een regressiemodel.

Dit model maakt gebruik van een log-lineaire poisson verdeling en voorspelt de aantallen vogels als functie van het biotooptype (op basis van begroeiingstypenkaart: grote wateren, kleine wateren, grasland, bouwland, bos en bebouwing), de oppervlakte van het telgebied en de fractie van deze oppervlakte per biotooptype. Voor vrijwel alle soorten verklaarde het model een groot deel (>50%) van de variatie in aantallen. De methode is in een uitgebreidere variant (met meer verklarende variabelen) ook gebruikt voor o.a. de recente Gruttokaart (Teunissen et al. 2005).

3.3.2. Belang Vogelrichtlijngebieden

Broedvogels

De landelijke aantalsschattingen zijn ontleend aan de broedvogelatlas en de rapportages van het Landelijk Soortonderzoek Broedvogels (van Dijk et al. 2005). Op basis van de opgaven voor de jaren 1999-2003 is een gemiddelde berekend. De aantallen binnen de Vogelrichtlijngebieden bestaan uit het totaal van de gebied-soortcombinaties die kwalificeren (zie bijlage 1), aangevuld met niet kwalificerende combinaties in Vogelrichtlijngebieden. Voor een aantal van deze gebied-soortcombinaties zijn geen totalen per Vogelrichtlijngebied beschikbaar op basis van de data uit de monitoringmeetnetten. Op basis van de data uit de broedvogelatlas (geometrisch gemiddelde van de aantalsrange per atlasblok) of literatuuropgaven worden schattingen gemaakt voor deze combinaties (veelal soorten van het BMP zoals Wespandief, Boomleeuwerik, Rietzanger).

Niet-broedvogels

De vergelijking is gemaakt op basis van het

seizoensgemiddelde in Nederland (zie 3.3.1) en het seizoensgemiddelde in de Vogelrichtlijngebieden. Deze berekening is dus gebaseerd op een inschatting van het belang van de Vogelrichtlijngebieden jaarrond ten opzichte van het belang van Nederland het jaarrond en niet op een maximale belangbepaling op één moment.

3.3.3. Belang Nederland

Broedvogels

De landelijke aantalschattingen zijn ontleend aan het overzicht zoals beschreven in paragraaf 3.3.2. De populatiegrootte van de Europese Unie is vermeld in 'Birds in the European Union' (BirdLife International 2004).

Niet-broedvogels

Op basis van de berekeningen die zijn toegelicht onder 3.3.1. zijn de gemiddelde maximale aantallen in Nederland berekend (het hoogste aantal in een bepaalde maand, gemiddeld over vijf seizoenen). Deze worden gekoppeld met de juiste populatieschatting van Wetlands International (2002). Voor de steltlopers zijn daarbij de populatie specifieke maanden aangehouden (Meininger et al. 1995) en wordt het hoogste aandeel per populatie voor een soort gegeven. Er zijn de volgende uitzonderingen:

- Bij de Roodkeelduiker, Parelduiker en Dwergmeeuw is de schatting gebaseerd op Camphuysen & Leopold 2004.
- Bij de Krooneend, Zearend, Visarend, Slechtvalk, Kraanvogel en Reuzenster is de schatting mede gebaseerd op de resultaten van het SOVON BSP.
- Voor de schatting van de Europese aantallen bij de roofvogels is BirdLife International 2004 gebruikt.
- Voor Kempphaan, Zwarte Stern en Grote Zilverreiger zijn de maxima van slaapplaatstellingen gebruikt (Wymenga 2005, Schobben 2004, van der Winden & Schobben 2001, van Dort e.a. In voorbereiding).
- Voor de Dwerggans zijn de schattingen gebruikt zoals gepubliceerd in Koffijberg et al 2005.
- De schatting voor de Grutto is gebaseerd op het recente aantal broedpaar (Teunissen et al 2005) plus een inschatting van het uitvliessucces.
- Bij de Goudplevier is het resultaat van de recente integrale telling aangehouden (Kleefstra & Tanger 2004).

De gebruikte landelijke schattingen per soort staan weergegeven in bijlage 5. Hierin wordt ook de maand waarin de maximale aantallen werden aangetroffen vermeld.

3.3.4. Aandeel in meetnet niet-broedvogels

De vergelijking is gemaakt op basis van het seizoensgemiddelde in Nederland (zie 3.3.1) en het seizoensgemiddelde in de monitoringgebieden dan wel pleisterplaatsen (zie 3.2.1). Deze berekening is dus gebaseerd op een inschatting van de aantallen in het meetnet jaarrond ten opzichte van een inschatting van de aantallen in Nederland het jaarrond en niet op het maximum op één moment. Voor de meeste soorten geldt dat als het percentage in het meetnet relatief laag is dat dit betekend dat er nog substantiële aantallen buiten de meetnetgebieden voorkomen. Bij enkele soorten worden de aanwezige aantallen in de meetnetgebieden met de huidige telmethoden onderschat waardoor het aandeel in de meetnetgebieden lager uitvalt. Dit geldt met name voor Roodkeelduiker, Parelduiker, Reuzenster en Zwarte Stern en in mindere mate voor Krooneend.

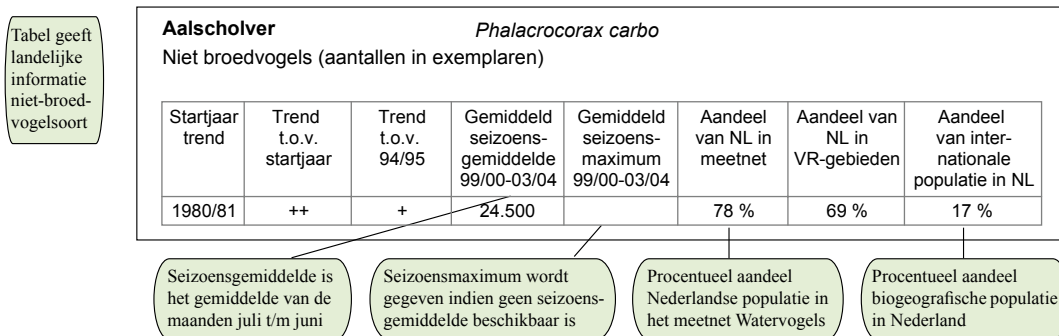
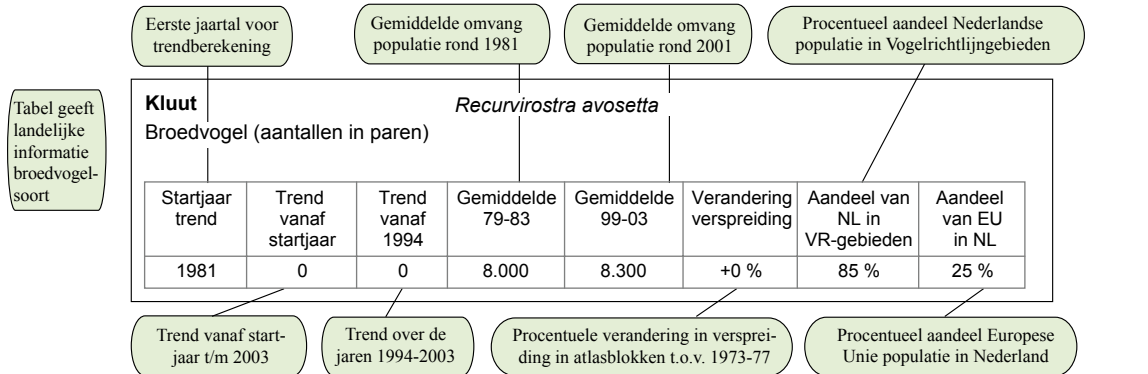
3.3.5. Verandering verspreiding broedvogels

In de broedvogelatlas (1998-2000) zijn kaarten opgenomen met de verandering t.o.v. de eerste broedvogelatlas (1973-77, Teixeira 1979). De verandering in verspreiding is in dit rapport als een percentage weergegeven waarbij positieve getallen een uitbreiding van de verspreiding betreft en negatieve getallen een inkrimping van de verspreiding.

4. Resultaten

4.1. Leeswijzer

Toelichting soortinformatie

Tabel geeft alle Natura 2000 gebieden per soort

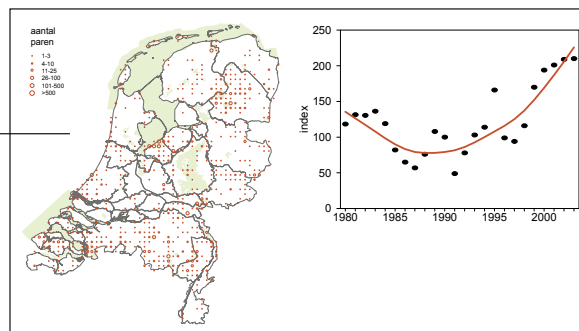
Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoensgemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoensmaximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	fs	1980/81	++	++	8.100	
(001) Waddenzee	fs	1980/81	++	+	4.200	
(073) Markermeer & IJmeer	fs	1980/81	+	+	2.600	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	fs	1980/81	++	?	870	

Toelichting tabel: zie gebieden informatie

Legenda trendindicaties

++	Sterke toename:	significant > 5% per jaar toegenomen ($\approx$ verdubbeling in 15 jaar)
+	Matige toename:	significante toename, maar niet zeker of deze > 5% per jaar is
0	Stabiel:	geen significante aantalsverandering
-	Matige afname:	significante afname, maar niet zeker of deze > 5% per jaar is
--	Sterke afname:	significant > 5% afname per jaar ($\approx$ halvering in 15 jaar)
?	Onzeker:	standaardfout te groot voor betrouwbare trendclassificatie
	Onvoldoende data	

Verspreidingskaart huidige voorkomen, met op de achtergrond Vogelrichtlijngebieden. Bij broedvogels de verspreiding per atlasblok, bij niet-broedvogels de aantallen per hoofd(tel)gebied.

Ontwikkeling landelijke populatie. De lijn geeft de trend aan.

Toelichting gebiedsinformatie

Natura 2000 gebiedsnummer

Eerste jaartal voor trendberekening

Gemiddelde omvang populatie rond 1981

Gemiddelde omvang populatie rond 2001

Tabel geeft alle Natura 2000 broedvogelsoorten per gebied

(1) Waddenzee
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Lepelaar	1981	++	++	25	430
Eider	1981	+	--	1.700	2.700
Bruine Kiekendief	1981	+	?	5	28
Blauwe Kiekendief	1990	?	?		3
Kluut	1981	-	-	4.100	3.800
Bontbekplevier	1990	0	-		62

Trend vanaf startjaar t/m 2003

Trend over de jaren 1994-2003

Natura 2000 gebiedsnummer

Eerste seizoen voor trendberekening

Seizoensgemiddelde is het gemiddelde van de maanden juli t/m juni

Seizoensmaximum wordt gegeven indien geen seizoensgemiddelde beschikbaar is

Tabel geeft alle Natura 2000 Niet-broedvogelsoorten per gebied

(1) Waddenzee
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

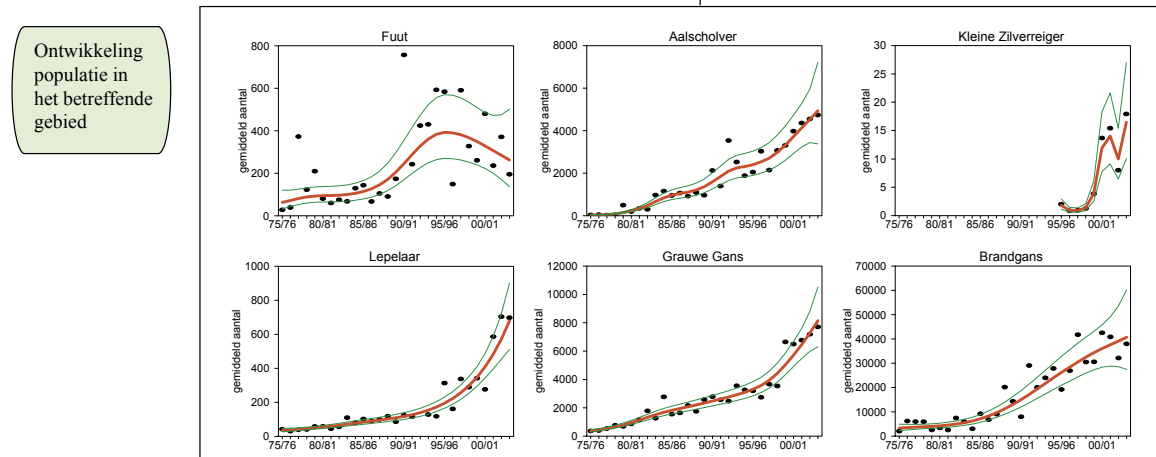
Soort	Functie: foeragen/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	?	310	
Aalscholver	fs	1980/81	++	+	4.200	
Kleine Zilverreiger	f	1995/96	++		10	
Lepelaar	fs	1980/81	++	++	520	
Kleine Zwaan	s					1.600
Toendrarietgans	s					22.000

f = aantallen overdag, veelal foeragerend; s = slaapplaatsen, veelal 's nachts

Trend 2003/04 t.o.v. startjaar

Trend 2003/04 t.o.v. 1994/95

Stip is jaarcijfer, lijn is de trendwaarde en de stippellijnen geven de betrouwbaarheidsintervallen

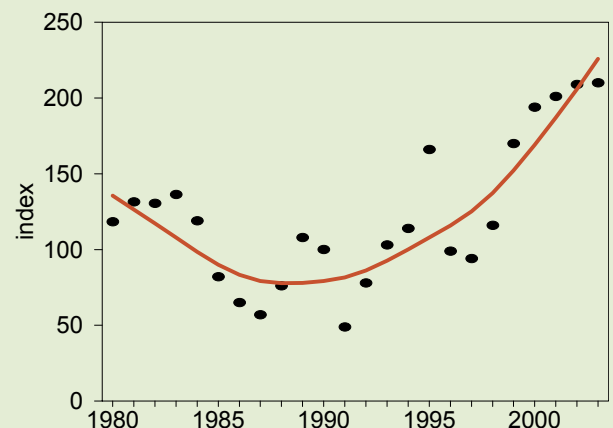
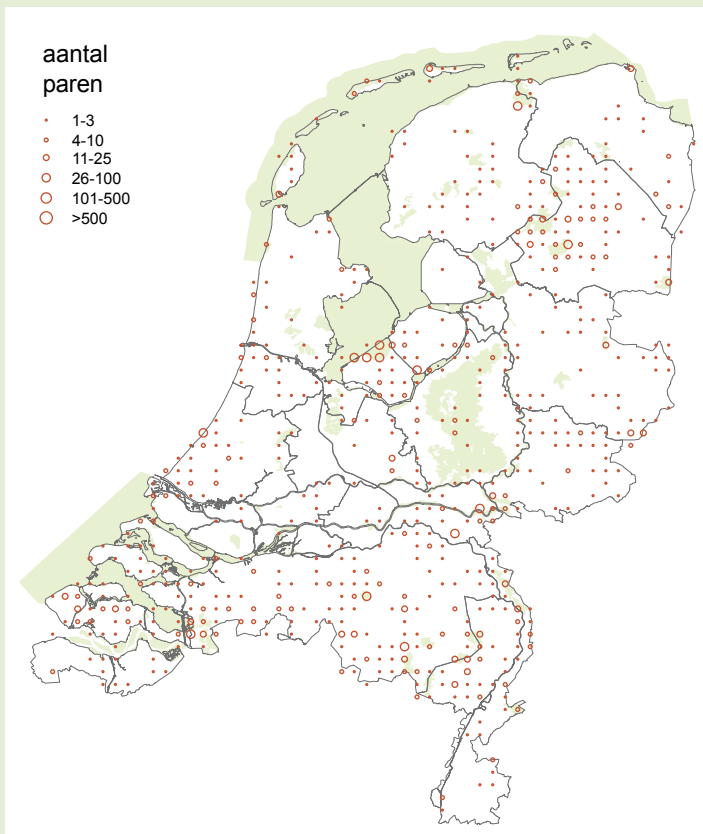
4.2. Resultaten per broedvogelsoort

Dodaars *Tachybaptus ruficollis*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	++	1.200	2.200	-7 %	38 %	3,1 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(078) Oostvaardersplassen	1987	++	++		140
(030) Dwingelderveld	1981	+	+	20	55
(145) Maasduinen	1988	-	?		50
(140) Groote Peel	1981	+	+	12	41
(067) Gelderse Poort	1989	-	0		40
(128) Brabantse Wal					40
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	+	++	13	38
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel					33
(127) Markiezaat					30
(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen					29
(004) Duinen Terschelling	1981	+	+	6	18

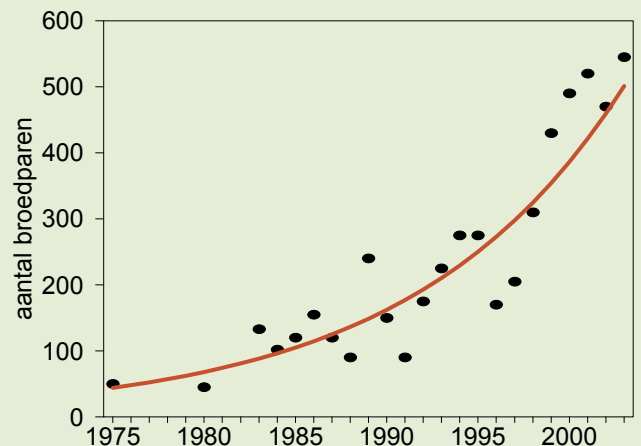
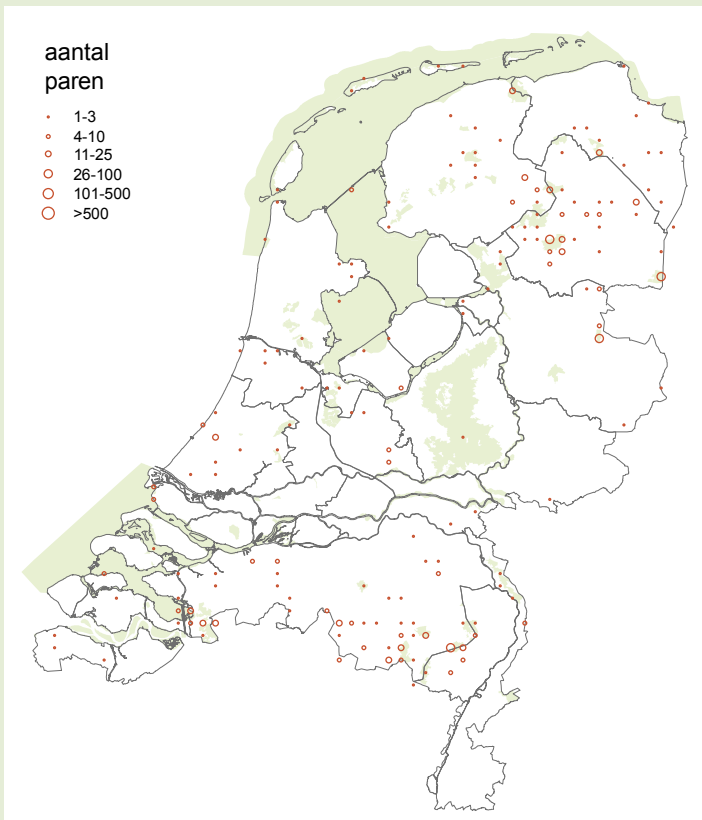

Georde Fuut *Podiceps nigricollis*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	+	89	490	+314 %	68 %	4,5 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(033) Bargerveen	1984	++	++		94
(128) Brabantse Wal	1981	+	+	15	46
(030) Dwingelderveld	1981	++	++	4	43
(140) Grote Peel	1981	++	+	1	36
(040) Engbertsdijksvenen	1981	++	+	0	23
(023) Fochteloërveen	1981	+	?	2	13
(145) Maasduinen	1989	?	+		7
(100) Voornes Duin	1981	0	?	4	5
(013) Alde Feanen	1982	?	-	2	1

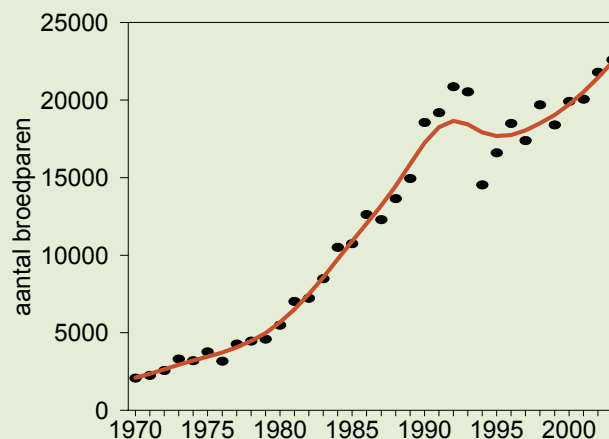
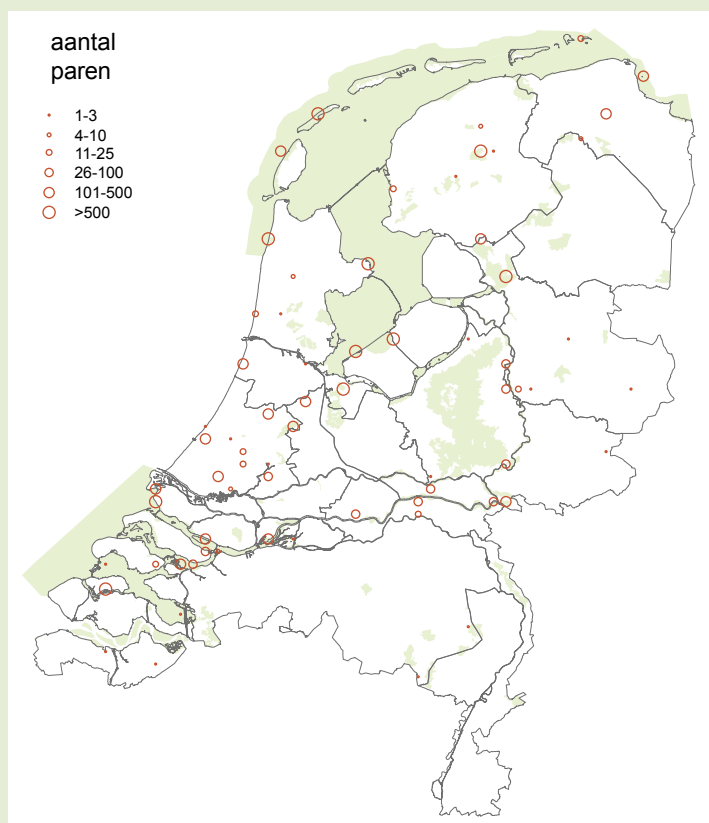

Aalscholver *Phalacrocorax carbo*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	6.600	21.000	+1300 %	89 %	13 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(078) Oostvaardersplassen	1981	+	+	2.100	5.100
(072) IJsselmeer	1981	++	++	0	2.600
(079) Lepelaarplassen	1981	++	--	0	1.900
(094) Naardermeer	1981	--	-	4.100	1.800
(100) Voornes Duin	1981	++	-	0	1.100
(035) Wieden	1981	+	0	320	1.000
(013) Alde Feanen	1981	++	0	3	910
(003) Duinen Vlieland	1981	++	++	0	870
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	1981	++	++	0	790
(119) Veerse Meer	1981	++	+	0	490
(112) Biesbosch	1981	++	0	55	310
(038) Uiterwaarden IJssel	1981	++	+	2	280
(067) Gelderse Poort	1981	++	-	0	230

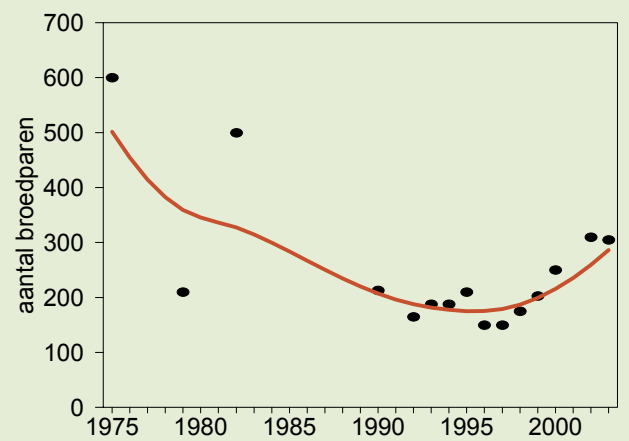
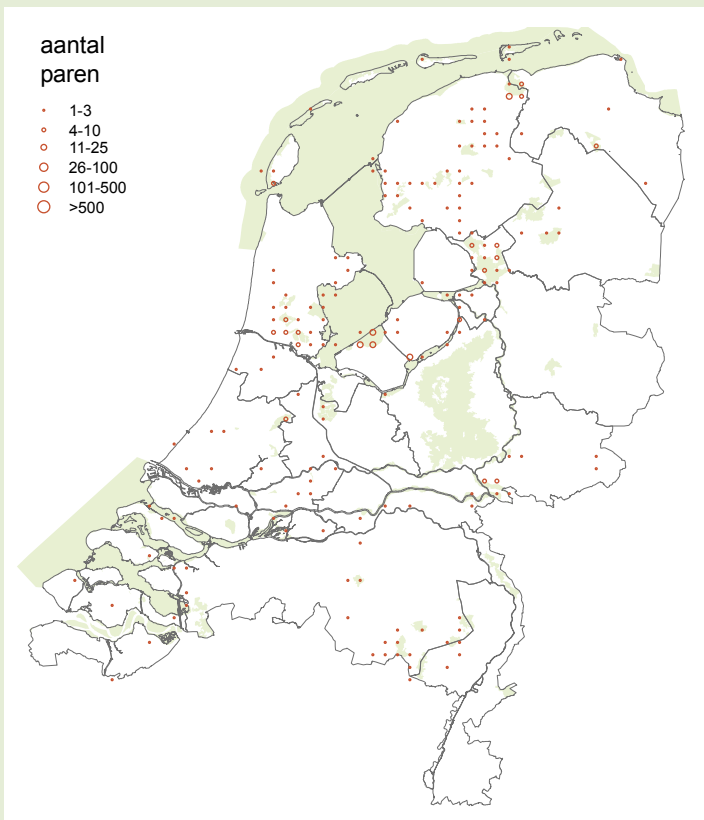
Roerdomp *Botaurus stellaris*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	?	+	360	270	-49 %	67 %	3,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(078) Oostvaardersplassen	1981	++	++	5	39
(035) Wieden	1982	+	+	9	23
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1986	+	+	4	17
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	1981	++	++	0	11
(008) Lauwersmeer					10
(067) Gelderse Poort	1989	--	-		8
(018) Rottige Meenthe & Brandemeer					7
(034) Weerribben	1981	-	-	10	7
(072) IJsselmeer	1982	?	?	3	7
(002) Duinen en Lage Land Texel					5
(137) Strabrechtse Heide & Beuven					5
(013) Alde Feanen	1981	?	?	3	4
(112) Biesbosch					4
(006) Duinen Schiermonnikoog					3
(074) Zwarte Meer	1987	?	?		3
(075) Ketelmeer & Vossemeer	1989	?	?		3
(076) Veluwerandmeren	1987	?	?		3
(005) Duinen Ameland					2
(020) Zuidlaardermeergebied	1981	?	?		2
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	1981	-	?	8	2
(105) Zouweboezem					2
(014) Deelen					1
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht				1	1
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	1981	?	?	0	1
(095) Oostelijke Vechtplassen	1981	-	?	5	1
(019) Leekstermeergebied					0

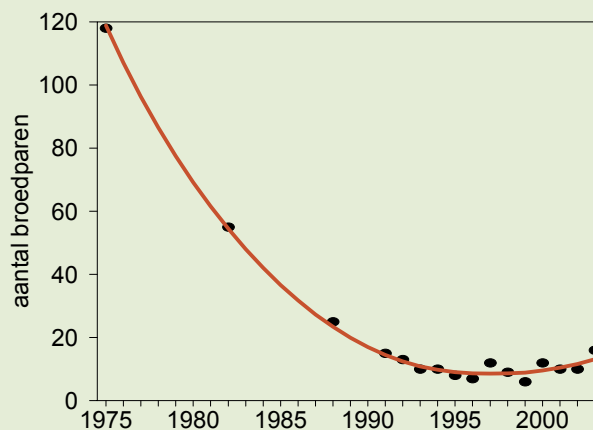
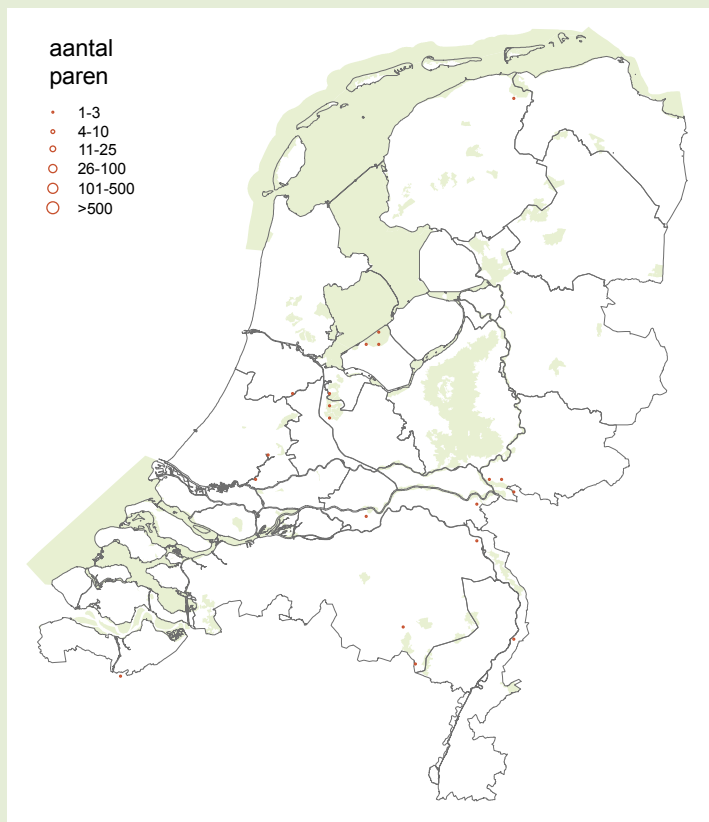

Woudaapje *Ixobrychus minutus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	--	?	55	11	-80 %	70 %	0,1 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(095) Oostelijke Vechtplassen	1981	-	?	10	3
(067) Gelderse Poort					1
(078) Oostvaardersplassen					1
(137) Strabrechtse Heide & Beuven					1
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.					0
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck					0

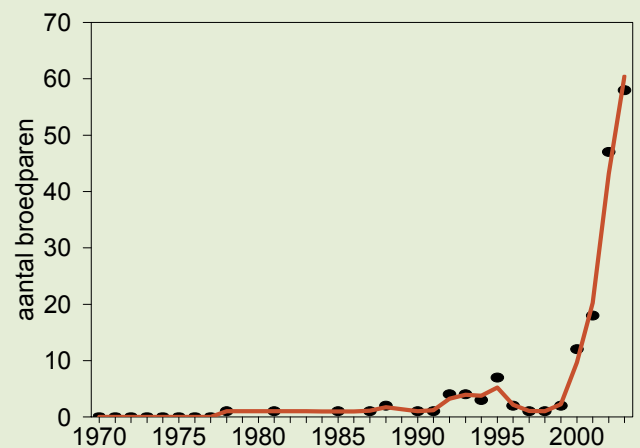
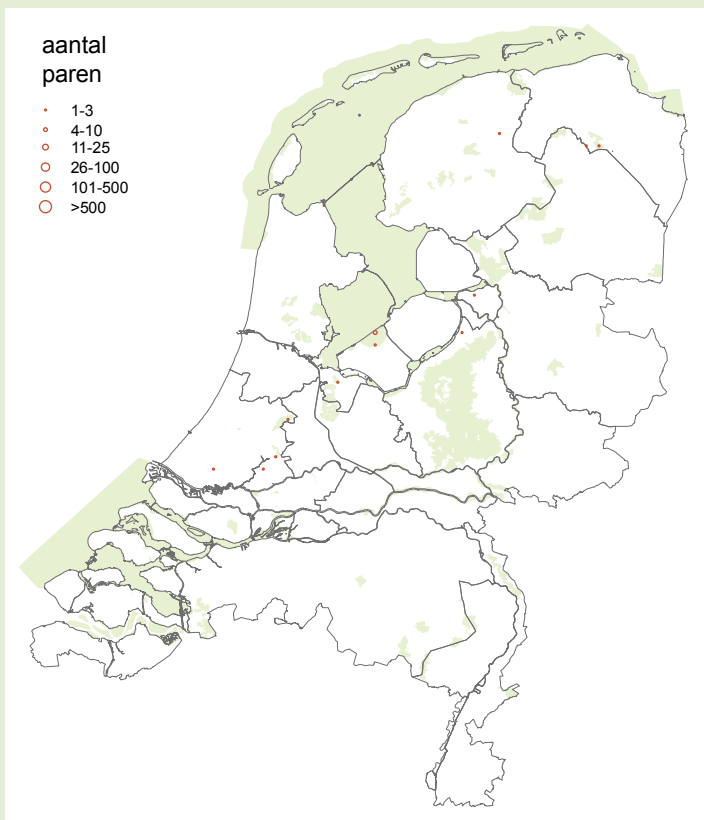

Grote Zilverreiger *Casmerodius albus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	++	1	27	+100 %	97 %	0,9 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(078) Oostvaardersplassen	1981	++	++	1	25

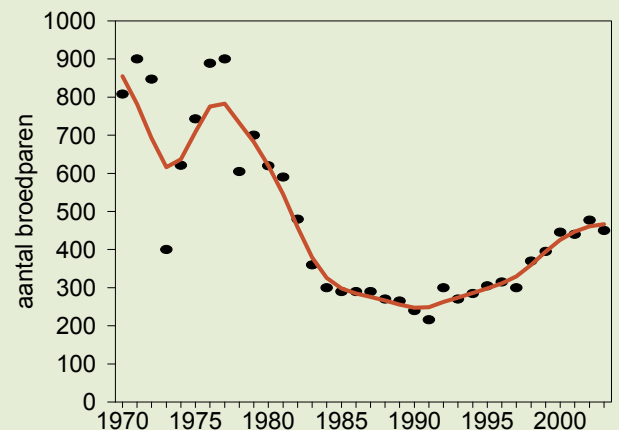
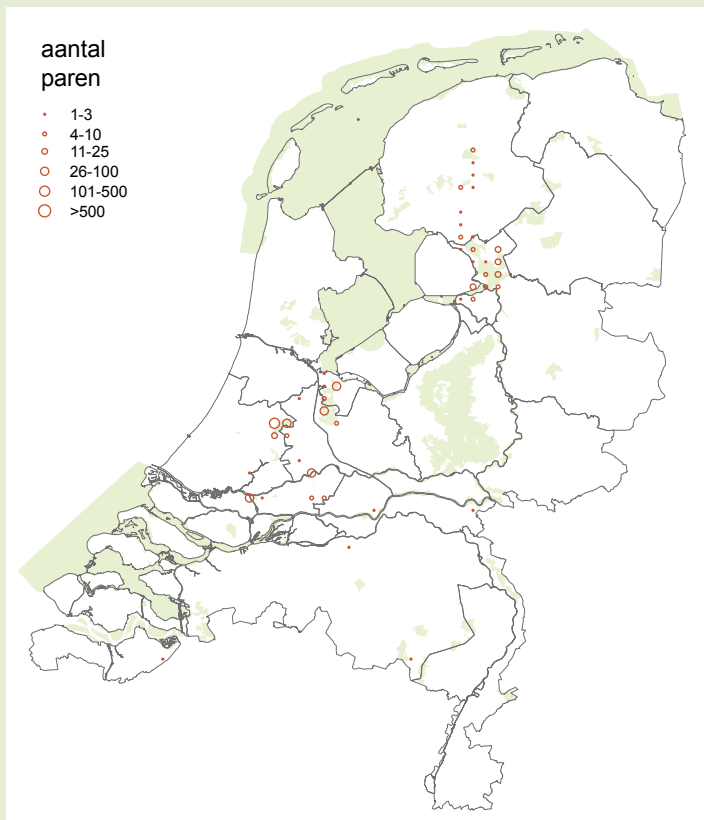

Purperreiger*Ardea purpurea*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	?	+	550	440	+2 %	95 %	5,2 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	1981	0	0	190	120
(105) Zouweboezem	1981	++	++	46	95
(035) Wieden	1981	+	++	40	52
(106) Boezems Kinderdijk	1981	++	++	7	51
(094) Naardermeer	1981	-	+	62	39
(095) Oostelijke Vechtplassen	1991	0	?	71	35
(074) Zwarte Meer	1981	--	--	63	9
(013) Alde Feanen	1981	0	?	14	7
(034) Weerribben	1981	--	-	41	5
(014) Deelen					4

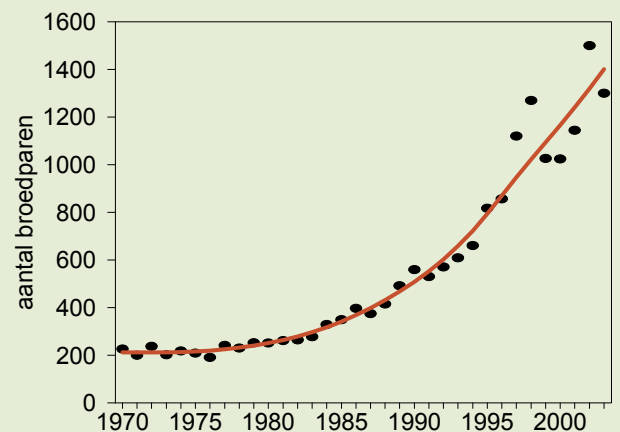
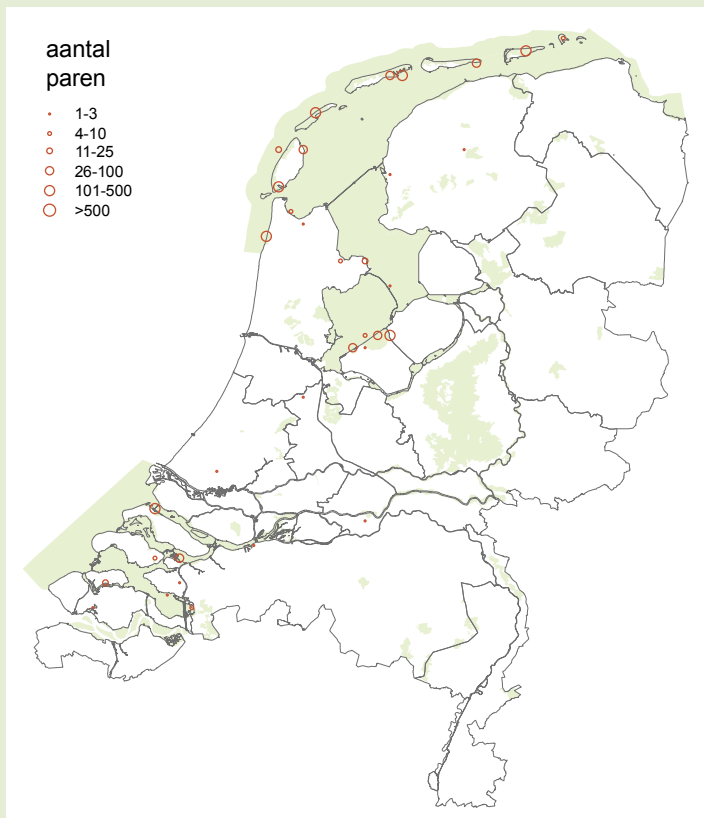

Lepelaar *Platalea leucorodia*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	260	1.200	+145 %	93 %	27 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	++	++	25	430
(003) Duinen Vlieland	1981	++	+	1	170
(078) Oostvaardersplassen	1981	++	0	54	160
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	++	+	45	120
(100) Voornes Duin	1981	++	+	0	110
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	1981	0	-	53	56
(079) Lepelaarplassen	1981	0	-	0	22
(127) Markiezaat				0	13
(119) Veerse Meer					12
(114) Krammer-Volkerak				0	8

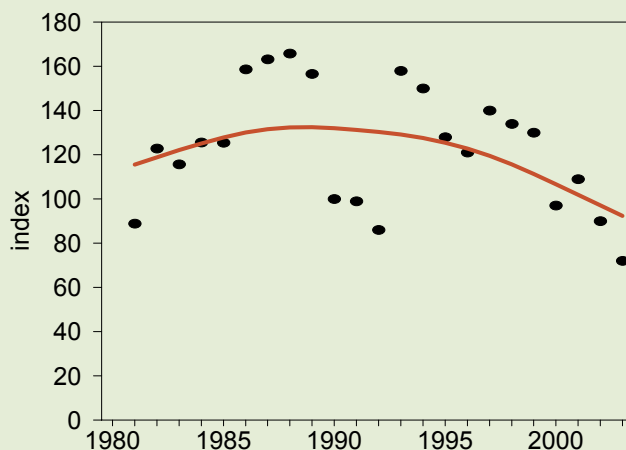
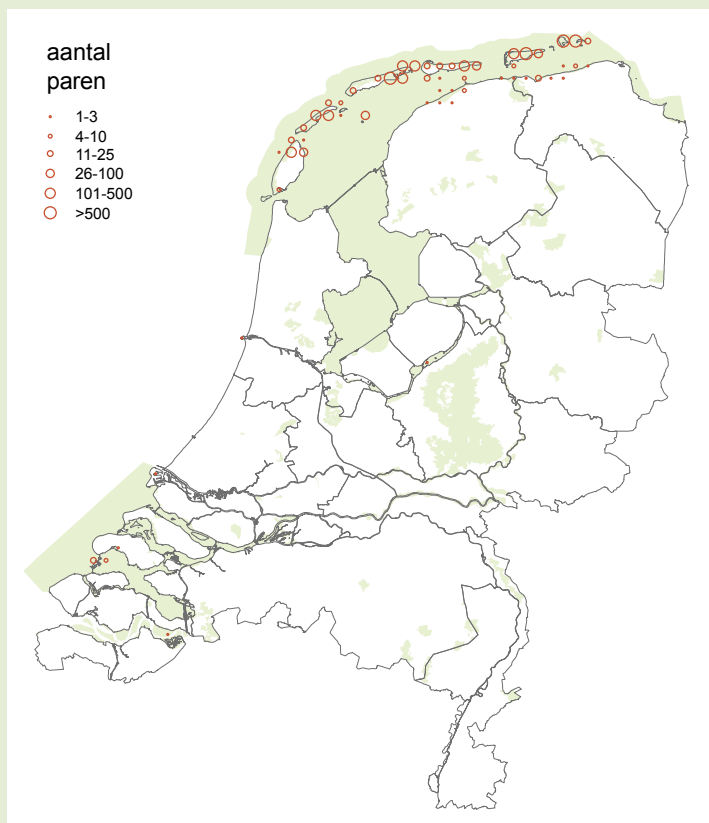

Eider *Somateria mollissima*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	-	4.500	9.000	+61 %	99 %	1,6 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	+	--	1.700	2.700
(006) Duinen Schiermonnikoog	1981	+	+	800	2.500
(003) Duinen Vlieland	1981	-	-	2.200	2.100
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	+	0	80	110
(005) Duinen Ameland	1981	--	--	220	54

Wespendief * *Pernis apivorus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
			450	580	+76 %	29 %	1,3 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe					150
(128) Brabantse Wal					13
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld				6	8

* Voor de Wespendief zijn onvoldoende aantalsreeksen voorhanden om een betrouwbare trend te berekenen.

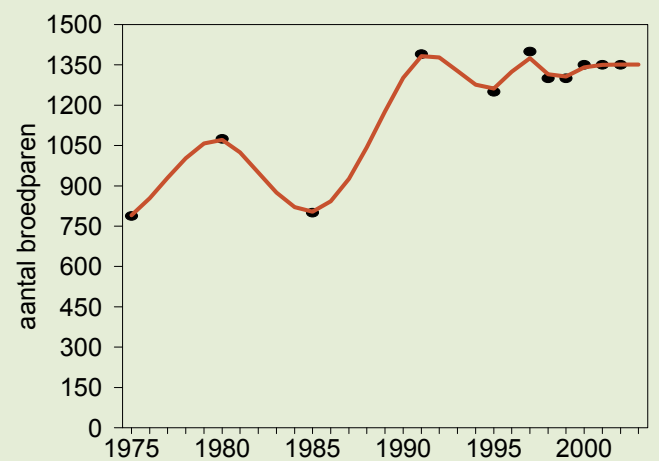
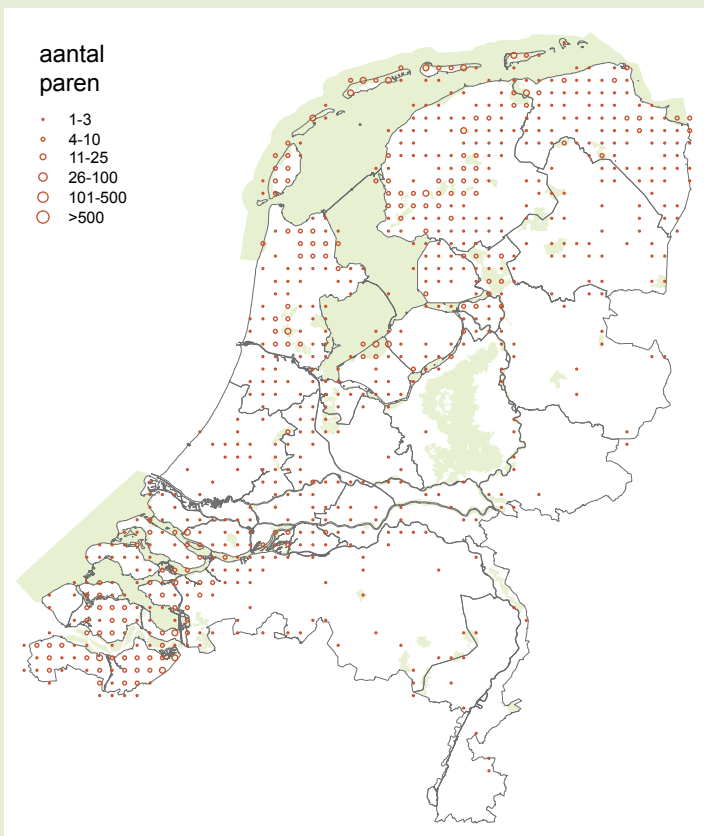

Bruine Kiekendief *Circus aeruginosus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	0	1.100	1.300	+84 %	48 %	4,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(004) Duinen Terschelling	1981	++	-	15	44
(078) Oostvaardersplassen	1983	-	0	64	44
(005) Duinen Ameland	1981	++	?	7	40
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	+	+	8	31
(112) Biesbosch	1981	-	0	45	30
(001) Waddenzee	1981	+	?	5	28
(006) Duinen Schiermonnikoog	1981	++	?	1	26
(072) IJsselmeer	1996	+			25
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1985	++	+		22
(008) Lauwersmeer	1981	--	-	63	20
(109) Haringvliet	1981	-	?	25	20
(035) Wieden	1982	0	?	35	19
(003) Duinen Vlieland	1987	+	?		18
(115) Grevelingen	1981	++	?	2	17
(013) Alde Feanen	1982	+	?	10	16
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1989	?	?		15
(114) Krammer-Volkerak	1987	?	?		13
(014) Deelen	1983	?	--	13	5

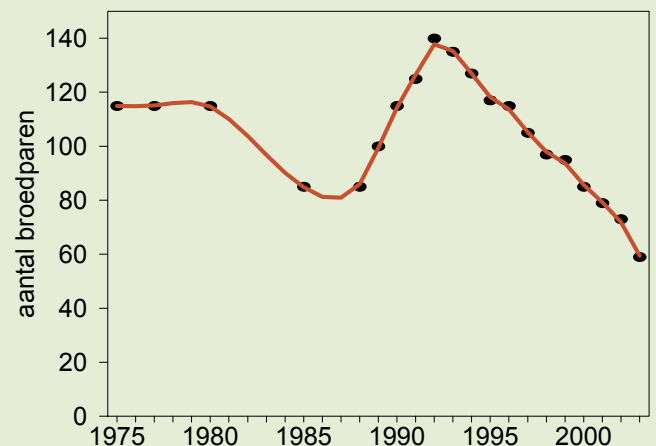
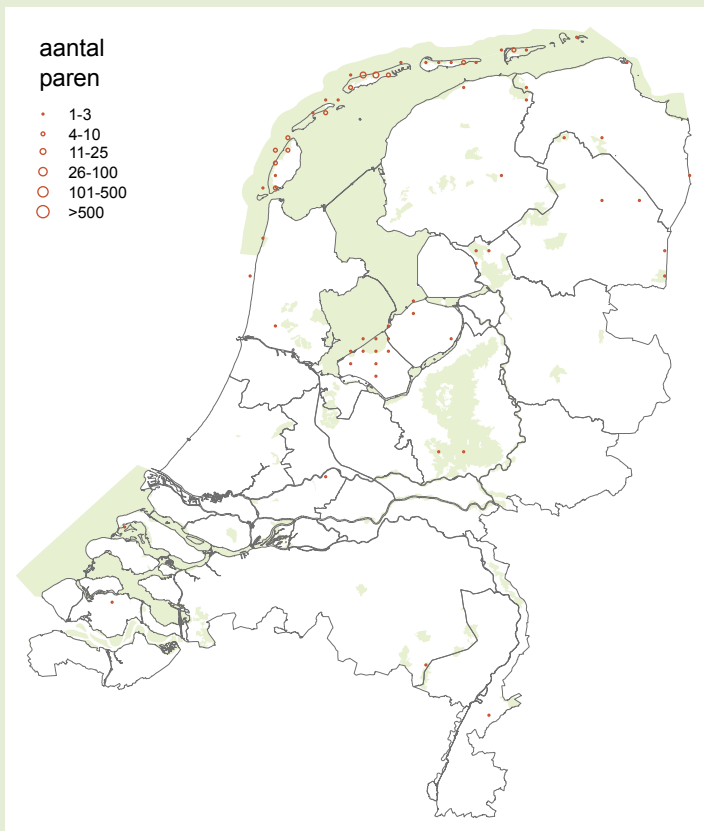

Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	0	-	120	78	-48 %	100 %	0,6 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(004) Duinen Terschelling	1981	0	-	31	31
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	++	?	2	21
(006) Duinen Schiermonnikoog	1981	0	+	9	9
(005) Duinen Ameland	1981	-	--	10	5
(078) Oostvaardersplassen	1981	0	?	8	4
(001) Waddenzee	1990	?	?		3
(003) Duinen Vlieland	1981	-	-	9	2
(033) Bargerveen	1981	?	?	1	1

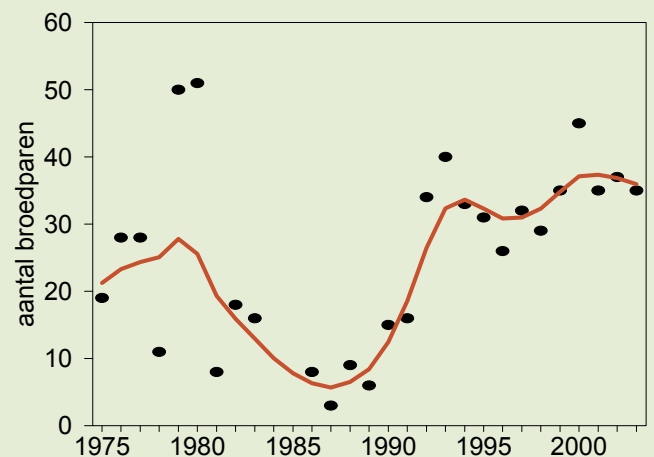
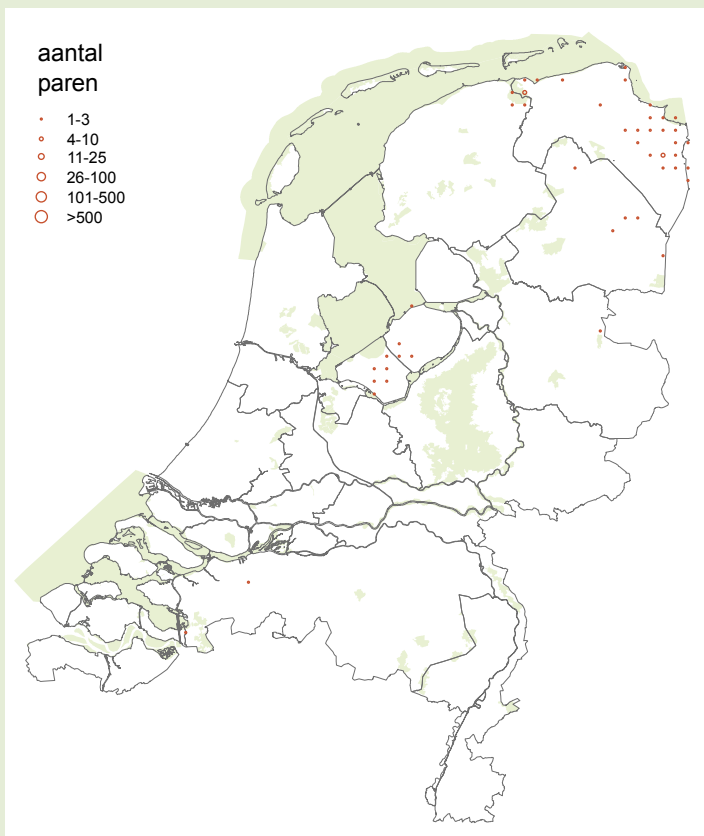

Grauwe Kiekendief *Circus pygargus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	?	29	37	-16 %	13 %	0,3 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(008) Lauwersmeer	1981	+	?	3	4

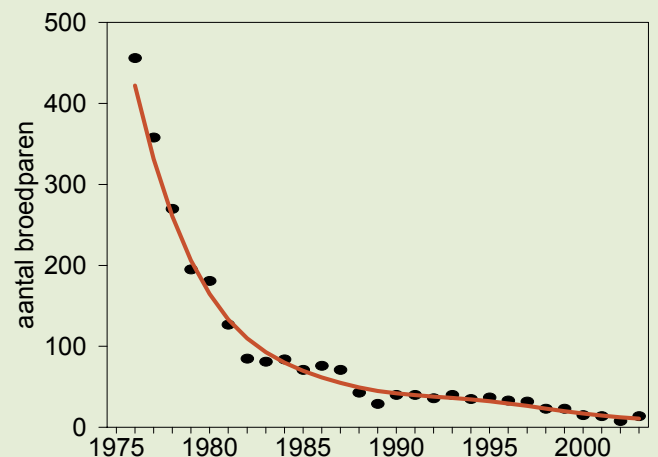
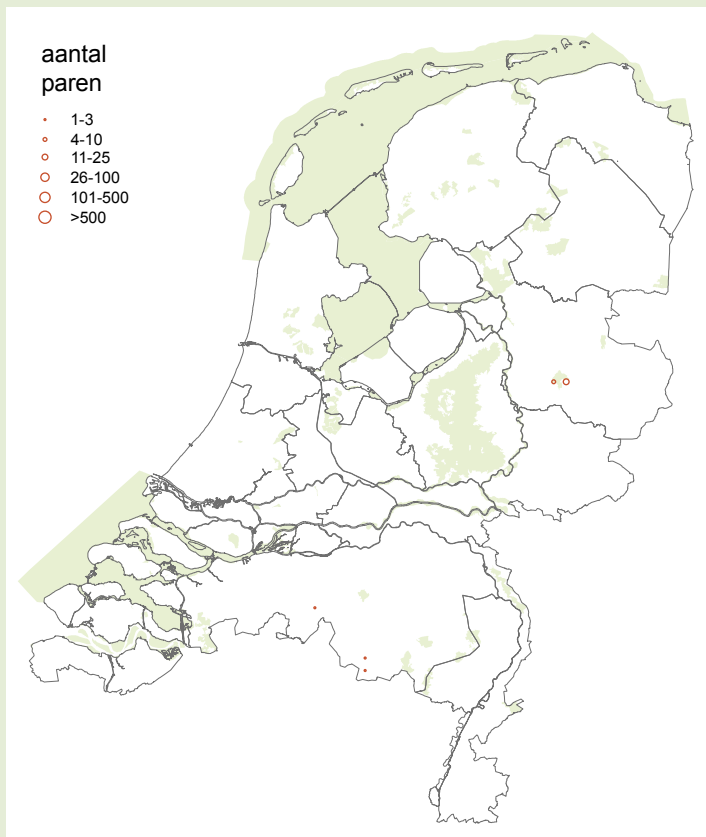

Korhoen *Tetrao tetrix*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	--	--	130	15	-97 %	100 %	0,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(042) Sallandse Heuvelrug	1981	0	--	16	15

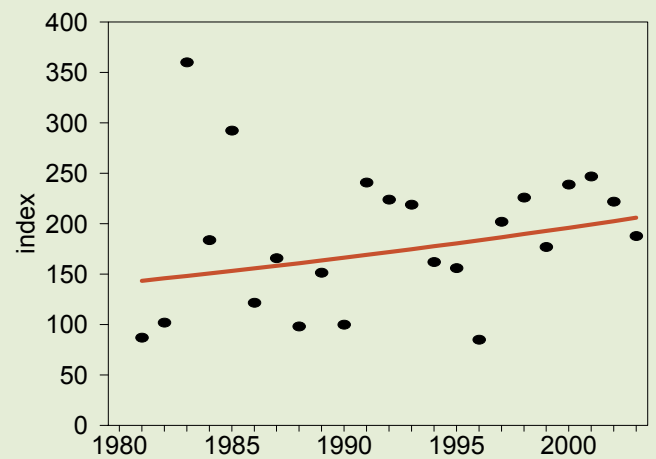
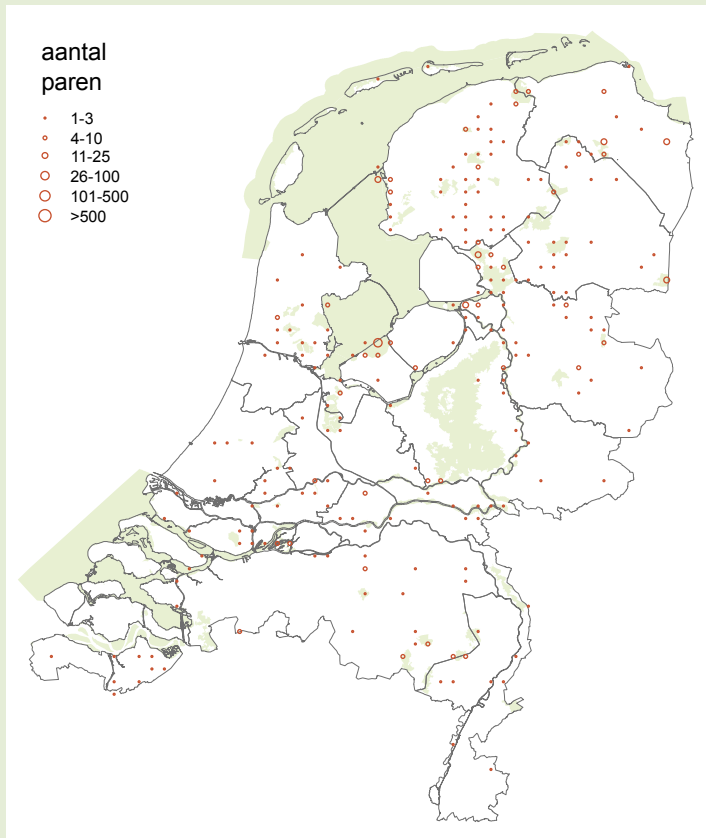

Porseleinhoen *Porzana porzana*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	+	590	220	+79 %	70 %	1,9 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(035) Wieden	1982	++	++	4	19
(078) Oostvaardersplassen	1987	0	++		18
(008) Lauwersmeer	1981	++	++	4	15
(020) Zuidlaardermeergebied	1981	?	?		15
(023) Fochteloërveen	1981	+	++	2	13
(033) Bargerveen	1985	-	?		10
(038) Uiterwaarden IJssel				3	10
(095) Oostelijke Vechtplassen				3	8
(034) Weerribben	1981	?	?	2	7
(013) Alde Feanen	1981	+	?	1	6
(072) IJsselmeer	1982	?	?	4	6
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	1981	?	?	2	5
(074) Zwarte Meer	1987	?	?		5
(003) Duinen Vlieland					4
(105) Zouweboezem	1981	+	?	2	4
(112) Biesbosch	1985	?	?		4
(009) Grote Wielen					3
(005) Duinen Ameland	1985	?	?		2
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht				13	2
(067) Gelderse Poort	1989	?	--		2
(068) Uiterwaarden Waal					2
(075) Ketelmeer & Vossemeer	1987	?	?		2
(012) Sneekermeergebied					1
(106) Boezems Kinderdijk	1987	?	?		1
(140) Grote Peel	1981	?	++	1	1
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.					0
(019) Leekstermeergebied					

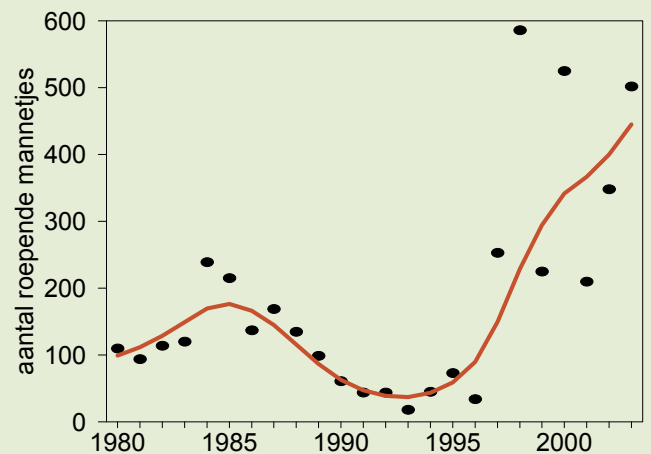
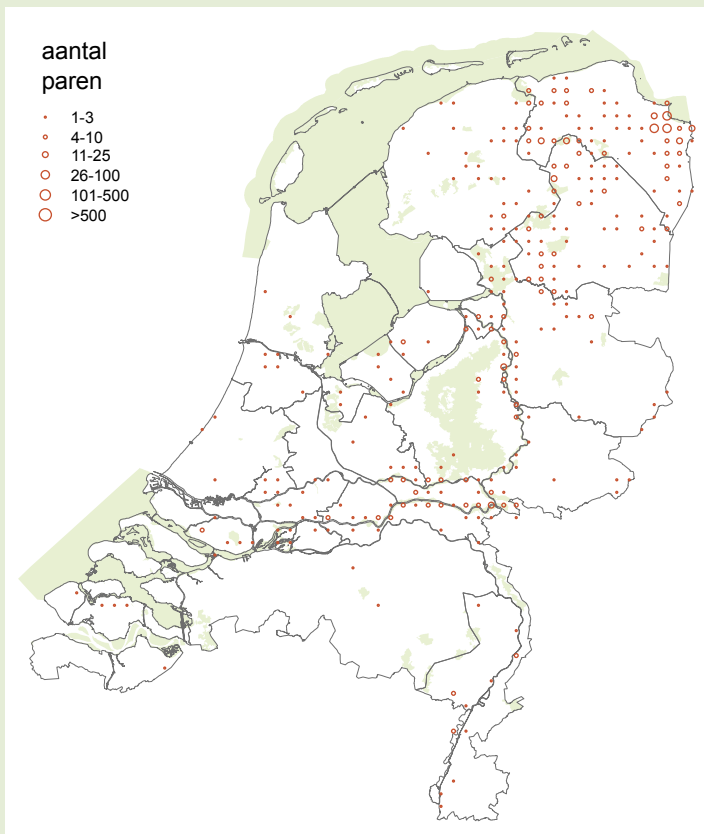

Kwartelkoning *Crex crex*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	++	190	400	+109 %	31 %	0,3 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(038) Uiterwaarden IJssel	1981	++	++	4	43
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	1981	++	++	7	21
(068) Uiterwaarden Waal	1981	0	++	18	19
(067) Gelderse Poort	1981	++	++	3	17
(035) Wieden					6
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	1997	?		2	5
(019) Leekstermeergebied	1985	?	-		2
(012) Sneekermeergebied	1981	?	?	0	1

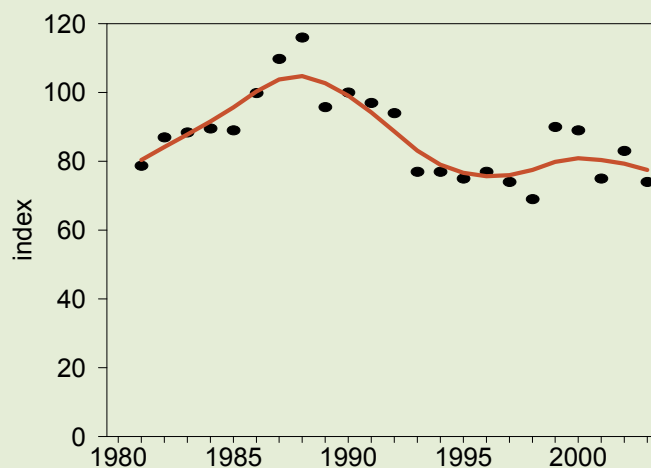
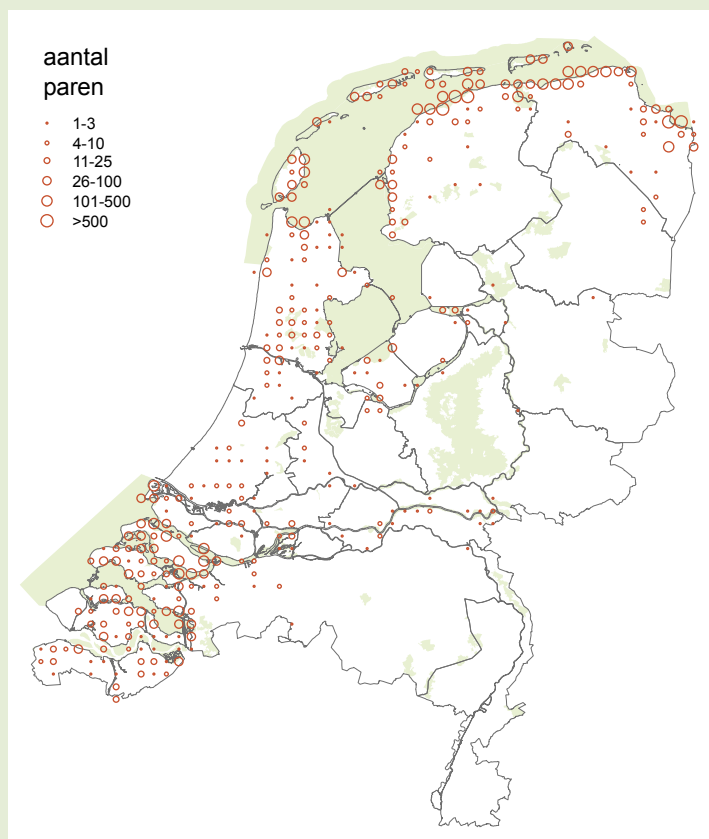

Kluut*Recurvirostra avosetta*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	0	0	8.000	8.300	+0 %	85 %	25 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	-	-	4.100	3.800
(114) Krammer-Volkerak	1981	++	+	7	850
(109) Haringvliet	1981	++	++	65	410
(118) Oosterschelde	1981	-	+	290	260
(115) Grevelingen	1981	-	-	410	230
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	-	++	280	170
(008) Lauwersmeer	1981	--	0	470	110
(120) Zoommeer	1981	++	--	1	33
(127) Markiezaat	1981	--	--	0	33

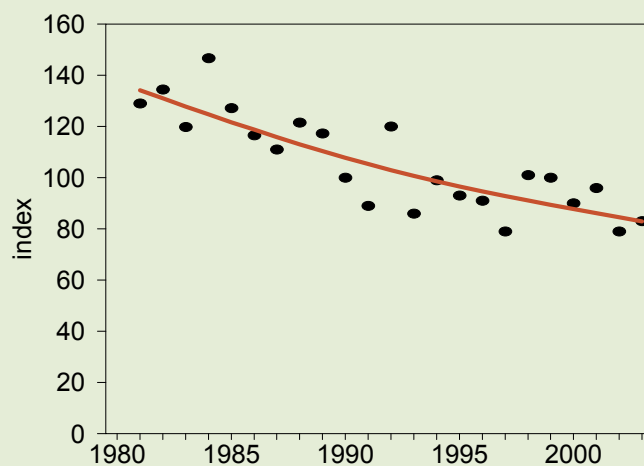
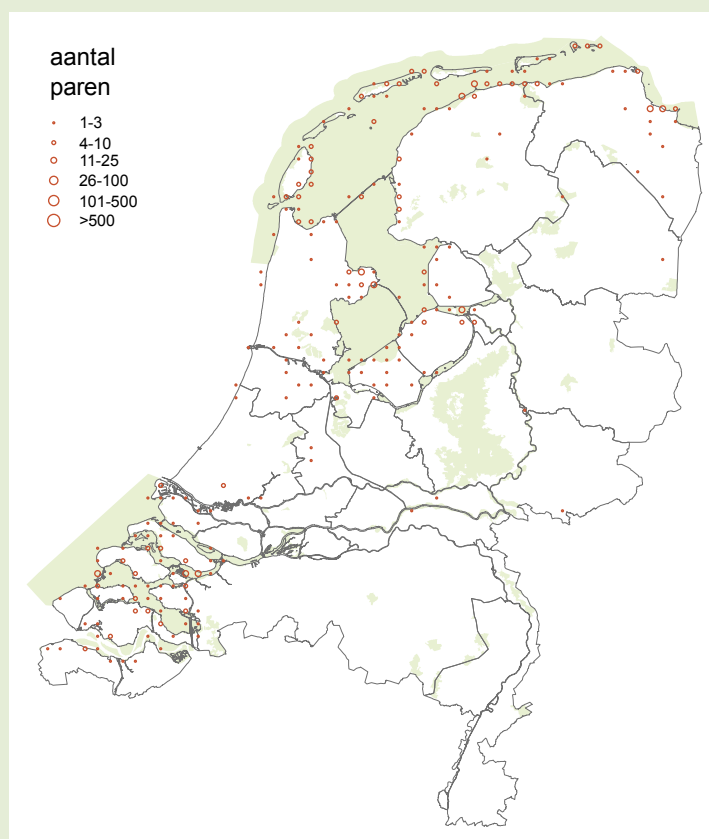

Bontbekplevier *Charadrius hiaticula*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	0	520	410	-8 %	68 %	1,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1990	0	-		62
(118) Oosterschelde	1981	0	?	26	27
(115) Grevelingen	1981	--	?	100	19
(007) Noordzeekustzone	1998	0			17
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	+	+	4	16
(114) Krammer-Volkerak	1981	+	--	6	14
(072) IJsselmeer	1996	-			11
(004) Duinen Terschelling				9	8
(109) Haringvliet				5	8
(008) Lauwersmeer					4
(002) Duinen en Lage Land Texel					3
(006) Duinen Schiermonnikoog					2
(127) Markiezaat	1981	--	?	0	2
(119) Veerse Meer					1

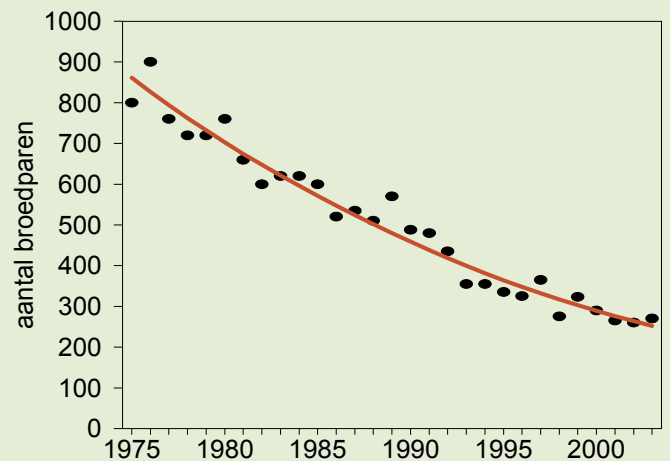
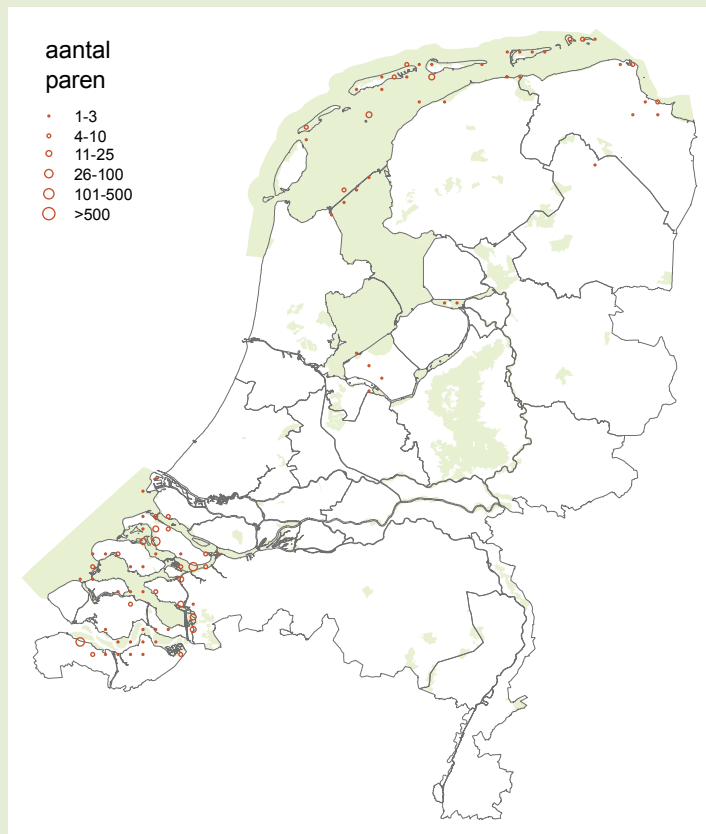

Strandplevier*Charadrius alexandrinus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	?	670	280	-54 %	93 %	2,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(115) Grevelingen	1981	--	?	220	64
(114) Krammer-Volkerak	1981	++	--	1	37
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	-	+	56	37
(109) Haringvliet	1981	+	?	4	16
(127) Markiezaat	1981	-	--	0	15
(001) Waddenzee	1990	-	--		14
(120) Zoommeer	1981	0	?	2	13
(007) Noordzeekustzone	1981	--	?	59	12
(004) Duinen Terschelling				30	8
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek					6
(118) Oosterschelde	1981	--	?	38	6
(003) Duinen Vlieland					2
(006) Duinen Schiermonnikoog					2
(002) Duinen en Lage Land Texel					0
(119) Veerse Meer					0

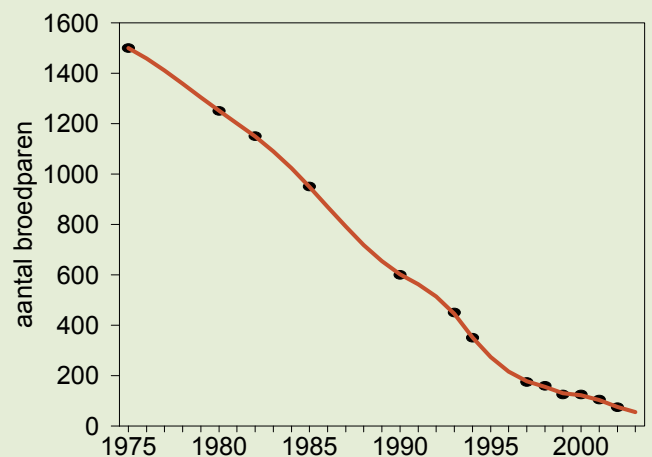
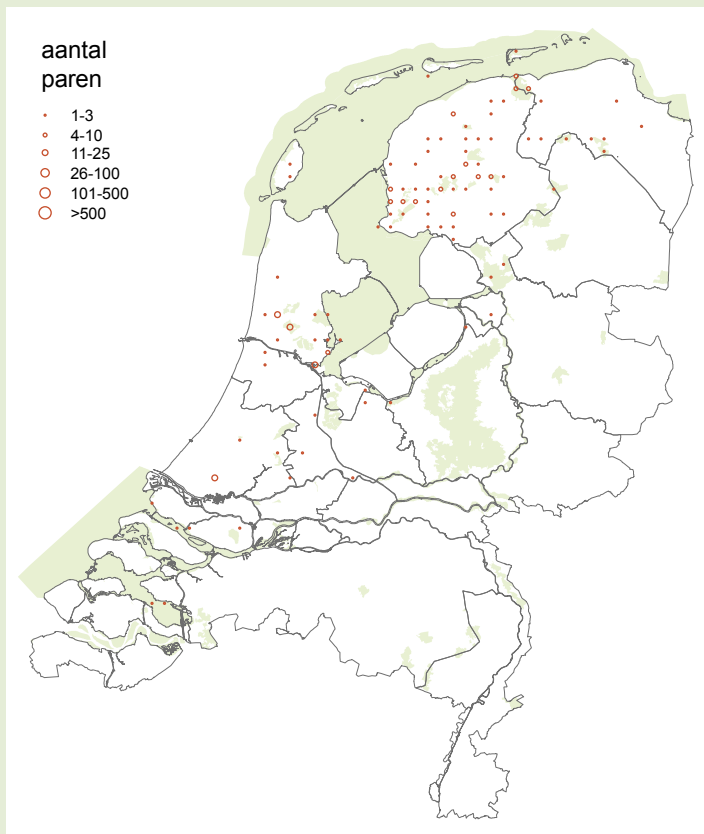

Kemphaan *Philomachus pugnax*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	--	--	1.200	110	-80 %	44 %	0,2 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	1981	++	--	14	13
(008) Lauwersmeer	1981	--	?	300	6
(012) Sneekermeergebied	1987	--	--		4
(015) Van Oordt's Mersken					3
(013) Alde Feanen	1981	-	--	8	2
(072) IJsselmeer	1981	--	?	30	2
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1981	--	--	34	1
(009) Grote Wielen	1981	--	-	52	0

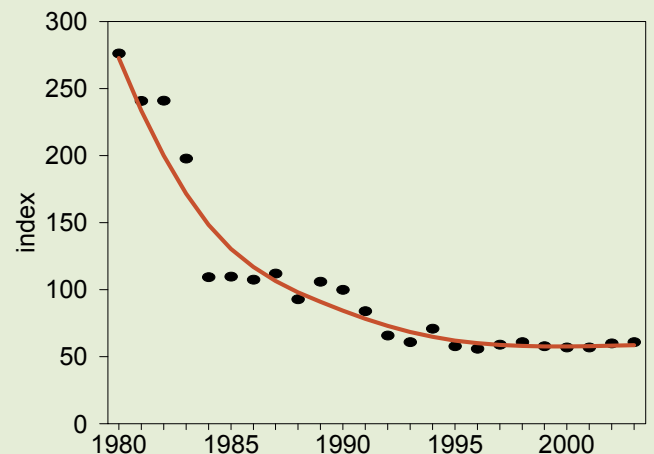
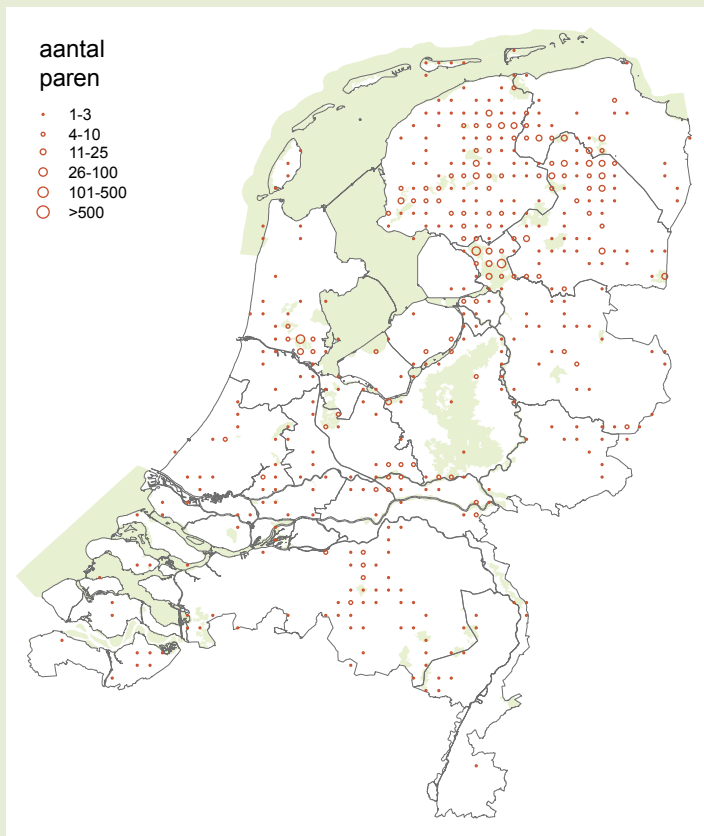

Watersnip *Gallinago gallinago*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	0	4.500	1.400	-64 %	33 %	0,4 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(034) Weerribben	1992	?	+		160
(035) Wieden	1983	0	-		120
(025) Drentsche Aa-gebied					100
(092) Ilperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske					47
(033) Bargerveen	1981	-	-	24	16

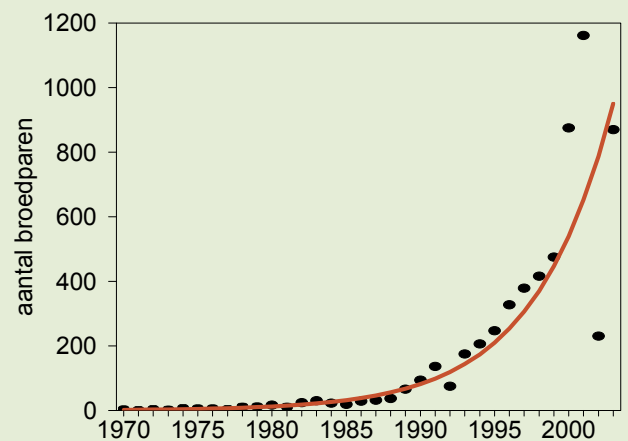
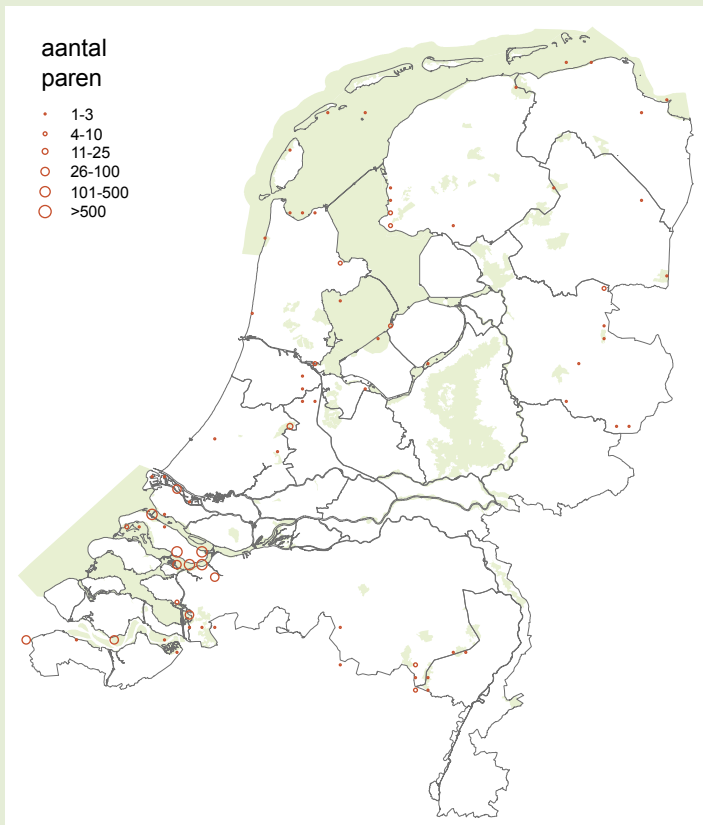

Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	+	19	720	+522 %	82 %	9,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(114) Krammer-Volkerak	1981	++	0	0	310
(109) Haringvliet	1981	++	++	0	170
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	++	++	1	41
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	1981	?	?	0	9
(120) Zoommeer	1981	?	?	0	0

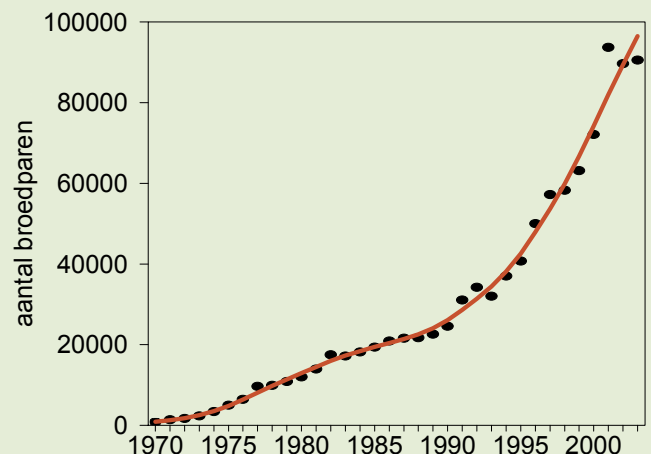
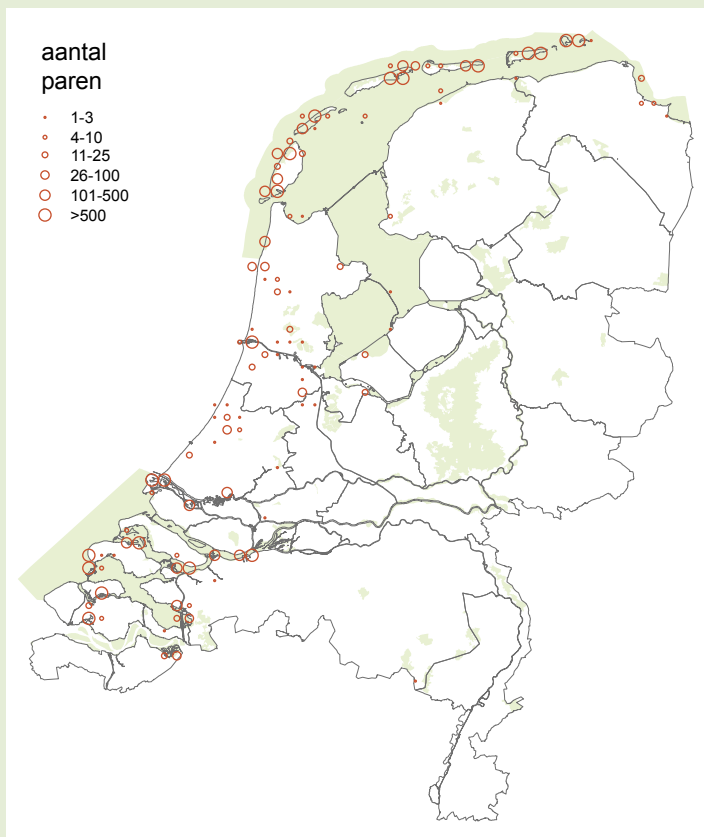

Kleine Mantelmeeuw *Larus graellsii*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	++	14.000	82.000	+328 %	52 %	32 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	+	+	9.500	19.000
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	++	++	120	14.000
(003) Duinen Vlieland	1981	+	++	310	2.500
(114) Krammer-Volkerak	1981	++	++	0	810
(119) Veerse Meer	1981	++	-	27	590
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	1981	++	--	4	110

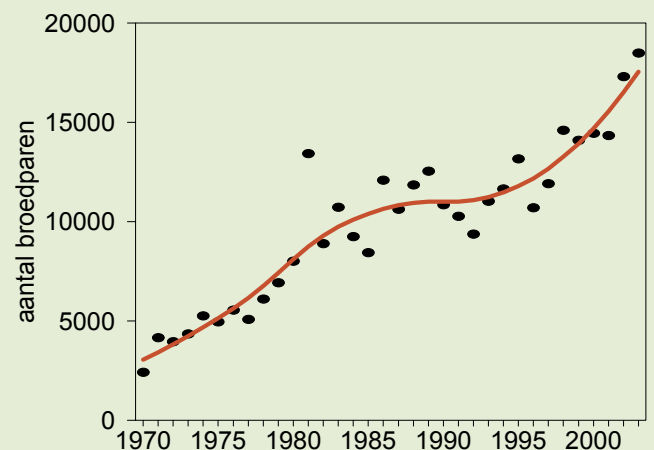
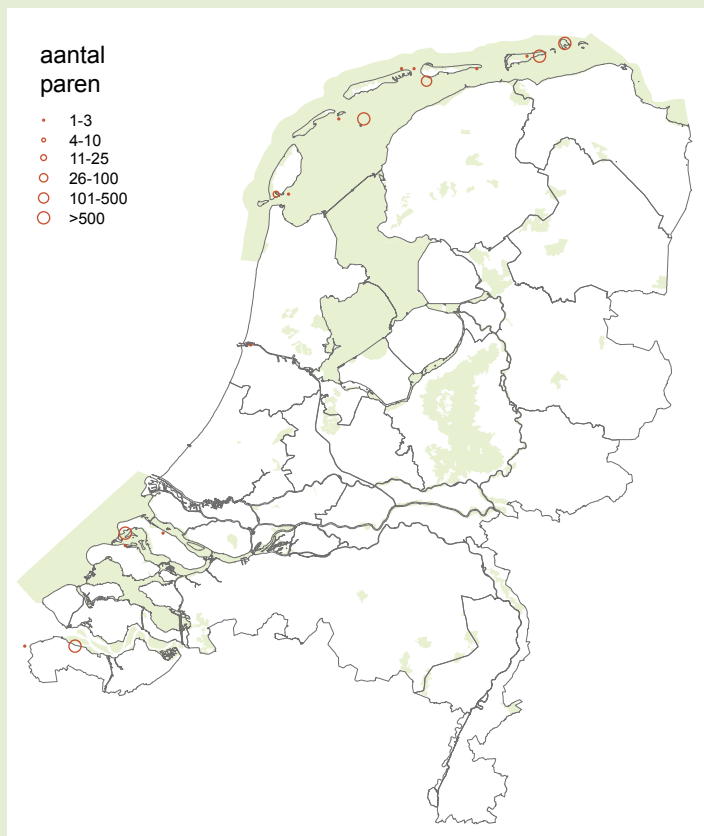
Grote Stern *Sterna sandvicensis*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	9.600	16.000	-37 %	100 %	28 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	+	+	5.200	9.500
(115) Grevelingen	1981	-	++	3.600	3.200
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	++	++	0	3.000
(109) Haringvliet				0	0
(118) Oosterschelde				0	0
(007) Noordzeekustzone *					

* Grote Stern heeft recent niet gebroed in dit gebied. Vanwege het belang als foerageergebied staat de soort voor dit gebied vermeld.

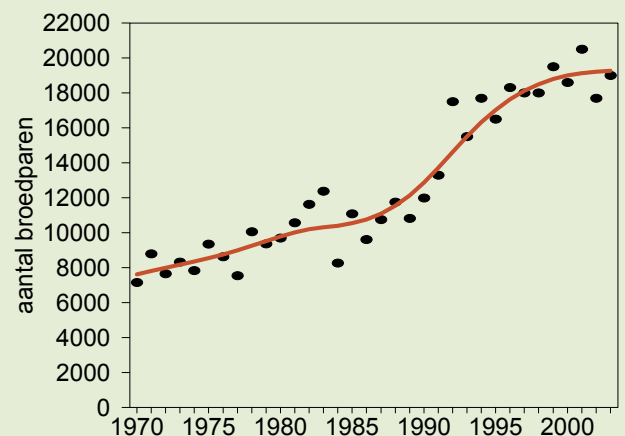
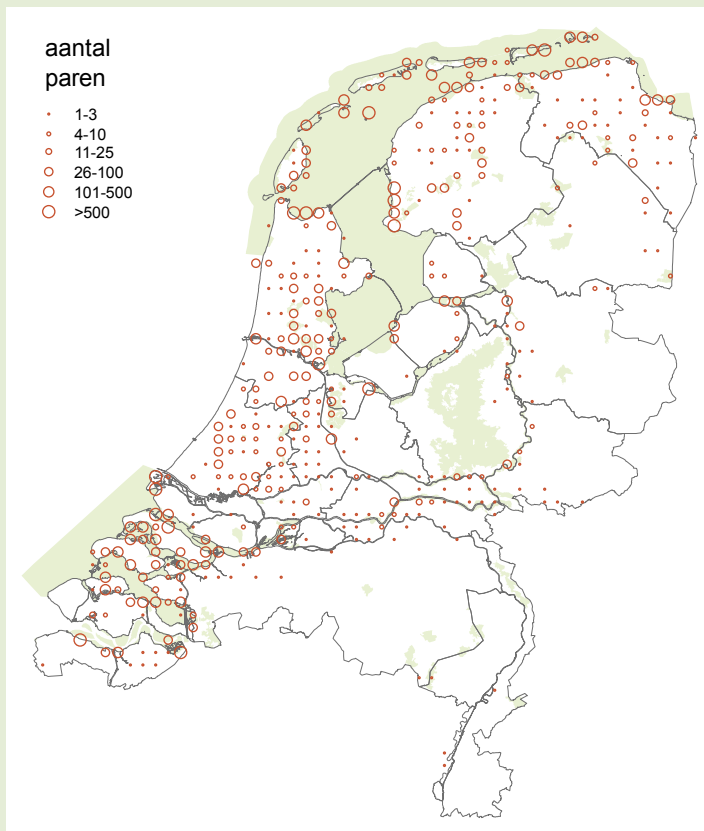

Visdief*Sterna hirundo*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	0	11.000	19.000	-7 %	82 %	12 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	+	-	4.600	5.300
(109) Haringvliet	1981	++	++	26	2.300
(072) IJsselmeer	1981	-	+	2.000	2.100
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	+	+	550	1.600
(118) Oosterschelde	1981	+	++	480	820
(073) Markermeer & IJmeer	1981	++	0	720	630
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	1981	++	-	11	570
(115) Grevelingen	1981	-	0	820	420
(114) Krammer-Volkerak	1981	+	--	0	220
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1981	--	--	490	180
(120) Zoommeer	1981	+	--	48	4

Noordse Stern *Sterna paradisaea*

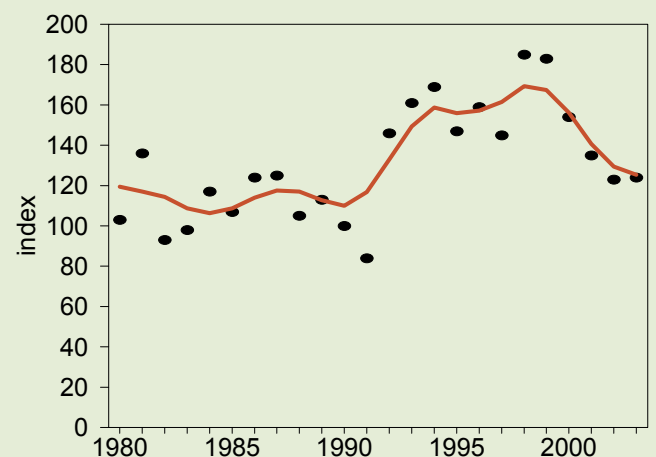
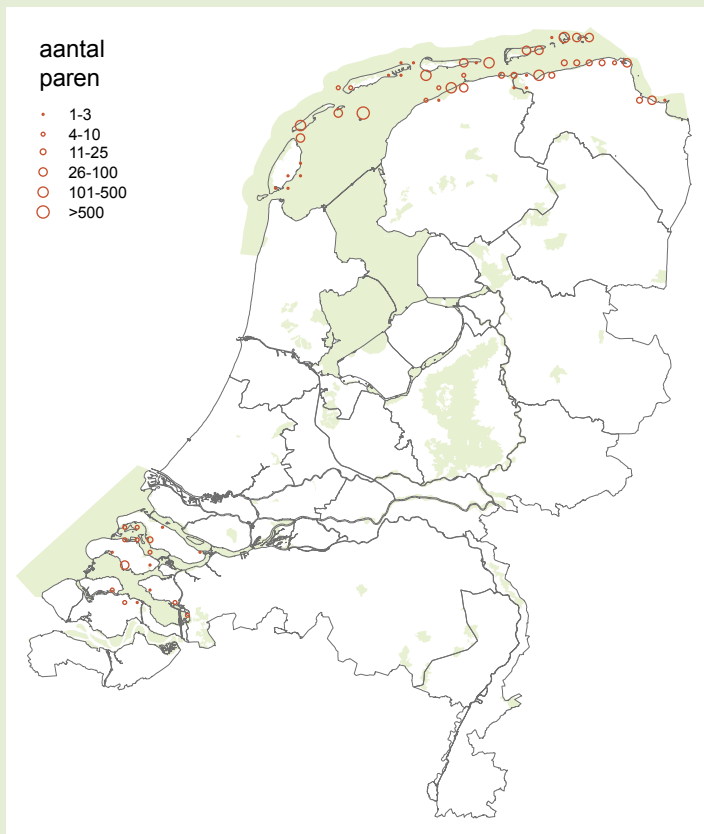
Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	?	1.100	1.800	-11 %	88 %	1,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee *	1981	+	-	1.100	1.500
(118) Oosterschelde				37	18
(008) Lauwersmeer	1984	--	--		5
(007) Noordzeekustzone **					

* De trendbreuk bij de Noordse Stern aan het begin van de jaren negentig is waarschijnlijk niet reëel maar wordt veroorzaakt door een verbeterde determinatie. Dit is ook zichtbaar in de landelijke trend.

** Noordse Stern heeft recent niet gebroed in dit gebied. Vanwege het belang als foerageergebied staat de soort voor dit gebied vermeld.

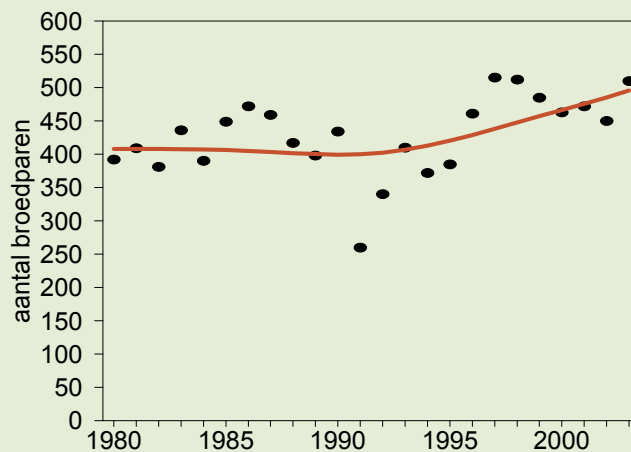
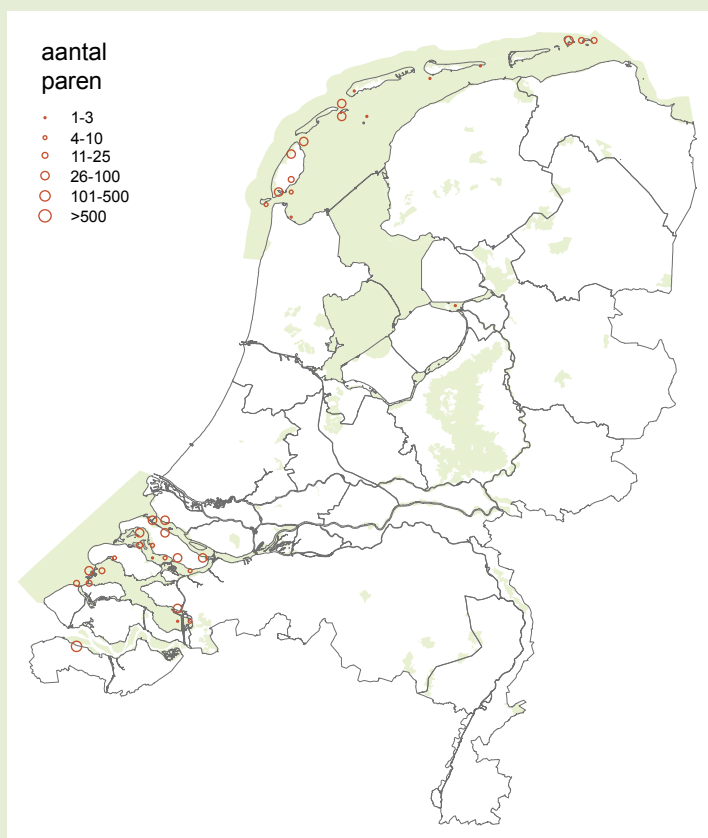

Dwergstern*Sternula albifrons*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	?	400	480	-40 %	99 %	2,4 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(001) Waddenzee	1981	0	+	240	160
(109) Haringvliet	1981	++	++	9	110
(122) Westerschelde & Saeftinghe	1981	-	?	97	110
(118) Oosterschelde	1981	++	++	4	36
(115) Grevelingen	1981	-	++	100	28
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	++	++	0	17
(004) Duinen Terschelling					8
(114) Krammer-Volkerak	1981	--	--	0	3
(007) Noordzeekustzone					1

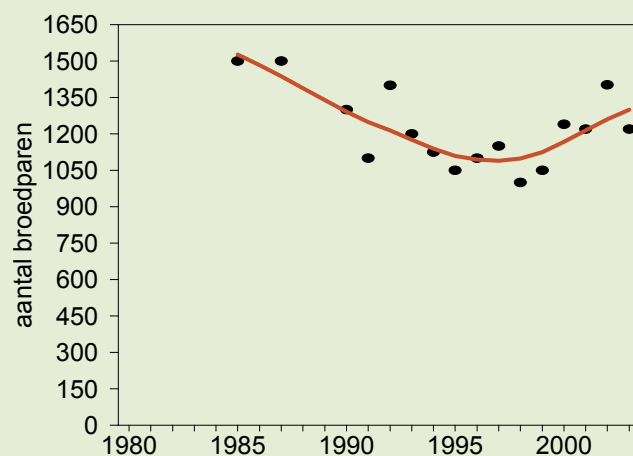
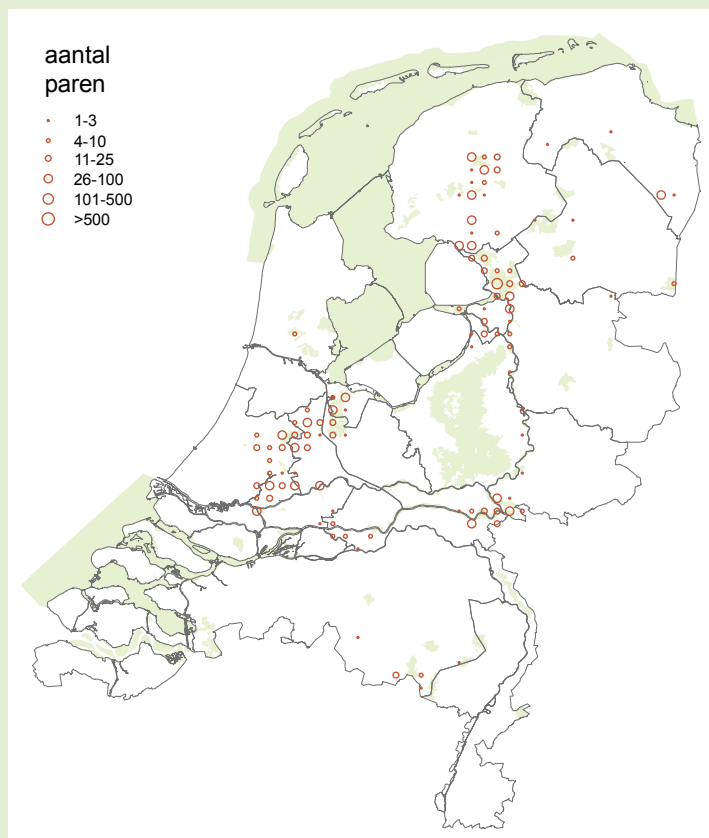

Zwarte Stern *Chlidonias niger*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1985	0	0	2.000	1.200	-64 %	56 %	7,8 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(035) Wieden	1982	-	+	180	160
(067) Gelderse Poort	1990	+	0		130
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	1984	-	--		62
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	1981	0	?	0	50
(038) Uiterwaarden IJssel	1985	+	+	0	45
(014) Deelen	1981	?	-		36
(095) Oostelijke Vechtplassen	1990	-	--		36
(105) Zouweboezem	1981	+	?	8	35
(094) Naardermeer	1981	++	+	1	29
(034) Weerribben	1981	-	?	43	22
(106) Boezems Kinderdijk					17
(013) Alde Feanen	1981	--	?	0	11
(083) Botshol					11
(068) Uiterwaarden Waal					7

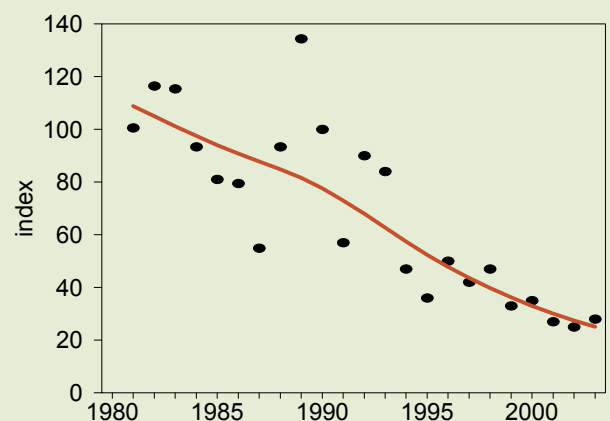
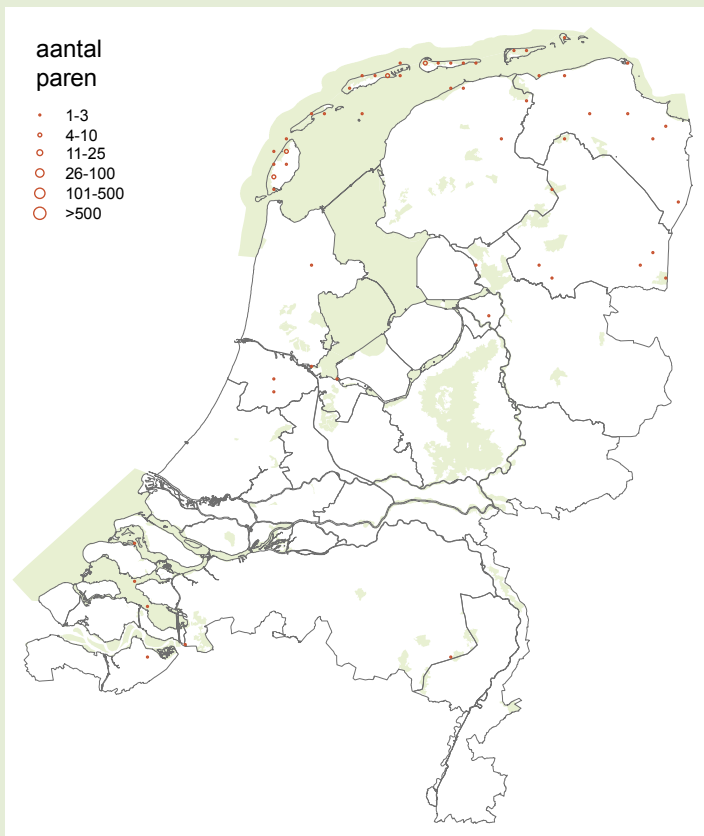

Velduil*Asio flammeus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	-	150	30	-84 %	92 %	0,3 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	0	?	13	9
(004) Duinen Terschelling	1981	-	?	14	6
(001) Waddenzee	1990	?	?		5
(005) Duinen Ameland	1981	-	--	41	4
(003) Duinen Vlieland					1
(008) Lauwersmeer					1
(033) Bargerveen	1981	?	?	1	1
(006) Duinen Schiermonnikoog	1981	?	?	3	0
(140) Grote Peel					0

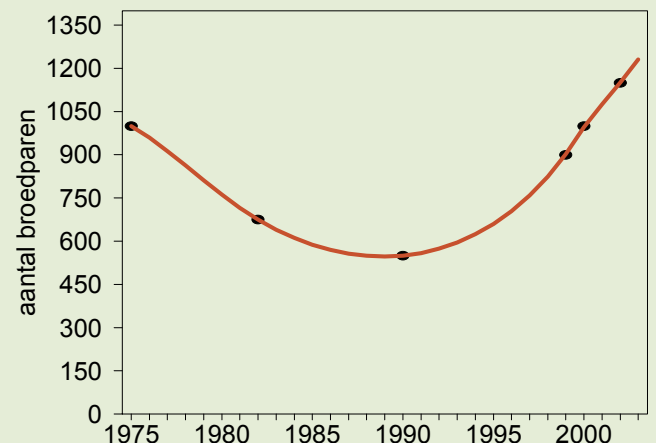
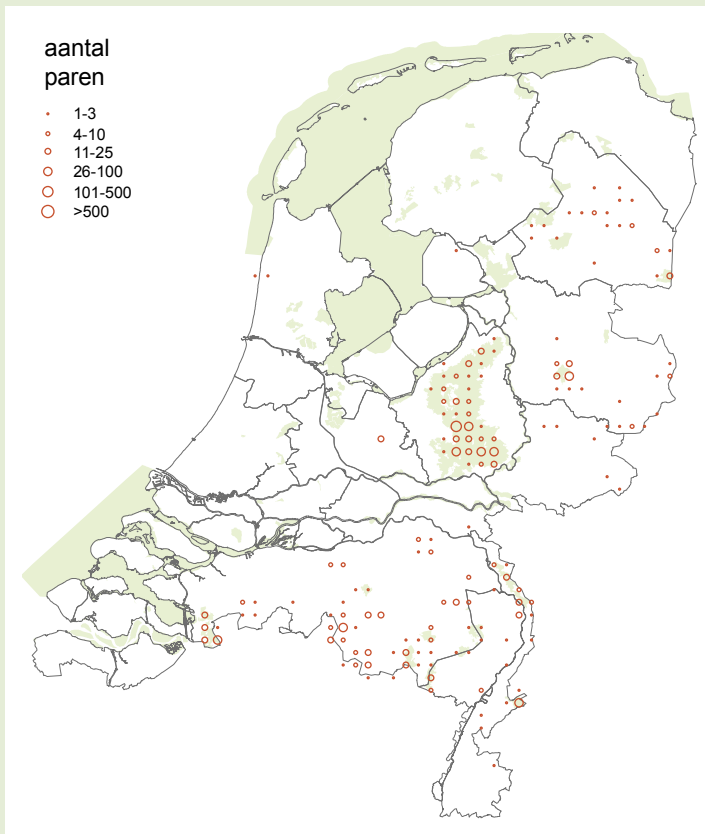
Nachtzwaluw *Caprimulgus europaeus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	680	1.000	-30 %	85 %	0,4 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe *	1981	+	+		610
(128) Brabantse Wal	1981	+	0	67	80
(042) Sallandse Heuvelrug	1990	++	+		45
(136) Leenderbos, Grote Heide & De Plateux	1987	+	+		32
(145) Maasduinen	1988	?	?		30
(033) Bargerveen	1981	+	++	4	25
(149) Meinweg	1987	0	?		25
(138) Weerter- en Budelbergen & Ringselven	1985	0	+		18
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel	1990	?	-		1

* De trend van de Nachtzwaluw is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

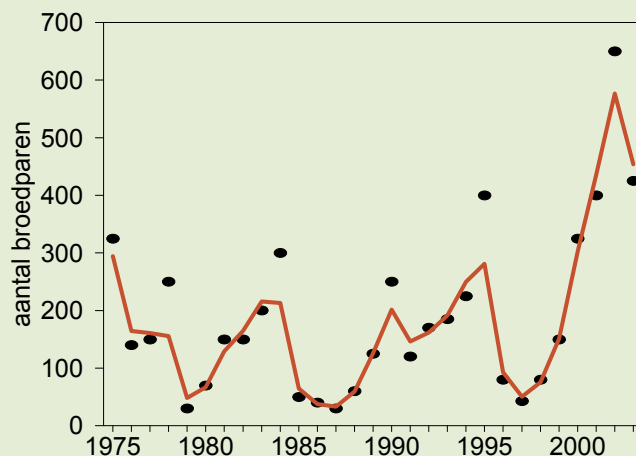
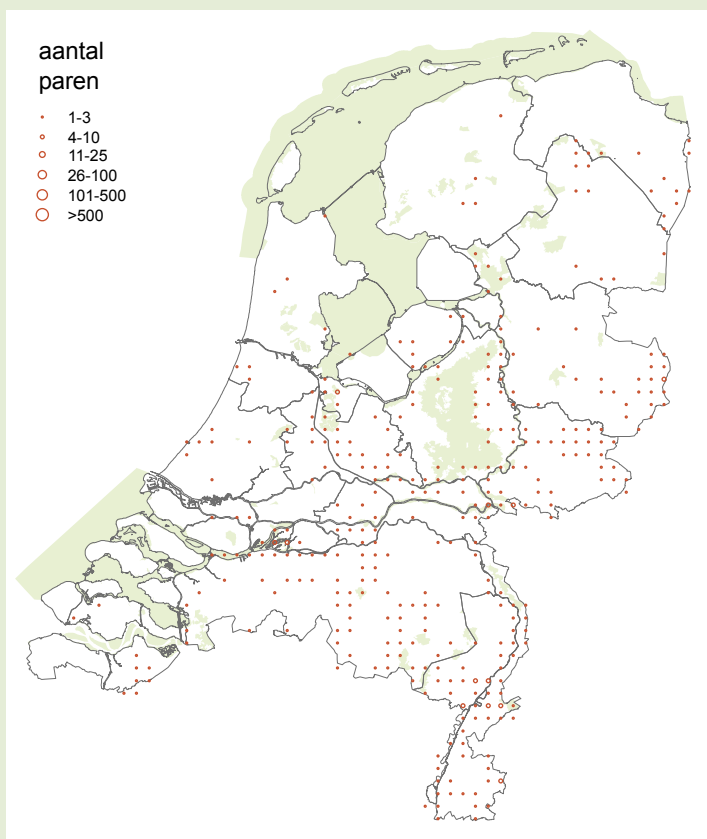

IJsvogel *Alcedo atthis*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	++	120	390	-10 %	24 %	0,7 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe					20
(112) Biesbosch	1983	+	+	12	20
(067) Gelderse Poort	1989	?	++		13
(095) Oostelijke Vechtplassen	1981	?	?	0	6
(038) Uiterwaarden IJssel	1981	+	?		5
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	1990	?	?		4

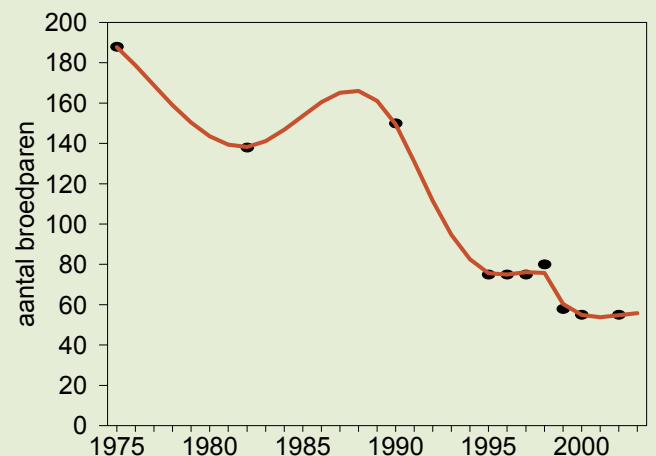
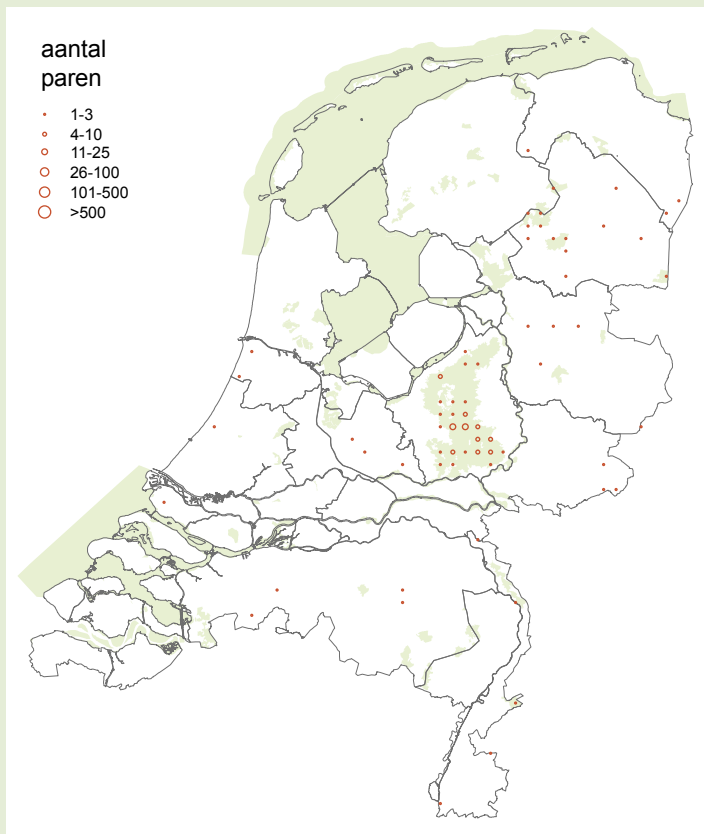

Draaihals*Jynx torquilla*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	?	--	140	56	-40 %		0,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld (057) Veluwe	1981	?	?	0	1

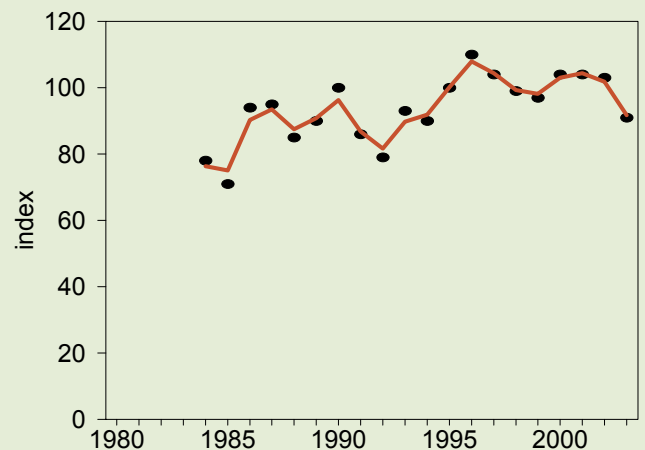
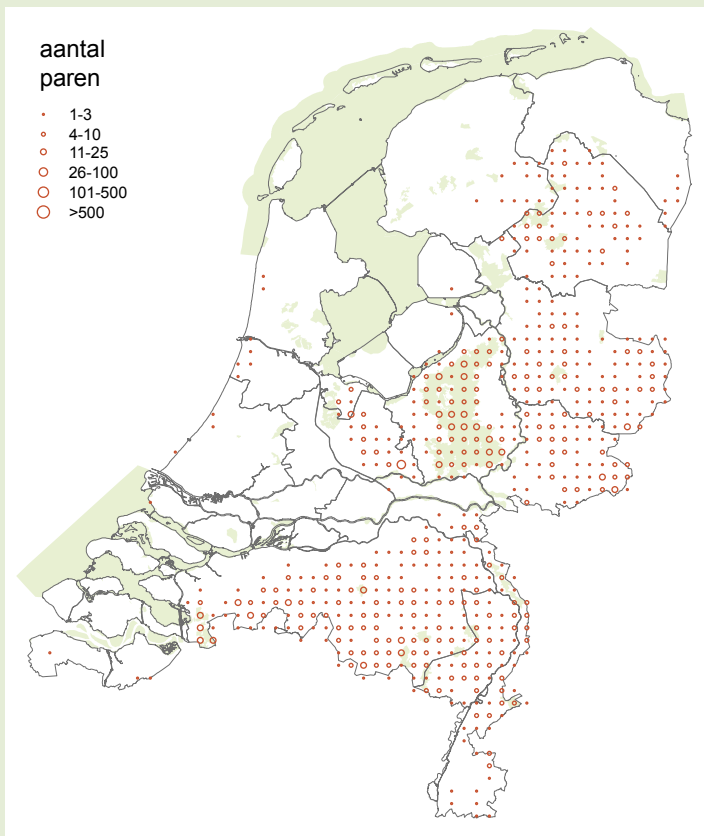
Zwarte Specht*Dryocopus martius*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1984	+	0	2.300	1.400	+5 %	41 %	0,7 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe *	1989	0	?		430
(128) Brabantse Wal					50
(145) Maasduinen					34
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	?	?	44	28
(030) Dwingelderveld	1981	-	-	24	14

* De trend van de Zwarte Specht is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

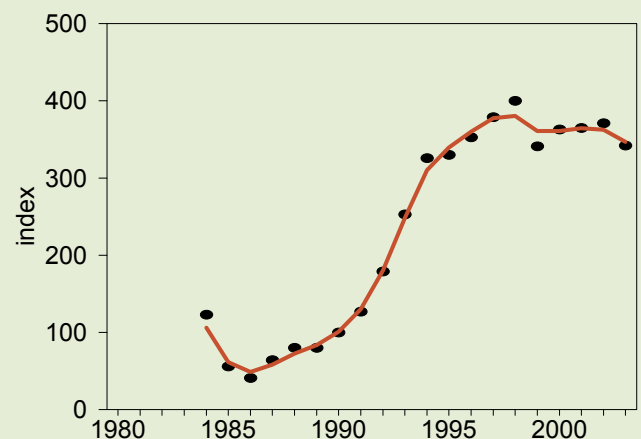
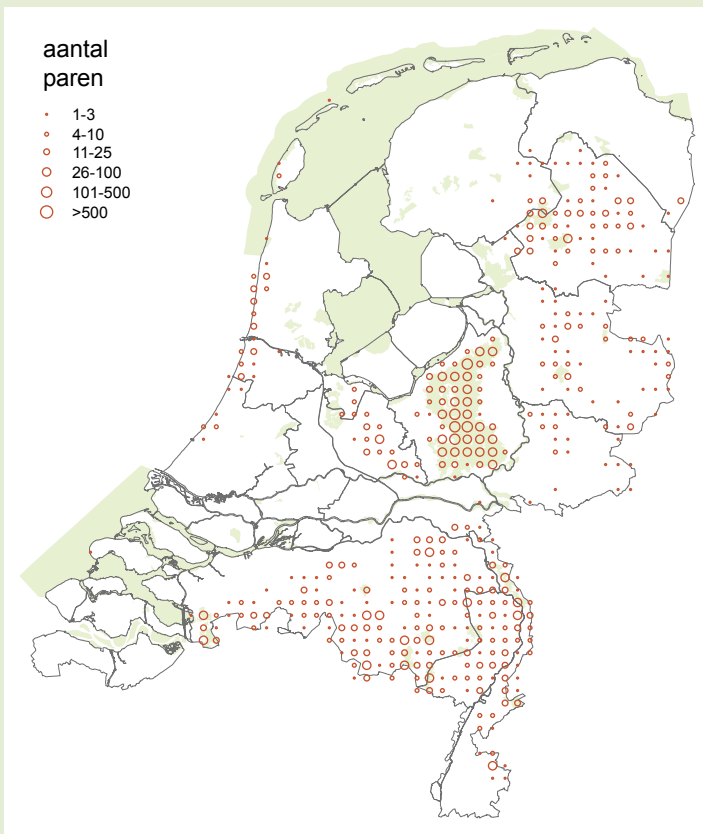
Boomleeuwerik *Lullula arborea*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1984	++	0	2.800	5.500	+31 %	54 %	0,4 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe *	1988	+	0		2.400
(128) Brabantse Wal					140
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	++	+	17	110
(145) Maasduinen	1989	-	-		97
(138) Weerter- en Budelbergen & Ringselven					65
(136) Leenderbos, Grootte Heide & De Plateux					53
(030) Dwingelderveld	1981	++	?	3	35
(149) Meinweg	1988	?	?		25

* De trend van de Boomleeuwerik is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

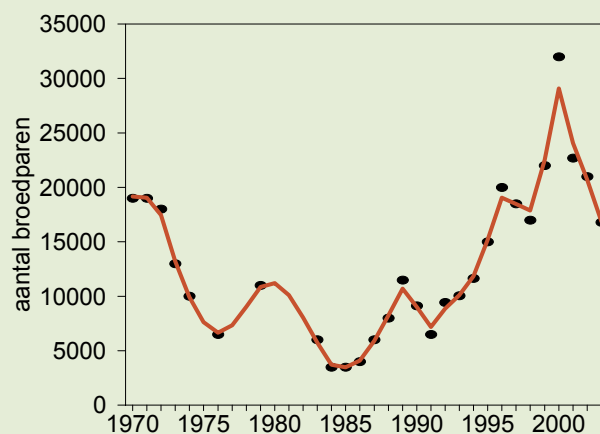
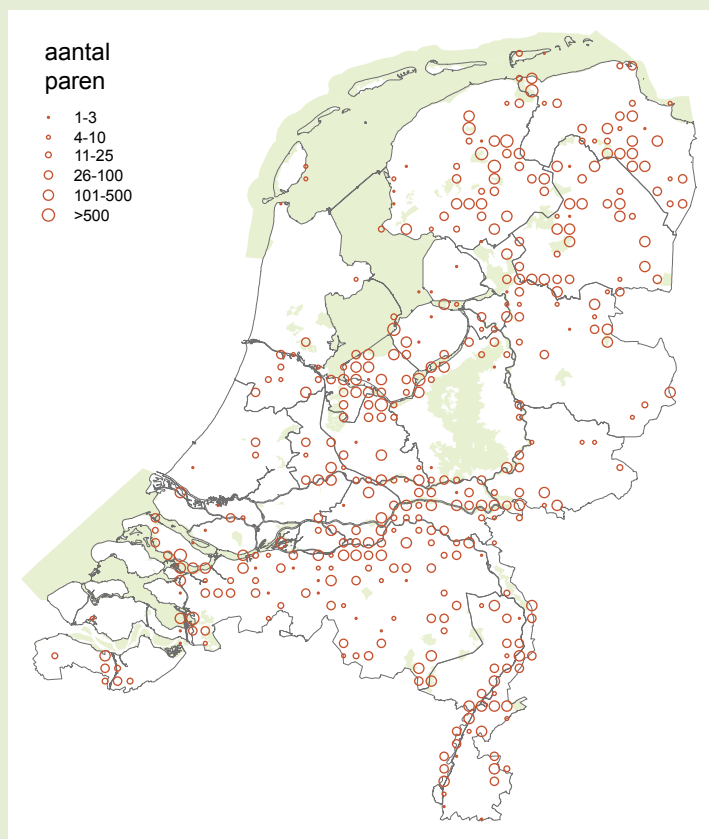

Oeverwaluw*Riparia riparia*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	+	8.500	23.000	-23 %	22 %	1,6 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(067) Gelderse Poort	1989	0	+		420
(145) Maasduinen	1992	0	++		120
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	1989	-	--		75

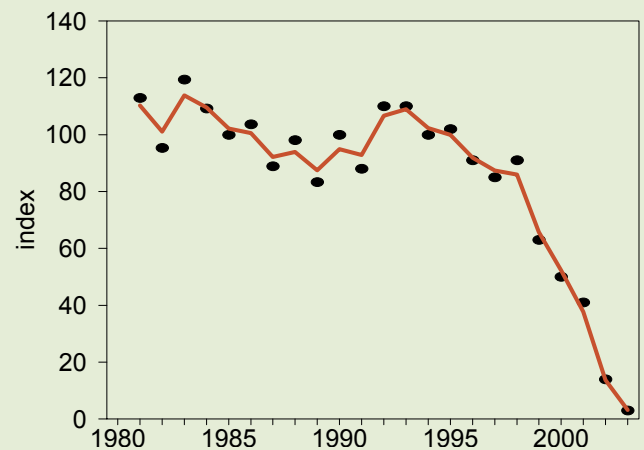
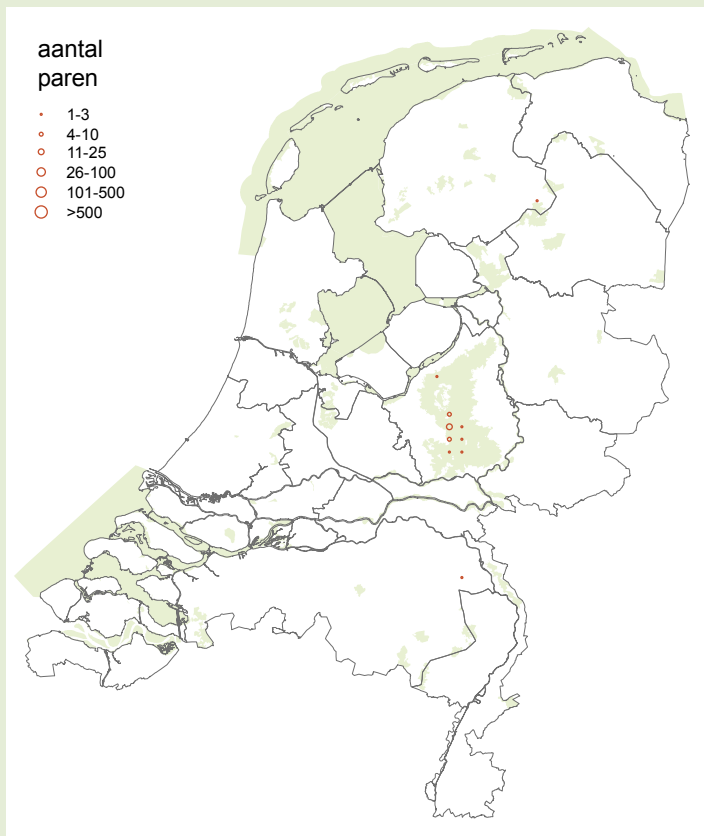

Duinpieper *Anthus campestris*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	--	63	14	-79 %	100 %	0,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe	1991	--	--		12

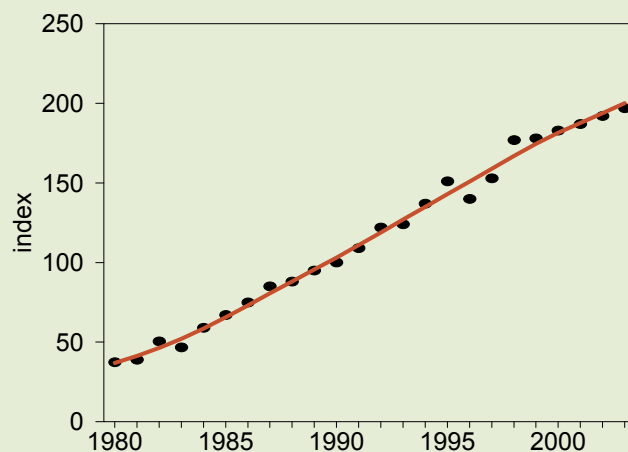
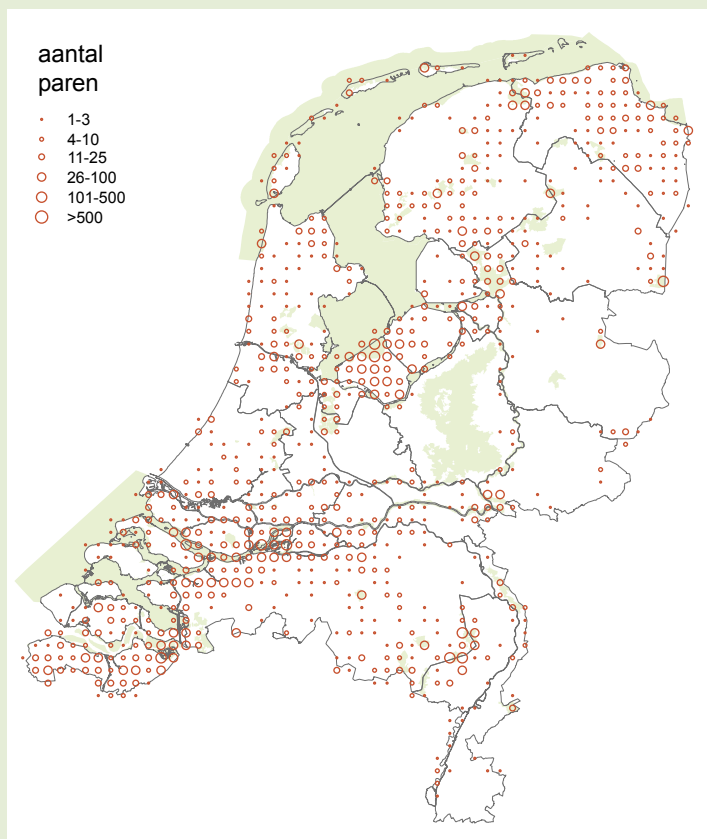

Blauwborst*Luscinia svecica*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	2.500	10.000	+317 %	52 %	2,6 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(112) Biesbosch	1984	+	+	910	2.300
(122) Westerschelde & Saeftinghe					450
(109) Haringvliet	1981	+	-		410
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel	1990	?	?		350
(140) Groote Peel	1987	++	0	27	200
(078) Oostvaardersplassen	1987	-	--		190
(033) Bargerveen	1981	+	0	68	150
(008) Lauwersmeer	1983	++	++	1	120
(067) Gelderse Poort	1989	++	0		75

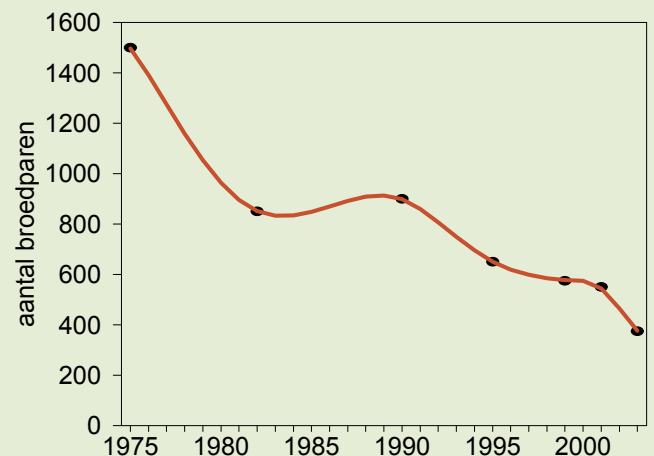
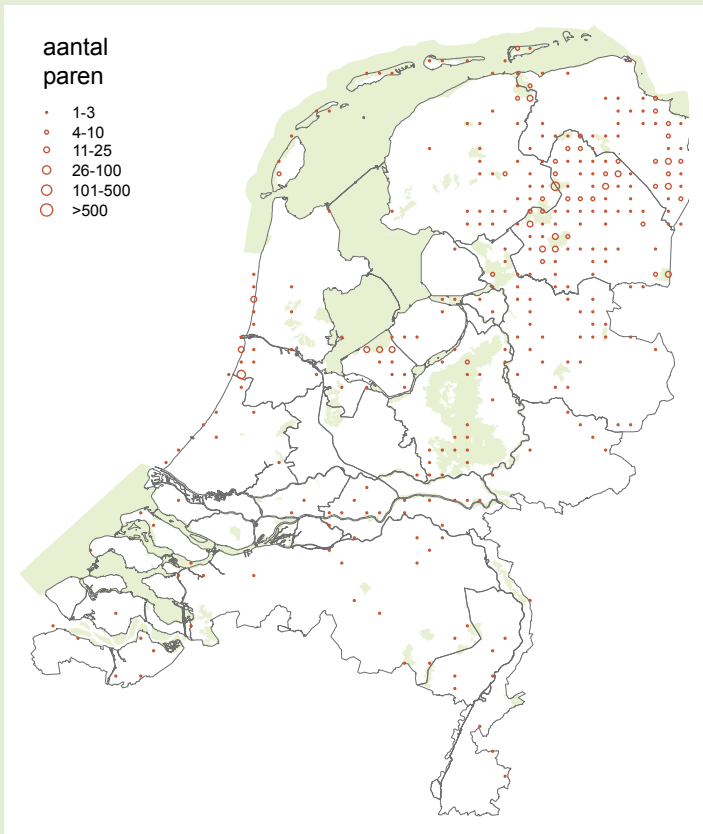

Paapje *Saxicola rubetra*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	-	850	500	-54 %	29 %	0,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(023) Fochteloërveen	1981	++	?	14	59
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	+	?	7	18
(033) Bargerveen	1981	+	-	7	17
(030) Dwingelderveld	1981	0	--	10	12
(008) Lauwersmeer	1981	+	?	1	11
(087) Noordhollands Duinreservaat					7
(025) Drentsche Aa-gebied				2	5
(004) Duinen Terschelling	1981	--	?	25	4
(035) Wieden				0	4
(078) Oostvaardersplassen	1990	?	--		4
(015) Van Oordt's Mersken	1996	?			1
(006) Duinen Schiermonnikoog	1981	-	--		0

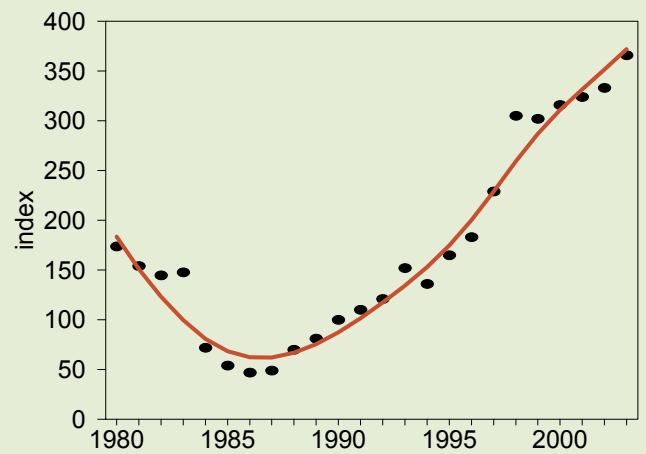
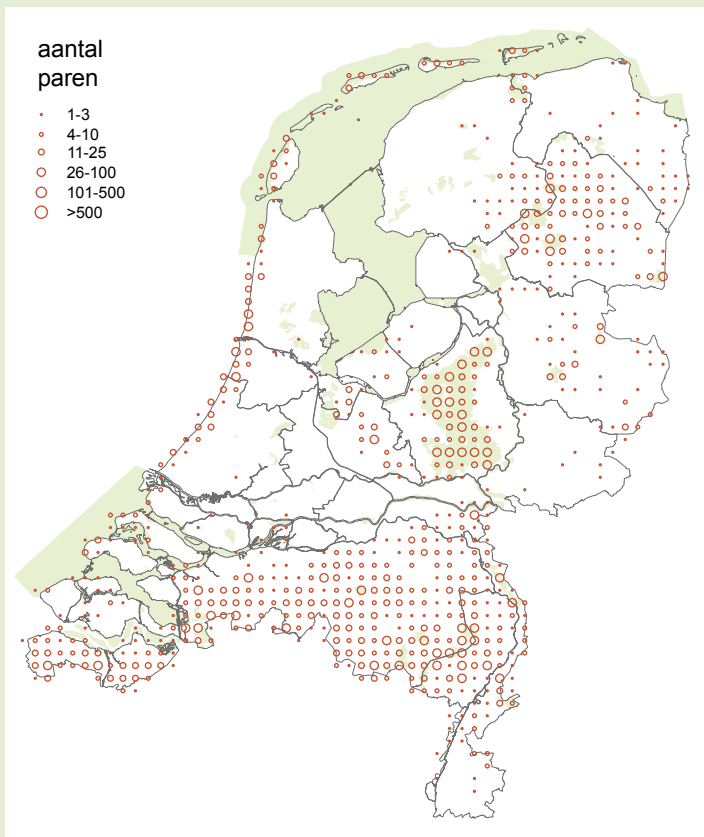
Roodborsttapuit *Saxicola rubicola*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	++	++	2.000	6.800	-7 %	31 %	0,3 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe *	1989	++	+		1.100
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel	1983	+	?		120
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	++	++	23	100
(033) Bargerveen	1981	0	+	88	91
(145) Maasduinen	1989	?	+		86
(030) Dwingelderveld	1981	++	++	27	84
(140) Groote Peel	1987	+	?		80
(023) Fochteloërveen	1981	++	+	10	67
(136) Leenderbos, Groote Heide & De Plateux					61
(042) Sallandse Heuvelrug	1992	++	++		59
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	++	?	5	38
(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen					34
(138) Weerter- en Budelbergen & Ringselven					20
(149) Meinweg	1988	?	?		20

* De trend van de Roodborsttapuit is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

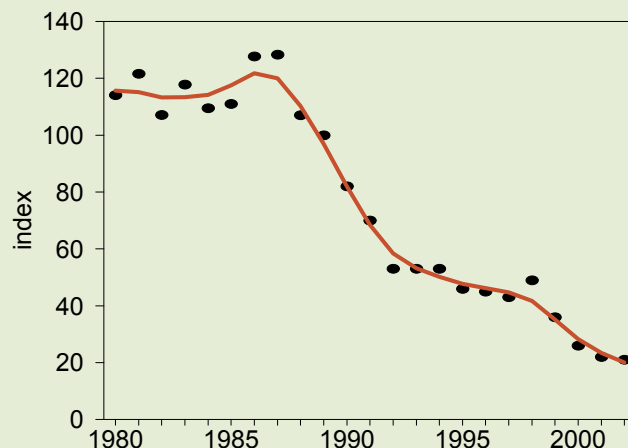
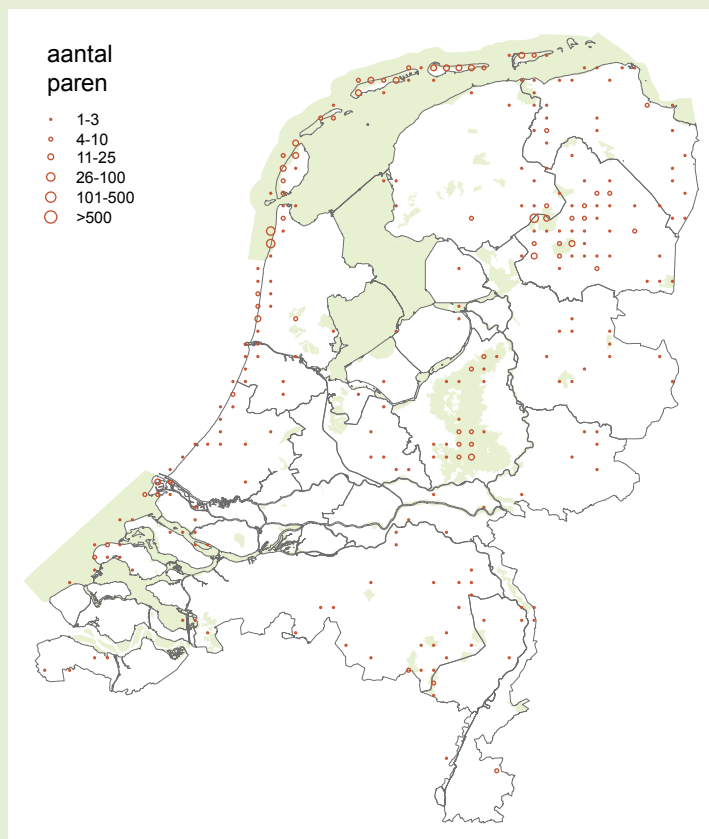
Tapuit *Oenanthe oenanthe*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	--	2.200	510	-65 %	73 %	0.0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(057) Veluwe *	1988	--	--		66
(084) Duinen Den Helder - Callantsoog					47
(005) Duinen Ameland	1986	--	--		43
(004) Duinen Terschelling	1981	--	--	180	41
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	+	--	23	31
(002) Duinen en Lage Land Texel	1981	--	--	150	28
(087) Noordhollands Duinreservaat					28
(006) Duinen Schiermonnikoog	1986	-	?		22
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	1981	0	-	20	15
(003) Duinen Vlieland	1990	-	--		14
(030) Dwingelderveld	1981	-	--	17	9
(029) Havelte-Oost				13	7

* De trend van de Tapuit is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

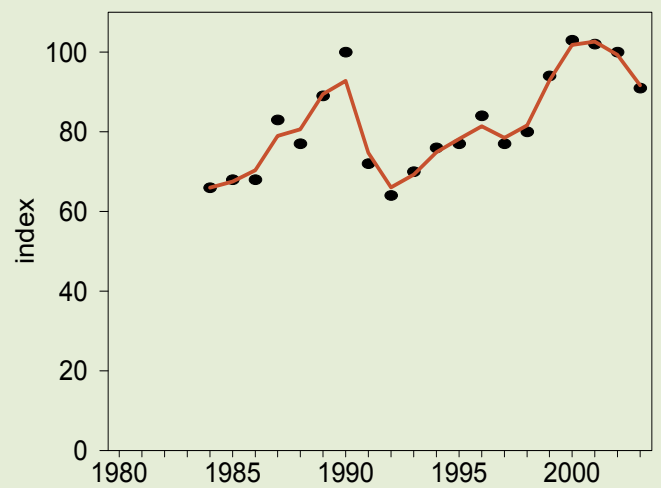
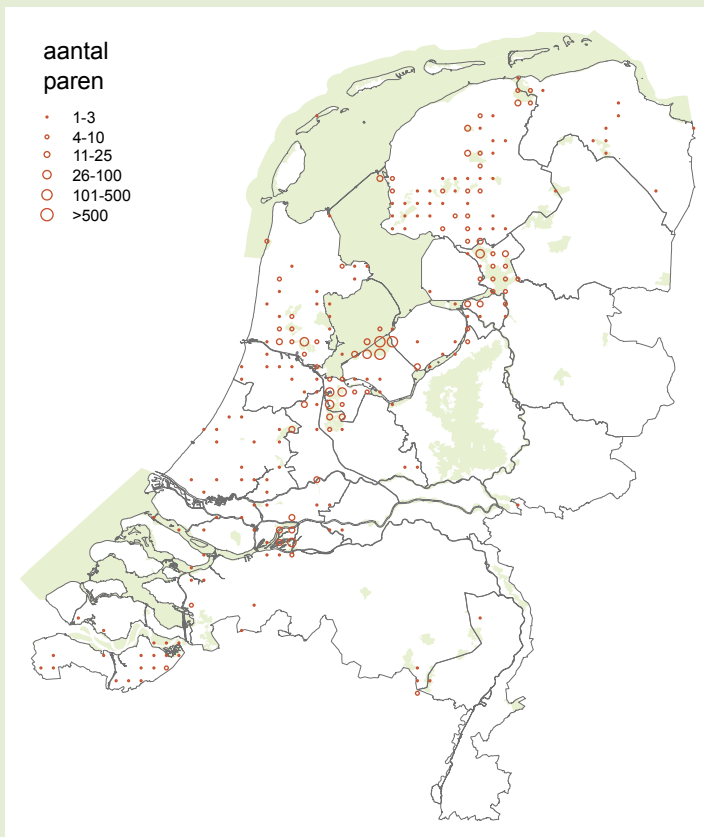
Snor *Locustella luscinioides*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1984	+	+	2.000	1.900	-41 %	82 %	2,9 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(078) Oostvaardersplassen	1987	+	++		680
(095) Oostelijke Vechtplassen					150
(112) Biesbosch *	1984	+	0		130
(034) Weerribben	1992	+	?		80
(035) Wieden					60
(072) IJsselmeer	1996	?			43
(013) Alde Feanen					40
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1989	?	--		36
(094) Naardermeer	1984	+	+		29
(074) Zwarte Meer					27
(008) Lauwersmeer					23
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck *					18
(105) Zouweboezem					16
(014) Deelen					14
(083) Botshol					9
(106) Boezems Kinderdijk					9
(075) Ketelmeer & Vossemeer					8
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever					4

* De aantallen van Snor zijn gebaseerd op de schattingen vanuit de broedvogelatlas maar vermoedelijk te laag.

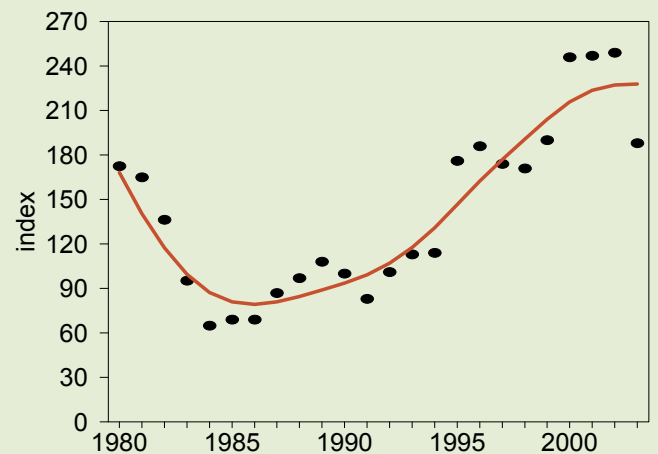
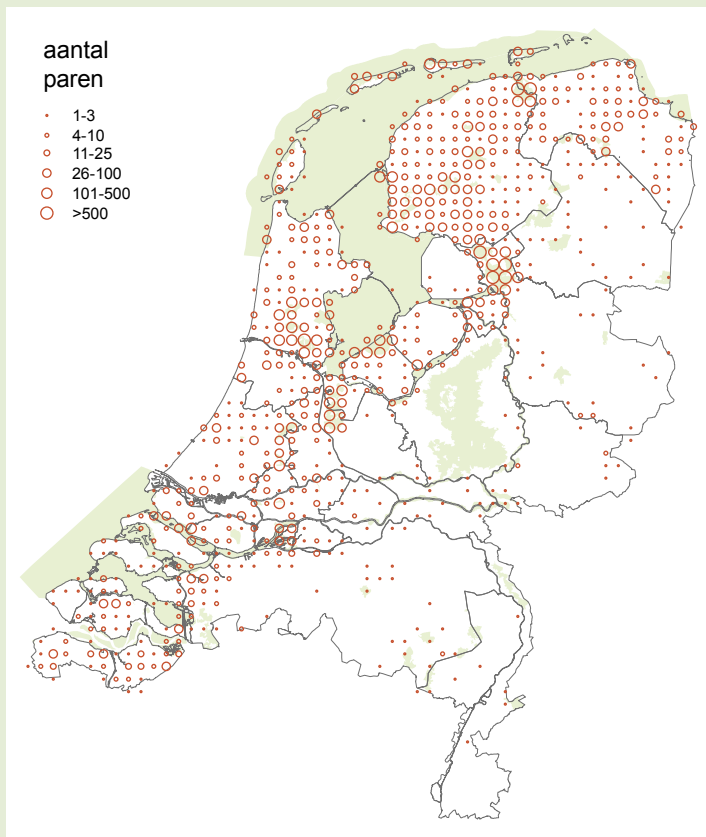
Rietzanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	+	18.000	22.000	-27 %	63 %	1,2 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(035) Wieden					3.400
(008) Lauwersmeer	1981	++	++		1.900
(072) IJsselmeer	1993	+	0		990
(034) Weerribben	1992	++	+		900
(095) Oostelijke Vechtplassen					880
(013) Alde Feanen					800
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	1988	++	+		800
(078) Oostvaardersplassen	1987	++	+		790
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	1981	++	++	230	480
(109) Haringvliet	1984	+	+		420
(012) Sneekermeergebied					370
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck *					340
(074) Zwarte Meer					270
(112) Biesbosch *	1984	++	++		260
(005) Duinen Ameland	1992	+	0		230
(089) Eilandspolder	1984	++	?		230
(009) Groote Wielen					220
(014) Deelen					200
(020) Zuidlaardermeergebied	1993	0	?		200
(004) Duinen Terschelling	1985	-	+	75	120
(019) Leekstermeergebied					12

* De aantallen van Rietzanger zijn gebaseerd op de schattingen vanuit de broedvogelatlas maar vermoedelijk te laag.

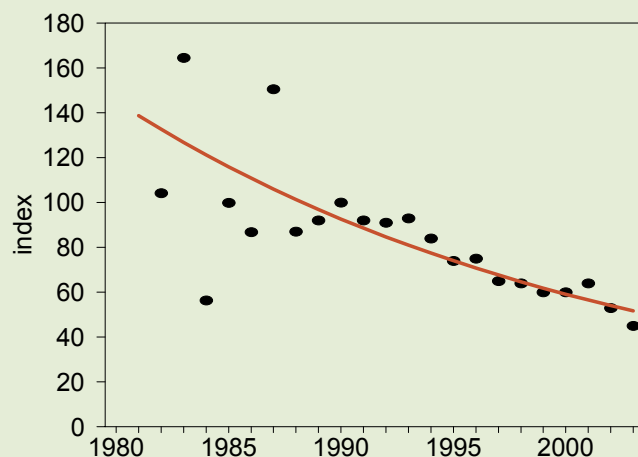
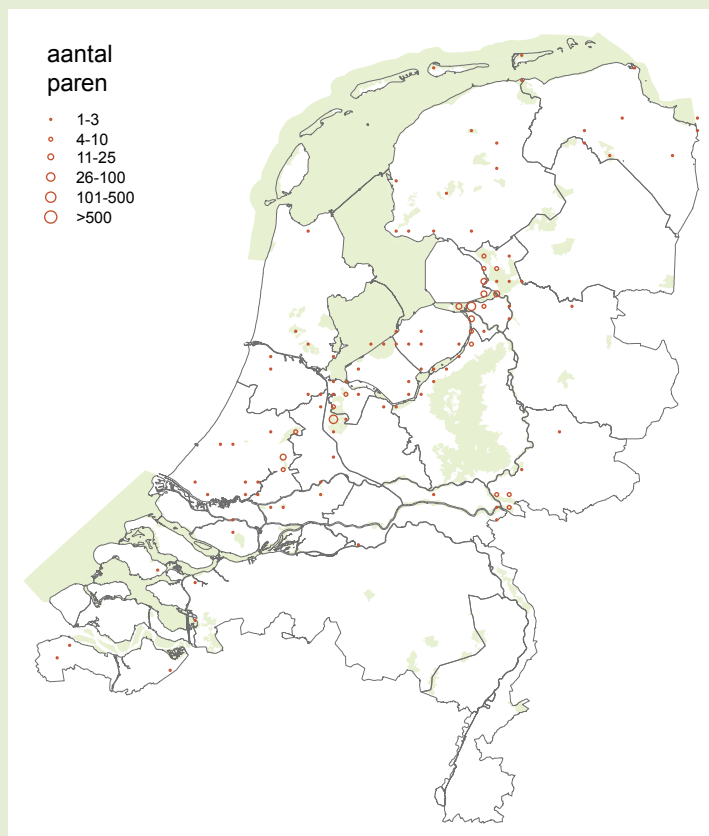

Grote Karekiet *Acrocephalus arundinaceus*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	-	-	450	250	-78 %	73 %	0,1 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(095) Oostelijke Vechtplassen	1981	0	?	45	51
(075) Ketelmeer & Vossemeer	1981	-	-		37
(074) Zwarte Meer	1981	0	?		35
(076) Veluwerandmeren	1981	-	?	56	18
(067) Gelderse Poort	1983	-	-	13	12
(035) Wieden	1990	-	-		11
(094) Naardermeer	1981	?	?	8	5
(034) Weerribben	1981	--	--		4
(018) Rottige Meenthe & Brandemeer					2
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever					2
(078) Oostvaardersplassen					2
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	1981	?	?	4	1
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck					1
(014) Deelen					0

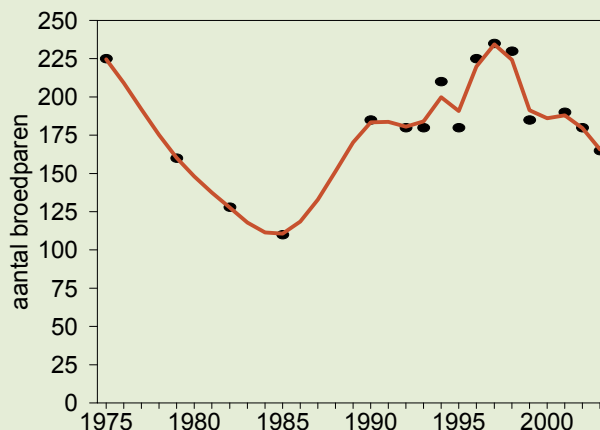
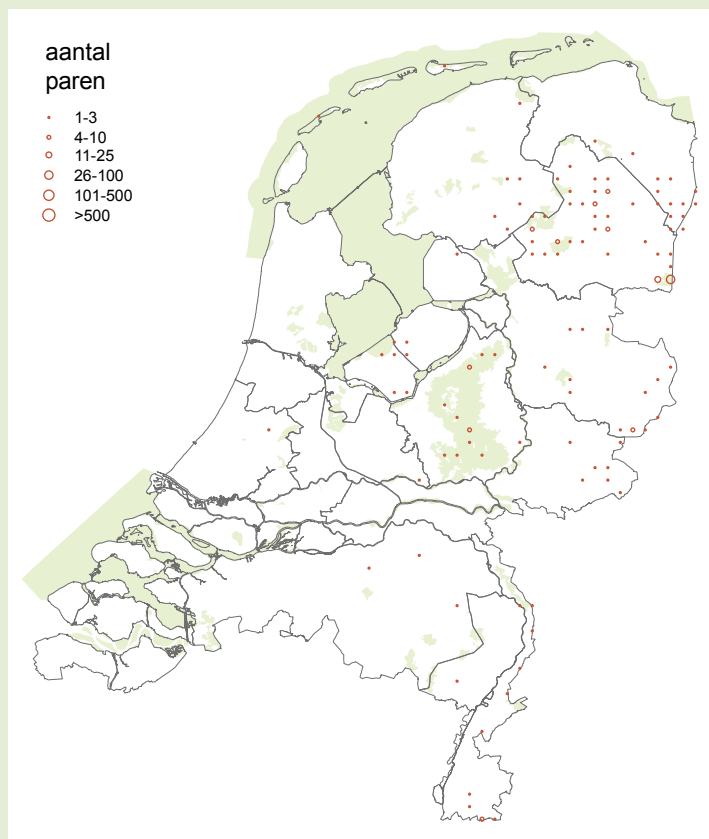

Grauwe Klauwier*Lanius collurio*

Broedvogel (aantallen in paren)

Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03	Verandering verspreiding	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van EU in NL
1981	+	-	140	180	-9 %	77 %	0,0 %

Gebied	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
(033) Bargerveen	1981	++	--	4	90
(057) Veluwe	1991	?	-		27
(027) Drents-Friese Wold & Leggelderveld	1981	+	?	1	8
(025) Drentsche Aa-gebied					7
(028) Elperstroomgebied					4
(145) Maasduinen	1988	?	?		1
(003) Duinen Vlieland					0
(005) Duinen Ameland	1981	--	--	16	0

4.2. Resultaten per niet-broedvogelsoort

Roodkeelduiker * *Gavia stellata*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
					5 %	50 %	5,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(007) Noordzeekustzone	f					
(113) Voordelta	f					

* Het Watervogelmeetnet voorziet niet in goede gegevens om voor deze soort recente aantallen en de trend te bepalen. Mogelijk dat een nadere analyse van zeetrektelegevens (Nederlandse Zeevogelgroep), vliegtuigtellingen van zeevogels (RIKZ) of boottellingen (NIOZ/Alterra) hier in de toekomst in kan voorzien. Op basis van de resultaten van zeetrektelegingen is een toename in het aantal doortrekkers en overwinteraars waarschijnlijk (Bijlsma *et al.* 2001).

Parelduiker * *Gavia arctica*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
					2 %	50 %	0,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(007) Noordzeekustzone	f					

* Het Watervogelmeetnet voorziet niet in goede gegevens om voor deze soort recente aantallen en de trend te bepalen. Mogelijk dat een nadere analyse van zeetrektelegevens (Nederlandse Zeevogelgroep), vliegtuigtellingen van zeevogels (RIKZ) of boottellingen (NIOZ/Alterra) hier in de toekomst in kan voorzien. De soort is veel schaarser aanwezig dan Roodkeelduikers en over de aantalsontwikkeling is geen indicatie voorhanden (Bijlsma *et al.* 2001).

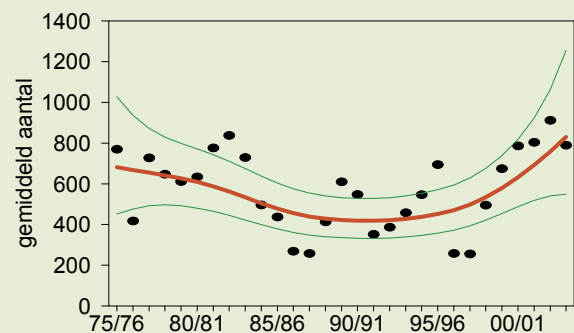
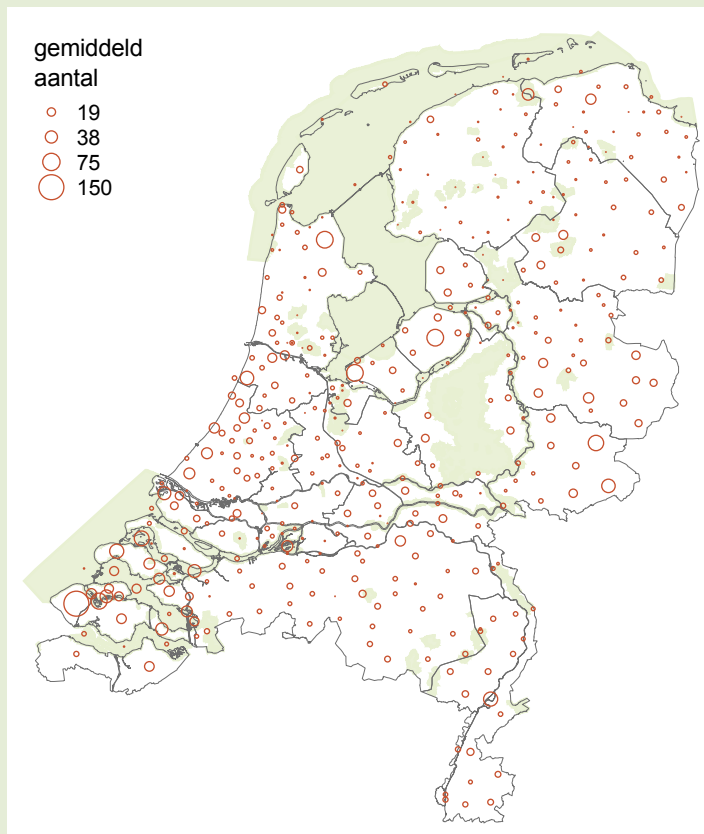

Dodaars*Tachybaptus ruficollis*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	+	790		24 %	19 %	1,9 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(119) Veerse Meer	f	1987/88	?	?	160	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	+	+	80	
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	++	70	

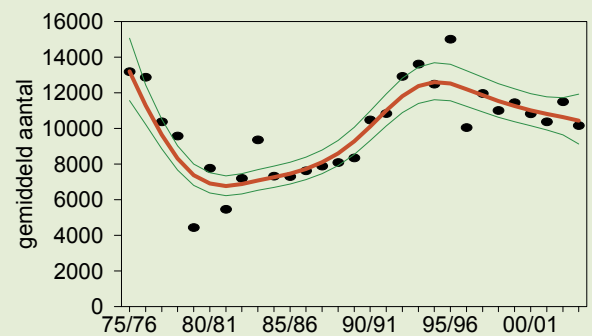
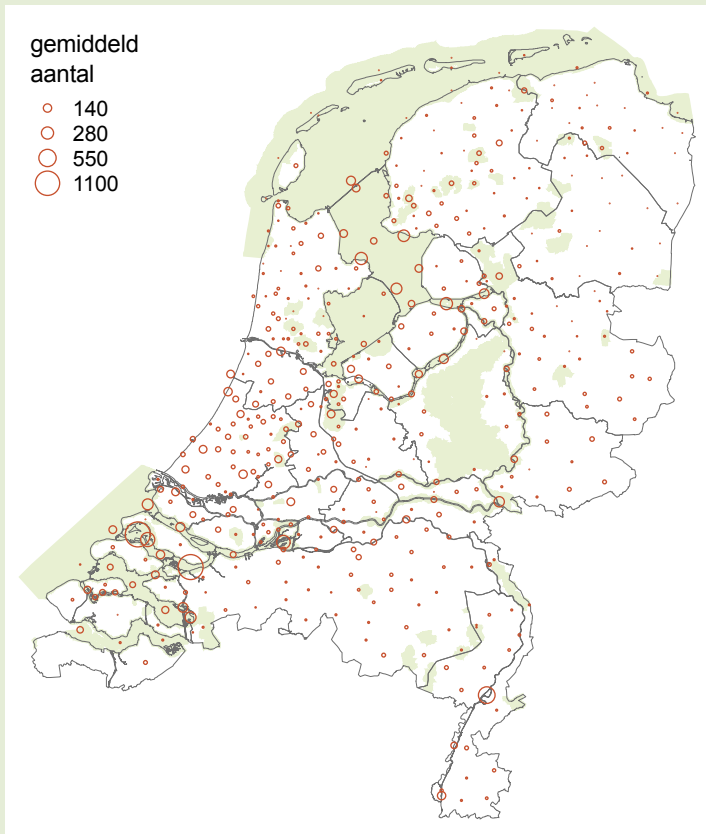

Fuut *Podiceps cristatus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	-	10.900		61 %	51 %	5,9 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(115) Grevelingen	f	1987/88	+	-	1.600	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	-	?	1.300	
(114) Krammer-Volkerak	f	1986/87	+	?	1.100	
(112) Biesbosch	f	1980/81	+	?	450	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	+	400	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	+	+	370	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	++	+	350	
(001) Waddenzee	f	1980/81	+	?	310	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	+	+	290	
(113) Voordelta	f	1988/89	?	?	280	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	+	+	220	
(127) Markiezaat	f	1983/84	0	0	200	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	+	+	180	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	-	-	170	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	+	?	170	
(120) Zoommeer	f	1987/88	0	0	170	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	+	--	160	
(109) Haringvliet	f	1980/81	+	?	160	
(035) Wieden	f	1980/81	+	-	110	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	?	-	100	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	-	?	90	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	+	+	80	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	?	?	60	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	f	1990/91	?	?	60	

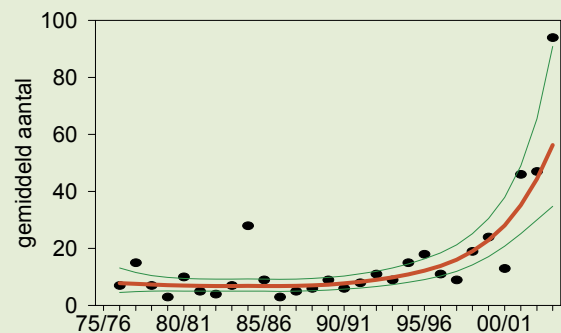
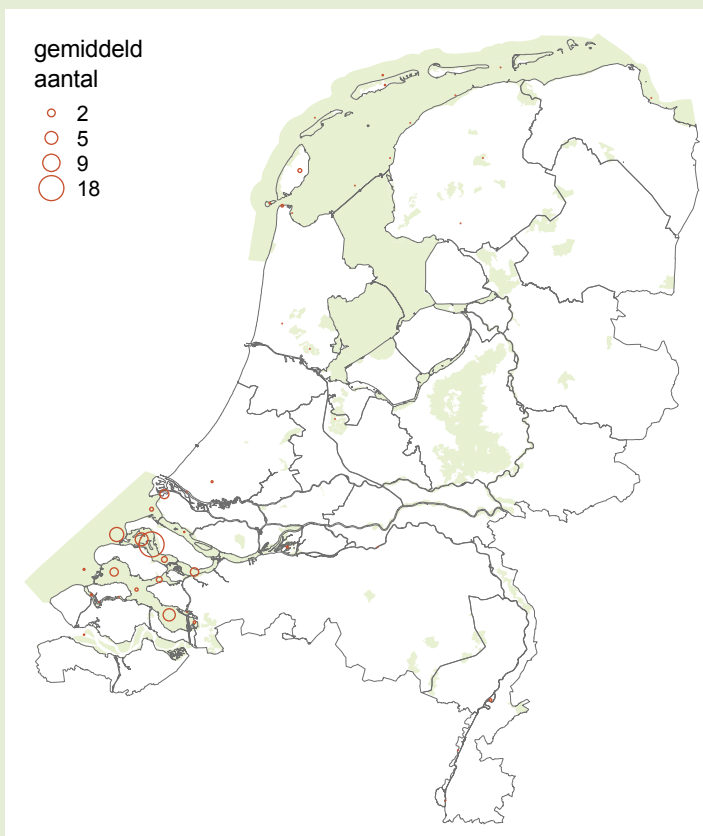

Kuifduiker *Podiceps auritus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	50		98 %	93 %	5,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	++	20	
(118) Oosterschelde	f	1988/89	++	++	8	
(113) Voordelta	f	1988/89	++	++	6	
(114) Krammer-Volkerak	f	1982/83	+	++	2	

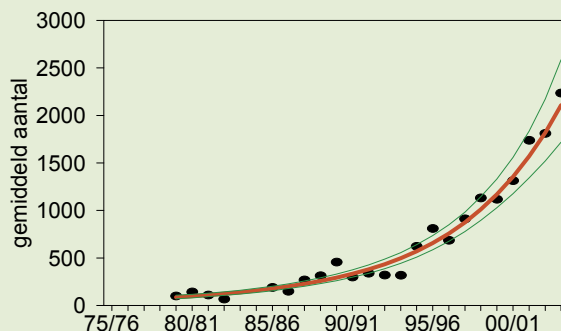
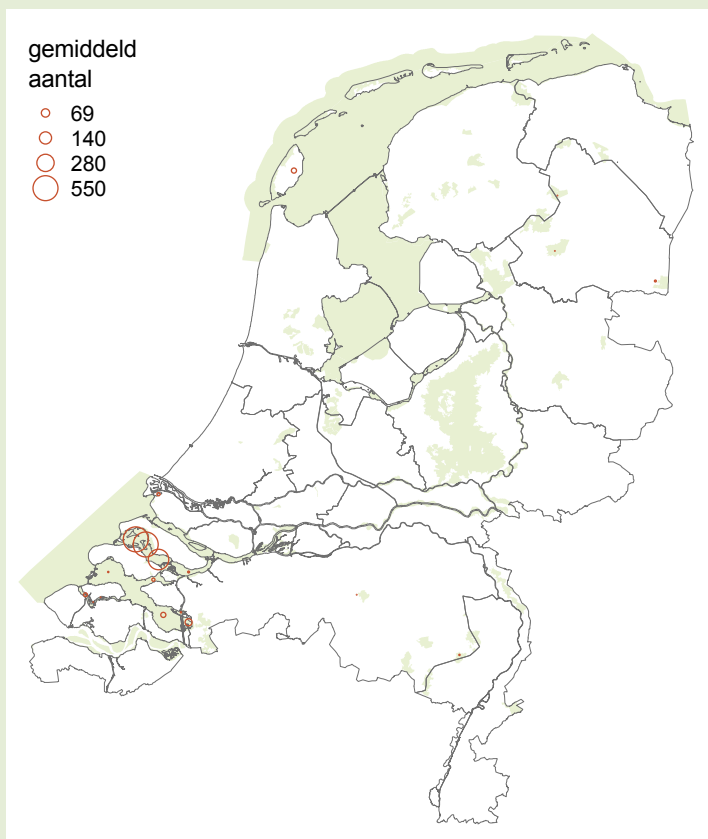

Georde Fuut *Podiceps nigricollis*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	1.600		99 %	99 %	2,2 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	++	1.500	
(127) Markiezaat	f	1986/87	?	?	50	

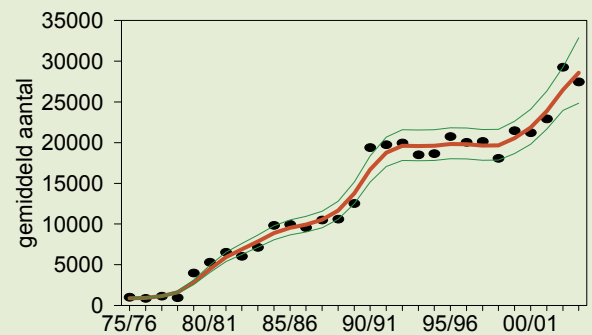
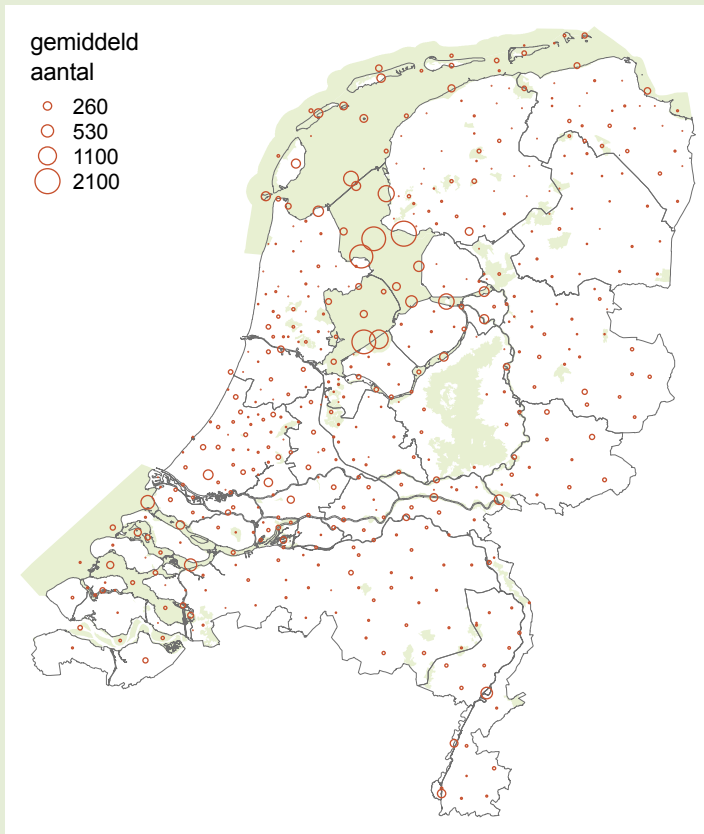

Aalscholver *Phalacrocorax carbo*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	+	24.500		78 %	69 %	17 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	fs	1980/81	++	++	8.100	
(001) Waddenzee	fs	1980/81	++	+	4.200	
(073) Markermeer & IJmeer	fs	1980/81	+	+	2.600	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	fs	1980/81	++	?	870	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	++	0	550	
(114) Krammer-Volkerak	fs	1986/87	0	--	490	
(113) Voordelta	fs	1987/88	0	0	480	
(076) Veluwerandmeren	fs	1980/81	++	?	420	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	360	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	++	?	330	
(112) Biesbosch	fs	1980/81	-	-	330	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	++	?	320	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	-	-	310	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	++	?	260	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	?	-	250	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	-	-	240	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	0	0	170	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	+	?	160	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	++	0	130	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	0	?	70	
(013) Alde Feanen	f	1982/83	++	?	60	
(067) Gelderse Poort	s					2.000
(007) Noordzeekustzone	fs					1.900
(035) Wieden	s					1.000
(127) Markiezaat	s					680
(003) Duinen Vlieland	s					610
(095) Oostelijke Vechtplassen	s					370

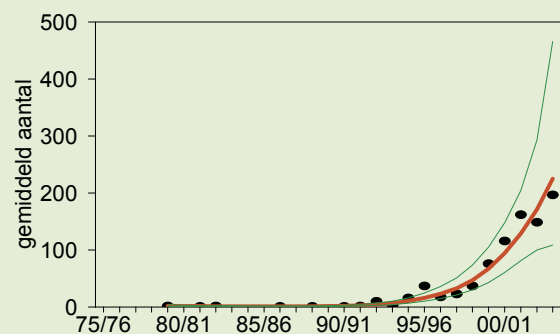
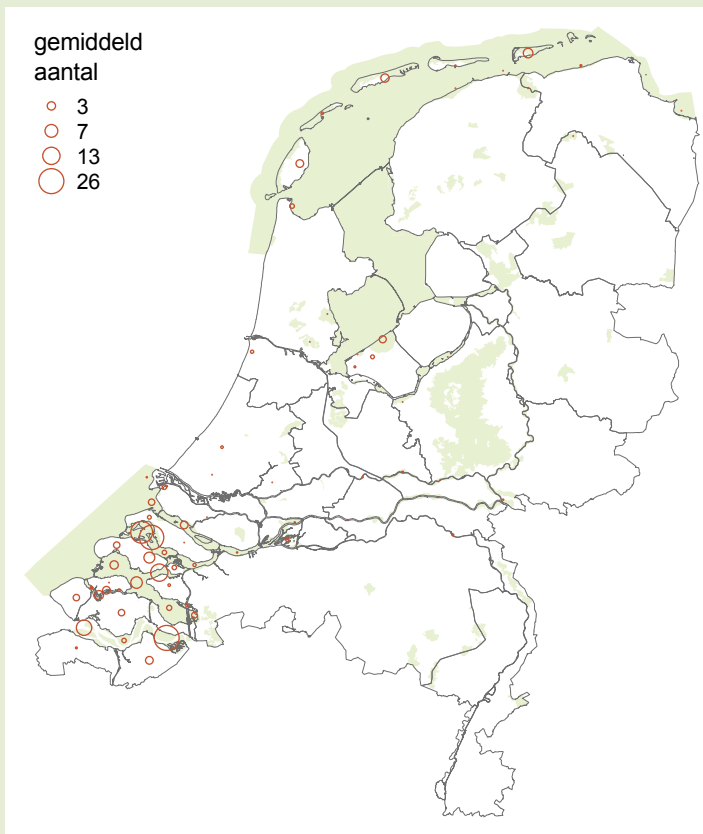

Kleine Zilverreiger*Egretta garzetta*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	140		90 %	82 %	0,4 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(115) Grevelingen	f	1993/94	++	++	50	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1990/91	++	++	40	
(118) Oosterschelde	f	1988/89	++	++	20	
(001) Waddenzee	f	1995/96	++		10	
(119) Veerse Meer	f	1991/92	++	++	7	
(123) Zwin & Kievittepolder	f					9

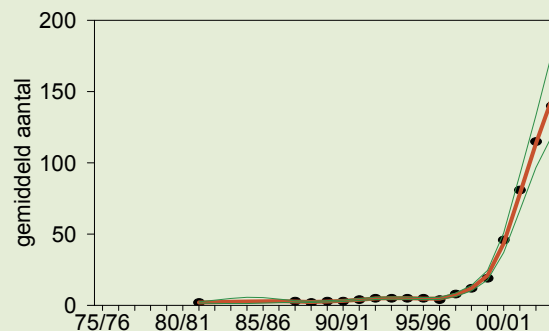
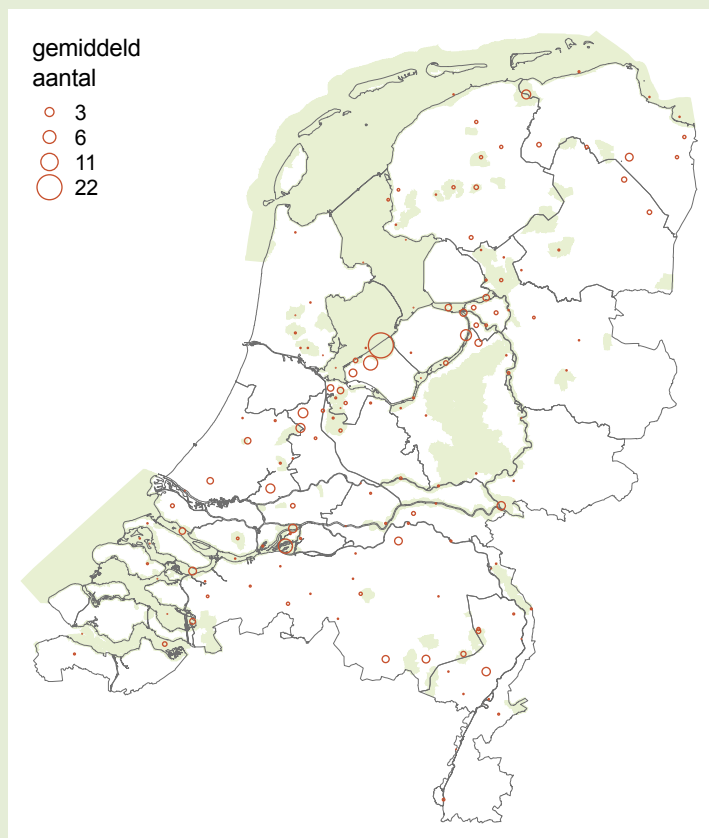

Grote Zilverreiger *Casmerodius albus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1981/82	++	++	80		66 %	59 %	1,1 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(078) Oostvaardersplassen	f	1985/86	++	++	30	
(112) Biesbosch	f	1991/92	++	++	10	
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	s					60
(112) Biesbosch	s					60
(014) Deelen	s					40
(076) Veluwerandmeren	s					40

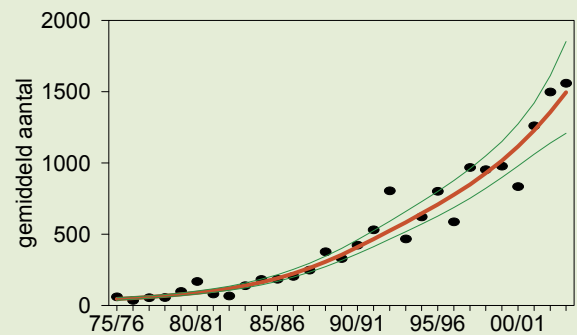
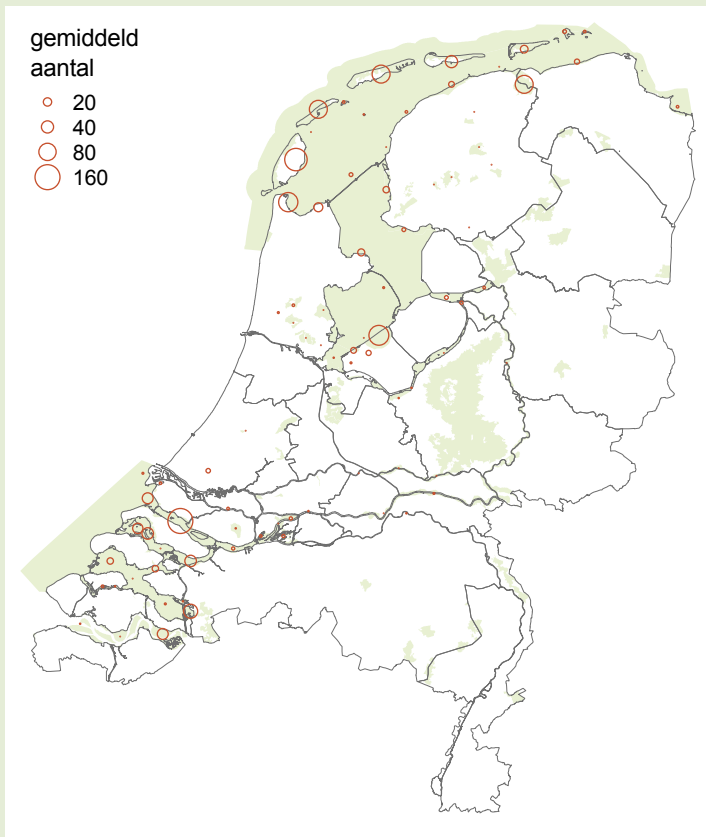

Lepelaar *Platalea leucorodia*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	1.200		98 %	97 %	51 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	++	++	520	
(109) Haringvliet	f	1980/81	++	++	160	
(078) Oostvaardersplassen	f	1983/84	++	?	110	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	+	+	80	
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	++	70	
(127) Markiezaat	f				50	
(114) Krammer-Volkerak	f	1988/89	++	?	40	
(072) IJsselmeer	f	1993/94	+	++	30	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	++	++	30	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	++	++	30	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	?	?	20	
(079) Lepelaarplassen	f	1995/96	--		10	
(112) Biesbosch	f	1994/95	?	?	10	
(113) Voordelta	fs	1987/88	++	++	10	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1988/89	++	++	8	
(111) Hollands Diep	f	1986/87	++	++	4	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	++	++	4	
(074) Zwarte Meer	f	1987/88	?	?	3	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	3	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1994/95	+	+	2	
(089) Eilandspolder	f				2	
(003) Duinen Vlieland	s					90

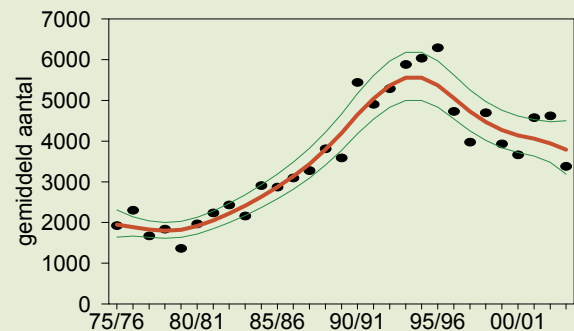
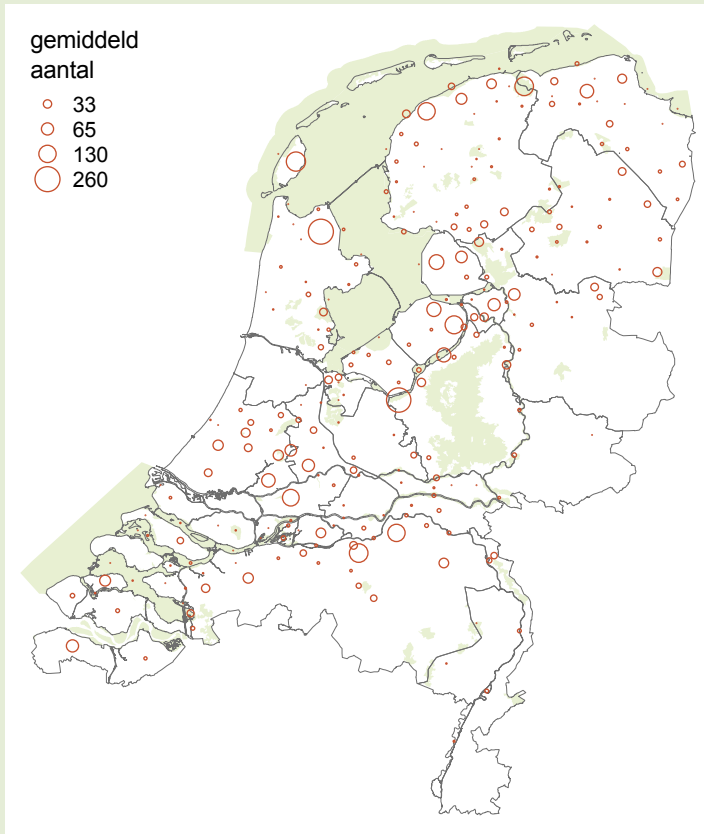

Kleine Zwaan *Cygnus bewickii*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	-	4.000		93 %	25 %	44 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(056) Arkemheen	f	1987/88	--	--	190	
(008) Lauwersmeer	f	1985/86	-	-	140	
(076) Veluwerandmeren	fs	1980/81	?	?	120	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	-	-	70	
(104) Broekvelden, Vettenbr. & Pld. Stein	fs	1985/86	+	-	40	
(093) Polder Zeevang	f	1985/86	?	?	30	
(127) Markiezaat	f	1985/86	++	++	30	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	?	?	20	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	++	?	20	
(102) De Wilck	f	1989/90	?	?	10	
(112) Biesbosch	fs	1980/81	?	-	10	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	?	?	10	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	--	-	9	
(035) Wieden	fs	1975/76	--	--	8	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	?	?	5	
(114) Krammer-Volkerak	fs	1983/84	-	-	5	
(020) Zuidlaardermeergebied	f	1991/92	?	?	4	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	f	1980/81	?	?	4	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	?	?	4	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	--	--	3	
(074) Zwarte Meer	fs	1980/81	-	--	2	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	--	-	2	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	?	--	1	
(001) Waddenzee	s					1.600
(072) IJsselmeer	s					1.600
(075) Ketelmeer & Vossemeer	s					1.500
(008) Lauwersmeer	s					670
(118) Oosterschelde	s					530
(107) Donkse Laagten	s					200
(033) Bargerveen	s					130
(023) Fochteloërveen	s					90
(030) Dwingelderveld	s					50

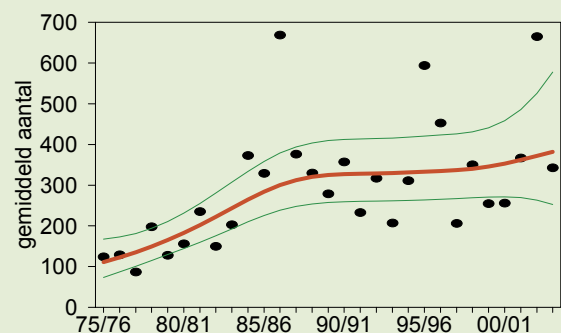
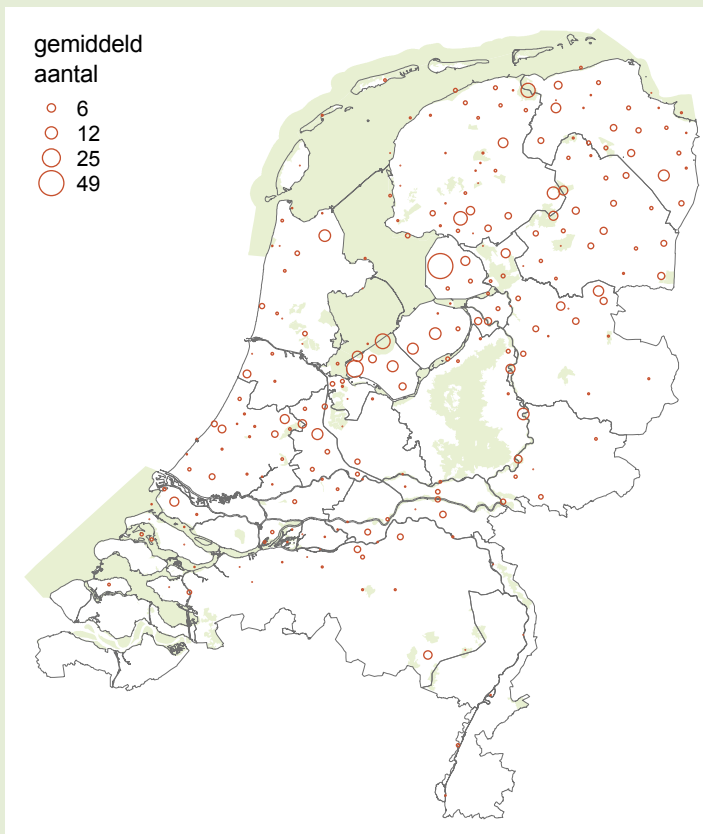

Wilde Zwaan*Cygnus cygnus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	?	380		83 %	22 %	3,8 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	?	?	30	
(078) Oostvaardersplassen	fs	1985/86	?	?	20	
(008) Lauwersmeer	fs	1985/86	+	+	10	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	-	--	2	
(023) Fochteloërveen	s					100

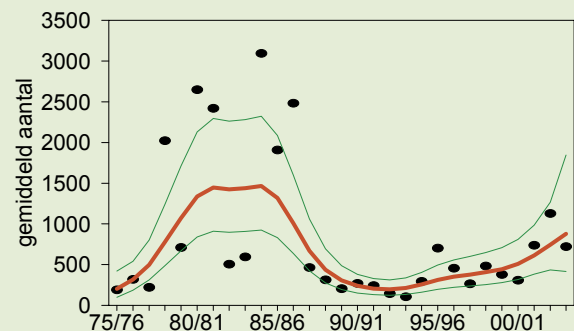
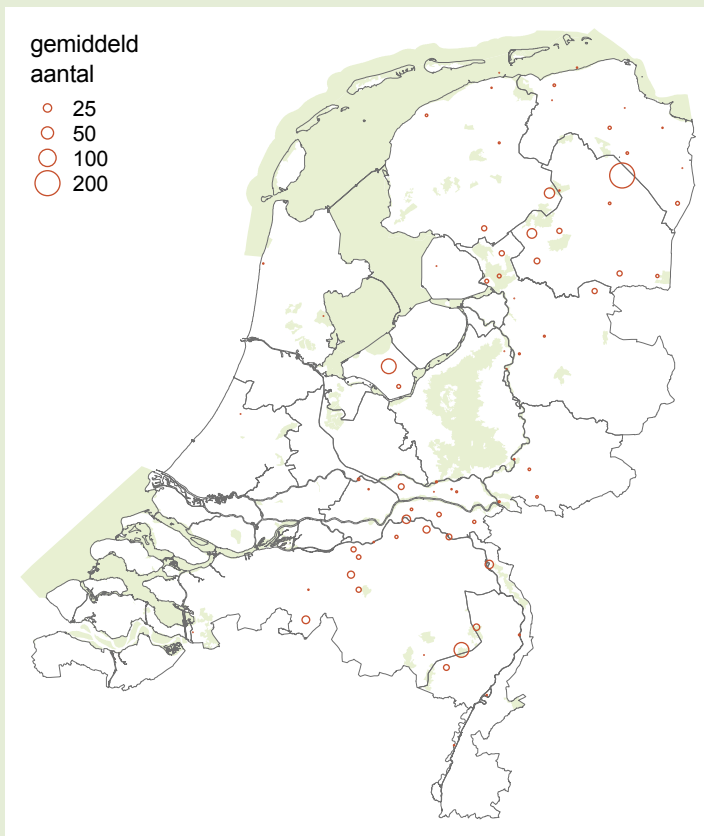
Taigarietgans

Anser fabalis

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	?	+	650		98 %	5 %	2,9 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen	s					300
(033) Bargerveen	s					150
(140) Groote Peel	s					100

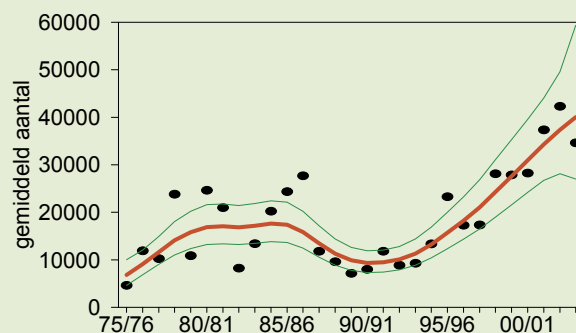
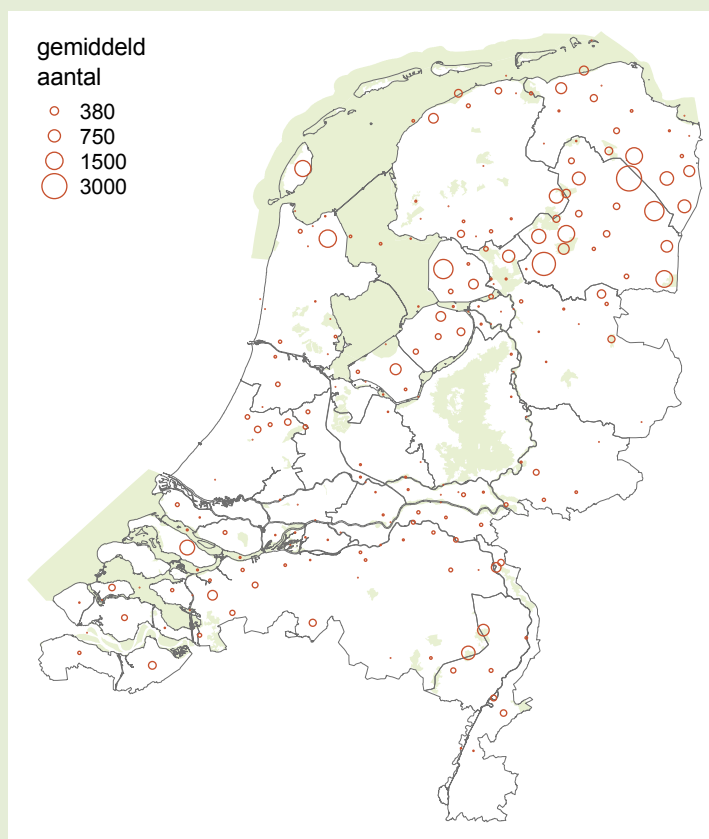

Toendrarietgans*Anser serrirostris*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	++	34.100		92 %	13 %	27 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	s					22.000
(072) IJsselmeer	s					19.500
(033) Bargerveen	s					17.600
(023) Fochteloërveen	s					11.100
(140) Grote Peel	s					11.000
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel	s					6.000
(030) Dwingelderveld	s					5.900
(075) Ketelmeer & Vossemeer	s					5.500
(040) Engbertsdijkvenen	s					4.000
(074) Zwarte Meer	s					2.000

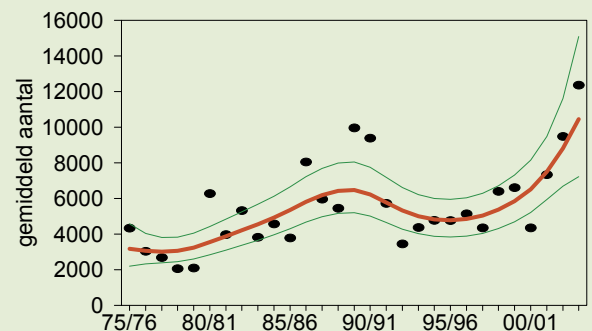
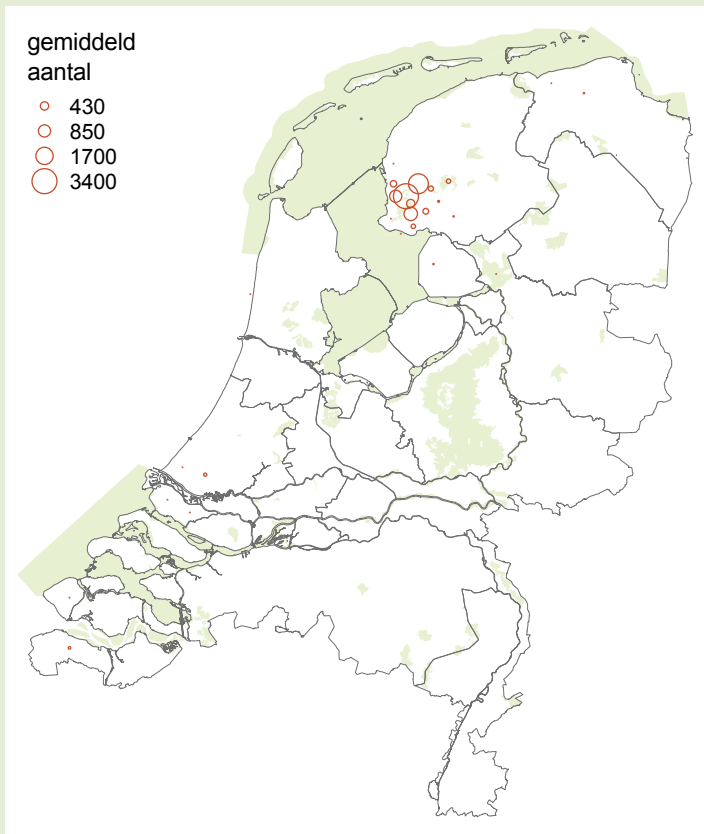

Kleine Rietgans *Anser brachyrhynchus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	8.000		100 %	1 %	100 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	f	1991/92	?	?	30	
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	s					20.500
(011) Witte en Zwarte Brekken	s					7.700
(072) IJsselmeer	s					6.400
(012) Sneekermeergebied	s					580

Kolgans *Anser albifrons*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

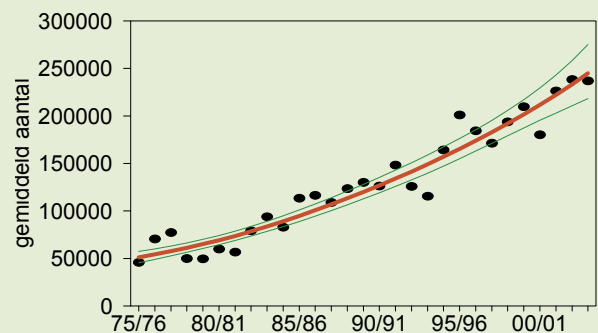
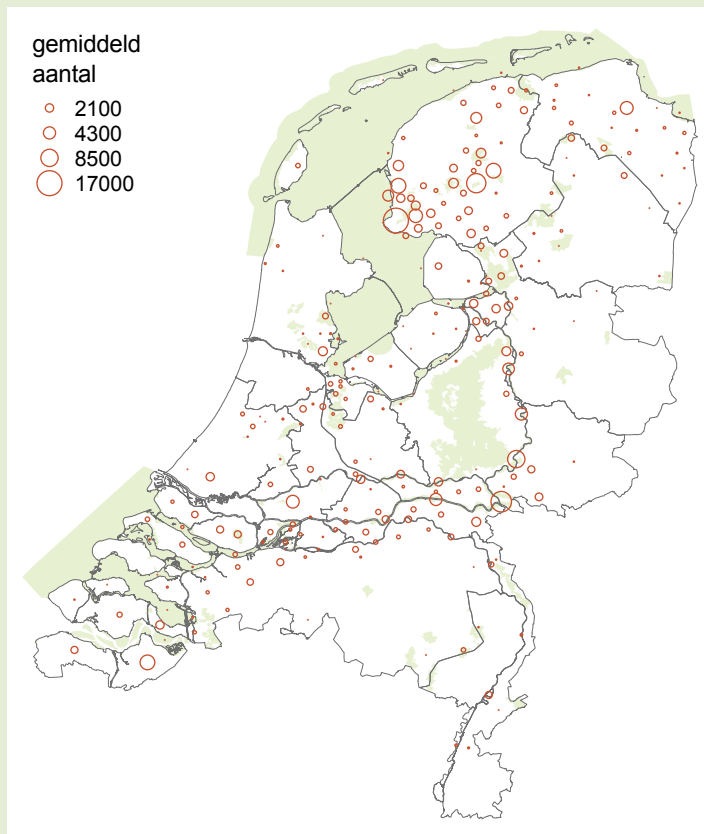
Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	+	218.000		96 %	30 %	69 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	++	+	16.700	
(067) Gelderse Poort	fs	1980/81	++	?	10.600	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	++	?	5.500	
(015) Van Oordt's Mersken	fs	1985/86	++	++	5.000	
(072) IJsselmeer	f	1987/88	++	+	4.400	
(035) Wieden	fs	1978/79	+	+	3.800	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	++	+	2.900	
(013) Alde Feanen	fs	1986/87	+	?	2.700	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	f	1980/81	++	++	2.100	
(112) Biesbosch	f	1980/81	0	-	1.800	
(121) Yerseke en Kapelse Moer	f	1987/88	0	?	1.700	
(110) Oudeland van Strijen	f	1980/81	+	-	1.500	
(012) Sneekermeergebied	f	1985/86	-	?	1.400	
(093) Polder Zeevang	f	1985/86	+	++	1.000	
(095) Oostelijke Vechtplassen	fs	1985/86	++	++	920	
(107) Donkse Laagten	f	1985/86	++	?	830	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	?	?	740	
(111) Hollands Diep	f	1980/81	+	?	660	
(019) Leekstermeergebied	fs	1985/86	--	--	640	
(020) Zuidlaardermeergebied	f	1985/86	++	++	630	
(078) Oostvaardersplassen	fs	1985/86	?	?	600	
(109) Haringvliet	f	1980/81	+	?	400	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	-	-	380	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	++	++	220	
(008) Lauwersmeer	f	1985/86	?	?	190	
(115) Grevelingen	f	1987/88	?	?	140	
(012) Sneekermeergebied	s					91.800
(112) Biesbosch	s					34.200
(072) IJsselmeer	s					19.000
(014) Deelen	s					17.600
(074) Zwarte Meer	s					15.000
(111) Hollands Diep	s					14.600
(009) Groote Wielen	s					13.900
(119) Veerse Meer	s					12.100
(107) Donkse Laagten	s					12.000
(109) Haringvliet	s					11.900
(020) Zuidlaardermeergebied	s					10.100
(011) Witte en Zwarte Brekken	s					9.700
(008) Lauwersmeer	s					9.600

Kolgans (vervolg)*Anser albifrons*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens- gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens- maximum 99/00-03/04
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	s					6.700
(075) Ketelmeer & Vossemeer	s					6.000
(140) Grote Peel	s					6.000
(094) Naardermeer	s					5.600
(139) Deurnsche Peel & Mariapeel	s					4.000
(122) Westerschelde & Saeftinghe	s					3.900
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	s					3.000
(023) Fochteloërveen	s					2.300

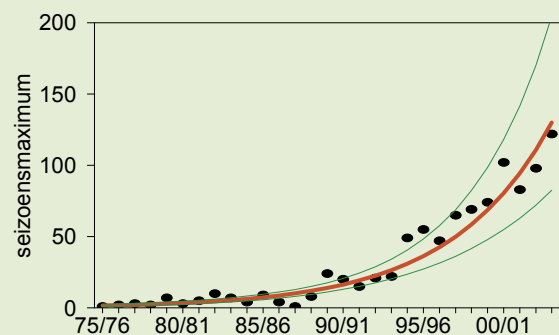
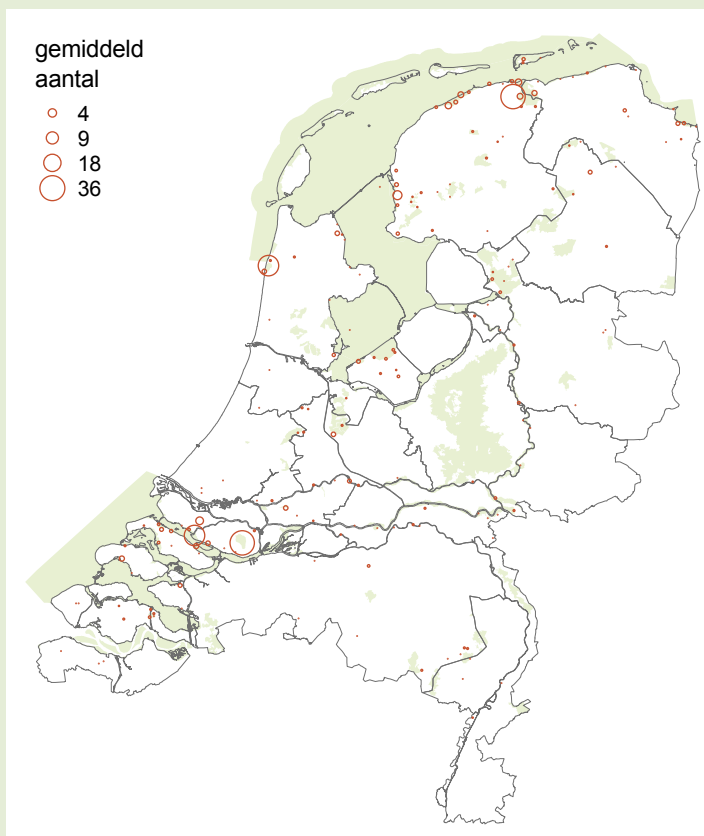

Dwerggans*Anser erythropus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++		100	76 %	58 %	1,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(008) Lauwersmeer	s					40
(109) Haringvliet	s					30
(110) Oudeland van Strijen	f					30
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	s					20
(109) Haringvliet	f					20
(162) Abtskolk & De Putten	f					20

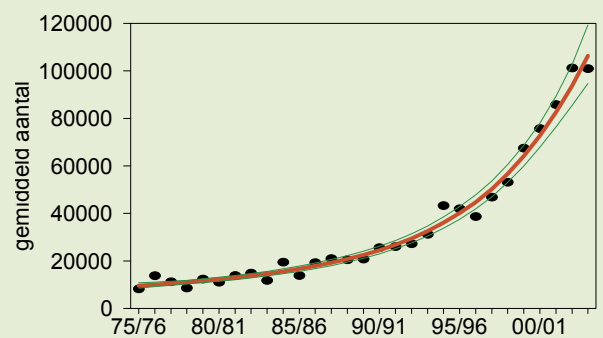
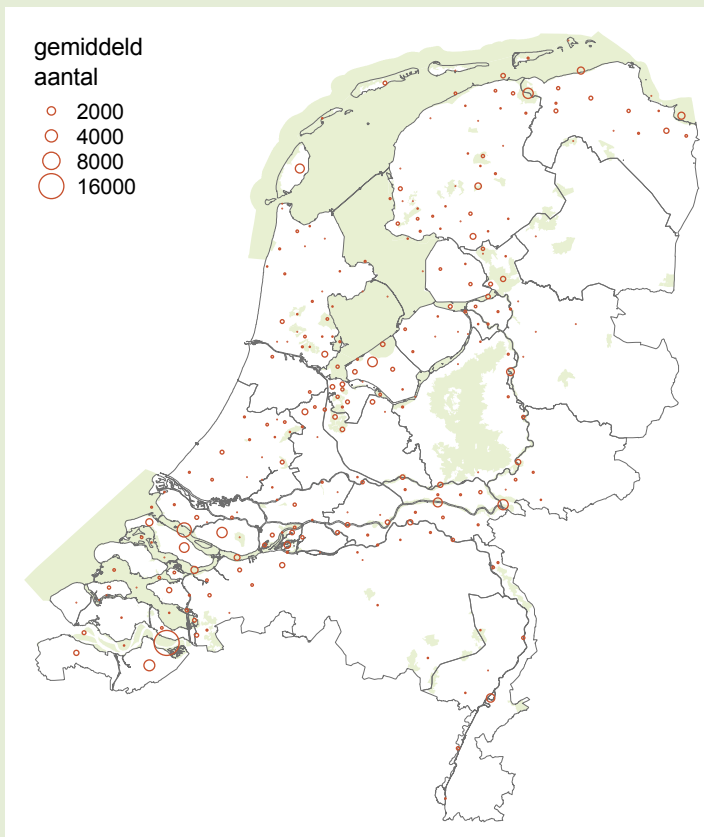

Grauwe Gans*Anser anser*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	86.300		96 %	57 %	70 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	++	+	16.600	
(001) Waddenzee	fs	1980/81	++	++	7.000	
(109) Haringvliet	f	1980/81	+	++	6.600	
(078) Oostvaardersplassen	fs	1985/86	0	+	4.200	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	++	++	2.600	
(067) Gelderse Poort	fs	1980/81	++	++	2.500	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	++	++	2.400	
(112) Biesbosch	fs	1980/81	+	++	2.300	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	++	++	2.300	
(114) Krammer-Volkerak	f	1985/86	++	++	2.100	
(095) Oostelijke Vecht plassen	fs	1985/86	++	++	1.200	
(111) Hollands Diep	f	1980/81	++	+	1.200	
(008) Lauwersmeer	fs	1985/86	-	?	1.100	
(035) Wieden	fs	1975/76	++	++	1.100	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	++	++	880	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	fs	1980/81	++	++	680	
(074) Zwarte Meer	fs	1980/81	++	?	630	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	++	++	630	
(072) IJsselmeer	fs	1991/92	?	++	580	
(073) Markermeer & IJmeer	fs	1989/90	++	++	510	
(127) Markiezaat	fs	1986/87	++	++	510	
(014) Deelen	fs				480	
(120) Zoommeer	fs	1988/89	++	++	470	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	fs	1980/81	++	++	300	
(013) Alde Feanen	fs	1991/92	++	++	280	
(079) Lepelaar plassen	fs	1992/93	?	?	240	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1987/88	?	+	240	
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	f	1985/86	++	++	90	
(113) Voordelta	fs	1988/89	?	?	70	
(109) Haringvliet	s					23.000
(111) Hollands Diep	s					23.000
(114) Krammer-Volkerak	s					12.700
(094) Naardermeer	s					3.300
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	s					1.000

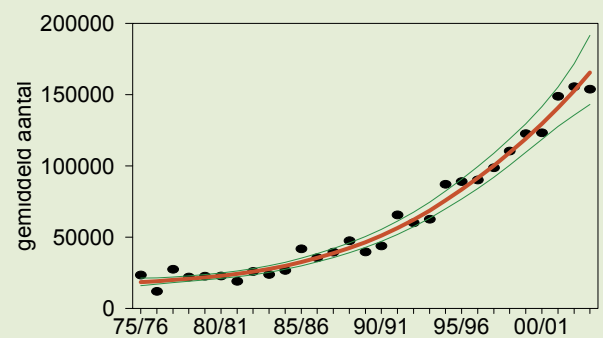
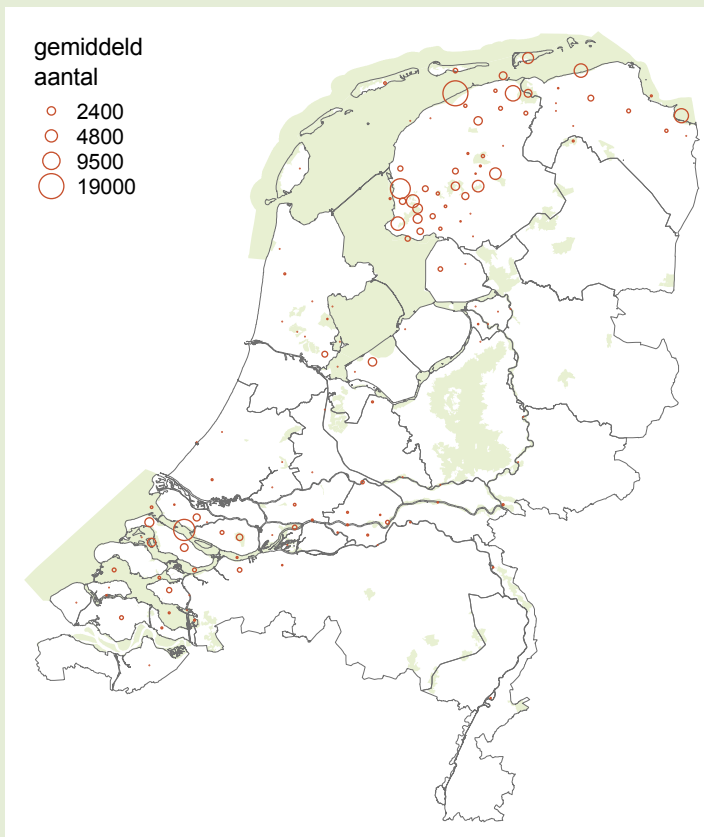
Brandgans *Branta leucopsis*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	141.000		99 %	48 %	95 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	++	+	36.800	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	+	+	14.800	
(015) Van Oordt's Mersken	f	1985/86	++	++	4.200	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	++	++	3.100	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	?	?	1.900	
(078) Oostvaardersplassen	fs	1985/86	++	++	1.800	
(008) Lauwersmeer	f	1985/86	?	?	1.700	
(072) IJsselmeer	f	1987/88	++	++	1.500	
(110) Oudeland van Strijen	f	1980/81	+	?	1.500	
(114) Krammer-Volkerak	fs	1980/81	++	++	1.100	
(112) Biesbosch	f	1980/81	++	?	870	
(012) Sneekermeergebied	f	1985/86	+	?	740	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	++	++	610	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	+	?	600	
(013) Alde Feanen	f	1986/87	?	?	430	
(073) Markermeer & IJmeer	fs	1991/92	++	++	160	
(111) Hollands Diep	fs	1981/82	0	?	160	
(127) Markiezaat	fs	1985/86	++	++	130	
(019) Leekstermeergebied	fs	1985/86	?	--	110	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	f	1987/88	?	?	110	
(012) Sneekermeergebied	s					60.300
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	s					39.300
(015) Van Oordt's Mersken	s					35.000
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	s					32.400
(072) IJsselmeer	s					26.200
(008) Lauwersmeer	s					25.300
(009) Grootte Wielen	s					11.800
(014) Deelen	s					9.900
(119) Veerse Meer	s					7.900
(011) Witte en Zwarte Brekken	s					6.200
(013) Alde Feanen	s					6.100
(107) Donkse Laagten	s					6.000
(112) Biesbosch	s					4.900

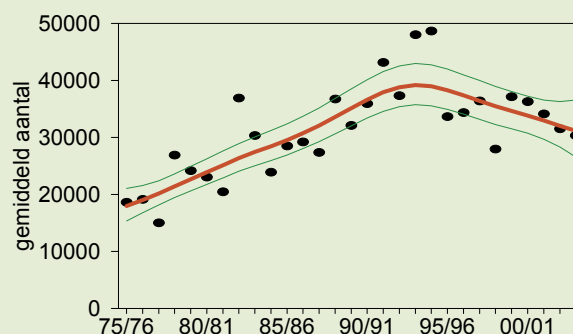
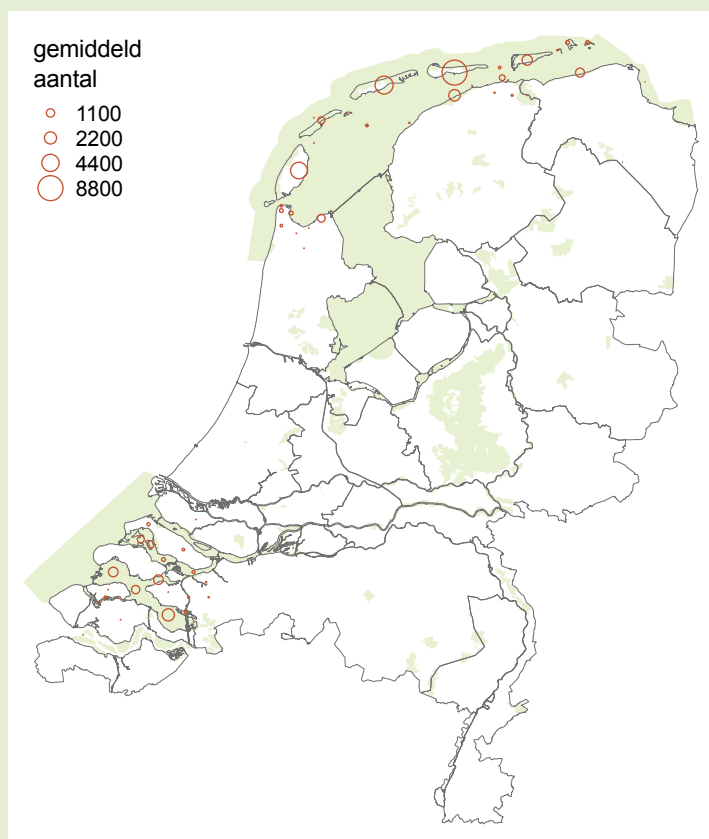

Rotgans *Branta bernicla*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	-	33.900		100 %	96 %	39 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	0	26.400	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	-	6.300	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	0	0	1.700	
(120) Zoommeer	fs	1987/88	-	-	220	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	-	-	210	
(114) Krammer-Volkerak	fs	1980/81	-	-	160	

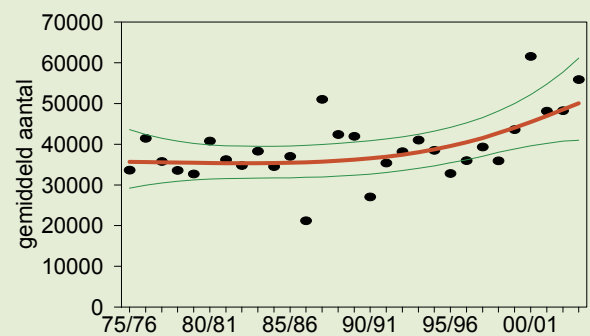
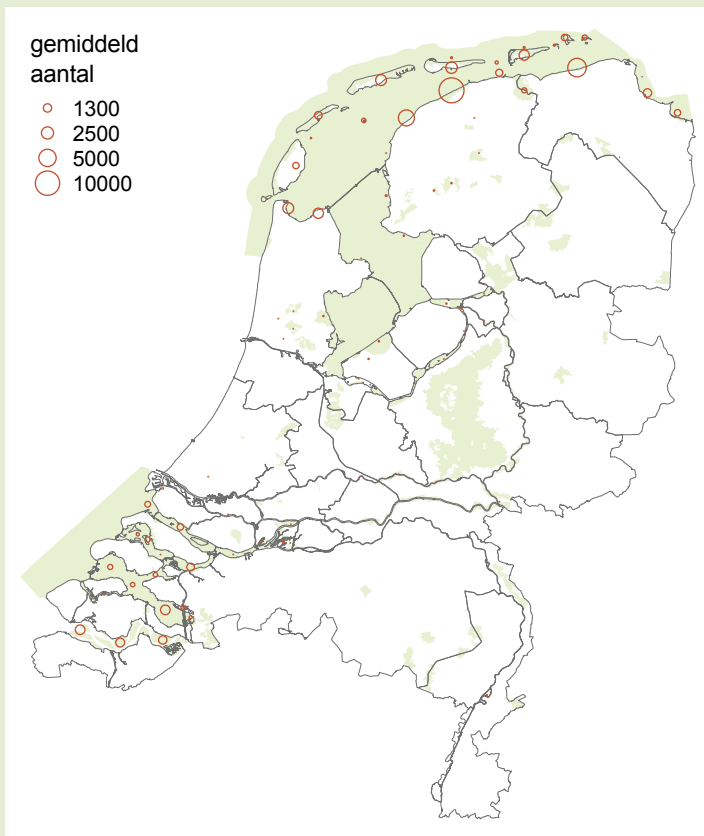

Bergeend *Tadorna tadorna*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	51.500		100 %	100 %	25 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	0	38.400	
(122) Westerschelde & Saefthinghe	fs	1987/88	+	+	4.500	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	2.900	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	+	?	1.200	
(109) Haringvliet	f	1980/81	+	+	820	
(115) Grevelingen	f	1987/88	+	+	700	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	0	+	480	
(113) Voordelta	fs	1987/88	-	?	360	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	++	?	280	
(127) Markiezaat	f	1983/84	0	0	250	
(072) IJsselmeer	f	1993/94	-	0	210	
(120) Zoommeer	f	1987/88	0	+	200	
(078) Oostvaardersplassen	f	1980/81	-	-	90	
(007) Noordzeekustzone	fs					520

Smient *Anas penelope*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

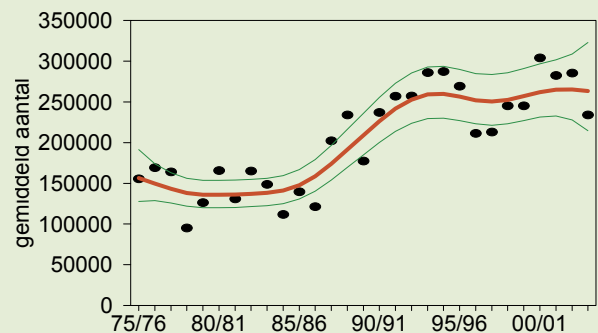
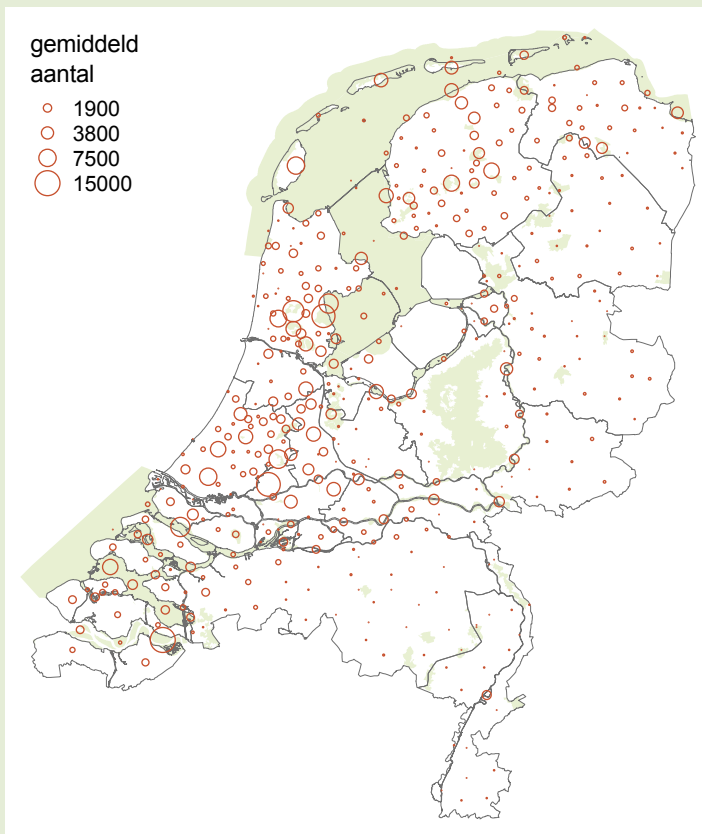
Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	270.000		60 %	48 %	71 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	?	33.100	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	+	?	16.600	
(073) Markermeer & IJmeer	s	1980/81	+	+	15.600	
(093) Polder Zeevang	fs	1980/81	++	+	12.400	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	12.000	
(072) IJsselmeer	sf	1980/81	+	+	10.300	
(109) Haringvliet	sf	1980/81	+	?	8.900	
(038) Uiterwaarden IJssel	sf	1980/81	++	+	8.300	
(104) Broekvelden, Vettenbr. & Pld. Stein	sf	1980/81	+	-	7.500	
(089) Eilandspolder	sf	1992/93	?	?	7.000	
(015) Van Oordt's Mersken	sf	1980/81	++	++	6.400	
(092) Ilperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	sf	1980/81	0	-	6.400	
(012) Sneekermeergebied	sf	1987/88	--	--	5.900	
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	sf	1980/81	+	+	5.800	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	s	1980/81	++	+	4.900	
(068) Uiterwaarden Waal	sf	1980/81	++	-	4.700	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	?	?	4.500	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	+	+	4.000	
(076) Veluwerandmeren	sf	1980/81	++	++	3.500	
(112) Biesbosch	sf	1980/81	+	?	3.300	
(095) Oostelijke Vechtplassen	sf	1980/81	+	+	2.800	
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	sf				2.700	
(013) Alde Feanen	sf	1980/81	--	--	2.700	
(020) Zuidlaardermeergebied	sf				2.700	
(067) Gelderse Poort	sf	1980/81	++	0	2.600	
(114) Krammer-Volkerak	sf	1980/81	0	--	2.500	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	sf	1980/81	++	?	2.400	
(078) Oostvaardersplassen	sf	1980/81	+	+	2.100	
(102) De Wilck	sf	1982/83	++	+	2.100	
(014) Deelen	sf				1.700	
(008) Lauwersmeer	sf	1980/81	-	-	1.600	
(127) Markiezaat	sf	1983/84	0	-	1.600	
(009) Groote Wielen	sf	1980/81	-	--	1.300	
(074) Zwarte Meer	s	1987/88	++	?	1.300	
(011) Witte en Zwarte Brekken	sf	1991/92	--	-	1.100	
(110) Oudeland van Strijen	fs	1980/81	++	++	1.100	
(120) Zoommeer	sf	1987/88	?	-	800	
(019) Leekstermeergebied	sf	1980/81	--	--	640	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	sf	1980/81	++	?	570	

Smient (vervolg)*Anas penelope*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens- gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens- maximum 99/00-03/04
(111) Hollands Diep	sf	1980/81	+	-	540	
(035) Wieden	sf	1980/81	+	?	500	
(113) Voordelta	fs	1987/88	+	+	380	
(106) Boezems Kinderdijk	sf					3.700
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	sf					3.500

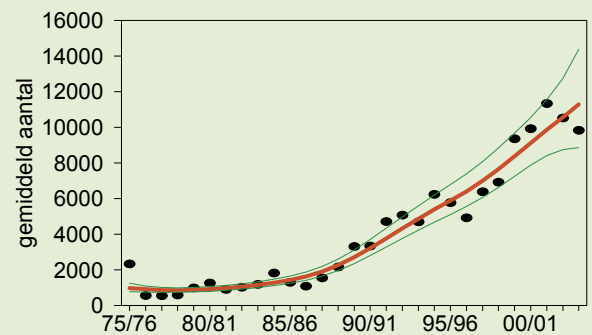
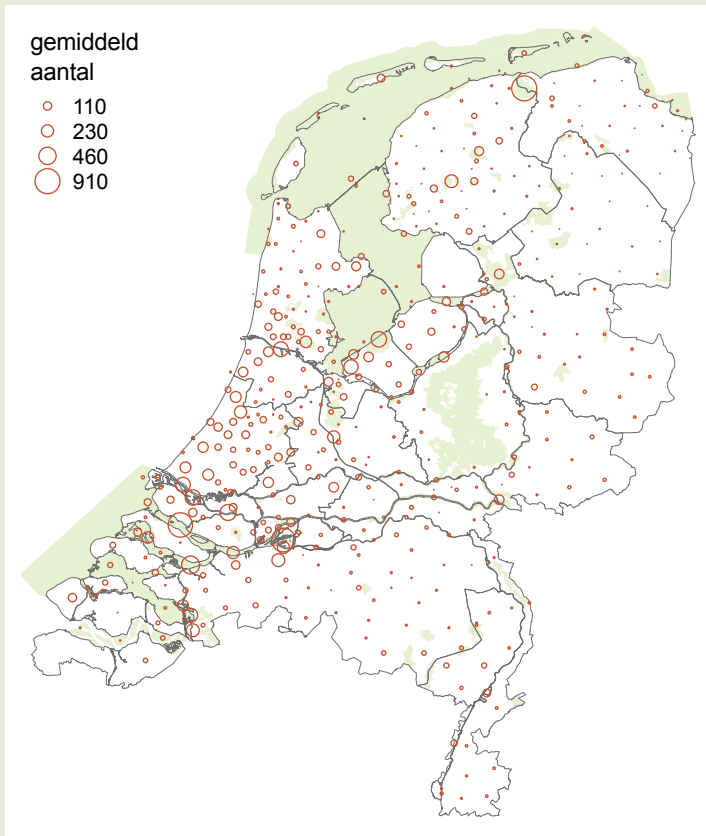

Krakeend *Anas strepera*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	10.200		51 %	42 %	58 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(112) Biesbosch	f	1980/81	++	+	1.300	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	+	+	900	
(109) Haringvliet	f	1980/81	++	++	860	
(078) Oostvaardersplassen	f	1980/81	++	?	480	
(114) Krammer-Volkerak	f	1985/86	++	-	480	
(001) Waddenzee	f	1980/81	+	++	320	
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	++	320	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	280	
(127) Markiezaat	f	1986/87	++	0	280	
(111) Hollands Diep	f	1980/81	++	+	230	
(012) Sneekermeergebied	f				220	
(079) Lepelaarplassen	f	1995/96	?		210	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	?	?	200	
(092) Ilperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	f	1980/81	++	+	200	
(120) Zoommeer	f	1987/88	++	0	180	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	++	++	160	
(035) Wieden	f	1980/81	?	++	150	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	++	+	140	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	++	++	130	
(013) Alde Feanen	f	1993/94	?	+	120	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	++	++	100	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1994/95	?	?	90	
(074) Zwarte Meer	f	1986/87	++	++	90	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	+	+	90	
(113) Voordelta	f	1987/88	+	++	90	
(011) Witte en Zwarte Brekken	f				70	
(104) Broekvelden, Vettenbr. & Pld. Stein	f	1980/81	+	?	70	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	++	++	60	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	++	+	50	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	++	++	50	
(095) Oostelijke Vechtplassen	f	1980/81	++	+	40	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	++	++	40	
(105) Zouweboezem	f					130
(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	f					90
(106) Boezems Kinderdijk	f					90

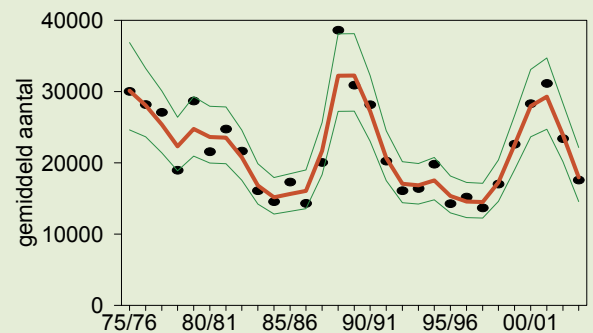
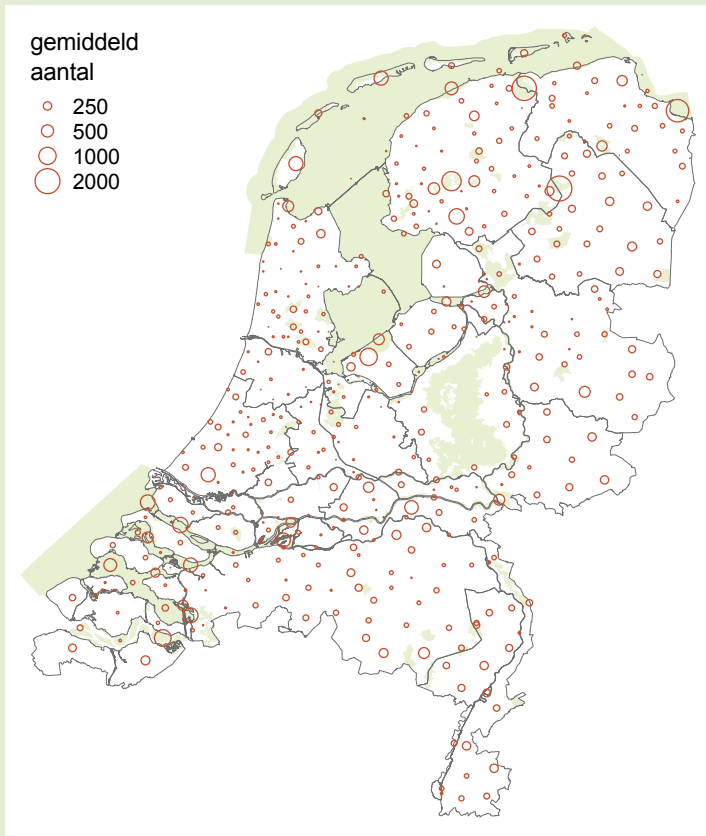
Wintertaling*Anas crecca*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	0	24.600		48 %	42 %	31 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	f	1980/81	-	?	5.000	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	-	?	1.900	
(078) Oostvaardersplassen	f	1980/81	0	-	1.300	
(112) Biesbosch	f	1980/81	+	++	1.100	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	+	+	1.100	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	++	++	1.000	
(012) Sneekermeergebied	f				890	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	+	770	
(127) Markiezaat	f	1986/87	+	?	700	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	+	0	670	
(023) Fochteloërveen	f				600	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	f	1990/91	+	+	530	
(115) Grevelingen	f	1987/88	?	?	510	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	+	?	470	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	0	0	410	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	0	?	380	
(120) Zoommeer	f	1987/88	++	?	370	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	+	+	360	
(011) Witte en Zwarte Brekken	f				340	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	-	-	280	
(113) Voordelta	f	1987/88	?	++	210	
(013) Alde Feanen	f	1989/90	-	-	140	
(030) Dwingelderveld	f	1980/81	-	--	130	
(089) Eilandspolder	f				130	

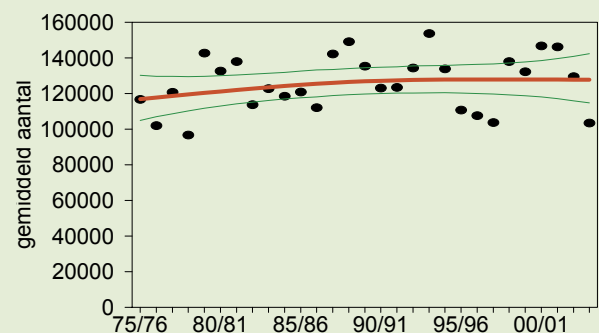
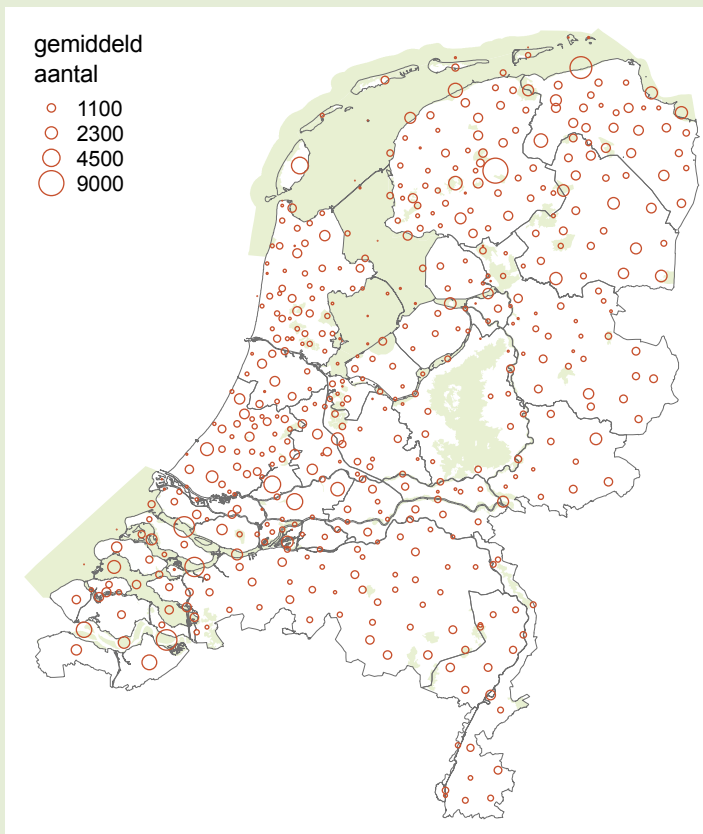

Wilde Eend*Anas platyrhynchos*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0	132.000		36 %	30 %	16 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	f	1980/81	+	+	25.400	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	+	+	11.700	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	0	6.100	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	0	+	5.500	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	0	-	5.300	
(112) Biesbosch	f	1980/81	0	-	4.000	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	?	?	3.800	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	-	-	3.200	
(115) Grevelingen	f	1987/88	0	0	2.900	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	-	?	2.600	
(111) Hollands Diep	f	1980/81	0	--	1.900	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	-	-	1.700	
(012) Sneekermeergebied	f				1.500	

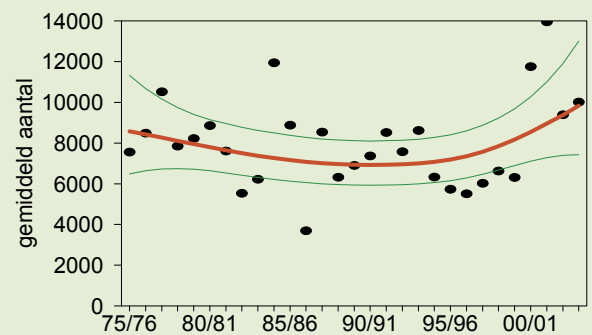
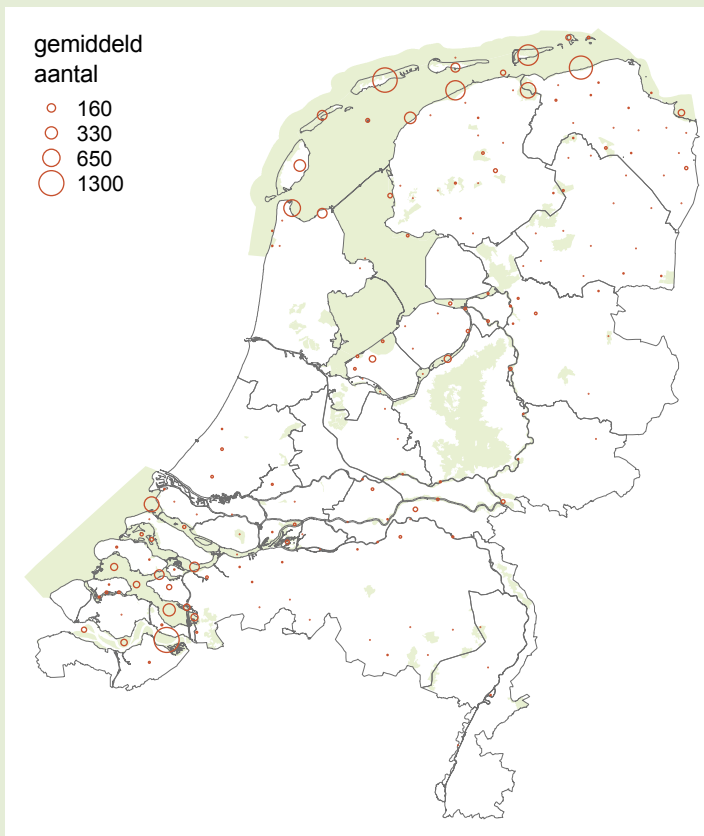

Pijlstaart*Anas acuta*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	+	10.300		94 %	93 %	44 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	?	5.900	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	+	+	1.400	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	?	?	730	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	0	-	510	
(113) Voordelta	f	1987/88	?	?	250	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	f	1990/91	0	-	200	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	+	-	180	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	+	+	140	
(120) Zoommeer	f	1987/88	?	-	90	
(078) Oostvaardersplassen	f	1980/81	-	-	80	
(112) Biesbosch	f	1980/81	0	?	70	
(072) IJsselmeer	f	1995/96	+		60	
(115) Grevelingen	f	1987/88	+	+	60	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	?	+	50	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	++	++	50	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	-	--	50	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	?	?	40	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	?	?	30	
(109) Haringvliet	f	1980/81	?	?	30	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	f	1994/95	?	?	20	
(079) Lepelaarplassen	f				20	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	0	?	10	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	?	?	10	
(127) Markiezaat	s					480
(003) Duinen Vlieland	s					220

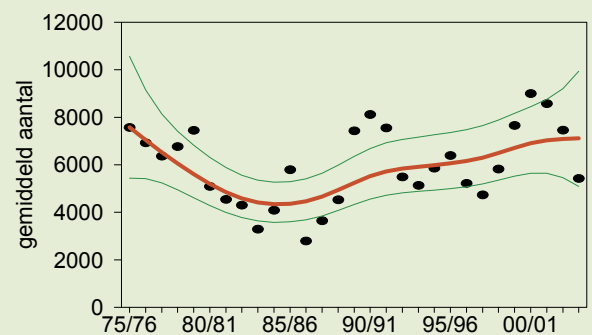
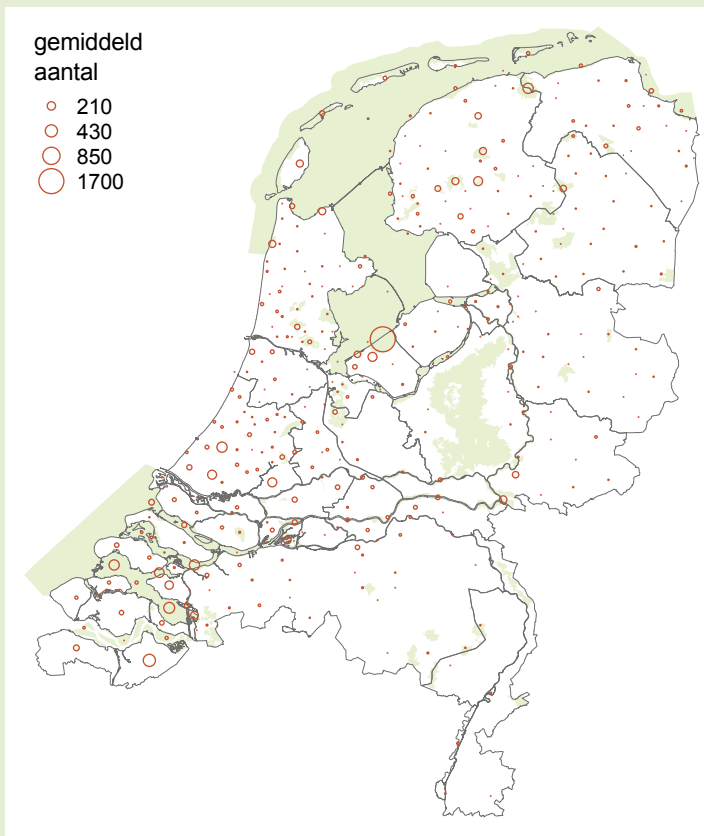

Slobeend*Anas clypeata*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	?	7.600		60 %	53 %	63 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(078) Oostvaardersplassen	f	1980/81	+	+	1.900	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	++	++	940	
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	?	750	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	+	-	310	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	--	0	290	
(112) Biesbosch	f	1980/81	+	+	270	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	0	0	170	
(012) Sneekermeergebied	f				150	
(127) Markiezaat	f	1986/87	?	-	150	
(013) Alde Feanen	f	1993/94	?	?	140	
(079) Lepelaarplassen	f	1995/96	?		140	
(011) Witte en Zwarte Brekken	f				100	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	0	?	90	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	+	0	90	
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	f	1980/81	0	0	90	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	0	90	
(113) Voordelta	f	1987/88	+	++	90	
(120) Zoommeer	f	1987/88	+	--	90	
(014) Deelen	f	1993/94	++	++	80	
(095) Oostelijke Vecht plassen	f	1980/81	0	?	80	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	?	+	70	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	?	?	60	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	+	?	50	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	?	?	50	
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	f	1980/81	-	--	50	
(104) Broekvelden, Vettenbr. & Pld. Stein	f	1980/81	-	-	50	
(115) Grevelingen	f	1987/88	+	+	50	
(023) Fochteloërveen	f				40	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	-	-	40	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1995/96	?		20	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	f	1990/91	+	+	20	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	f				10	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	?	?	10	
(030) Dwingelderveld	f				7	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	--	--	5	
(003) Duinen Vlieland	s					260
(085) Zwanenwater & Pettemerduinen	f					90
(106) Boezems Kinderdijk	f					30

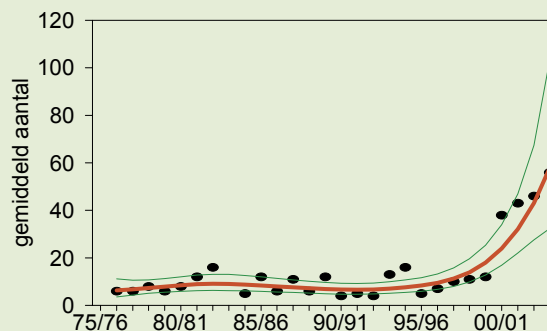
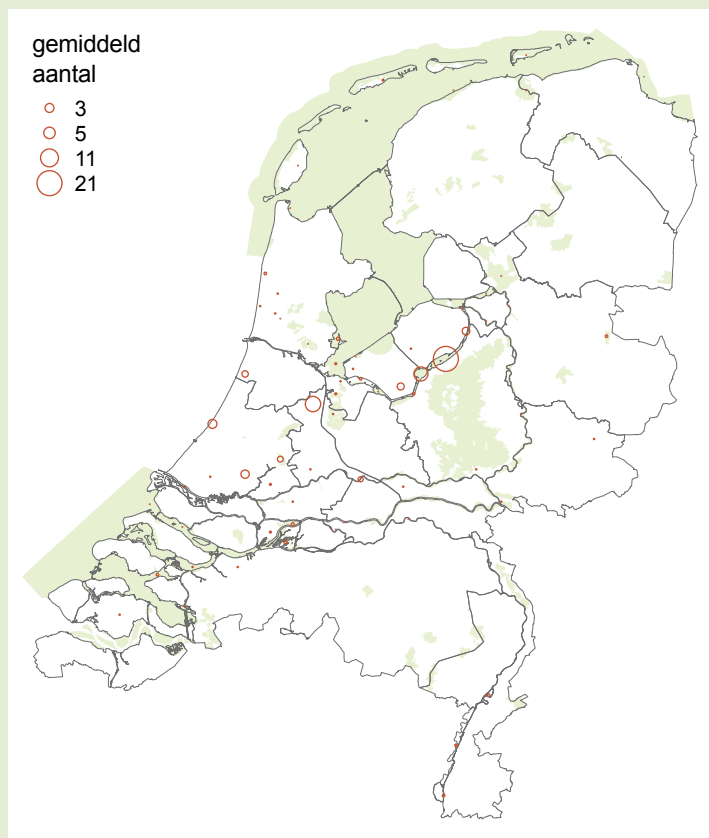
Krooneend * *Netta rufina*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	++	++	40		67 %	61 %	1,1 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	30	
(073) Markermeer & IJmeer	f					

* De aantallen worden voor deze soort onderschat met het Watervogelmeetnet. Dit betreft met name de aantallen op het Markermeer & IJmeer. De recente aantallen en de aantalsontwikkeling zijn voor dit gebied niet goed bekend. Op basis van incidentele waarnemingen kan het hier gaan om tientallen tot honderden exemplaren (Ruiters *et al.* 1994, Boele 2006).

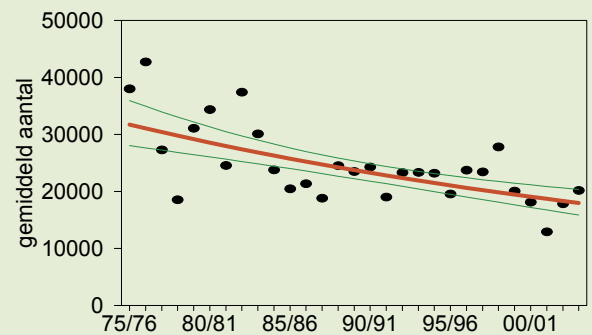
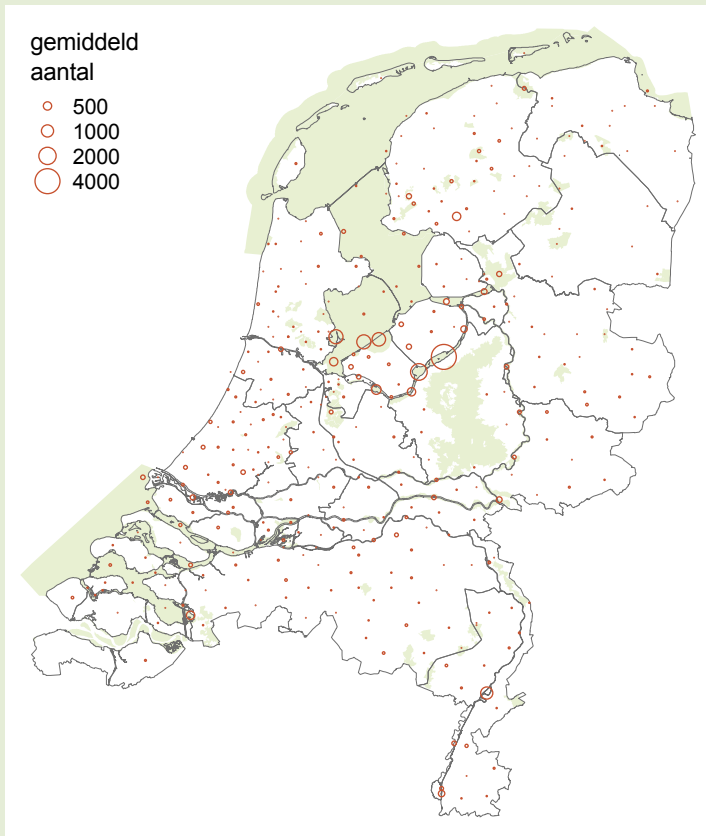
Tafeleend *Aythya ferina*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-	17.800		73 %	62 %	16 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	+	6.600	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	-	-	3.200	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	0	--	790	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	?	?	450	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	-	-	350	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	--	--	310	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	-	-	250	
(074) Zwarte Meer	f	1986/87	?	--	240	
(035) Wieden	f	1980/81	+	-	210	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	-	?	190	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	?	?	130	
(112) Biesbosch	f	1980/81	--	--	130	
(114) Krammer-Volkerak	f	1987/88	-	-	130	
(095) Oostelijke Vechtplassen	f	1980/81	-	-	120	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	-	-	100	
(013) Alde Feanen	f	1980/81	0	-	90	
(078) Oostvaardersplassen	s					11.900

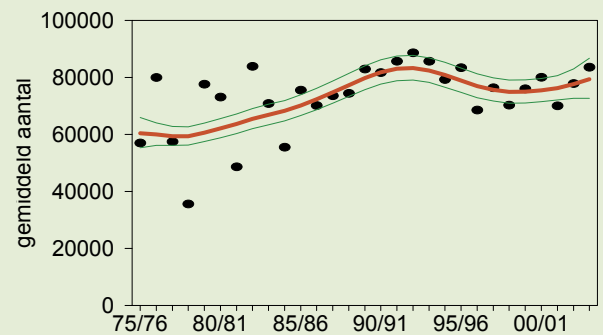
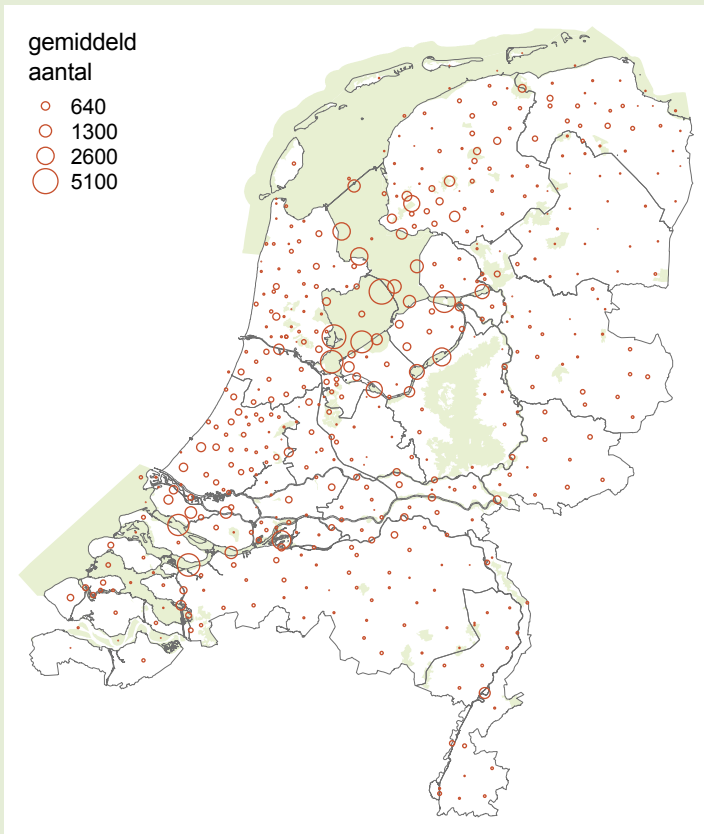

Kuifeend *Aythya fuligula*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	77.500		66 %	59 %	18 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	-	0	18.800	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	0	0	11.300	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	5.700	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	+	?	4.500	
(114) Krammer-Volkerak	f	1981/82	+	?	4.000	
(112) Biesbosch	f	1980/81	+	?	3.800	
(109) Haringvliet	f	1980/81	+	0	3.600	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	++	?	2.700	
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	f				2.400	
(074) Zwarte Meer	f	1987/88	++	?	1.700	
(111) Hollands Diep	f	1980/81	0	--	1.300	
(120) Zoommeer	f	1987/88	++	-	850	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	+	+	760	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	+	?	690	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	+	?	630	
(008) Lauwersmeer	f	1985/86	+	+	540	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	+	+	530	
(013) Alde Feanen	f	1993/94	0	+	470	
(035) Wieden	f	1980/81	+	+	430	
(078) Oostvaardersplassen	s					10.200
(079) Lepelaarplassen	s					2.500

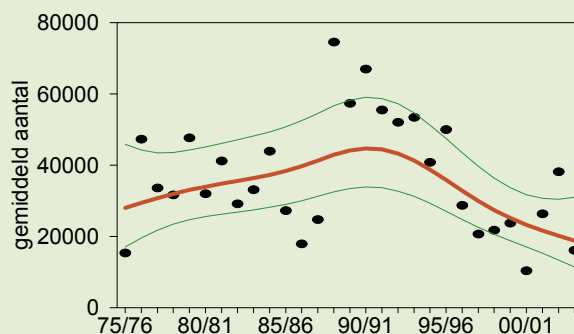
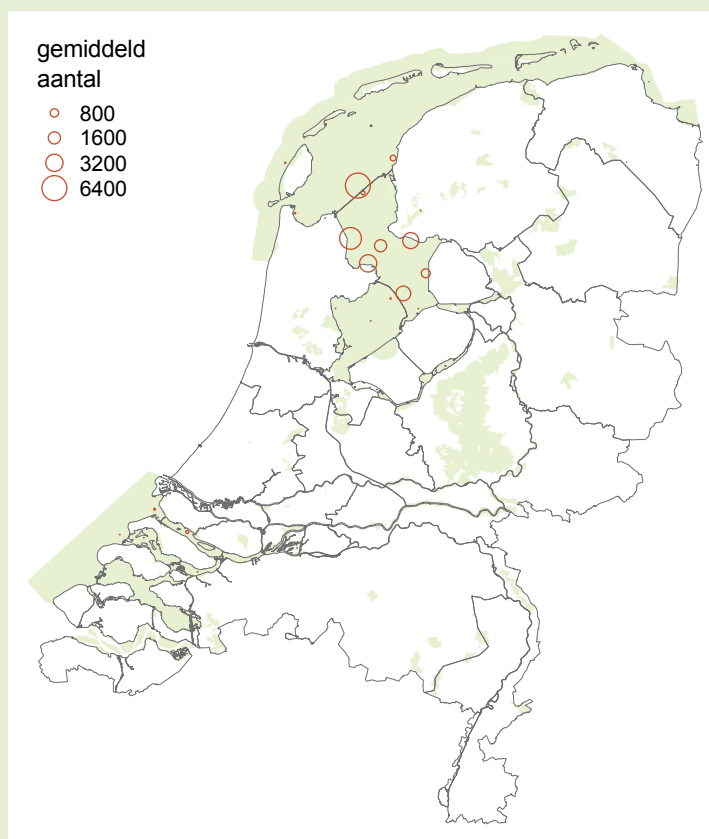

Topper*Aythya marila*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-	23.000		100 %	100 %	26 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	f	1980/81	0	-	15.800	
(001) Waddenzee	f	1980/81	?	?	6.800	
(109) Haringvliet	f	1980/81	?	?	120	
(113) Voordelta	f	1987/88	?	--	80	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	--	--	70	
(007) Noordzeekustzone	f					

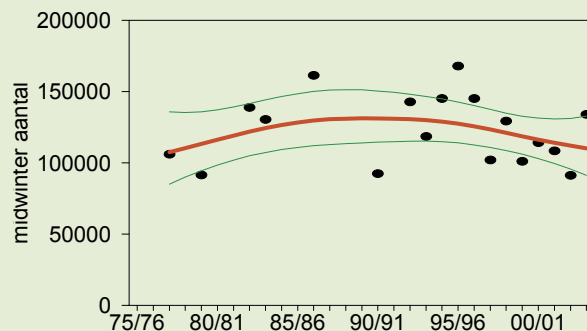
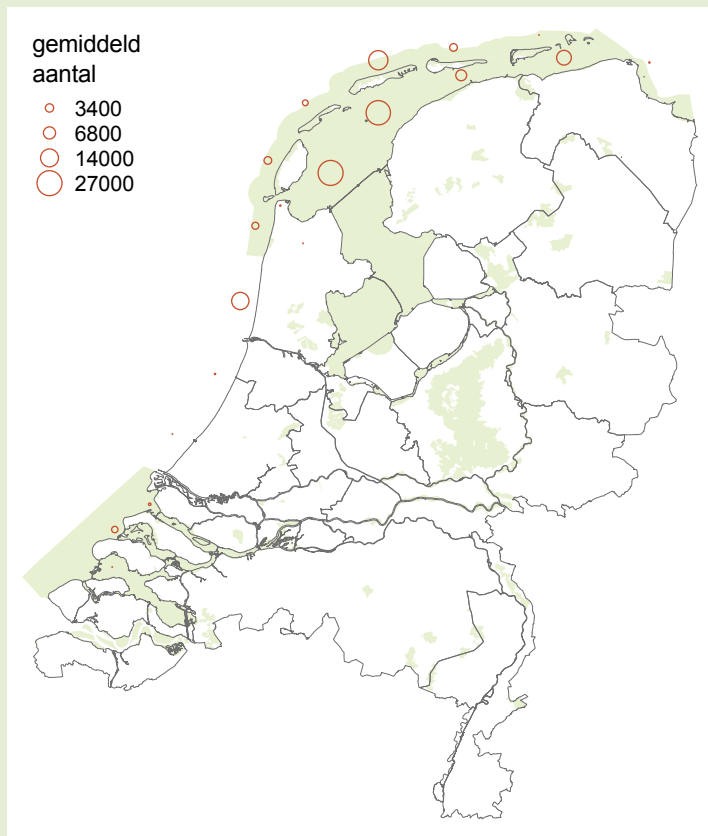

Eider *Somateria mollissima*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0		110.000	100 %	94 %	11 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	0		68.000
(007) Noordzeekustzone	f	1980/81	++	?		26.200
(113) Voordelta	f	1980/81	++	?		2.500

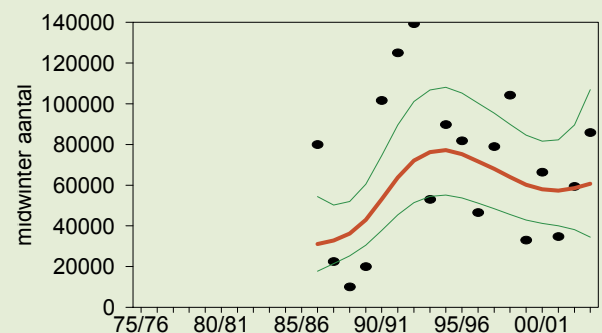
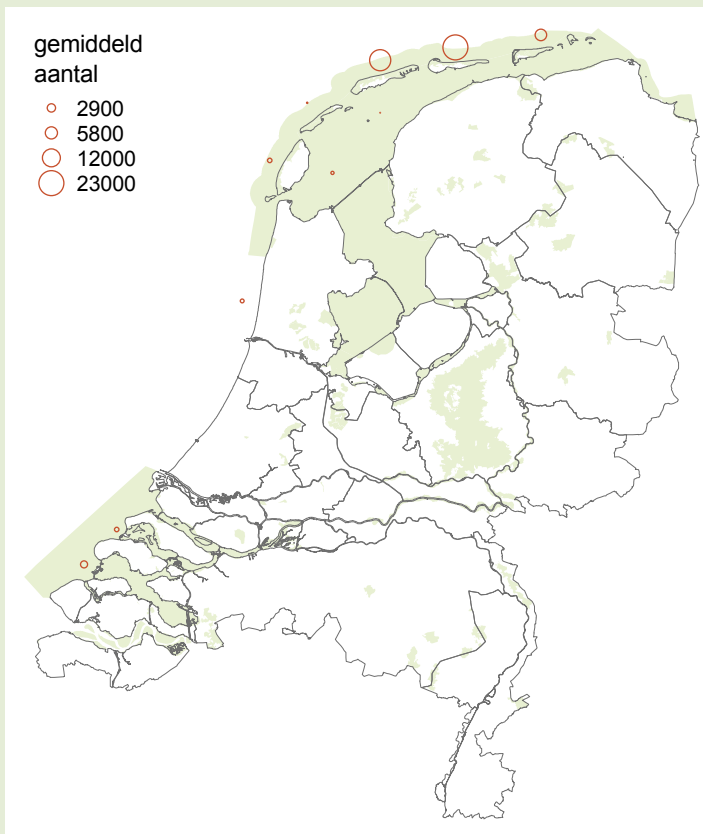

Zwarte Zee-eend*Melanitta nigra*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1986/87	?	?		55.900	100 %	98 %	3,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(007) Noordzeekustzone	f	1986/87	++	?		51.900
(113) Voordelta	f	1986/87	?	?		9.700

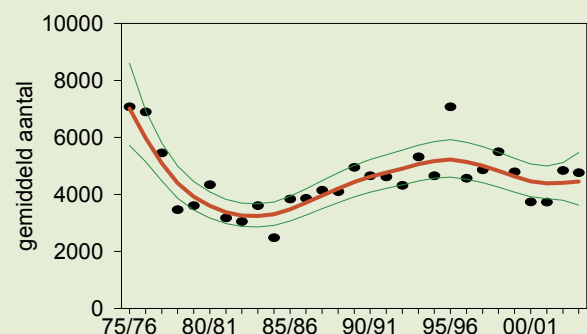
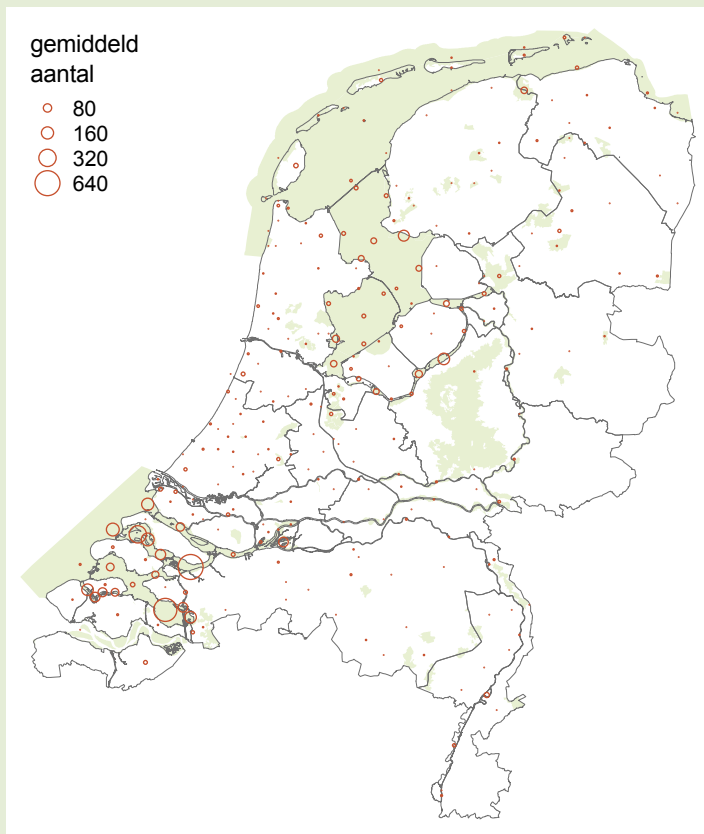

Brilduiker*Bucephala clangula*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0	4.400		89 %	87 %	3,5 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(118) Oosterschelde	f	1987/88	+	?	680	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	++	-	640	
(115) Grevelingen	f	1987/88	?	?	620	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	0	0	420	
(113) Voordelta	f	1988/89	+	+	330	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	-	?	310	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	220	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	-	-	170	
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	0	100	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	-	-	40	

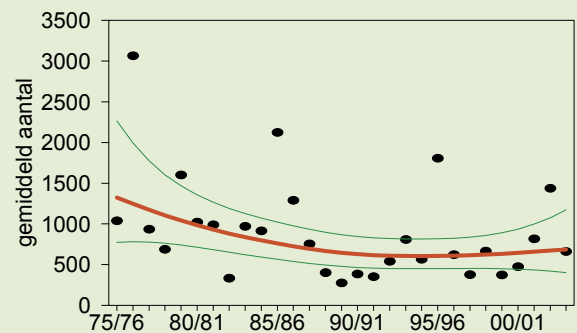
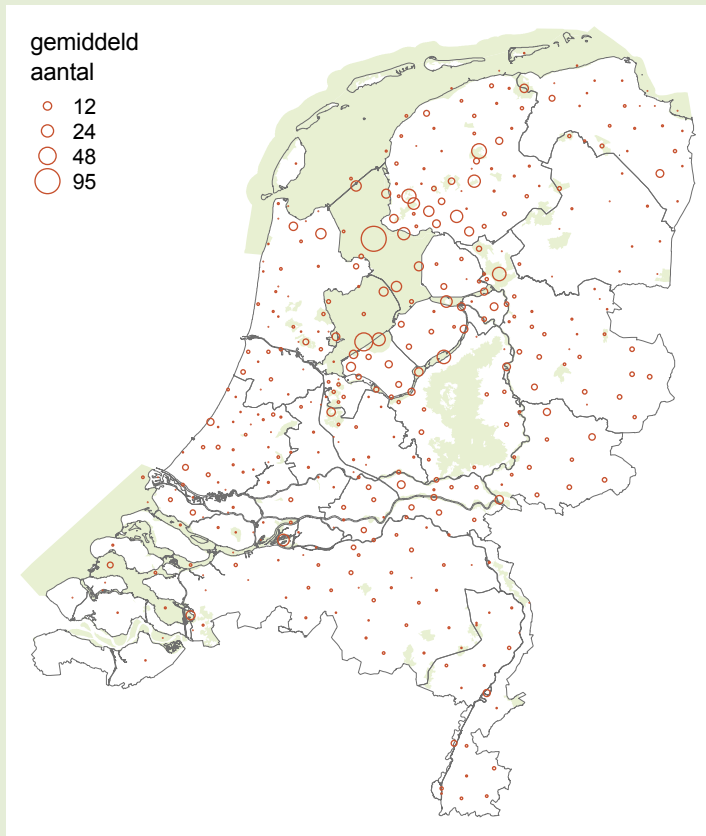
Nonnetje *Mergellus albellus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	?	750		61 %	52 %	15 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	f	1980/81	?	?	180	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	-	-	80	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	60	
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	f	1980/81	+	-	50	
(013) Alde Feanen	f	1980/81	+	?	30	
(035) Wieden	f	1980/81	+	?	30	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	?	+	30	
(014) Deelen	f	1992/93	+	+	20	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	-	-	20	
(095) Oostelijke Vechtplassen	f	1980/81	+	?	20	
(112) Biesbosch	f	1980/81	?	+	20	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	-	-	10	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	?	?	10	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	?	?	9	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	--	?	6	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	-	-	5	
(078) Oostvaardersplassen	s					280

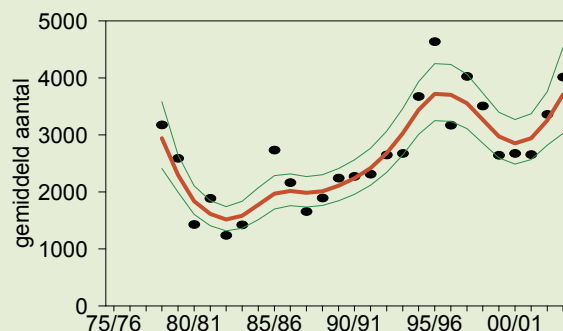
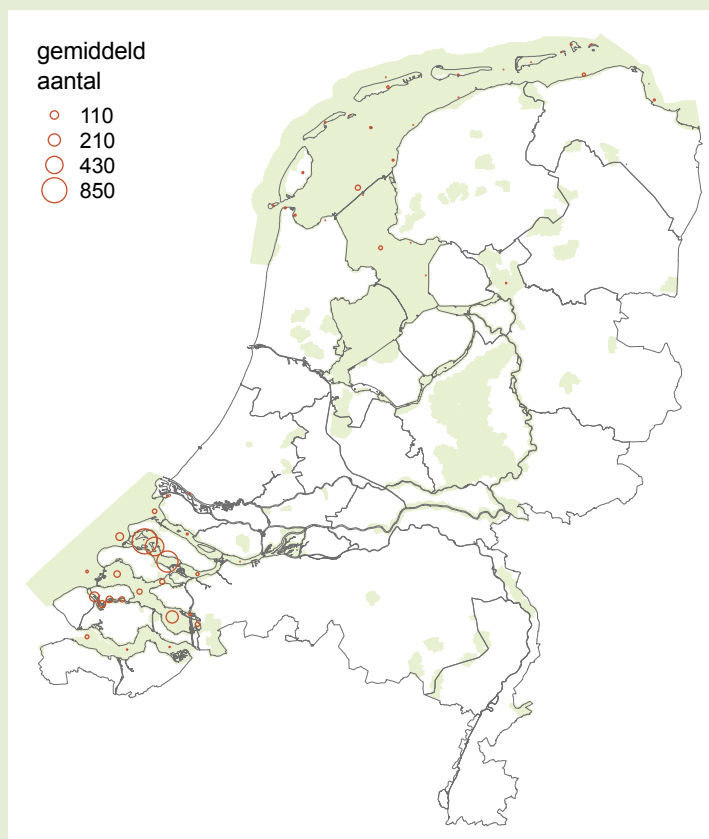

Middelste Zaagbek*Mergus serrator*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	3.100		99 %	98 %	4,1 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(115) Grevelingen	f	1987/88	++	+	1.900	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	++	++	350	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	-	--	320	
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	?	150	
(113) Voordelta	f	1987/88	+	+	120	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f	1987/88	-	-	30	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	?	--	20	

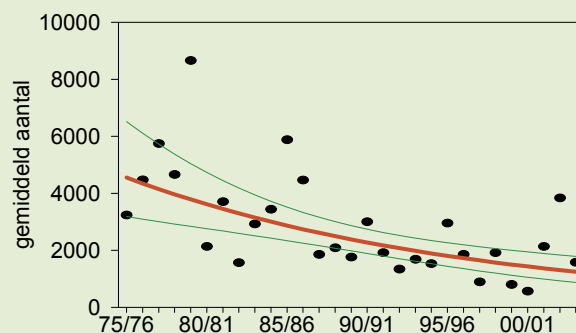
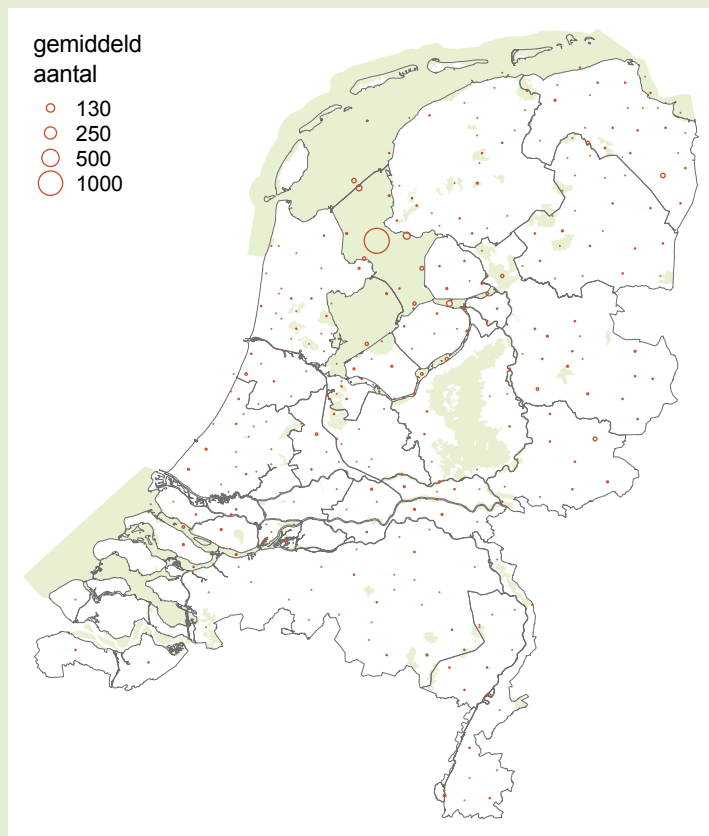

Grote Zaagbek*Mergus merganser*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-	1.800		65 %	62 %	5,4 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	f	1980/81	-	?	1.300	
(001) Waddenzee	f	1980/81	0	0	70	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	?	?	70	
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	+	?	50	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	--	--	40	
(112) Biesbosch	f	1980/81	-	-	30	
(035) Wieden	f	1980/81	?	?	20	

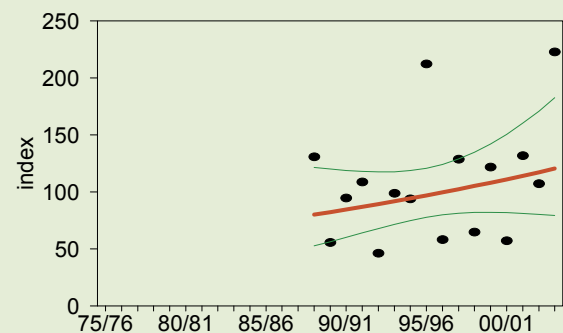
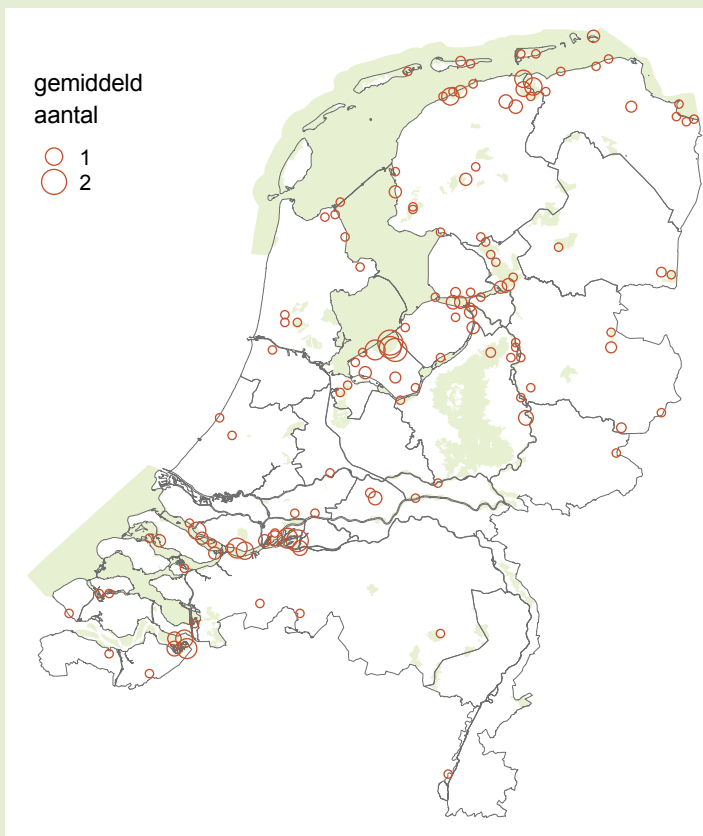

Zeearend *Haliaeetus albicilla*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1988/89	?	?		7	59 %	35 %	0,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(078) Oostvaardersplassen	f					2
(112) Biesbosch	f					2
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f					2
(001) Waddenzee	f					1
(008) Lauwersmeer	f					1

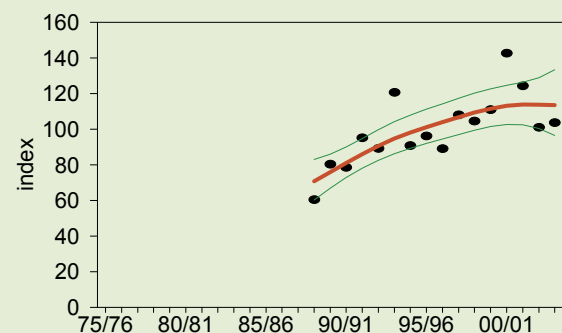
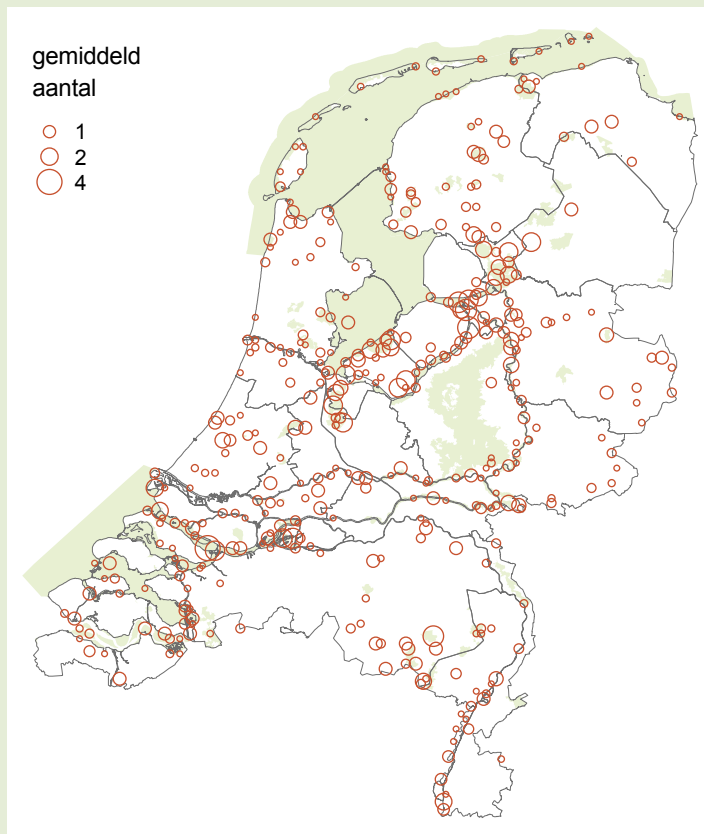

Visarend*Pandion haliaetus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1988/89	+	0		110	75 %	58 %	1,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(112) Biesbosch	f					6
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f					3
(109) Haringvliet	f					3
(035) Wieden	f					2
(114) Krammer-Volkerak	f					2

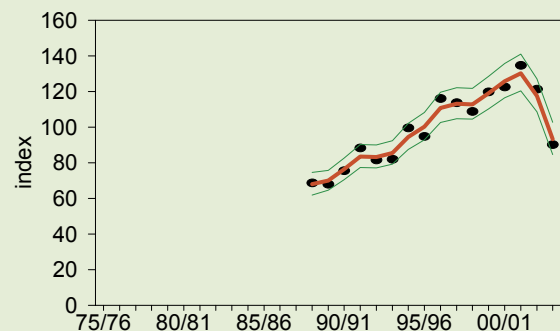
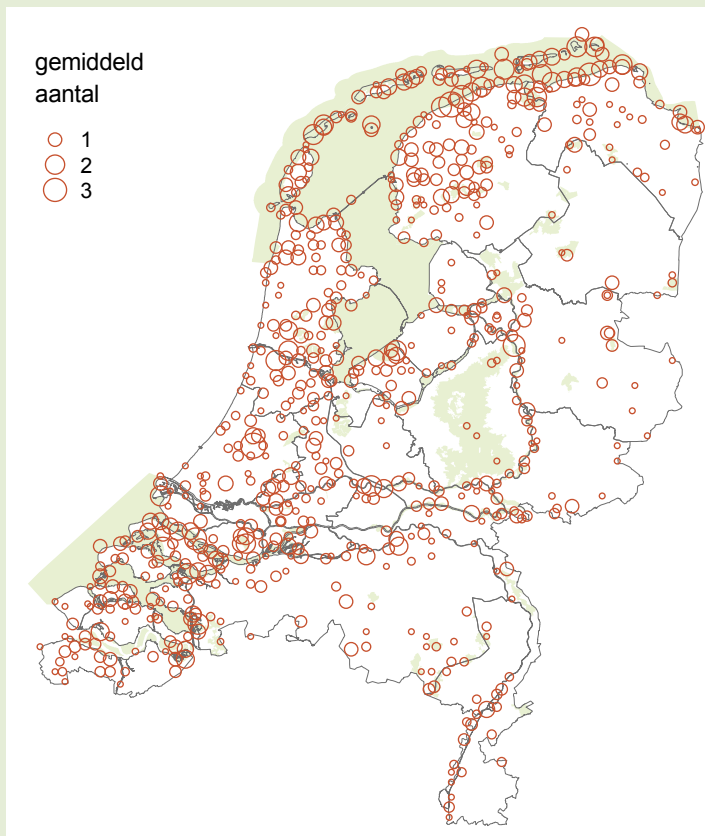

Slechtvalk*Falco peregrinus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1988/89	+	0		180	79 %	67 %	1,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	f					40
(115) Grevelingen	f					10
(118) Oosterschelde	f					10
(109) Haringvliet	f					8
(122) Westerschelde & Saeftinghe	f					8
(114) Krammer-Volkerak	f					5

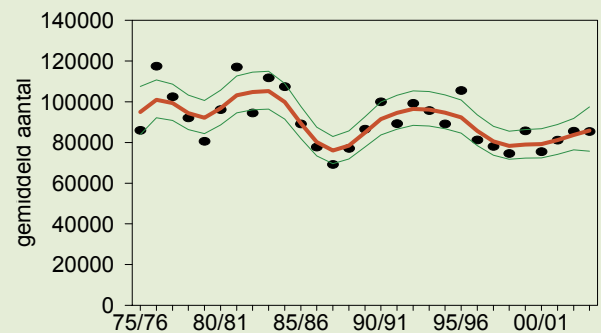
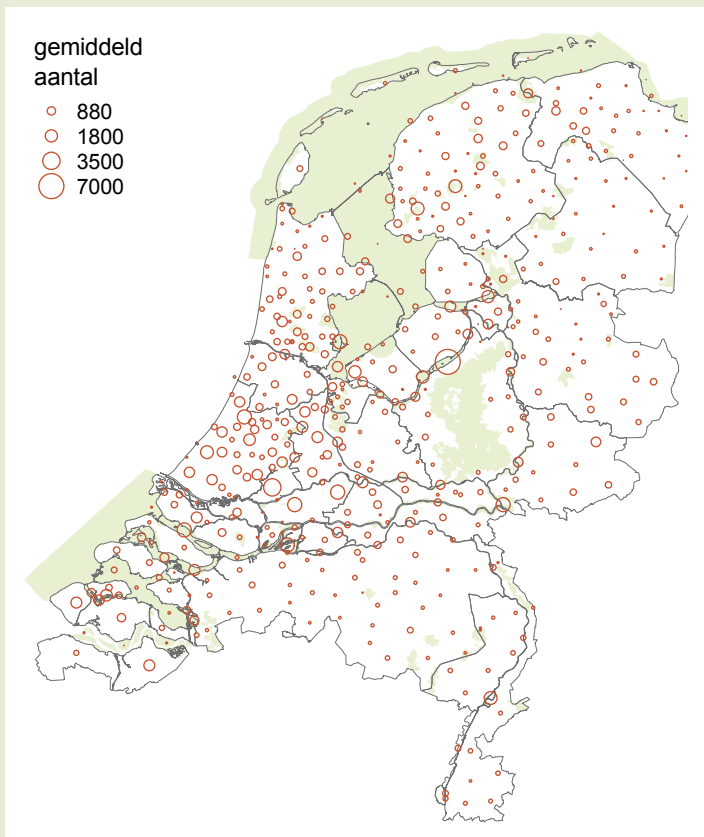
Meerkoet*Fulica atra*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0	82.700		39 %	29 %	24 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(076) Veluwerandmeren	f	1980/81	++	++	11.000	
(073) Markermeer & IJmeer	f	1980/81	0	?	4.500	
(119) Veerse Meer	f	1987/88	-	-	4.200	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	-	?	3.600	
(072) IJsselmeer	f	1980/81	+	?	3.600	
(112) Biesbosch	f	1980/81	0	+	3.100	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	?	2.300	
(067) Gelderse Poort	f	1980/81	-	?	2.000	
(115) Grevelingen	f	1987/88	+	++	2.000	
(074) Zwarte Meer	f	1980/81	++	+	1.800	
(012) Sneekermeergebied	f				1.700	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	f	1980/81	0	-	1.700	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	++	?	1.700	
(077) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	f	1980/81	++	?	1.700	
(114) Krammer-Volkerak	f	1987/88	++	--	1.300	
(118) Oosterschelde	f	1987/88	?	+	1.100	
(008) Lauwersmeer	f	1980/81	?	?	970	
(127) Markiezaat	f	1985/86	?	?	920	
(068) Uiterwaarden Waal	f	1980/81	--	-	780	
(092) IJperveld, Varkensl., Oostz. & Twiske	f	1980/81	-	-	710	
(120) Zoommeer	f	1987/88	++	--	710	
(089) Eilandspolder	f	1992/93	-	-	480	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	f	1980/81	-	-	320	

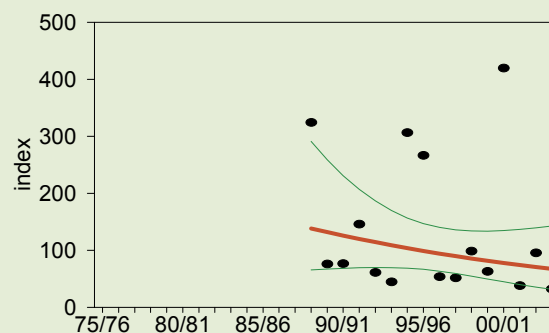
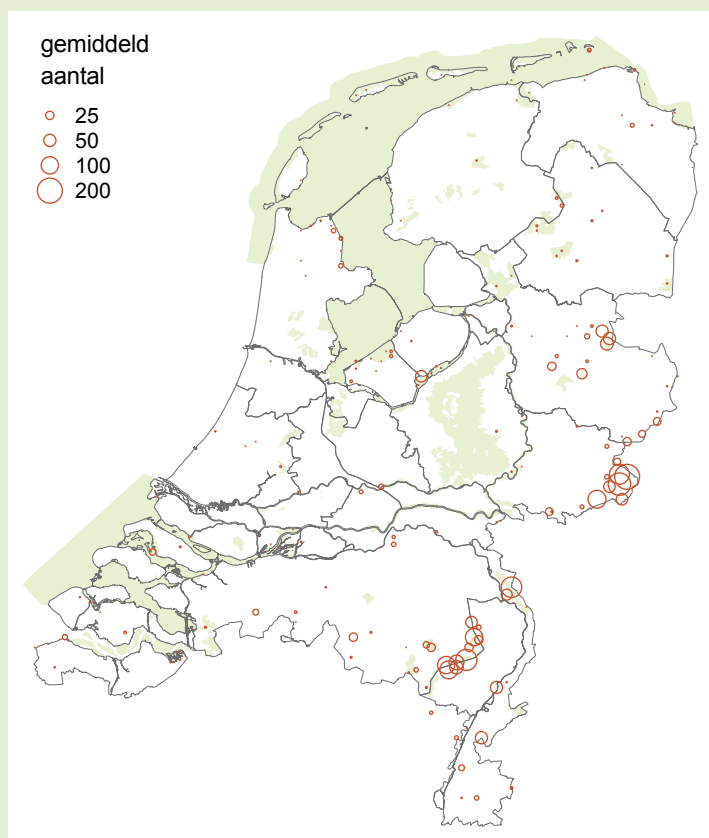

Kraanvogel *Grus grus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1988/89	?	?		350	54 %	54 %	1,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(040) Engbertsdijksvenen	s					230
(140) Grootte Peel	s					120
(137) Strabrechtse Heide & Beuven	s					70

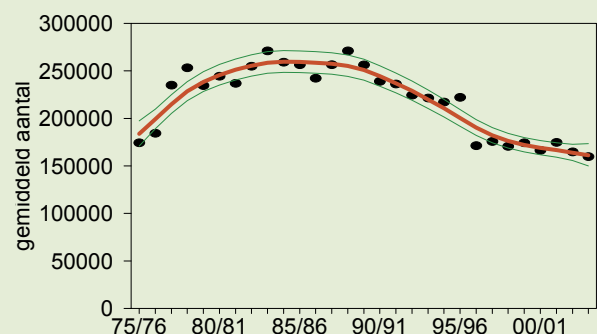
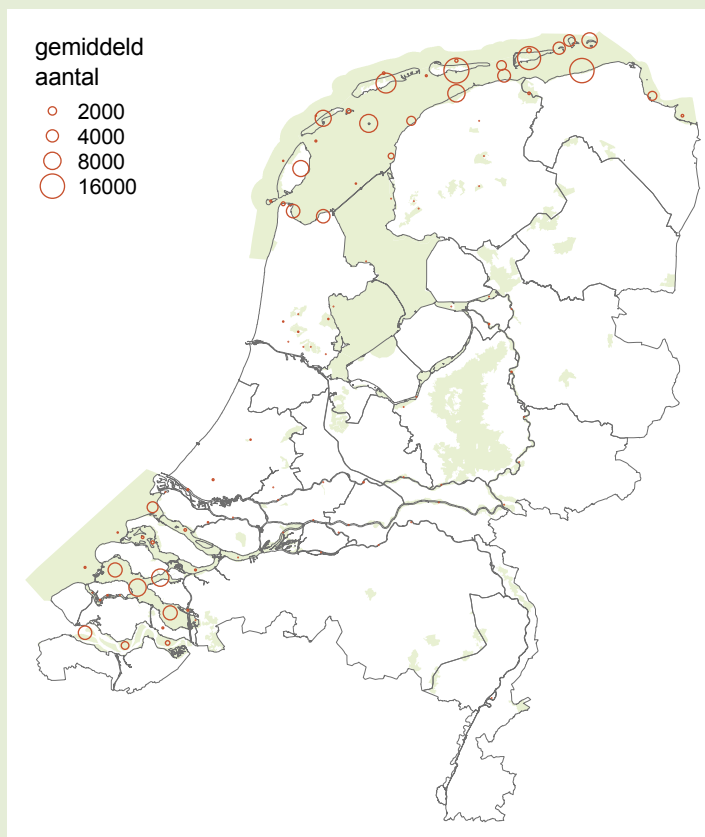

Scholekster*Haematopus ostralegus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-	168.000		99 %	99 %	25 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	-	-	130.000	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	-	-	26.700	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	-	7.500	
(113) Voordelta	fs	1987/88	0	0	2.500	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	+	?	790	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	0	?	560	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	+	0	210	
(007) Noordzeekustzone	s					3.300

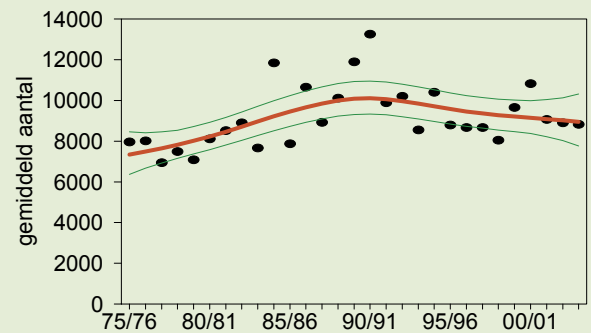
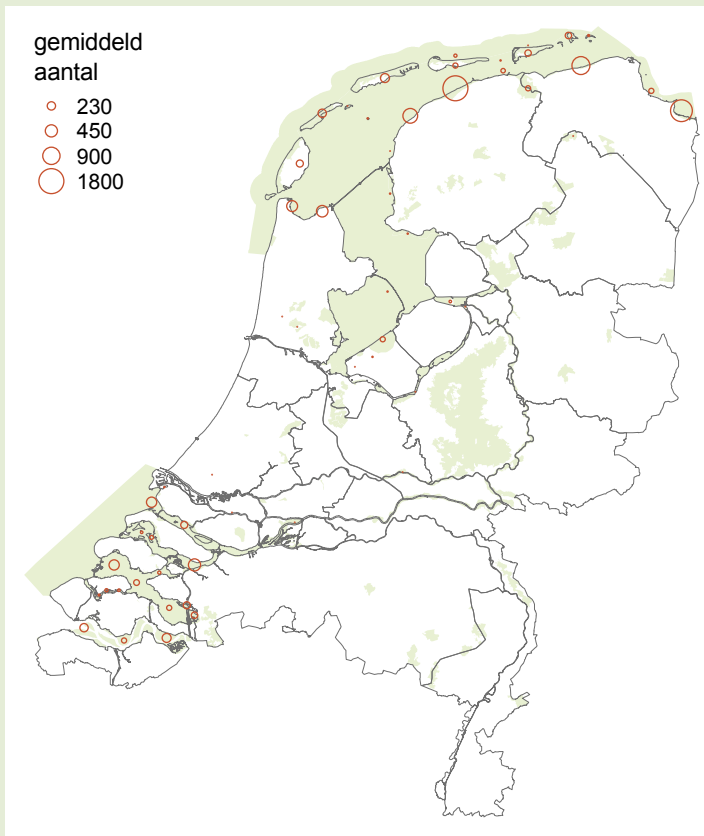

Kluut *Recurvirostra avosetta*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0	9.500		100 %	100 %	22 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	0	6.700	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	++	570	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	+	+	540	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	+	?	430	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	?	?	180	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	?	160	
(113) Voordelta	fs	1987/88	-	0	150	
(127) Markiezaat	f	1986/87	0	?	140	
(078) Oostvaardersplassen	f	1983/84	-	?	100	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	?	?	90	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	?	?	90	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	0	0	80	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	?	?	20	
(120) Zoommeer	f	1987/88	-	?		
(079) Lepelaarplassen	f				4	
(003) Duinen Vlieland	s					220
(007) Noordzeekustzone	s					120

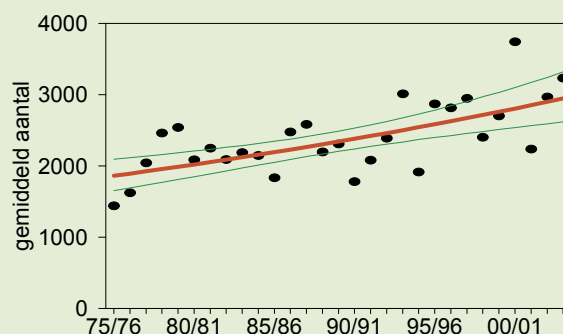
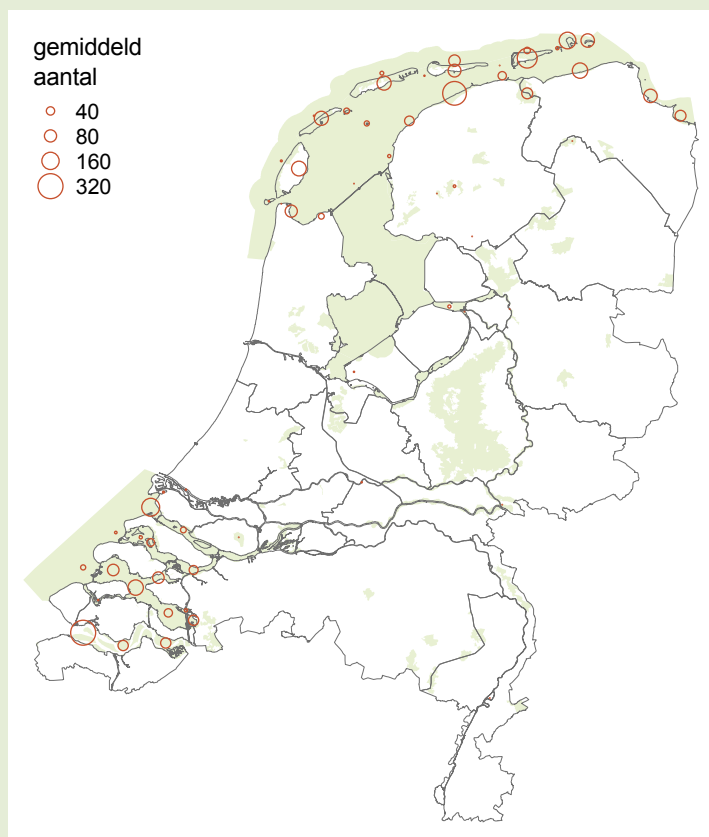

Bontbekplevier *Charadrius hiaticula*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	3.000		100 %	100 %	5,5 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	1.800	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	?	?	430	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	-	0	310	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	+	?	130	
(113) Voordelta	fs	1987/88	--	?	70	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	0	+	60	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	?	?	50	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	0	-	40	
(007) Noordzeekustzone	s					510
(127) Markiezaat	s					360

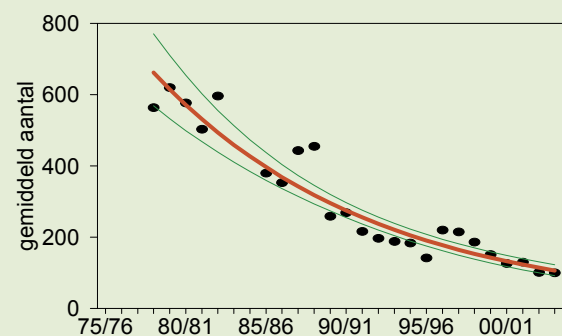
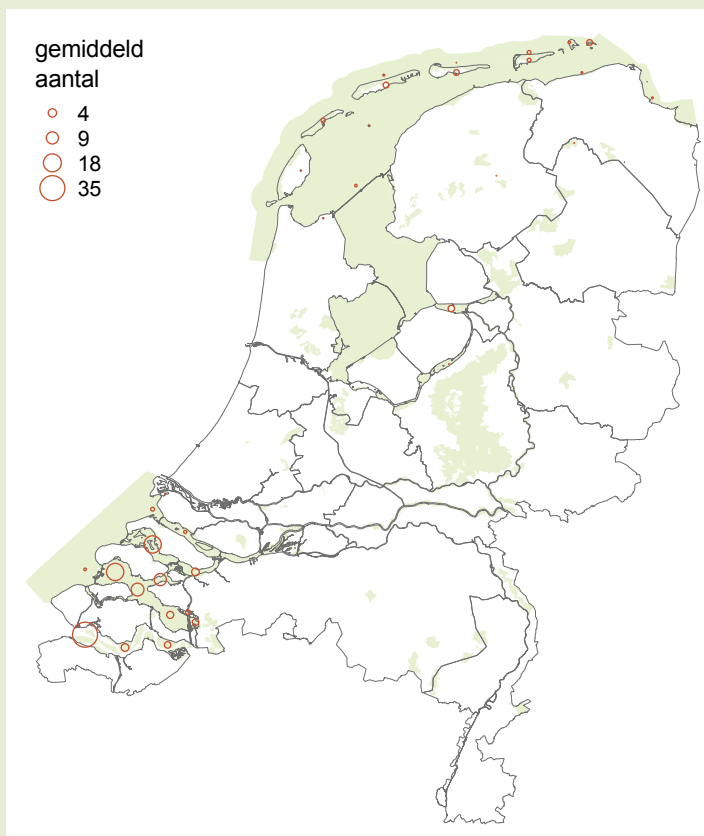

Strandplevier*Charadrius alexandrinus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	--	--	120		100 %	100 %	0,6 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	--	-	40	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	--	--	40	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	0	?	20	

Goudplevier * *Pluvialis apricaria*

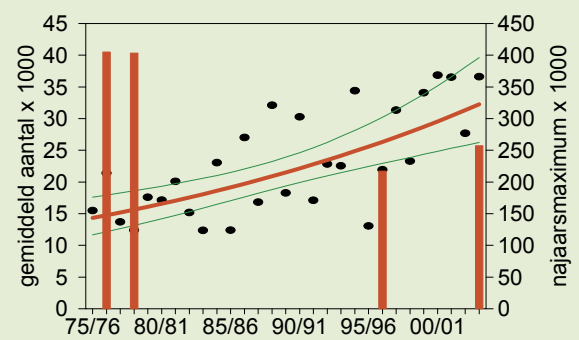
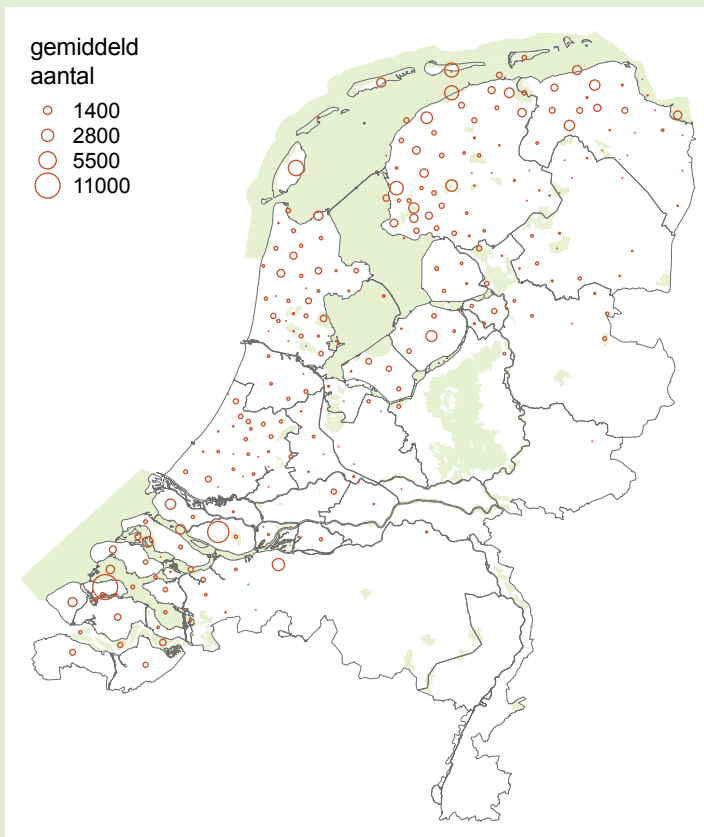
Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	34.400		44 %	42 %	30 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	19.200	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	+	++	2.600	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	++	?	2.000	
(109) Haringvliet	f	1980/81	0	0	1.600	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	+	+	1.600	
(119) Veerse Meer	fs	1987/88	?	+	820	
(093) Polder Zeevang	f				790	
(012) Sneekermeergebied	f				520	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	?	?	150	
(089) Eilandspolder	f				150	
(072) IJsselmeer	sf					9.700

* De positieve aantalsontwikkeling is gebaseerd op de resultaten van het Watervogelmeetnet. Ook op basis van ringvangsten wordt geconcludeerd dat er sprake is van een aantalstoename (Piersma et al. 2005). Op basis van een viertal integrale tellingen in november (zie figuur) lijkt er echter sprake van een afname (van Eerden & Key 1978, van Eerden et al. 1979, van der Winden et al. 2001, Kleefstra & Tanger 2004). Een gedeelte van deze afname in novembertellingen komt mogelijk omdat in het najaar Goudplevieren langer noordelijker en oostelijker van Nederland verblijven als gevolg van o.a. afgenomen jachtdruk en klimaatverandering. Binnen Nederland zijn de aantallen in het agrarisch gebied waarschijnlijk afgenomen, daar staat een toename in waterrijke gebieden tegenover.

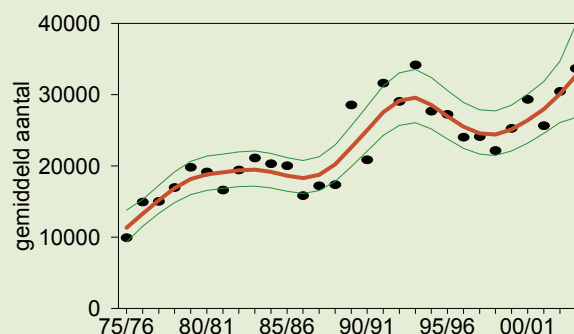
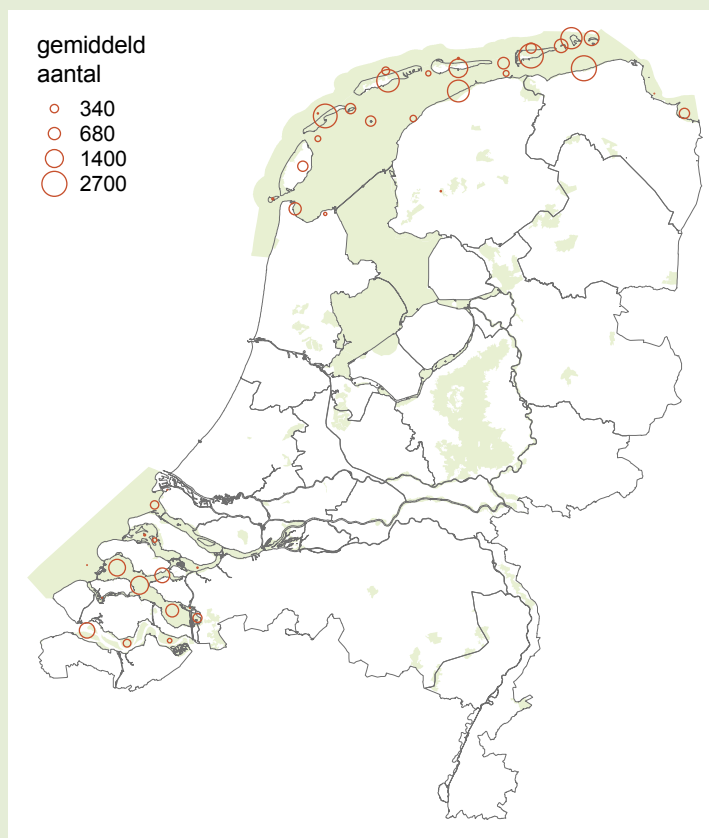

Zilverplevier *Pluvialis squatarola*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	28.900		100 %	100 %	29 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	22.300	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	0	4.400	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	-	1.500	
(113) Voordelta	fs	1987/88	--	--	210	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	++	+	130	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	?	?	130	
(007) Noordzeekustzone	s					3.200
(127) Markiezaat	s					1.300

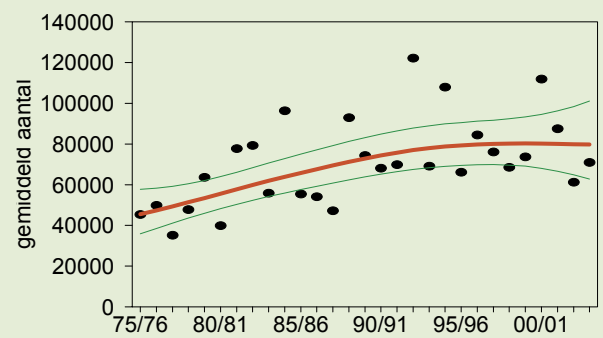
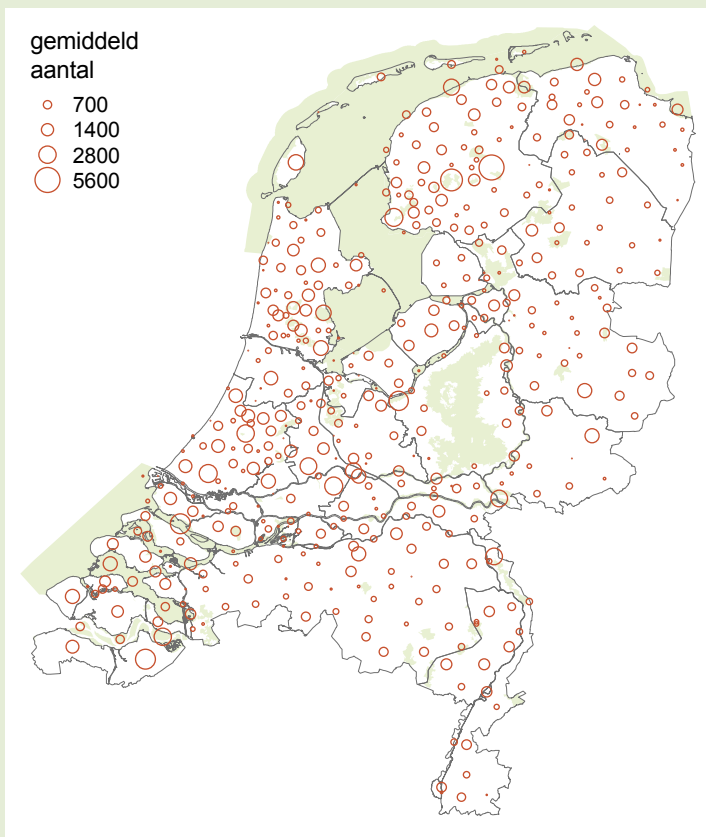
Kievit **Vanellus vanellus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	81.100		29 %	24 %	23 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	?	10.800	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	++	++	4.500	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	++	++	4.100	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	+	?	3.700	
(012) Sneekermeergebied	fs				3.500	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	-	-	3.400	
(067) Gelderse Poort	fs	1980/81	-	-	2.500	
(093) Polder Zeevang	fs				2.200	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	-	--	1.400	
(089) Eilandspolder	fs				1.200	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	-	--	790	

* De aantalsontwikkeling op basis van het Watervogelmeetnet is recent stabiel. Gezien het aanzienlijke voorkomen buiten het meetnet van deze soort is het de vraag of deze ontwikkeling representatief is voor Nederland. In de herkomstlanden van de in Nederland doortrekkende en overwinterende aantallen neemt de Kievit als broedvogel in aantal af (Birdlife International 2004).

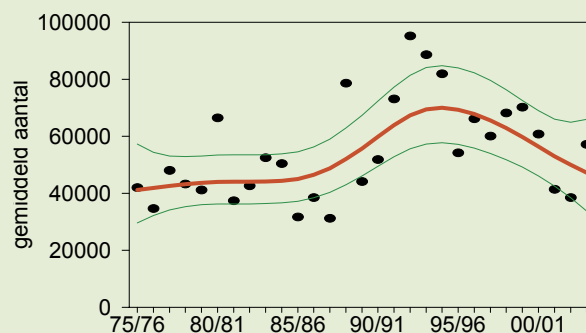
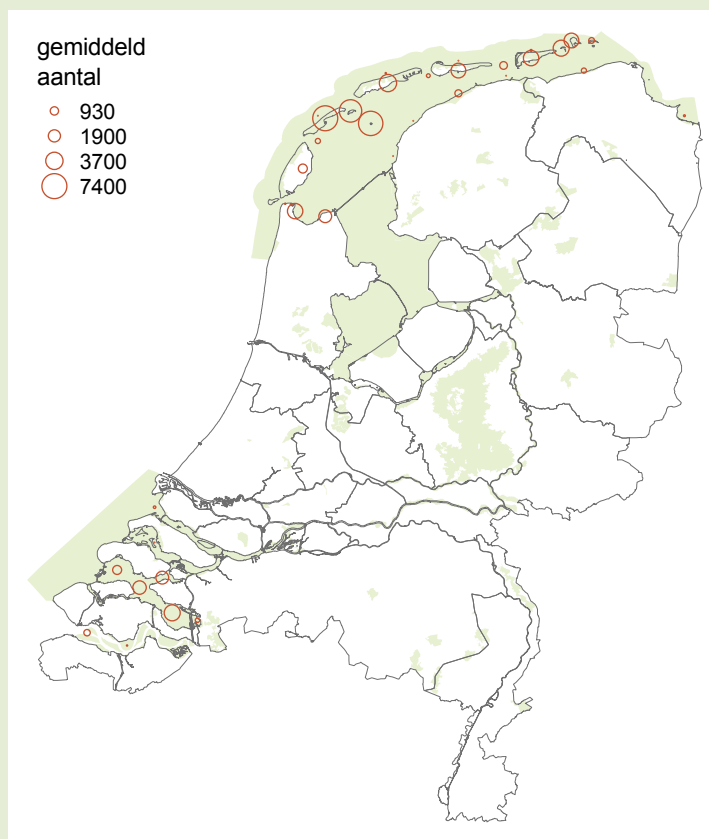

Kanoet*Calidris canutus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	?	53.600		100 %	100 %	19 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	-	44.000	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	8.500	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	-	?	590	
(127) Markiezaat	s					1.600
(007) Noordzeekustzone	s					560

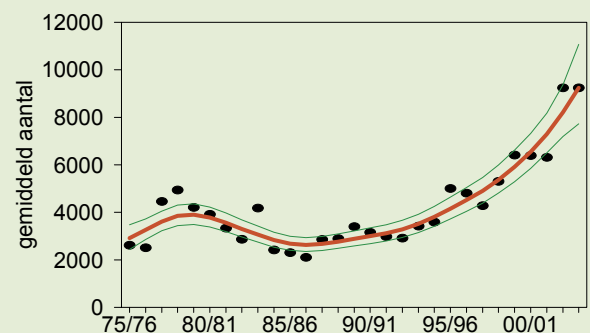
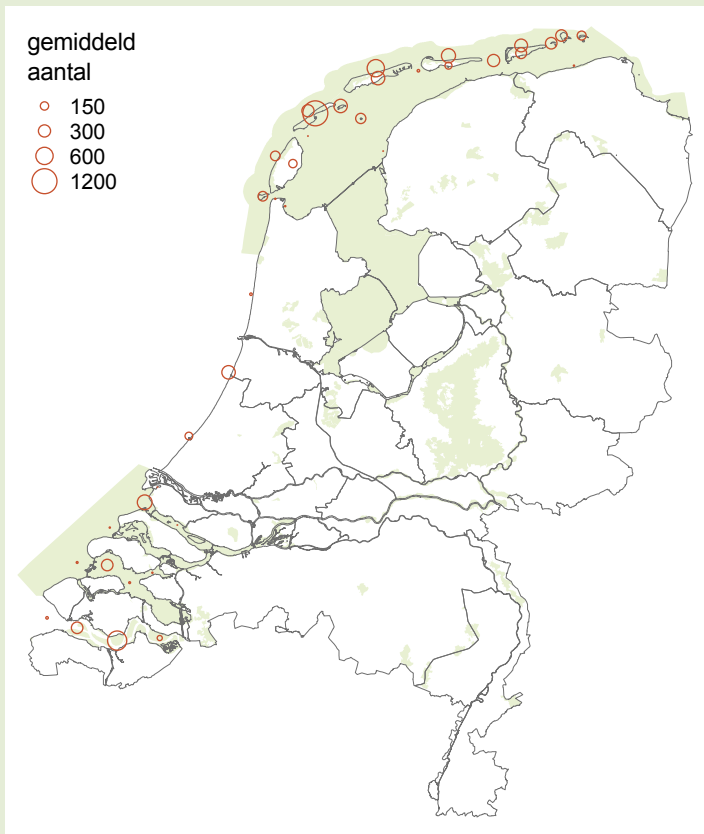

Drieteenstrandloper*Calidris alba*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	++	7.500		89 %	89 %	13 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	++	3.700	
(007) Noordzeekustzone	fs	1980/81	+	+	2.000	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	+	++	1.000	
(113) Voordelta	fs	1987/88	+	++	350	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	++	290	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	+	+	80	

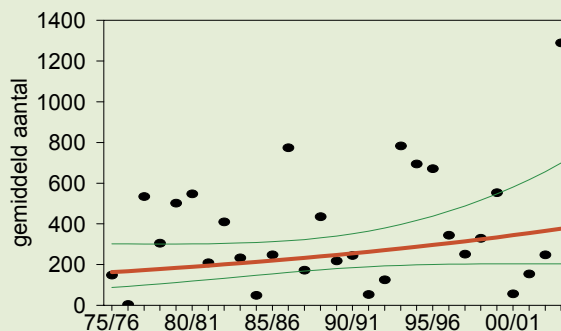
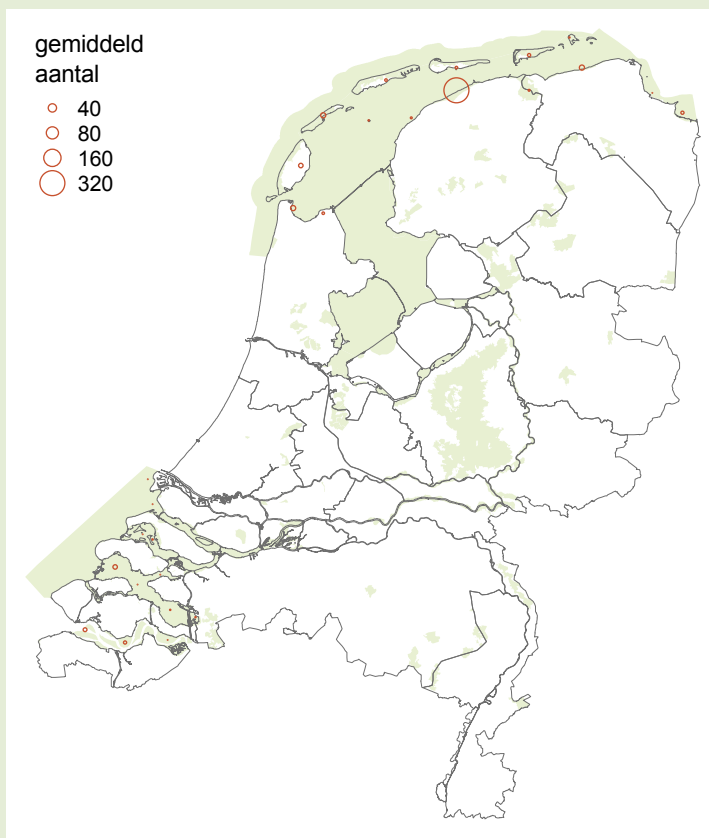

Krombekstrandloper *Calidris ferruginea*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	?	?	460		100 %	99 %	0,4 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs					2.000

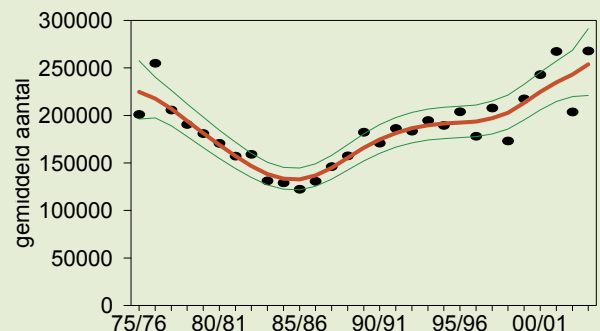
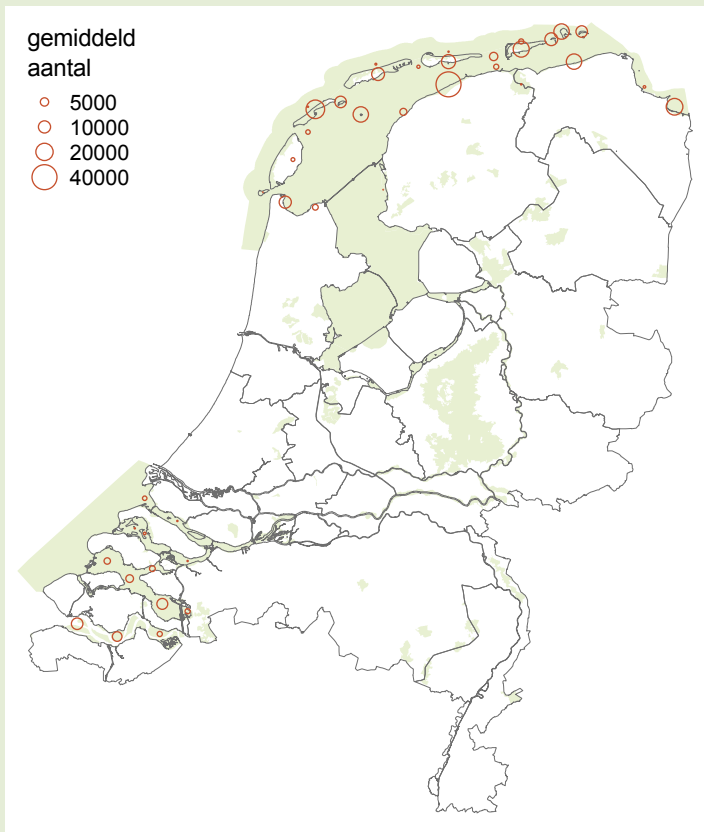

Bonte Strandloper *Calidris alpina*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	240.000		100 %	99 %	28 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	206.000	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	0	15.700	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	+	+	15.100	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	0	0	800	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	+	+	650	
(113) Voordelta	fs	1987/88	-	?	620	
(007) Noordzeekustzone	s					7.400
(127) Markiezaat	s					6.400

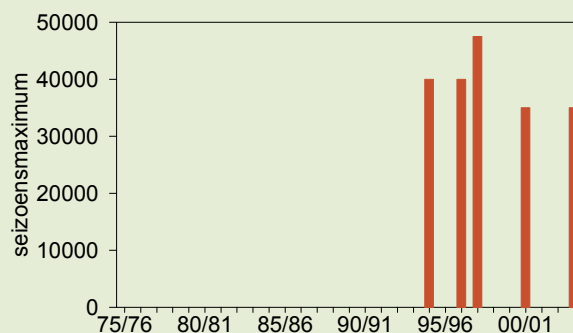
Kemphaan * *Philomachus pugnax*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
				35.000	26 %	25 %	3,5 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	s					17.300
(011) Witte en Zwarte Brekken	s					6.300
(012) Sneekermeergebied	s					5.200
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	s					2.300
(072) IJsselmeer	f					2.100
(012) Sneekermeergebied	f					960
(078) Oostvaardersplassen	fs					210

* Het Watervogelmeetnet voorziet niet in goede gegevens om voor deze soort recente aantallen en de trend te bepalen. Wel zijn er gegevens van aantallen op slaapplaatsen beschikbaar in de piekperiode van het landelijke voorkomen (zie figuur, op basis van Wymenga 1995, 1997, 2000, 2001, 2005). De tijdreeks is nog te kort om een zinvolle trend uit te rekenen.

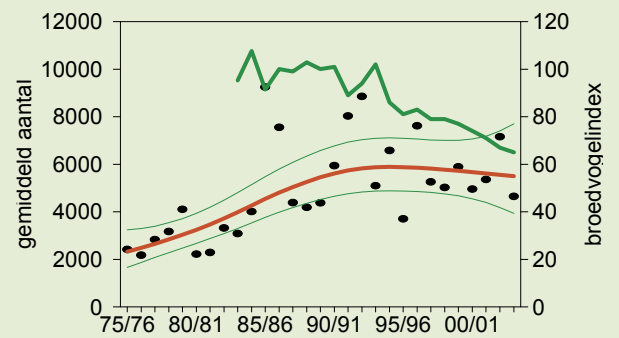
Grutto * *Limosa limosa*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	0	5.600		24 %	20 %	80 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	1.100	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	0	0	490	
(072) IJsselmeer	f	1992/93	?	?	290	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	++	?	290	
(008) Lauwersmeer	fs	1992/93	?	?	260	
(114) Krammer-Volkerak	fs	1980/81	++	+	140	
(012) Sneekermeergebied	f				110	
(013) Alde Feanen	f	1994/95	?	?	90	
(078) Oostvaardersplassen	fs	1983/84	--	--	90	
(036) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	fs	1994/95	?	?	80	
(067) Gelderse Poort	fs	1980/81	-	-	70	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	-	-	70	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	0	?	60	
(112) Biesbosch	fs	1980/81	?	-	60	
(075) Ketelmeer & Vossemeer	f	1980/81	?	?	20	
(079) Lepelaarplassen	fs				5	
(072) IJsselmeer	s					2.200
(090) Wormer- en Jisperveld & Kalverpld.	s					1.500
(012) Sneekermeergebied	s					970
(011) Witte en Zwarte Brekken	s					940
(013) Alde Feanen	s					880
(093) Polder Zeevang	s					790
(009) Groote Wielen	s					670
(089) Eilandspolder	s					170

* De aantalsontwikkeling op basis van het Watervogelmeetnet is recent stabiel. Gezien het aanzienlijke voorkomen buiten het meetnet van deze soort is het de vraag of deze ontwikkeling representatief is voor Nederland. De broedpopulatie in Nederland neemt af (zie figuur). De aantallen van de als niet-broedvogel in Nederland verblijvende Grutto's (*Limosa limosa limosa*) zullen in belangrijke mate samen hangen met de aantallen van de Nederlandse broedpopulatie. Ook is het mogelijk dat een gedeelte van de afname van de hier broedende Grutto's wordt gemaskeerd door een toename van doortrekkende IJslandse Grutto's (*Limosa l. islandica*, Gerritsen & Tijssen 2003).

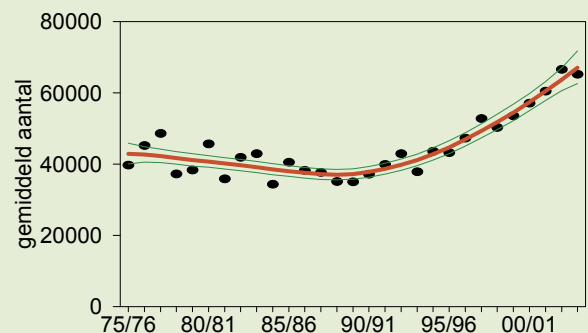
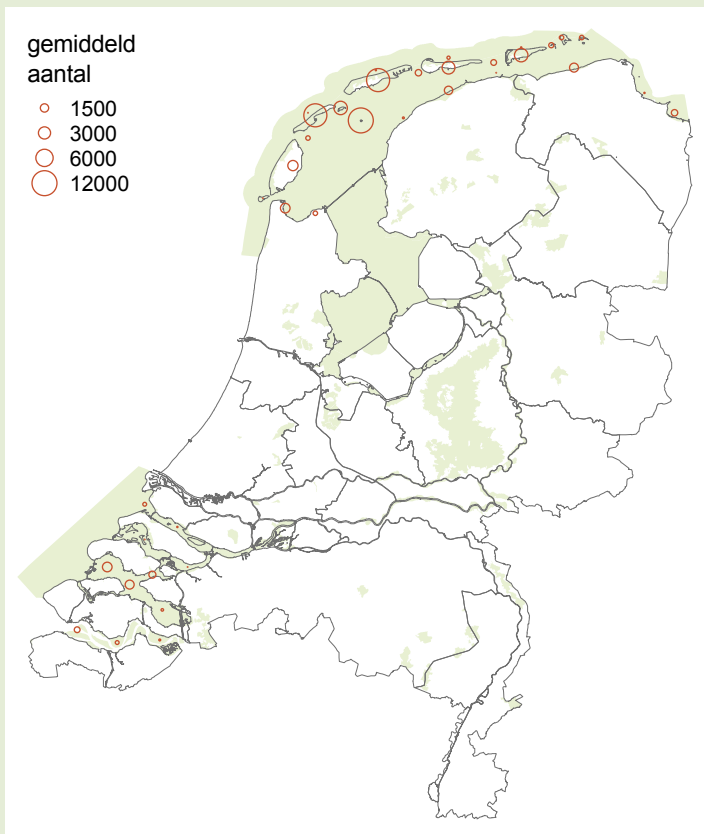

Rosse Grutto *Limosa lapponica*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	60.600		100 %	100 %	28 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	54.400	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	0	4.700	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	0	1.200	
(113) Voordelta	fs	1987/88	?	?	190	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	+	+	130	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	--	--	30	
(007) Noordzeekustzone	s					1.800

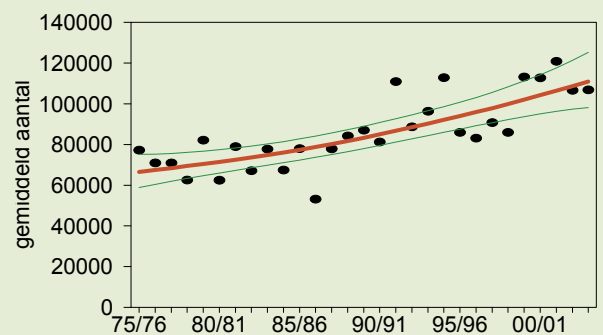
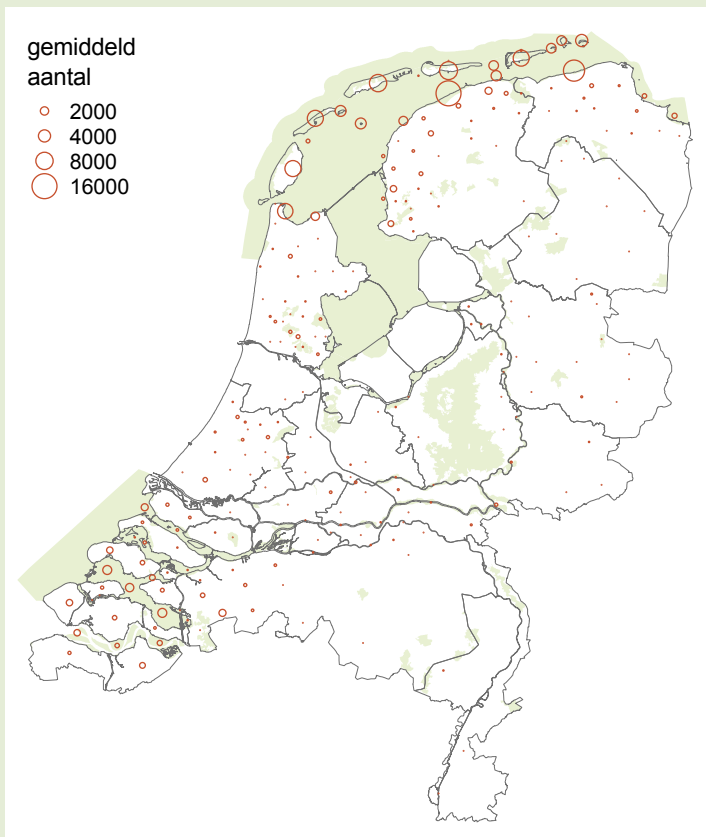

Wulp *Numenius arquata*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	+	112.000		81 %	80 %	47 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	+	96.200	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	7.100	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	0	2.500	
(113) Voordelta	fs	1987/88	+	+	980	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	+	+	440	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	++	++	420	
(067) Gelderse Poort	fs	1980/81	+	?	360	
(072) IJsselmeer	f	1994/95	++	++	310	
(038) Uiterwaarden IJssel	fs	1980/81	++	++	230	
(093) Polder Zeevang	f				210	
(109) Haringvliet	fs	1980/81	0	?	210	
(068) Uiterwaarden Waal	fs	1980/81	+	+	160	
(066) Uiterwaarden Neder-Rijn	fs	1980/81	+	?	100	
(008) Lauwersmeer	fs	1992/93	?	?	50	
(072) IJsselmeer	s					3.500
(010) Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	s					2.200
(012) Sneekermeergebied	s					1.000
(007) Noordzeekustzone	s					640

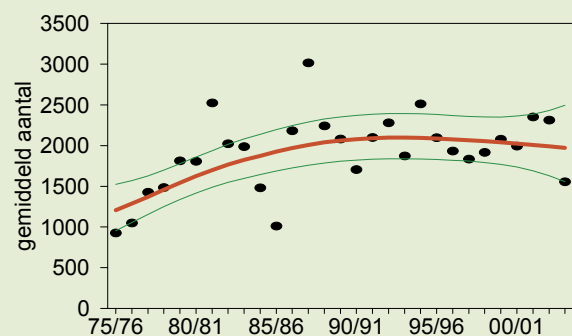
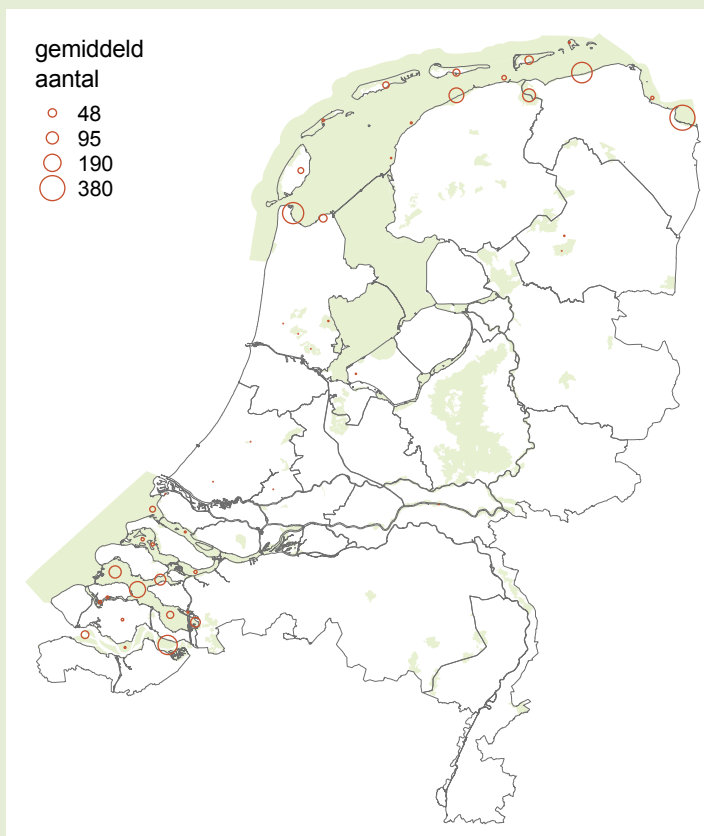

Zwarte Ruiter *Tringa erythropus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	0	2.100		100 %	100 %	7,7 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	?	1.200	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	0	350	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	0	270	
(008) Lauwersmeer	f	1992/93	+	++	100	
(127) Markiezaat	s					210

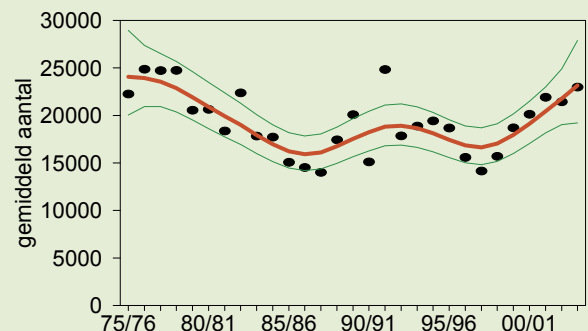
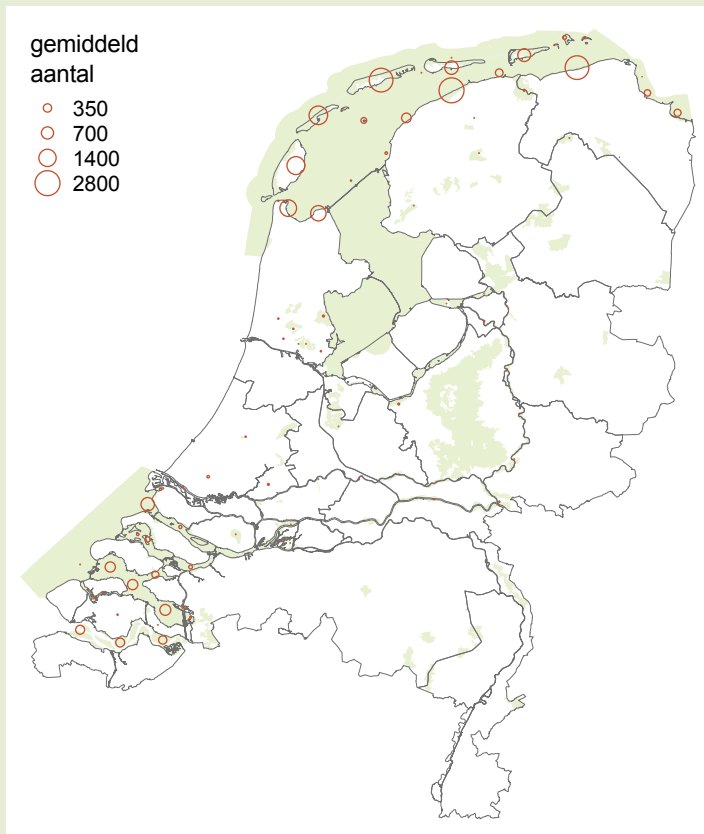

Tureluur *Tringa totanus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	0	+	21.000		99 %	99 %	23 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	+	16.500	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	1.800	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	0	?	1.100	
(113) Voordelta	fs	1987/88	-	-	460	
(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek	fs	1990/91	+	?	390	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	+	+	170	
(114) Krammer-Volkerak	f	1980/81	-	?	60	
(038) Uiterwaarden IJssel	f	1980/81	+	+	30	
(003) Duinen Vlieland	s					2.100

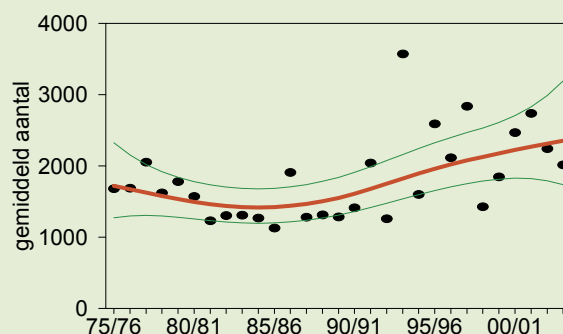
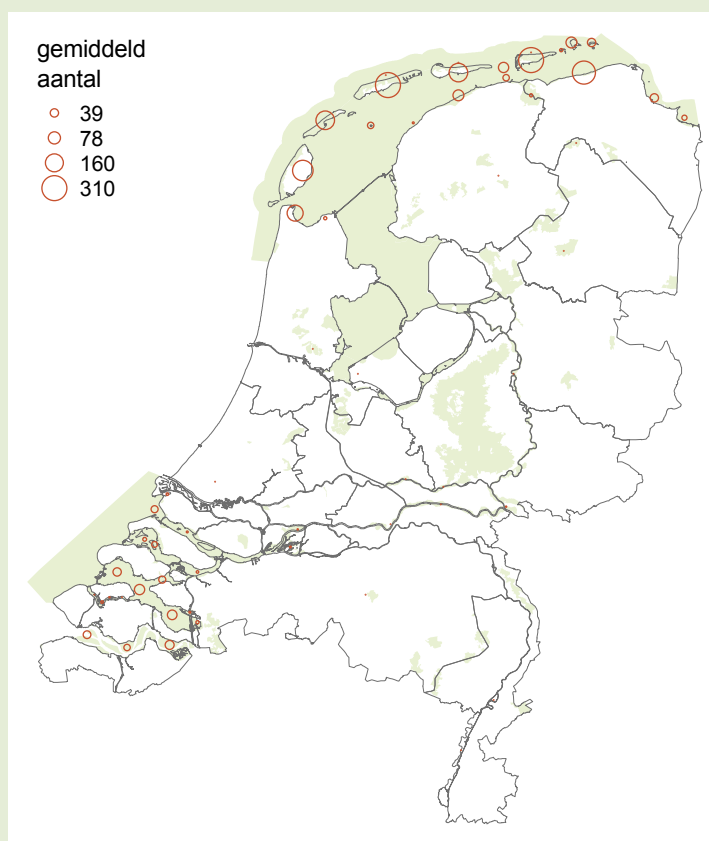

Groenpootruiter *Tringa nebularia*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	+	?	2.300		100 %	100 %	3,0 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	+	?	1.900	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	+	+	170	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	++	++	90	

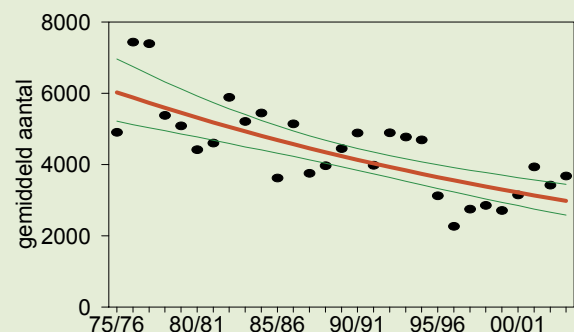
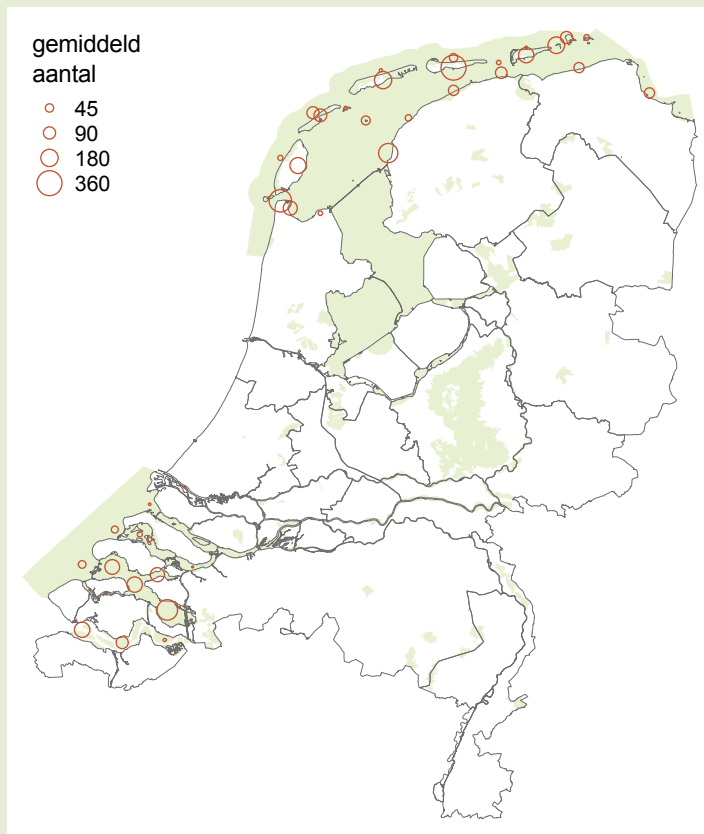

Steenloper*Arenaria interpres*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-	3.400		99 %	99 %	5,4 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	fs	1980/81	0	0	2.200	
(118) Oosterschelde	fs	1987/88	0	0	640	
(122) Westerschelde & Saeftinghe	fs	1987/88	-	-	230	
(007) Noordzeekustzone	fs	1987/88	?	?	160	
(113) Voordelta	fs	1989/90	0	0	70	
(115) Grevelingen	fs	1987/88	-	+	30	

Dwergmeeuw * *Larus minutus*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
					2 %	40 %	18 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(007) Noordzeekustzone	f					
(072) IJsselmeer	f					
(073) Markermeer & IJmeer	f					
(113) Voordelta	f					

* Het Watervogelmeetnet voorziet niet in goede gegevens om voor deze soort recente aantallen en de trend te bepalen. Mogelijk dat een nadere analyse van zeetrektelegevens (Nederlandse Zeevogelgroep), vliegtuigtellingen van zeevogels (RIKZ) of boottellingen (NIOZ/Alterra) hier in de toekomst in kan voorzien. Op basis van de resultaten van zeetrektelegingen is een toename in de Noordzeekustzone waarschijnlijk. In het IJsselmeergebied lijkt echter eerder sprake van een afname (Bijlsma *et al.* 2001).

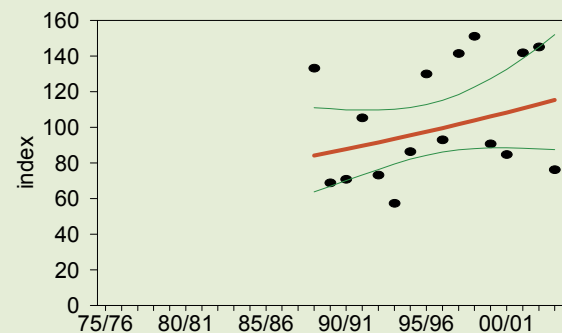
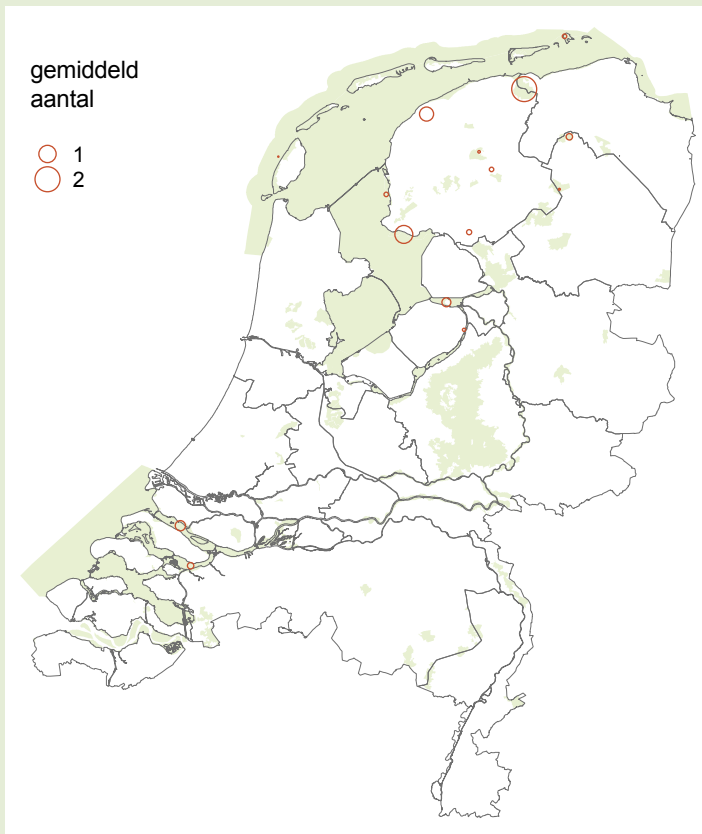

Reuzenster *Sterna caspia*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1988/89	?	?		100	19 %	85 %	1,5 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(072) IJsselmeer	sf					40
(008) Lauwersmeer	sf					10
(075) Ketelmeer & Vossemeer	sf					10

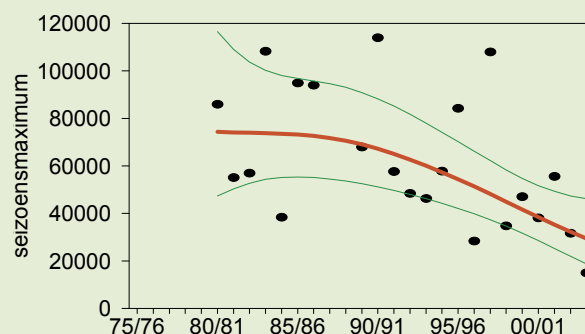
Zwarte Stern * *Chlidonias niger*

Niet broedvogels (aantallen in exemplaren)

Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04	Aandeel van NL in meetnet	Aandeel van NL in VR-gebieden	Aandeel van internationale populatie in NL
1980/81	-	-		37.500	6 %	94 %	9,5 %

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens-maximum 99/00-03/04
(001) Waddenzee	s					23.000
(072) IJsselmeer	s					11.800
(072) IJsselmeer	f					
(073) Markermeer & IJmeer	fs					
(074) Zwarte Meer	f					

* Het Watervogelmeetnet voorziet niet in goede gegevens om voor deze soort recente aantallen en de trend te bepalen. Wel zijn er gegevens van aantallen op slaapplaatsen beschikbaar in de piekperiode van het landelijke voorkomen (zie figuur, op basis van Schouten 1985, Schobben et al. 1995, Schobben 2004, van der Winden & Schobben 2001 en ongepubliceerd).

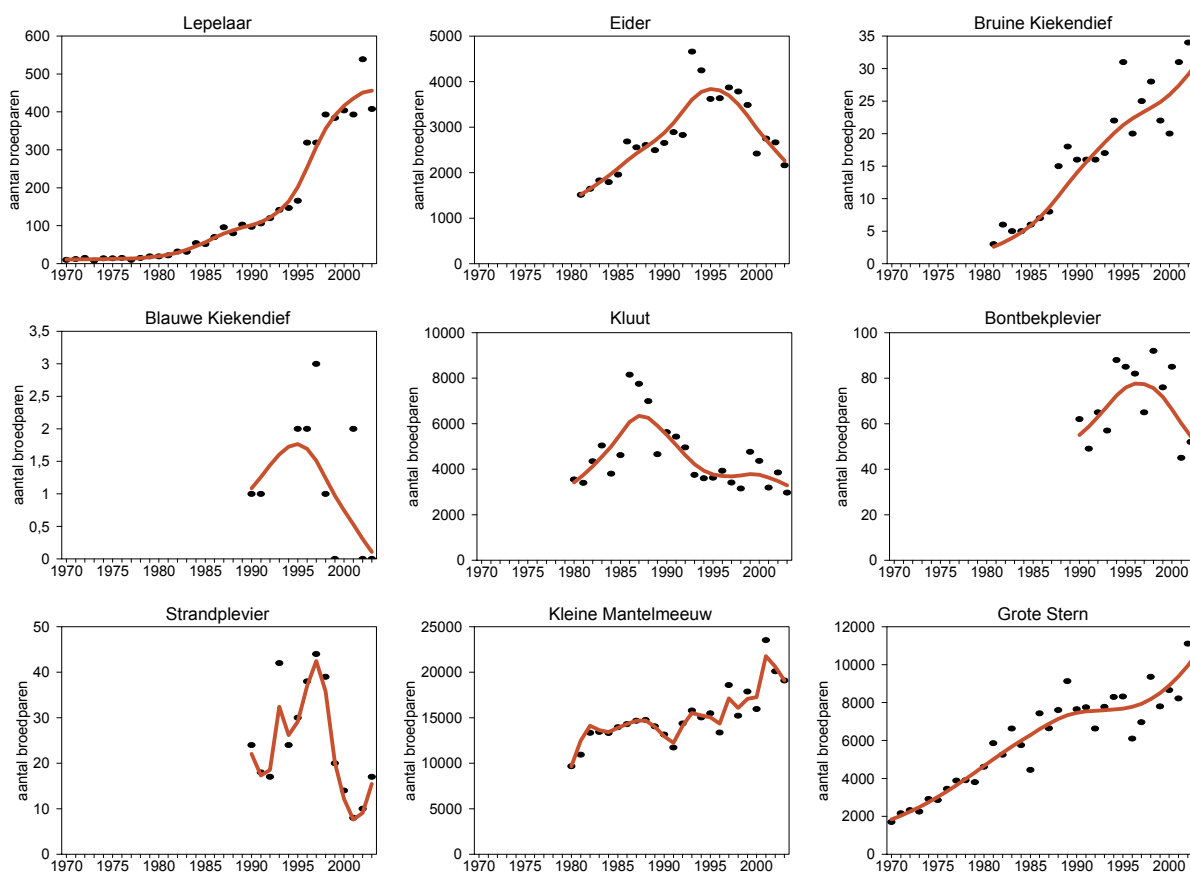
4.4. Resultaten per gebied

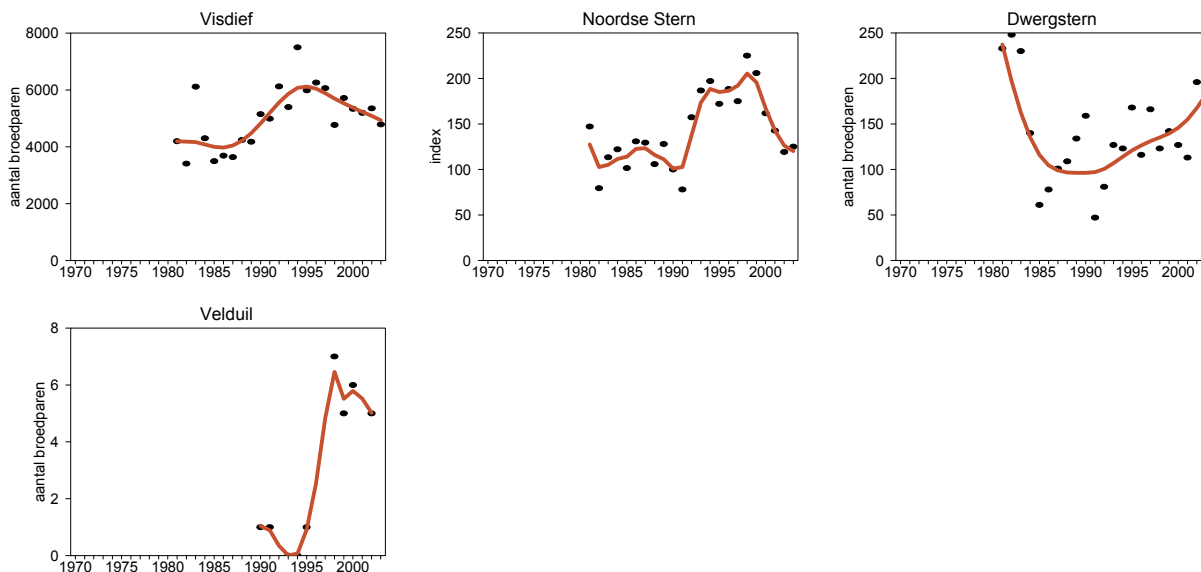
(1) Waddenzee

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Lepelaar	1981	++	++	25	430
Eider	1981	+	--	1.700	2.700
Bruine Kiekendief	1981	+	?	5	28
Blauwe Kiekendief	1990	?	?		3
Kluut	1981	-	-	4.100	3.800
Bontbekplevier	1990	0	-		62
Strandplevier	1990	-	--		14
Kleine Mantelmeeuw	1981	+	+	9.500	19.000
Grote Stern	1981	+	+	5.200	9.500
Visdief	1981	+	-	4.600	5.300
Noordse Stern *	1981	+	-	1.100	1.500
Dwergstern	1981	0	+	240	160
Velduil	1990	?	?		5

* De trendbreuk bij de Noordse Stern aan het begin van de jaren negentig is waarschijnlijk niet reëel maar wordt veroorzaakt door een verbeterde determinatie.

(1) Waddenzee

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

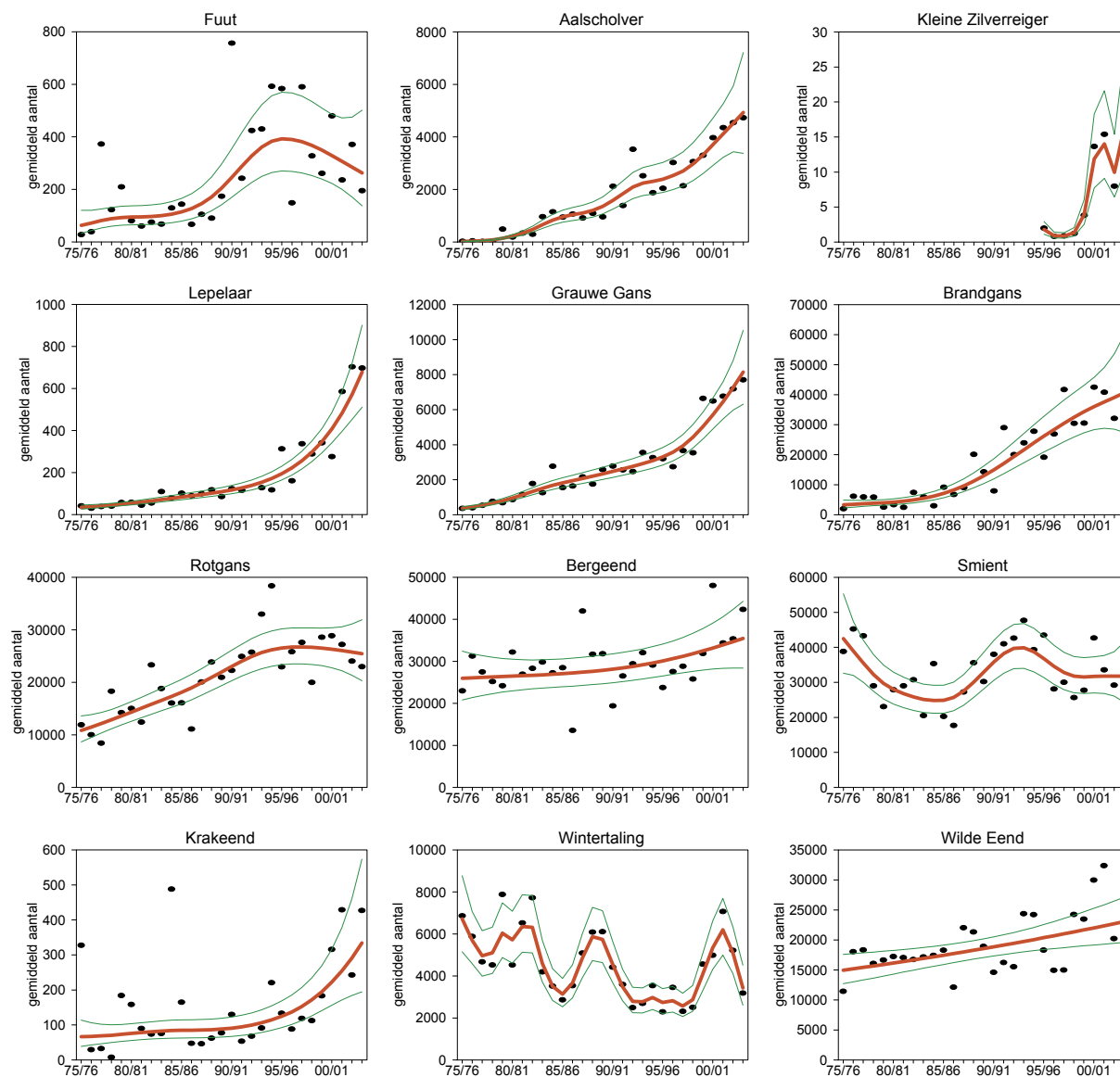
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	?	310	
Aalscholver	fs	1980/81	++	+	4.200	
Kleine Zilverreiger	f	1995/96	++		10	
Lepelaar	fs	1980/81	++	++	520	
Kleine Zwaan	s					1.600
Toendrarietgans	s					22.000
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	7.000	
Brandgans	fs	1980/81	++	+	36.800	
Rotgans	fs	1980/81	+	0	26.400	
Bergeend	fs	1980/81	+	0	38.400	
Smient	fs	1980/81	0	?	33.100	
Krakeend	f	1980/81	+	++	320	
Wintertaling	f	1980/81	-	?	5.000	
Wilde Eend	f	1980/81	+	+	25.400	
Pijlstaart	f	1980/81	0	?	5.900	
Slobeend	f	1980/81	0	?	750	
Toppereend	f	1980/81	?	?	6.800	
Eider	f	1980/81	0	0		68.000
Brilduiker	f	1980/81	0	0	100	
Middelste Zaagbek	f	1980/81	0	?	150	
Grote Zaagbek	f	1980/81	0	0	70	
Zeearend	f					1
Slechtvalk	f					40
Scholekster	fs	1980/81	-	-	130.000	
Kluut	fs	1980/81	0	0	6.700	
Bontbekplevier	fs	1980/81	+	+	1.800	
Goudplevier	fs	1980/81	+	+	19.200	
Zilverplevier	fs	1980/81	+	+	22.300	
Kievit	fs	1980/81	+	?	10.800	

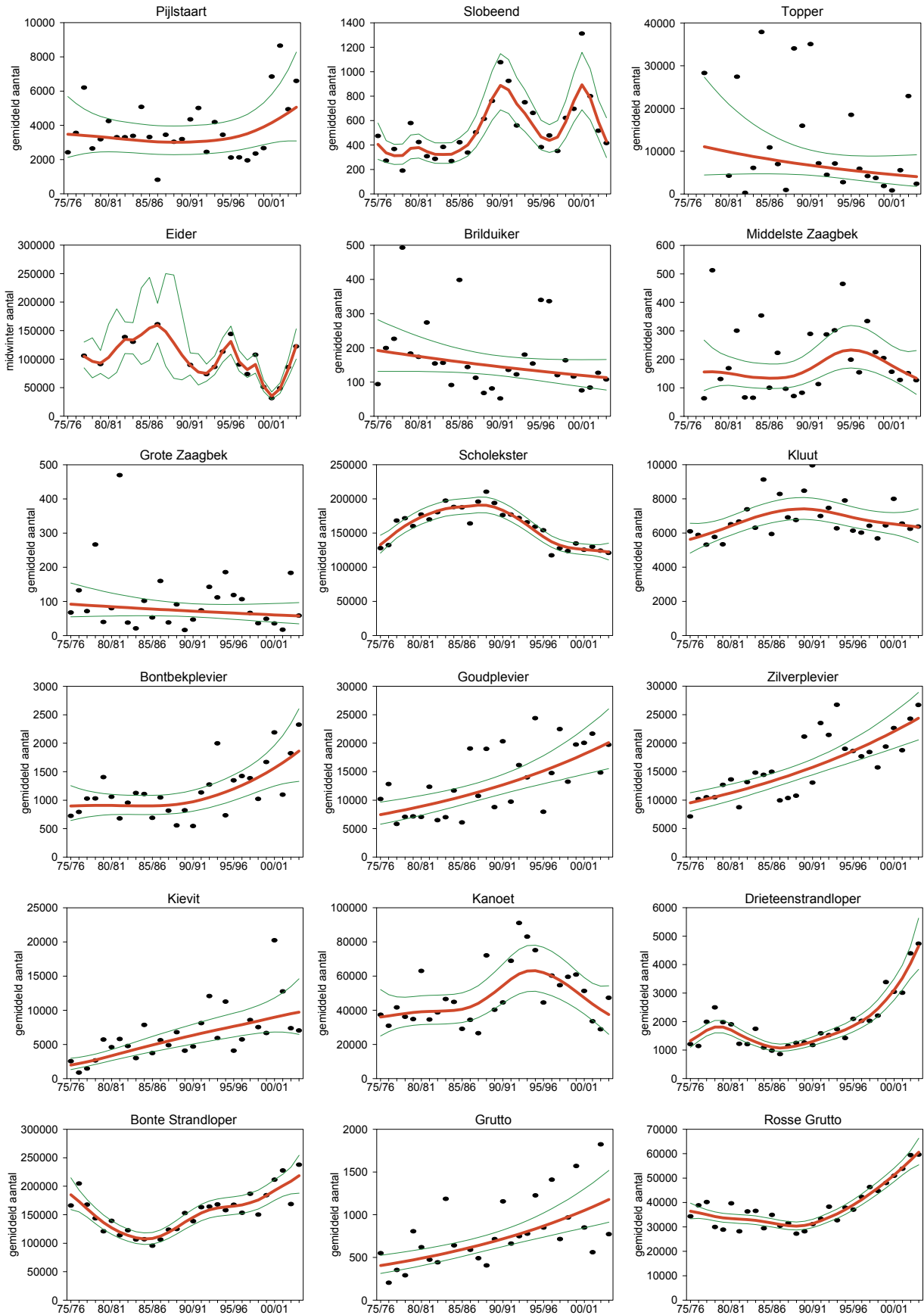

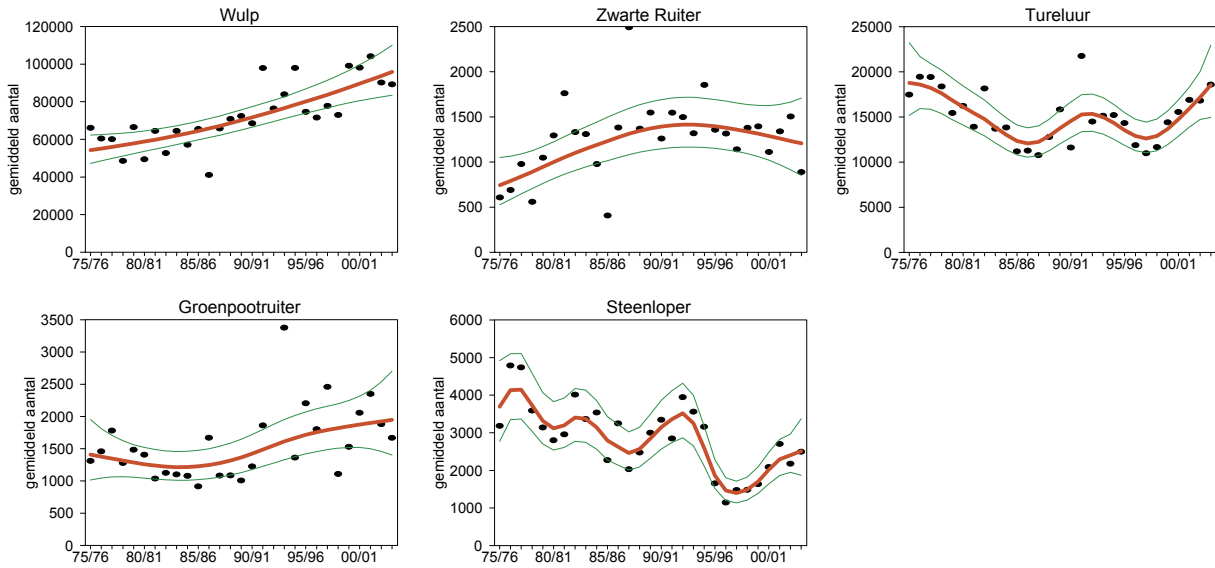
(1) Waddenzee (Vervolg)

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kanoetstrandloper	fs	1980/81	0	-	44.000	2.000
Drieteenstrandloper	fs	1980/81	+	++	3.700	
Krombekstrandloper	fs					
Bonte Strandloper	fs	1980/81	+	+	206.000	
Grutto	fs	1980/81	+	+	1.100	
Rosse Grutto	fs	1980/81	+	+	54.400	
Wulp	fs	1980/81	+	+	96.200	
Zwarte Ruiter	fs	1980/81	0	?	1.200	
Tureluur	fs	1980/81	0	+	16.500	
Groenpootruiter	fs	1980/81	+	?	1.900	
Steenloper	fs	1980/81	0	0	2.200	
Zwarte Stern	s					

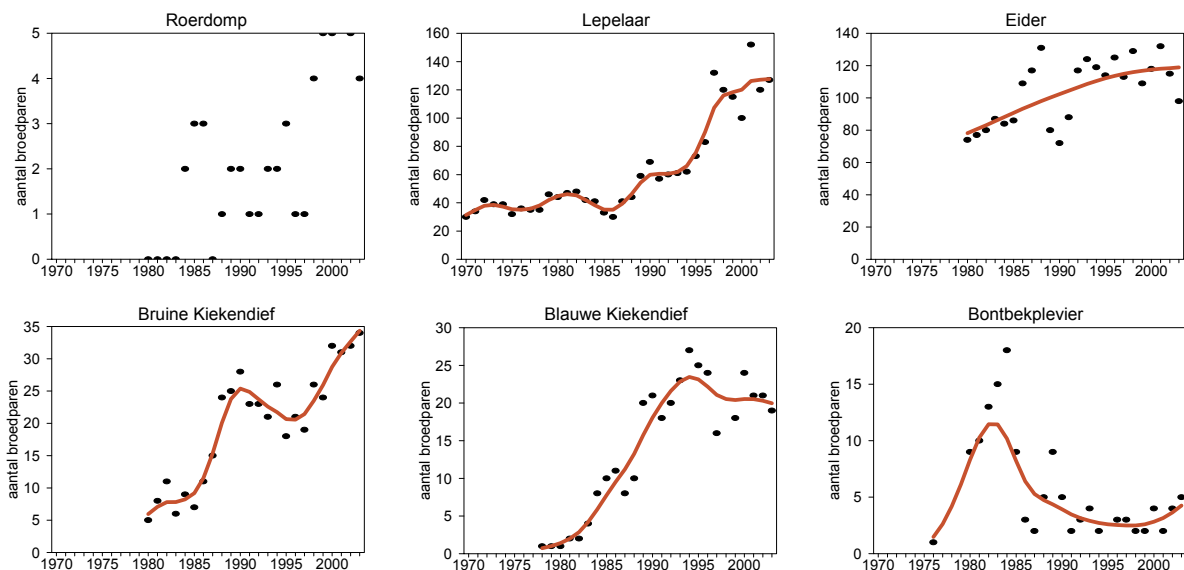

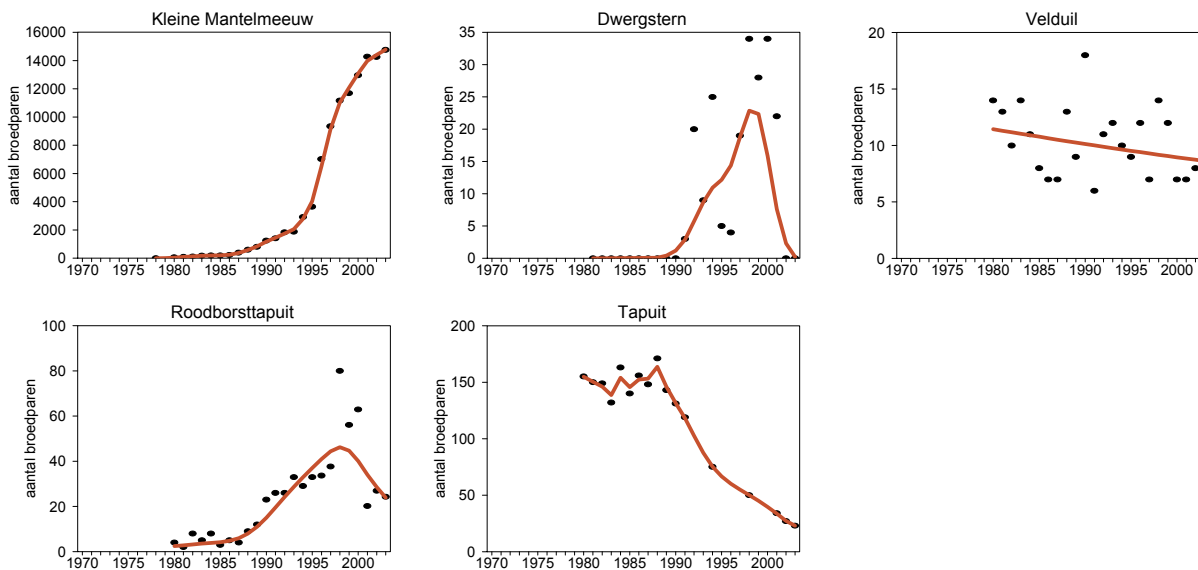

(2) Duinen en Lage Land Texel
 Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					5
Lepelaar	1981	++	+	45	120
Eider	1981	+	0	80	110
Bruine Kiekendief	1981	+	+	8	31
Blauwe Kiekendief	1981	++	?	2	21
Bontbekplevier					3
Strandplevier					0
Kleine Mantelmeeuw	1981	++	++	120	14.000
Dwergstern	1981	++	++	0	17
Velduil	1981	0	?	13	9
Roodborsttapuit	1981	++	?	5	38
Tapuit	1981	--	--	150	28

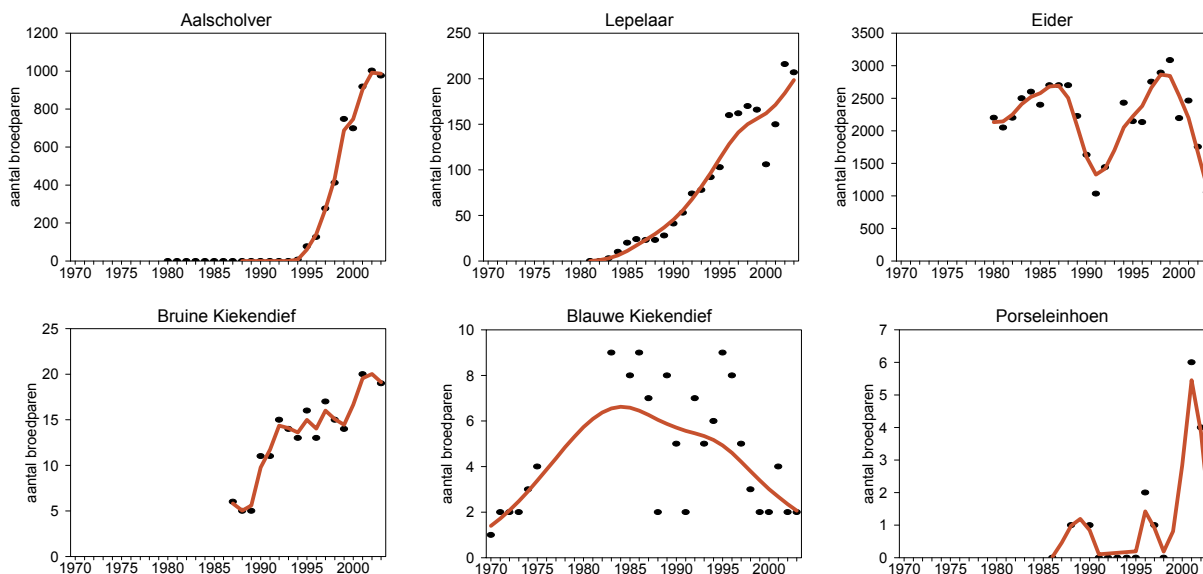

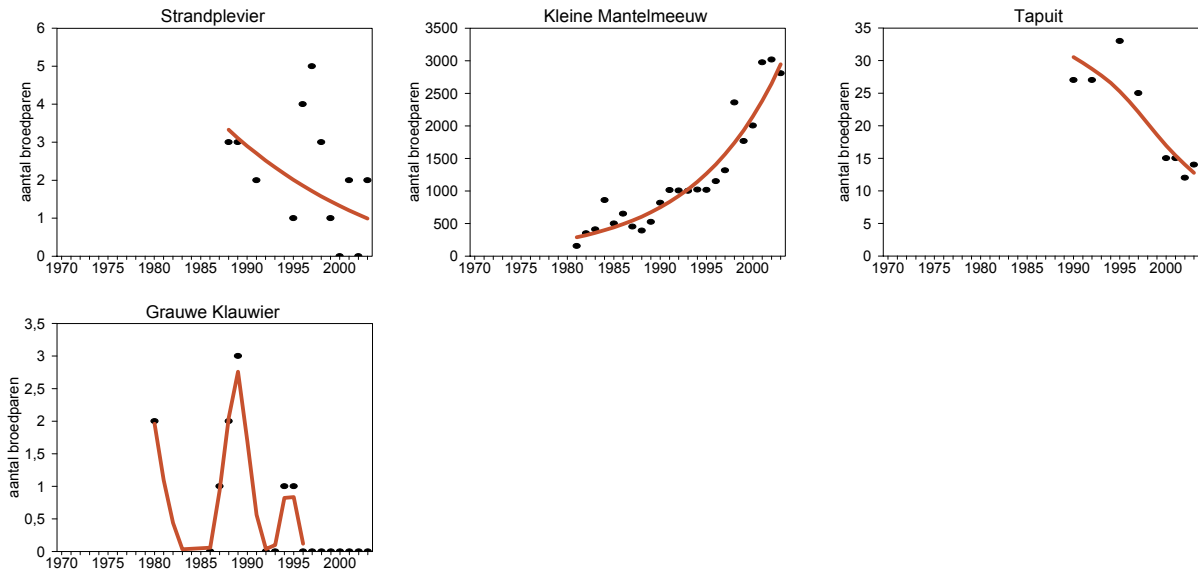

(3) Duinen Vlieland

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	++	0	870
Lepelaar	1981	++	+	1	170
Eider	1981	-	-	2.200	2.100
Bruine Kiekendief	1987	+	?		18
Blaue Kiekendief	1981	-	-	9	2
Porseleinhoen					4
Strandplevier					2
Kleine Mantelmeeuw	1981	+	++	310	2.500
Velduil					1
Tapuit	1990	-	--		14
Grauwe Klauwier					0

(3) Duinen Vlieland

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

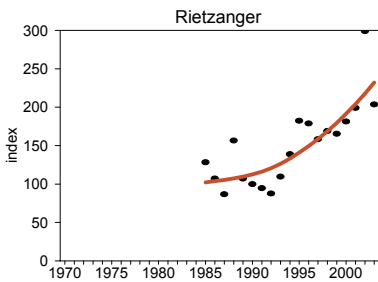
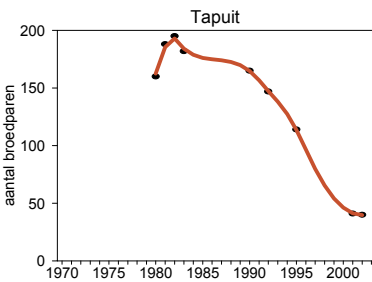
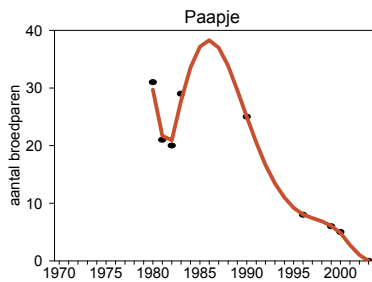
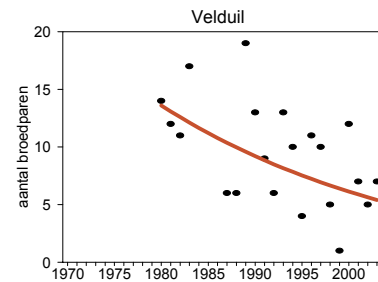
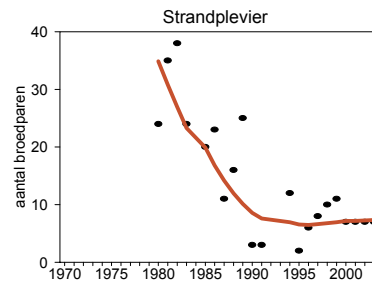
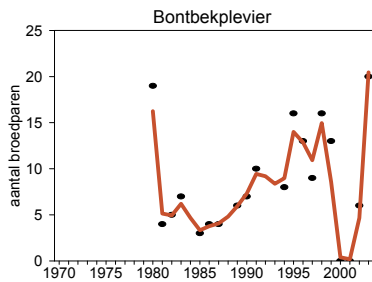
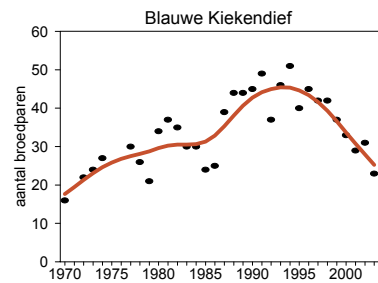
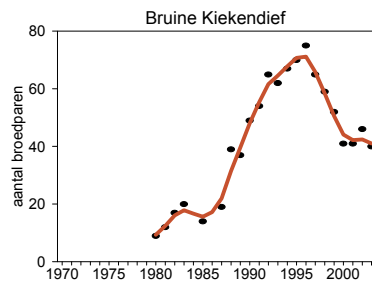
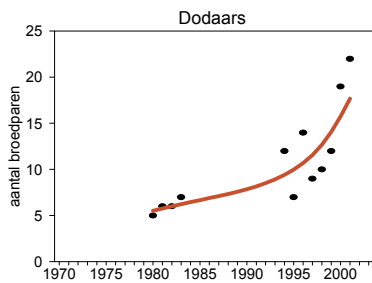
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Aalscholver	s					610
Lepelaar	s					90
Pijlstaart	s					220
Slobeend	s					260
Kluut	s					220
Tureluur	s					2.100

(4) Duinen Terschelling

Broedvogels (aantallen in paren)

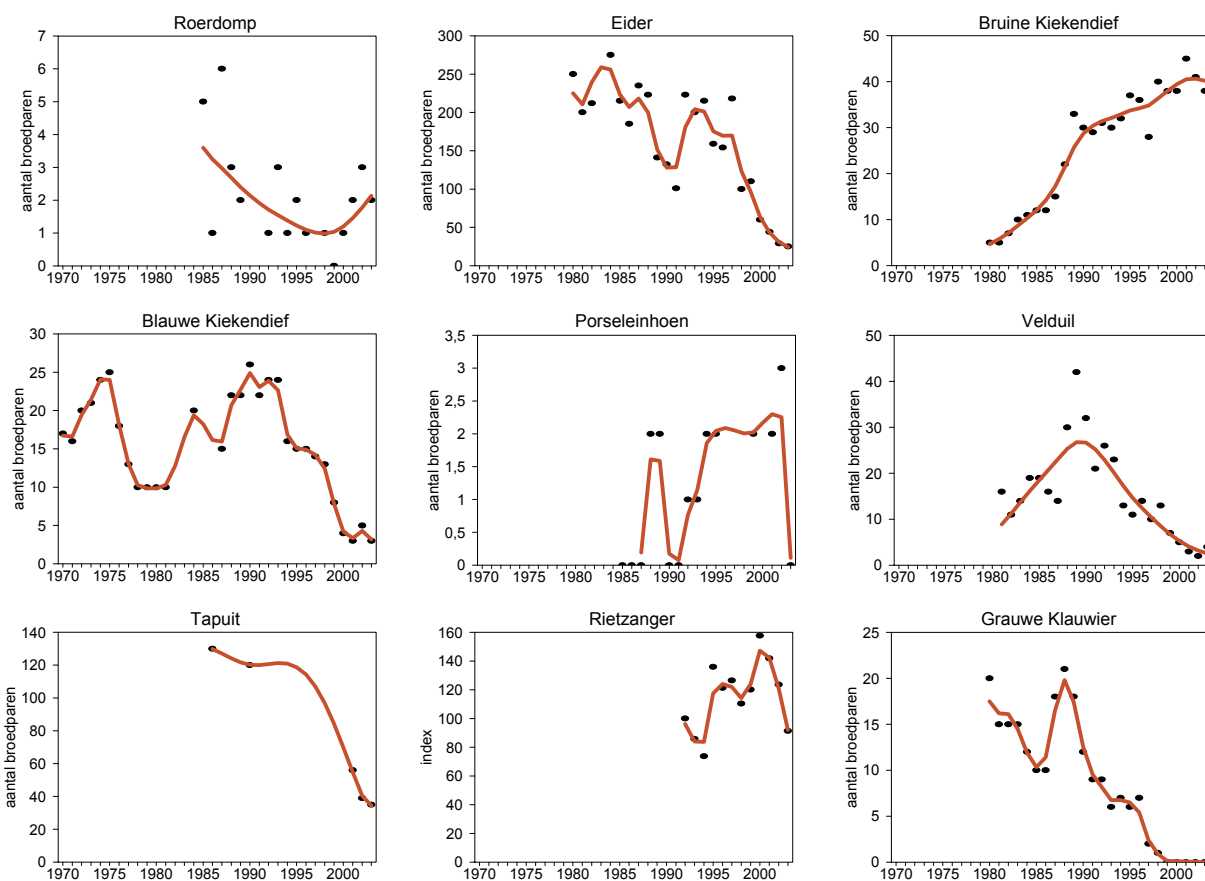
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1981	+	+	6	18
Bruine Kiekendief	1981	++	-	15	44
Blauwe Kiekendief	1981	0	-	31	31
Bontbekplevier				9	8
Strandplevier				30	8
Dwergstern					8
Velduil	1981	-	?	14	6
Paapje	1981	--	?	25	4
Tapuit	1981	--	--	180	41
Rietzanger	1985	-	+	75	120

(5) Duinen Ameland

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					2
Eider	1981	--	--	220	54
Bruine Kiekendief	1981	++	?	7	40
Blauwe Kiekendief	1981	-	--	10	5
Porseleinhoen	1985	?	?		2
Velduil	1981	-	--	41	4
Tapuit	1986	--	--		43
Rietzanger	1992	+	0		230
Grauwe Klauwier	1981	--	--	16	0

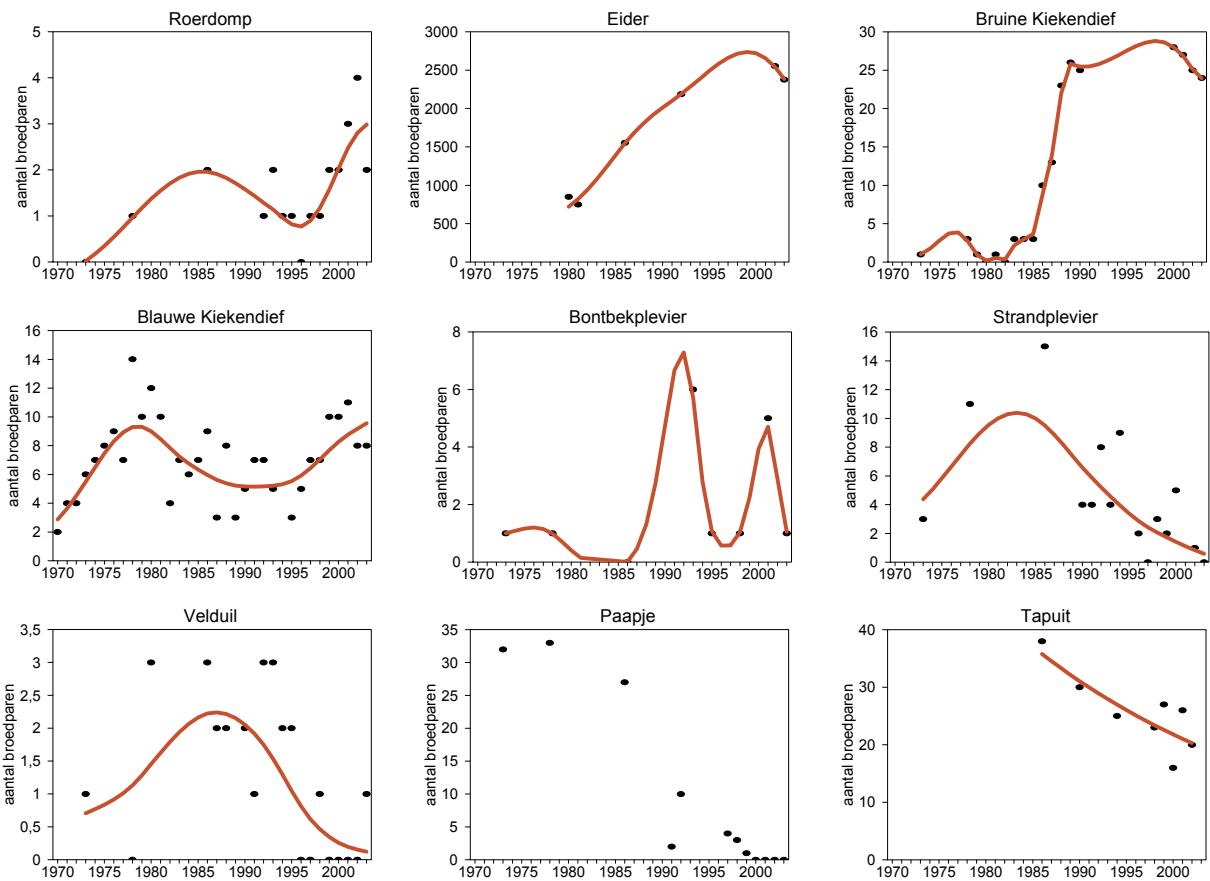

(6) Duinen Schiermonnikoog

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					3
Eider	1981	+	+	800	2.500
Bruine Kiekendief	1981	++	?	1	26
Blauwe Kiekendief	1981	0	+	9	9
Bontbekplevier					2
Strandplevier					2
Velduil	1981	?	?	3	0
Paapje	1981	-	--		0
Tapuit	1986	-	?		22

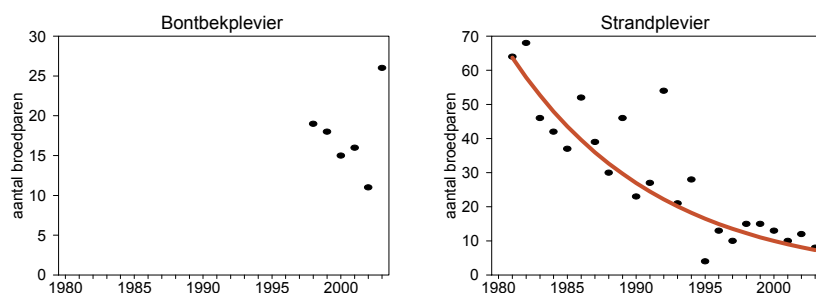

(7) Noordzeekustzone

Broedvogels (aantallen in paren)

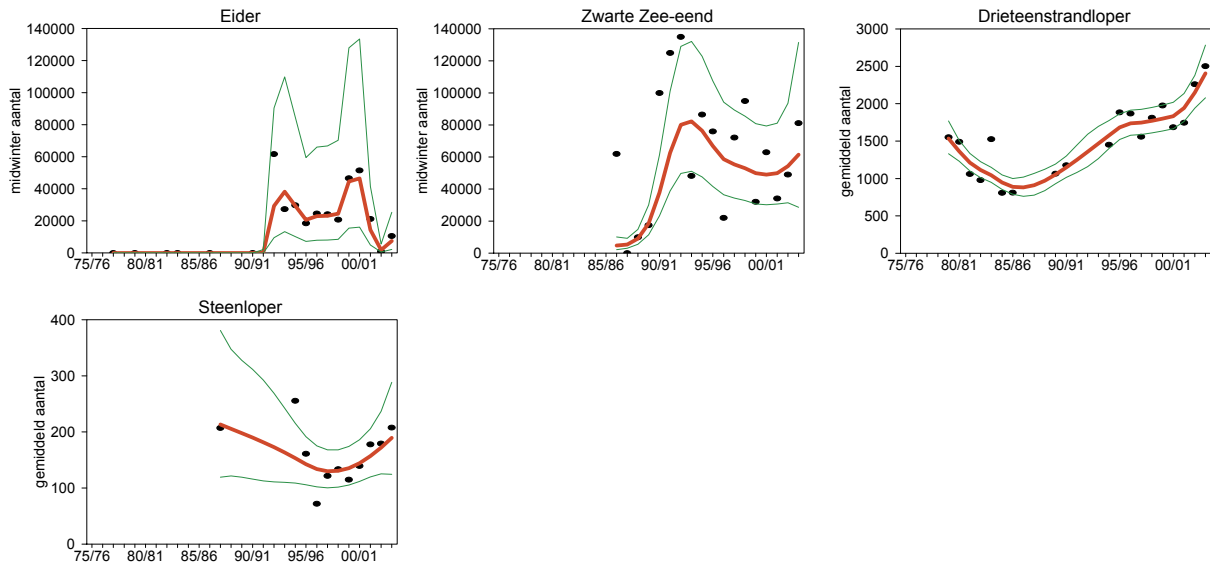
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Bontbekplevier	1998	0			17
Strandplevier	1981	--	?	59	12
Grote Stern *					
Noordse Stern *					
Dwergstern					1

* Grote Stern en Noordse Stern hebben recent niet gebroed in dit gebied. Vanwege het belang als foerageergebied staan beide soorten vermeld voor dit gebied.

(7) Noordzeekustzone

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

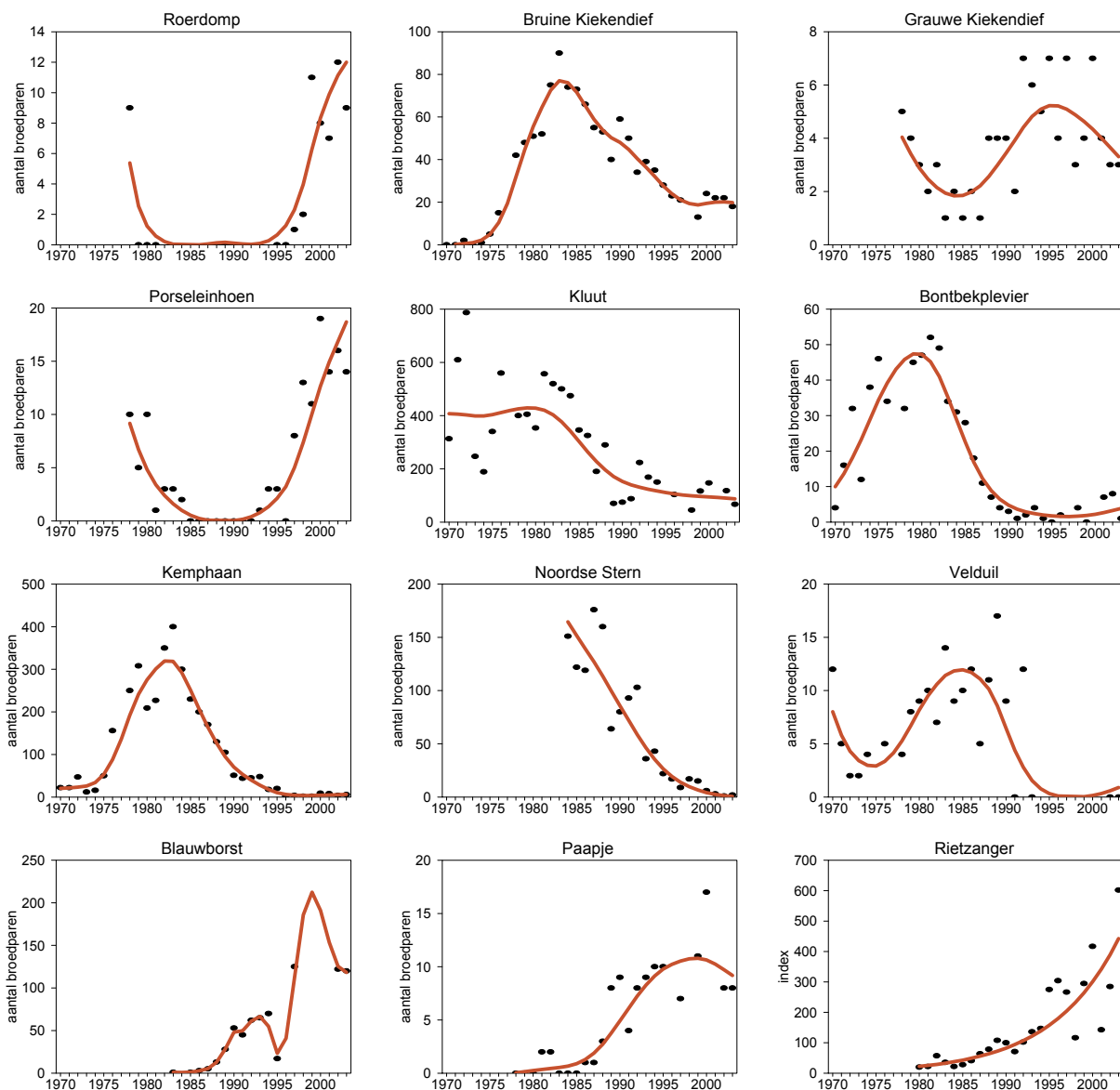
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Roodkeelduiker	f					
Parelduiker	f					
Aalscholver	fs					1.900
Bergeend	fs					520
Toppereend	f					
Eider	f	1980/81	++	?		26.200
Zwarte Zee-eend	f	1986/87	++	?		51.900
Scholekster	s					3.300
Kluut	s					120
Bontbekplevier	s					510
Zilverplevier	s					3.200
Kanoetstrandloper	s					560
Drieteenstrandloper	fs	1980/81	+	+	2.000	
Bonte Strandloper	s					7.400
Rosse Grutto	s					1.800
Wulp	s					640
Steenloper	fs	1987/88	?	?	160	
Dwergmeeuw	f					

(8) Lauwersmeer

Broedvogels (aantallen in paren)

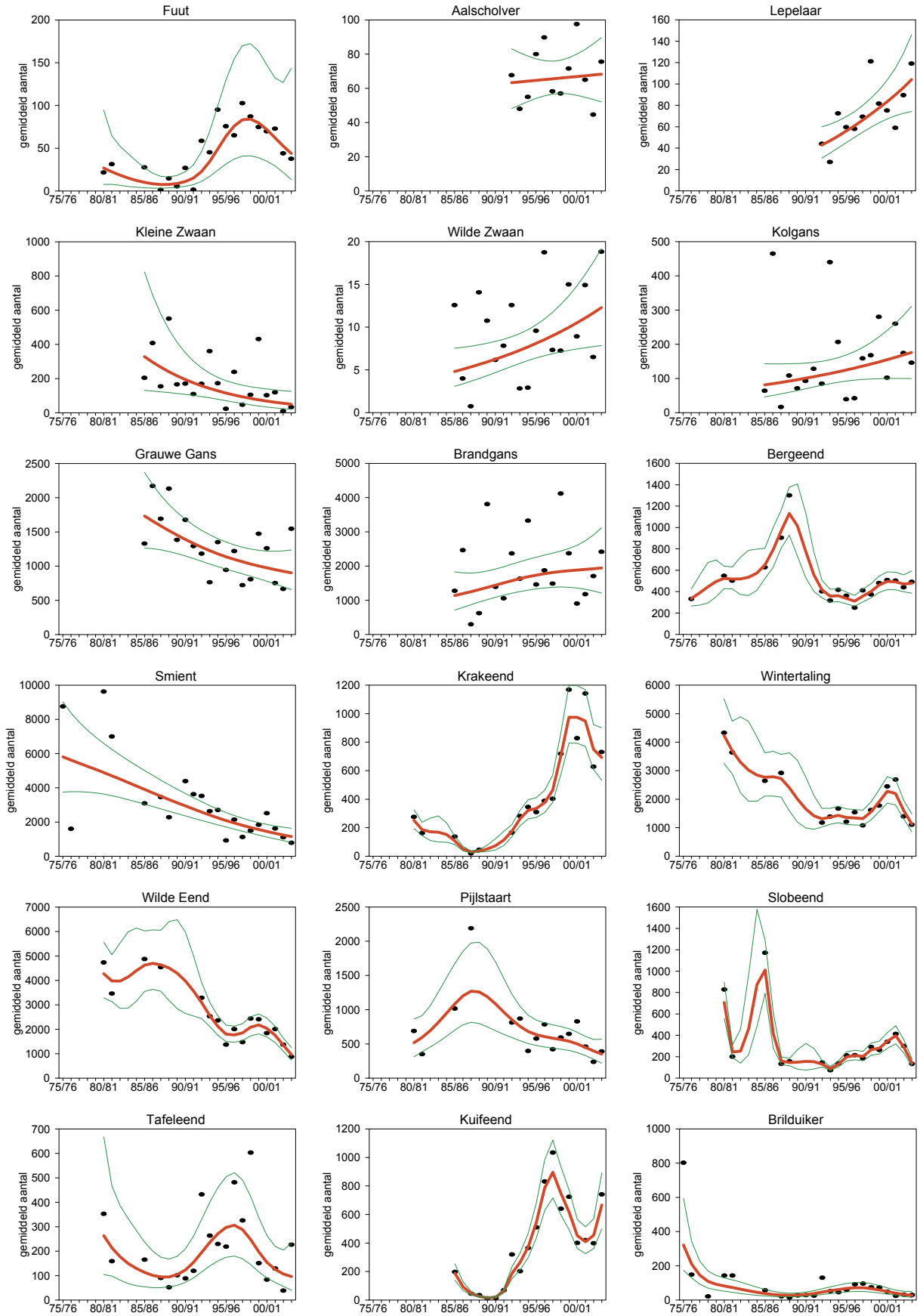
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					10
Bruine Kiekendief	1981	--	-	63	20
Grauwe Kiekendief	1981	+	?	3	4
Porseleinhoen	1981	++	++	4	15
Kluut	1981	--	0	470	110
Bontbekplevier					4
Kemphaan	1981	--	?	300	6
Noordse Stern	1984	--	--		5
Velduil					1
Blauwborst	1983	++	++	1	120
Paapje	1981	+	?	1	11
Snor					23
Rietzanger	1981	++	++		1.900

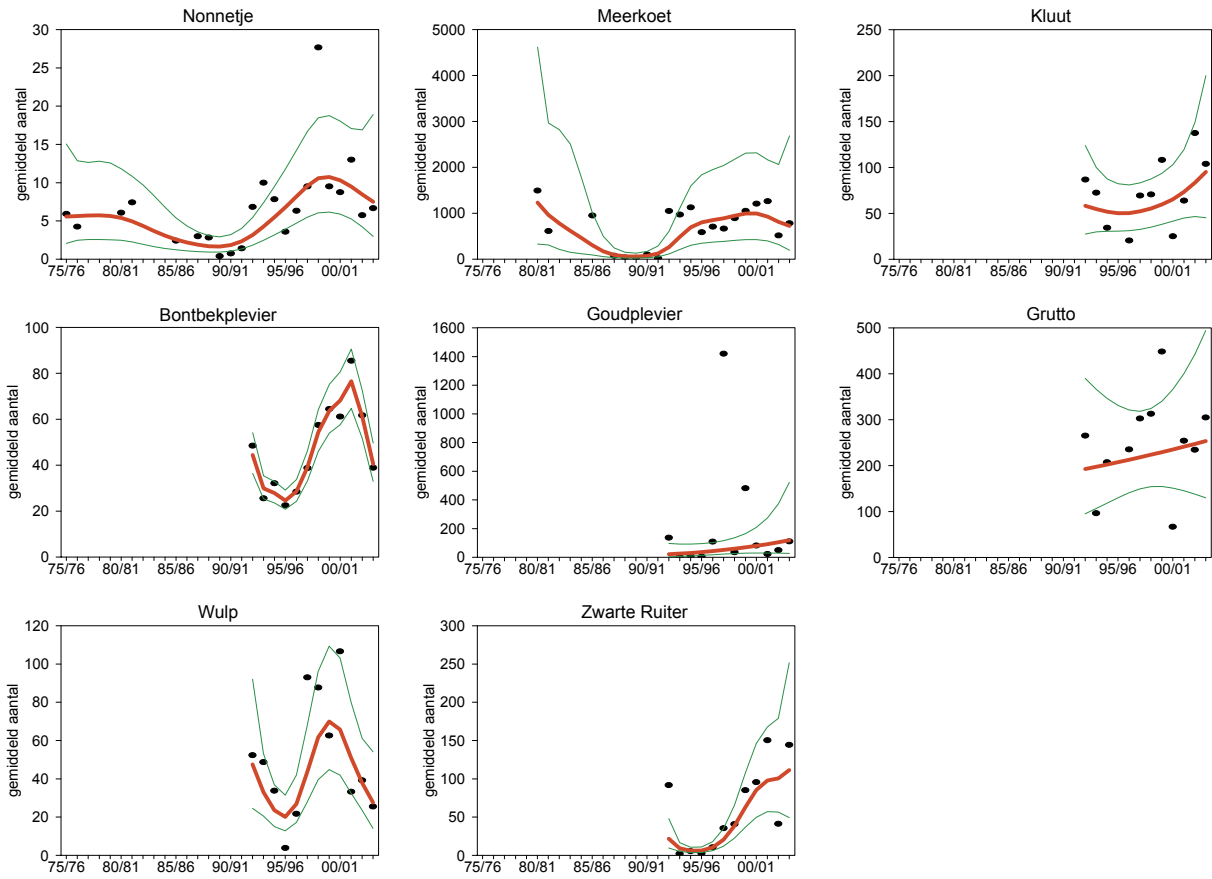

(8) Lauwersmeer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	?	?	60	
Aalscholver	f	1992/93	0	?	70	
Lepelaar	f	1992/93	+	+	80	
Kleine Zwaan	f	1985/86	-	-	140	
Kleine Zwaan	s					670
Wilde Zwaan	fs	1985/86	+	+	10	
Kolgans	f	1985/86	?	?	190	
Kolgans	s					9.600
Dwerggans	s					40
Grauwe Gans	fs	1985/86	-	?	1.100	
Brandgans	f	1985/86	?	?	1.700	
Brandgans	s					25.300
Bergeend	f	1980/81	0	+	480	
Smient	sf	1980/81	-	-	1.600	
Krakeend	f	1980/81	+	+	900	
Wintertaling	f	1980/81	-	?	1.900	
Wilde Eend	f	1980/81	-	-	1.700	
Pijlstaart	f	1980/81	0	-	510	
Slobeend	f	1980/81	--	0	290	
Tafeleend	f	1980/81	?	?	130	
Kuifeend	f	1985/86	+	+	540	
Brilduiker	f	1980/81	-	-	40	
Nonnetje	f	1980/81	?	?	9	
Zeearend	f					1
Meerkoet	f	1980/81	?	?	970	
Kluut	f	1992/93	?	?	90	
Bontbekplevier	f	1992/93	0	+	60	
Goudplevier	f	1992/93	?	?	150	
Grutto	fs	1992/93	?	?	260	
Wulp	fs	1992/93	?	?	50	
Zwarte Ruiter	f	1992/93	+	++	100	
Reuzenstern	sf					10

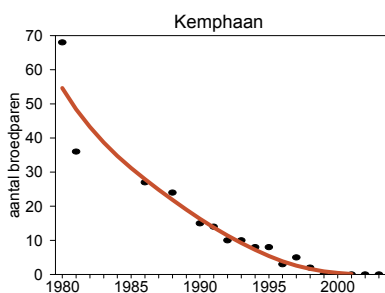

(9) Groote Wielen

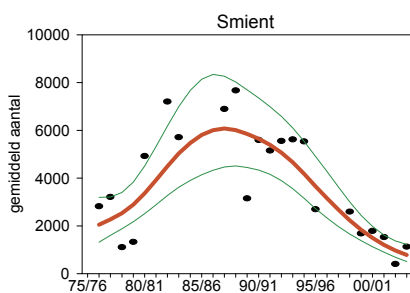
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Porseleinhoen					3
Kemphaan	1981	--	-	52	0
Rietzanger					220

(9) Groote Wielen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kolgans	s					13.900
Brandgans	s					11.800
Smient	sf	1980/81	-	--	1.300	
Grutto	s					670

(10) Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving

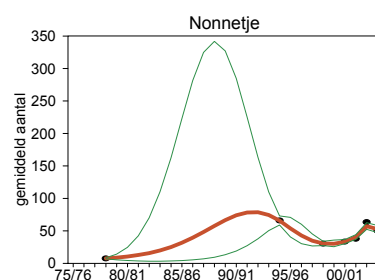
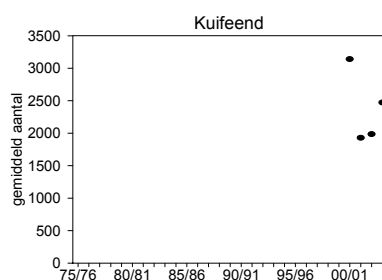
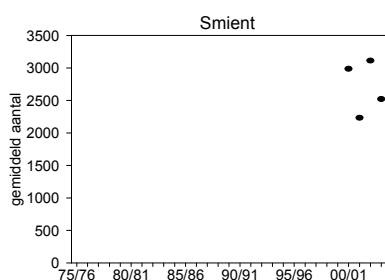
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Porseleinhoen					0

(10) Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

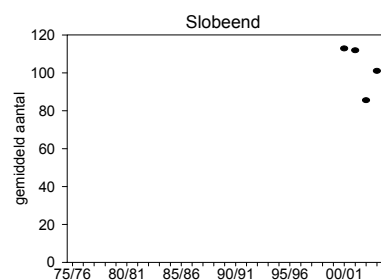
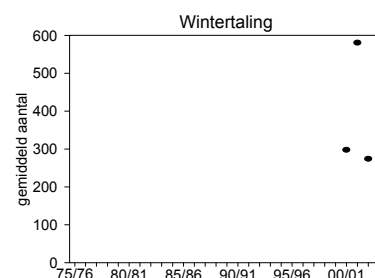
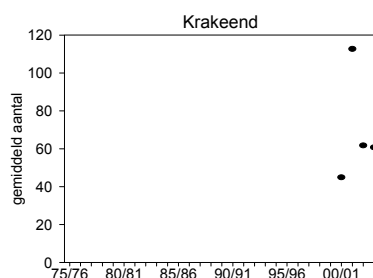
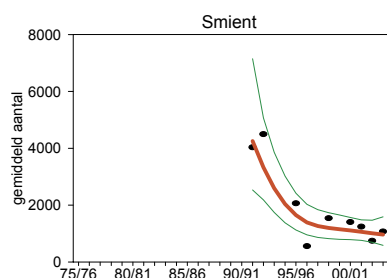
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Rietgans	s					20.500
Kolgans	s					6.700
Brandgans	s					39.300
Smient	sf				2.700	
Kuifeend	f				2.400	
Nonnetje	f	1980/81	+	-	50	
Kemphaan	s					2.300
Wulp	s					2.200

(11) Witte en Zwarte Brekken

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

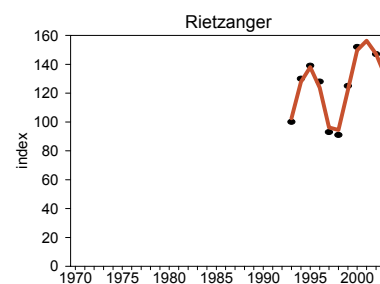
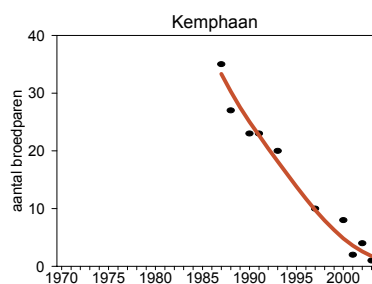
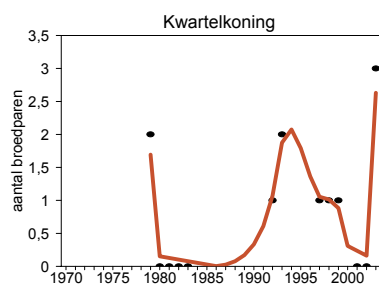
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Rietgans	s					7.700
Kolgans	s					9.700
Brandgans	s					6.200
Smient	sf	1991/92	--	-	1.100	
Krakeend	f				70	
Wintertaling	f				340	
Slobeend	f				100	
Kemphaan	s					6.300
Grutto	s					940

(12) Sneekermeergebied

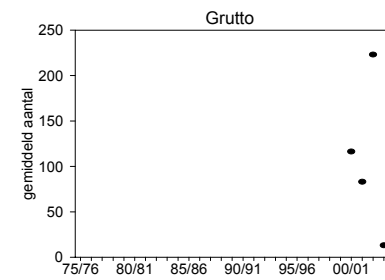
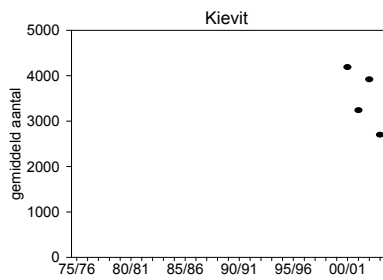
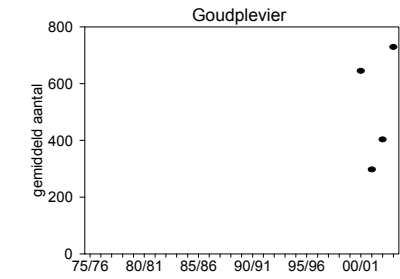
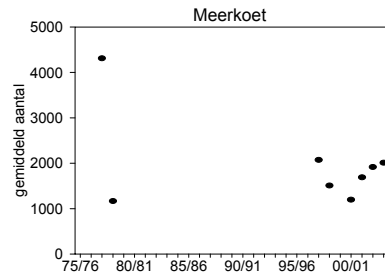
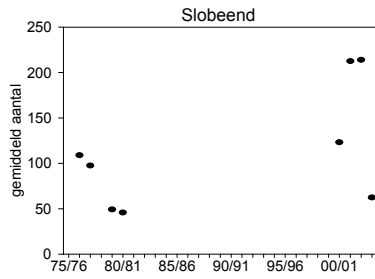
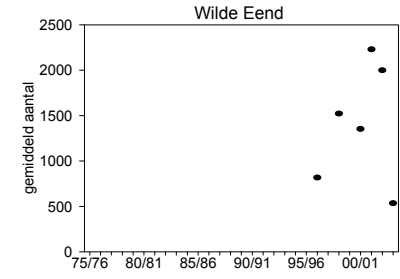
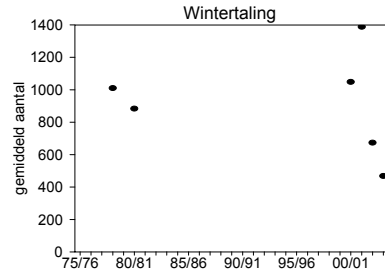
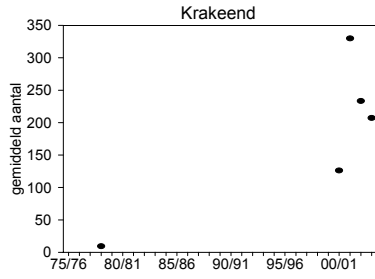
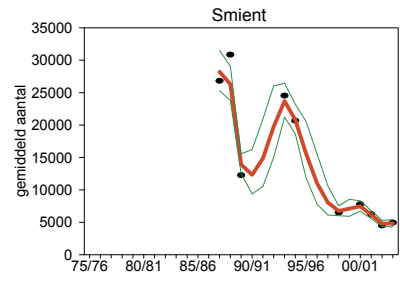
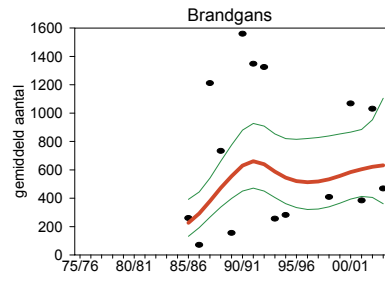
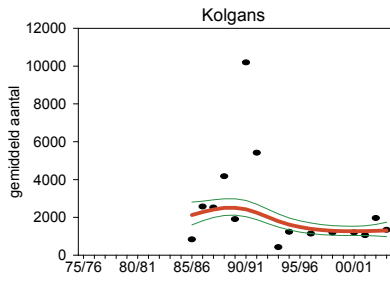
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Porseleinhoen					1
Kwartelkoning	1981	?	?	0	1
Kemphaan	1987	--	--		4
Rietzanger					370

(12) Sneekermeergebied

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

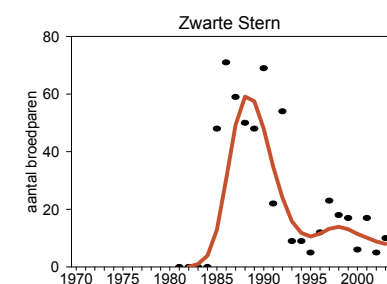
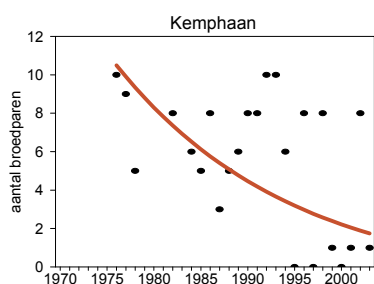
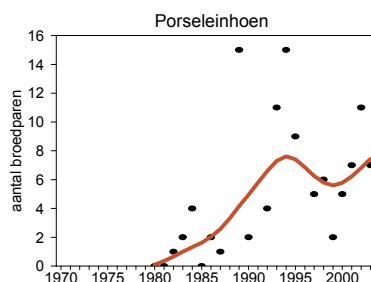
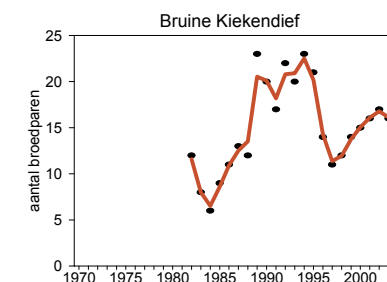
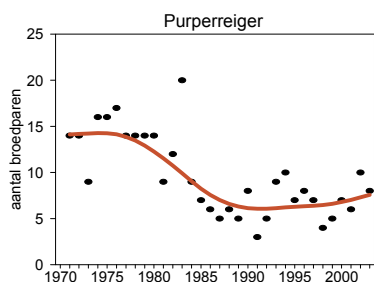
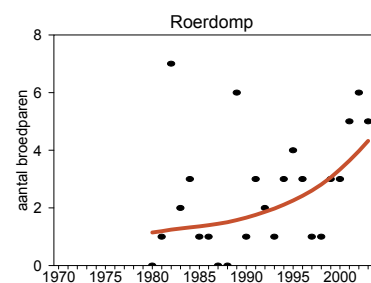
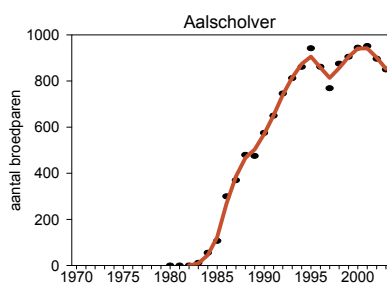
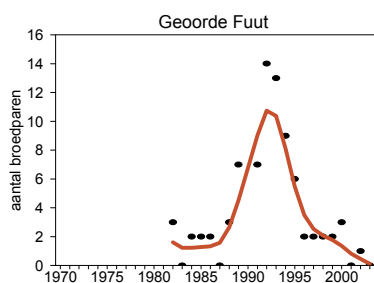
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Rietgans	s					580
Kolgans	f	1985/86	-	?	1.400	
Kolgans	s					91.800
Brandgans	f	1985/86	+	?	740	
Brandgans	s					60.300
Smient	sf	1987/88	--	--	5.900	
Krakeend	f				220	
Wintertaling	f				890	
Wilde Eend	f				1.500	
Slobeend	f				150	
Meerkoet	f				1.700	
Goudplevier	f				520	
Kievit	fs				3.500	
Kemphaan	f					960
Kemphaan	s					5.200
Grutto	f				110	
Grutto	s					970
Wulp	s					1.000

(13) Alde Feanen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Georde Fuut	1982	?	-	2	1
Aalscholver	1981	++	0	3	910
Roerdomp	1981	?	?	3	4
Purperreiger	1981	0	?	14	7
Bruine Kiekendief	1982	+	?	10	16
Porseleinhoen	1981	+	?	1	6
Kemphaan	1981	-	--	8	2
Zwarte Stern	1981	--	?	0	11
Snor					40
Rietzanger					800

(13) Alde Feanen

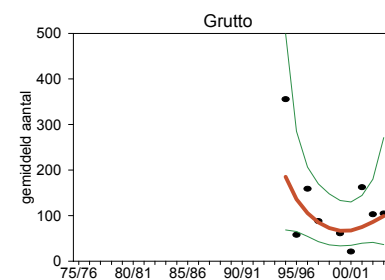
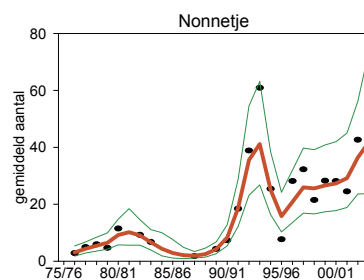
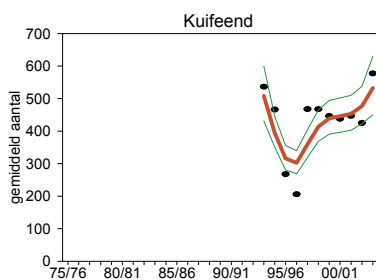
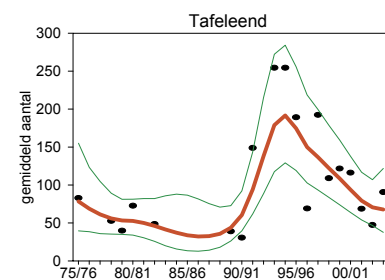
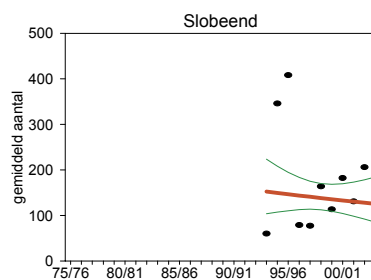
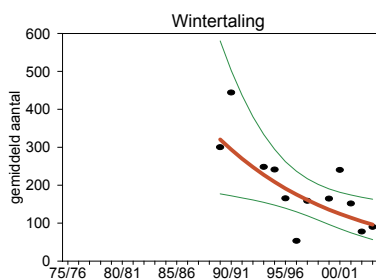
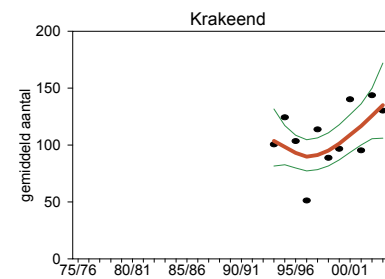
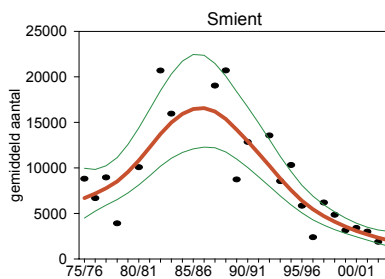
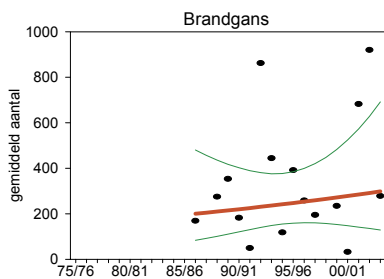
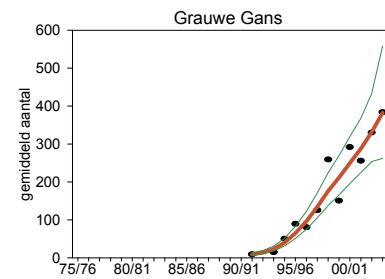
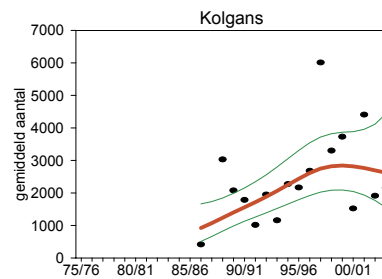
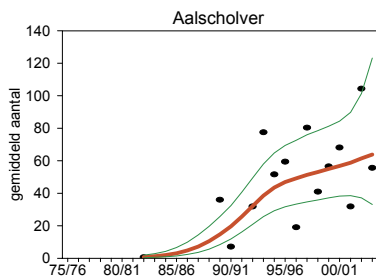
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Aalscholver	f	1982/83	++	?	60	
Kolgans	fs	1986/87	+	?	2.700	
Grauwe Gans	fs	1991/92	++	++	280	

(13) Alde Feanen (Vervolg)

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

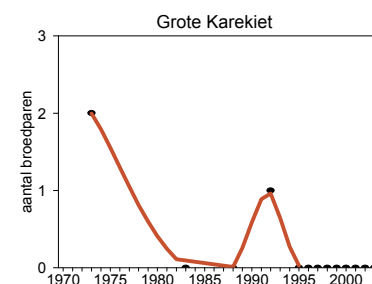
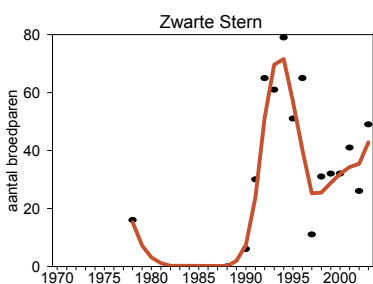
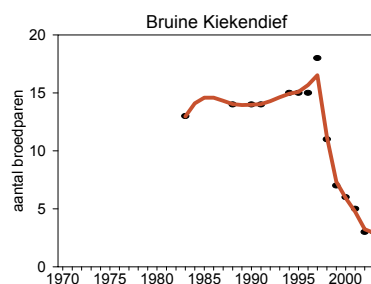
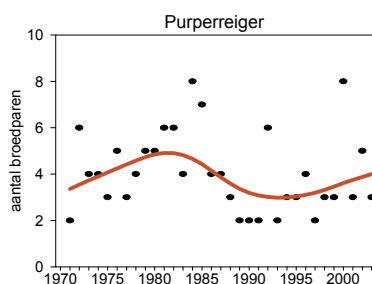
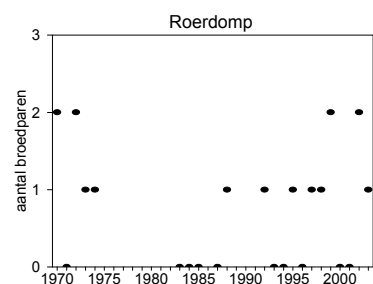
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04	
Brandgans	f	1986/87	?	?	430	6.100	
Brandgans	s						
Smient	sf	1980/81	--	--	2.700		
Krakeend	f	1993/94	?	+	120		
Wintertaling	f	1989/90	-	-	140		
Slobeend	f	1993/94	?	?	140		
Tafeleend	f	1980/81	0	-	90		
Kuifeend	f	1993/94	0	+	470		
Nonnetje	f	1980/81	+	?	30		
Grutto	f	1994/95	?	?	90		
Grutto	s						880

(14) Deelen

Broedvogels (aantallen in paren)

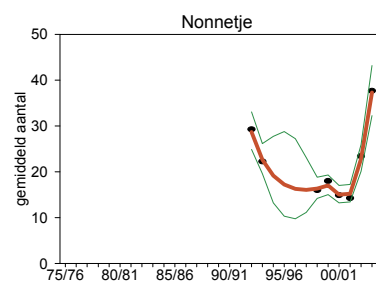
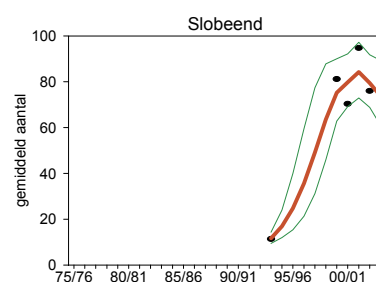
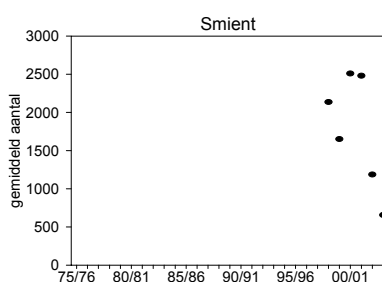
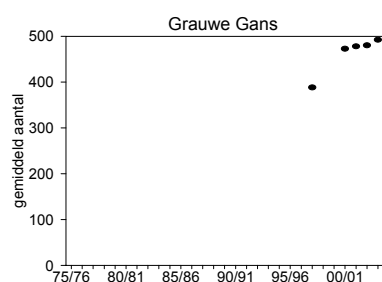
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					1
Purperreiger					4
Bruine Kiekendief	1983	?	--	13	5
Zwarte Stern	1981	?	-		36
Snor					14
Rietzanger					200
Grote Karekiet					0

(14) Deelen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Grote Zilverreiger	s					40
Kolgans	s					17.600
Grauwe Gans	fs				480	
Brandgans	s					9.900
Smient	sf				1.700	
Slobeend	f	1993/94	++	++	80	
Nonnetje	f	1992/93	+	+	20	

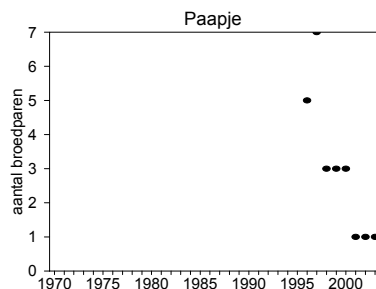
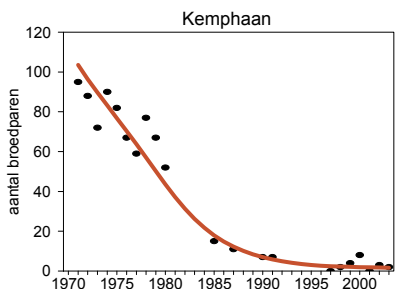

(15) Van Oordt's Mersken

Broedvogels (aantallen in paren)

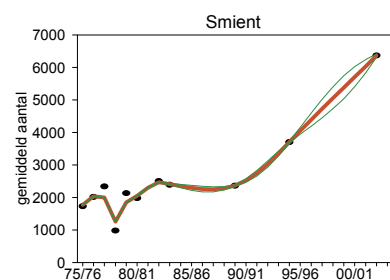
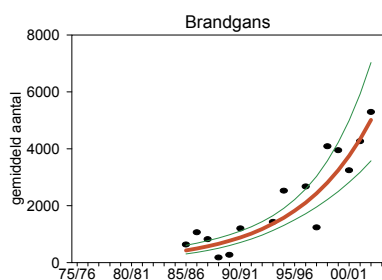
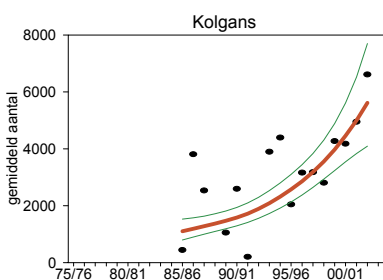
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Kemphaan					3
Paapje	1996	?			1

(15) Van Oordt's Mersken

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

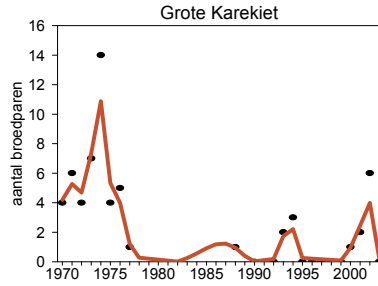
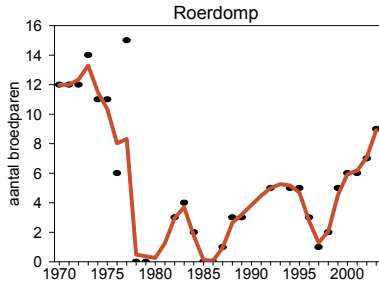
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kolgans	fs	1985/86	++	++	5.000	35.000
Brandgans	f	1985/86	++	++	4.200	
Brandgans	s					
Smient	sf	1980/81	++	++	6.400	

(18) Rottige Meenthe & Brandemeer

Broedvogels (aantallen in paren)

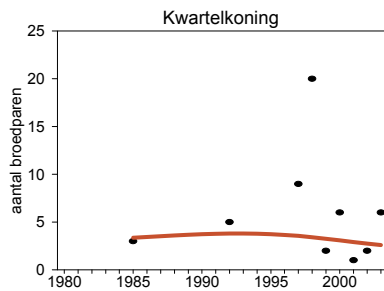
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					7
Grote Karekiet					2

(19) Leekstermeergebied

Broedvogels (aantallen in paren)

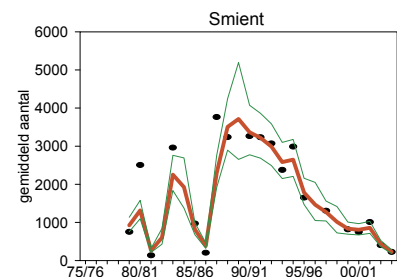
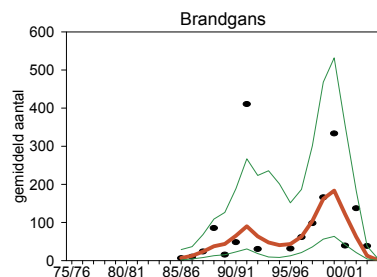
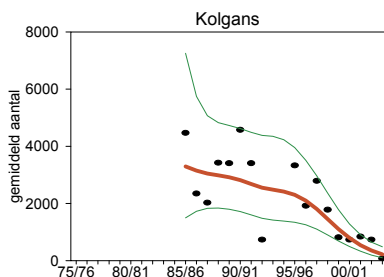
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					0
Porseleinhoen					2
Kwartelkoning	1985	?	-		12
Rietzanger					

(19) Leekstermeergebied

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

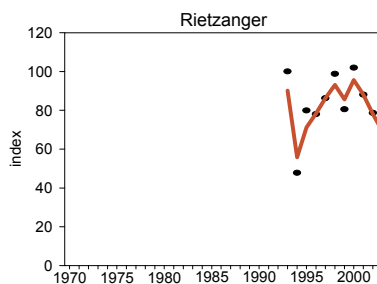
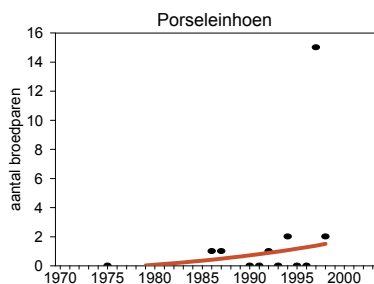
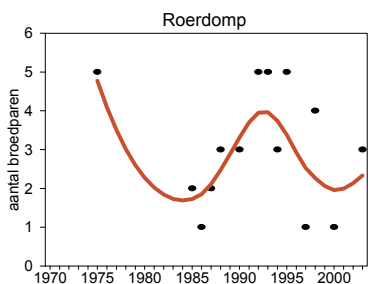
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kolgans	fs	1985/86	--	--	640	
Brandgans	fs	1985/86	?	--	110	
Smient	sf	1980/81	--	--	640	

(20) Zuidlaardermeergebied

Broedvogels (aantallen in paren)

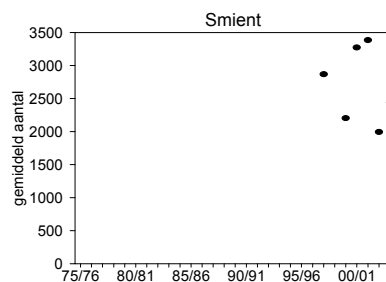
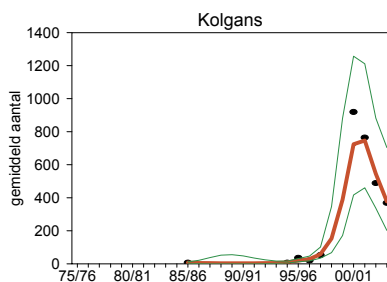
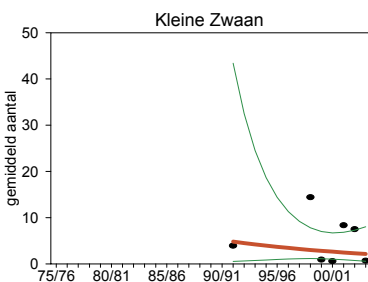
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1981	?	?		2
Porseleinhoen	1981	?	?		15
Rietzanger	1993	0	?		200

(20) Zuidlaardermeergebied

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

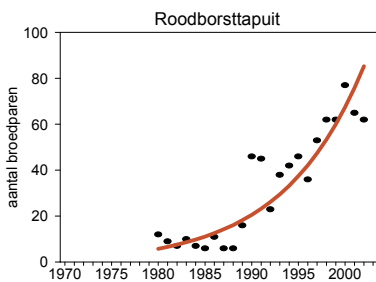
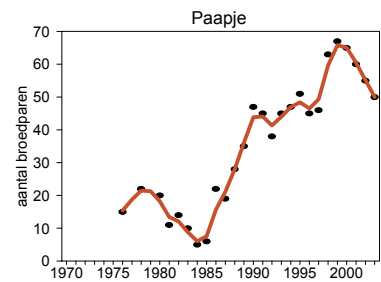
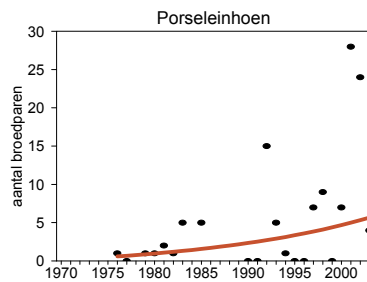
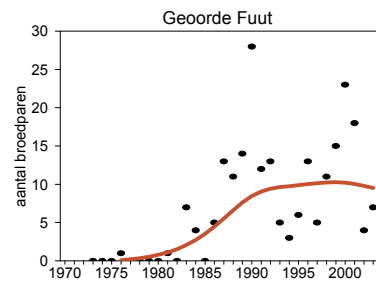
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	f	1991/92	?	?	4	
Kolgans	f	1985/86	++	++	630	
Kolgans	s					10.100
Smient	sf				2.700	

(23) Fochteloërveen

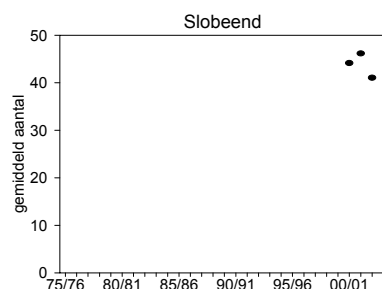
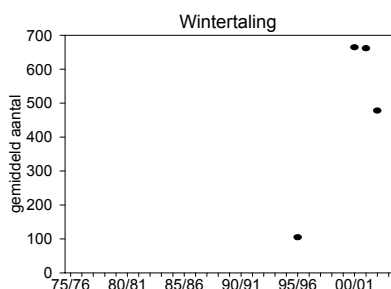
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Geoorde Fuut	1981	+	?	2	13
Porseleinhoen	1981	+	++	2	13
Paapje	1981	++	?	14	59
Roodborsttapuit	1981	++	+	10	67

(23) Fochteloërveen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

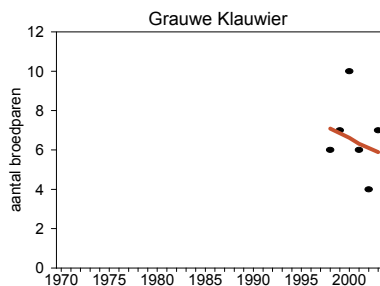
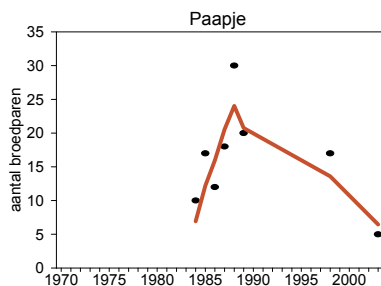
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	s					90
Wilde Zwaan	s					100
Toendrarietgans	s					11.100
Kolgans	s					2.300
Wintertaling	f				600	
Slobeend	f				40	

(25) Drentsche Aa-gebied

Broedvogels (aantallen in paren)

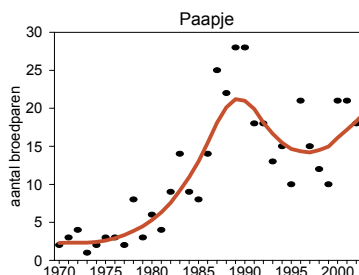
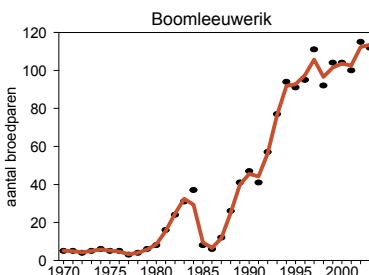
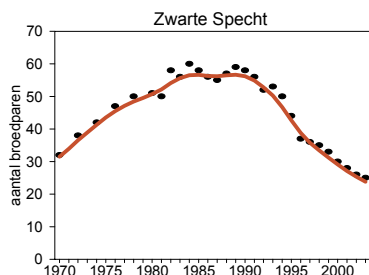
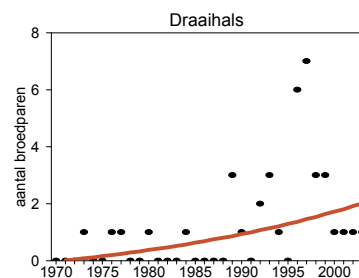
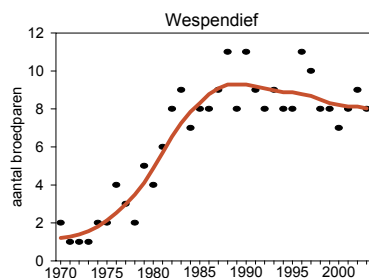
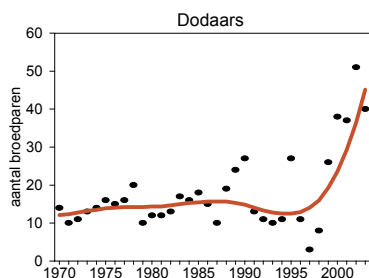
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Watersnip					100
Paapje				2	5
Grauwe Klauwier					7

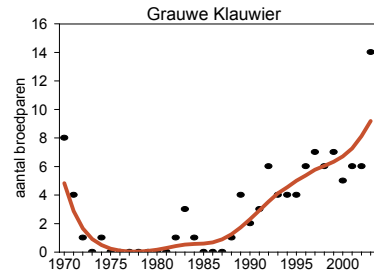
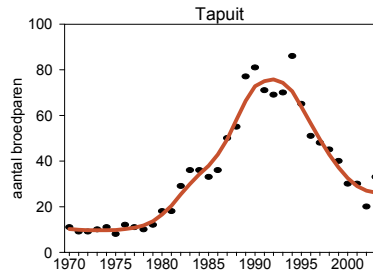
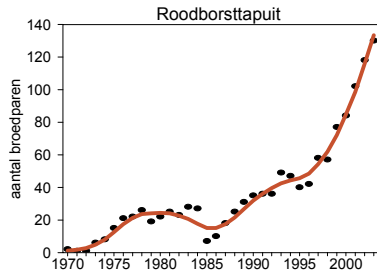

(27) Drents-Friese Wold & Leggelderveld

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1981	+	++	13	38
Wespendief				6	8
Draaihals	1981	?	?	0	1
Zwarte Specht	1981	?	?	44	28
Boomleeuwerik	1981	++	+	17	110
Paapje	1981	+	?	7	18
Roodborsttapuit	1981	++	++	23	100
Tapuit	1981	+	--	23	31
Grauwe Klauwier	1981	+	?	1	8

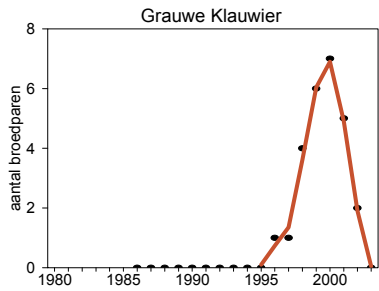

(28) Elperstroomgebied

Broedvogels (aantallen in paren)

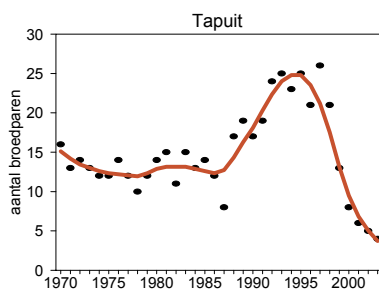
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Grauwe Klauwier					4

(29) Havelte-Oost

Broedvogels (aantallen in paren)

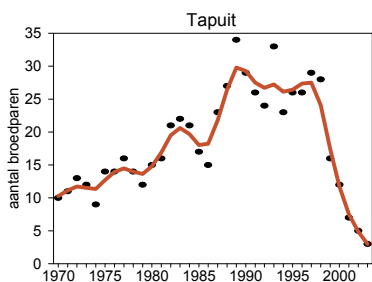
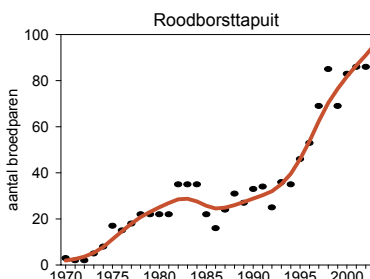
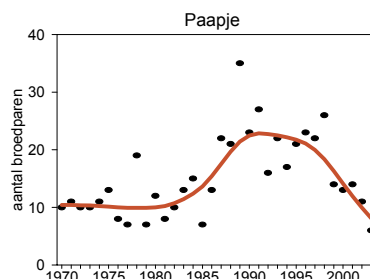
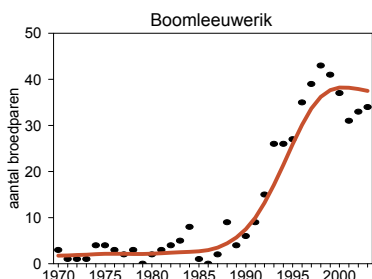
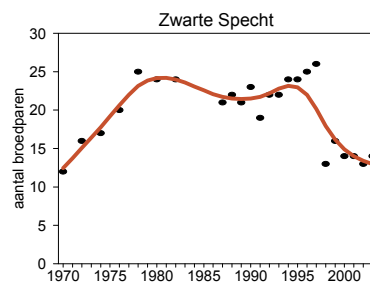
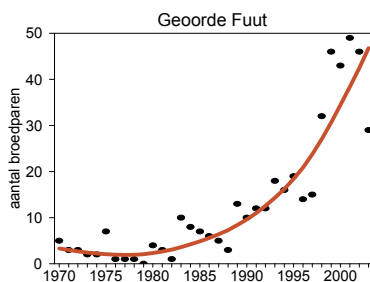
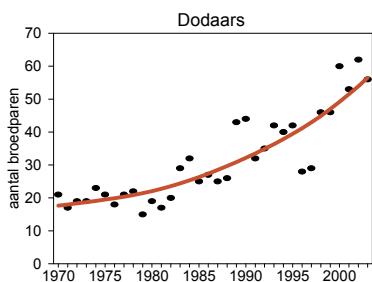
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Tapuit				13	7

(30) Dwingelderveld

Broedvogels (aantallen in paren)

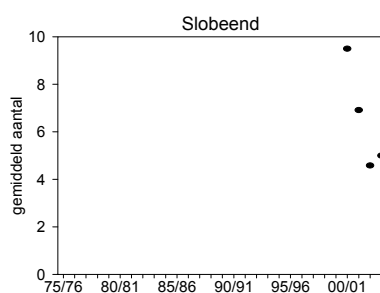
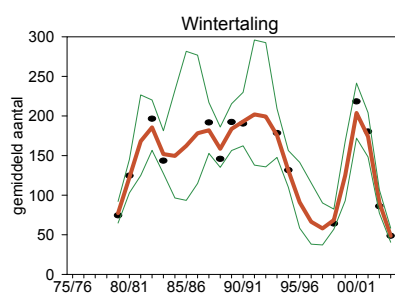
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1981	+	+	20	55
Georde Fuut	1981	++	++	4	43
Zwarte Specht	1981	-	-	24	14
Boomleeuwerik	1981	++	?	3	35
Paapje	1981	0	--	10	12
Roodborsttapuit	1981	++	++	27	84
Tapuit	1981	-	--	17	9

(30) Dwingelderveld

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

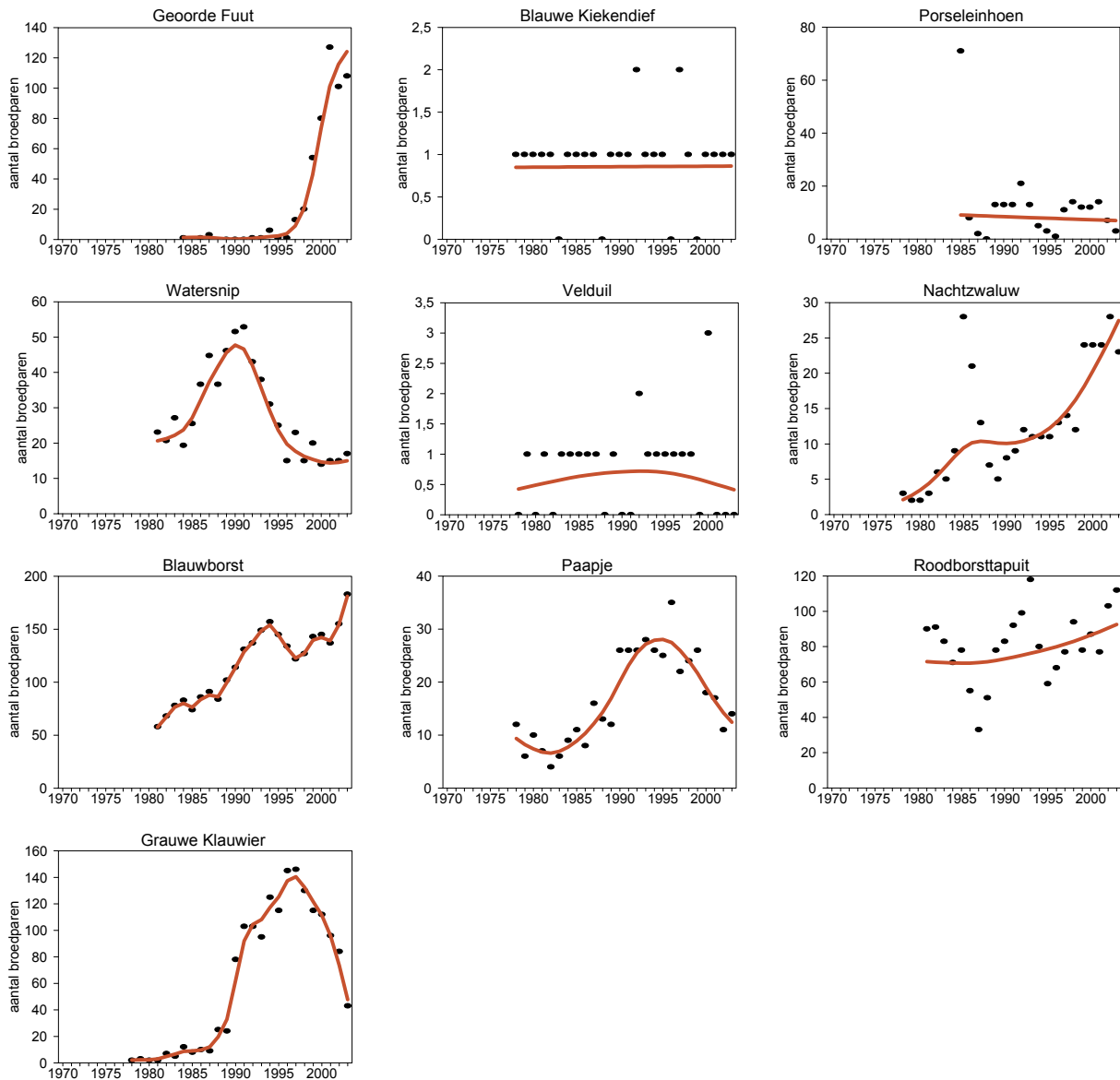
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	s					50
Toendrarietgans	s					5.900
Wintertaling	f	1980/81	-	--	130	
Slobeend	f				7	

(33) Bargerveen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Georde Fuut	1984	++	++		94
Blauwe Kiekendief	1981	?	?	1	1
Porseleinhoen	1985	-	?		10
Watersnip	1981	-	-	24	16
Velduil	1981	?	?	1	1
Nachtzwaluw	1981	+	++	4	25
Blauwborst	1981	+	0	68	150
Paapje	1981	+	-	7	17
Roodborsttapuit	1981	0	+	88	91
Grauwe Klauwier	1981	++	--	4	90

(33) Bargerveen

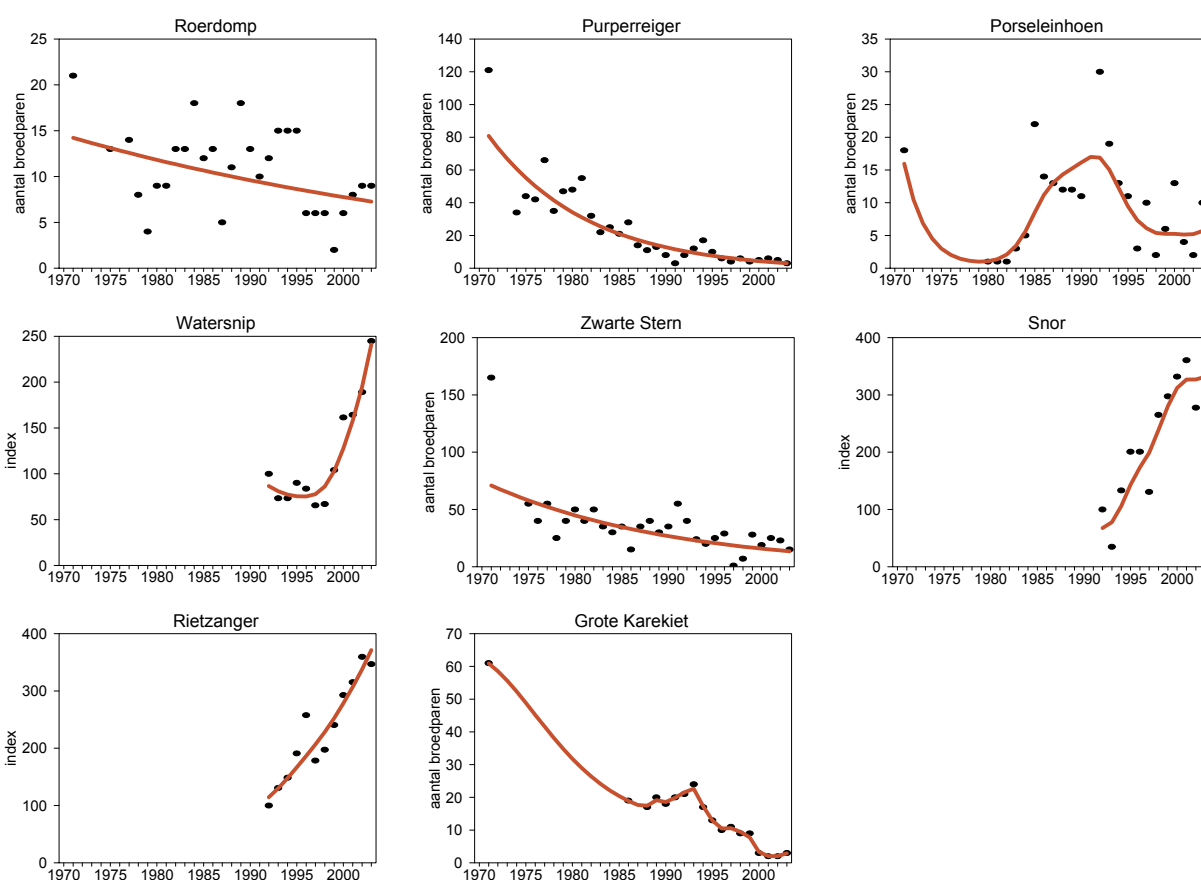
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	s					130
Taigarietgans	s					150
Toendrarietgans	s					17.600

(34) Weerribben

Broedvogels (aantallen in paren)

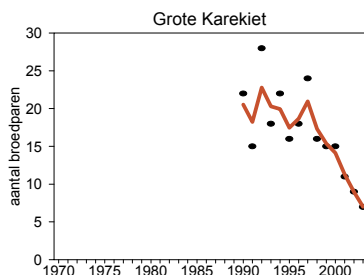
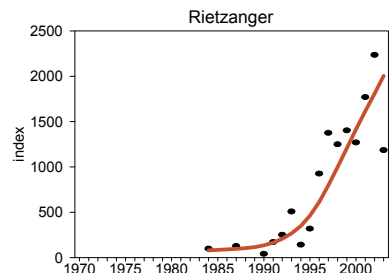
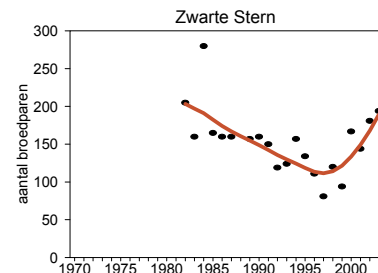
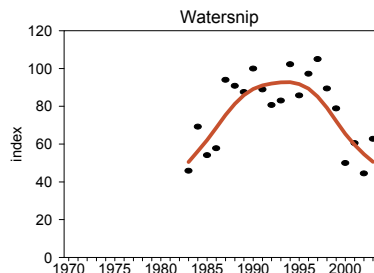
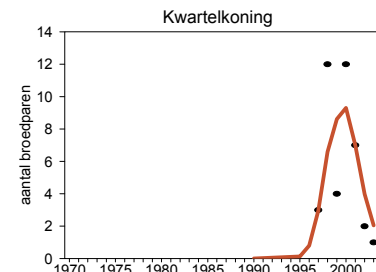
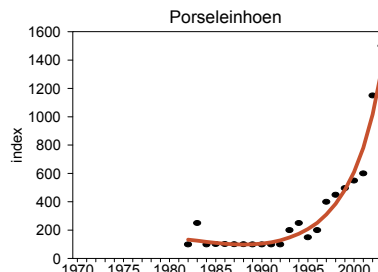
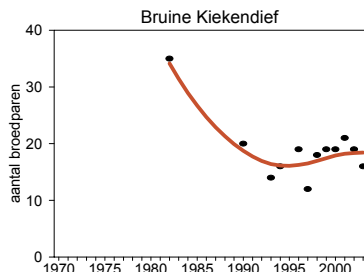
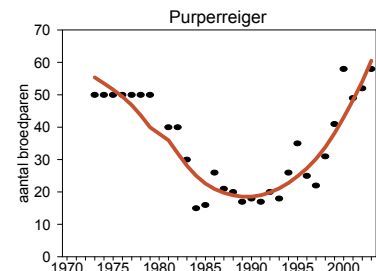
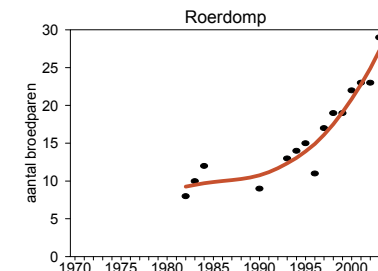
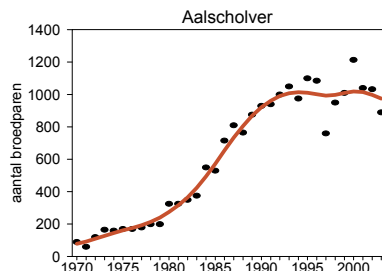
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1981	-	-	10	7
Purperreiger	1981	--	-	41	5
Porseleinhoen	1981	?	?	2	7
Watersnip	1992	?	+		160
Zwarte Stern	1981	-	?	43	22
Snor	1992	+	?		80
Rietzanger	1992	++	+		900
Grote Karekiet	1981	--	--		4

(35) Wieden

Broedvogels (aantallen in paren)

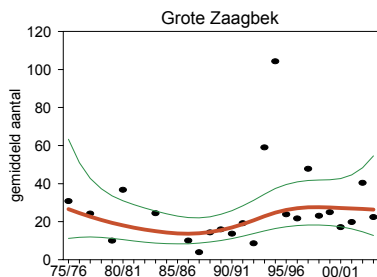
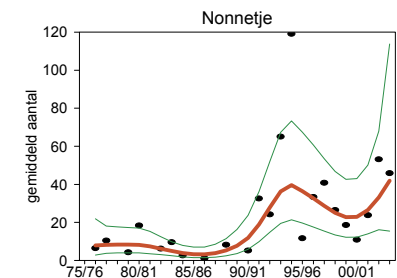
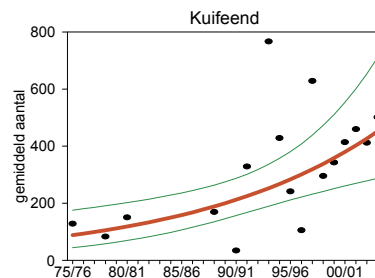
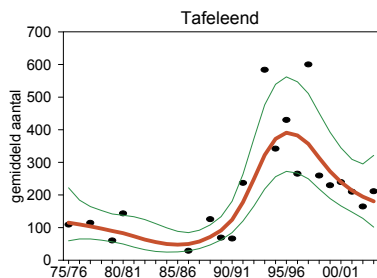
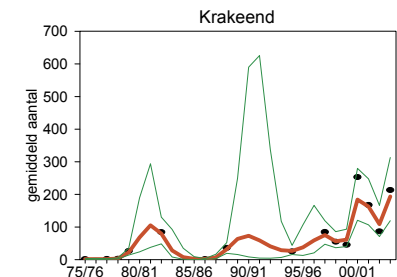
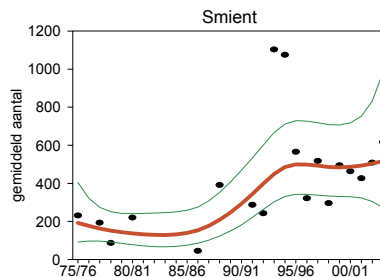
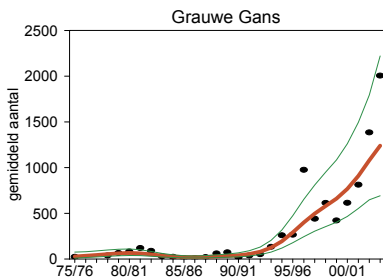
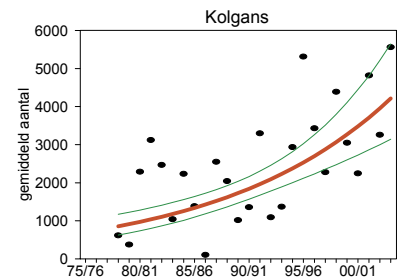
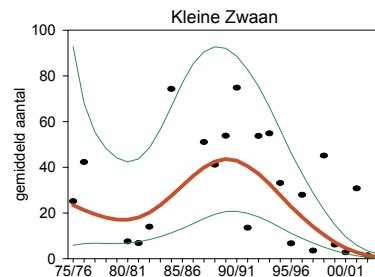
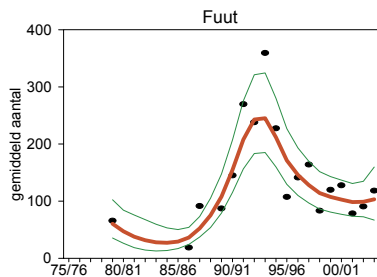
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	+	0	320	1.000
Roerdomp	1982	+	+	9	23
Purperreiger	1981	+	++	40	52
Bruine Kiekendief	1982	0	?	35	19
Porseleinhoen	1982	++	++	4	19
Kwartelkoning					6
Watersnip	1983	0	-		120
Zwarte Stern	1982	-	+	180	160
Paapje				0	4
Snor					60
Rietzanger					3.400
Grote Karekiet	1990	-	-		11

(35) Wieden

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

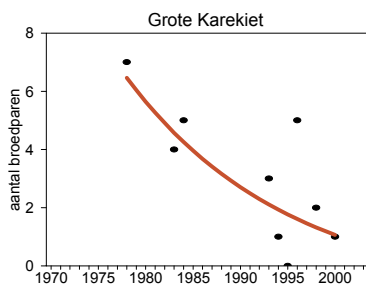
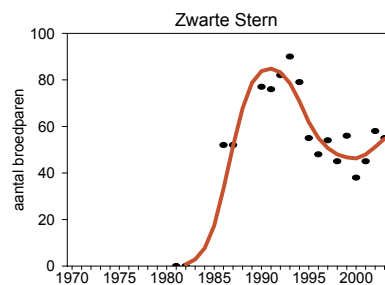
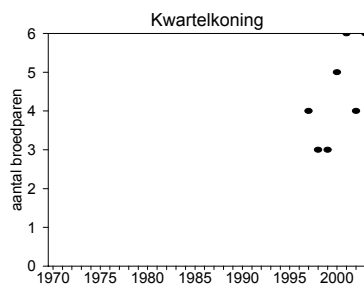
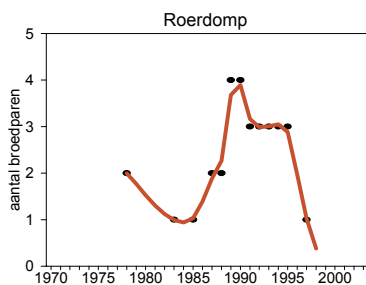
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	-	110	1.000
Aalscholver	s					
Kleine Zwaan	fs	1975/76	--	--	8	
Kolgans	fs	1978/79	+	+	3.800	
Grauwe Gans	fs	1975/76	++	++	1.100	
Smient	sf	1980/81	+	?	500	
Krakeend	f	1980/81	?	++	150	
Tafeleend	f	1980/81	+	-	210	
Kuifeend	f	1980/81	+	+	430	
Nonnetje	f	1980/81	+	?	30	
Grote Zaagbek	f	1980/81	?	?	20	
Visarend	f					

(36) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

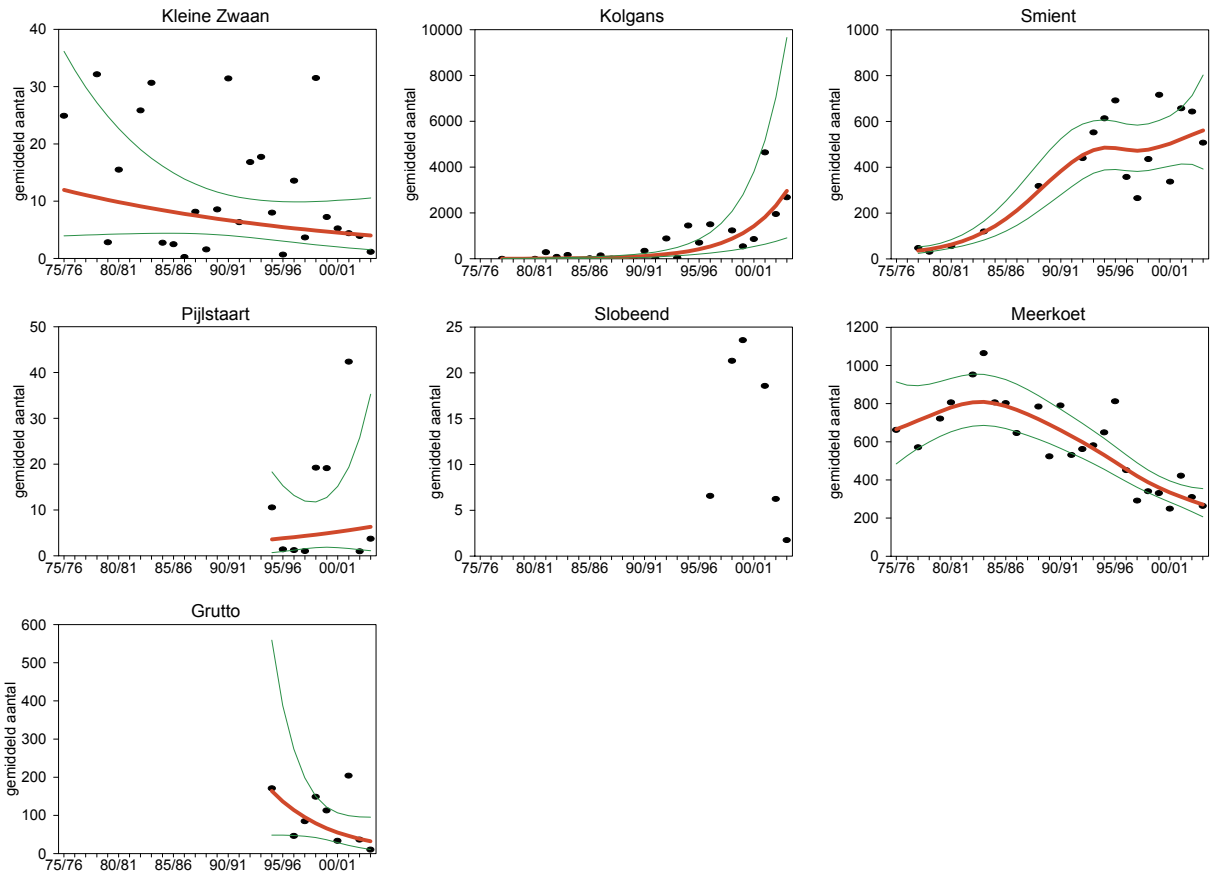
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp				1	1
Porseleinhoen				13	2
Kwartelkoning	1997	?		2	5
Zwarte Stern	1981	0	?	0	50
Grote Karekiet	1981	?	?	4	1

(36) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

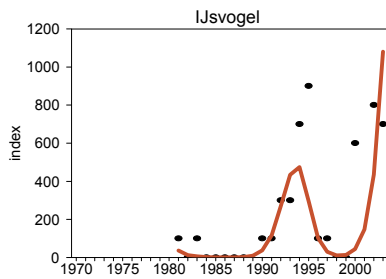
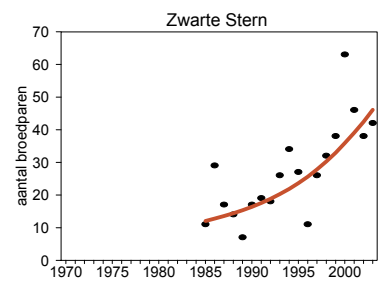
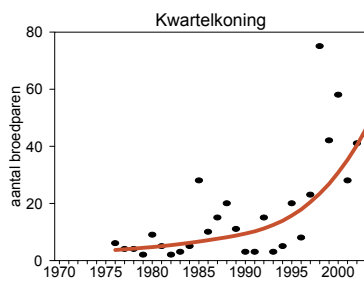
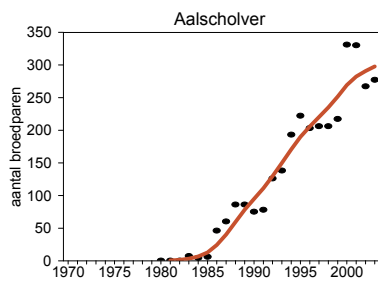
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	f	1980/81	?	?	4	
Kolgans	f	1980/81	++	++	2.100	
Smient	sf	1980/81	++	?	570	
Pijlstaart	f	1994/95	?	?	20	
Slobeend	f				10	
Meerkoet	f	1980/81	-	-	320	
Grutto	fs	1994/95	?	?	80	

(38) Uiterwaarden IJssel

Broedvogels (aantallen in paren)

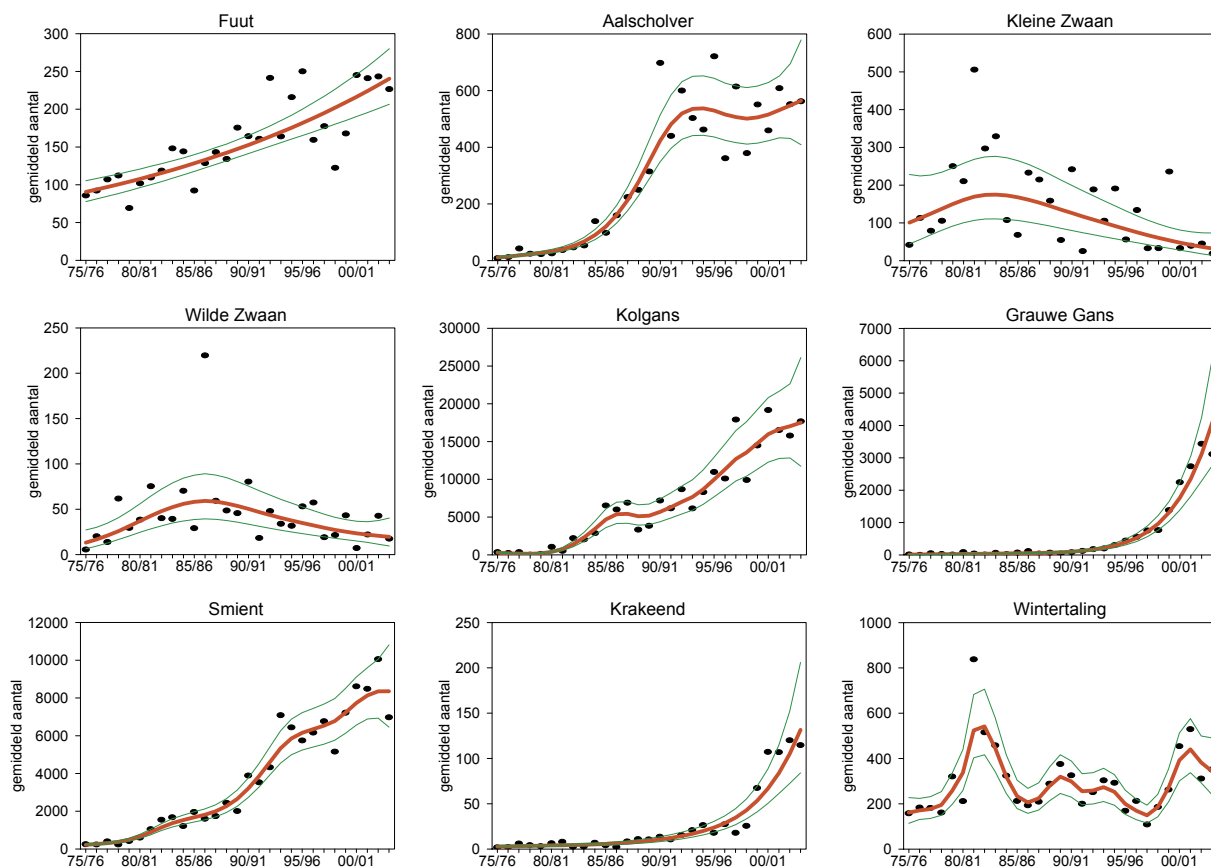
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	+	2	280
Porseleinhoen				3	10
Kwartelkoning	1981	++	++	4	43
Zwarte Stern	1985	+	+	0	45
IJsvogel	1981	+	?		5

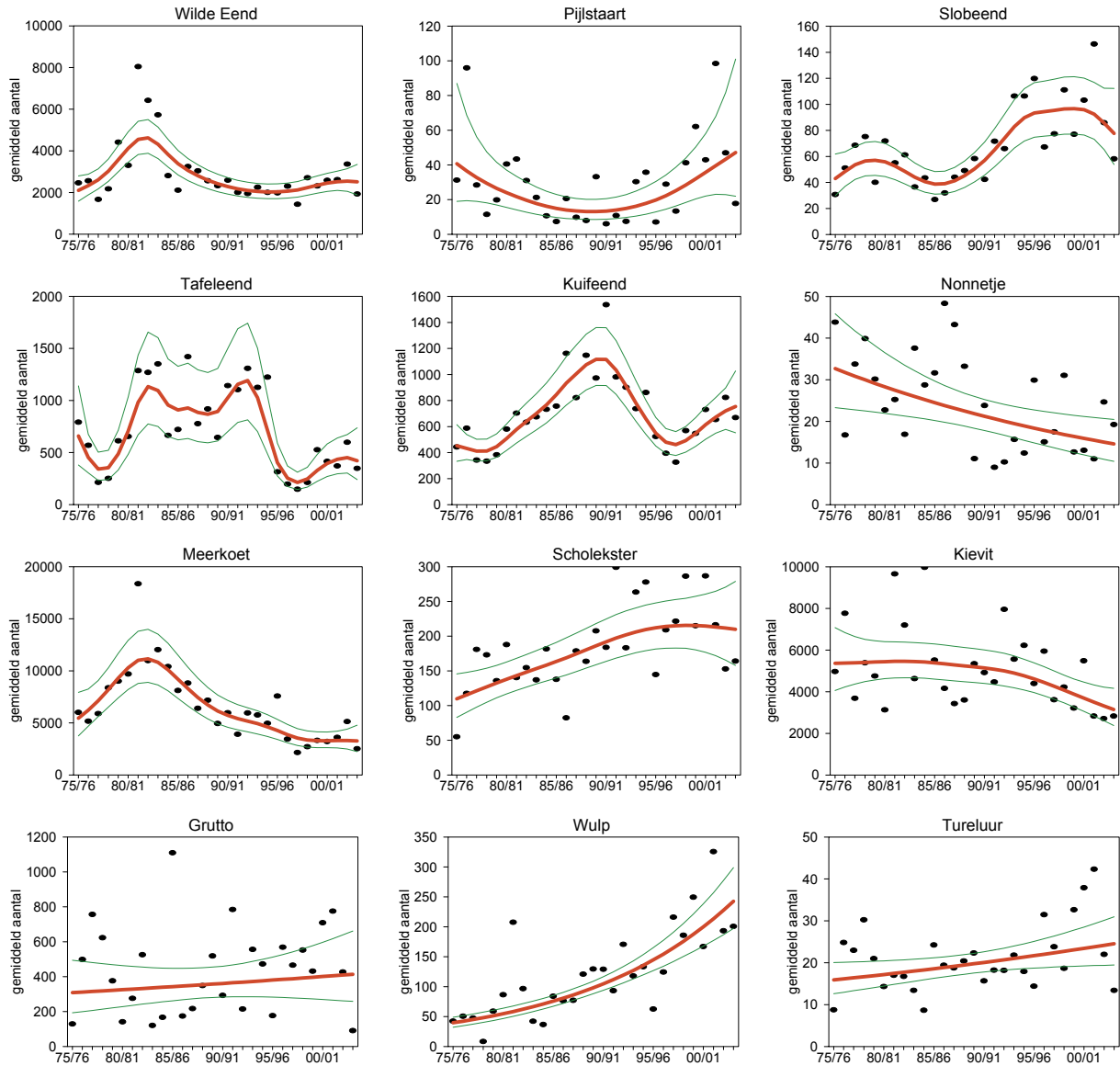
(38) Uiterwaarden IJssel

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	+	220	
Aalscholver	fs	1980/81	++	0	550	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	-	-	70	
Wilde Zwaan	fs	1980/81	?	?	30	
Kolgans	fs	1980/81	++	+	16.700	
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	2.600	
Smient	sf	1980/81	++	+	8.300	
Krakeend	f	1980/81	++	++	100	
Wintertaling	f	1980/81	0	?	380	
Wilde Eend	f	1980/81	-	?	2.600	
Pijlstaart	f	1980/81	?	+	50	
Slobeend	f	1980/81	0	?	90	
Tafeleend	f	1980/81	?	?	450	
Kuifeend	f	1980/81	+	?	690	
Nonnetje	f	1980/81	-	-	20	
Meerkoet	f	1980/81	-	?	3.600	
Scholekster	fs	1980/81	+	0	210	
Kievit	fs	1980/81	-	-	3.400	
Grutto	fs	1980/81	0	0	490	
Wulp	fs	1980/81	++	++	230	
Tureluur	f	1980/81	+	+	30	

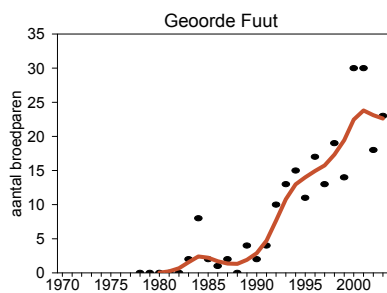

(40) Engbertsdijksvenen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Georde Fuut	1981	++	+	0	23

(40) Engbertsdijksvenen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

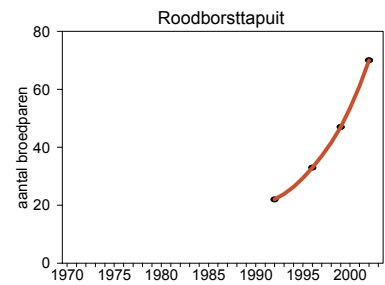
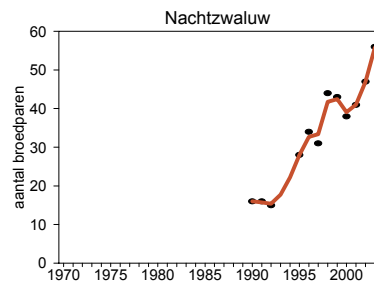
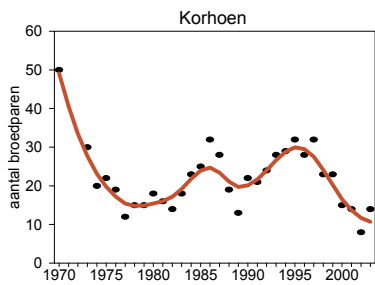
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld sezoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld sezoens maximum 99/00-03/04
Toendrarietgans	s					4.000
Kraanvogel	s					230

(42) Sallandse Heuvelrug

Broedvogels (aantallen in paren)

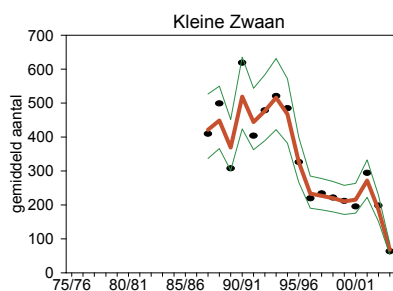
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Korhoen	1981	0	--	16	15
Nachtzwaluw	1990	++	+		45
Roodborsttapuit	1992	++	++		59

(56) Arkemheen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	f	1987/88	--	--	190	

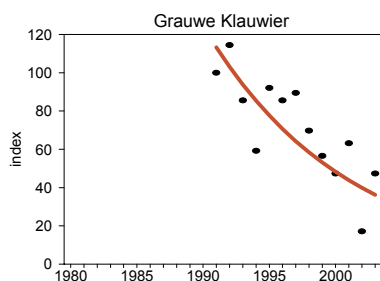
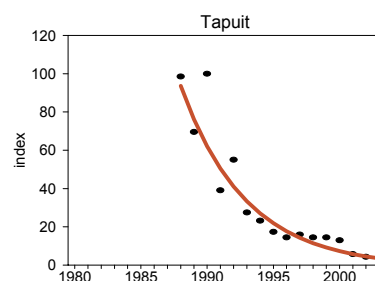
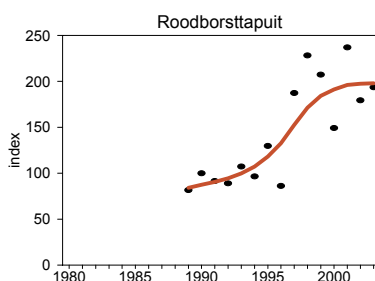
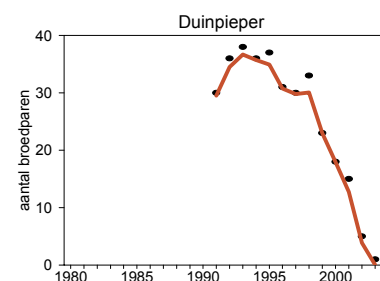
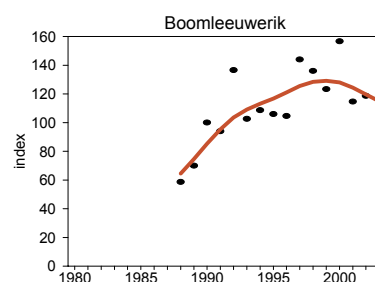
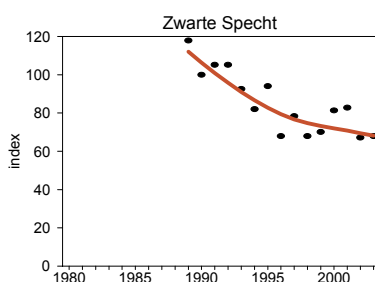
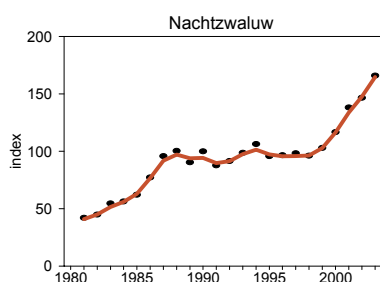

(57) Veluwe

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Wespendief					150
Nachtzwaluw *	1981	+	+		610
IJsvogel					20
Draaihals					
Zwarte Specht *	1989	0	?		430
Boomleeuwerik *	1988	+	0		2.400
Duinpieper	1991	--	--		12
Roodborsttapuit *	1989	++	+		1.100
Tapuit *	1988	--	--		66
Grauwe Klauwier	1991	?	-		27

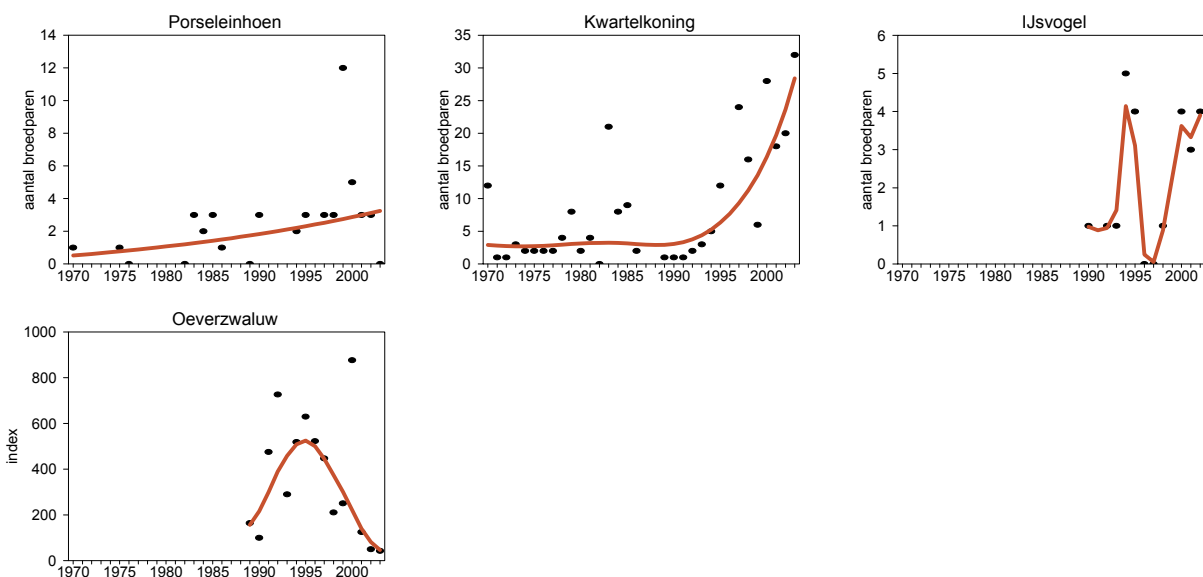
* De trend van Nachtzwaluw, Zwarte Specht, Boomleeuwerik, Roodborsttapuit en Tapuit is gebaseerd op een selectie van proefvlakken en mogelijk niet representatief voor de hele Veluwe.

(66) Uiterwaarden Neder-Rijn

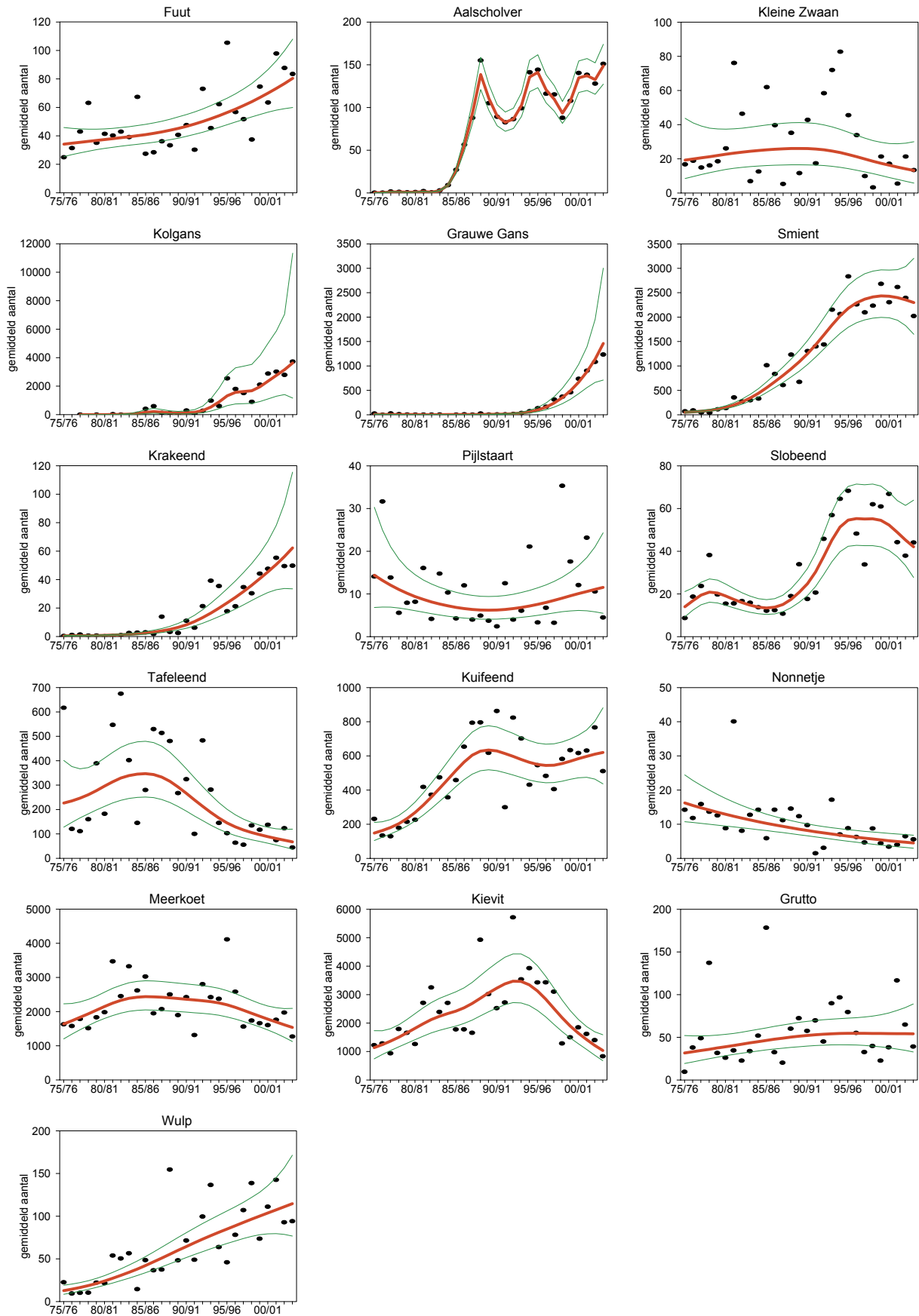
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Porseleinhoen	1981	?	?	2	5
Kwartelkoning	1981	++	++	7	21
IJsvogel	1990	?	?		4
Oeverzwaluw	1989	-	--		75

(66) Uiterwaarden Neder-Rijn

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

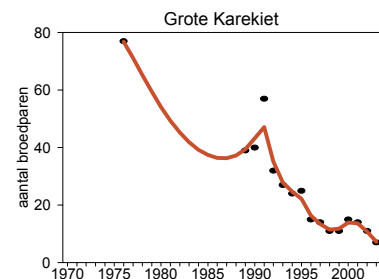
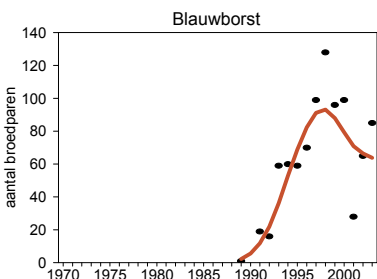
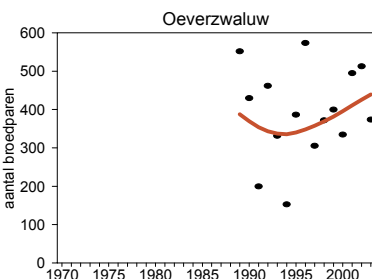
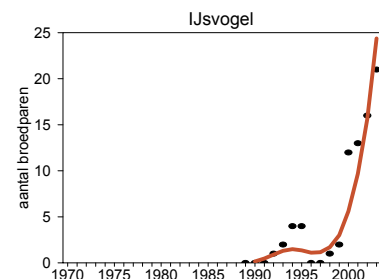
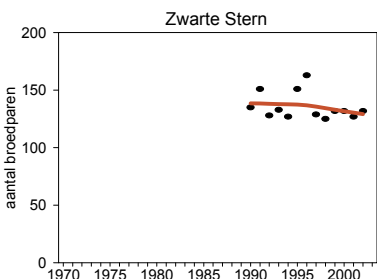
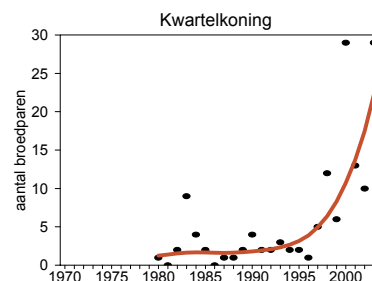
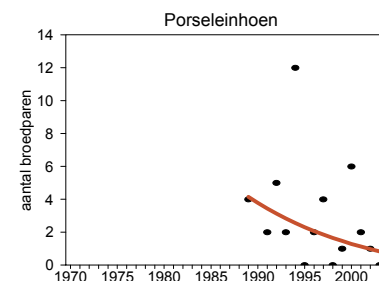
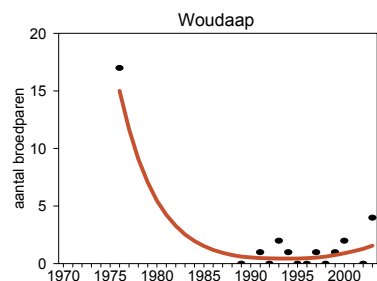
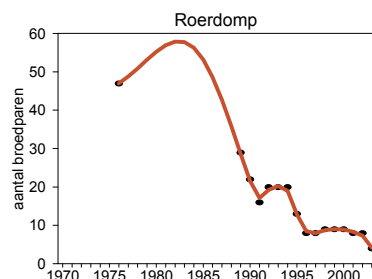
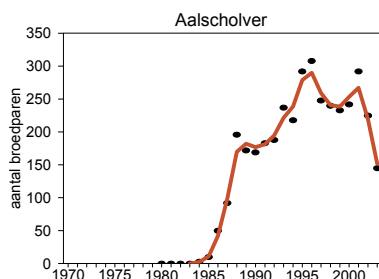
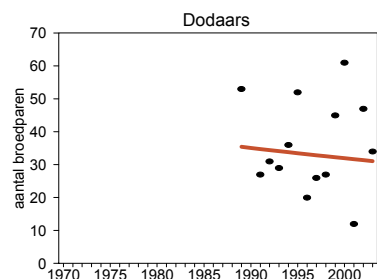
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	+	80	
Aalscholver	fs	1980/81	++	0	130	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	?	?	20	
Kolgans	fs	1980/81	++	+	2.900	
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	880	
Smient	sf	1980/81	++	?	2.400	
Krakeend	f	1980/81	++	+	50	
Pijlstaart	f	1980/81	0	?	10	
Slobeend	f	1980/81	+	?	50	
Tafeleend	f	1980/81	-	-	100	
Kuifeend	f	1980/81	+	?	630	
Nonnetje	f	1980/81	-	-	5	
Meerkoet	f	1980/81	0	-	1.700	
Kievit	fs	1980/81	-	--	1.400	
Grutto	fs	1980/81	0	?	60	
Wulp	fs	1980/81	+	?	100	

(67) Gelderse Poort

Broedvogels (aantallen in paren)

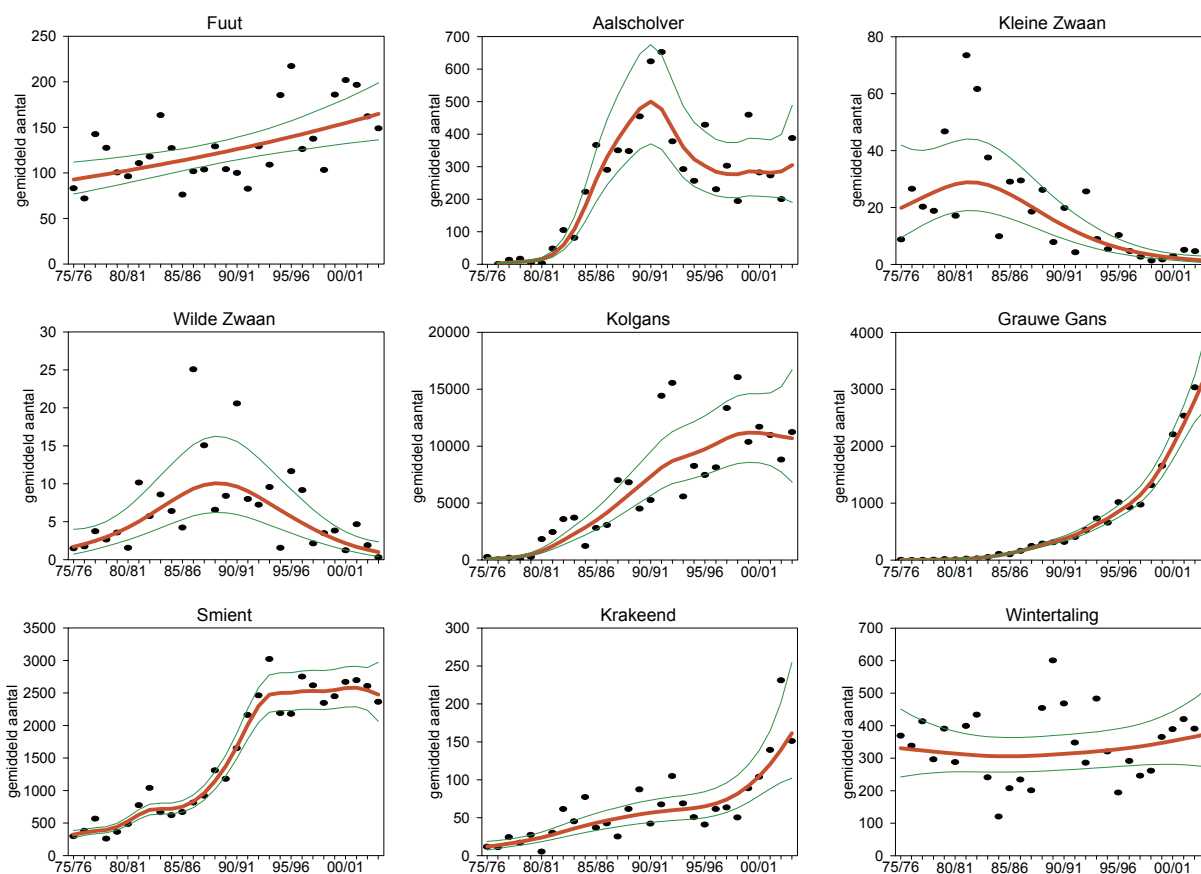
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1989	-	0		40
Aalscholver	1981	++	-	0	230
Roerdomp	1989	--	-		8
Woudaap					1
Porseleinhoen	1989	?	--		2
Kwartelkoning	1981	++	++	3	17
Zwarte Stern	1990	+	0		130
IJsvogel	1989	?	++		13
Oeverzwaluw	1989	0	+		420
Blauwborst	1989	++	0		75
Grote Karekiet	1983	-	-	13	12

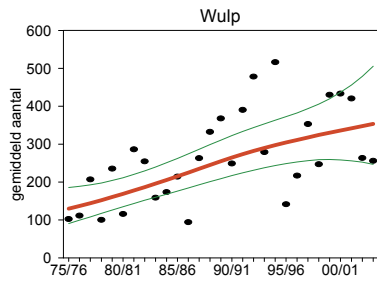
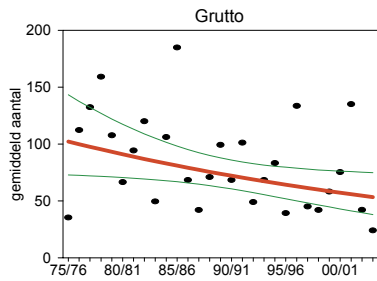
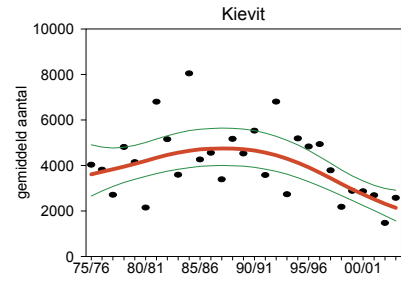
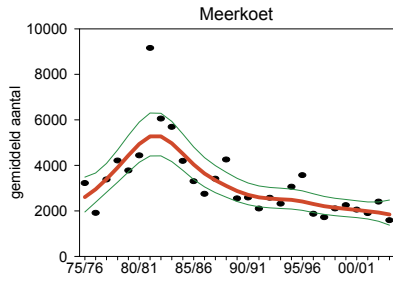
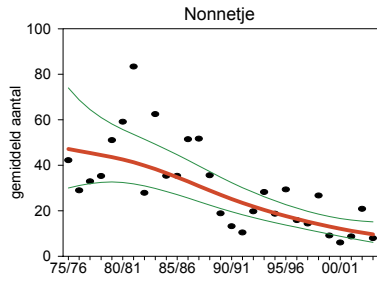
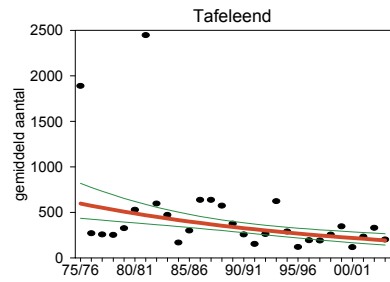
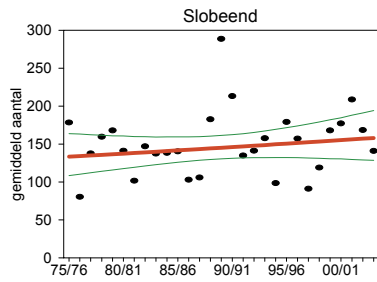
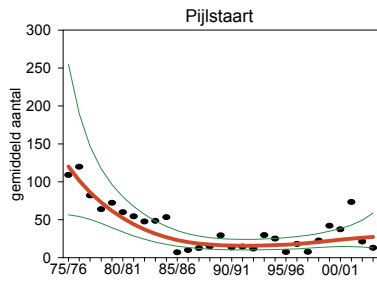
(67) Gelderse Poort

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	+	180	2.000
Aalscholver	f	1980/81	++	?	320	
Aalscholver	s					
Kleine Zwaan	f	1980/81	--	--	3	
Wilde Zwaan	f	1980/81	-	--	2	
Kolgans	fs	1980/81	++	?	10.600	
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	2.500	
Smient	sf	1980/81	++	0	2.600	
Krakeend	f	1980/81	++	+	140	
Wintertaling	f	1980/81	0	0	410	
Pijlstaart	f	1980/81	?	?	40	
Slobeend	f	1980/81	0	0	170	
Tafeleend	f	1980/81	-	-	250	
Nonnetje	f	1980/81	-	-	10	
Meerkoet	f	1980/81	-	?	2.000	
Kievit	fs	1980/81	-	-	2.500	
Grutto	fs	1980/81	-	-	70	
Wulp	fs	1980/81	+	?	360	

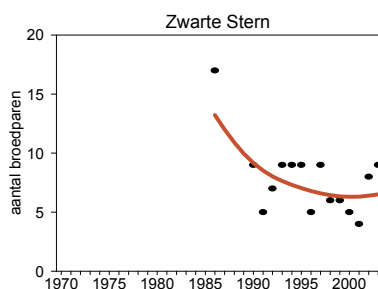
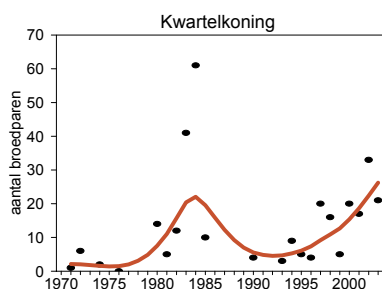

(68) Uiterwaarden Waal

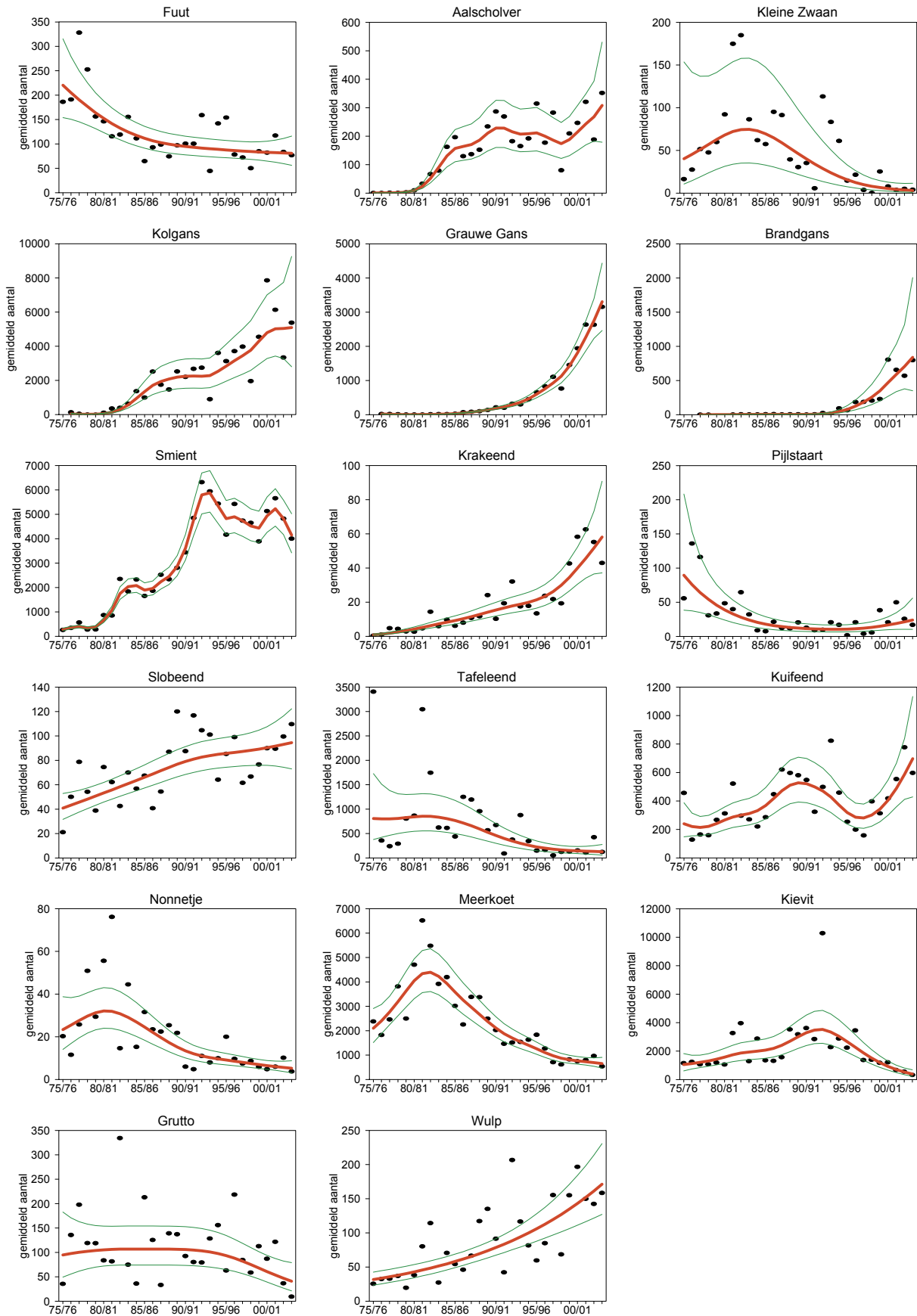
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Porseleinhoen					2
Kwartelkoning	1981	0	++	18	19
Zwarte Stern					7

(68) Uiterwaarden Waal

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

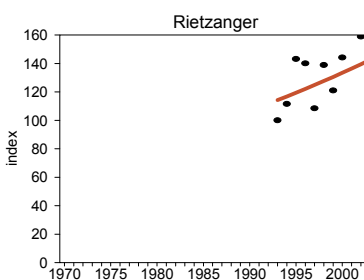
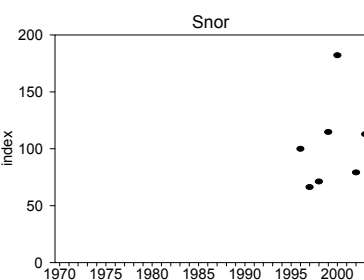
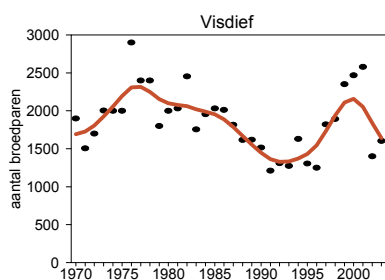
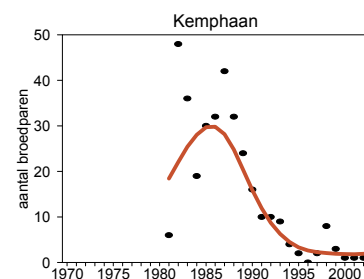
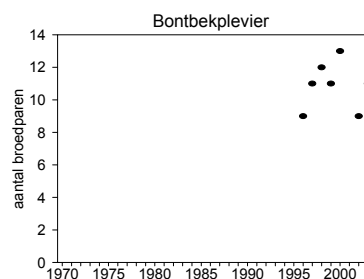
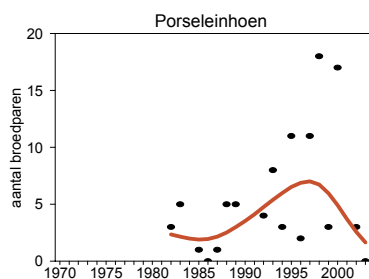
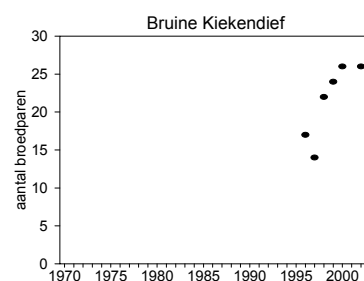
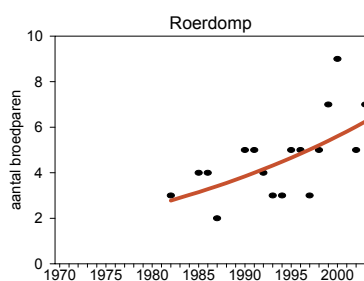
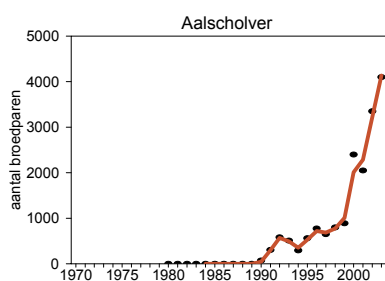
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	-	?	90	
Aalscholver	fs	1980/81	++	?	260	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	--	-	9	
Kolgans	fs	1980/81	++	?	5.500	
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	2.400	
Brandgans	fs	1980/81	++	++	610	
Smient	sf	1980/81	++	-	4.700	
Krakeend	f	1980/81	++	++	50	
Pijlstaart	f	1980/81	?	?	30	
Slobeend	f	1980/81	+	0	90	
Tafeleend	f	1980/81	-	?	190	
Kuifeend	f	1980/81	+	+	530	
Nonnetje	f	1980/81	--	?	6	
Meerkoet	f	1980/81	--	-	780	
Kievit	fs	1980/81	-	--	790	
Grutto	fs	1980/81	-	-	70	
Wulp	fs	1980/81	+	+	160	

(72) IJsselmeer

Broedvogels (aantallen in paren)

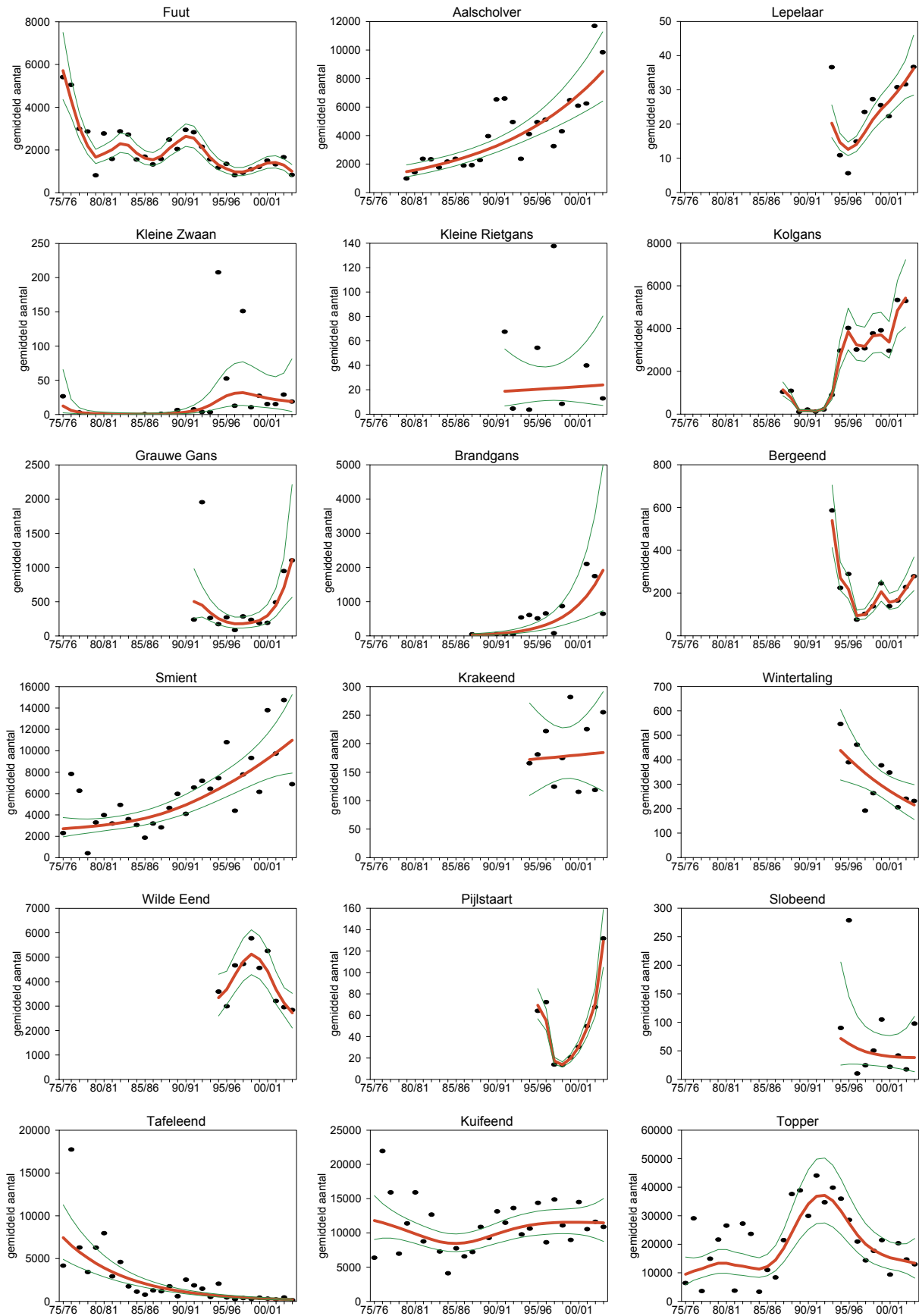
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	++	0	2.600
Roerdomp	1982	?	?	3	7
Bruine Kiekendief	1996	+			25
Porseleinhoen	1982	?	?	4	6
Bontbekplevier	1996	-			11
Kemphaan	1981	--	?	30	2
Visdief	1981	-	+	2.000	2.100
Snor	1996	?			43
Rietzanger	1993	+	0		990

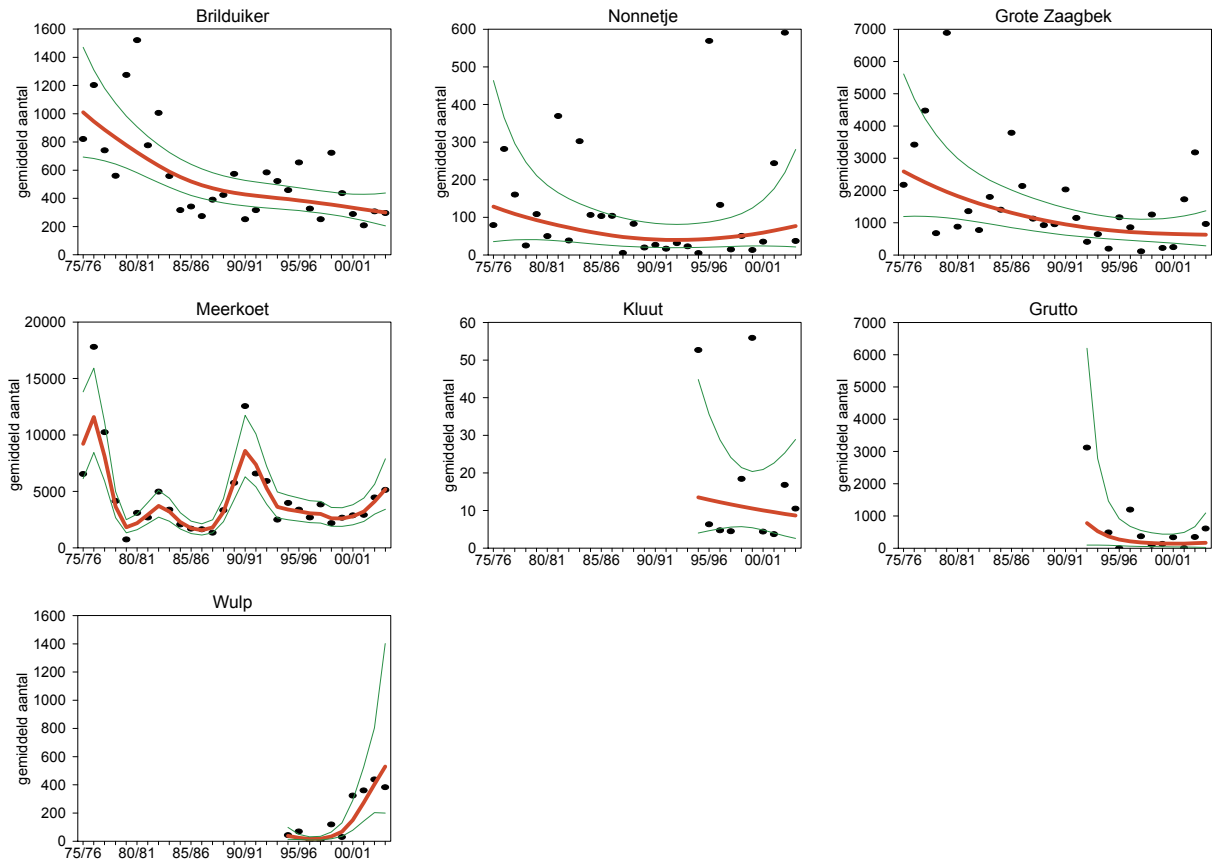

(72) IJsselmeer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	-	?	1.300	
Aalscholver	fs	1980/81	++	++	8.100	
Lepelaar	f	1993/94	+	++	30	
Kleine Zwaan	f	1980/81	++	?	20	
Kleine Zwaan	s					1.600
Toendrarietgans	s					19.500
Kleine Rietgans	f	1991/92	?	?	30	
Kleine Rietgans	s					6.400
Kolgans	f	1987/88	++	+	4.400	
Kolgans	s					19.000
Grauwe Gans	fs	1991/92	?	++	580	
Brandgans	f	1987/88	++	++	1.500	
Brandgans	s					26.200
Bergeend	f	1993/94	-	0	210	
Smient	sf	1980/81	+	+	10.300	
Krakeend	f	1994/95	?	?	200	
Wintertaling	f	1994/95	-	-	280	
Wilde Eend	f	1994/95	?	?	3.800	
Pijlstaart	f	1995/96	+		60	
Slobeend	f	1994/95	?	?	60	
Tafeleend	f	1980/81	--	--	310	
Kuifeend	f	1980/81	0	0	11.300	
Toppereend	f	1980/81	0	-	15.800	
Brilduiker	f	1980/81	-	?	310	
Nonnetje	f	1980/81	?	?	180	
Grote Zaagbek	f	1980/81	-	?	1.300	
Meerkoet	f	1980/81	+	?	3.600	
Kluut	f	1994/95	?	?	20	
Goudplevier	sf					9.700
Kemphaan	f					2.100
Kemphaan	s					17.300
Grutto	f	1992/93	?	?	290	
Grutto	s					2.200
Wulp	f	1994/95	++	++	310	
Wulp	s					3.500
Dwergmeeuw	f					
Reuzenster	sf					40
Zwarte Stern	f					
Zwarte Stern	s					11.800

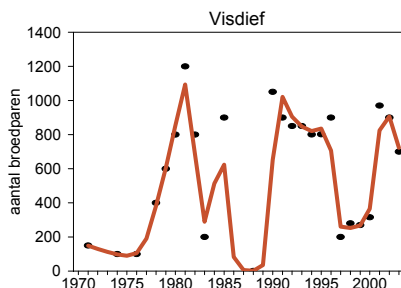

(73) Markermeer & IJmeer

Broedvogels (aantallen in paren)

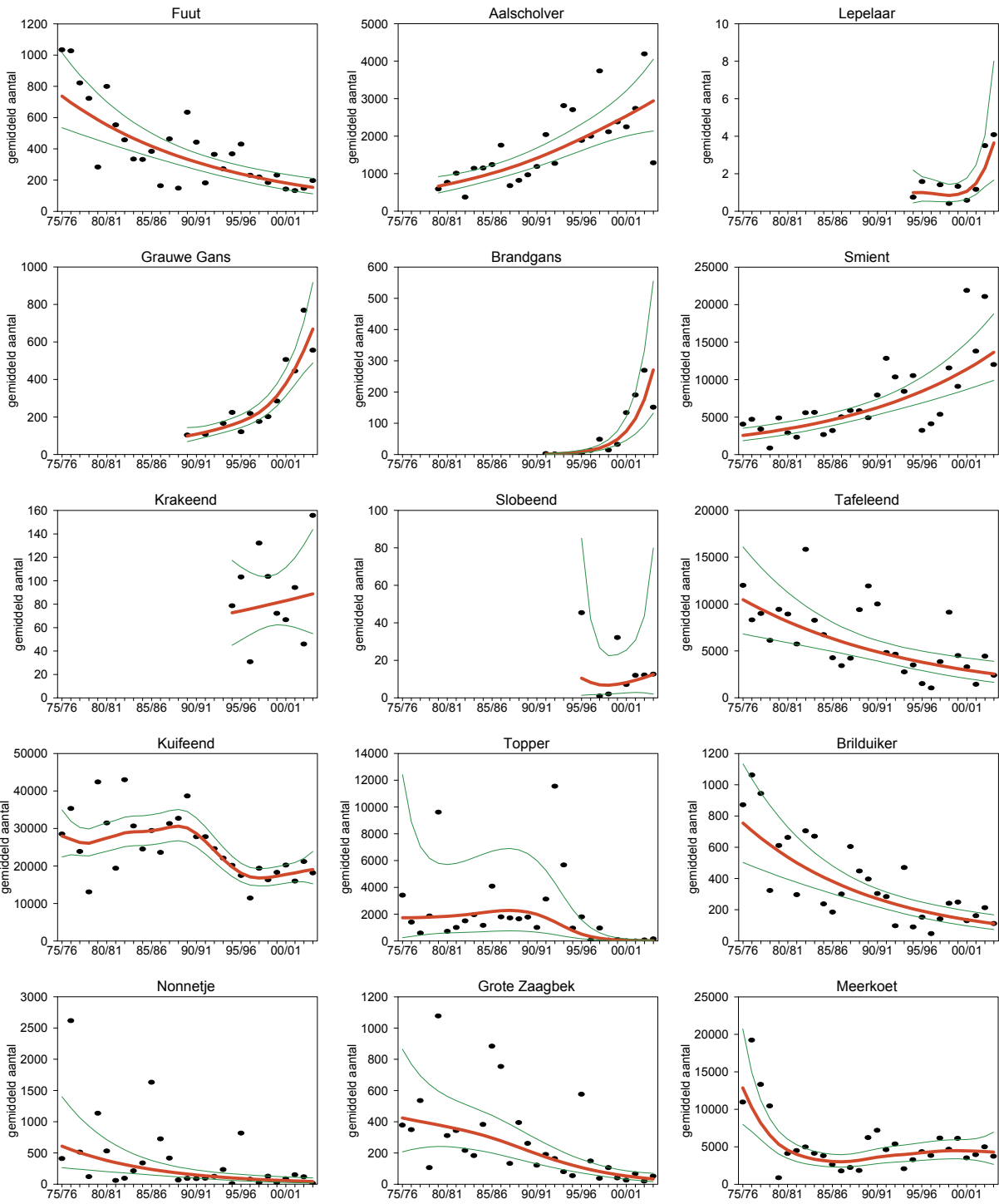
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Visdief	1981	++	0	720	630

(73) Markermeer & IJmeer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld sezoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld sezoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	-	-	170	
Aalscholver	fs	1980/81	+	+	2.600	
Lepelaar	f	1994/95	+	+	2	
Grauwe Gans	fs	1989/90	++	++	510	
Brandgans	fs	1991/92	++	++	160	
Smient	s	1980/81	+	+	15.600	
Krakeend	f	1994/95	?	?	90	
Slobeend	f	1995/96	?		20	
Krooneend	f					
Tafeleend	f	1980/81	-	-	3.200	
Kuifeend	f	1980/81	-	0	18.800	
Toppereend	f	1980/81	--	--	70	
Brilduiker	f	1980/81	-	-	170	
Nonnetje	f	1980/81	-	-	80	
Grote Zaagbek	f	1980/81	--	--	40	
Meerkoet	f	1980/81	0	?	4.500	
Dwergmeeuw	f					
Zwarte Stern	fs					

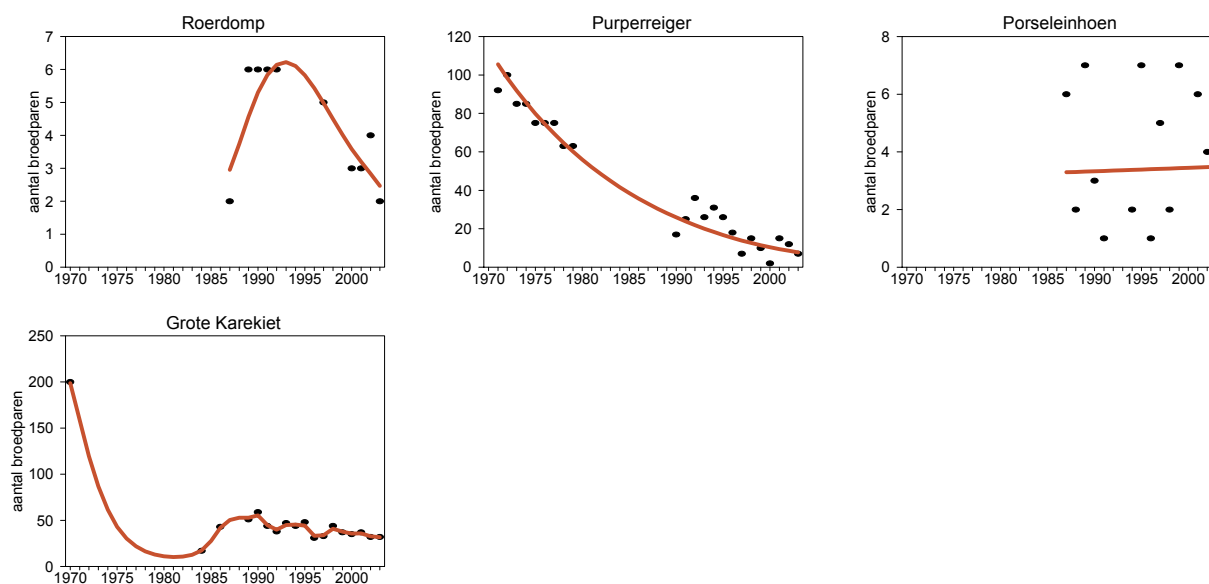

(74) Zwarte Meer

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1987	?	?		3
Purperreiger	1981	--	--	63	9
Porseleinhoen	1987	?	?		5
Snor					27
Rietzanger					270
Grote Karekiet	1981	0	?		35

(74) Zwarte Meer

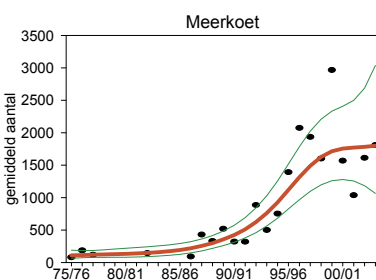
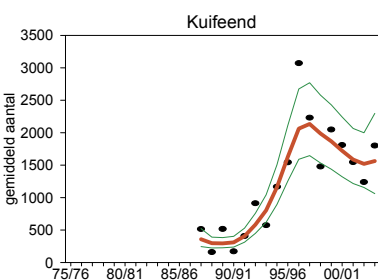
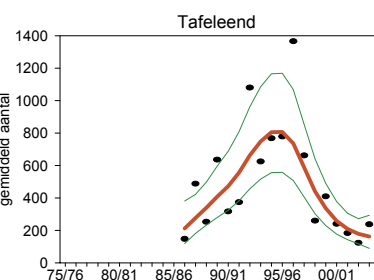
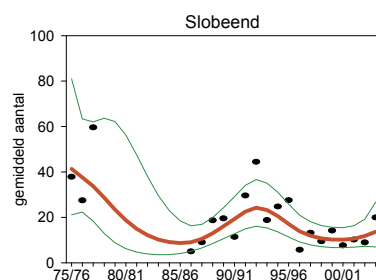
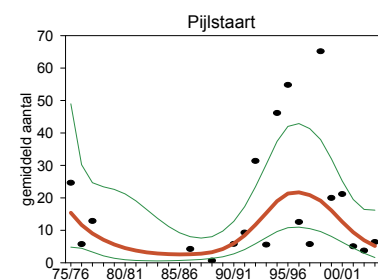
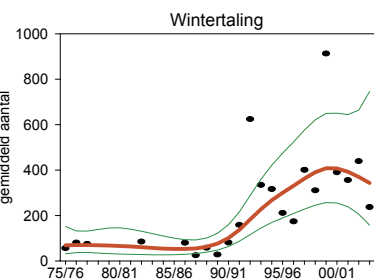
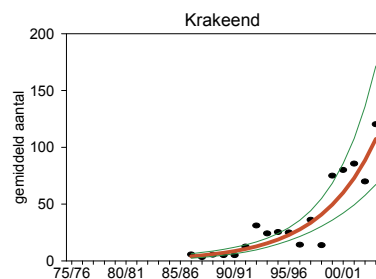
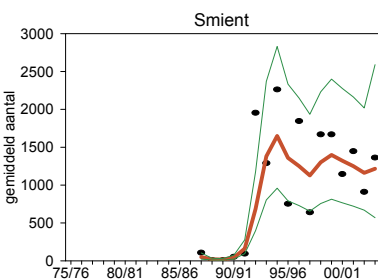
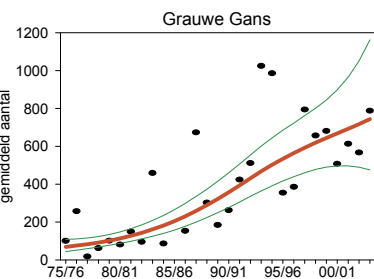
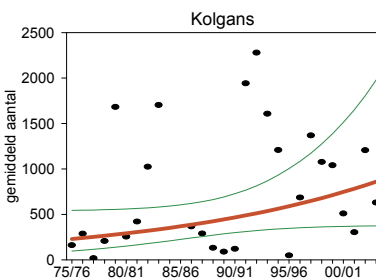
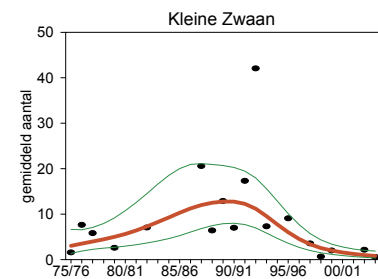
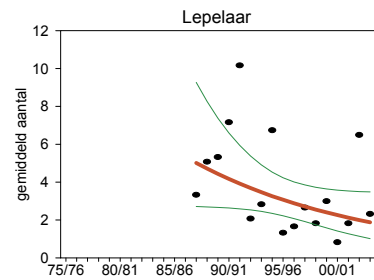
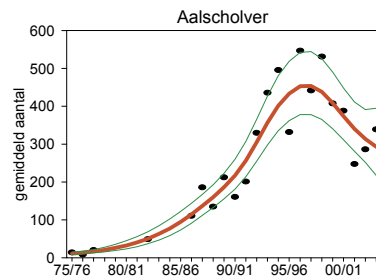
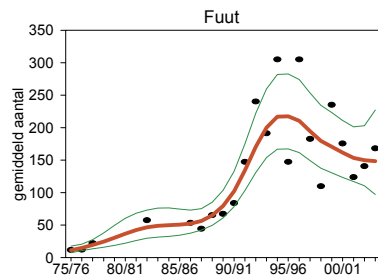
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	?	170	
Aalscholver	f	1980/81	++	?	330	
Lepelaar	f	1987/88	?	?	3	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	-	--	2	
Toendrarietgans	s					2.000
Kolgans	f	1980/81	?	?	740	
Kolgans	s					15.000
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	?	630	
Smient	s	1987/88	++	?	1.300	
Krakeend	f	1986/87	++	++	90	
Wintertaling	f	1980/81	+	?	470	
Pijlstaart	f	1980/81	?	?	10	
Slobeend	f	1980/81	?	?	10	
Tafeleend	f	1986/87	?	--	240	
Kuifeend	f	1987/88	++	?	1.700	

(74) Zwarte Meer (Vervolg)

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

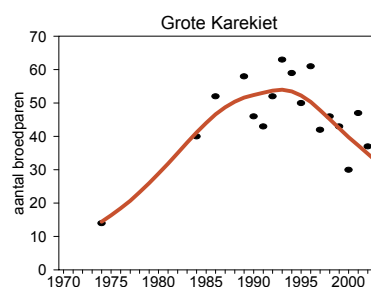
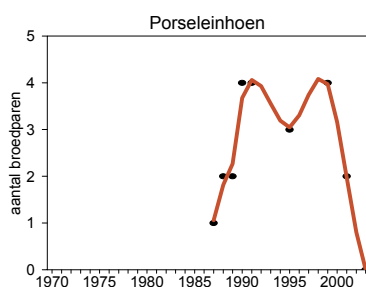
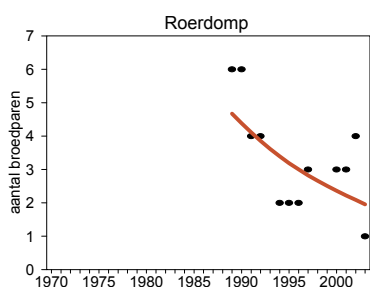
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Meerkoet	f	1980/81	++	+	1.800	
Grutto	s					700
Zwarte Stern	f					

(75) Ketelmeer & Vossemeer

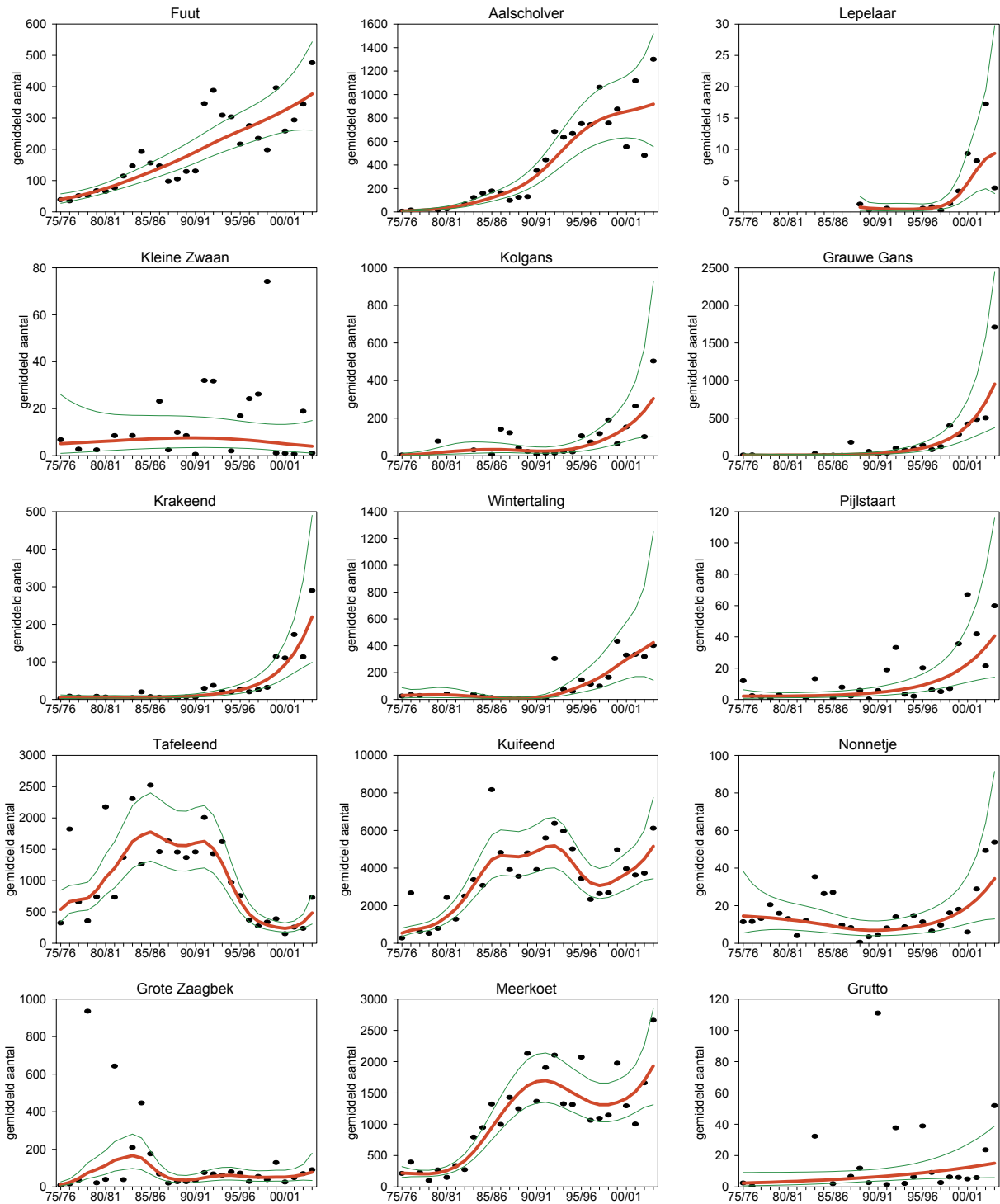
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1989	?	?		3
Porseleinhoen	1987	?	?		2
Snor					8
Grote Karekiet	1981	-	-		37

(75) Ketelmeer & Vossemeer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

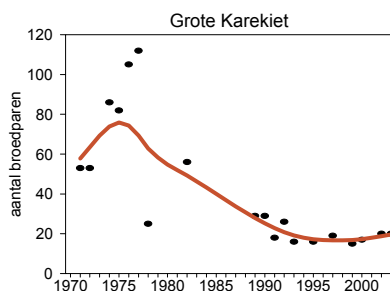
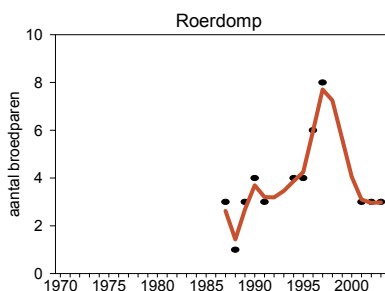
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	++	+	350	
Aalscholver	fs	1980/81	++	?	870	
Lepelaar	f	1988/89	++	++	8	
Kleine Zwaan	f	1980/81	?	?	5	
Kleine Zwaan	s					1.500
Toendrarietgans	s					5.500
Kolgans	f	1980/81	++	++	220	
Kolgans	s					6.000
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	680	
Krakeend	f	1980/81	++	++	160	
Wintertaling	f	1980/81	+	+	360	
Pijlstaart	f	1980/81	++	++	50	
Tafeleend	f	1980/81	-	-	350	
Kuifeend	f	1980/81	+	?	4.500	
Nonnetje	f	1980/81	?	+	30	
Grote Zaagbek	f	1980/81	?	?	70	
Visarend	f					3
Meerkoet	f	1980/81	++	?	1.700	
Grutto	f	1980/81	?	?	20	
Grutto	s					400
Reuzenstern	sf					10

(76) Veluwerandmeren

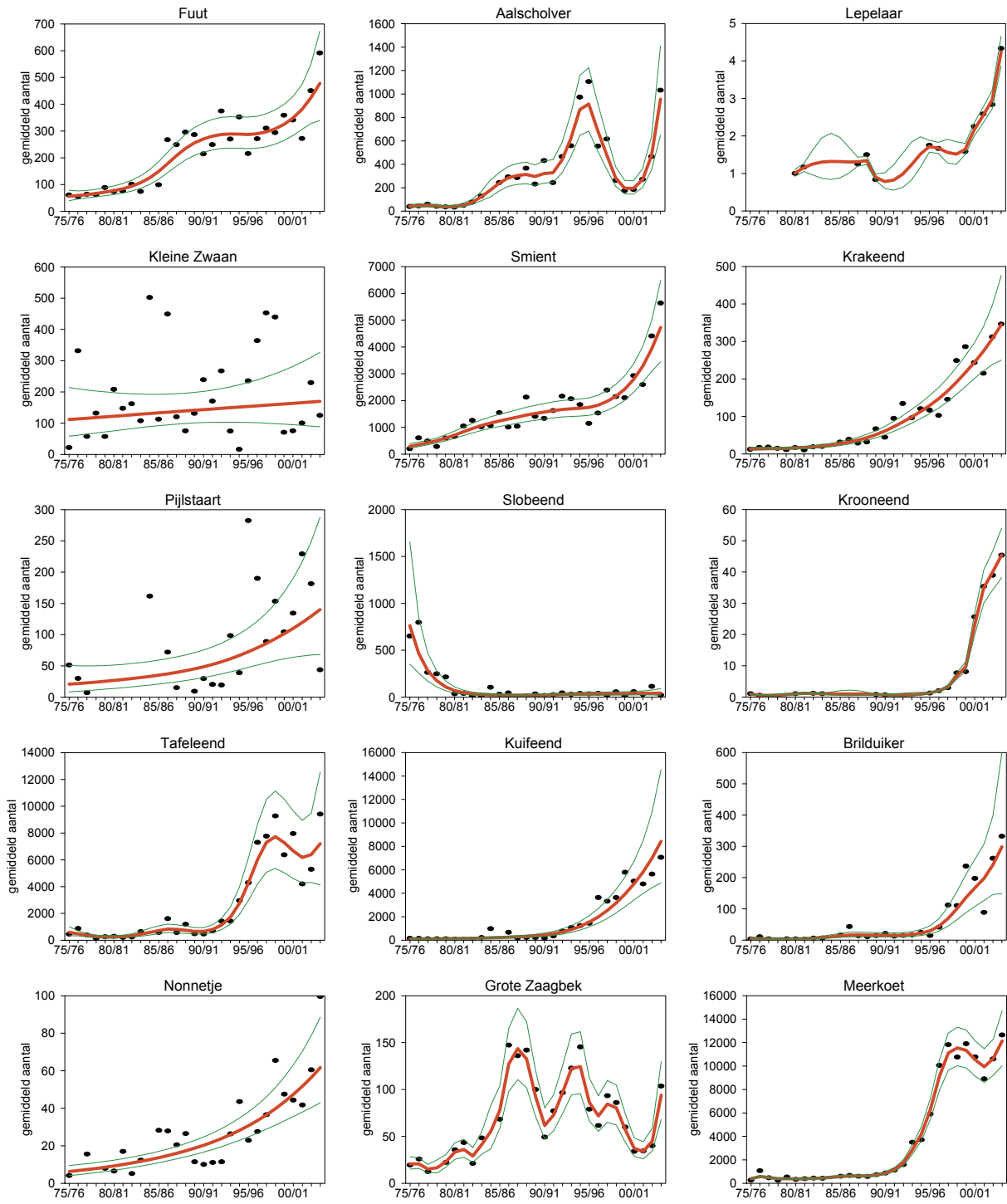
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1987	?	?		3
Grote Karekiet	1981	-	?	56	18

(76) Veluwerandmeren

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

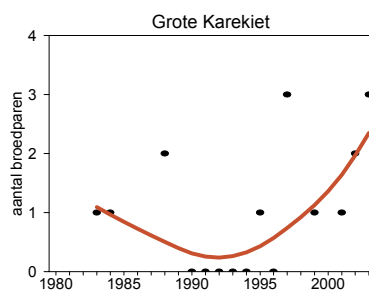
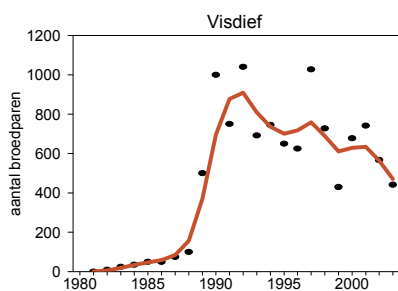
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	++	+	400	40
Aalscholver	fs	1980/81	++	?	420	
Grote Zilverreiger	s					
Lepelaar	f	1980/81	++	++	3	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	?	?	120	
Smient	sf	1980/81	++	++	3.500	
Krakeend	f	1980/81	++	++	280	
Pijlstaart	f	1980/81	+	+	140	
Slobeend	f	1980/81	?	?	50	
Krooneend	f	1980/81	++	++	30	
Tafeleend	f	1980/81	++	+	6.600	
Kuifeend	f	1980/81	++	++	5.700	
Brilduiker	f	1980/81	++	++	220	
Nonnetje	f	1980/81	++	++	60	
Grote Zaagbek	f	1980/81	+	?	50	
Meerkoet	f	1980/81	++	++	11.000	

(77) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Broedvogels (aantallen in paren)

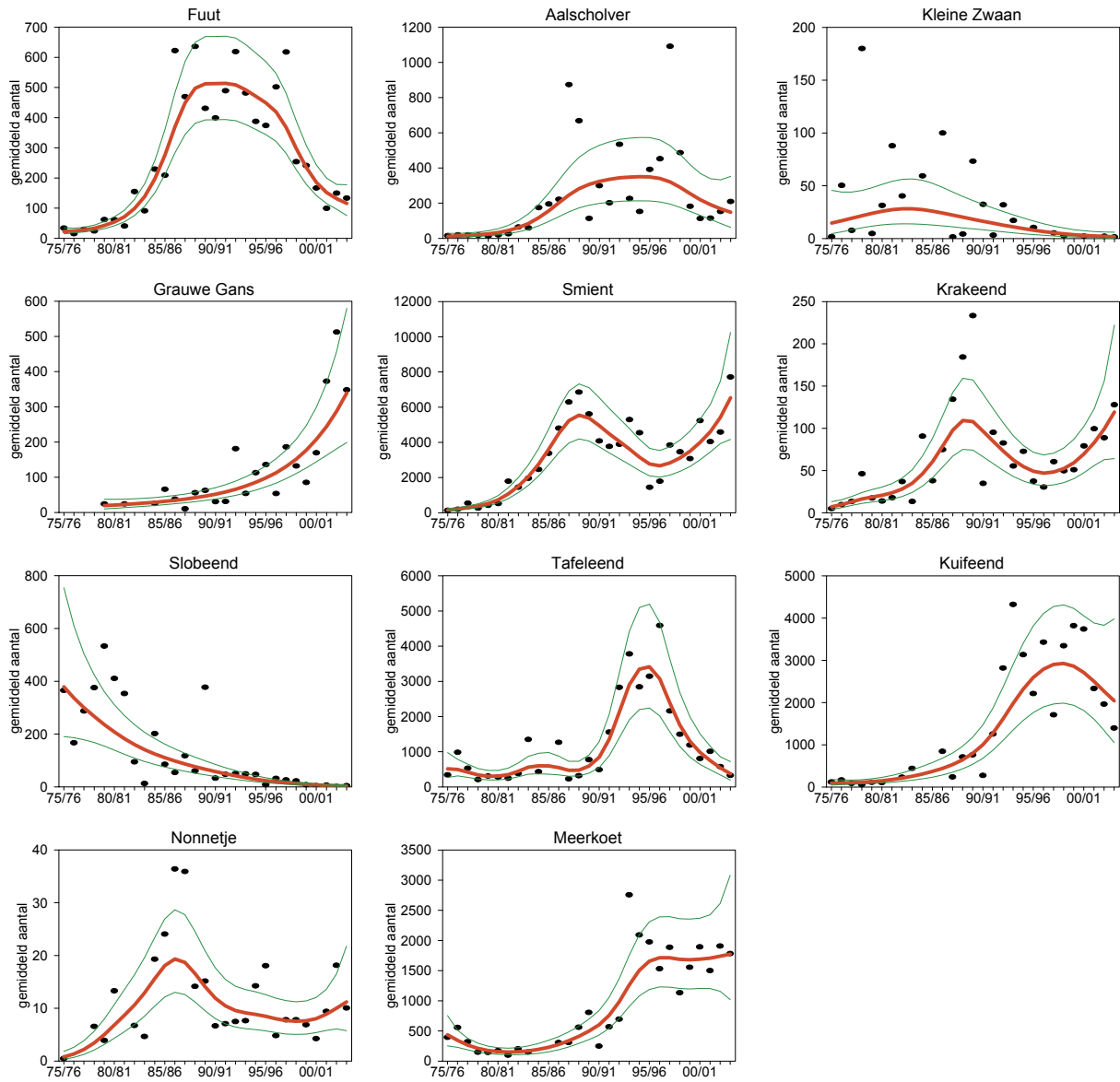
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Visdief	1981	++	-	11	570
Snor					4
Grote Karekiet					2

(77) Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	--	160	
Aalsolver	f	1980/81	+	?	160	
Kleine Zwaan	f	1980/81	--	-	2	
Grauwe Gans	fs	1980/81	++	++	300	
Smient	s	1980/81	++	+	4.900	
Krakeend	f	1980/81	+	+	90	
Slobeend	f	1980/81	--	--	5	
Tafeleend	f	1980/81	0	--	790	
Kuifeend	f	1980/81	++	?	2.700	
Nonnetje	f	1980/81	?	?	10	
Meerkoet	f	1980/81	++	?	1.700	

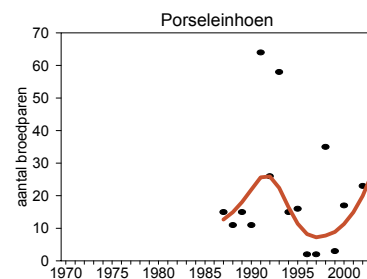
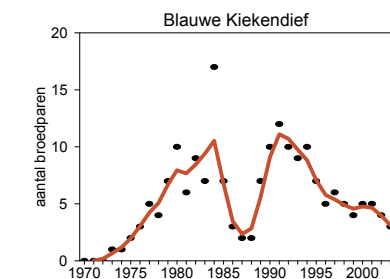
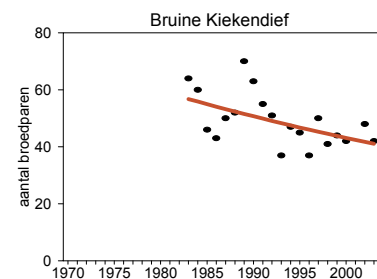
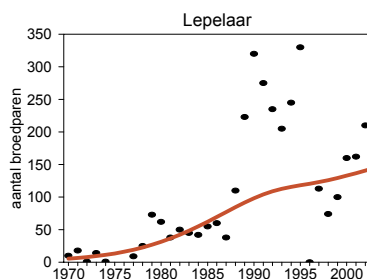
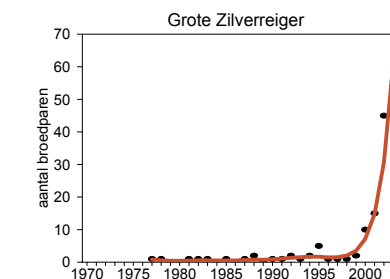
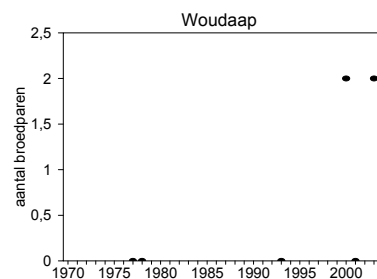
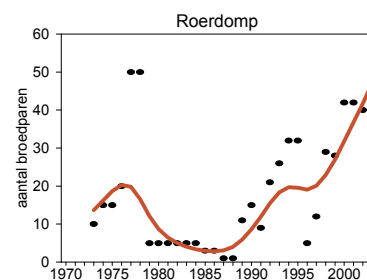
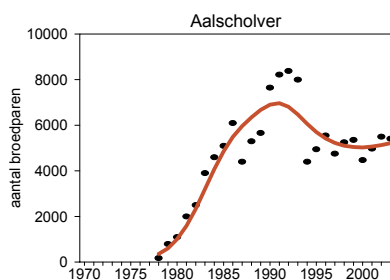
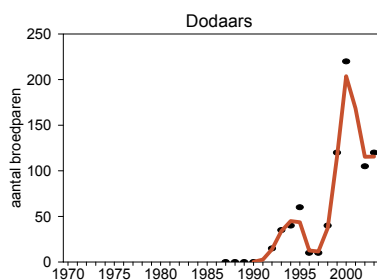

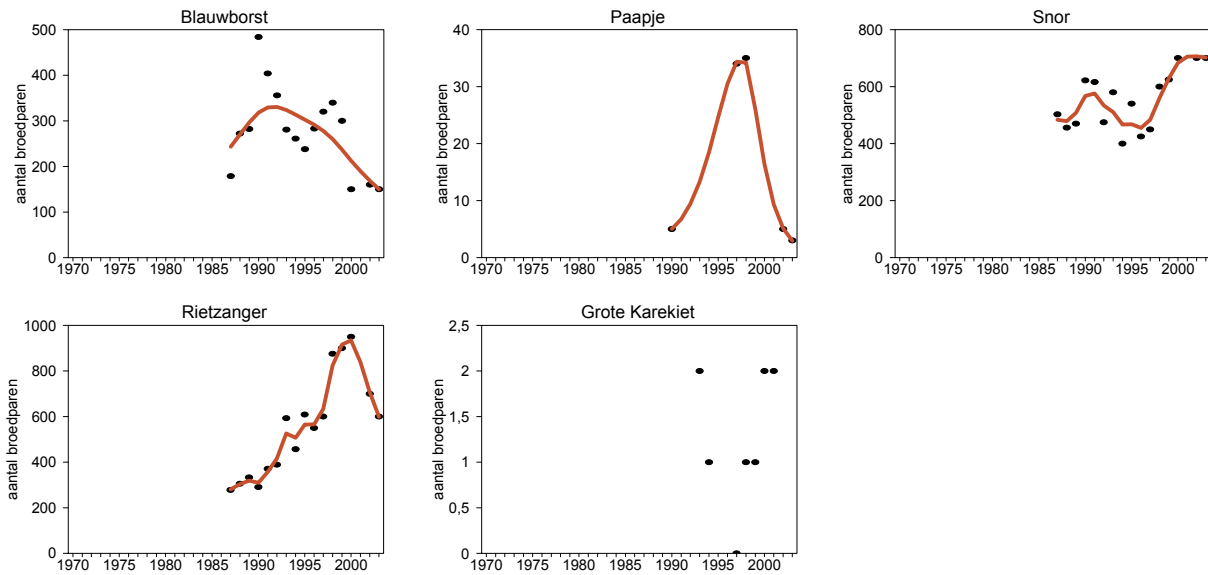

(78) Oostvaardersplassen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1987	++	++		140
Aalscholver	1981	+	+	2.100	5.100
Roerdomp	1981	++	++	5	39
Woudaap					1
Grote Zilverreiger	1981	++	++	1	25
Lepelaar	1981	++	0	54	160
Bruine Kiekendief	1983	-	0	64	44
Blauwe Kiekendief	1981	0	?	8	4
Porseleinhoen	1987	0	++		18
Blauwborst	1987	-	--		190
Paapje	1990	?	--		4
Snor	1987	+	++		680
Rietzanger	1987	++	+		790
Grote Karekiet					2

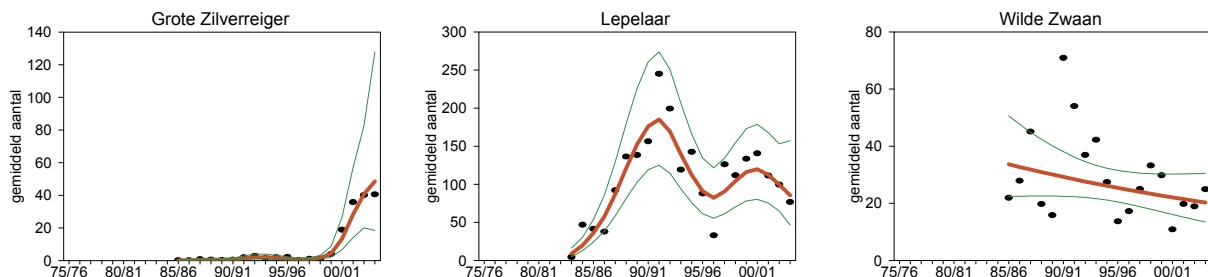

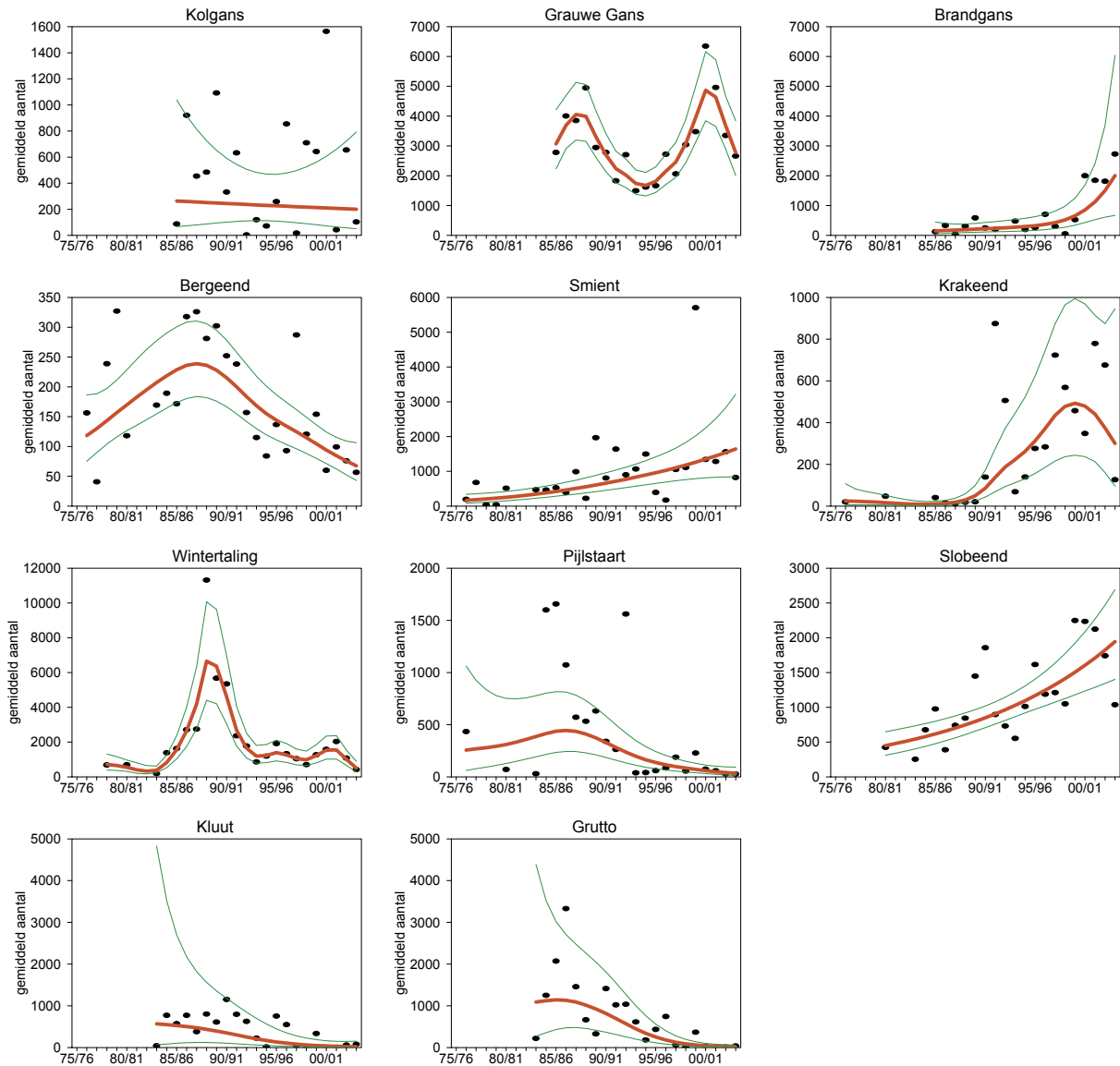

(78) Oostvaardersplassen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Grote Zilverreiger	f	1985/86	++	++	30	
Lepelaar	f	1983/84	++	?	110	
Wilde Zwaan	fs	1985/86	?	?	20	
Kolgans	fs	1985/86	?	?	600	
Grauwe Gans	fs	1985/86	0	+	4.200	
Brandgans	fs	1985/86	++	++	1.800	
Bergeend	f	1980/81	-	-	90	
Smient	sf	1980/81	+	+	2.100	
Krakeend	f	1980/81	++	?	480	
Wintertaling	f	1980/81	0	-	1.300	
Pijlstaart	f	1980/81	-	-	80	
Slobeend	f	1980/81	+	+	1.900	
Tafeleend	s					11.900
Kuifeend	s					10.200
Nonnetje	s					280
Zeearend	f					2
Kluut	f	1983/84	-	?	100	
Kemphaan	fs					210
Grutto	fs	1983/84	--	--	90	

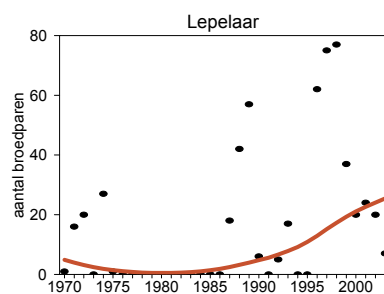
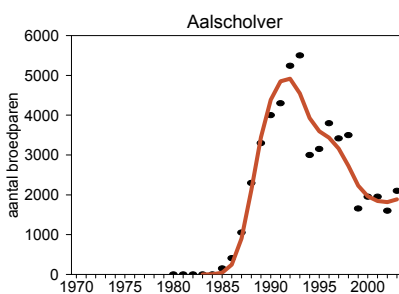

(79) Lepelaarplassen

Broedvogels (aantallen in paren)

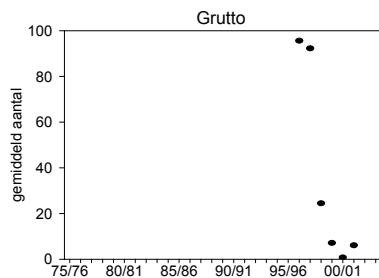
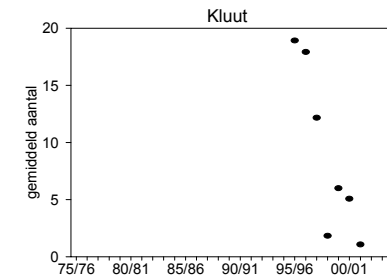
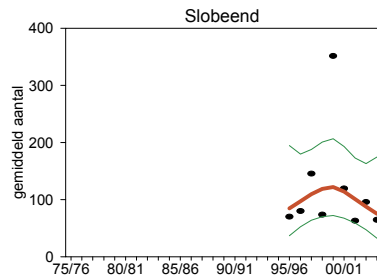
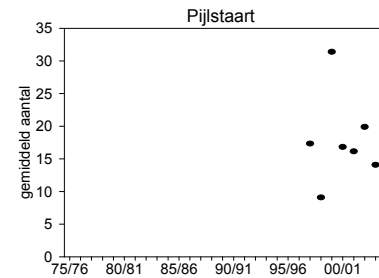
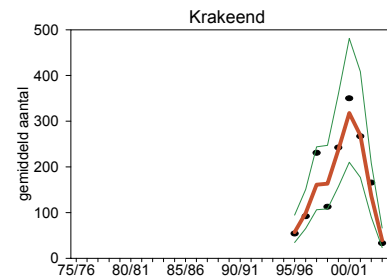
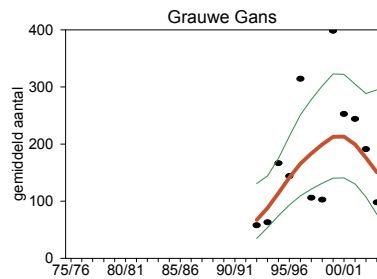
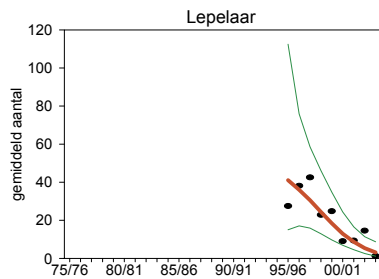
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	--	0	1.900
Lepelaar	1981	0	-	0	22

(79) Lepelaarplassen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

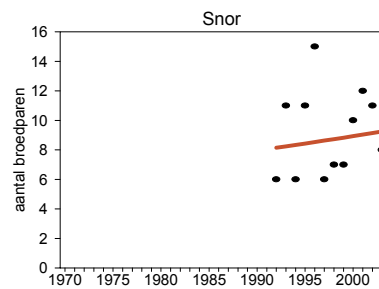
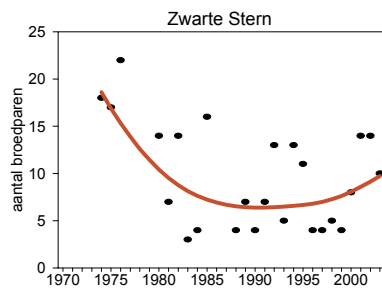
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Lepelaar	f	1995/96	--		10	
Grauwe Gans	fs	1992/93	?	?	240	
Krakeend	f	1995/96	?		210	
Pijlstaart	f				20	
Slobeend	f	1995/96	?		140	
Kuifeend	s					2.500
Kluut	f				4	
Grutto	fs				5	

(83) Botshol

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Zwarte Stern					11
Snor					9

(84) Duinen Den Helder - Callantsoog

Broedvogels (aantallen in paren)

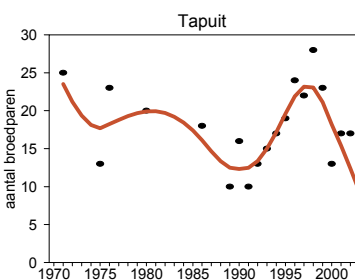
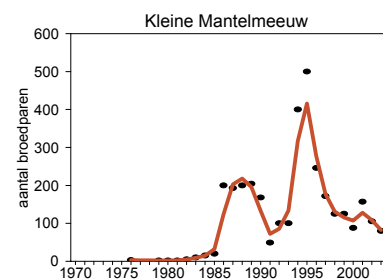
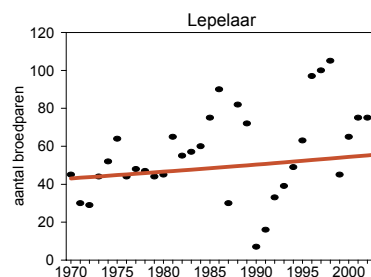
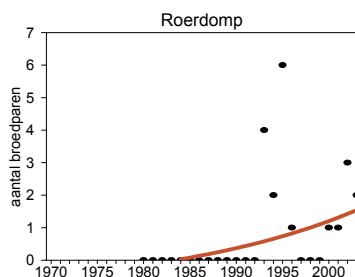
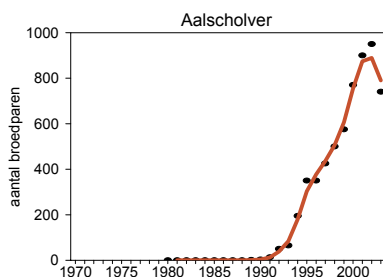
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Tapuit					47

(85) Zwanenwater & Pettemerduinen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	++	0	790
Roerdomp	1981	?	?	0	1
Lepelaar	1981	0	-	53	56
Kleine Mantelmeeuw	1981	++	--	4	110
Tapuit	1981	0	-	20	15

(85) Zwanenwater & Pettemerduinen

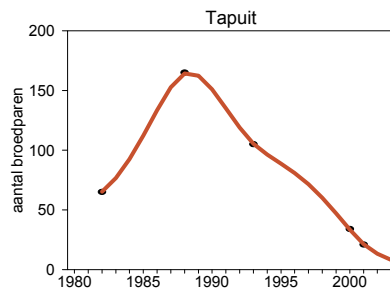
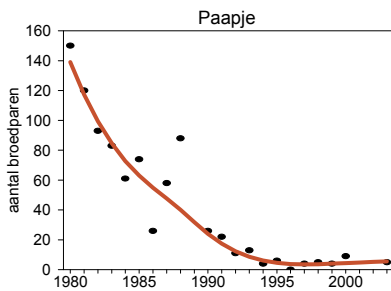
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Dwerggans	s					20
Slobeend	f					90

(87) Noordhollands Duinreservaat

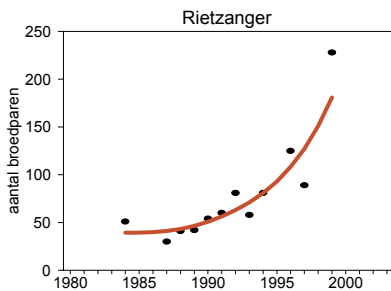
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Paapje					7
Tapuit					28

(89) Eilandspolder

Broedvogels (aantallen in paren)

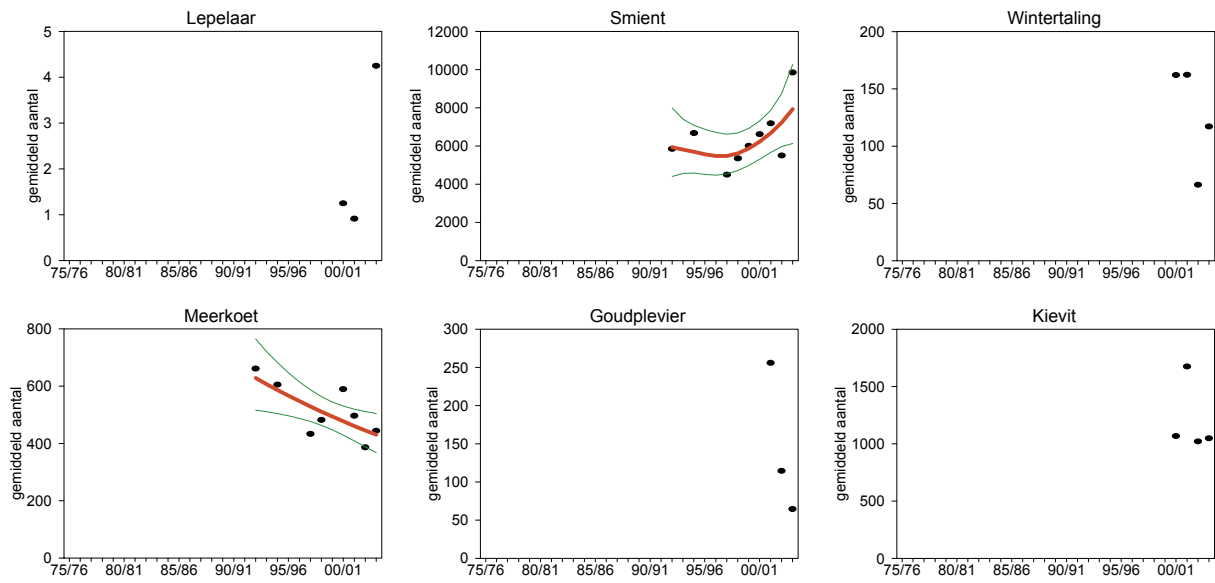
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Rietzanger	1984	++	?		230

(89) Eilandspolder

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Lepelaar	f				2	
Smient	sf	1992/93	?	?	7.000	
Wintertaling	f				130	
Meerkoet	f	1992/93	-	-	480	
Goudplevier	f				150	
Kievit	fs				1.200	
Grutto	s					170

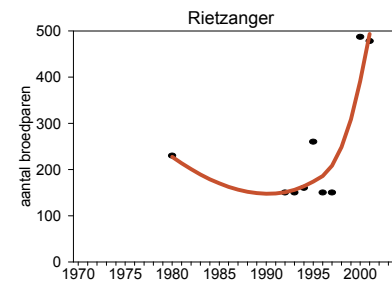
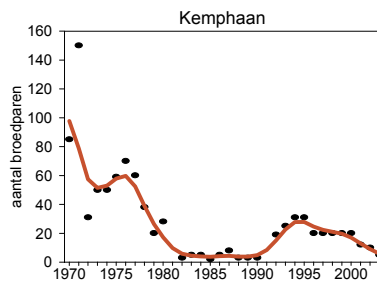
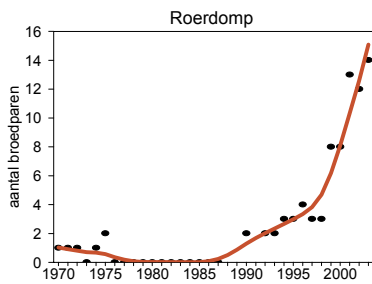

(90) Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

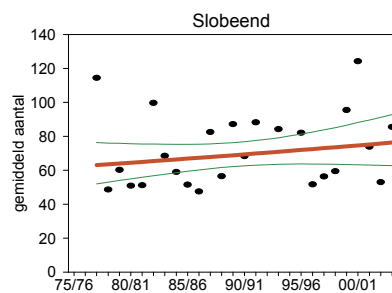
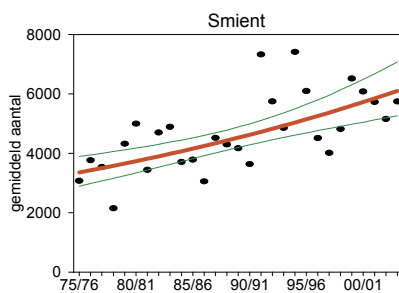
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1981	++	++	0	11
Woudaap					0
Kemphaan	1981	++	--	14	13
Rietzanger	1981	++	++	230	480

(90) Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

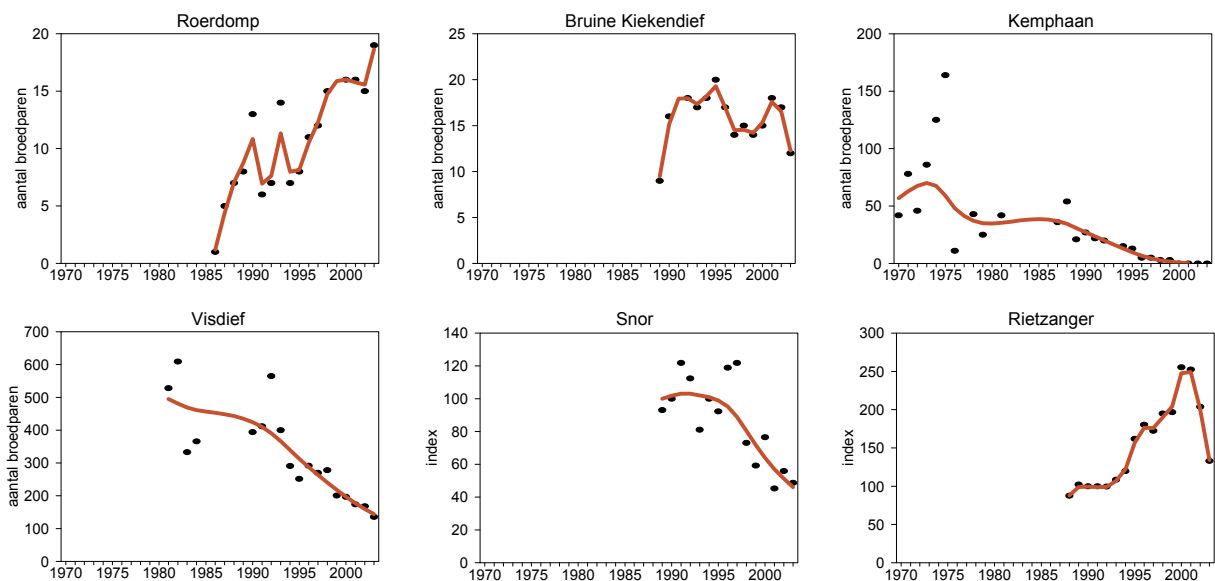
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Smient	sf	1980/81	+	+	5.800	
Slobeend	f	1980/81	0	0	90	
Grutto	s					1.500

(92) Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Broedvogels (aantallen in paren)

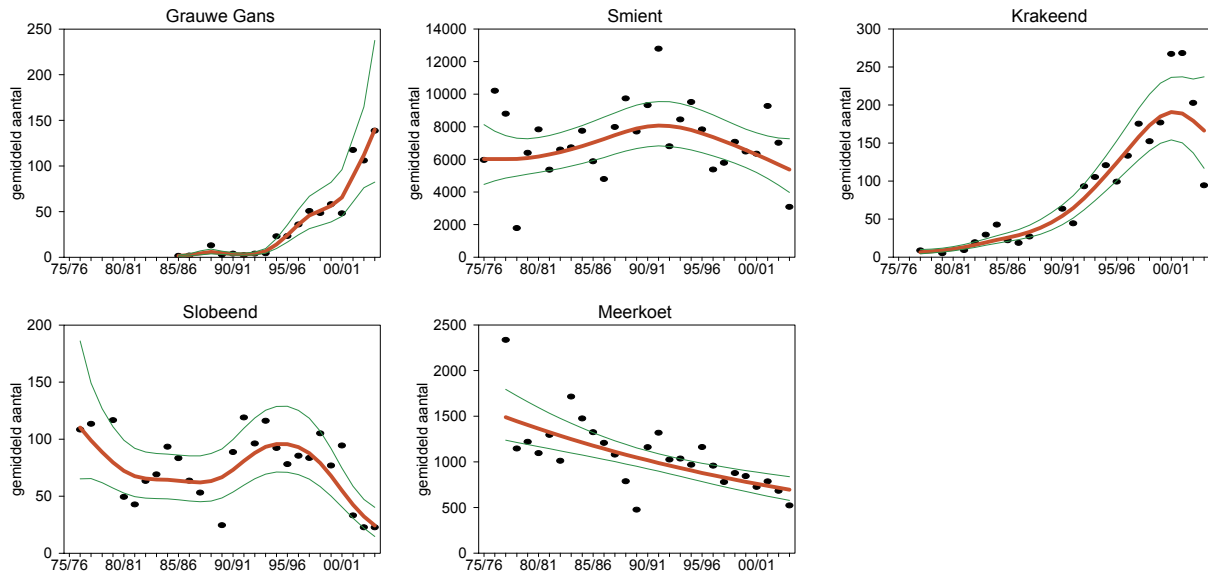
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1986	+	+	4	17
Bruine Kiekendief	1989	?	?		15
Kemphaan	1981	--	--	34	1
Watersnip					47
Visdief	1981	--	--	490	180
Snor	1989	?	--		36
Rietzanger	1988	++	+		800

(92) Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

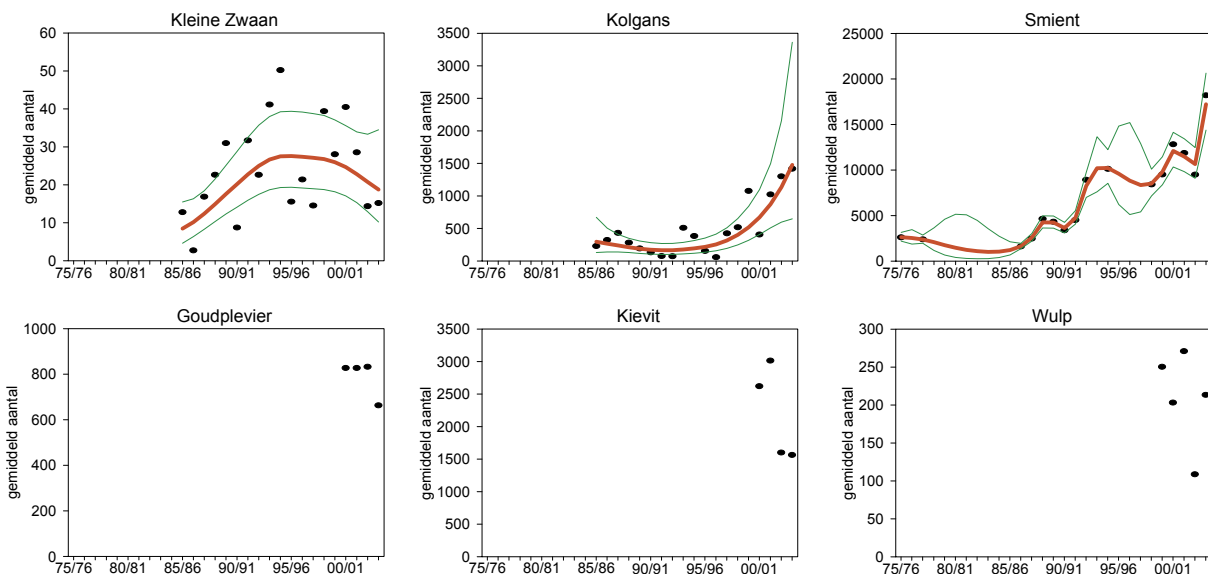
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Grauwe Gans	f	1985/86	++	++	90	1.000
Grauwe Gans	s					
Smient	sf	1980/81	0	-	6.400	
Krakeend	f	1980/81	++	+	200	
Slobeend	f	1980/81	-	--	50	
Meerkoet	f	1980/81	-	-	710	

(93) Polder Zeevang

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

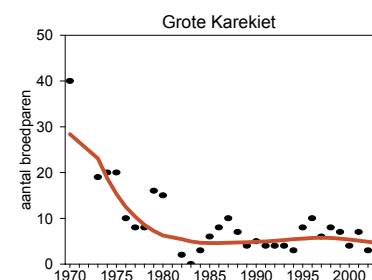
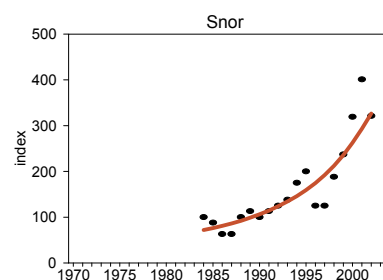
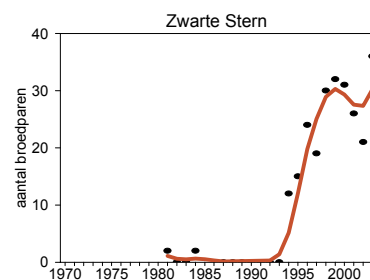
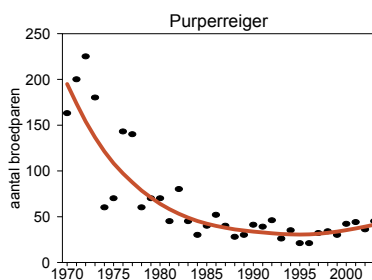
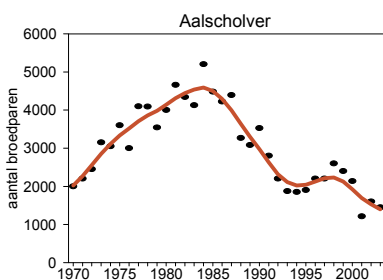
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	f	1985/86	?	?	30	
Kolgans	f	1985/86	+	++	1.000	
Smient	fs	1980/81	++	+	12.400	
Goudplevier	f				790	
Kievit	fs				2.200	
Grutto	s					790
Wulp	f				210	

(94) Naardermeer

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	--	-	4.100	1.800
Purperreiger	1981	-	+	62	39
Zwarte Stern	1981	++	+	1	29
Snor	1984	+	+		29
Grote Karekiet	1981	?	?	8	5

(94) Naardermeer

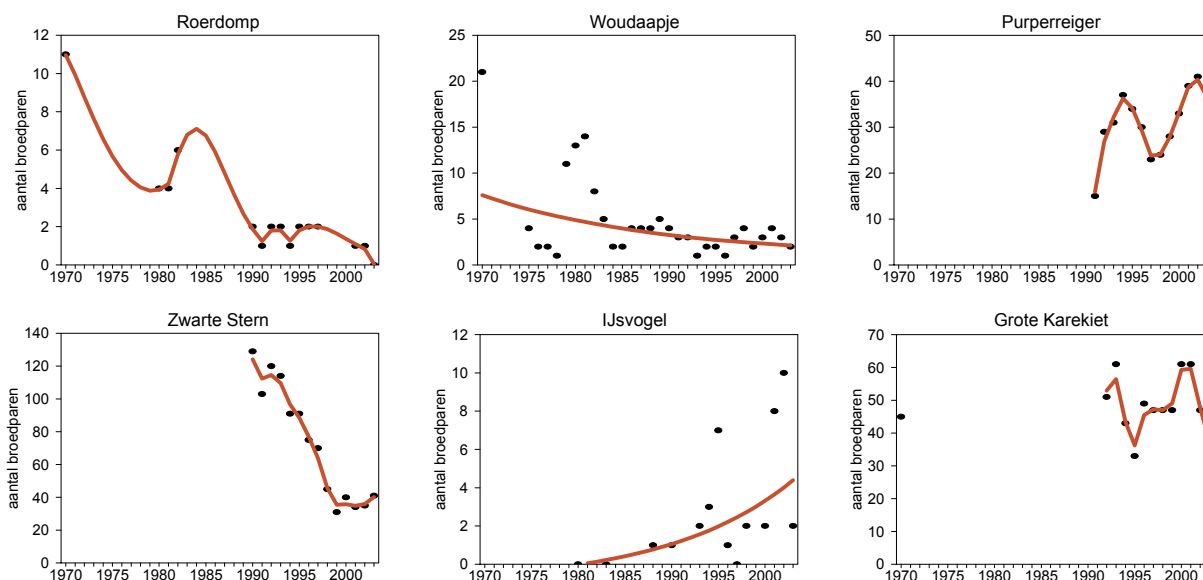
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kolgans	s					5.600
Grauwe Gans	s					3.300

(95) Oostelijke Vechtplassen

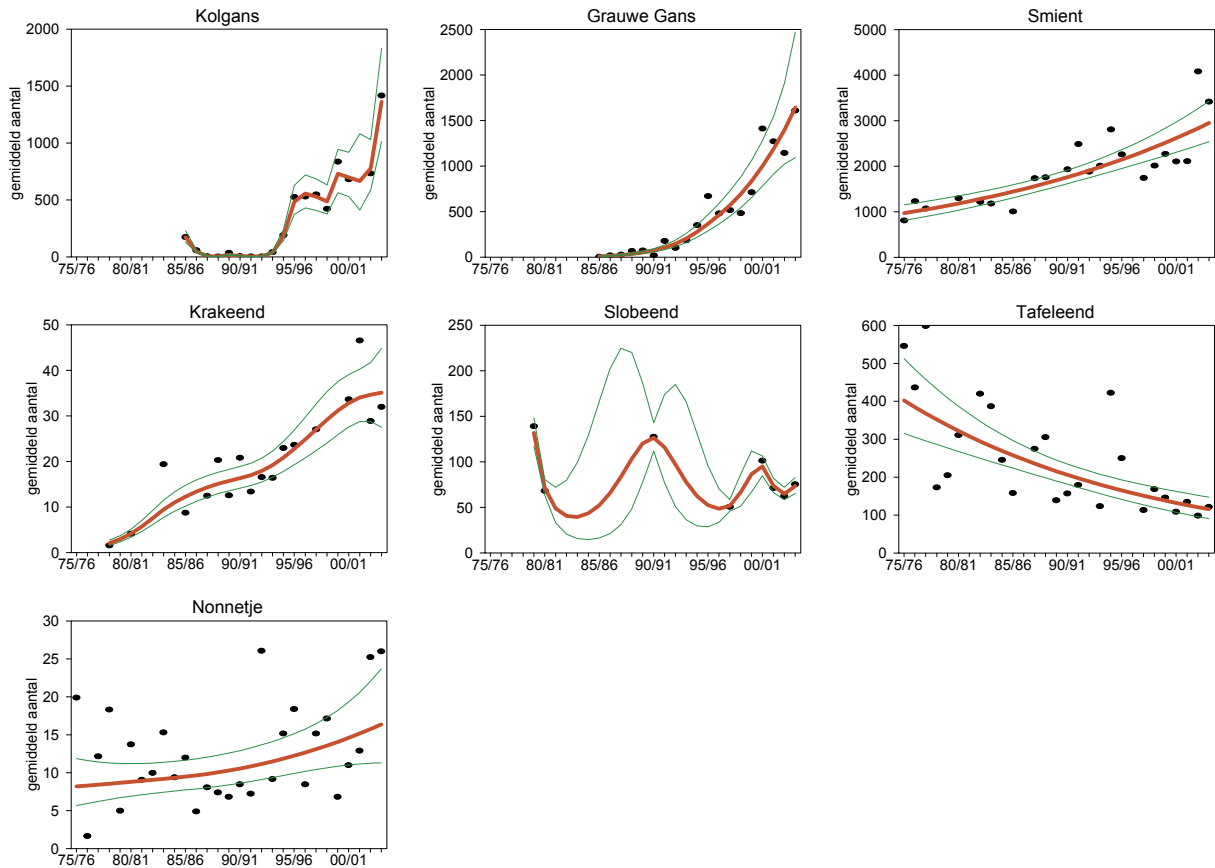
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1981	-	?	5	1
Woudaap	1981	-	?	10	3
Purperreiger	1991	0	?	71	35
Porseleinhoen				3	8
Zwarte Stern	1990	-	--		36
IJsvogel	1981	?	?	0	6
Snor					150
Rietzanger					880
Grote Karekiet	1981	0	?	45	51

(95) Oostelijke Vechtplassen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

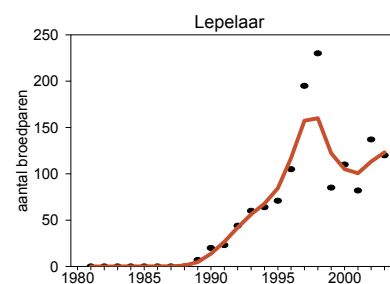
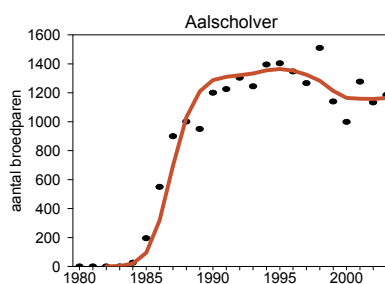
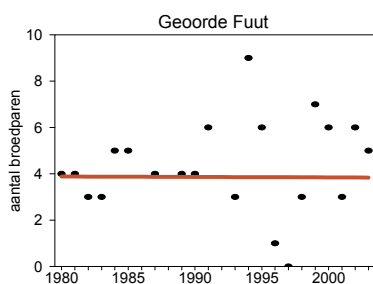
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Aalscholver	s					370
Kolgans	fs	1985/86	++	++	920	
Grauwe Gans	fs	1985/86	++	++	1.200	
Smient	sf	1980/81	+	+	2.800	
Krakeend	f	1980/81	++	+	40	
Slobeend	f	1980/81	0	?	80	
Tafeleend	f	1980/81	-	-	120	
Nonnetje	f	1980/81	+	?	20	

(100) Voornes Duin

Broedvogels (aantallen in paren)

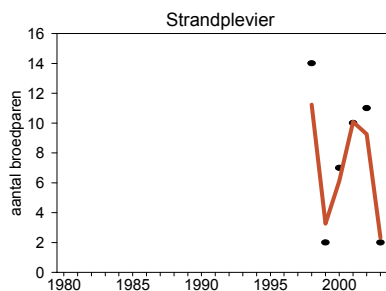
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Georde Fuut	1981	0	?	4	5
Aalscholver	1981	++	-	0	1.100
Lepelaar	1981	++	+	0	110

(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek

Broedvogels (aantallen in paren)

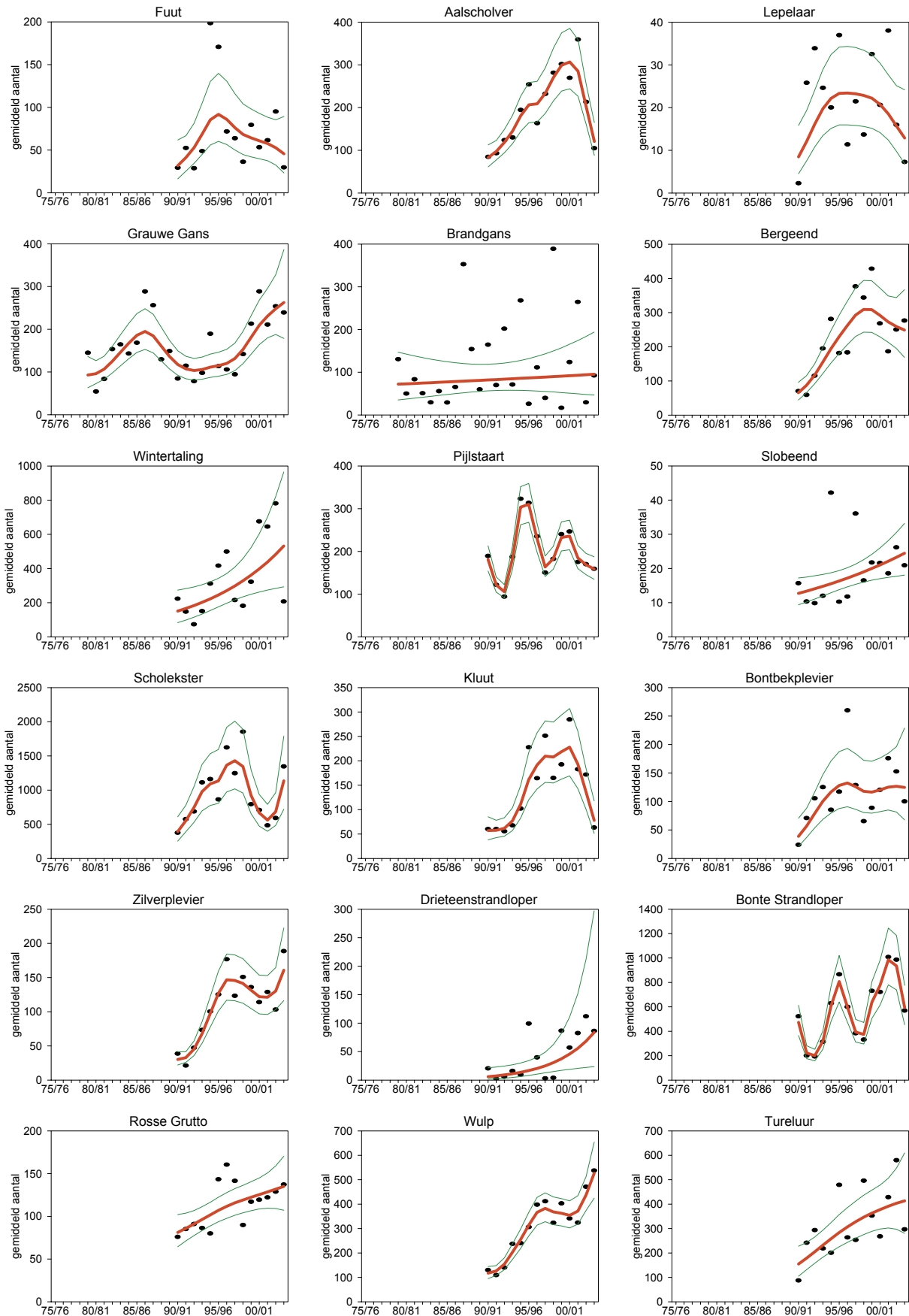
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Strandplevier					6

(101) Duinen Goeree & Kwade Hoek

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld sezoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld sezoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1990/91	?	?	60	32.400
Aalscholver	fs	1990/91	?	-	250	
Lepelaar	fs	1990/91	?	?	20	
Grauwe Gans	fs	1987/88	?	+	240	
Brandgans	f	1987/88	?	?	110	
Brandgans	s					
Bergeend	fs	1990/91	++	?	280	
Wintertaling	f	1990/91	+	+	530	
Pijlstaart	f	1990/91	0	-	200	
Slobeend	f	1990/91	+	+	20	
Scholekster	fs	1990/91	+	?	790	
Kluut	fs	1990/91	?	?	180	
Bontbekplevier	fs	1990/91	+	?	130	
Zilverplevier	fs	1990/91	++	+	130	
Drieteenstrandloper	fs	1990/91	+	+	80	
Bonte Strandloper	fs	1990/91	0	0	800	
Rosse Grutto	fs	1990/91	+	+	130	
Wulp	fs	1990/91	++	++	420	
Tureluur	fs	1990/91	+	?	390	

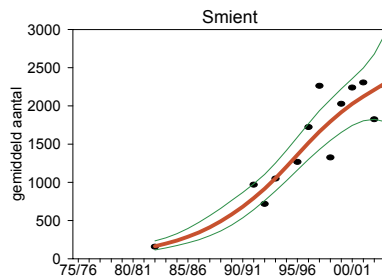
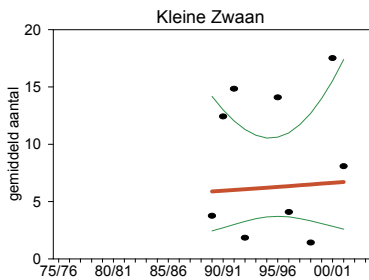

(102) De Wilck

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

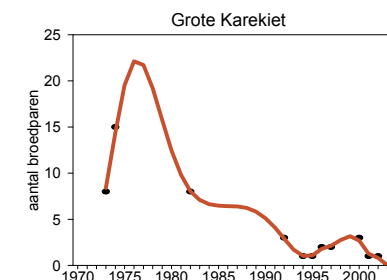
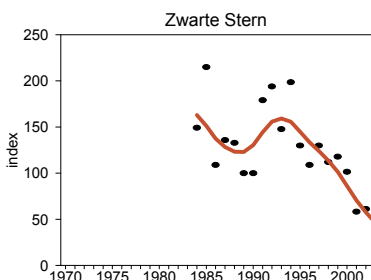
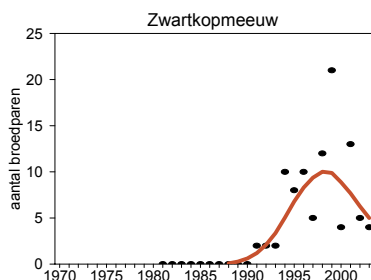
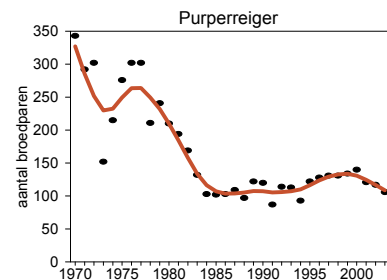
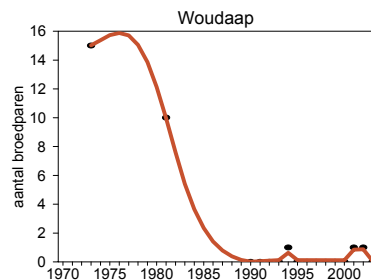
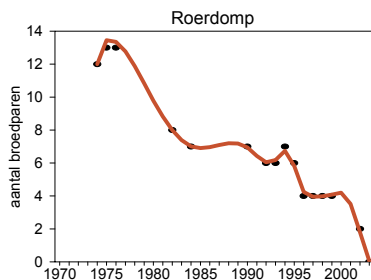
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	f	1989/90	?	?	10	
Smient	sf	1982/83	++	+	2.100	

(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp	1981	-	?	8	2
Woudaap					0
Purperreiger	1981	0	0	190	120
Zwartkopmeeuw	1981	?	?	0	9
Zwarte Stern	1984	-	--		62
Snor *					18
Rietzanger *					340
Grote Karekiet					1

* De aantallen van Snor en Rietzanger zijn gebaseerd op de schattingen vanuit de broedvogelatlas maar vermoedelijk te laag.

(103) Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

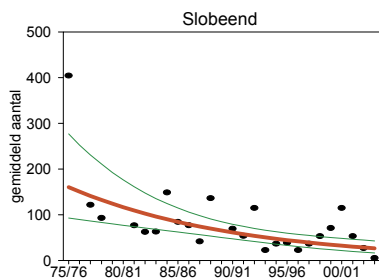
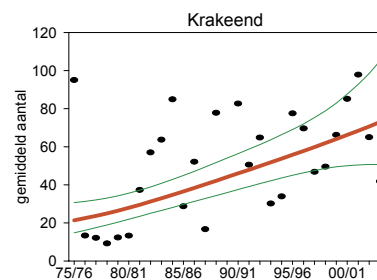
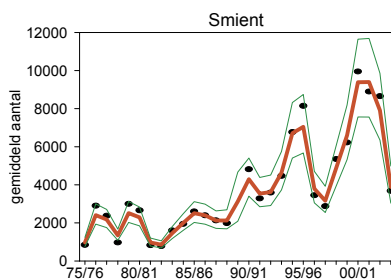
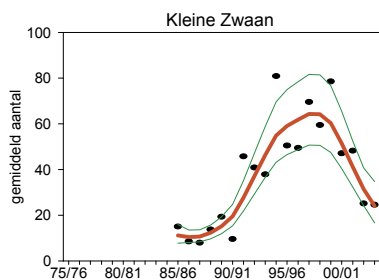
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Grote Zilverreiger	s					60
Kolgans	s					3.000
Smient	sf					3.500
Krakeend	f					90

(104) Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

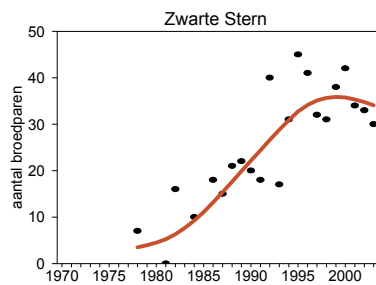
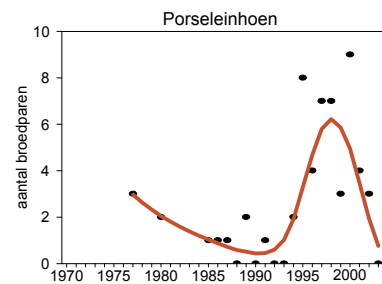
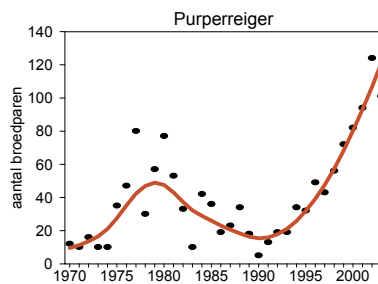
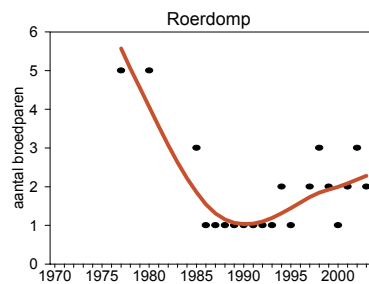
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	fs	1985/86	+	-	40	
Smient	sf	1980/81	+	-	7.500	
Krakeend	f	1980/81	+	?	70	
Slobeend	f	1980/81	-	-	50	

(105) Zouweboezem

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					2
Purperreiger	1981	++	++	46	95
Porseleinhoen	1981	+	?	2	4
Zwarte Stern	1981	+	?	8	35
Snor					16

(105) Zouweboezem

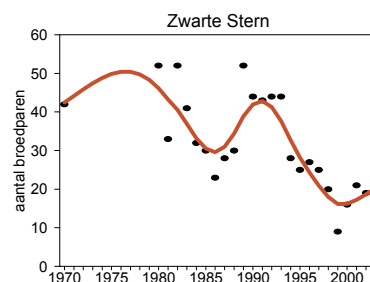
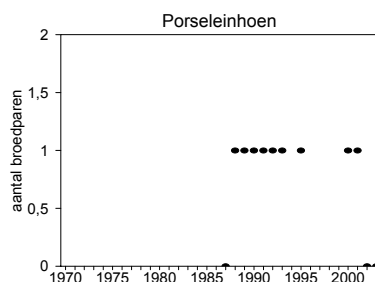
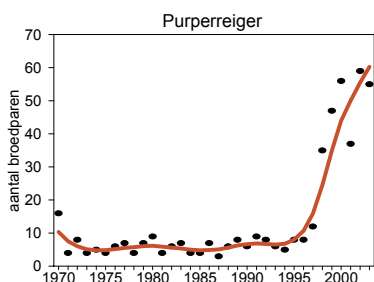
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Krakeend	f					130

(106) Boezems Kinderdijk

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Purperreiger	1981	++	++	7	51
Porseleinhoen	1987	?	?		1
Zwarte Stern					17
Snor					9

(106) Boezems Kinderdijk

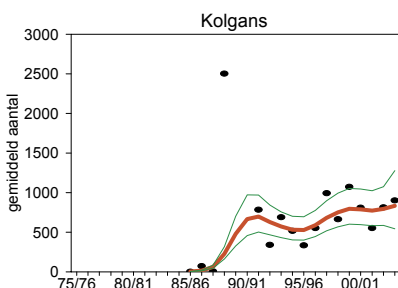
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Smient	sf					3.700
Krakeend	f					90
Slobeend	f					30

(107) Donkse Laagten

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

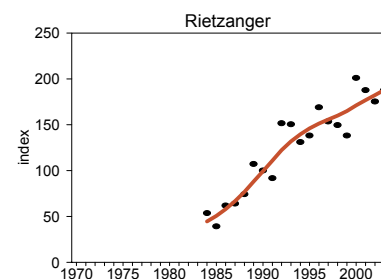
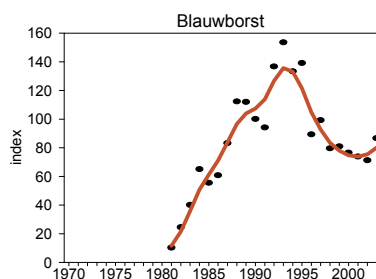
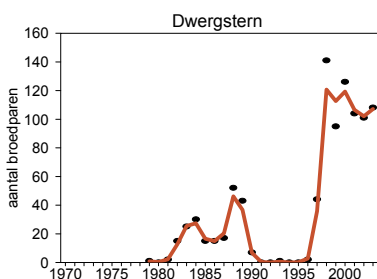
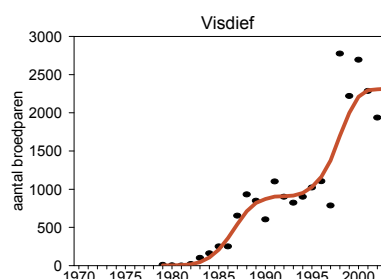
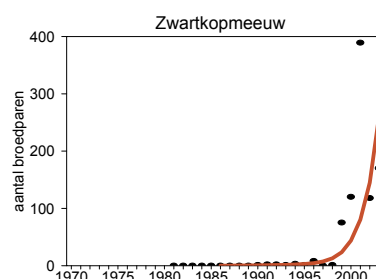
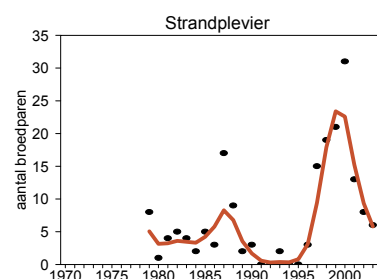
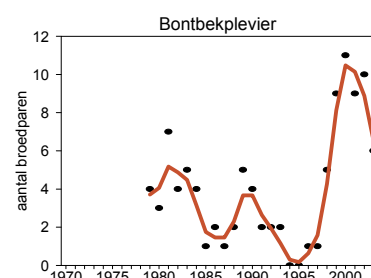
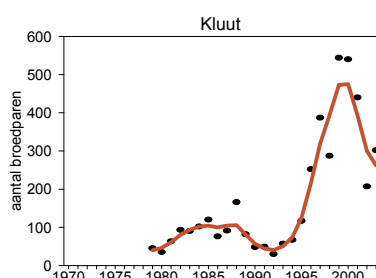
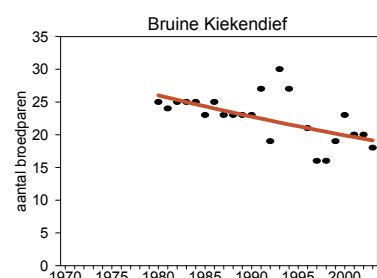
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kleine Zwaan	s					200
Kolgans	f	1985/86	++	?	830	
Kolgans	s					12.000
Brandgans	s					6.000

(109) Haringvliet

Broedvogels (aantallen in paren)

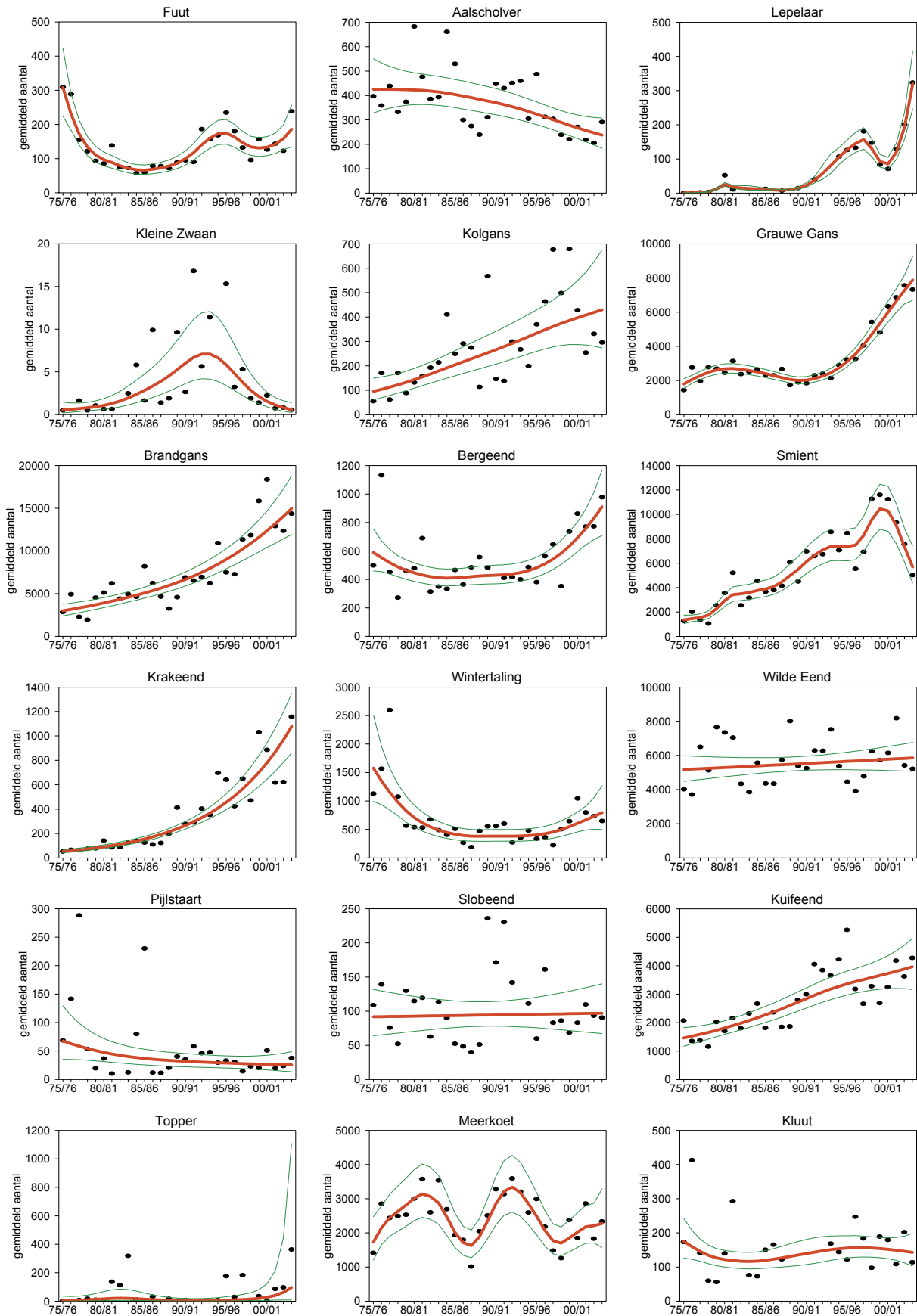
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Bruine Kiekendief	1981	-	?	25	20
Kluut	1981	++	++	65	410
Bontbekplevier				5	8
Strandplevier	1981	+	?	4	16
Zwartkopmeeuw	1981	++	++	0	170
Grote Stern				0	0
Visdief	1981	++	++	26	2.300
Dwergstern	1981	++	++	9	110
Blauwborst	1981	+	-		410
Rietzanger	1984	+	+		420

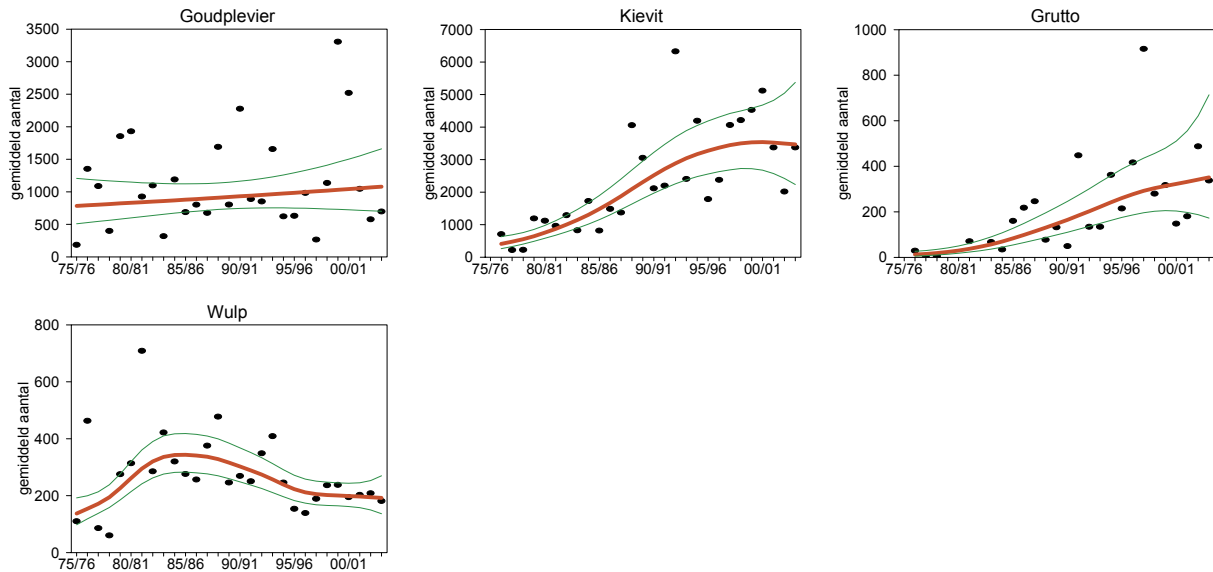
(109) Haringvliet

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	?	160	
Aalscholver	fs	1980/81	-	-	240	
Lepelaar	f	1980/81	++	++	160	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	?	--	1	
Kolgans	f	1980/81	+	?	400	
Kolgans	s					11.900
Dwerggans	f					20
Dwerggans	s					30
Grauwe Gans	f	1980/81	+	++	6.600	
Grauwe Gans	s					23.000
Brandgans	fs	1980/81	+	+	14.800	
Bergeend	f	1980/81	+	+	820	
Smient	sf	1980/81	+	?	8.900	
Krakeend	f	1980/81	++	++	860	
Wintertaling	f	1980/81	0	+	770	
Wilde Eend	f	1980/81	0	0	6.100	
Pijlstaart	f	1980/81	?	?	30	
Slobeend	f	1980/81	0	0	90	
Kuifeend	f	1980/81	+	0	3.600	
Toppereend	f	1980/81	?	?	120	
Visarend	f					3
Slechtvalk	f					8
Meerkoet	f	1980/81	0	?	2.300	
Kluut	f	1980/81	0	?	160	
Goudplevier	f	1980/81	0	0	1.600	
Kievit	fs	1980/81	+	?	3.700	
Grutto	fs	1980/81	++	?	290	
Wulp	fs	1980/81	0	?	210	

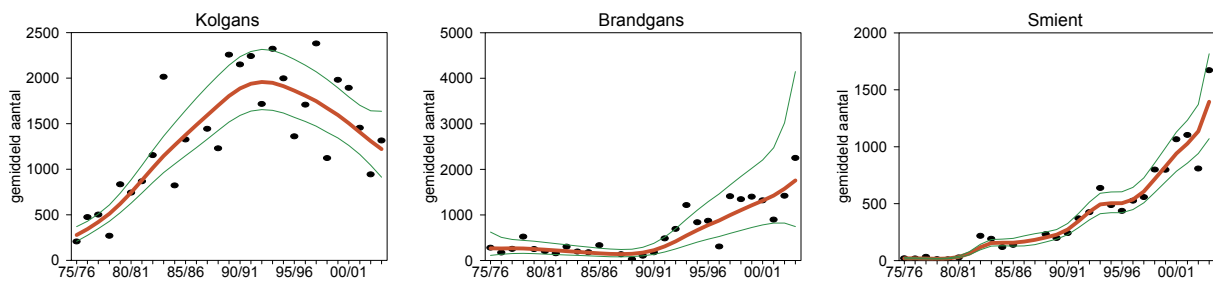

(110) Oudeland van Strijen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

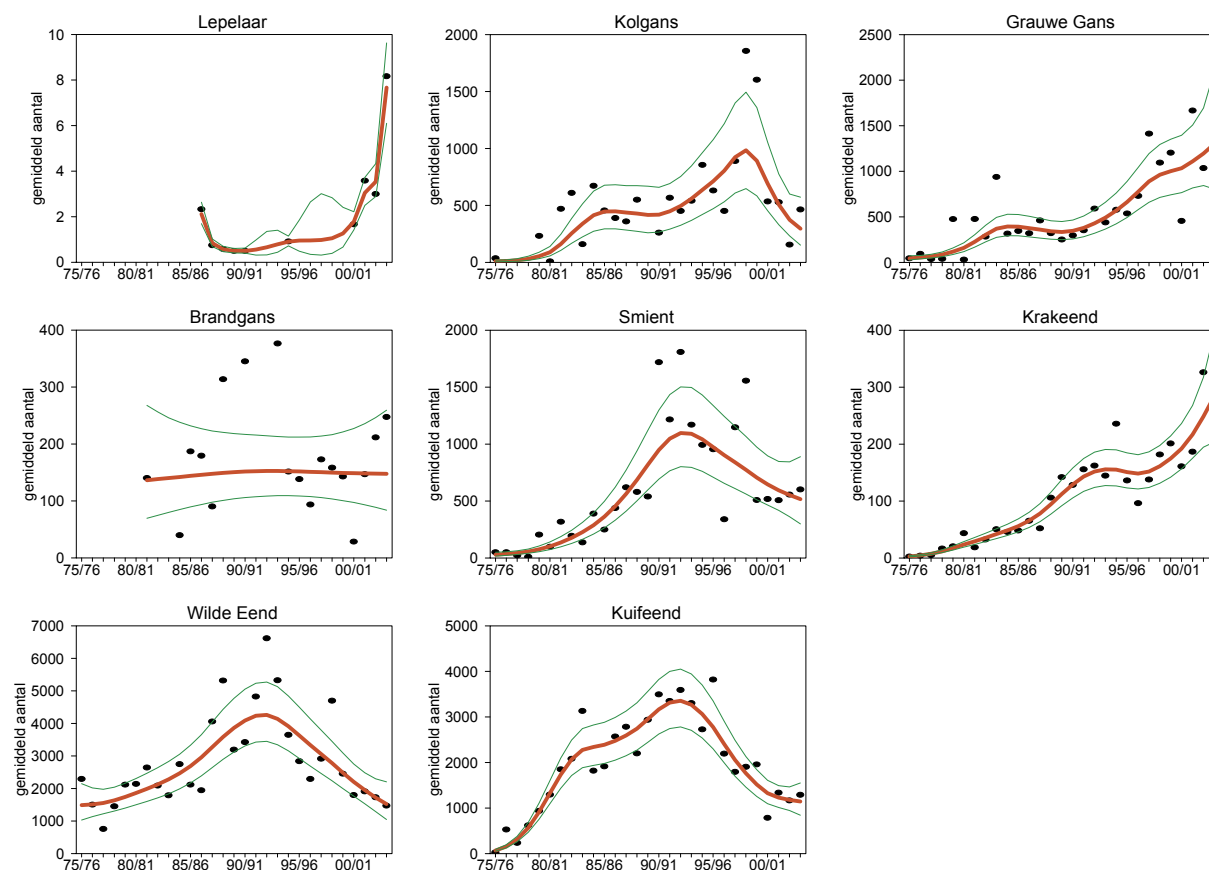
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Kolgans	f	1980/81	+	-	1.500	30
Dwerggans	f					
Brandgans	f	1980/81	+	?	1.500	
Smient	fs	1980/81	++	++	1.100	

(111) Hollands Diep

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Lepelaar	f	1986/87	++	++	4	
Kolgans	f	1980/81	+	?	660	14.600
Kolgans	s					
Grauwe Gans	f	1980/81	++	+	1.200	23.000
Grauwe Gans	s					
Brandgans	fs	1981/82	0	?	160	
Smient	sf	1980/81	+	-	540	
Krakeend	f	1980/81	++	+	230	
Wilde Eend	f	1980/81	0	--	1.900	
Kuifeend	f	1980/81	0	--	1.300	

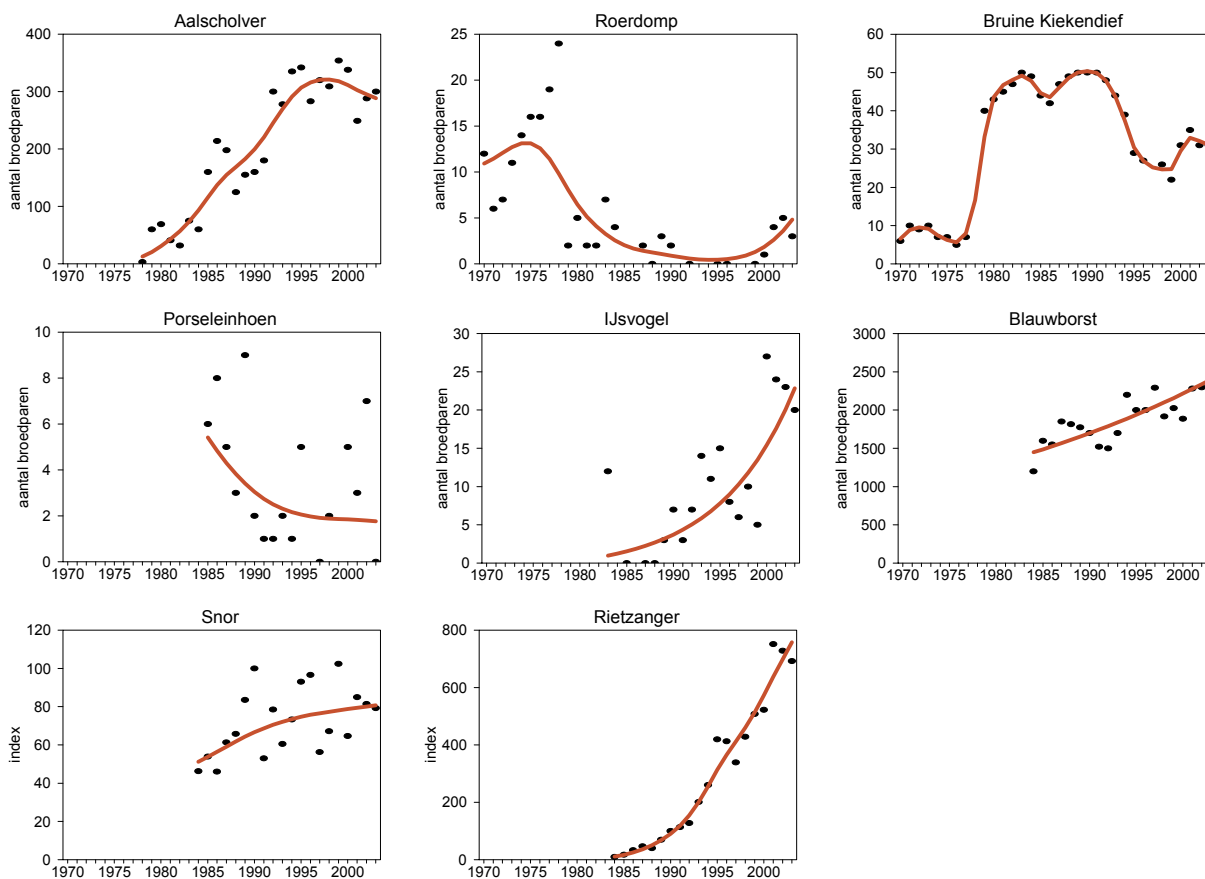

(112) Biesbosch

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	0	55	310
Roerdomp					4
Bruine Kiekendief	1981	-	0	45	30
Porseleinhoen	1985	?	?		4
IJsvogel	1983	+	+	12	20
Blauwborst	1984	+	+	910	2.300
Snor *	1984	+	0		130
Rietzanger *	1984	++	++		260

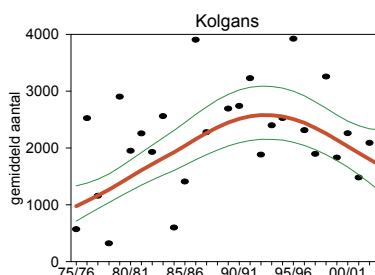
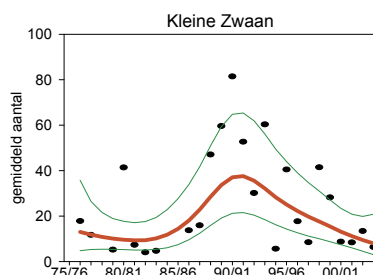
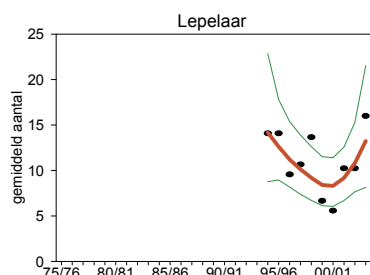
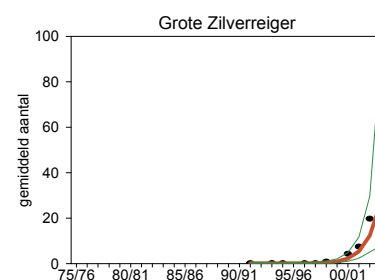
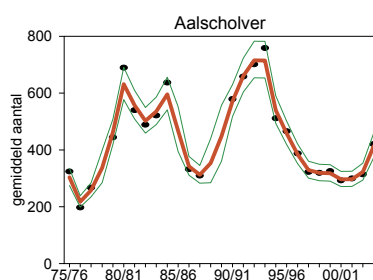
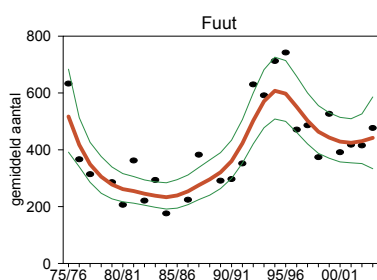
* De aantallen van Snor en Rietzanger zijn gebaseerd op de schattingen vanuit de broedvogelatlas maar vermoedelijk te laag.

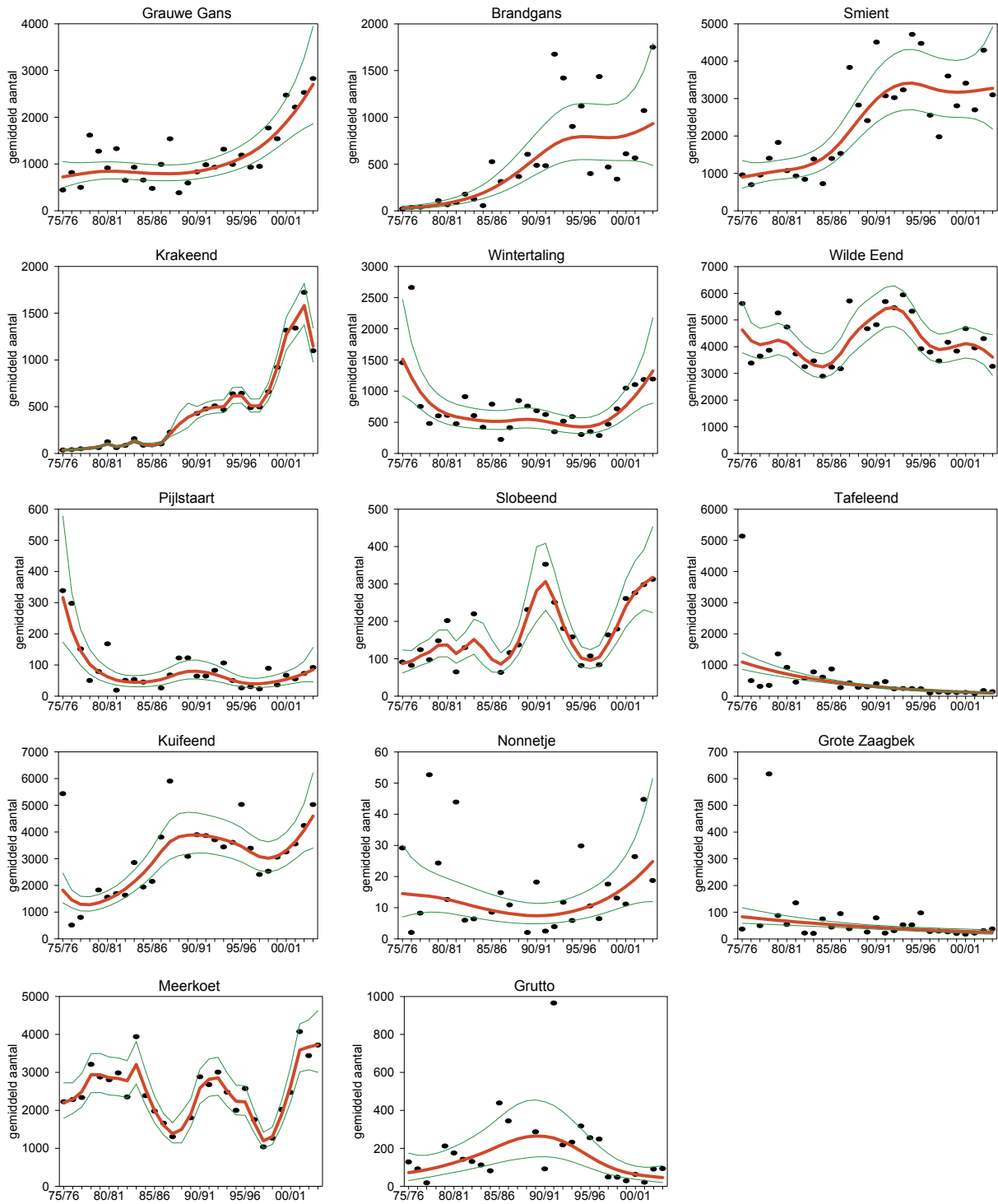

(112) Biesbosch

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1980/81	+	?	450	
Aalscholver	fs	1980/81	-	-	330	
Grote Zilverreiger	f	1991/92	++	++	10	
Grote Zilverreiger	s					60
Lepelaar	f	1994/95	?	?	10	
Kleine Zwaan	fs	1980/81	?	-	10	
Kolgans	f	1980/81	0	-	1.800	
Kolgans	s					34.200
Grauwe Gans	fs	1980/81	+	++	2.300	
Brandgans	f	1980/81	++	?	870	
Brandgans	s					4.900
Smient	sf	1980/81	+	?	3.300	
Krakeend	f	1980/81	++	+	1.300	
Wintertaling	f	1980/81	+	++	1.100	
Wilde Eend	f	1980/81	0	-	4.000	
Pijlstaart	f	1980/81	0	?	70	
Slobeend	f	1980/81	+	+	270	
Tafeleend	f	1980/81	--	--	130	
Kuifeend	f	1980/81	+	?	3.800	
Nonnetje	f	1980/81	?	+	20	
Grote Zaagbek	f	1980/81	-	-	30	
Zeearend	f					2
Visarend	f					6
Meerkoet	f	1980/81	0	+	3.100	
Grutto	fs	1980/81	?	-	60	

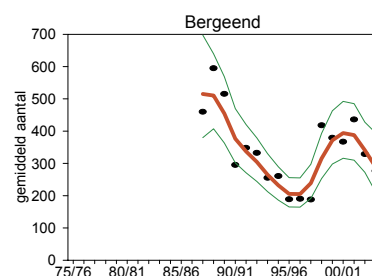
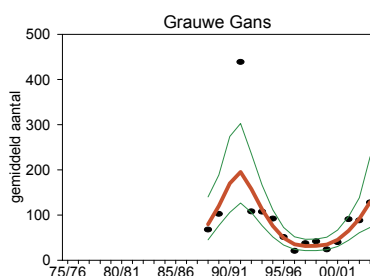
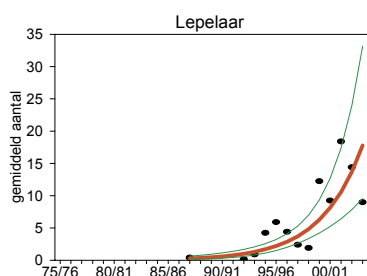
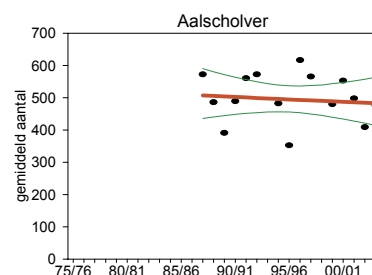
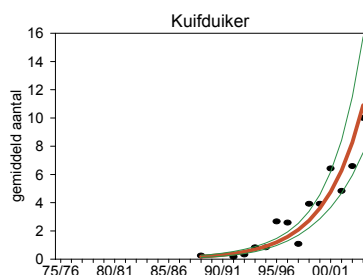
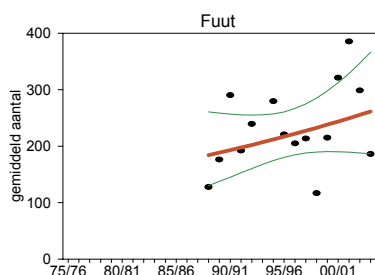

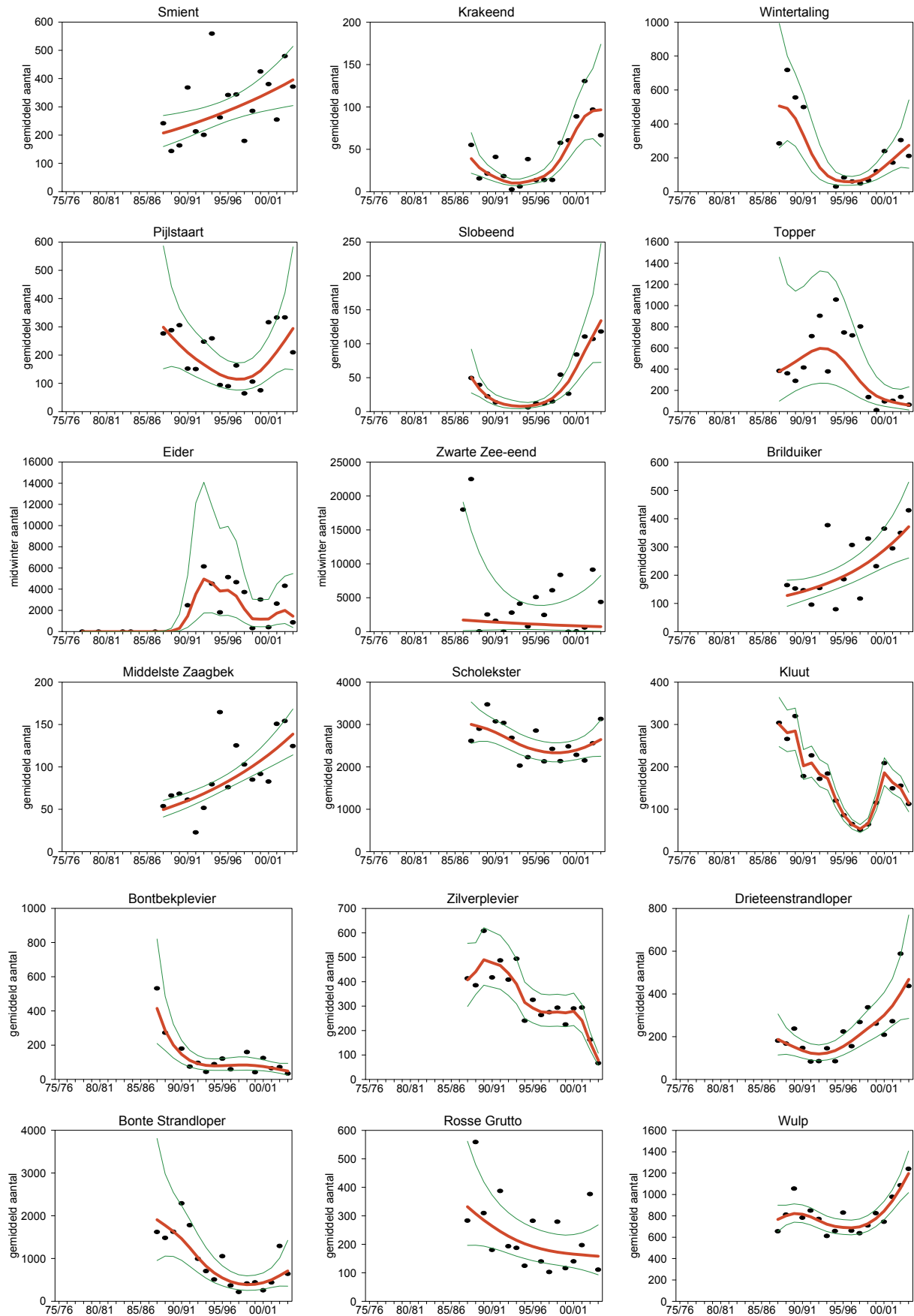

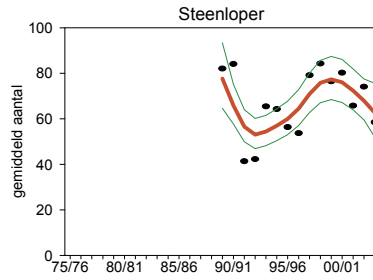
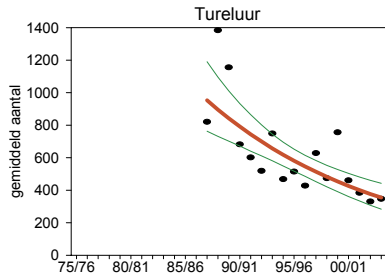
(113) Voordelta

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Roodkeelduiker	f					
Fuut	f	1988/89	?	?	280	
Kuifduiker	f	1988/89	++	++	6	
Aalscholver	fs	1987/88	0	0	480	
Lepelaar	fs	1987/88	++	++	10	
Grauwe Gans	fs	1988/89	?	?	70	
Bergeend	fs	1987/88	-	?	360	
Smient	fs	1987/88	+	+	380	
Krakeend	f	1987/88	+	++	90	
Wintertaling	f	1987/88	?	++	210	
Pijlstaart	f	1987/88	?	?	250	
Slobeend	f	1987/88	+	++	90	
Toppereend	f	1987/88	?	--	80	
Eider	f	1980/81	++	?		2.500
Zwarte Zee-eend	f	1986/87	?	?		9.700
Brilduiker	f	1988/89	+	+	330	
Middelste Zaagbek	f	1987/88	+	+	120	
Scholekster	fs	1987/88	0	0	2.500	
Kluut	fs	1987/88	-	0	150	
Bontbekplevier	fs	1987/88	--	?	70	
Zilverplevier	fs	1987/88	--	--	210	
Drieteenstrandloper	fs	1987/88	+	++	350	
Bonte Strandloper	fs	1987/88	-	?	620	
Rosse Grutto	fs	1987/88	?	?	190	
Wulp	fs	1987/88	+	+	980	
Tureluur	fs	1987/88	-	-	460	
Steenloper	fs	1989/90	0	0	70	
Dwergmeeuw	f					

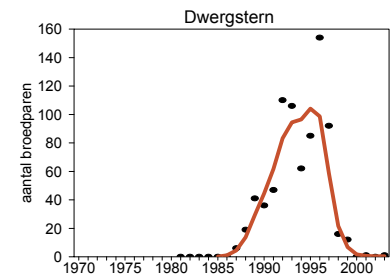
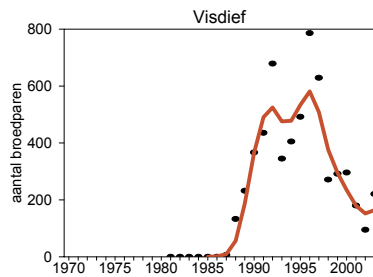
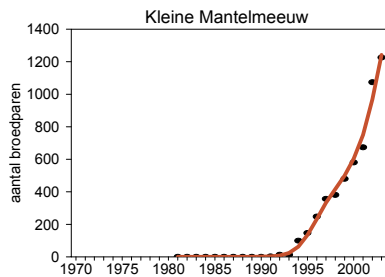
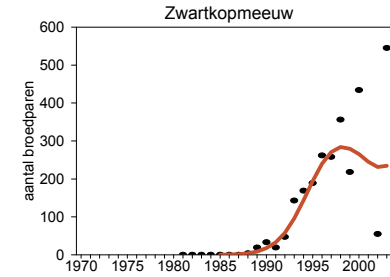
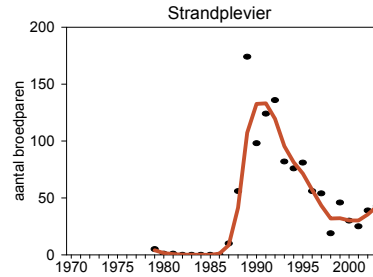
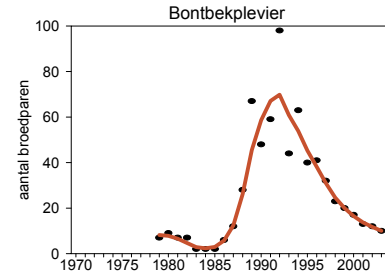
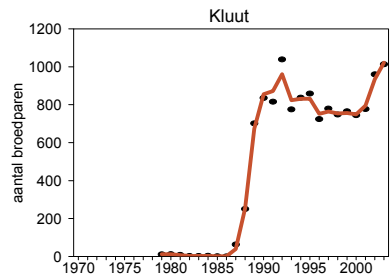
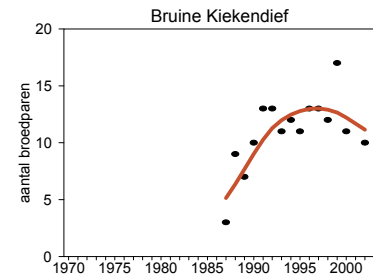
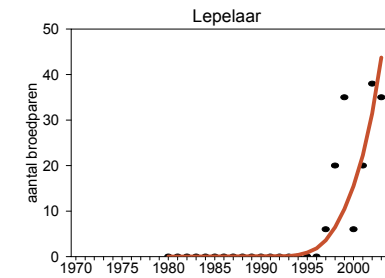

(114) Krammer-Volkerak
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Lepelaar				0	8
Bruine Kiekendief	1987	?	?		13
Kluut	1981	++	+	7	850
Bontbekplevier	1981	+	--	6	14
Strandplevier	1981	++	--	1	37
Zwartkopmeeuw	1981	++	0	0	310
Kleine Mantelmeeuw	1981	++	++	0	810
Visdief	1981	+	--	0	220
Dwergstern	1981	--	--	0	3

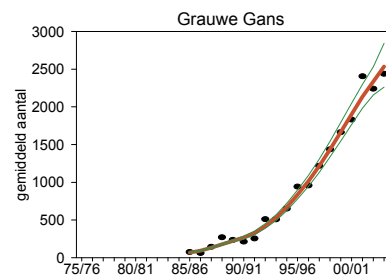
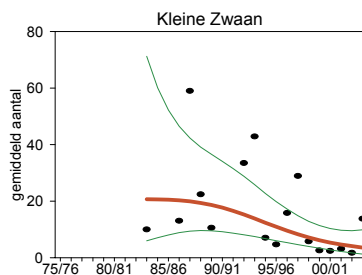
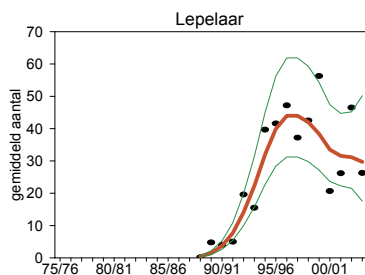
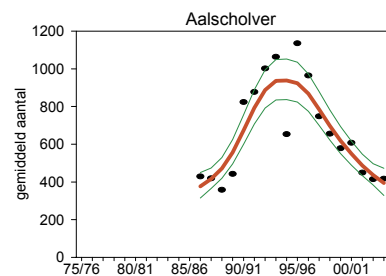
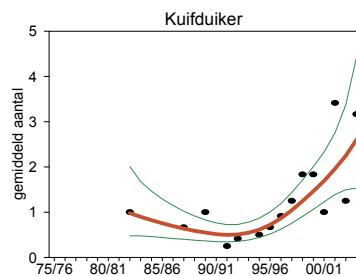
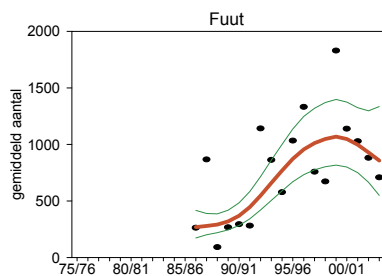

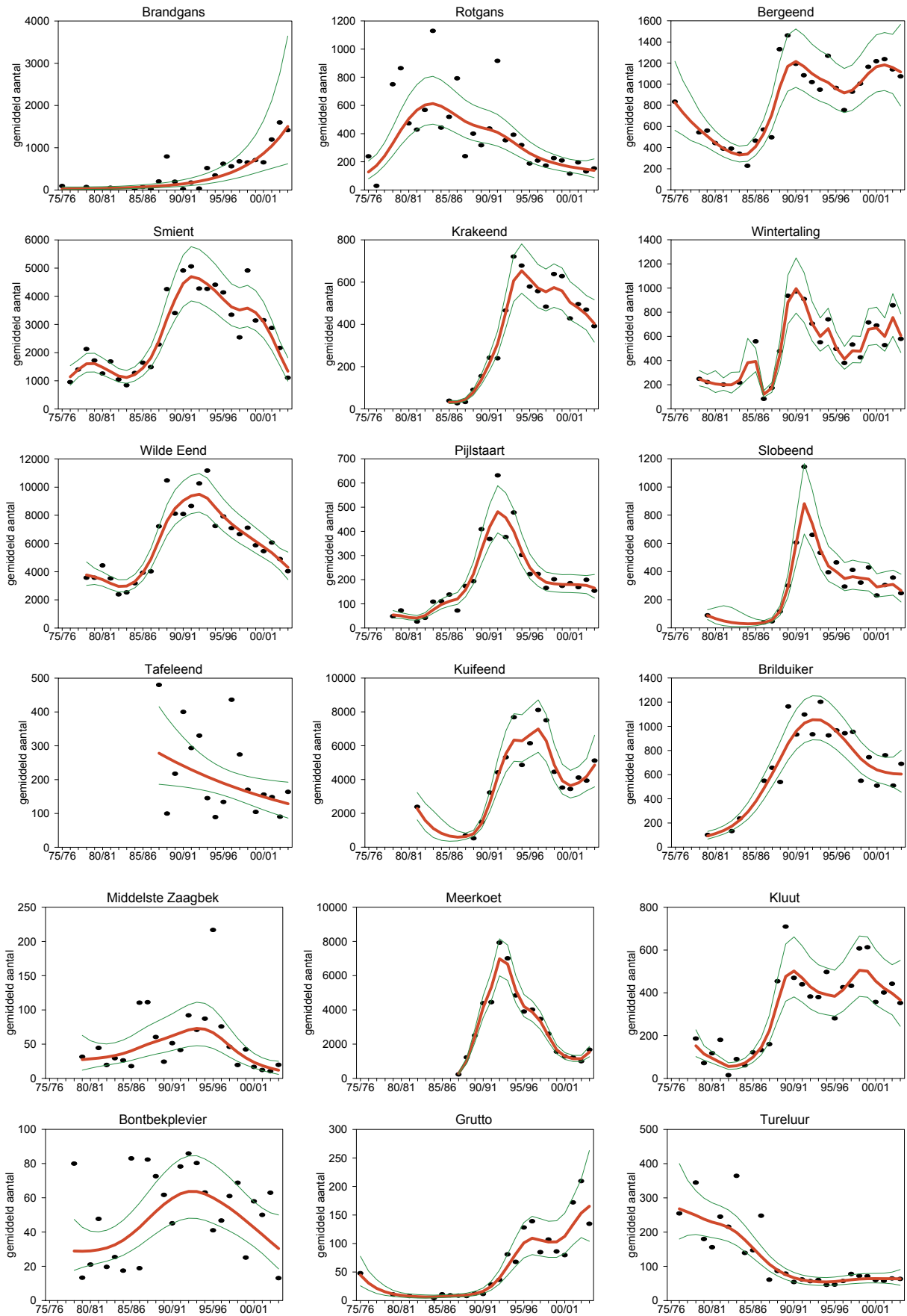

(114) Krammer-Volkerak

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1986/87	+	?	1.100	
Kuifduiker	f	1982/83	+	++	2	
Aalscholver	fs	1986/87	0	--	490	
Lepelaar	f	1988/89	++	?	40	
Kleine Zwaan	fs	1983/84	-	-	5	
Grauwe Gans	f	1985/86	++	++	2.100	
Grauwe Gans	s					12.700
Brandgans	fs	1980/81	++	++	1.100	
Rotgans	fs	1980/81	-	-	160	
Bergeend	f	1980/81	+	?	1.200	
Smient	sf	1980/81	0	--	2.500	
Krakeend	f	1985/86	++	-	480	
Wintertaling	f	1980/81	+	0	670	
Wilde Eend	f	1980/81	0	-	5.300	
Pijlstaart	f	1980/81	+	-	180	
Slobeend	f	1980/81	+	-	310	
Tafeleend	f	1987/88	-	-	130	
Kuifeend	f	1981/82	+	?	4.000	
Brilduiker	f	1980/81	++	-	640	
Middelste Zaagbek	f	1980/81	?	--	20	
Visarend	f					2
Slechtvalk	f					5
Meerkoet	f	1987/88	++	--	1.300	
Kluut	f	1980/81	+	?	430	
Bontbekplevier	f	1980/81	0	-	40	
Grutto	fs	1980/81	++	+	140	
Tureluur	f	1980/81	-	?	60	

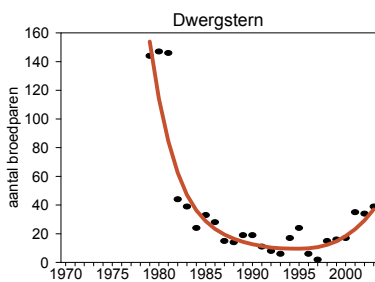
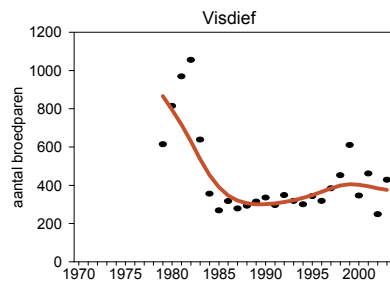
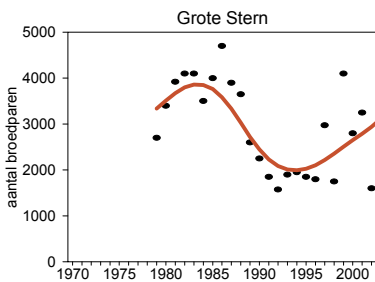
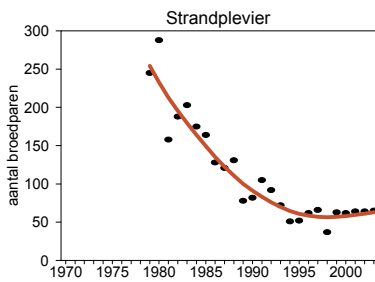
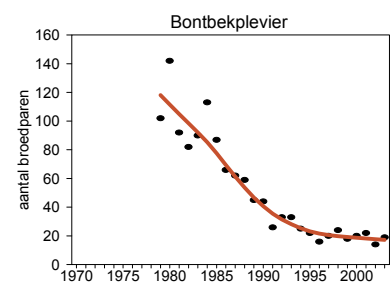
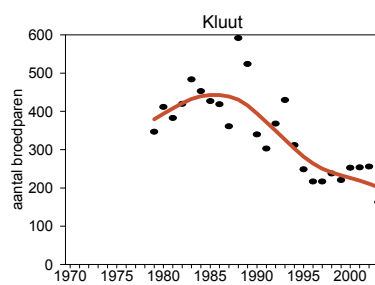
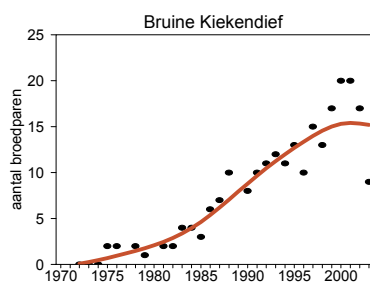

(115) Grevelingen

Broedvogels (aantallen in paren)

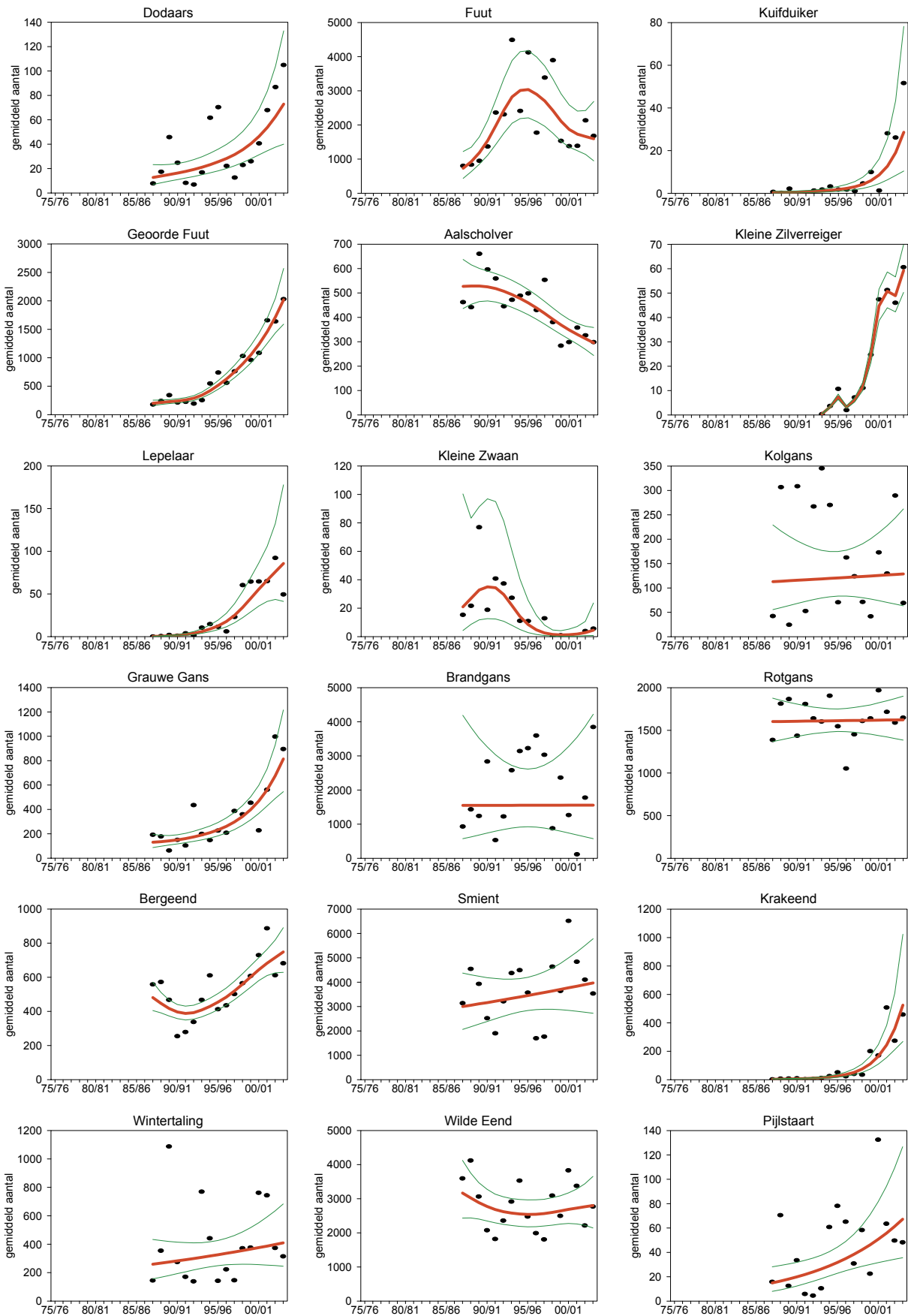
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Bruine Kiekendief	1981	++	?	2	17
Kluut	1981	-	-	410	230
Bontbekplevier	1981	--	?	100	19
Strandplevier	1981	--	?	220	64
Grote Stern	1981	-	++	3.600	3.200
Visdief	1981	-	0	820	420
Dwergstern	1981	-	++	100	28

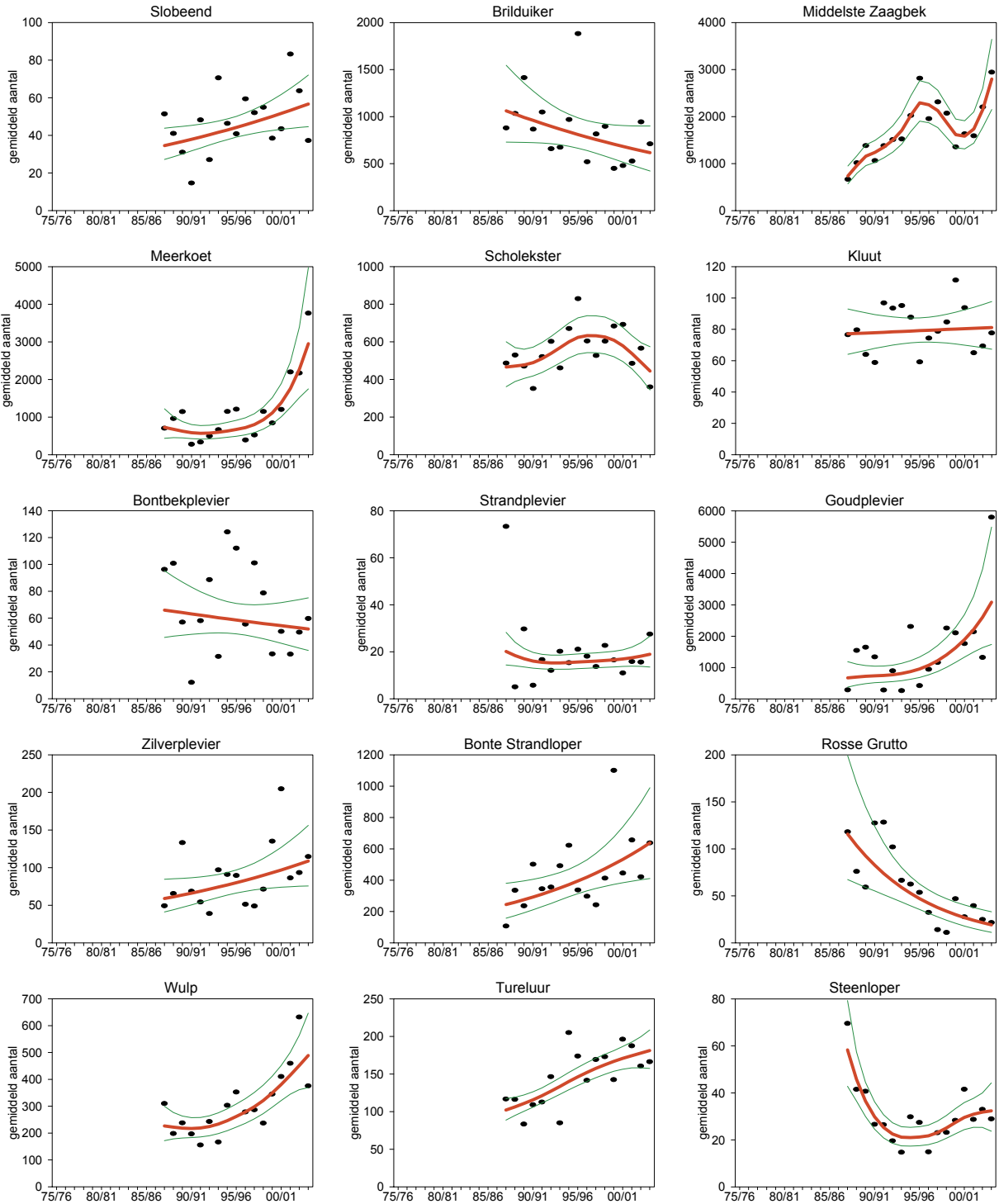

(115) Grevelingen

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Dodaars	f	1987/88	++	++	70	
Fuut	f	1987/88	+	-	1.600	
Kuifduiker	f	1987/88	++	++	20	
Geoorde Fuut	f	1987/88	++	++	1.500	
Aalscholver	fs	1987/88	-	-	310	
Kleine Zilverreiger	f	1993/94	++	++	50	
Lepelaar	f	1987/88	++	++	70	
Kleine Zwaan	fs	1987/88	?	?	4	
Kolgans	f	1987/88	?	?	140	
Grauwe Gans	fs	1987/88	++	++	630	
Brandgans	fs	1987/88	?	?	1.900	
Rotgans	fs	1987/88	0	0	1.700	
Bergeend	f	1987/88	+	+	700	
Smient	fs	1987/88	?	?	4.500	
Krakeend	f	1987/88	++	++	320	
Wintertaling	f	1987/88	?	?	510	
Wilde Eend	f	1987/88	0	0	2.900	
Pijlstaart	f	1987/88	+	+	60	
Slobeend	f	1987/88	+	+	50	
Brilduiker	f	1987/88	?	?	620	
Middelste Zaagbek	f	1987/88	++	+	1.900	
Slechtvalk	f					10
Meerkoet	f	1987/88	+	++	2.000	
Scholekster	fs	1987/88	0	?	560	
Kluut	fs	1987/88	0	0	80	
Bontbekplevier	fs	1987/88	?	?	50	
Strandplevier	fs	1987/88	0	?	20	
Goudplevier	fs	1987/88	+	++	2.600	
Zilverplevier	fs	1987/88	?	?	130	
Bonte Strandloper	fs	1987/88	+	+	650	
Rosse Grutto	fs	1987/88	--	--	30	
Wulp	fs	1987/88	+	+	440	
Tureluur	fs	1987/88	+	+	170	
Steenloper	fs	1987/88	-	+	30	

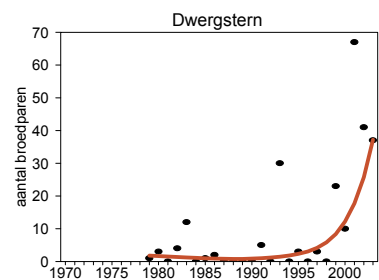
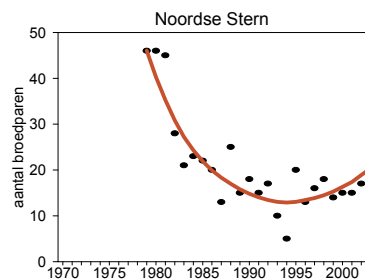
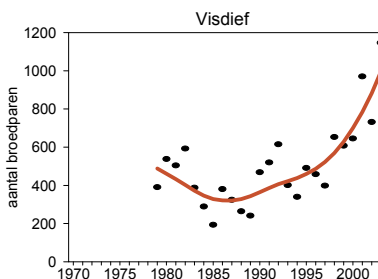
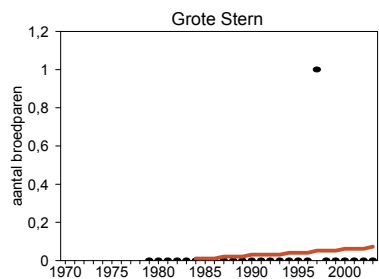
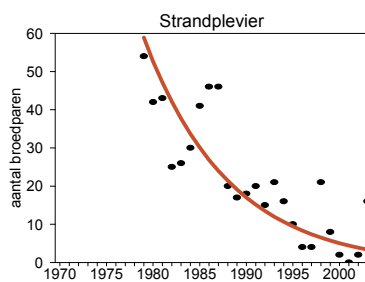
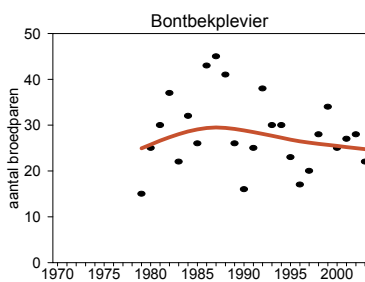
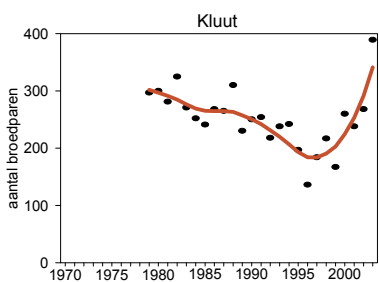

(118) Oosterschelde

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Kluut	1981	-	+	290	260
Bontbekplevier	1981	0	?	26	27
Strandplevier	1981	--	?	38	6
Grote Stern				0	0
Visdief	1981	+	++	480	820
Noordse Stern				37	18
Dwergstern	1981	++	++	4	36

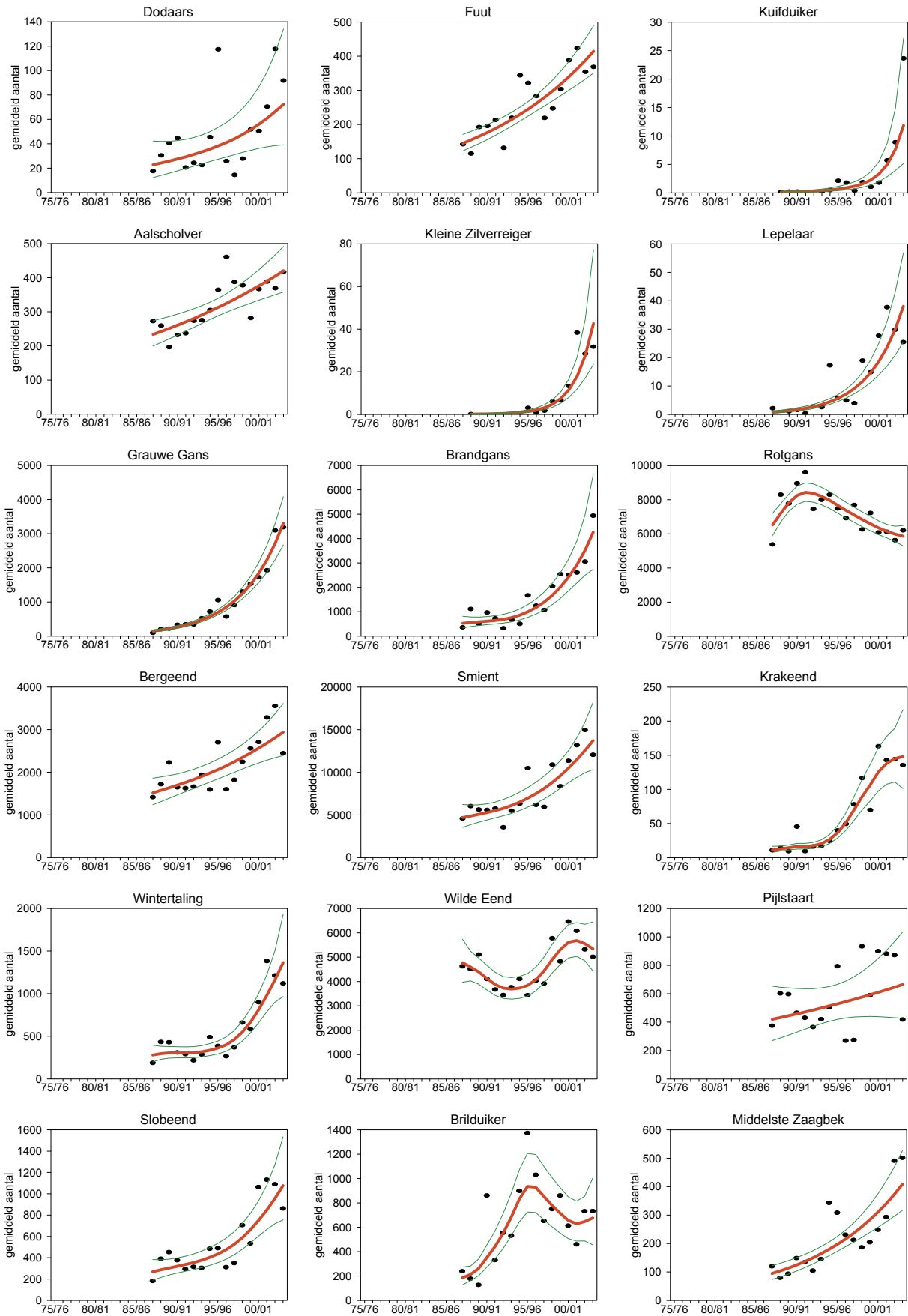

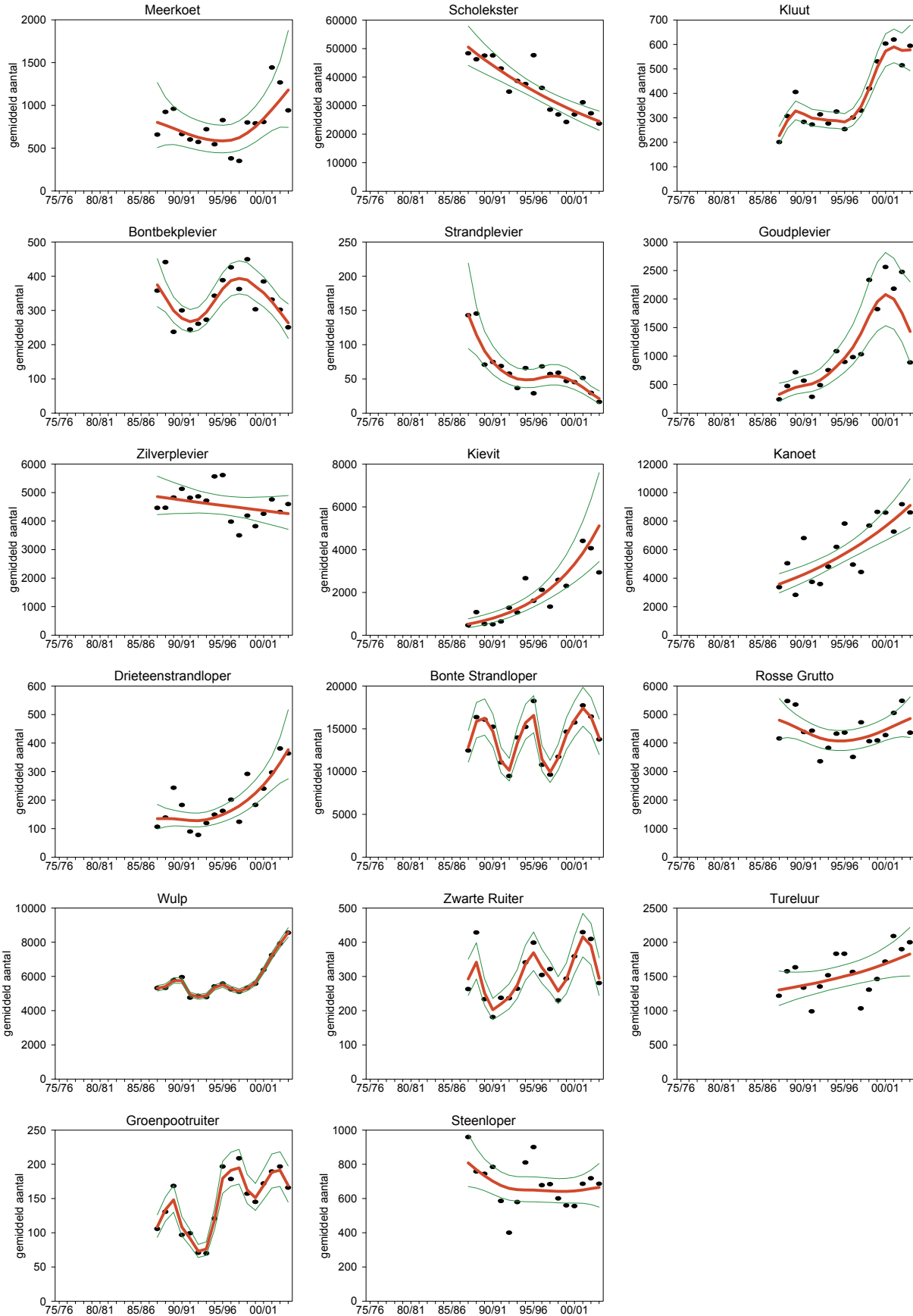
(118) Oosterschelde

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Dodaars	f	1987/88	+	+	80	
Fuut	f	1987/88	+	+	370	
Kuifduiker	f	1988/89	++	++	8	
Aalscholver	fs	1987/88	+	+	360	
Kleine Zilverreiger	f	1988/89	++	++	20	
Lepelaar	fs	1987/88	++	++	30	
Kleine Zwaan	s					530
Grauwe Gans	fs	1987/88	++	++	2.300	
Brandgans	fs	1987/88	++	++	3.100	
Rotgans	fs	1987/88	0	-	6.300	
Bergeend	fs	1987/88	+	+	2.900	
Smient	fs	1987/88	+	+	12.000	
Krakeend	f	1987/88	++	++	130	
Wintertaling	f	1987/88	++	++	1.000	
Wilde Eend	f	1987/88	0	+	5.500	
Pijlstaart	f	1987/88	?	?	730	
Slobeend	f	1987/88	++	++	940	
Brilduiker	f	1987/88	+	?	680	
Middelste Zaagbek	f	1987/88	++	++	350	
Slechtvalk	f					10
Meerkoet	f	1987/88	?	+	1.100	
Scholekster	fs	1987/88	-	-	26.700	
Kluut	fs	1987/88	+	++	570	
Bontbekplevier	fs	1987/88	-	0	310	
Strandplevier	fs	1987/88	--	-	40	
Goudplevier	fs	1987/88	++	?	2.000	
Zilverplevier	fs	1987/88	0	0	4.400	
Kievit	fs	1987/88	++	++	4.500	
Kanoetstrandloper	fs	1987/88	+	+	8.500	
Drieteenstrandloper	fs	1987/88	+	++	290	
Bonte Strandloper	fs	1987/88	0	0	15.700	
Rosse Grutto	fs	1987/88	0	0	4.700	
Wulp	fs	1987/88	+	+	7.100	
Zwarte Ruiter	fs	1987/88	0	0	350	
Tureluur	fs	1987/88	+	+	1.800	
Groenpootruiter	fs	1987/88	+	+	170	
Steenloper	fs	1987/88	0	0	640	

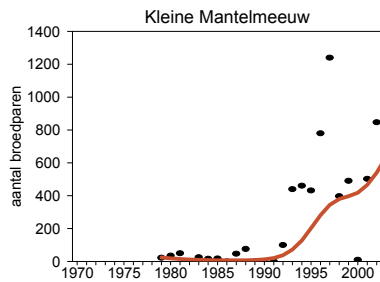
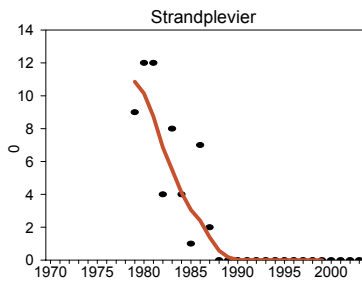
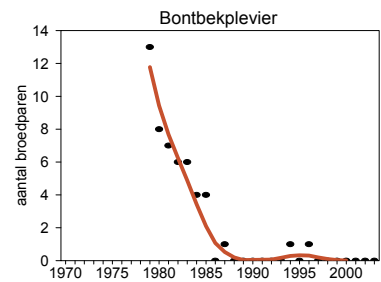
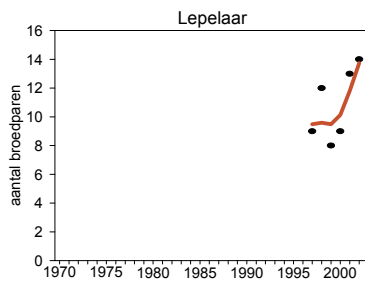
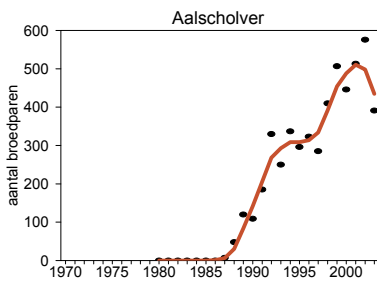

(119) Veerse Meer

Broedvogels (aantallen in paren)

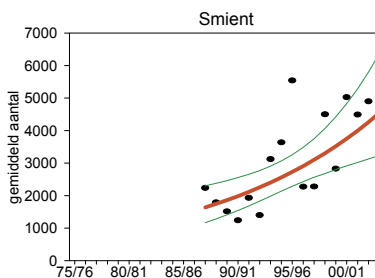
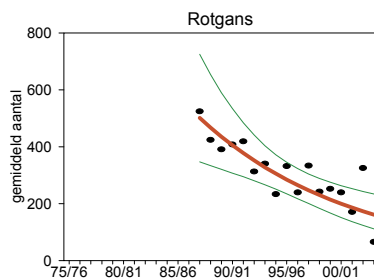
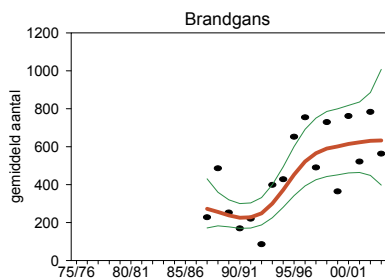
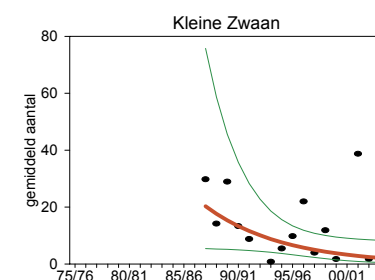
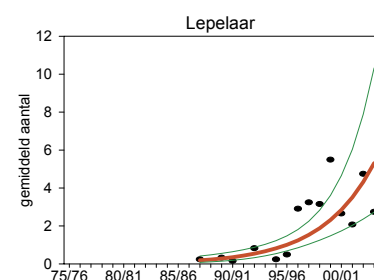
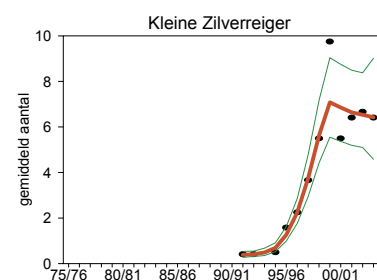
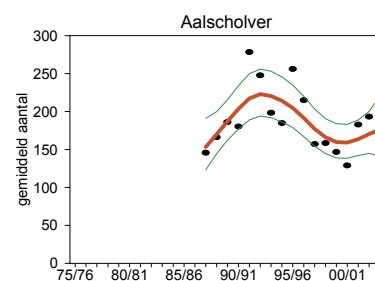
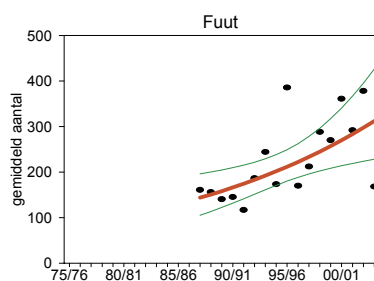
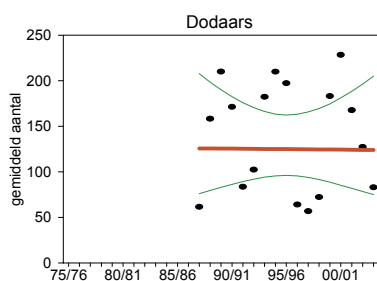
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Aalscholver	1981	++	+	0	490
Lepelaar					12
Bontbekplevier					1
Strandplevier					0
Kleine Mantelmeeuw	1981	++	-	27	590

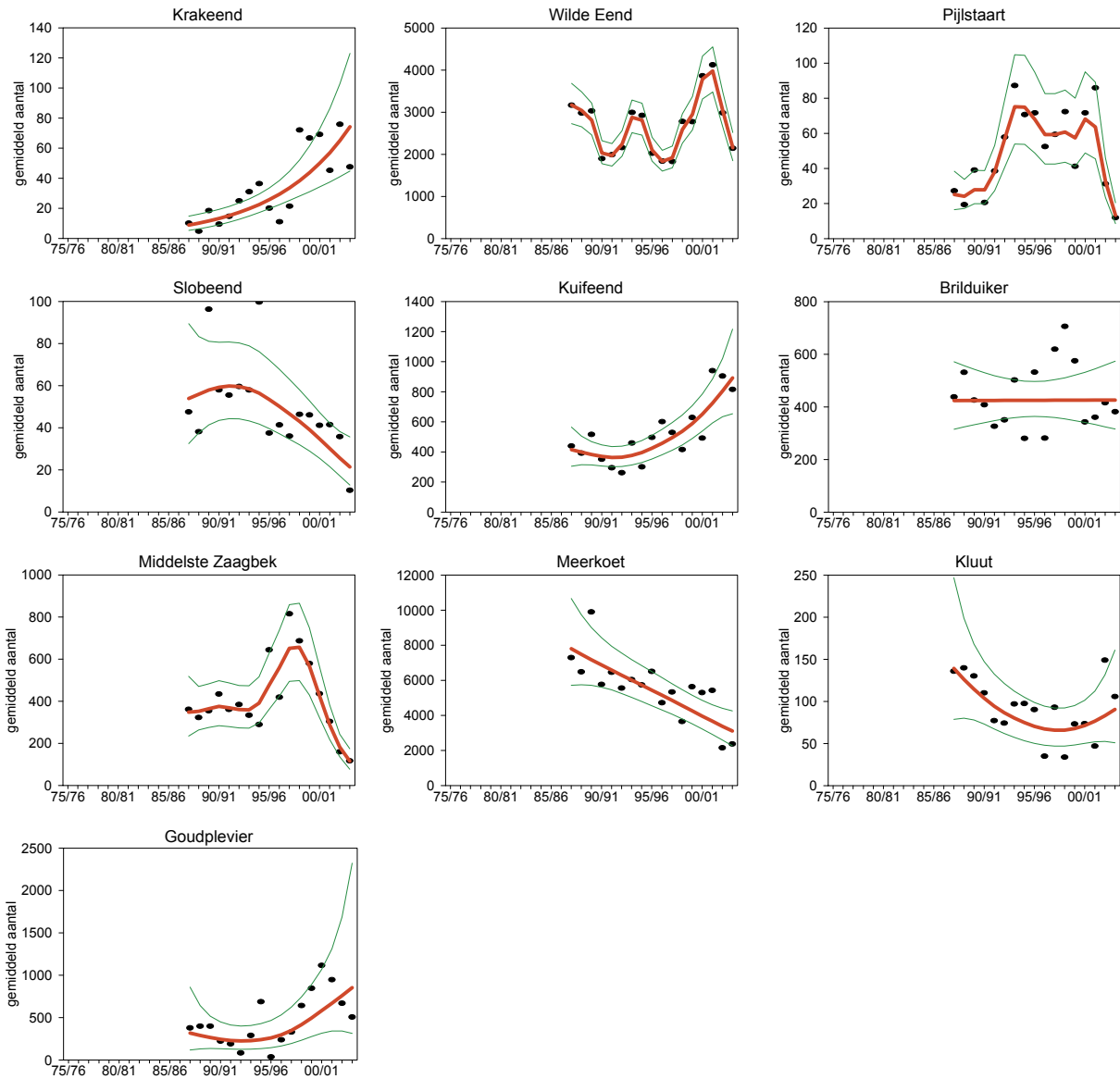

(119) Veerse Meer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Dodaars	f	1987/88	?	?	160	
Fuut	f	1987/88	+	+	290	
Aalscholver	fs	1987/88	0	0	170	
Kleine Zilverreiger	f	1991/92	++	++	7	
Lepelaar	f	1987/88	++	++	4	
Kleine Zwaan	fs	1987/88	?	?	10	
Kolgans	s					12.100
Brandgans	f	1987/88	+	?	600	
Brandgans	s					7.900
Rotgans	fs	1987/88	-	-	210	
Smient	fs	1987/88	+	+	4.000	
Krakeend	f	1987/88	++	++	60	
Wilde Eend	f	1987/88	-	-	3.200	
Pijlstaart	f	1987/88	-	--	50	
Slobeend	f	1987/88	-	-	40	
Kuifeend	f	1987/88	+	+	760	
Brilduiker	f	1987/88	0	0	420	
Middelste Zaagbek	f	1987/88	-	--	320	
Meerkoet	f	1987/88	-	-	4.200	
Kluut	fs	1987/88	?	?	90	
Goudplevier	fs	1987/88	?	+	820	

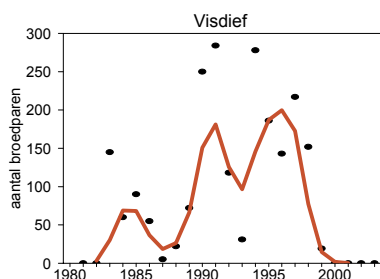
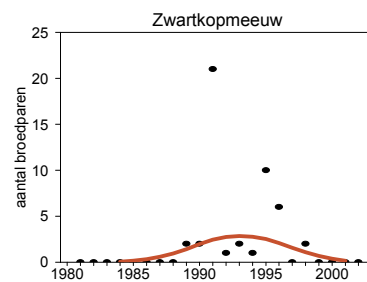
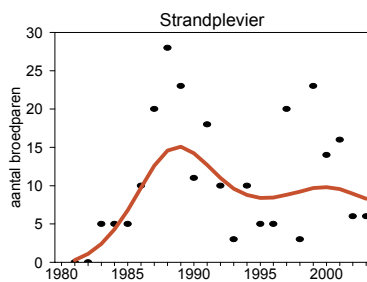
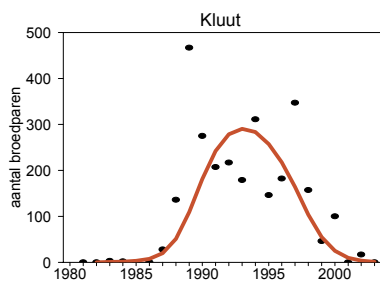

(120) Zoommeer

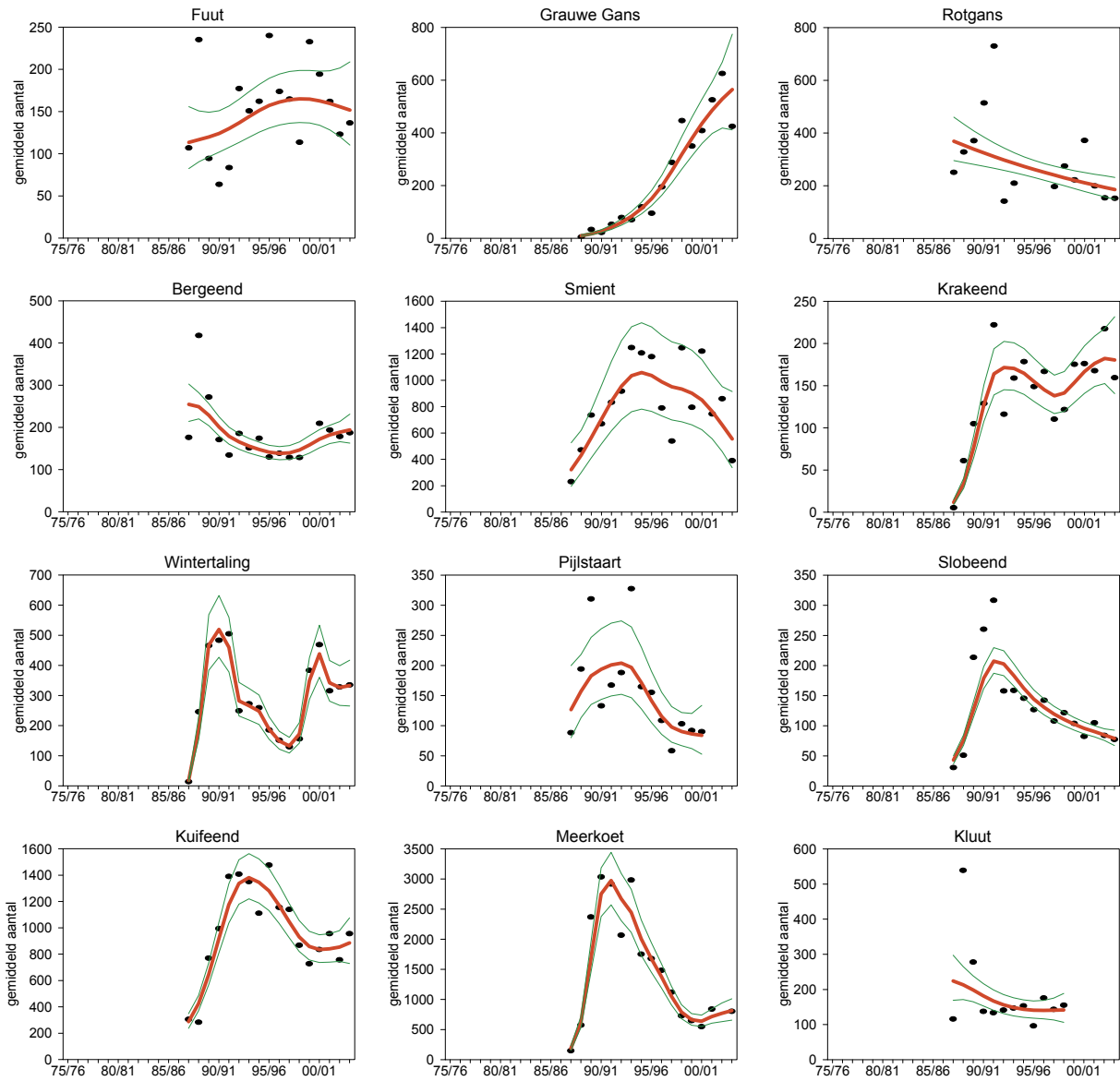
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Kluut	1981	++	--	1	33
Strandplevier	1981	0	?	2	13
Zwartkopmeeuw	1981	?	?	0	0
Visdief	1981	+	--	48	4

(120) Zoommeer

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

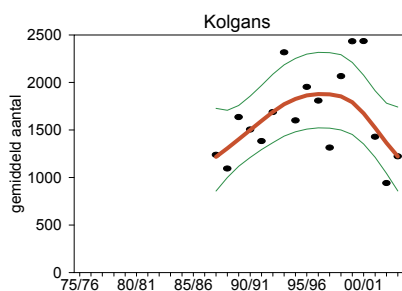
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1987/88	0	0	170	
Grauwe Gans	fs	1988/89	++	++	470	
Rotgans	fs	1987/88	-	-	220	
Bergeend	f	1987/88	0	+	200	
Smient	sf	1987/88	?	-	800	
Krakeend	f	1987/88	++	0	180	
Wintertaling	f	1987/88	++	?	370	
Pijlstaart	f	1987/88	?	-	90	
Slobeend	f	1987/88	+	--	90	
Kuifeend	f	1987/88	++	-	850	
Meerkoet	f	1987/88	++	--	710	
Kluut	f	1987/88	-	?		

(121) Yerseke en Kapelse Moer

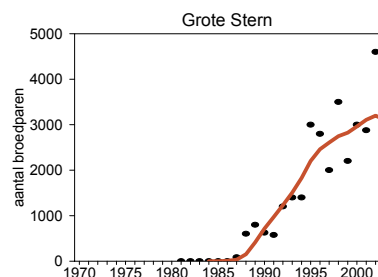
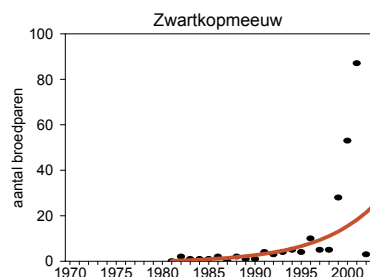
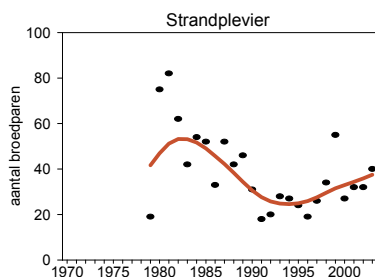
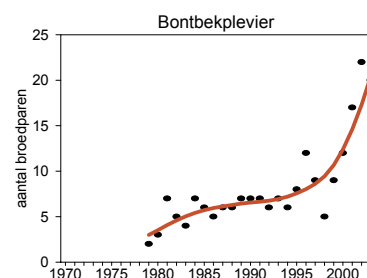
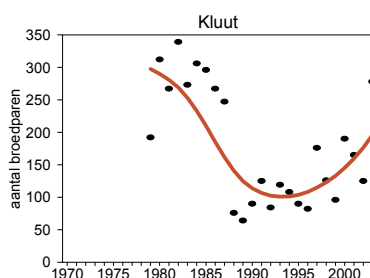
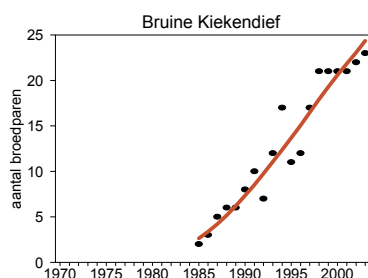
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kolgans	f	1987/88	0	?	1.700	

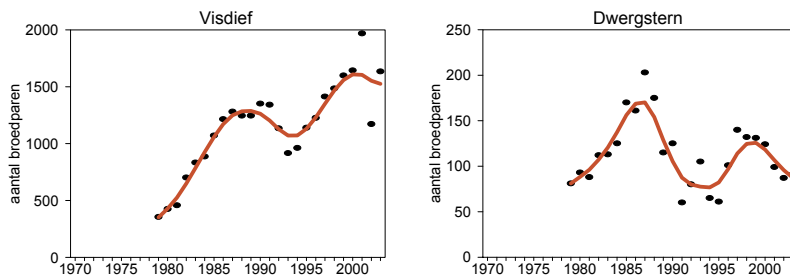
(122) Westerschelde & Saeftinghe

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Bruine Kiekendief	1985	++	+		22
Kluut	1981	-	++	280	170
Bontbekplevier	1981	+	+	4	16
Strandplevier	1981	-	+	56	37
Zwartkopmeeuw	1981	++	++	1	41
Grote Stern	1981	++	++	0	3.000
Visdief	1981	+	+	550	1.600
Dwergstern	1981	-	?	97	110
Blauwborst					450

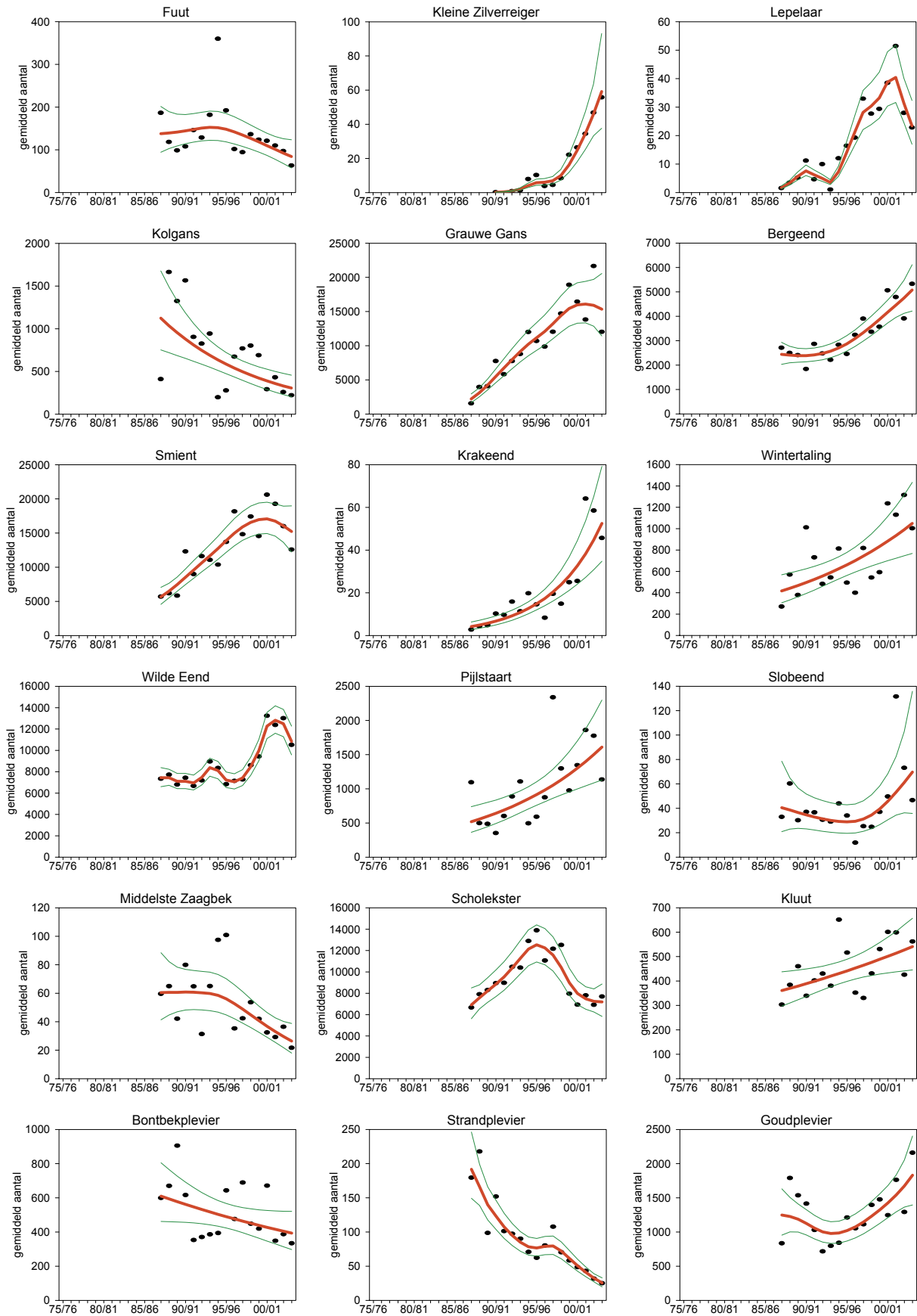

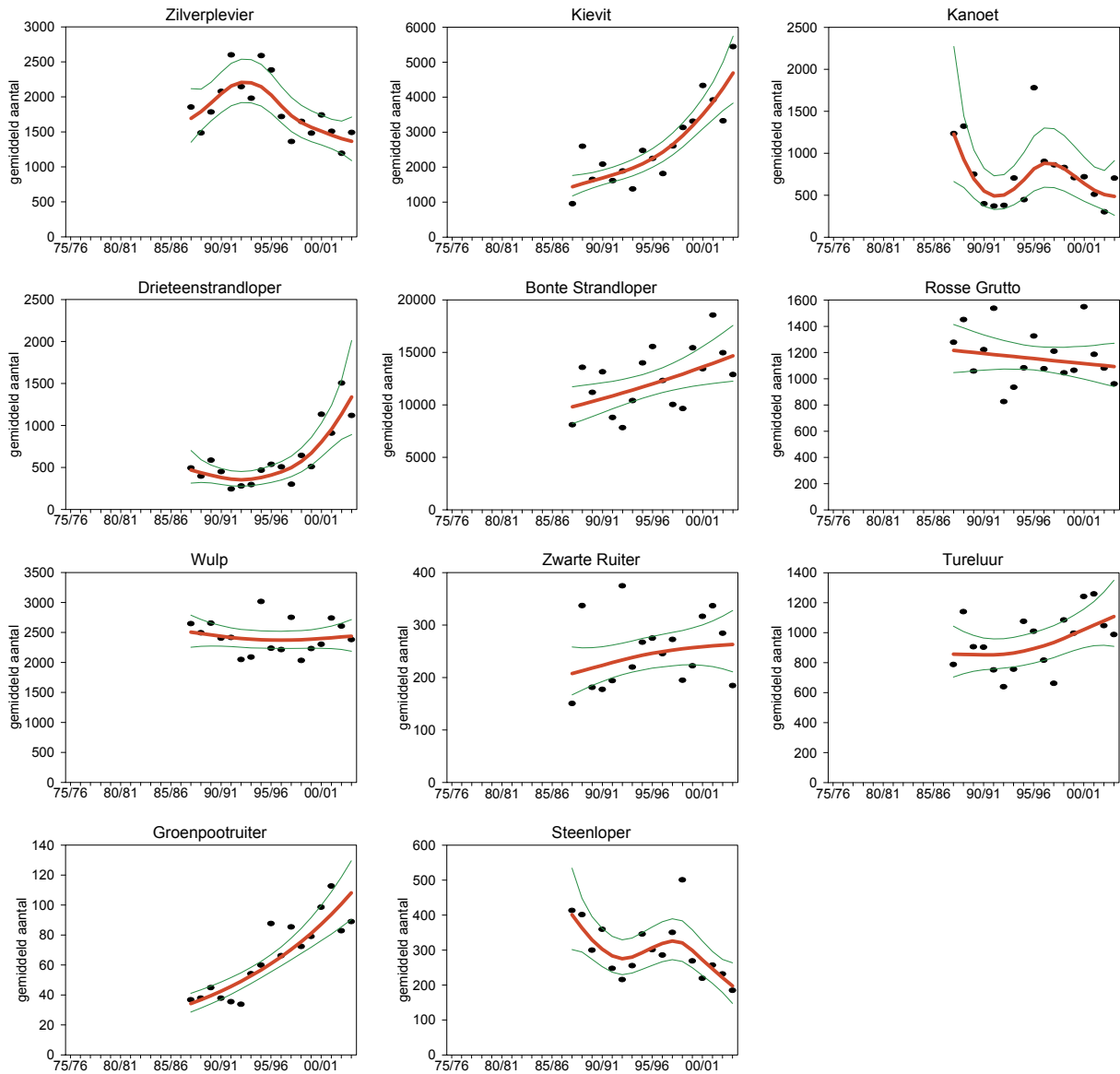

(122) Westerschelde & Saeftinghe

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1987/88	?	-	100	
Kleine Zilverreiger	f	1990/91	++	++	40	
Lepelaar	fs	1987/88	++	++	30	
Kolgans	f	1987/88	-	-	380	
Kolgans	s					3.900
Grauwe Gans	fs	1987/88	++	+	16.600	
Bergeend	fs	1987/88	+	+	4.500	
Smient	fs	1987/88	+	?	16.600	
Krakeend	f	1987/88	++	++	40	
Wintertaling	f	1987/88	+	+	1.100	
Wilde Eend	f	1987/88	+	+	11.700	
Pijlstaart	f	1987/88	+	+	1.400	
Slobeend	f	1987/88	?	+	70	
Middelste Zaagbek	f	1987/88	-	-	30	
Zeearend	f					2
Slechtvalk	f					8
Scholekster	fs	1987/88	0	-	7.500	
Kluut	fs	1987/88	+	+	540	
Bontbekplevier	fs	1987/88	?	?	430	
Strandplevier	fs	1987/88	--	--	40	
Goudplevier	fs	1987/88	+	+	1.600	
Zilverplevier	fs	1987/88	0	-	1.500	
Kievit	fs	1987/88	++	++	4.100	
Kanoetstrandloper	fs	1987/88	-	?	590	
Drieteenstrandloper	fs	1987/88	+	++	1.000	
Bonte Strandloper	fs	1987/88	+	+	15.100	
Rosse Grutto	fs	1987/88	0	0	1.200	
Wulp	fs	1987/88	0	0	2.500	
Zwarte Ruiter	fs	1987/88	0	0	270	
Tureluur	fs	1987/88	0	?	1.100	
Groenpotruiter	fs	1987/88	++	++	90	
Steenloper	fs	1987/88	-	-	230	

(123) Zwin & Kievittepolder

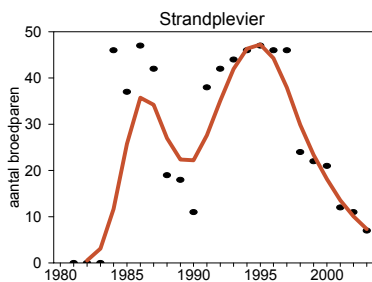
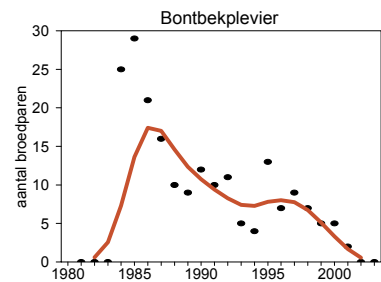
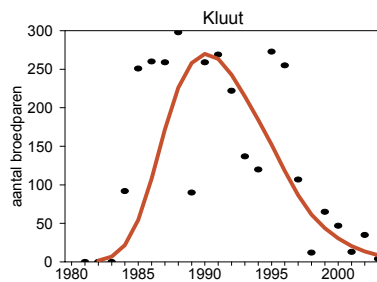
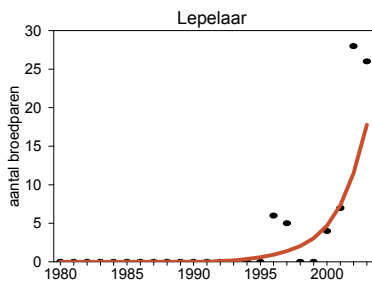
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kleine Zilverreiger	f					9

(127) Markiezaat

Broedvogels (aantallen in paren)

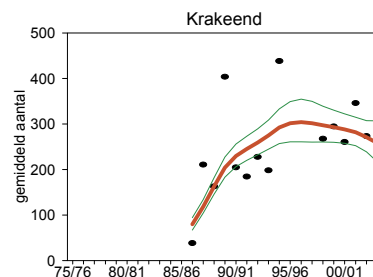
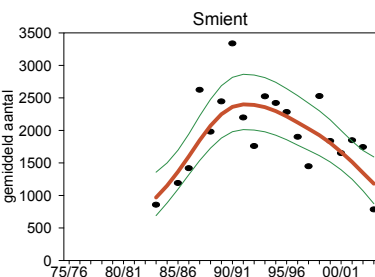
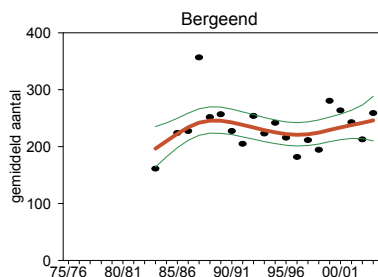
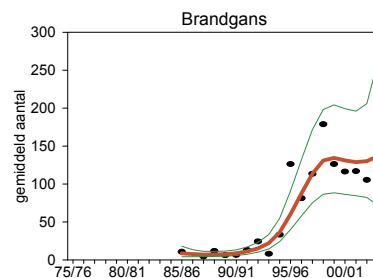
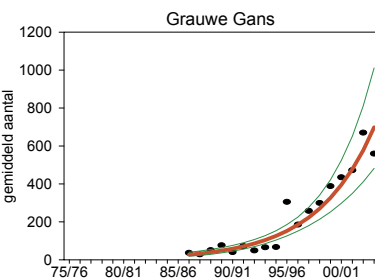
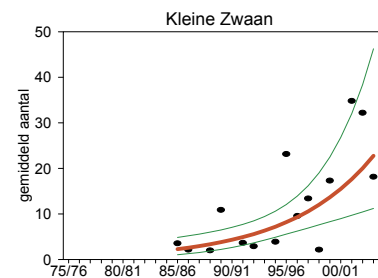
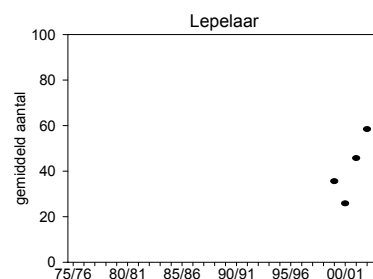
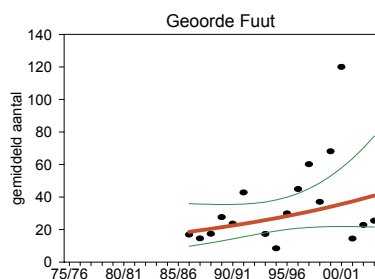
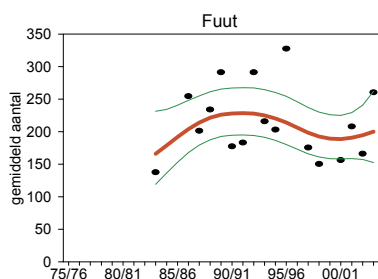
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars					30
Lepelaar				0	13
Kluut	1981	--	--	0	33
Bontbekplevier	1981	--	?	0	2
Strandplevier	1981	-	--	0	15

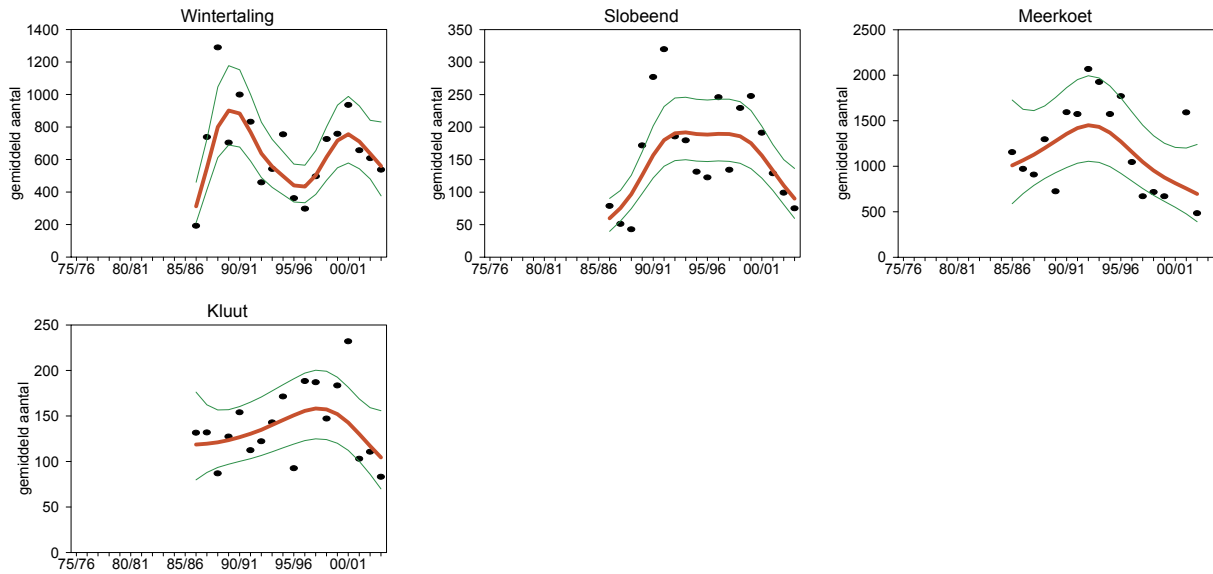

(127) Markiezaat

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Fuut	f	1983/84	0	0	200	
Georde Fuut	f	1986/87	?	?	50	
Aalscholver	s					680
Lepelaar	f				50	
Kleine Zwaan	f	1985/86	++	++	30	
Grauwe Gans	fs	1986/87	++	++	510	
Brandgans	fs	1985/86	++	++	130	
Bergeend	f	1983/84	0	0	250	
Smient	sf	1983/84	0	-	1.600	
Krakeend	f	1986/87	++	0	280	
Wintertaling	f	1986/87	+	?	700	
Pijlstaart	s					480
Slobeend	f	1986/87	?	-	150	
Meerkoet	f	1985/86	?	?	920	
Kluut	f	1986/87	0	?	140	
Bontbekplevier	s					360
Zilverplevier	s					1.300
Kanoetstrandloper	s					1.600
Bonte Strandloper	s					6.400
Zwarte Ruiter	s					210

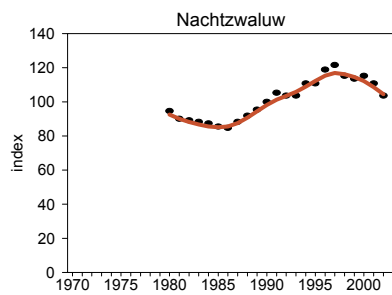
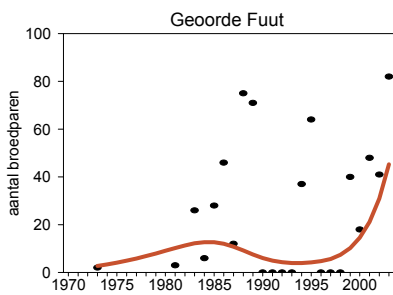

(128) Brabantse Wal

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars					40
Georde Fuut	1981	+	+	15	46
Wespendief					13
Nachtzwaluw	1981	+	0	67	80
Zwarte Specht					50
Boomleeuwerik					140

(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars					29
Roodborsttapuit					34

(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen

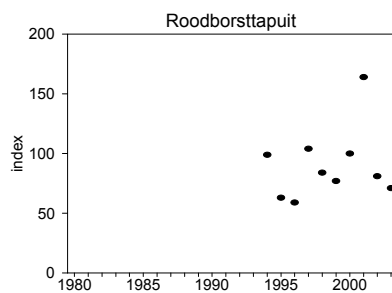
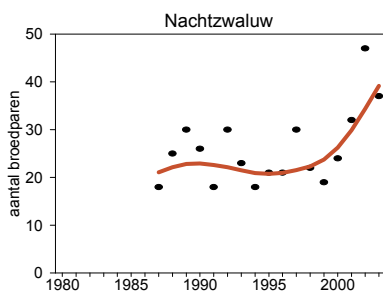
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Taigarietgans	s					300

(136) Leenderbos, Grote Heide & De Plateux

Broedvogels (aantallen in paren)

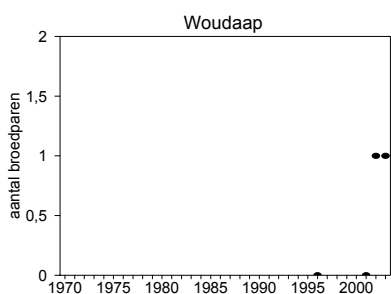
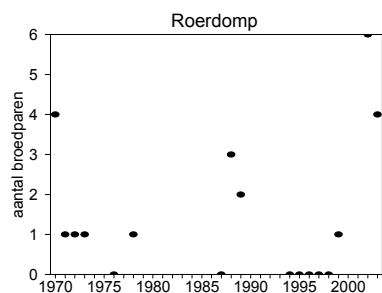
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Nachtzwaluw	1987	+	+		32
Boomleeuwerik					53
Roodborsttapuit					61

(137) Strabrechtse Heide & Beuven

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Roerdomp					5
Woudaap					1

(137) Strabrechtse Heide & Beuven

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

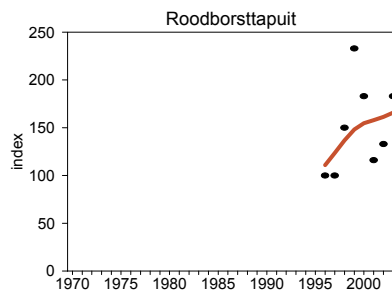
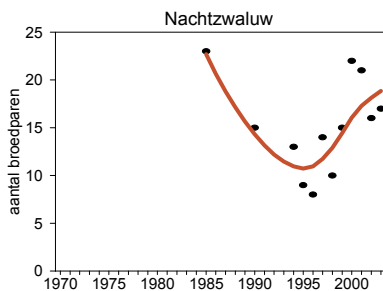
Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Kraanvogel	s					70

(138) Weerter- en Budelbergen & Ringselven

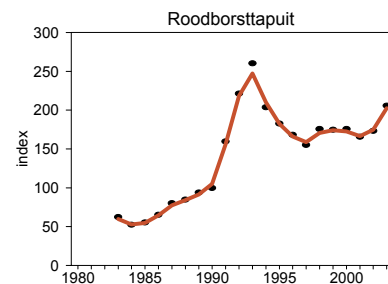
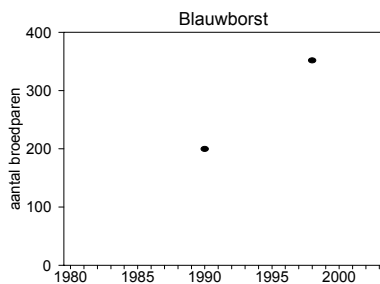
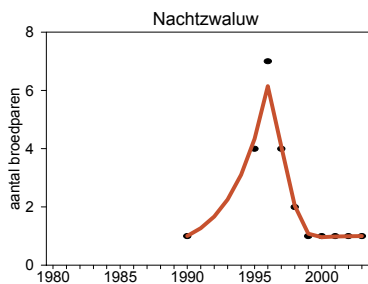
Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Nachtzwaluw	1985	0	+		18
Boomleeuwerik					65
Roodborsttapuit					20

(139) Deurnsche Peel & Mariapeel

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars					33
Nachtzwaluw	1990	?	-		1
Blauwborst	1990	?	?		350
Roodborsttapuit	1983	+	?		120

(139) Deurnsche Peel & Mariapeel

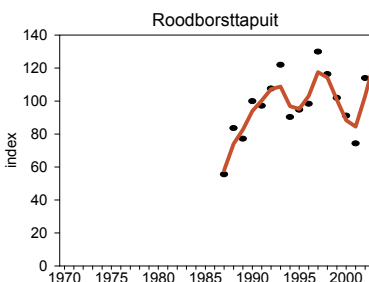
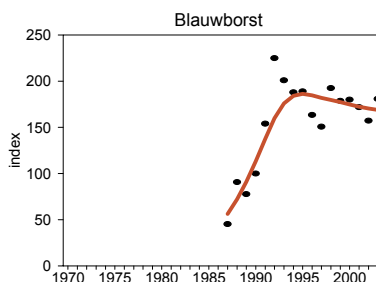
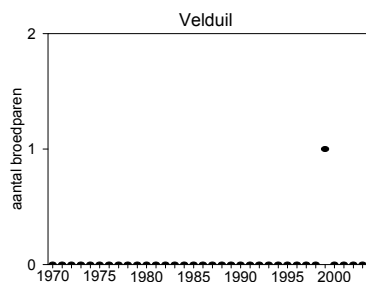
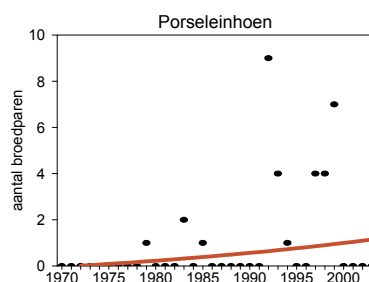
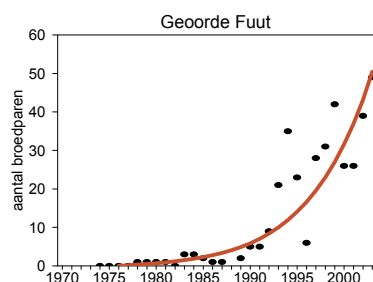
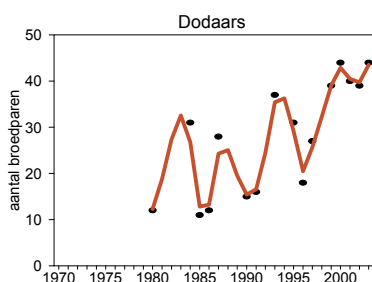
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Toendrarietgans	s					6.000
Kolgans	s					4.000

(140) Groote Peel

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1981	+	+	12	41
Georde Fuut	1981	++	+	1	36
Porseleinhoen	1981	?	++	1	1
Velduil					0
Blauwborst	1987	++	0	27	200
Roodborsttapuit	1987	+	?		80

(140) Groote Peel

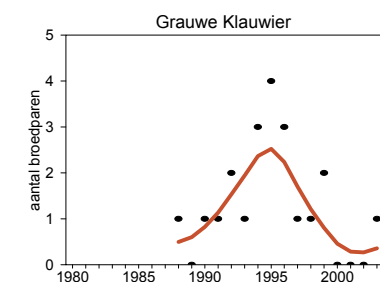
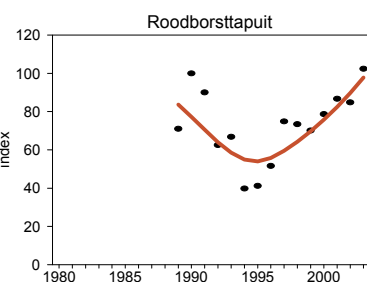
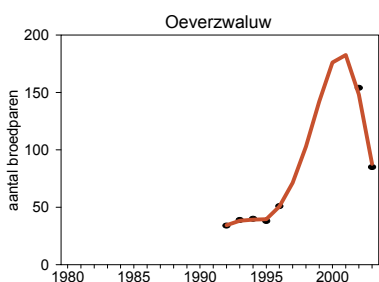
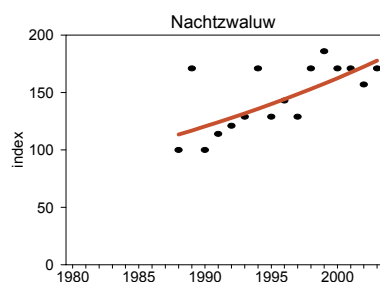
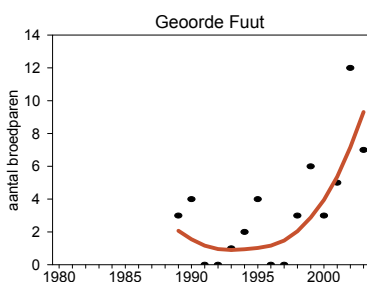
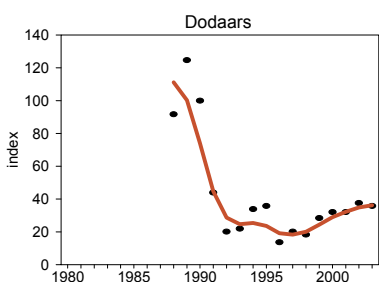
Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoen gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoen maximum 99/00-03/04
Taigarietgans	s					100
Toendrarietgans	s					11.000
Kolgans	s					6.000
Kraanvogel	s					120

(145) Maasduinen

Broedvogels (aantallen in paren)

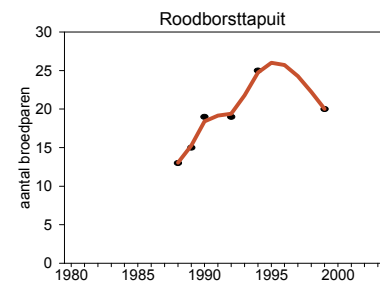
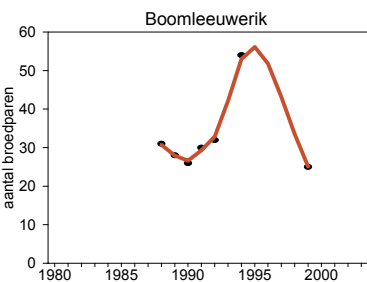
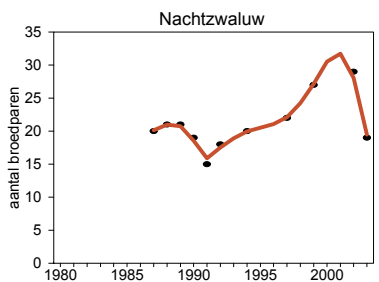
Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Dodaars	1988	-	?		50
Georde Fuut	1989	?	+		7
Nachtzwaluw	1988	?	?		30
Zwarte Specht					34
Boomleeuwerik	1989	-	-		97
Oeverzwaluw	1992	0	++		120
Roodborsttapuit	1989	?	+		86
Grauwe Klauwier	1988	?	?		1

(149) Meinweg

Broedvogels (aantallen in paren)

Soort	Startjaar trend	Trend vanaf startjaar	Trend vanaf 1994	Gemiddelde 79-83	Gemiddelde 99-03
Nachtzwaluw	1987	0	?		25
Boomleeuwerik	1988	?	?		25
Roodborsttapuit	1988	?	?		20

(162) Abtskolk & De Putten

Niet-broedvogels (aantallen in exemplaren)

Soort	Functie: foerage en/of slapen	Startjaar trend	Trend t.o.v. startjaar	Trend t.o.v. 94/95	Gemiddeld seizoens gemiddelde 99/00-03/04	Gemiddeld seizoens maximum 99/00-03/04
Dwerggans	f					20

5. Discussie

Na de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden is monitoring van de daar aanwezige vogelwaarden een belangrijke prioriteit geworden. De bestaande meetnetten uit het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) zijn hiervoor de afgelopen jaren aangepast en gedeeltelijk speciaal ingericht. In overleg met gebruikers van de meetnetten en belangrijke bronhouders hebben deze aanpassingen vorm gekregen. Om de recente aanpassingen in de monitoringreeksen ook voor het verleden door te kunnen voeren (jaren zeventig en tachtig) zijn speciale projecten uitgevoerd, de zogenoemde Oude Tijdreeksprojecten voor ganzen en zwanen, Zoute Delta en broedvogels. Dankzij deze projecten was het mogelijk om in deze rapportage landelijke trends te presenteren vanaf 1975 en de gewenste trendindicaties vanaf 1980 en in de laatste 10 jaar te berekenen. Ook op gebiedsniveau konden de meetnetten een groot deel van de trendinformatie leveren. Het gaat daarbij om 414 gebied-soort combinaties voor broedvogels en 786 combinaties voor niet-broedvogels. Van deze combinaties kon van 73% bij de broedvogels en van 74% bij de niet-broedvogels een trend worden berekend. Gebied-soort combinaties zonder trendindicatie hebben meestal betrekking op gevallen waarbij de tijdreeks te kort is (broedvogels en niet-broedvogels) of op gevallen die betrekking hebben op slaapplekken (niet-broedvogels) waarvoor geen landelijk meetnet bestaat. Informatie over aantallen konden voor 99% van de gebied-soort combinaties worden gegeven, zowel bij de broedvogels als bij de niet-broedvogels.

Hieronder wordt kort een toelichting gegeven op de kwaliteit van de verschillende typen getallen (trends en aantallen) die in dit rapport zijn gepresenteerd.

Broedvogels

De kwaliteit van de aantalsschattingen van broedvogels hangt samen met een aantal kenmerken van een soort. De belangrijkste kenmerken zijn de talrijkheid van een soort, de mate van verspreiding en de mogelijkheden om een soort goed te tellen. In SOVON (2002) is uitgebreid ingegaan op de kwaliteit van de landelijke aantalsschattingen en de daar gebruikte opgaven zijn in deze studie overgenomen. Van veel gebieden worden regelmatig overzichten

gepubliceerd waarmee inzicht wordt verkregen in de betrouwbaarheid van schattingen op gebiedsniveau. De aantalsopgaven op basis van de schattingen per atlasblok zijn minder nauwkeurig. De deskundigheid van de teller kan van invloed zijn en de vertaling van atlasblok naar gebied is gebaseerd op de veronderstelling dat het habitat van de soort niet voorkomt buiten het Natura2000-gebied. Dat zal niet altijd correct zijn.

Binnen het NEM is het gebruikelijk de landelijke trendindicaties te berekenen op basis van indexen en niet op basis van landelijke aantalsopgaven. Binnen deze studie bestond echter een voorkeur voor absolute aantallen en de trendindicaties zijn dan ook zo mogelijk berekend op basis van de landelijke aantalsopgaven. Aangezien het gaat dan om soorten die jaarlijks vrijwel compleet worden geteld of waarvan goede schattingen zijn (bijv. Roerdomp, Aalscholver, Lepelaar, Kleine Mantelmeeuw) zal deze afwijkende methode geen effect hebben op de uitkomst.

Voor soorten waarvan de trends zijn berekend op basis van de belangrijkste broedgebieden (bijv. Eider, Kluut) is de omvang van de steekproef en de representativiteit van belang. Aangezien de dataset voor de jaren na 1990 groter is ten opzichte van daarvoor kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat de trends voor de periode 1994-2003 betrouwbaarder zijn dan de trend over de gehele periode. Op gebiedsniveau zijn er verschillen tussen gebieden die jarenlang vrijwel volledig zijn geïnventariseerd en gebieden waarvoor dit niet mogelijk was, vaak omdat ze te groot van omvang zijn (bijv. Brabantse Wal). In een aantal van deze grote gebieden is de trend gebaseerd op een selectie van deelgebieden (met name Veluwe). Het is niet altijd bekend of deze selectie van deelgebieden representatief is voor het gehele gebied. Deze situaties zijn in de resultaten met voetnoten aangegeven.

Niet-broedvogels

De landelijke aantalsschattingen voor niet-broedvogels zijn in de meeste gevallen gebaseerd op de aantallen in het Watervogelmeetnet. Met de tellingen van het meetnet kunnen seizoensgemiddelden worden berekend die de beste beschrijving geven van het belang van Nederland gedurende het hele 'jaar' (lopend van juli tot en met juni in het volgende kalenderjaar).

Veel soorten komen bijna integraal voor in de gebieden die tot het meetnet behoren en voor deze soorten zijn de aantalsschattingen volledig (bijv. Scholekster, Kleine Rietgans en Topper). Voor andere soorten is een kleiner aandeel van de Nederlandse totalen in de meetnetgebieden aanwezig (bijv. Dodaars, Wilde Eend en Meerkoet). Dit aandeel is echter wel zo groot dat verwacht mag worden dat de ontwikkeling in het meetnet representatief voor Nederland zal zijn. Als in de toekomst met de zelfde methodiek de aantalsontwikkeling wordt vastgesteld als dat in deze studie is gebeurd kan ook voor de soorten die niet volledig in het meetnet zitten de Staat van Instandhouding worden vastgesteld.

Om seizoensgemiddelden vast te stellen en de trends uit te rekenen is gecorrigeerd voor missende tellingen door deze op gestandaardiseerde wijze bij te schatten. In de jaren 1999-2003, de jaren waarop de recente gemiddelden zijn gebaseerd, was de hoeveelheid bijschatting gemiddeld 17%. Uit eerder onderzoek is gebleken dat bijschattingen tot 60% voldoende betrouwbare resultaten opleveren (Soldaat et al. 2004). Wel bleek uit die zelfde studie dat bijschattingen in gebieden die uit maar weinig telgebieden bestaan onbetrouwbarder zijn dan gebieden met veel telgebieden. De berekende aantallen en trends voor de Waddenzee zullen betrouwbarder zijn dan die van het Zoommeer (bijlage 4).

Een aantal van de Vogelrichtlijngebieden wordt niet geteld in de maanden mei tot en met augustus (bijlage 4). In de meeste gevallen is dat geen probleem omdat de betreffende soorten niet voorkomen in die maanden, bij enkele soorten zoals bijvoorbeeld de Kievit zal het ontbreken van tellingen uit die maanden tot een onderschatting van het seizoensgemiddelde leiden. Ook hier geldt dat als in de toekomst met de zelfde methodologie als nu gehanteerd, de aantalsontwikkeling wordt vastgesteld dat dit geen probleem voor het vaststellen van de Staat van Instandhouding zal opleveren.

In deze studie is het programma TrendSpotter gebruikt voor het beschrijven van de trend. Dit programma werkt het beste als er veel datapunten zijn. Trends die maar op weinig punten zijn gebaseerd zullen daarbij onbetrouwbarder zijn dan trends met een (vrijwel) volledige dataset vanaf 1975.

In een aantal gevallen zijn de recente aantallen gebaseerd op seizoensmaxima (met name slaapplaatsen). Over het algemeen is de databeschikbaarheid voor deze gebied-soort combinaties geringer dan voor gebieden waarvoor seizoensgemiddelden konden worden bepaald. De berekende seizoensgemiddelden zullen dan ook 'robuuster' zijn dan de berekende seizoensmaxima. Wel geven de huidige berekende seizoensmaxima een voldoende goede indicatie van het belang van het gebied voor een bepaalde soort.

Aanbevelingen monitoring

De monitoring van Vogelrichtlijngebieden is een belangrijk meetdoel, informatie is nodig zowel voor rapportage aan de EU als in het kader van beheersplanning in de gebieden. Om deze monitoring vorm te kunnen geven is de continuïteit van de projecten van het Netwerk Ecologische Monitoring van groot belang. Omdat niet alle gewenste monitoringgegevens in dit kader met de huidige NEM projecten worden afgedekt, dient mede aandacht te worden besteed aan:

- continuering van het SOVON Bijzondere Soorten Project;
- systematische gegevensverzameling van slaapplaatsen, zowel ganzen en zwanen als Zwarte Stern, Kemphaan, Kraanvogel, Grutto en Wulp;
- mogelijkheden onderzoeken om Roodkeelduiker, Parelduiker en Dwergmeeuw te monitoren;
- periodieke gebiedsinventarisaties van broedvogelsoorten die niet jaarlijks integraal worden geteld.

Ten behoeve van de toekomstige vaststelling van de Staat van Instandhouding van soorten is het tevens van belang om gegevens te verzamelen over reproductie en overleving en de aantalsontwikkeling in geheel Europa. Voor de bepaling van de kwaliteit van een populatie is informatie over reproductie en overleving essentieel en voor het kunnen beoordelen van de oorzaak van lokale of landelijke trends geldt het zelfde voor internationale trends.

Literatuur

- ARTS F. 1993. Kustbroedvogeldatabase DGW/SOVON (voorlopig rapport). SOVON-rapport 93/08. SOVON, Beek-Ubbergen.
- BIJLSMA R.G., HUSTINGS F. & CAMPHUYSEN C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International (BirdLife Conservation Series No.12).
- BOELE A. 2006. Recordantallen Krooneenden in de Gouwzee in oktober 2005. Tussen Duin & Dijk 5 (1): 14-15.
- BOELE A. & VAN DER WEIDE M.J.T. 2002. Trends van vogels in Speciale Beschermings Zones onder de Vogelrichtlijn in Nederland (1980-2000). SOVON-informatierapport 2002/03. SOVON Vogelonderzoek Nederland. Beek-Ubbergen.
- CAMPHUYSEN C.J. & LEOPOLD M.F. 1994. Atlas of seabirds in the Southern North Sea. IBN Research report 94/6. NIOZ-Report 1994-8, Institute of Forestry and Nature research, Dutch Seabird Group and Netherlands Institute for Sea Research, Texel.
- VAN DIJK A.J., DIJKSEN L., HUSTINGS F., KOFFIJBERG K., SCHOPPERS J., TEUNISSEN W., VAN TURNHOUT C., VAN DER WEIDE M.J.T., ZOETEBIER D. & PLATE C. 2005. Broedvogels in Nederland in 2003. SOVON-monitoringrapport 2005/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN EERDEN M. & KEY P. 1978. Resultaten van twee Goudplevierentellingen (*Pluvialis apricaria*) in Nederland in november 1976 en april 1977. Watervogels 3: 182-189.
- VAN EERDEN M., KEY P. & TANGER D. 1979. De Goudplevierentelling in november 1978 en de binnenlandtellingen van steltlopers in het algemeen. Watervogels 4: 226-231.
- GERRITSEN G.J. & TIJSSEN W. 2003. De betekenis van Nederland als pleisterplaats voor IJslandse Grutto's *Limosa limosa islandica* tijdens de voorjaarstrek in 2001 en 2002. Limosa 76: 103-108.
- KLEEFSTRA R. & TANGER D. 2004. Hoeveel 'steltjes' in het binnenland in najaar 2003? SOVON Nieuws 17 (2): 9-10.
- KOFFIJBERG K., COTTAAR F. & VAN DER JEUGD H. 2005. Pleisterplaatsen van Dwergganzen *Anser erythropus* in Nederland. SOVON-informatierapport 2005/06. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- LNV 2000. Nota van antwoord Vogelrichtlijn, deel 1 Algemeen. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Den Haag.
- LNV 2005. Concept - Natura 2000 doelendocument. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Den Haag.
- MEININGER P.L., SCHEKKERMAN H. & VAN ROOMEN M.W.J. 1995. Populatieschattingen en 1%-normen van in Nederland voorkomende watervogelsoorten: voorstellen voor standaardisatie. Limosa 68: 41-48.
- MEININGER P.L., BERREVOETS C.M. & STRUCKER R.C.W. 1999. Kustbroedvogels in het Deltagebied: een terugblik op 20 jaar monitoring (1979-1998). RIKZ-rapport 99.025. RIKZ, Middelburg.
- MEININGER P.L., STRUCKER R.C.W. & WOLF P. 2003. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 2002, RIKZ Rapport 2003.20. RIKZ, Middelburg.
- DE NOBEL P., VAN TURNHOUT C., VAN DER WINDEN J. & FOPPEN R. 2002. An alert system for bird population changes: a dutch approach. SOVON Vogelonderzoek Nederland & Bureau Waardenburg, Beek-Ubbergen/Culemborg.
- PANNEKOEK J. & VAN STRIEN A. 2001. TRIM 3 Manual (Trends and Indices for Monitoring data). Research paper 0102. CBS, Voorburg.
- PIERSMA T., ROGERS K.G., BOYD H., BUNSKOEKE E.J. & JUKEMA J. 2005. Demography of Eurasian Golden Plovers *Pluvialis apricaria* staging in The Netherlands, 1949-2000. Ardea 93: 49-64.
- VAN ROOMEN M.W.J., BOELE A., VAN DER WEIDE M.J.T., VAN WINDEN E.A.J. & ZOETEBIER D. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland 1993-97. SOVON-informatierapport 2000/01. SOVON, Beek-Ubbergen.

- VAN ROOMEN M., VAN WINDEN E., HUSTINGS F., KOFFIJBERG K., KLEEFSTRA R., SOVON GANZEN- EN ZWANENWERKSGROEP & SOLDAAT L. 2005. Watervogels in Nederland in 2003/2004. SOVON-monitoringrapport 2005/03, RIZA-rapport BM05.15, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- RUITERS P.S., NOORDHUIS R. & VAN DEN BERG M.S. 1994. Kranswieren verklaren aantalsfluctuaties van Krooneenden *Netta rufina* in Nederland. *Limosa* 67: 147-158.
- SCHOBHEN H.P.M., WINTERS B. & KARMAN C.C. 1995. Het Balgzand als slaappleats voor ruiende Zwarte Sterns. *De Graspieper* 15: 159-166.
- SCHOBHEN H.P.M. 2004. Verslag slaaptrektellingen van de Zwarte Stern 2003. *Meerkoet* 2004(1): 9-11.
- SCHOUTEN C. 1985. Vijf jaar tellingen van Zwarte Sterns *Chlidonias niger* in het IJsselmeergebied. *Limosa* 58(3): 124.
- SOLDAAT L., VAN WINDEN E., VAN TURNHOUT C., BERREVOETS C., VAN ROOMEN M. & VAN STRIEN A. 2004. De berekening van indexen en trends bij het watervogelmeetnet. SOVON-onderzoeksrapport 2004/02. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen.
- SOVON 1988. Nieuwe aantalsschattingen van de Nederlandse broedvogels. *Limos* 61: 151-162.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. NNM Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- VAN STRIEN A. 2005. Landelijke natuurmeetnetten van het NEM in 2004. Kwaliteitsrapportage NEM. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen.
- TEUNISSEN W.A., ALTENBURG W. & SIERDSEMA H. 2005. Toelichting op de Gruttokaart van Nederland 2004. SOVON-onderzoeksrapport 2005/04. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen. A&W-rapport 668. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden.
- TEIXEIRA R.M. (red). 1979. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Natuurmonumenten, 's Graveland.
- VISSER H. 2002. Detectie van milieuveranderingen. Een toepassing van Structurele Tijdreeksmodellen en het Kalmanfilter. RIVM rapport 550002002/2002. RIVM, Bilthoven.
- VISSER, H. 2004. Estimation and detection of flexible trends. *Atm. Environment* 38, 4135-4145.
- WETLANDS INTERNATIONAL 2002. Waterbird Population Estimates 3rd edition. Global Series 12. Wetlands International.
- WINDEN J. VAN DER & SCHOBHEN H.P.M. 2001. Zwarte Stern *Chlidonias niger* profiteert van nieuwe slaappleats in het IJsselmeergebied. *Limosa* 74: 87-94.
- VAN DER WINDEN J., GERRITSEN G. & VAN ROOMEN M. 2001. De verspreiding van steltlopers in Nederland in oktober en november 1996. *Steltlopers 2000-2001*: 15-23.
- WYMENGA E. 1995. De Kemphaan op doortrek in Friesland in het voorjaar van 1995. *Twirre* 6(4): 11-14.
- WYMENGA E. 1997. Kemphanen op Friese slaappleatsen in het voorjaar van 1997. *Twirre* 8(4): 9-13.
- WYMENGA E. 2000. Steltlopers op slaappleatsen in Fryslân in het voorjaar van 1998. *Twirre* 11(4): 1-6.
- WYMENGA E. 2001. Steltlopers op Friese slaappleatsen in het MKZ-voorjaar van 2001. *Twirre* 14(2): 43-49.
- WYMENGA E. 2005. Steltlopers op slaappleatsen in Fryslân 1998-2004. *Twirre* 16(5): 200-210.

Bijlage 1

Gebied-soort combinaties van vogels in Natura 2000-gebieden

Inleiding

Na de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden en de voorbereiding voor aanwijzing van Habitatrictlijngebieden worden nu de instandhoudingsdoelen geformuleerd (LNV 2005). Aan SOVON en CBS is gevraagd om voor de relevante gebied-soort combinaties voor de vogels trends te berekenen en actuele aantallen te leveren. Het gaat daarbij om het voorkomen als broedvogel en/of als niet-broedvogel. Om welke gebied-soort combinaties gaat het daarbij? Als basis geldt het rapport Belangrijke vogelgebieden in Nederland 1993-97 (van Roomen *et al.* 2000). Echter soms is er niet een één op één relatie tussen de documentatie in dat rapport en de huidige gebied-soort combinaties. In deze bijlage wordt de actuele lijst van gebied-soort combinaties gegeven zoals deze door het Ministerie van LNV wordt gehanteerd voor de formulering van de instandhoudingsdoelen per gebied. Beknopt worden de wijzigingen ten opzichte van de rapportage over 1993-97 weergegeven.

Naast het al bestaande onderscheid in 'voorkomen als broedvogel' of voorkomen als 'niet-broedvogel' is het bij de niet-broedvogels van belang om ook vast te stellen of de gebied-soort combinatie betrekking heeft op foeragerende vogels of op het voorkomen op slaapplaatsen. Bij de formulering van de instandhoudingsdoelen is het maken van onderscheid tussen deze functies van belang en ook voor de juiste koppeling met de monitoringgegevens. Deze verdere specificatie wordt ook in deze bijlage gegeven.

De Natura 2000 gebieden waarvoor vogeldoelen worden geformuleerd staan gegeven in tabel 2 eerder in dit rapport. In een aantal gevallen zijn dit samenvoegingen of gedeeltelijke samenvoegingen van gebiedseenheden zoals die in de rapportage over 1993-97 voorkwamen. Ook zijn er een aantal extra Vogel- en Habitatrictlijngebieden met vogeldoelen gekomen. Deze wijzigingen staan niet apart gedocumenteerd in deze bijlage. Zie hiervoor de doelendocumenten van het Ministerie van LNV (LNV 2005).

Broedvogels

In de tabel gebsrt_brv worden wijzigingen met van Roomen *et al.* 2000 toegelicht door middel van de codes van hieronder. De uiteindelijke resultante, de Natura 2000 soorten wat betreft broedvogels per gebied staan in de kolom N2K (Natura 2000).

- 1 Splitsing Duinen van de waddeneilanden en Noordzeestrand en gedeeltelijke samenvoeging voor Noordzeekustzone en Waddenzee.
- 2 Toevoeging begrenzingssoorten, waren niet allemaal uitgezocht in van Roomen *et al.* 2000.
- 3 Niet correct weergegeven in tabellen in van Roomen *et al.* 2000.
- 4 Toegevoegd vanwege vermelding in aanwijzingsbesluit.
- 5 Afgevoerd ondanks vermelding in aanwijzingsbesluit; de soort is voor het gebied niet karakteristiek en/of het gebied is niet van belang voor de soort.
- 6 Aanvullend doel (bij soorten met een negatieve staat van instandhouding; LNV 2005)
- 7 Correctie n.a.v. bijstelling begrenzing
- 8 Aanvullend doel, betreft foerageerfunctie.

Niet-broedvogels

In de tabel gebsrt_nb worden wijzigingen met van Roomen *et al.* 2000 en de verdere specificatie van foeragerende vogels of slaapplaatsen toegelicht door middel van de codes van hieronder. De uiteindelijke resultante, de Natura 2000 soorten wat betreft niet-broedvogels en de betreffende functie(s) per gebied staan in de kolom N2K (Natura 2000).

Ten opzichte van van Roomen *et al.* 2000 wordt voor de doelformulering niet naar de afzonderlijke ‘ondersoort/populatie’ van bepaalde steltlopersoortengekeken (Bontbekplevier, Kanoet, Rosse Grutto, Tureluur en Steenloper) maar naar het voorkomen van de soort zonder verdere opsplitsing in deelpopulaties. Deze veranderingen staan in de bijlage niet apart weergegeven.

1 Toegevoegde gebied-soort combinatie. Betreffen omissies in van Roomen *et al.* 2000 of hebben betrekking op gebieden die tegenwoordig voor de soort van groot belang zijn. In veel gevallen gaat het om slaappleatsen die in van Roomen *et al.* 2000 niet voldoende in beeld konden worden gebracht bij gebrek aan telgegevens.

2 Naast de functie voor in het gebied foeragerende vogels is er ook sprake van aanwezige slaappleatsen. Dit betreft een slaappleatsfunctie voor vogels die in het gebied zelf foerageren en soms ook voor vogels die van buiten het gebied hier komen slapen maar waarvan de precieze aantallen onbekend zijn.

3 Kleine Zilverreiger, Grote Zilverreiger, Zeearend, Slechtvalk en Visarend waren in de periode 1993-97 veel schaarser dan nu waardoor de selectie van de beste gebieden in Nederland lastig was (van Roomen *et al.* 2000). Op basis van het huidige voorkomen kon voor deze soorten een betere selectie van de vijf beste gebieden in Nederland plaats vinden, daarnaast zijn aanvullend gebieden met gemiddeld 5 of meer exemplaren ook gehandhaafd. Een aantal gebied-soort combinaties voor deze soorten in 1993-97 blijkt tegenwoordig niet van voldoende belang te zijn om zinvolle instandhoudingsdoelen voor te formuleren. Deze gebied-soort combinaties zijn geschrapt.

4 Gebied-soort combinaties die al in van Roomen *et al.* 2000 vermeld stonden en specifiek betrekking hebben op een slaappleats functie.

5 Gebied-soort combinaties die zijn geschrapt. Op basis van het huidige voorkomen en soms betere telgegevens is gebleken dat het gebied voor de soort van relatief geringe betekenis is, waarvoor het formuleren van instandhoudingsdoelen niet zinvol is.

6 Gebied-soort combinaties voor de Dwerggans. Na een uitspraak van de Raad van State is voor deze soort één extra Vogelrichtlijngebied aangewezen en is de soort selecterend in een aantal al bestaande Vogelrichtlijngebieden. Het voorkomen van de Dwerggans in Nederland is weergegeven in Koffijberg *et al.* 2005.

7 Naast de functie voor in het gebied slapende en rustende vogels is er ook sprake van een foerageerfunctie voor meestal een gedeelte van de in het gebied slapende vogels.

Tabel gebstr_brv

Gebied-soort combinaties voor broedvogels in Natura 2000 gebieden (kolom N2K). Zie voor verdere uitleg de tekst.

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000) Opm N2K	
1	Waddenzee	Lepelaar	x	x
1	Waddenzee	Eider		2 x
1	Waddenzee	Bruine Kiekendief	x	x
1	Waddenzee	Blauwe Kiekendief	x	x
1	Waddenzee	Kluut	x	x
1	Waddenzee	Bontbekplevier		2 x
1	Waddenzee	Strandplevier		1,2 x
1	Waddenzee	Kleine Mantelmeeuw	x	x
1	Waddenzee	Grote Stern	x	x
1	Waddenzee	Visdief	x	x
1	Waddenzee	Noordse Stern	x	x
1	Waddenzee	Dwergstern	x	x
1	Waddenzee	Velduil	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Roerdomp		6 x
2	Duinen en Lage Land Texel	Lepelaar	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Eider	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Bruine Kiekendief	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Blauwe Kiekendief	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Bontbekplevier		6 x
2	Duinen en Lage Land Texel	Strandplevier		6 x
2	Duinen en Lage Land Texel	Kleine Mantelmeeuw	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Dwergstern	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Velduil	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Roodborsttapuit	x	x
2	Duinen en Lage Land Texel	Tapuit	x	x
3	Duinen Vlieland	Aalscholver	x	x
3	Duinen Vlieland	Lepelaar	x	x
3	Duinen Vlieland	Eider	x	x
3	Duinen Vlieland	Bruine Kiekendief	x	x
3	Duinen Vlieland	Blauwe Kiekendief	x	x
3	Duinen Vlieland	Porseleinhoen		6 x
3	Duinen Vlieland	Strandplevier		6 x
3	Duinen Vlieland	Kleine Mantelmeeuw	x	x
3	Duinen Vlieland	Velduil		6 x
3	Duinen Vlieland	Tapuit	x	x
3	Duinen Vlieland	Grauwe Klauwier		6 x
4	Duinen Terschelling	Dodaars	x	x
4	Duinen Terschelling	Bruine Kiekendief	x	x
4	Duinen Terschelling	Blauwe Kiekendief	x	x
4	Duinen Terschelling	Bontbekplevier	x	1 x
4	Duinen Terschelling	Strandplevier	x	1 x
4	Duinen Terschelling	Dwergstern		6 x
4	Duinen Terschelling	Velduil	x	x
4	Duinen Terschelling	Paapje	x	x
4	Duinen Terschelling	Tapuit	x	x
4	Duinen Terschelling	Rietzanger	x	x
5	Duinen Ameland	Roerdomp		6 x
5	Duinen Ameland	Eider	x	x
5	Duinen Ameland	Bruine Kiekendief	x	x
5	Duinen Ameland	Blauwe Kiekendief	x	x
5	Duinen Ameland	Porseleinhoen	x	x
5	Duinen Ameland	Velduil	x	x

Tabel gebrst_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000)	Opm	N2K
5	Duinen Ameland	Tapuit	x		x
5	Duinen Ameland	Rietzanger	x		x
5	Duinen Ameland	Grauwe Klauwier	x		x
6	Duinen Schiermonnikoog	Roerdomp		6	x
6	Duinen Schiermonnikoog	Eider	x		x
6	Duinen Schiermonnikoog	Bruine Kiekendief	x		x
6	Duinen Schiermonnikoog	Blauwe Kiekendief	x		x
6	Duinen Schiermonnikoog	Bontbekplevier		1	x
6	Duinen Schiermonnikoog	Strandplevier		1	x
6	Duinen Schiermonnikoog	Velduil	x		x
6	Duinen Schiermonnikoog	Paapje		2	x
6	Duinen Schiermonnikoog	Tapuit		2	x
7	Noordzeekustzone	Bontbekplevier		1	x
7	Noordzeekustzone	Strandplevier		1	x
7	Noordzeekustzone	Dwergstern		6	x
7	Noordzeekustzone	Grote Stern		8	x
7	Noordzeekustzone	Noordse Stern		8	x
8	Lauwersmeer	Roerdomp		6	x
8	Lauwersmeer	Bruine Kiekendief	x		x
8	Lauwersmeer	Grauwe Kiekendief	x		x
8	Lauwersmeer	Porseleinhoen	x		x
8	Lauwersmeer	Kluut	x		x
8	Lauwersmeer	Bontbekplevier		6	x
8	Lauwersmeer	Kemphaan	x		x
8	Lauwersmeer	Noordse Stern	x		x
8	Lauwersmeer	Velduil		6	x
8	Lauwersmeer	Oeverzwaluw	x	5	
8	Lauwersmeer	Blauwborst	x		x
8	Lauwersmeer	Paapje	x		x
8	Lauwersmeer	Snor		6	x
8	Lauwersmeer	Rietzanger	x		x
9	Groote Wielen	Porseleinhoen	x		x
9	Groote Wielen	Kemphaan	x		x
9	Groote Wielen	Rietzanger	x		x
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	Porseleinhoen	x		x
12	Sneekermeergebied	Porseleinhoen	x		x
12	Sneekermeergebied	Kwartelkoning	x		x
12	Sneekermeergebied	Kemphaan	x		x
12	Sneekermeergebied	Rietzanger	x		x
13	Alde Feanen	Geoorde Fuut		2	x
13	Alde Feanen	Aalscholver	x		x
13	Alde Feanen	Roerdomp	x		x
13	Alde Feanen	Purperreiger	x		x
13	Alde Feanen	Bruine Kiekendief	x		x
13	Alde Feanen	Porseleinhoen	x		x
13	Alde Feanen	Kemphaan	x		x
13	Alde Feanen	Zwarte Stern	x		x
13	Alde Feanen	Snor		2	x
13	Alde Feanen	Rietzanger		2	x
14	Deelen	Roerdomp		6	x
14	Deelen	Purperreiger		6	x
14	Deelen	Bruine Kiekendief	x		x
14	Deelen	Zwarte Stern	x		x
14	Deelen	Snor		2	x
14	Deelen	Rietzanger		2	x
14	Deelen	Grote Karekiet		6	x

Tabel gebsrt_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000)	Opm	N2K
15	Van Oordt's Mersken	Kemphaan		6	x
15	Van Oordt's Mersken	Paapje	x		x
18	Rottige Meenthe & Brandemeer	Roerdomp		6	x
18	Rottige Meenthe & Brandemeer	Grote Karekiet		6	x
19	Leekstermeergebied	Roerdomp		6	x
19	Leekstermeergebied	Porseleinhoen	x		x
19	Leekstermeergebied	Kwartelkoning	x		x
19	Leekstermeergebied	Rietzanger		6	x
20	Zuidlaardermeergebied	Roerdomp	x		x
20	Zuidlaardermeergebied	Porseleinhoen	x		x
20	Zuidlaardermeergebied	Rietzanger	x		x
23	Fochteloërveen	Geoorde Fuut		2	x
23	Fochteloërveen	Porseleinhoen	x		x
23	Fochteloërveen	Paapje		2	x
23	Fochteloërveen	Roodborsttapuit		2	x
25	Drentsche Aa-gebied	Watersnip		6	x
25	Drentsche Aa-gebied	Paapje		6	x
25	Drentsche Aa-gebied	Grauwe Klauwier		6	x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Dodaars	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Wespendief	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Draaihals	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Zwarte Specht	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Boomleeuwerik	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Paapje	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Roodborsttapuit	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Tapuit	x		x
27	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	Grauwe Klauwier	x		x
28	Elperstroomgebied	Grauwe Klauwier		6	x
29	Havelte-Oost	Tapuit		6	x
30	Dwingelderveld	Dodaars		2	x
30	Dwingelderveld	Geoorde Fuut		2	x
30	Dwingelderveld	Zwarte Specht	x		x
30	Dwingelderveld	Boomleeuwerik	x		x
30	Dwingelderveld	Paapje		2	x
30	Dwingelderveld	Roodborsttapuit		2	x
30	Dwingelderveld	Tapuit		2	x
33	Bargerveen	Geoorde Fuut		2	x
33	Bargerveen	Blauwe Kiekendief	x		x
33	Bargerveen	Porseleinhoen	x		x
33	Bargerveen	Watersnip		2	x
33	Bargerveen	Velduil	x		x
33	Bargerveen	Nachtzwaluw	x		x
33	Bargerveen	Blauwborst	x		x
33	Bargerveen	Paapje		2	x
33	Bargerveen	Roodborsttapuit		2	x
33	Bargerveen	Grauwe Klauwier	x		x
34	Weerribben	Roerdomp	x		x
34	Weerribben	Purperreiger	x		x
34	Weerribben	Porseleinhoen	x		x
34	Weerribben	Watersnip		2	x
34	Weerribben	Zwarte Stern	x		x
34	Weerribben	Snor		2	x
34	Weerribben	Rietzanger		2	x
34	Weerribben	Grote Karekiet		2	x
35	Wieden	Aalscholver	x		x
35	Wieden	Roerdomp	x		x

Tabel gebstr_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000)	Opm	N2K
35	Wieden	Purperreiger	x		x
35	Wieden	Bruine Kiekendief	x		x
35	Wieden	Porseleinhoen	x		x
35	Wieden	Kwartelkoning		6	x
35	Wieden	Watersnip	x		x
35	Wieden	Zwarte Stern	x		x
35	Wieden	Paapje	x		x
35	Wieden	Snor	x		x
35	Wieden	Rietzanger	x		x
35	Wieden	Grote Karekiet	x		x
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Roerdomp	x		x
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Porseleinhoen	x		x
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Kwartelkoning	x		x
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Zwarte Stern	x		x
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Grote Karekiet	x		x
38	Uiterwaarden IJssel	Aalscholver	x		x
38	Uiterwaarden IJssel	Porseleinhoen	x		x
38	Uiterwaarden IJssel	Kwartelkoning	x		x
38	Uiterwaarden IJssel	Zwarte Stern	x		x
38	Uiterwaarden IJssel	IJsvogel	x		x
40	Engbertsdijksvenen	Geoorde Fuut		2	x
42	Sallandse Heuvelrug	Korhoen	x		x
42	Sallandse Heuvelrug	Nachtzwaluw	x		x
42	Sallandse Heuvelrug	Roodborsttapuit	x		x
57	Veluwe	Wespendief	x		x
57	Veluwe	Kwartelkoning	x	5	
57	Veluwe	Nachtzwaluw	x		x
57	Veluwe	IJsvogel	x		x
57	Veluwe	Draaihals	x		x
57	Veluwe	Zwarte Specht	x		x
57	Veluwe	Boomleeuwerik	x		x
57	Veluwe	Duinpieper	x		x
57	Veluwe	Roodborsttapuit	x		x
57	Veluwe	Tapuit	x		x
57	Veluwe	Grauwe Klauwier	x		x
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Porseleinhoen	x		x
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Kwartelkoning	x		x
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	IJsvogel	x		x
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Oeverzwaluw	x		x
67	Gelderse Poort	Dodaars	x		x
67	Gelderse Poort	Aalscholver	x		x
67	Gelderse Poort	Roerdomp	x		x
67	Gelderse Poort	Woudaap		6	x
67	Gelderse Poort	Porseleinhoen	x		x
67	Gelderse Poort	Kwartelkoning	x		x
67	Gelderse Poort	Zwarte Stern	x		x
67	Gelderse Poort	IJsvogel	x		x
67	Gelderse Poort	Oeverzwaluw	x		x
67	Gelderse Poort	Blauwborst	x		x
67	Gelderse Poort	Grote Karekiet	x		x
68	Uiterwaarden Waal	Porseleinhoen	x		x
68	Uiterwaarden Waal	Kwartelkoning	x		x
68	Uiterwaarden Waal	Zwarte Stern		6	x
72	IJsselmeer	Aalscholver	x		x
72	IJsselmeer	Roerdomp		3	x
72	IJsselmeer	Bruine Kiekendief	x		x

Tabel gebsrt_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000) Opm N2K	
72	IJsselmeer	Porseleinhoen	x	x
72	IJsselmeer	Bontbekplevier	x	x
72	IJsselmeer	Kemphaan	x	x
72	IJsselmeer	Visdief	x	x
72	IJsselmeer	Snor	x	x
72	IJsselmeer	Rietzanger	x	x
73	Markermeer & IJmeer	Visdief	x	x
74	Zwarte Meer	Roerdomp	x	x
74	Zwarte Meer	Purperreiger	x	x
74	Zwarte Meer	Porseleinhoen	x	x
74	Zwarte Meer	Snor		2 x
74	Zwarte Meer	Rietzanger		2 x
74	Zwarte Meer	Grote Karekiet		2 x
75	Ketelmeer & Vossemeer	Roerdomp	x	x
75	Ketelmeer & Vossemeer	Porseleinhoen	x	x
75	Ketelmeer & Vossemeer	Snor		6 x
75	Ketelmeer & Vossemeer	Grote Karekiet	x	x
76	Veluwerandmeren	Roerdomp	x	x
76	Veluwerandmeren	Grote Karekiet	x	x
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Visdief	x	x
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Snor		6 x
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Grote Karekiet		6 x
78	Oostvaardersplassen	Dodaars		2 x
78	Oostvaardersplassen	Aalscholver	x	x
78	Oostvaardersplassen	Roerdomp	x	x
78	Oostvaardersplassen	Woudaap		6 x
78	Oostvaardersplassen	Grote Zilverreiger	x	x
78	Oostvaardersplassen	Lepelaar	x	x
78	Oostvaardersplassen	Bruine Kiekendief	x	x
78	Oostvaardersplassen	Blauwe Kiekendief	x	x
78	Oostvaardersplassen	Porseleinhoen	x	x
78	Oostvaardersplassen	Blauwborst	x	x
78	Oostvaardersplassen	Paapje		2 x
78	Oostvaardersplassen	Snor		3 x
78	Oostvaardersplassen	Rietzanger		3 x
78	Oostvaardersplassen	Grote Karekiet		6 x
79	Lepelaarplassen	Aalscholver	x	x
79	Lepelaarplassen	Lepelaar	x	x
83	Botshol	Zwarte Stern		6 x
83	Botshol	Snor		6 x
84	Duinen Den Helder - Callantsog	Tapuit		6 x
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Aalscholver	x	x
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Roerdomp	x	x
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Lepelaar	x	x
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Kleine Mantelmeeuw	x	x
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Tapuit		2 x
87	Noordhollands Duinreservaat	Paapje		6 x
87	Noordhollands Duinreservaat	Tapuit		6 x
89	Eilandspolder	Rietzanger	x	x
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Roerdomp	x	x
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Woudaap		6 x
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Kemphaan	x	x
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Rietzanger	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Roerdomp	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Bruine Kiekendief	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Kemphaan	x	x

Tabel gebsrt_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000) Opm N2K	
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Watersnip	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Visdief	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Snor	x	x
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Rietzanger	x	x
94	Naardermeer	Aalscholver	x	x
94	Naardermeer	Purperreiger	x	x
94	Naardermeer	Zwarte Stern	x	x
94	Naardermeer	Snor		2 x
94	Naardermeer	Grote Karekiet		2 x
95	Oostelijke Vechtplassen	Roerdomp	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Woudaap	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Purperreiger	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Porseleinhoen	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Zwarte Stern	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	IJsvogel	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Snor	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Rietzanger	x	x
95	Oostelijke Vechtplassen	Grote Karekiet	x	x
100	Voornes Duin	Geoorde Fuut	x	x
100	Voornes Duin	Aalscholver	x	x
100	Voornes Duin	Lepelaar	x	x
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Strandplevier		6 x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Roerdomp	x	x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Woudaap		6 x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Purperreiger	x	x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Zwartkopmeeuw	x	x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Zwarte Stern	x	x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Snor		2 x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Rietzanger		2 x
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Grote Karekiet		6 x
105	Zouweboezem	Roerdomp		6 x
105	Zouweboezem	Purperreiger	x	x
105	Zouweboezem	Porseleinhoen	x	x
105	Zouweboezem	Zwarte Stern	x	x
105	Zouweboezem	Snor		6 x
106	Boezems Kinderdijk	Purperreiger	x	x
106	Boezems Kinderdijk	Porseleinhoen	x	x
106	Boezems Kinderdijk	Zwarte Stern		6 x
106	Boezems Kinderdijk	Snor	x	x
109	Haringvliet	Aalscholver	x	5
109	Haringvliet	Bruine Kiekendief	x	x
109	Haringvliet	Kluut	x	x
109	Haringvliet	Bontbekplevier		6 x
109	Haringvliet	Strandplevier	x	x
109	Haringvliet	Zwartkopmeeuw	x	x
109	Haringvliet	Grote Stern		6 x
109	Haringvliet	Visdief	x	x
109	Haringvliet	Dwergstern	x	x
109	Haringvliet	Blauwborst	x	x
109	Haringvliet	Rietzanger	x	x
112	Biesbosch	Aalscholver	x	x
112	Biesbosch	Roerdomp		6 x
112	Biesbosch	Bruine Kiekendief	x	x
112	Biesbosch	Porseleinhoen	x	x
112	Biesbosch	IJsvogel	x	x
112	Biesbosch	Blauwborst	x	x

Tabel gebsrt_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000)	Opm	N2K
112	Biesbosch	Snor		3	x
112	Biesbosch	Rietzanger		2	x
114	Krammer-Volkerak	Lepelaar		6	x
114	Krammer-Volkerak	Bruine Kiekendief	x		x
114	Krammer-Volkerak	Kluut	x		x
114	Krammer-Volkerak	Bontbekplevier		2	x
114	Krammer-Volkerak	Strandplevier		2	x
114	Krammer-Volkerak	Zwartkopmeeuw	x		x
114	Krammer-Volkerak	Kleine Mantelmeeuw	x		x
114	Krammer-Volkerak	Visdief	x		x
114	Krammer-Volkerak	Dwergstern	x		x
115	Grevelingen	Bruine Kiekendief	x		x
115	Grevelingen	Kluut	x		x
115	Grevelingen	Bontbekplevier	x		x
115	Grevelingen	Strandplevier	x		x
115	Grevelingen	Zwartkopmeeuw	x	5	
115	Grevelingen	Grote Stern	x		x
115	Grevelingen	Visdief	x		x
115	Grevelingen	Dwergstern	x		x
118	Oosterschelde	Bruine Kiekendief	x	5	
118	Oosterschelde	Kluut	x		x
118	Oosterschelde	Bontbekplevier		2	x
118	Oosterschelde	Strandplevier		2	x
118	Oosterschelde	Kleine Mantelmeeuw	x	5	
118	Oosterschelde	Grote Stern		6	x
118	Oosterschelde	Visdief	x		x
118	Oosterschelde	Noordse Stern		6	x
118	Oosterschelde	Dwergstern	x		x
119	Veerse Meer	Aalscholver	x		x
119	Veerse Meer	Lepelaar		6	x
119	Veerse Meer	Bontbekplevier		6	x
119	Veerse Meer	Strandplevier		6	x
119	Veerse Meer	Kleine Mantelmeeuw	x		x
120	Zoommeer	Kluut	x		x
120	Zoommeer	Bontbekplevier	x	5	
120	Zoommeer	Strandplevier	x		x
120	Zoommeer	Zwartkopmeeuw	x		x
120	Zoommeer	Visdief	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Bruine Kiekendief	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Porseleinhoen	x	5	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kluut	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Bontbekplevier	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Strandplevier	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Zwartkopmeeuw	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kleine Mantelmeeuw	x	5	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Grote Stern	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Visdief	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Dwergstern	x		x
122	Westerschelde & Saeftinghe	Blauwborst	x		x
127	Markiezaat	Dodaars		2	x
127	Markiezaat	Lepelaar		6	x
127	Markiezaat	Kluut	x		x
127	Markiezaat	Bontbekplevier		2	x
127	Markiezaat	Strandplevier		2	x
128	Brabantse Wal	Dodaars	x		x
128	Brabantse Wal	Geoorde Fuut	x		x

Tabel gebsrt_b (vervolg)

NR	Gebied	Soort	SOVON(2000) Opm N2K	
128	Brabantse Wal	Wespendief	x	x
128	Brabantse Wal	Nachtzwaluw	x	x
128	Brabantse Wal	Zwarte Specht	x	x
128	Brabantse Wal	Boomleeuwerik	x	x
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	Dodaars		2 x
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	Roodborsttapuit		2 x
136	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateux	Nachtzwaluw	x	x
136	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateux	Boomleeuwerik	x	x
136	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateux	Roodborsttapuit		3 x
137	Strabrechtse Heide & Beuven	Roerdomp		6 x
137	Strabrechtse Heide & Beuven	Woudaap		6 x
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Geoorde Fuut	x	7
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Woudaap	x	7
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Zwartkopmeeuw	x	7
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Nachtzwaluw	x	x
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Boomleeuwerik	x	x
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Roodborsttapuit	x	x
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Snor	x	7
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Dodaars		2 x
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Nachtzwaluw	x	x
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Blauwborst	x	x
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Roodborsttapuit		2 x
140	Groote Peel	Dodaars		2 x
140	Groote Peel	Geoorde Fuut		2 x
140	Groote Peel	Porseleinhoen	x	x
140	Groote Peel	Velduil		6 x
140	Groote Peel	Blauwborst	x	x
140	Groote Peel	Roodborsttapuit		2 x
145	Maasduinen	Dodaars	x	x
145	Maasduinen	Geoorde Fuut		4 x
145	Maasduinen	Nachtzwaluw	x	x
145	Maasduinen	Zwarte Specht	x	x
145	Maasduinen	Boomleeuwerik	x	x
145	Maasduinen	Oeverzwaluw		4 x
145	Maasduinen	Roodborsttapuit	x	x
145	Maasduinen	Grauwe Klauwier	x	x
149	Meinweg	Nachtzwaluw	x	x
149	Meinweg	Boomleeuwerik	x	x
149	Meinweg	Roodborsttapuit	x	x

Tabel gebsrt_nb

Gebied-soort combinaties voor niet-broedvogels in Natura 2000 gebieden (kolom F1 en F2). Zie voor verdere uitleg de tekst.

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
1	Waddenzee	Fuut			1	f
1	Waddenzee	Aalscholver	x		2	f s
1	Waddenzee	Kleine Zilverreiger	x		3	f
1	Waddenzee	Lepelaar	x		2	f s
1	Waddenzee	Kleine Zwaan	x		4	s
1	Waddenzee	Toendrarietgans			1	s
1	Waddenzee	Kleine Rietgans	x		5	
1	Waddenzee	Kolgans	x		5	
1	Waddenzee	Grauwe Gans	x		2	f s
1	Waddenzee	Grauwe Gans	x		5	
1	Waddenzee	Brandgans	x		2	f s
1	Waddenzee	Brandgans	x		5	
1	Waddenzee	Rotgans	x		2	f s
1	Waddenzee	Rotgans	x		5	
1	Waddenzee	Bergeend	x		2	f s
1	Waddenzee	Smient	x		2	f s
1	Waddenzee	Krakeend	x			f
1	Waddenzee	Wintertaling	x			f
1	Waddenzee	Wilde Eend			1	f
1	Waddenzee	Pijlstaart	x			f
1	Waddenzee	Slobeend	x			f
1	Waddenzee	Toppereend	x			f
1	Waddenzee	Eider	x			f
1	Waddenzee	Brilduiker			1	f
1	Waddenzee	Middelste Zaagbek	x			f
1	Waddenzee	Grote Zaagbek			1	f
1	Waddenzee	Zeearend			3	f
1	Waddenzee	Slechtvalk	x		3	f
1	Waddenzee	Scholekster	x		2	f s
1	Waddenzee	Kluut	x		2	f s
1	Waddenzee	Bontbekplevier	x		2	f s
1	Waddenzee	Goudplevier	x		2	f s
1	Waddenzee	Zilverplevier	x		2	f s
1	Waddenzee	Kievit			1	f s
1	Waddenzee	Kanoetstrandloper	x		2	f s
1	Waddenzee	Drieteenstrandloper	x		2	f s
1	Waddenzee	Krombekstrandloper	x		2	f s
1	Waddenzee	Bonte Strandloper	x		2	f s
1	Waddenzee	Grutto	x		2	f s
1	Waddenzee	Rosse Grutto	x		2	f s
1	Waddenzee	Wulp	x		2	f s
1	Waddenzee	Zwarte Ruiter	x		2	f s
1	Waddenzee	Tureluur	x		2	f s
1	Waddenzee	Groenpootruiter			1	f s
1	Waddenzee	Steenloper	x		2	f s
1	Waddenzee	Zwarte Stern	x		4	s
3	Duinen Vlieland	Aalscholver			1	s
3	Duinen Vlieland	Lepelaar	x		4	s
3	Duinen Vlieland	Pijlstaart	x		4	s
3	Duinen Vlieland	Slobeend	x		4	s
3	Duinen Vlieland	Kluut	x		4	s
3	Duinen Vlieland	Wulp	x		5	
3	Duinen Vlieland	Tureluur	x		4	s

Tabel gebrst_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
7	Noordzeekustzone	Roodkeelduiker	x		f	
7	Noordzeekustzone	Parelduiker	x		f	
7	Noordzeekustzone	Aalscholver	x	2	f	s
7	Noordzeekustzone	Kleine Zwaan	x	5		
7	Noordzeekustzone	Bergeend	x	2	f	s
7	Noordzeekustzone	Pijlstaart	x	5		
7	Noordzeekustzone	Toppereend	x		f	
7	Noordzeekustzone	Eider	x		f	
7	Noordzeekustzone	Zwarte Zee-eend	x		f	
7	Noordzeekustzone	Middelste Zaagbek	x	5		
7	Noordzeekustzone	Grote Zaagbek	x	5		
7	Noordzeekustzone	Scholekster	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Kluut	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Bontbekplevier	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Zilverplevier	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Kanoetstrandloper	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Drieteenstrandloper	x	2	f	s
7	Noordzeekustzone	Bonte Strandloper	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Rosse Grutto	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Wulp	x	4	s	
7	Noordzeekustzone	Steenloper	x	2	f	s
7	Noordzeekustzone	Dwergmeeuw		1	f	
8	Lauwersmeer	Fuut	x		f	
8	Lauwersmeer	Aalscholver	x		f	
8	Lauwersmeer	Kleine Zilverreiger	x	5		
8	Lauwersmeer	Grote Zilverreiger	x	5		
8	Lauwersmeer	Lepelaar	x		f	
8	Lauwersmeer	Kleine Zwaan		1	s	
8	Lauwersmeer	Kleine Zwaan	x		f	
8	Lauwersmeer	Wilde Zwaan	x	2	f	s
8	Lauwersmeer	Kolgans		1	s	
8	Lauwersmeer	Kolgans	x		f	
8	Lauwersmeer	Dwerggans		6	s	
8	Lauwersmeer	Grauwe Gans	x	2	f	s
8	Lauwersmeer	Brandgans		1	s	
8	Lauwersmeer	Brandgans	x		f	
8	Lauwersmeer	Rotgans	x	5		
8	Lauwersmeer	Bergeend	x		f	
8	Lauwersmeer	Smient	x	7	s	f
8	Lauwersmeer	Krakeend	x		f	
8	Lauwersmeer	Wintertaling	x		f	
8	Lauwersmeer	Wilde Eend	x		f	
8	Lauwersmeer	Pijlstaart	x		f	
8	Lauwersmeer	Slobeend	x		f	
8	Lauwersmeer	Tafeleend	x		f	
8	Lauwersmeer	Kuifeend	x		f	
8	Lauwersmeer	Brilduiker	x		f	
8	Lauwersmeer	Nonnetje	x		f	
8	Lauwersmeer	Zeearend		3	f	
8	Lauwersmeer	Visarend	x	5		
8	Lauwersmeer	Slechtvalk	x	5		
8	Lauwersmeer	Meerkoet	x		f	
8	Lauwersmeer	Kluut	x		f	
8	Lauwersmeer	Bontbekplevier	x		f	
8	Lauwersmeer	Goudplevier	x		f	
8	Lauwersmeer	Zilverplevier	x	5		
8	Lauwersmeer	Grutto	x		f	

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
8	Lauwersmeer	Wulp	x		2	f s
8	Lauwersmeer	Zwarte Ruiter			1	f
8	Lauwersmeer	Steenloper	x		5	
8	Lauwersmeer	Dwergmeeuw	x		5	
8	Lauwersmeer	Reuzenster	x		7	s f
9	Groote Wielen	Kolgans	x		4	s
9	Groote Wielen	Brandgans	x		4	s
9	Groote Wielen	Smient	x		7	s f
9	Groote Wielen	Kemphaan	x		5	
9	Groote Wielen	Grutto	x		4	s
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Kleine Rietgans	x		4	s
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Kolgans	x		4	s
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Brandgans	x		4	s
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Smient	x		7	s f
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Kuifeend	x			f
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Nonnetje	x			f
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Kemphaan	x		4	s
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	Wulp	x		4	s
11	Witte en Zwarte Brekken	Aalscholver	x		5	
11	Witte en Zwarte Brekken	Kleine Rietgans	x		4	s
11	Witte en Zwarte Brekken	Kolgans	x		4	s
11	Witte en Zwarte Brekken	Brandgans	x		4	s
11	Witte en Zwarte Brekken	Smient	x		7	s f
11	Witte en Zwarte Brekken	Krakeend	x			f
11	Witte en Zwarte Brekken	Wintertaling	x			f
11	Witte en Zwarte Brekken	Pijlstaart	x		5	
11	Witte en Zwarte Brekken	Slobeend	x			f
11	Witte en Zwarte Brekken	Kemphaan	x		4	s
11	Witte en Zwarte Brekken	Grutto	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Aalscholver	x		5	
12	Sneekermeergebied	Kleine Rietgans	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Kolgans	x			f
12	Sneekermeergebied	Kolgans	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Brandgans	x			f
12	Sneekermeergebied	Brandgans	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Smient	x		7	s f
12	Sneekermeergebied	Krakeend	x			f
12	Sneekermeergebied	Wintertaling	x			f
12	Sneekermeergebied	Wilde Eend	x			f
12	Sneekermeergebied	Slobeend	x			f
12	Sneekermeergebied	Meerkoet	x			f
12	Sneekermeergebied	Goudplevier	x			f
12	Sneekermeergebied	Kievit	x		2	f s
12	Sneekermeergebied	Kemphaan	x			f
12	Sneekermeergebied	Kemphaan	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Grutto	x			f
12	Sneekermeergebied	Grutto	x		4	s
12	Sneekermeergebied	Wulp	x		4	s
13	Alde Feanen	Aalscholver	x			f
13	Alde Feanen	Lepelaar	x		5	
13	Alde Feanen	Kolgans	x		2	f s
13	Alde Feanen	Grauwe Gans	x		2	f s
13	Alde Feanen	Brandgans			1	s
13	Alde Feanen	Brandgans	x			f
13	Alde Feanen	Smient	x		7	s f
13	Alde Feanen	Krakeend	x			f
13	Alde Feanen	Wintertaling	x			f

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
13	Alde Feanen	Slobeend	x		f	
13	Alde Feanen	Tafeleend	x		f	
13	Alde Feanen	Kuifeend	x		f	
13	Alde Feanen	Nonnetje	x		f	
13	Alde Feanen	Visarend	x	5		
13	Alde Feanen	Slechtvalk	x	5		
13	Alde Feanen	Kemphaan	x	5		
13	Alde Feanen	Grutto	x		f	
13	Alde Feanen	Grutto	x	4	s	
13	Alde Feanen	Wulp	x	5		
14	Deelen	Grote Zilverreiger		3	s	
14	Deelen	Kolgans		1	s	
14	Deelen	Grauwe Gans	x	2	f	s
14	Deelen	Brandgans		1	s	
14	Deelen	Smient	x	7	s	f
14	Deelen	Slobeend		1	f	
14	Deelen	Nonnetje	x		f	
15	Van Oordt's Mersken	Kolgans	x	2	f	s
15	Van Oordt's Mersken	Brandgans		1	s	
15	Van Oordt's Mersken	Brandgans	x		f	
15	Van Oordt's Mersken	Smient	x	7	s	f
15	Van Oordt's Mersken	Grutto	x	5		
19	Leekstermeergebied	Kolgans	x	2	f	s
19	Leekstermeergebied	Brandgans	x	2	f	s
19	Leekstermeergebied	Smient	x	7	s	f
19	Leekstermeergebied	Slechtvalk	x	5		
20	Zuidlaardermeergebied	Kleine Zwaan	x		f	
20	Zuidlaardermeergebied	Kolgans		1	s	
20	Zuidlaardermeergebied	Kolgans	x		f	
20	Zuidlaardermeergebied	Smient	x	7	s	f
20	Zuidlaardermeergebied	Visarend	x	5		
23	Fochteloërveen	Kleine Zwaan	x	4	s	
23	Fochteloërveen	Wilde Zwaan	x	4	s	
23	Fochteloërveen	Toendrarietgans	x	4	s	
23	Fochteloërveen	Kolgans	x	4	s	
23	Fochteloërveen	Wintertaling	x		f	
23	Fochteloërveen	Slobeend	x		f	
30	Dwingelderveld	Kleine Zwaan	x	4	s	
30	Dwingelderveld	Taigarietgans	x	4	s	
30	Dwingelderveld	Toendrarietgans	x	4	s	
30	Dwingelderveld	Wintertaling	x		f	
30	Dwingelderveld	Slobeend	x		f	
33	Bargerveen	Kleine Zwaan		1	s	
33	Bargerveen	Taigarietgans	x	4	s	
33	Bargerveen	Toendrarietgans		1	s	
34	Weerribben	Nonnetje	x	5		
34	Weerribben	Visarend	x	5		
35	Wieden	Fuut	x		f	
35	Wieden	Aalscholver		4	s	
35	Wieden	Kleine Zwaan	x	2	f	s
35	Wieden	Taigarietgans	x	5		
35	Wieden	Kleine Rietgans	x	5		
35	Wieden	Kolgans	x	2	f	s
35	Wieden	Grauwe Gans	x	2	f	s
35	Wieden	Smient	x	7	s	f
35	Wieden	Krakeend	x		f	
35	Wieden	Pijlstaart	x	5		

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
35	Wieden	Tafeleend	x		f	
35	Wieden	Kuifeend	x		f	
35	Wieden	Nonnetje	x		f	
35	Wieden	Grote Zaagbek	x		f	
35	Wieden	Visarend		3	f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Kleine Zwaan	x		f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Kolgans	x		f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Smient	x	7	s	f
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Pijlstaart	x		f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Slobeend	x		f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Meerkoet	x		f	
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Grutto	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Fuut	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Aalscholver	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Kleine Zilverreiger	x	5		
38	Uiterwaarden IJssel	Lepelaar	x	5		
38	Uiterwaarden IJssel	Kleine Zwaan	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Wilde Zwaan	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Kolgans	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Grauwe Gans	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Smient	x	7	s	f
38	Uiterwaarden IJssel	Krakeend	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Wintertaling	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Wilde Eend	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Pijlstaart	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Slobeend	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Tafeleend	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Kuifeend	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Nonnetje	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Grote Zaagbek	x	5		
38	Uiterwaarden IJssel	Visarend	x	5		
38	Uiterwaarden IJssel	Slechtvalk	x	5		
38	Uiterwaarden IJssel	Meerkoet	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Scholekster	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Kievit	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Grutto	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Wulp	x	2	f	s
38	Uiterwaarden IJssel	Tureluur	x		f	
38	Uiterwaarden IJssel	Reuzenster	x	5		
40	Engbertsdijksvenen	Kleine Zwaan	x	5		
40	Engbertsdijksvenen	Taigarietgans	x	5		
40	Engbertsdijksvenen	Toendrarietgans	x	4	s	
40	Engbertsdijksvenen	Kraanvogel	x	4	s	
56	Arkemheen	Kleine Zwaan	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Fuut	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Aalscholver	x	2	f	s
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Kleine Zwaan	x	2	f	s
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Kolgans	x	2	f	s
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Grauwe Gans	x	2	f	s
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Brandgans	x	5		
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Smient	x	7	s	f
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Krakeend	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Pijlstaart	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Slobeend	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Tafeleend	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Kuifeend	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Nonnetje	x		f	

Tabel gebstr_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Meerkoet	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Kievit	x	2	f	s
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Grutto	x		f	
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	Wulp	x	2	f	s
67	Gelderse Poort	Fuut	x		f	
67	Gelderse Poort	Aalscholver	x		f	
67	Gelderse Poort	Aalscholver	x	4	s	
67	Gelderse Poort	Kleine Zwaan	x		f	
67	Gelderse Poort	Wilde Zwaan	x		f	
67	Gelderse Poort	Taigarietgans	x	5		
67	Gelderse Poort	Toendrarietgans	x	5		
67	Gelderse Poort	Kolgans	x	2	f	s
67	Gelderse Poort	Grauwe Gans	x	2	f	s
67	Gelderse Poort	Smient	x	7	s	f
67	Gelderse Poort	Krakeend	x		f	
67	Gelderse Poort	Wintertaling	x		f	
67	Gelderse Poort	Pijlstaart	x		f	
67	Gelderse Poort	Slobeend	x		f	
67	Gelderse Poort	Tafeleend	x		f	
67	Gelderse Poort	Nonnetje	x		f	
67	Gelderse Poort	Visarend	x	5		
67	Gelderse Poort	Slechtvalk	x	5		
67	Gelderse Poort	Meerkoet	x		f	
67	Gelderse Poort	Kievit	x	2	f	s
67	Gelderse Poort	Grutto	x		f	
67	Gelderse Poort	Wulp	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Fuut	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Aalscholver	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Kleine Zilverreiger	x	5		
68	Uiterwaarden Waal	Kleine Zwaan	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Kolgans	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Grauwe Gans	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Brandgans	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Smient	x	7	s	f
68	Uiterwaarden Waal	Krakeend	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Pijlstaart	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Slobeend	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Tafeleend	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Kuifeend	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Nonnetje	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Slechtvalk	x	5		
68	Uiterwaarden Waal	Meerkoet	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Kievit	x	2	f	s
68	Uiterwaarden Waal	Grutto	x		f	
68	Uiterwaarden Waal	Wulp	x	2	f	s
72	IJsselmeer	Fuut	x		f	
72	IJsselmeer	Aalscholver	x	2	f	s
72	IJsselmeer	Roerdomp	x	5		
72	IJsselmeer	Kleine Zilverreiger	x	5		
72	IJsselmeer	Lepelaar	x		f	
72	IJsselmeer	Kleine Zwaan	x		f	
72	IJsselmeer	Kleine Zwaan	x	4	s	
72	IJsselmeer	Toendrarietgans		1	s	
72	IJsselmeer	Kleine Rietgans	x		f	
72	IJsselmeer	Kleine Rietgans	x	4	s	
72	IJsselmeer	Kolgans	x		f	
72	IJsselmeer	Kolgans	x	4	s	

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
72	IJsselmeer	Grauwe Gans	x	2	f	s
72	IJsselmeer	Brandgans	x		f	
72	IJsselmeer	Brandgans	x	4	s	
72	IJsselmeer	Bergeend	x		f	
72	IJsselmeer	Smient	x	7	s	f
72	IJsselmeer	Krakeend	x		f	
72	IJsselmeer	Wintertaling	x		f	
72	IJsselmeer	Wilde Eend	x		f	
72	IJsselmeer	Pijlstaart	x		f	
72	IJsselmeer	Slobeend	x		f	
72	IJsselmeer	Tafeleend	x		f	
72	IJsselmeer	Kuifeend	x		f	
72	IJsselmeer	Toppereend	x		f	
72	IJsselmeer	Brilduiker	x		f	
72	IJsselmeer	Nonnetje	x		f	
72	IJsselmeer	Grote Zaagbek	x		f	
72	IJsselmeer	Slechtvalk	x	5		
72	IJsselmeer	Meerkoet	x		f	
72	IJsselmeer	Scholekster	x	5		
72	IJsselmeer	Kluut	x		f	
72	IJsselmeer	Goudplevier		1	s	f
72	IJsselmeer	Kemphaan	x		f	
72	IJsselmeer	Kemphaan	x	4	s	
72	IJsselmeer	Grutto	x		f	
72	IJsselmeer	Grutto	x	4	s	
72	IJsselmeer	Wulp	x		f	
72	IJsselmeer	Wulp	x	4	s	
72	IJsselmeer	Dwergmeeuw	x		f	
72	IJsselmeer	Reuzenster	x	7	s	f
72	IJsselmeer	Zwarte Stern	x		f	
72	IJsselmeer	Zwarte Stern	x	4	s	
73	Markermeer & IJmeer	Fuut	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Aalscholver	x	2	f	s
73	Markermeer & IJmeer	Kleine Zilverreiger	x	5		
73	Markermeer & IJmeer	Lepelaar	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Kleine Zwaan	x	5		
73	Markermeer & IJmeer	Grauwe Gans	x	2	f	s
73	Markermeer & IJmeer	Brandgans	x	2	f	s
73	Markermeer & IJmeer	Smient		4	s	
73	Markermeer & IJmeer	Krakeend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Slobeend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Krooneend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Tafeleend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Kuifeend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Toppereend	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Brilduiker	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Nonnetje	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Grote Zaagbek	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Meerkoet	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Dwergmeeuw	x		f	
73	Markermeer & IJmeer	Zwarte Stern	x	2	f	s
74	Zwarte Meer	Fuut	x		f	
74	Zwarte Meer	Aalscholver	x		f	
74	Zwarte Meer	Lepelaar	x		f	
74	Zwarte Meer	Kleine Zwaan	x	2	f	s
74	Zwarte Meer	Toendrarietgans		1	s	
74	Zwarte Meer	Kolgans		1	s	

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
74	Zwarte Meer	Kolgans	x		f	
74	Zwarte Meer	Grauwe Gans	x	2	f	s
74	Zwarte Meer	Smient		4	s	
74	Zwarte Meer	Krakeend	x		f	
74	Zwarte Meer	Wintertaling	x		f	
74	Zwarte Meer	Pijlstaart	x		f	
74	Zwarte Meer	Slobeend	x		f	
74	Zwarte Meer	Tafeleend	x		f	
74	Zwarte Meer	Kuifeend	x		f	
74	Zwarte Meer	Meerkoet	x		f	
74	Zwarte Meer	Grutto		1	s	
74	Zwarte Meer	Zwarte Stern	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Fuut	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Aalscholver	x	2	f	s
75	Ketelmeer & Vossemeer	Lepelaar	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Kleine Zwaan		1	s	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Kleine Zwaan	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Toendrarietgans		1	s	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Kolgans		1	s	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Kolgans	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Grauwe Gans	x	2	f	s
75	Ketelmeer & Vossemeer	Krakeend	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Wintertaling	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Pijlstaart	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Tafeleend	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Kuifeend	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Nonnetje	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Grote Zaagbek	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Visarend		3	f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Meerkoet	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Grutto	x		f	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Grutto		1	s	
75	Ketelmeer & Vossemeer	Reuzenster	x	7	s	f
76	Veluwerandmeren	Fuut	x		f	
76	Veluwerandmeren	Aalscholver	x	2	f	s
76	Veluwerandmeren	Grote Zilverreiger	x	4	s	
76	Veluwerandmeren	Lepelaar	x		f	
76	Veluwerandmeren	Kleine Zwaan	x	2	f	s
76	Veluwerandmeren	Smient	x	7	s	f
76	Veluwerandmeren	Krakeend	x		f	
76	Veluwerandmeren	Pijlstaart	x		f	
76	Veluwerandmeren	Slobeend	x		f	
76	Veluwerandmeren	Krooneend		1	f	
76	Veluwerandmeren	Tafeleend	x		f	
76	Veluwerandmeren	Kuifeend	x		f	
76	Veluwerandmeren	Brilduiker		1	f	
76	Veluwerandmeren	Nonnetje	x		f	
76	Veluwerandmeren	Grote Zaagbek	x		f	
76	Veluwerandmeren	Meerkoet	x		f	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Fuut	x		f	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Aalscholver	x		f	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Lepelaar	x	5		
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Kleine Zwaan	x		f	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Grauwe Gans	x	2	f	s
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Smient	x	4	s	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Krakeend	x		f	
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Slobeend	x		f	

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000) Opm	F1	F2
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Tafeleend	x		f
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Kuifeend	x		f
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Nonnetje	x		f
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	Meerkoet	x		f
78	Oostvaardersplassen	Aalscholver	x	5	
78	Oostvaardersplassen	Kleine Zilverreiger	x	5	
78	Oostvaardersplassen	Grote Zilverreiger	x	3	f
78	Oostvaardersplassen	Lepelaar	x		f
78	Oostvaardersplassen	Wilde Zwaan	x	2	f s
78	Oostvaardersplassen	Kolgans	x	2	f s
78	Oostvaardersplassen	Grauwe Gans	x	2	f s
78	Oostvaardersplassen	Brandgans	x	2	f s
78	Oostvaardersplassen	Bergeend	x		f
78	Oostvaardersplassen	Smient	x	7	s f
78	Oostvaardersplassen	Krakeend	x		f
78	Oostvaardersplassen	Wintertaling	x		f
78	Oostvaardersplassen	Pijlstaart	x		f
78	Oostvaardersplassen	Slobeend	x		f
78	Oostvaardersplassen	Tafeleend	x	4	s
78	Oostvaardersplassen	Kuifeend	x	4	s
78	Oostvaardersplassen	Nonnetje	x	4	s
78	Oostvaardersplassen	Zeearend	x	3	f
78	Oostvaardersplassen	Kluut	x		f
78	Oostvaardersplassen	Kemphaan	x	2	f s
78	Oostvaardersplassen	Grutto	x		f
79	Lepelaarplassen	Aalscholver	x	5	
79	Lepelaarplassen	Lepelaar	x		f
79	Lepelaarplassen	Grauwe Gans	x	2	f s
79	Lepelaarplassen	Krakeend	x		f
79	Lepelaarplassen	Wintertaling	x	5	
79	Lepelaarplassen	Pijlstaart	x		f
79	Lepelaarplassen	Slobeend	x		f
79	Lepelaarplassen	Kuifeend	x	4	s
79	Lepelaarplassen	Kluut	x		f
79	Lepelaarplassen	Grutto	x		f
79	Lepelaarplassen	Zwarte Stern	x	5	
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Lepelaar	x	5	
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Dwerggans		6	s
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Smient	x	5	
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	Slobeend	x		f
89	Eilandspolder	Lepelaar	x		f
89	Eilandspolder	Smient	x	7	s f
89	Eilandspolder	Wintertaling	x		f
89	Eilandspolder	Meerkoet	x		f
89	Eilandspolder	Goudplevier	x		f
89	Eilandspolder	Kievit	x	2	f s
89	Eilandspolder	Grutto	x		s
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Lepelaar	x	5	
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Smient	x	7	s f
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Slobeend	x		f
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Grutto	x	4	s
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Wulp	x	5	
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Kleine Zwaan	x	5	
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Grauwe Gans		1	s
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Grauwe Gans	x		f
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Smient	x	7	s f
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Krakeend	x		f

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Slobeend	x		f	
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Meerkoet	x		f	
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Grutto	x	5		
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	Wulp	x	5		
93	Polder Zeevang	Kleine Zwaan	x		f	
93	Polder Zeevang	Kolgans	x		f	
93	Polder Zeevang	Smient	x	2	f	s
93	Polder Zeevang	Slechtvalk	x	5		
93	Polder Zeevang	Goudplevier	x		f	
93	Polder Zeevang	Kievit	x	2	f	s
93	Polder Zeevang	Grutto	x		s	
93	Polder Zeevang	Wulp	x		f	
94	Naardermeer	Kolgans	x	4	s	
94	Naardermeer	Grauwe Gans	x	4	s	
94	Naardermeer	Krakeend	x	5		
95	Oostelijke Vechtplassen	Aalscholver		1	s	
95	Oostelijke Vechtplassen	Kolgans	x	2	f	s
95	Oostelijke Vechtplassen	Grauwe Gans	x	2	f	s
95	Oostelijke Vechtplassen	Smient	x	7	s	f
95	Oostelijke Vechtplassen	Krakeend	x		f	
95	Oostelijke Vechtplassen	Slobeend	x		f	
95	Oostelijke Vechtplassen	Tafeleend	x		f	
95	Oostelijke Vechtplassen	Nonnetje	x		f	
95	Oostelijke Vechtplassen	Wulp	x	5	f	
100	Voornes Duin	Kleine Zilverreiger	x	5	f	
100	Voornes Duin	Grote Zilverreiger	x	5	f	
100	Voornes Duin	Lepelaar	x	5		
100	Voornes Duin	Visarend	x	5	f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Fuut	x		f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Aalscholver	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Lepelaar	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Grauwe Gans	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Brandgans		1	s	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Brandgans	x		f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Bergeend	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Wintertaling	x		f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Pijlstaart	x		f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Slobeend	x		f	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Scholekster	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Kluut	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Bontbekplevier	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Zilverplevier	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Drieteenstrandloper	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Bonte Strandloper	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Rosse Grutto	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Wulp	x	2	f	s
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	Tureluur	x	2	f	s
102	De Wilck	Kleine Zwaan	x		f	
102	De Wilck	Smient	x	7	s	f
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Grote Zilverreiger	x	4	s	
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Kleine Zwaan	x	5		
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Kolgans		1	s	
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Smient	x	7	s	f
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Krakeend	x		f	
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	Kleine Zwaan	x	2	f	s
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	Smient	x	7	s	f
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	Krakeend	x		f	

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	Slobeend	x		f	
105	Zouweboezem	Krakeend	x		f	
106	Boezems Kinderdijk	Smient	x	7	s	f
106	Boezems Kinderdijk	Krakeend	x		f	
106	Boezems Kinderdijk	Slobeend	x		f	
107	Donkse Laagten	Kleine Zwaan		1	s	
107	Donkse Laagten	Kolgans		1	s	
107	Donkse Laagten	Kolgans	x		f	
107	Donkse Laagten	Brandgans		1	s	
109	Haringvliet	Fuut	x		f	
109	Haringvliet	Aalscholver	x	2	f	s
109	Haringvliet	Kleine Zilverreiger	x	5		
109	Haringvliet	Lepelaar	x		f	
109	Haringvliet	Kleine Zwaan	x	2	f	s
109	Haringvliet	Kolgans		1	s	
109	Haringvliet	Kolgans	x		f	
109	Haringvliet	Dwerggans		6	f	
109	Haringvliet	Dwerggans		6	s	
109	Haringvliet	Grauwe Gans		1	s	
109	Haringvliet	Grauwe Gans	x		f	
109	Haringvliet	Brandgans	x	2	f	s
109	Haringvliet	Bergeend	x		f	
109	Haringvliet	Smient	x	7	s	f
109	Haringvliet	Krakeend	x		f	
109	Haringvliet	Wintertaling	x		f	
109	Haringvliet	Wilde Eend	x		f	
109	Haringvliet	Pijlstaart	x		f	
109	Haringvliet	Slobeend	x		f	
109	Haringvliet	Kuifeend	x		f	
109	Haringvliet	Toppereend	x		f	
109	Haringvliet	Visarend	x		f	
109	Haringvliet	Slechtvalk	x		f	
109	Haringvliet	Meerkoet	x		f	
109	Haringvliet	Kluut	x		f	
109	Haringvliet	Goudplevier	x		f	
109	Haringvliet	Kievit	x	2	f	s
109	Haringvliet	Grutto	x		f	
109	Haringvliet	Wulp	x	2	f	s
109	Haringvliet	Dwergmeeuw	x	5		
110	Oude land van Strijen	Dwerggans		6	f	
110	Oudeland van Strijen	Kolgans	x		f	
110	Oudeland van Strijen	Brandgans	x		f	
110	Oudeland van Strijen	Smient	x	2	f	s
110	Oudeland van Strijen	Slechtvalk	x	5		
111	Hollands Diep	Lepelaar	x		f	
111	Hollands Diep	Kolgans		1	s	
111	Hollands Diep	Kolgans	x		f	
111	Hollands Diep	Grauwe Gans		1	s	
111	Hollands Diep	Grauwe Gans	x		f	
111	Hollands Diep	Brandgans	x	2	f	s
111	Hollands Diep	Smient	x	7	s	f
111	Hollands Diep	Krakeend	x		f	
111	Hollands Diep	Wilde Eend	x		f	
111	Hollands Diep	Kuifeend	x		f	
112	Biesbosch	Fuut	x		f	
112	Biesbosch	Aalscholver	x	2	f	s
112	Biesbosch	Grote Zilverreiger		3	f	

Tabel gebrst_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
112	Biesbosch	Grote Zilverreiger		3	s	
112	Biesbosch	Lepelaar	x		f	
112	Biesbosch	Kleine Zwaan	x	2	f	s
112	Biesbosch	Kolgans		1	s	
112	Biesbosch	Kolgans	x		f	
112	Biesbosch	Grauwe Gans	x	2	f	s
112	Biesbosch	Brandgans		1	s	
112	Biesbosch	Brandgans	x		f	
112	Biesbosch	Smient	x	7	s	f
112	Biesbosch	Krakeend	x		f	
112	Biesbosch	Wintertaling	x		f	
112	Biesbosch	Wilde Eend		1	f	
112	Biesbosch	Pijlstaart	x		f	
112	Biesbosch	Slobeend	x		f	
112	Biesbosch	Tafeleend	x		f	
112	Biesbosch	Kuifeend	x		f	
112	Biesbosch	Nonnetje	x		f	
112	Biesbosch	Grote Zaagbek	x		f	
112	Biesbosch	Zeearend		3	f	
112	Biesbosch	Visarend	x		f	
112	Biesbosch	Meerkoet	x		f	
112	Biesbosch	Grutto	x		f	
113	Voordelta	Roodkeelduiker	x		f	
113	Voordelta	Fuut	x		f	
113	Voordelta	Kuifduiker	x		f	
113	Voordelta	Aalscholver	x	2	f	s
113	Voordelta	Lepelaar	x	2	f	s
113	Voordelta	Grauwe Gans	x	2	f	s
113	Voordelta	Bergeend	x	2	f	s
113	Voordelta	Smient	x	7	s	f
113	Voordelta	Krakeend	x		f	
113	Voordelta	Wintertaling	x		f	
113	Voordelta	Pijlstaart	x		f	
113	Voordelta	Slobeend	x		f	
113	Voordelta	Toppereend	x		f	
113	Voordelta	Eider	x		f	
113	Voordelta	Zwarte Zee-eend	x		f	
113	Voordelta	Brilduiker	x		f	
113	Voordelta	Nonnetje	x	5		
113	Voordelta	Middelste Zaagbek	x		f	
113	Voordelta	Scholekster	x	2	f	s
113	Voordelta	Kluut	x	2	f	s
113	Voordelta	Bontbekplevier	x	2	f	s
113	Voordelta	Zilverplevier	x	2	f	s
113	Voordelta	Drieteenstrandloper	x	2	f	s
113	Voordelta	Bonte Strandloper	x	2	f	s
113	Voordelta	Rosse Grutto	x	2	f	s
113	Voordelta	Tureluur	x	2	f	s
113	Voordelta	Steenloper	x	2	f	s
113	Voordelta	Dwergmeeuw	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Fuut	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Kuifduiker	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Aalscholver	x	2	f	s
114	Krammer-Volkerak	Kleine Zilverreiger	x	5		
114	Krammer-Volkerak	Lepelaar	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Kleine Zwaan	x	2	f	s
114	Krammer-Volkerak	Kolgans	x	5		

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
114	Krammer-Volkerak	Grauwe Gans		1	s	
114	Krammer-Volkerak	Grauwe Gans	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Brandgans	x	2	f	s
114	Krammer-Volkerak	Rotgans	x	2	f	s
114	Krammer-Volkerak	Bergeend	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Smient	x	7	s	f
114	Krammer-Volkerak	Krakeend	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Wintertaling	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Wilde Eend		1	f	
114	Krammer-Volkerak	Pijlstaart	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Slobeend	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Tafeleend	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Kuifeend	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Brilduiker	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Middelste Zaagbek	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Visarend	x	3	f	
114	Krammer-Volkerak	Slechtvalk	x	3	f	
114	Krammer-Volkerak	Meerkoet	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Kluut	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Bontbekplevier	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Grutto	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Tureluur	x		f	
114	Krammer-Volkerak	Steenloper	x	5		
115	Grevelingen	Dodaars	x		f	
115	Grevelingen	Fuut	x		f	
115	Grevelingen	Kuifduiker	x		f	
115	Grevelingen	Geoorde Fuut	x		f	
115	Grevelingen	Aalscholver	x	2	f	s
115	Grevelingen	Kleine Zilverreiger	x	3	f	
115	Grevelingen	Lepelaar	x		f	
115	Grevelingen	Kleine Zwaan	x	2	f	s
115	Grevelingen	Kolgans	x		f	
115	Grevelingen	Grauwe Gans	x	2	f	s
115	Grevelingen	Brandgans	x	2	f	s
115	Grevelingen	Rotgans	x	2	f	s
115	Grevelingen	Bergeend	x		f	
115	Grevelingen	Smient	x	2	f	s
115	Grevelingen	Krakeend	x		f	
115	Grevelingen	Wintertaling	x		f	
115	Grevelingen	Wilde Eend	x		f	
115	Grevelingen	Pijlstaart	x		f	
115	Grevelingen	Slobeend	x		f	
115	Grevelingen	Brilduiker	x		f	
115	Grevelingen	Nonnetje	x	5		
115	Grevelingen	Middelste Zaagbek	x		f	
115	Grevelingen	Slechtvalk	x		f	
115	Grevelingen	Meerkoet	x		f	
115	Grevelingen	Scholekster	x	2	f	s
115	Grevelingen	Kluut	x	2	f	s
115	Grevelingen	Bontbekplevier	x	2	f	s
115	Grevelingen	Strandplevier	x	2	f	s
115	Grevelingen	Goudplevier	x	2	f	s
115	Grevelingen	Zilverplevier	x	2	f	s
115	Grevelingen	Bonte Strandloper	x	2	f	s
115	Grevelingen	Rosse Grutto	x	2	f	s
115	Grevelingen	Wulp	x	2	f	s
115	Grevelingen	Tureluur	x	2	f	s

Tabel gebrst_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
115	Grevelingen	Steenloper	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Dodaars		1	f	
118	Oosterschelde	Fuut	x		f	
118	Oosterschelde	Kuifduiker	x		f	
118	Oosterschelde	Aalscholver	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Kleine Zilverreiger	x	3	f	
118	Oosterschelde	Lepelaar	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Kleine Zwaan		1	s	
118	Oosterschelde	Grauwe Gans	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Brandgans	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Rotgans	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Bergeend	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Smient	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Krakeend	x		f	
118	Oosterschelde	Wintertaling	x		f	
118	Oosterschelde	Wilde Eend		1	f	
118	Oosterschelde	Pijlstaart	x		f	
118	Oosterschelde	Slobeend	x		f	
118	Oosterschelde	Brilduiker	x		f	
118	Oosterschelde	Middelste Zaagbek	x		f	
118	Oosterschelde	Slechtvalk	x		f	
118	Oosterschelde	Meerkoet	x		f	
118	Oosterschelde	Scholekster	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Kluut	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Bontbekplevier	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Strandplevier	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Goudplevier	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Zilverplevier	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Kievit		1	f	s
118	Oosterschelde	Kanoetstrandloper	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Drieteenstrandloper	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Bonte Strandloper	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Rosse Grutto	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Wulp	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Zwarte Ruiter	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Tureluur	x	2	f	s
118	Oosterschelde	Groenpootruiter		1	f	s
118	Oosterschelde	Steenloper	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Dodaars	x		f	
119	Veerse Meer	Fuut	x		f	
119	Veerse Meer	Aalscholver	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Kleine Zilverreiger	x	3	f	
119	Veerse Meer	Lepelaar	x		f	
119	Veerse Meer	Kleine Zwaan	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Kolgans		1	s	
119	Veerse Meer	Brandgans		1	s	
119	Veerse Meer	Brandgans	x		f	
119	Veerse Meer	Rotgans	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Smient	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Krakeend	x		f	
119	Veerse Meer	Wilde Eend	x		f	
119	Veerse Meer	Pijlstaart	x		f	
119	Veerse Meer	Slobeend	x		f	
119	Veerse Meer	Kuifeend	x		f	
119	Veerse Meer	Brilduiker	x		f	
119	Veerse Meer	Middelste Zaagbek	x		f	
119	Veerse Meer	Slechtvalk	x	5		

Tabel gebsrt_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
119	Veerse Meer	Meerkoet	x		f	
119	Veerse Meer	Kluut	x	2	f	s
119	Veerse Meer	Goudplevier	x	2	f	s
120	Zoommeer	Fuut	x		f	
120	Zoommeer	Aalscholver	x	5		
120	Zoommeer	Kleine Zilverreiger	x	5		
120	Zoommeer	Lepelaar	x	5		
120	Zoommeer	Grauwe Gans	x	2	f	s
120	Zoommeer	Brandgans	x	5		
120	Zoommeer	Rotgans	x	2	f	s
120	Zoommeer	Bergeend	x		f	
120	Zoommeer	Smient	x	7	s	f
120	Zoommeer	Krakeend	x		f	
120	Zoommeer	Wintertaling	x		f	
120	Zoommeer	Pijlstaart	x		f	
120	Zoommeer	Slobeend	x		f	
120	Zoommeer	Kuifeend	x		f	
120	Zoommeer	Meerkoet	x		f	
120	Zoommeer	Scholekster	x	5		
120	Zoommeer	Kluut	x		f	
120	Zoommeer	Bontbekplevier		5		
120	Zoommeer	Steenloper	x	5		
121	Yerseke en Kapelse Moer	Kolgans	x	5		
121	Yerseke en Kapelse Moer	Kolgans	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Fuut	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kleine Zilverreiger	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Lepelaar	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kleine Zwaan	x	5		
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kolgans	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kolgans	x	4	s	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Grauwe Gans	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Bergeend	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Smient	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Krakeend	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Wintertaling	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Wilde Eend	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Pijlstaart	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Slobeend	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Middelste Zaagbek	x		f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Zeearend		3	f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Slechtvalk	x	3	f	
122	Westerschelde & Saeftinghe	Scholekster	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kluut	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Bontbekplevier	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Strandplevier	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Goudplevier	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Zilverplevier	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kievit		1	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Kanoetstrandloper	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Drieteenstrandloper	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Bonte Strandloper	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Rosse Grutto	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Wulp	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Zwarte Ruiter	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Tureluur	x	2	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Groenpootruiter		1	f	s
122	Westerschelde & Saeftinghe	Steenloper	x	2	f	s

Tabel gebrst_nb (vervolg)

Nr	Gebied	Soort	SOVON (2000)	Opm	F1	F2
123	Zwin & Kievittepolder	Kleine Zilverreiger	x		f	
127	Markiezaat	Fuut	x		f	
127	Markiezaat	Geoorde Fuut	x		f	
127	Markiezaat	Aalscholver	x	4	s	
127	Markiezaat	Kleine Zilverreiger	x	5		
127	Markiezaat	Lepelaar	x		f	
127	Markiezaat	Kleine Zwaan	x		f	
127	Markiezaat	Grauwe Gans	x	2	f	s
127	Markiezaat	Brandgans	x	2	f	s
127	Markiezaat	Rotgans	x	5		
127	Markiezaat	Bergeend	x		f	
127	Markiezaat	Smient	x	7	s	f
127	Markiezaat	Krakeend	x		f	
127	Markiezaat	Wintertaling	x		f	
127	Markiezaat	Pijlstaart	x	4	s	
127	Markiezaat	Slobeend	x		f	
127	Markiezaat	Slechtvalk	x	5	f	
127	Markiezaat	Meerkoet	x		f	
127	Markiezaat	Kluut	x		f	
127	Markiezaat	Bontbekplevier	x	4	s	
127	Markiezaat	Zilverplevier	x	4	s	
127	Markiezaat	Kanoetstrandloper	x	4	s	
127	Markiezaat	Bonte Strandloper	x	4	s	
127	Markiezaat	Zwarte Ruiter	x	4	s	
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	Taigarietgans	x	4	s	
137	Strabrechtse Heide & Beuven	Visarend	x	5		
137	Strabrechtse Heide & Beuven	Kraanvogel		1	s	
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Toendrarietgans	x	4	s	
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Kolgans		1	s	
140	Groote Peel	Taigarietgans	x	4	s	
140	Groote Peel	Toendrarietgans	x	4	s	
140	Groote Peel	Kolgans	x	4	s	
140	Groote Peel	Kraanvogel	x	4	s	
162	Abtskolk & De Putten	Dwerggans		6	f	

Bijlage 2

Aantallen en bronnen van slaappleaatsen

Een aantal van de gebied-soort combinaties voor niet-broedvogels heeft betrekking op slaappleaatsen. Dit kunnen overdag aanwezige slaappleaatsen zijn (bijv. dagrustplaatsen van duikeenden of hoogwatervluchtplaatsen), maar meestal betreft het nachtelijke slaappleaatsen van ganzen, zwanen en sommige steltlopersoorten. Het zijn vogels die overdag in de wijdere omgeving naar voedsel zoeken en zich 's nachts concentreren op rustige plaatsen in waterrijke gebieden. Het Watervogelmeetnet richt zich op de monitoring van overdag aanwezige watervogels en verzameld geen gegevens over nachtelijke slaappleaatsen. Wel worden met het meetnet tellingen verzameld van hoogwatervluchtplaatsen en dagrustplaatsen. Ten behoeve van de huidige studie zijn door middel van literatuuronderzoek, informatie via contactpersonen en informatie vanuit het meetnet zo goed mogelijk seizoensmaxima voor de betreffende slaappleaatsen samengesteld. De vastgestelde aantallen en de bronnen staan in de tabel slaappl_nb.

Indien tellingen van slaappleaatsen beschikbaar waren is meestal de periode 1999/00 - 2003/04 aangehouden voor het vaststellen van het gemiddelde seizoensmaximum. In een enkele geval is ook het seizoen 2004/05 gebruikt als geen of weinig data uit de voorgaande seizoenen beschikbaar was. Seizoensmaxima die op slaappleaatsen zijn gebaseerd staan in de tabel in de kolom Gem99-05. Resultaten van overdag aanwezige dagrustplaatsen of hoogwatervluchtplaatsen zijn daarbij afkomstig van het watervogelmeetnet. Voor nachtelijke

slaappleaatsen is gebruik gemaakt van regionale- of soortsgewijze telprojecten waarbij o.a. het slaappleaatsenproject van de Fryske Feriening foar Fjildbiology (R. Kleefstra), de tellingen van Grote Zilverreigers (J. van Dort e.a.), tellingen van Aalscholvers (van Rijn & Nienhuis 2004), tellingen van Kemphanen (E. Wymenga) en tellingen van Zwarte Sterns (H. Schobben, J. van der Winden) belangrijke bronnen van informatie waren. In de kolom bron staan de contactpersonen en gebruikte literatuur vermeld.

In sommige gevallen zijn de schattingen gebaseerd op 'expert judgement' van contactpersonen of berekend op basis van informatie over de aantallen overdag op de foerageergebieden en kennis over de relatie tussen de foerageergebieden en de bijbehorende slaappleaats. In zuid-west Nederland was daarbij de Deltavogelatlas (www.Deltavogelatlas.nl) een belangrijke bron van informatie. Schattingen die op deze manier tot stand zijn gekomen staan in de kolom 'Anders'.

Hoewel met deze informatie een goede indicatie van de belangrijkheid van de verschillende slaappleaatsen kon worden verkregen dient wel te worden benadrukt dat het aantal volledige slaappleaatsstellingen voor de meeste gebied-soort combinaties nog steeds beperkt is. Meer tellingen zijn nodig in de meeste gevallen om een goede berekening te kunnen maken van de belangrijkheid gedurende het hele jaar en de belangrijkheid van jaar op jaar.

Literatuur

- FEENSTRA H. 2002. Vogels in het Fochteloërveen 2001. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel. Rapport BVDK 2002/01. Fochteloo.
- FEENSTRA H. & VAN DEN BERGH L. 2003. Veranderingen in aankomst, vertrek en verblijfsduur van Rietganzen in het Fochteloërveen. *Twirre* 14 (3) 86-89.
- HAZELHORST H. 2001. Kraanvogels in de Engbertsdijksvenen in najaar 2000. *Ficedula* 30 (2) 7-9.
- HAZELHORST H. & POFFERS J. 2005. Zwanen en rietganzen bij de Krim en de Engbertsdijksvenen. Resultaten van onderzoek naar het voorkomen van Kleine- en Wilde Zwanen & Toendra- en Taigarietganzen. Rapport.

- VAN DER HUT R., BRENNINKMEIJER A., BIJKERK W., VAN DER HELDEN E., HOEKEMA F. & SCHUT J. 2006. Ecologische toetsing van het verbindingsalternatief in de Planstudie Schiphol-Almere. Passende Beoordeling Naardermeer en Voortoets Oostelijke Vechtplassen. A&W-rapport 805. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv. Veenwouden.
- KLEEFSTRA R. 2001. Slaapplaatstellingen van ganzen en zwanen in Midden- en Zuidwest-Fryslân in het winterseizoen 200/2001. FFF-rapport 68. Fryske Ferieing foar Fjildbiology, Akkrum.
- KLEEFSTRA R., HOOIJMEIJER J. & ALEXANDER O. 2002. 'Koese op it wetter': ganzen en zwanen op slaapplaatsen in Fryslân in 1998-2002. Twirre 13 (4): 109-118.
- KLEINE J. 2001-2004 (in serie). Fauna-inventarisatie Dwingelderveld en omgeving. Rapport.
- KOFFIJBERG K., COTTAAR F. & VAN DER JEUGD H. 2005. Pleisterplaatsen van Dwergganzen *Anser erythropus* in Nederland. SOVON-informatierapport 2005/06. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN RIJN S. & NIENHUIS J. 2004. Aalscholvers op slaapplaatsen in Nederland in januari 2003 en 2004. *Limosa* 77: 25-30.
- SCHOBHEN H.P.M. 2004. Verslag slaaptrektellingen van de Zwarte Stern 2003. *Meerkoet* 2004(1): 9-11.
- WINDEN J. VAN DER & SCHOBHEN H.P.M. 2001. Zwarte Stern *Chlidonias niger* profiteert van nieuwe slaapplaats in het IJsselmeergebied. *Limosa* 74: 87-94.
- WYMENGA E. 2005. Steltlopers op slaapplaatsen in Fryslân 1998-2004. *Twirre* 16(5): 200-210.

Tabel slaappl_nb

Gebied-soort combinaties die betrekking hebben op slaapplaatsen waarvoor de aantallen als seizoenmaxima worden uitgedrukt. Zie tekst voor verder uitleg.

Soort	N2Knaam	Gem99-05	Anders	Bron
Aalscholver	Duinen Vlieland	607		meetnet
Aalscholver	Wieden		1000	med. P. Verbij
Aalscholver	Gelderse Poort		2000	med. B. Voslamber
Aalscholver	Oostelijke Vechtplassen	370		van Rijn & Nienhuis 2004
Aalscholver	Markiezaat	678		meetnet
Grote Zilverreiger	Deelen	38		data R. Kleefstra
Grote Zilverreiger	Veluwerandmeren	44		data S. Deuzeman
Grote Zilverreiger	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	64		data J. van Dort ea.
Grote Zilverreiger	Biesbosch	55		data J. van Dort ea.
Lepelaar	Duinen Vlieland	93		meetnet
Kleine Zwaan	Waddenzee	1.596		data W. Tijsen
Kleine Zwaan	Lauwersmeer	667		data P. de Boer
Kleine Zwaan	Fochteloërveen	89		Feenstra 2002, Feenstra ea 2003
Kleine Zwaan	Dwingelderveld	50		Kleine 2001, 2002, 2003, 2004
Kleine Zwaan	Bargerveen	129		data P. Gelderloos
Kleine Zwaan	IJsselmeer	1.596		data W. Tijsen
Kleine Zwaan	Ketelmeer & Vossemeer		1500	med S. Deuzeman
Kleine Zwaan	Donkse Laagten	200		data W. Jongejan
Kleine Zwaan	Oosterschelde		530	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Wilde Zwaan	Fochteloërveen	100		Feenstra 2002 en 2003
Taigarietgans	Bargerveen		146	meetnet
Taigarietgans	Kampina & Oisterwijkse Vennen		300	meetnet
Taigarietgans	Groote Peel		100	med. B. van Noorden
Toendrarietgans	Waddenzee		22000	med W. Tijsen
Toendrarietgans	Fochteloërveen	11.113		Feenstra 2002 en 2003
Toendrarietgans	Dwingelderveld	5.860		Kleine 2001, 2002, 2003, 2004
Toendrarietgans	Bargerveen	17.617		data P. Gelderloos
Toendrarietgans	Engbertsdijksvennen	4.020		Hazelhorst & Poffers 2005
Toendrarietgans	IJsselmeer		19500	data W. Tijsen en FFF
Toendrarietgans	Zwarte Meer		2000	med. S. Deuzeman

Tabel slaappl_nb (vervolg)

Soort	N2Knaam	Gem99-05	Anders	Bron
Toendrarietgans	Ketelmeer & Vossemeer		5500	med. S. Deuzeman
Toendrarietgans	Deurnsche Peel & Mariapeel		6000	med. B. van Noorden
Toendrarietgans	Groote Peel		11000	med. B. van Noorden
Kleine Rietgans	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	19.643		data FFF
Kleine Rietgans	Witte en Zwarte Brekken	6.396		data FFF
Kleine Rietgans	Sneekermeergebied	425		data FFF
Kleine Rietgans	IJsselmeer	6.400		data FFF
Kolgans	Lauwersmeer	9.600		data P de Boer
Kolgans	Groote Wielen	14.393		data FFF
Kolgans	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	5.981		data FFF
Kolgans	Witte en Zwarte Brekken	14.669		data FFF
Kolgans	Sneekermeergebied	88.895		data FFF
Kolgans	Deelen	17.580		data FFF
Kolgans	Zuidlaardermeergebied	10.064		data J. Nienhuis, H. Steendam ea
Kolgans	Fochteloërveen	2.348		Feenstra 2002 en 2003
Kolgans	IJsselmeer	18.971		data FFF
Kolgans	Zwarte Meer		15000	med S. Deuzeman
Kolgans	Ketelmeer & Vossemeer		6000	med S. Deuzeman
Kolgans	Naardermeer		5636	van der Hut <i>et al</i> 2006
Kolgans	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	3.000		data M. van Schie
Kolgans	Donkse Laagten	12.000		data W. Jongejan
Kolgans	Haringvliet		12000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Kolgans	Hollands Diep		15000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Kolgans	Biesbosch		34000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Kolgans	Veerse Meer		12.000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Kolgans	Westerschelde & Saeftinghe		3900	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Kolgans	Deurnsche Peel & Mariapeel		4000	med. van Noorden
Kolgans	Groote Peel		6000	med. van Noorden
Dwerggans	Lauwersmeer	43		Koffijberg <i>et al</i> 2005
Dwerggans	Zwanenwater & Pettemerduinen	21		Koffijberg <i>et al</i> 2005
Dwerggans	Haringvliet	33		Koffijberg <i>et al</i> 2005
Grauwe Gans	Ilperveld, Varkensland, Ozveld & Twiske		1000	med. van der Hut
Grauwe Gans	Naardermeer		3333	van der Hut <i>et al</i> 2006
Grauwe Gans	Haringvliet		23000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Grauwe Gans	Hollands Diep		23000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Grauwe Gans	Krammer-Volkerak		13000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Brandgans	Lauwersmeer	25.300		P. de Boer in lit
Brandgans	Groote Wielen	10.743		data FFF
Brandgans	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	34.963		data FFF
Brandgans	Witte en Zwarte Brekken	8.878		data FFF
Brandgans	Sneekermeergebied	60.014		data FFF
Brandgans	Alde Feanen	6.100		data FFF
Brandgans	Deelen	9.862		data FFF
Brandgans	Van Oordt's Mersken		35000	med R. Kleefstra
Brandgans	IJsselmeer	26.167		data FFF
Brandgans	Duinen Goeree & Kwade Hoek		32000	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Brandgans	Donkse Laagten	6.000		data W. Jongejan
Brandgans	Biesbosch		4900	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Brandgans	Veerse Meer		7900	www.Deltavogelatlas.nl en meetnet
Pijlstaart	Duinen Vlieland	217		meetnet
Pijlstaart	Markiezaat	483		meetnet
Slobeend	Duinen Vlieland	260		meetnet
Tafeleend	Oostvaardersplassen	11.894		meetnet
Kuifeend	Oostvaardersplassen	10.236		meetnet
Kuifeend	Lepelaarplassen	2.508		meetnet
Nonnetje	Oostvaardersplassen	283		meetnet

Tabel slaappl_nb (vervolg)

Soort	N2Knaam	Gem99-05	Anders	Bron
Kraanvogel	Engbertsdijksvenen	230		Hazelhorst 2001
Kraanvogel	Strabrechtse Heide & Beuven	71		www. Vogelsindekempen.nl
Kraanvogel	Groote Peel	120		SOVON BSP
Scholekster	Noordzeekustzone	3.272		meetnet
Kluut	Duinen Vlieland	220		meetnet
Kluut	Noordzeekustzone	117		meetnet
Bontbekplevier	Noordzeekustzone	510		meetnet
Bontbekplevier	Markiezaat	360		meetnet
Goudplevier	IJsselmeer	9.664		meetnet
Zilverplevier	Noordzeekustzone	3.156		meetnet
Zilverplevier	Markiezaat	1.335		meetnet
Kanoet	Noordzeekustzone	564		meetnet
Kanoet	Markiezaat	1.644		meetnet
Bonte Strandloper	Noordzeekustzone	7.435		meetnet
Bonte Strandloper	Markiezaat	6.432		meetnet
Kemphaan	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	2.348		data FFF
Kemphaan	Witte en Zwarte Brekken	6.323		data FFF
Kemphaan	Sneekermeergebied	5.229		data FFF
Kemphaan	IJsselmeer	17.278		data FFF
Grutto	Groote Wielen	671		data FFF
Grutto	Witte en Zwarte Brekken	942		data FFF
Grutto	Sneekermeergebied	969		data FFF
Grutto	Alde Feanen	875		data FFF
Grutto	IJsselmeer	2.247		data FFF
Grutto	Zwarte Meer		700	med. S. Deuzeman
Grutto	Ketelmeer & Vossemeer		400	med. S. Deuzeman
Grutto	Eilandspolder	167		meetnet
Grutto	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	1.450		data N. Vens in lit.
Grutto	Polder Zeevang	790		meetnet
Rosse Grutto	Noordzeekustzone	1.777		meetnet
Wulp	Noordzeekustzone	640		meetnet
Wulp	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	2.239		data FFF
Wulp	Sneekermeergebied	1.008		data FFF
Wulp	IJsselmeer	3.535		data FFF
Zwarte Ruiters	Markiezaat	208		meetnet
Tureluur	Duinen Vlieland	2.130		meetnet
Reuzenster	Lauwersmeer	13		www. Lauwersmeer.com
Reuzenster	IJsselmeer	40		SOVON BSP
Reuzenster	Ketelmeer & Vossemeer	12		SOVON BSP
Zwarte Stern	Waddenzee	22.985		data H. Schobben
Zwarte Stern	IJsselmeer	11.750		data J. van der Winden

Bijlage 3

Overzicht van de gebieden waarbij de populatieschatting 1999-2003 is gebaseerd op aantalsschattingen per atlasblok uit 1998-2000 (SOVON Vogelonderzoek Nederland 2000).

N2knr.	Natura 2000 gebied	Soort
4	Duinen Terschelling	Rietzanger
5	Duinen Ameland	Rietzanger
8	Lauwersmeer	Rietzanger
9	Groote Wielen	Rietzanger
12	Sneekermeeergebied	Rietzanger
20	Zuidlaardermeergebied	Porseleinhoen ¹
35	Wieden	Snor
35	Wieden	Rietzanger
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Roerdomp
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Porseleinhoen
57	Veluwe	Wespendief
57	Veluwe	Nachtzwaluw
57	Veluwe	IJsvogel
57	Veluwe	Zwarte Specht
57	Veluwe	Boomleeuwerik
57	Veluwe	Roodborsttapuit
57	Veluwe	Grauwe Klauwier
72	IJsselmeer	Rietzanger
74	Zwarte Meer	Snor
74	Zwarte Meer	Rietzanger
95	Oostelijke Vechtplassen	Porseleinhoen
95	Oostelijke Vechtplassen	Snor
95	Oostelijke Vechtplassen	Rietzanger
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Snor
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	Rietzanger
109	Haringvliet	Blauwborst
109	Haringvliet	Rietzanger
112	Biesbosch	Snor
112	Biesbosch	Rietzanger
128	Brabantse Wal	Dodaars
128	Brabantse Wal	Wespendief
128	Brabantse Wal	Zwarte Specht ¹
128	Brabantse Wal	Boomleeuwerik
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	Boomleeuwerik ¹
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Dodaars
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	Roodborsttapuit ¹
140	Groote Peel	Blauwborst ¹

¹ In afwijking van de standaardmethode is voor deze gebied-soort combinaties de minimum schatting gehanteerd. Vermoedelijk is de gemaakt schatting te ruim gezien de overige informatie (eerdere opgaven, trend).

Bijlage 4

Aantal telmaanden en percentage bijschatting seizoensgemiddelden

In deze bijlage wordt per gebied (alleen gebieden met niet-broedvogel gebied-soort combinaties) aangegeven in hoeveel maanden per seizoen tellingen van niet-broedvogels worden georganiseerd. Daarnaast wordt aangegeven het percentage bijschatting (bij onvolledige tellingen) in de periode 1999/00-2003/04 voor de gebied-soortcombinaties die worden uitgedrukt in seizoensgemiddelden (de waarden van de afzonderlijke seizoenen en de afzonderlijke soorten zijn daarbij gemiddeld). Als er voor een gebied alleen seizoensmaxima beschikbaar zijn heeft er geen bijschatting plaats gevonden (nvt in de kolom % Bijsch).

Nr	Gebied	Maanden	%Bijsch
1	Waddenzee	12	40
3	Duinen Vlieland	12	nvt
7	Noordzeekustzone	12	30
8	Lauwersmeer	12	4
9	Groote Wielen	8	36
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	8	24
11	Witte en Zwarte Brekken	8	22
12	Sneekermeergebied	8	24
13	Alde Feanen	8	16
14	Deelen	8	13
15	Van Oordt's Mersken	8	51
19	Leekstermeergebied	8	18
20	Zuidlaardermeergebied	8	23
23	Fochteloërveen	8	57
30	Dwingelderveld	8	31
33	Bargerveen	8	nvt
35	Wieden	8	13
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	8	20
38	Uiterwaarden IJssel	8	7
40	Engbertsdijksvenen	8	nvt
56	Arkemheen	8	0
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	8	0
67	Gelderse Poort	8	4
68	Uiterwaarden Waal	8	3
72	IJsselmeer	12	8
73	Markermeer & IJmeer	12	3
74	Zwarte Meer	12	1
75	Ketelmeer & Vossemeer	12	3
76	Veluwerandmeren	12	9
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	12	7
78	Oostvaardersplassen	12	3
79	Lepelaarplassen	12	22
85	Zwanenwater & Pettemerduinen	8	nvt
89	Eilandspolder	8	30
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	8	6
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	8	33
93	Polder Zeevang	8	12
94	Naardermeer	8	nvt
95	Oostelijke Vechtplassen	8	33
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	12	0

(Bijlage 4 vervolg)

Nr	Gebied	Maanden	%Bijsch
102	De Wilck	8	0
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	8	nvt
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	8	25
105	Zouweboezem	8	nvt
106	Boezems Kinderdijk	8	nvt
107	Donkse Laagten	8	20
109	Haringvliet	12	19
110	Oudeland van Strijen	8	5
111	Hollands Diep	12	0
112	Biesbosch	12	5
113	Voordelta	12	6
114	Krammer-Volkerak	12	10
115	Grevelingen	12	3
118	Oosterschelde	12	1
119	Veerse Meer	12	3
120	Zoommeer	12	74
121	Yerseke en Kapelse Moer	8	0
122	Westerschelde & Saeftinghe	12	1
123	Zwin & Kievittepolder	8	nvt
127	Markiezaat	12	66
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	8	nvt
137	Strabrechtse Heide & Beuven	8	nvt
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	8	nvt
140	Groote Peel	8	nvt
162	Abtskolk & De Putten	8	nvt

Bijlage 5

Schatting van Nederlandse totalen niet-broedvogels

Gegeven is de schatting van het gemiddelde maximale aantal in Nederland in de periode 1999/00-2003/04 en de maand van voorkomen. Zie 3.3.3. voor verdere uitleg.

Soort	Schatting	Max Maand
Roodkeelduiker	10.000	12-1
Parelduiker	400	12-1
Dodaars	6.500	10
Fuut	28.000	9
Kuifduiker	170	2
Geoorde Fuut	6.100	9
Aalscholver	53.000	9
Kleine Zilverreiger	470	9
Grote Zilverreiger	500	11
Lepelaar	5.100	8
Kleine Zwaan	12.500	12
Wilde Zwaan	2.200	1
Taigarietgans	3.000	2
Toendrarietgans	160.000	1
Kleine Rietgans	37.000	11
Dwerggans	95	11
Kolgans	685.000	1
Grauwe Gans	280.000	11
Brandgans	340.000	1
Rotgans	86.000	4
Bergeend	75.000	10
Smient	1.100.000	12
Krakeend	35.000	11
Wintertaling	122.000	11
Wilde Eend	725.000	1
Pijlstaart	26.000	10
Slobeend	25.000	11
Krooneend	570	4
Tafeleend	57.000	11
Kuifeend	216.000	11
Topper	82.000	12
Eider	110.000	1
Zwarte Zee-eend	49.000	1
Brilduiker	14.000	1
Nonnetje	5.800	1
Middelste Zaagbek	7.000	12
Grote Zaagbek	13.000	1
Zeearend	7	12
Visarend	110	9
Slechtvalk	185	11
Meerkoet	411.000	1
Kraanvogel	350	12
Scholekster	257.000	9
Kluut	16.000	7
Bontbekplevier	11.000	9

Bijlage 5 (vervolg)

Soort	schatting	Max Maand
Strandplevier	370	8
Goudplevier	240.000	11
Zilverplevier	71.000	5
Kievit	762.000	11
Kanoet	87.000	11
Drieteenstrandloper	16.000	5
Krombekstrandloper	2.800	7
Bonte Strandloper	374.000	9
Kemphaan	35.000	4
Grutto	136.000	3
Rosse Grutto	143.000	5
Wulp	198.000	2
Zwarte Ruiter	7.600	7
Tureluur	57.000	7
Groenpootruiter	9.300	8
Steenloper	5.400	8
Dwergmeeuw	15.000	4
Reuzenster	100	8
Zwarte Stern	38.000	8

Bijlage 6

Index van soorten (nummer verwijst naar paginanummer)

Soort	Brv	NBrv	Soort	Brv	NBrv
Aalscholver	19	73	Meerkoet		123
Bergeend		93	Middelste Zaagbek		117
Blauwborst	56		Nachtzwaluw	49	
Blauwe Kiekendief	30		Nonnetje		115
Bontbekplevier	37	129	Noordse Stern	45	
Bonte Strandloper		139	Oeverzwaluw	54	
Boomleeuwerik	53		Paapje	57	
Brandgans		90	Parelduiker		67
Brilduiker		114	Pijlstaart		102
Bruine Kiekendief	28		Porseleinhoen	33	
Dodaars	17	68	Purperreiger	24	
Draaihals	51		Reuzenster		151
Drieteenstrandloper		137	Rietzanger	63	
Duinpieper	55		Roerdomp	20	
Dwerggans		87	Roodborsttapuit	58	
Dwergmeeuw		150	Roodkeelduiker		67
Dwergstern	46		Rosse Grutto		143
Eider	26	112	Rotgans		92
Fuut		69	Scholekster		126
Geoorde Fuut	18	72	Slechtvalk		122
Goudplevier		131	Slobeend		104
Grauwe Gans		88	Smient		95
Grauwe Kiekendief	31		Snor	61	
Grauwe Klauwier	66		Steenloper		149
Groenpootruiter		148	Strandplevier	38	130
Grote Karekiet	65		Tafeleend		107
Grote Stern	43		Taiga Rietgans		82
Grote Zaagbek		118	Tapuit	60	
Grote Zilverreiger	23	76	Toendra Rietgans		83
Grutto		141	Topper		111
IJsvogel	50		Tureluur		147
Kanoet		136	Velduil	48	
Kemphaan	39	140	Visarend		120
Kievit		134	Visdief	44	
Kleine Mantelmeeuw	42		Watersnip	40	
Kleine Rietgans		84	Wespendief	27	
Kleine Zilverreiger		75	Wilde Eend		101
Kleine Zwaan		79	Wilde Zwaan		81
Kluut	36	127	Wintertaling		99
Kolgans		85	Woudaap	22	
Korhoen	32		Wulp		144
Kraanvogel		125	Zeearend		119
Krakeend		97	Zilverplevier		133
Krombekstrandloper		138	Zwarte Ruiter		146
Krooneend		106	Zwarte Specht	52	
Kuifduiker		71	Zwarte Stern	47	152
Kuifeend		109	Zwarte Zee-eend		114
Kwartelkoning	35		Zwartkopmeeuw	41	
Lepelaar	25	77			

Bijlage 7

Index van gebieden (nummer onder Brv of NBrv verwijst naar paginanummer)

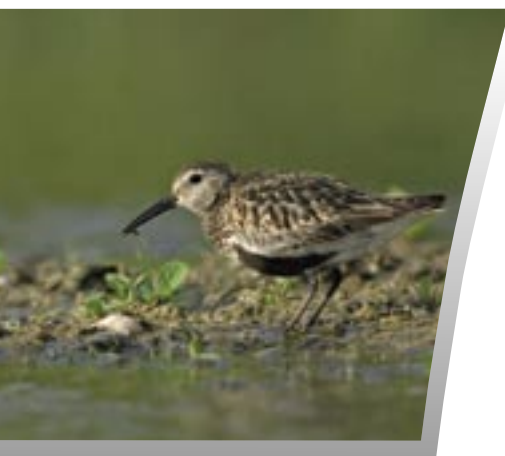
Nr	Gebiedsnaam	Brv	NBrv
162	Abtskolk & De Putten		277
13	Alde Feanen	174	174
56	Arkemheen		196
33	Bargerveen	185	186
112	Biesbosch	244	245
106	Boezems Kinderdijk	238	238
83	Botshol	223	
128	Brabantse Wal	271	
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein		236
102	De Wilck		235
14	Deelen	176	177
139	Deurnsche Peel & Mariapeel	274	274
107	Donkse Laagten		238
25	Drentsche Aa-gebied	182	
27	Drents-Friese Wold & Leg.veld	182	
5	Duinen Ameland	161	
84	Duinen Den Helder - Callantsoog	223	
2	Duinen en Lage Land Texel	157	
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	233	233
6	Duinen Schiermonnikoog	162	
4	Duinen Terschelling	160	
3	Duinen Vlieland	158	159
30	Dwingelderveld	184	185
77	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	217	217
89	Eilandspolder	225	225
28	Elperstroomgebied	183	
40	Engbertsdijksvenen	195	195
23	Fochteloërveen	181	181
67	Gelderse Poort	200	201
115	Grevelingen	252	253
140	Groote Peel	275	275
9	Groote Wielen	169	169
109	Haringvliet	239	240
29	Havelte-Oost	183	
111	Hollands Diep		243
72	IJsselmeer	205	206
92	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	228	228
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	272	272
75	Ketelmeer & Vossemeer	213	213
114	Krammer-Volkerak	249	249
8	Lauwersmeer	165	165
19	Leekstermeergebied	179	179
136	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	272	

Nr	Gebiedsnaam	Brv	NBrv
79	Lepelaarplassen	221	222
145	Maasduinen	276	
73	Markermeer & IJmeer	209	209
127	Markiezaat	269	270
149	Meinweg	276	
94	Naardermeer	230	230
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	235	236
87	Noordhollands Duinreservaat	225	
7	Noordzeekustzone	163	163
95	Oostelijke Vechtplassen	231	231
118	Oosterschelde	256	257
78	Oostvaardersplassen	219	220
10	Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.	170	170
110	Oudeland van Strijen		242
93	Polder Zeevang		229
18	Rottige Meenthe & Brandemeer	178	
42	Sallandse Heuvelrug	196	
12	Sneekermeergebied	172	172
137	Strabrechtse Heide & Beuven	273	273
38	Uiterwaarden IJssel	192	193
66	Uiterwaarden Neder-Rijn	198	198
68	Uiterwaarden Waal	203	203
36	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	190	190
15	Van Oordt's Mersken	178	178
119	Veerse Meer	260	261
57	Veluwe	197	
76	Veluwerandmeren	215	215
113	Voordelta		247
100	Voornes Duin	232	
1	Waddenzee	153	154
34	Weerribben	187	
138	Weerter- en Budelbergen & Ringselven	274	
122	Westerschelde & Saeftinghe	265	266
35	Wieden	188	189
11	Witte en Zwarte Brekken		171
90	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	227	227
121	Yerseke en Kapelse Moer		265
120	Zoommeer	263	
105	Zouweboezem	237	237
20	Zuidlaardermeergebied	180	180
85	Zwanenwater & Petteerderduinen	224	224
74	Zwarte Meer	211	211
123	Zwin & Kievittepolder		269

Rijksstraatweg 178
6573 DG Beek-Ubbergen
T (024) 684 81 11
F (024) 684 81 22

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

**landbouw, natuur en
voedselkwaliteit**

Samen met de Habitatrichtlijngebieden vormen de Vogelrichtlijngebieden het Natura 2000 netwerk in Nederland. Met de aanwijzing van deze gebieden is een eerste stap gezet richting behoud van de vogelwaarden. Nu wordt de vaststelling van verdere beschermingsmaatregelen en beheer in deze gebieden van groot belang. Hoe ontwikkelen de populaties zich en wat is het gewenste populatieniveau? Zijn ingrepen noodzakelijk of is de situatie al gunstig? Monitoring heeft daarbij een belangrijke signalerende en evaluerende functie. Vogels worden in Nederland al decenia lang op een gestandaardiseerde wijze geteld zodat er een goed beeld is van de ontwikkelingen van de populaties. Deze rapportage presenteert deze ontwikkelingen op landelijk en gebiedsniveau.

Vogeltellingen worden door SOVON Vogelonderzoek Nederland georganiseerd binnen het Netwerk Ecologische Monitoring. Het onderzoek vindt plaats in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek, directie Kennis van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling, het Rijksinstituut voor Kust en Zee, de provincies en Vogelbescherming Nederland.

Errata bij rapport ‘ Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk’

(toevoegingen/veranderingen in vet)

(deze wijzigingen zijn doorgevoerd in de pdf's op deze site)

blz 15, bij toelichting landelijke informatie niet-broedvogelsoort:

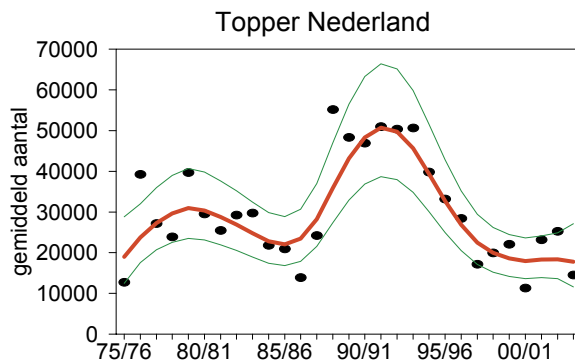
- Seizoensgemiddelde is het gemiddelde van de maanden juli t/m juni **in het meetnet.**
- Procentueel aandeel Nederlandse populatie in het meetnet Watervogels **(verspreiding overdag, VR-gebieden idem).**

blz 16, Bij toelichting gebieden informatie niet-broedvogelsoort:

- f = aantallen overdag, veelal foeragerend; s = slaapplaatsen, veelal 's nachts, **fs = naast de foerageerfunctie is er ook een slaapplaatsfunctie voor vogels die in het gebied foerageren en/of voor vogels van buiten het gebied in onbekend aantal (aantal is de foerageerfunctie).**

blz 111, bij Topper:

- **nieuwe figuur landelijke trend**

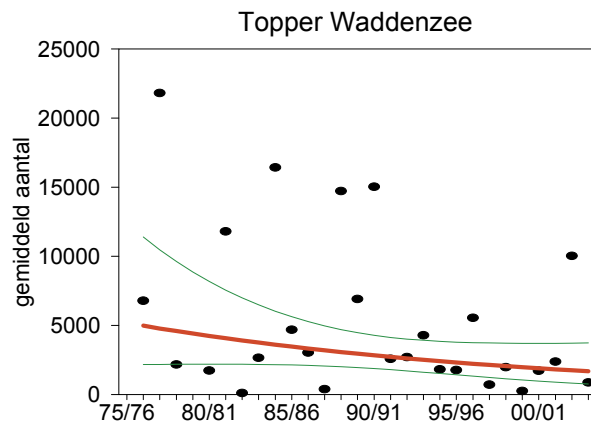
- In tabel met landelijke informatie: bij Gemiddeld seizoen-gemiddelde 99/00-03/04, aantal moet zijn: **19.200**
- In tabel met gebieden informatie: bij Waddenzee, onder Gemiddeld seizoen-gemiddelde 99/00-03/04 aantal moet zijn: **3.100**

blz 154, in tabel niet-broedvogels Waddenzee:

- Bij Topper, onder Gemiddeld seizoens-gemiddelde 99/00-03/04 aantal moet zijn: **3.100**

blz 156, bij Topper

- **nieuwe figuur Waddenzee trend**

blz 293, bij tabel gebied-soort combinaties voor niet-broedvogels:

- blz 296, Taigarietgans in Dwingelderveld, **opm is 5 en schrappen s onder F1**
- blz 302, Wulp in Oostelijke Vechtplassen, **schrappen f onder F1**
- blz 302, Kleine Zilverreiger, Grote Zilverreiger en Visarend in Voornes Duin, **schrappen f onder F1.**
- blz 304, bij Voordelta toevoegen: **Wulp met x onder SOVON (2000), met 2 onder Opm en f onder F1 en s onder F2**
- blz 308, Slechtvalk in Markiezaat, **schrappen f onder F1**